كتاب فضائل الخلفا رضوان الله عليهم اجمعين

٢١
نسخ

آياصوفيه
٢٢٤٢

فعلنا

٤٤٤٤

البحوث [illegible]

قد وقف هذه النسخة الجليلة سلطاننا الأعظم والخاقان المعظم مالك البرين
والبحرين خادم الحرمين الشريفين السلطان ابن السلطان
الغازي محمود خان وقفا صحيحا شرعيا لمن طالع وتبصر واعتبر
وتذكر أجزل الله تعالى ثوابه وأنا
الفقير أحمد شيخ زاده المفتش بأوقاف
الحرمين الشريفين
غفر لهما

بسم الله الرحمن الرحيم وبه نستعين

الحمد لله ذي القوة والكمال والعزة والجلال واللطف والجمال والصدق في المقال
والفضل في الفعال الكبير المتعال المحمود على كل حال المشكور على الكرم والافضال المتعال
على كل امر ذي بال لا يوءمن به الا موءمن سعيد ولا ينكر الا كل كفار عنيد لا
يختار موءمنا الا للرحمة والابتهاج ولا يمهل ملحدا الا للاحتجاج ولا ينظر مفسدا
الا للاستدراج فسبحان من اعز قوما بالاسلام والسنة واذل قوما بالكفر والبدعة ليهلك
من هلك عن بينة ويحيى من حي عن بينة واذل الكافرون وخاب الخاسرون وضل المشركون و
هلك الملحدون فباي حديث بعده يوءمنون واشهد ان لا اله الا الله وحده لا شريك
له شهادة من لا يرتاب في التوحيد واشهد ان محمدا عبده المفضل على كافة الرسل وجمع
العبيد المخصوص بتبليغ جوامع الوعد والوعيد واعد الموحد المريد وموعد الملحد
المريد صلى الله عليه وعلى صاحبه ابي بكر الصديق الامام المجيد والهمام النجيد وعلى
عمر الفاروق الذي كان ذا قول سديد وصول شديد وعلى عثمان ذي النورين الواصل
للصلوة والهاجر في الله مضاجعة الغيد ومصاحبة العيش الرغيد وعلى علي ابن
ابي طالب باذل النيل العتيد وقاتل القتل العنيد وعلى جميع صحابته صلوة موصلة
بالنماء والمزيد قال الشيخ الفقير المحتاج الى رحمة الله تعالى عمر بن عيسى
بن ابي عبد الله الخطيبي الدهلقي ختم الله له ولجميع المسلمين بالخير دعاني قول
النبي صلى الله عليه وسلم المرء مع من احب الى تاليف احاديث في فضايل الصحا
بة رضي الله عنهم وقصة نسبهم وحسبهم ومناقبهم وورعهم وحياتهم

و وفاتهم تا جيا يترددي فيما الازدياد من محبتهم والحصول يوم القيامة في زمر
تهم كما قال اخبرني شيخي القاضي الامام نظام الدين جمال الاسلام ابو المظفر منصور
ابن هبة الله العراقي رضي الله عنه بمدينة ارميه في ذي القعدة سنة ثلاث
واربعين وخمسماية قال اخبرنا الشيخ الامام شيخ الايمة عمر بن محمد بن محمد النسا
شي قال اخبرنا ابو الفضل محمد بن احمد التميمي قال اخبرنا الحاكم ابو القاسم
الحسين بن الحسين الكرميني قال اخبرنا شيخي ابي طاهر الحسن بن الحسين قال
اخبرنا ابو بكر محمد ابن احمد ابن حبيب البخاري قال حدثنا محمد بن احمد
بن يزيد قال حدثنا ابو بكر بن علا ببغداد قال سمعت ابا عبد الله احمد
ابن محمد ابن حنبل يسال ابا نصر هاشم بن القسم عن هذا الحديث فسمعت هاشم بن القسم
يقول حدثنا عبد العزيز بن النعمان القريشي قال حدثنا زيد بن حباب
عن عطا عن ابي هريرة رضي الله عنهم قال قال رسول الله صلى الله
عليه وسلم لا يجتمع حب هولاء الاربعة الا في قلب موءمن ابو بكر وعمر وعثمان
وعلي رضي الله عنهم اجمعين **اما بعد** يا ولدي چون مي بينم اهل
زمانه ما را كه بيشترين ايشان از تعليم علم فقه واحاديث مسند اعراض مي كنند
واز دانستن ورع وتقوي وكار بستن ان نفور مي كيرند واشتغال ايشان بعلم خلاف
وجدال وفضالي مي باشد طمع مال را ويا زيادتي جاه را وحشمت را با اهل بدعت وضلالت
كه دعوي مسلماني مي كنند زيادت مي شوند وخلق را از راه راست ودين مي كردانند براه
هواء پراكنده وحق سبحانه وتعالى خلق را اكاه كرده است وبراه راست خوانده چنان كه
كفت خداء عز وجل وَأَنَّ هَذَا صِرَاطِي مُسْتَقِيمًا فَاتَّبِعُوهُ وَلَا تَتَّبِعُوا السُّبُلَ فَتَفَرَّقَ
بِكُمْ عَنْ سَبِيلِهِ ذَلِكُمْ وَصَّاكُمْ بِهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ وصيت مي كند ما را كه اينست راه
راست متابعت كنيد انرا ومتابعت مكنيد راههاء پراكنده را كه پراكنده بكند شما را

از راه دین وی واینج یاد کردیم وصیت کرده است شمارا بدان تامگر شما بپرهیزید پس بدان که د
شمنان دین اسلام دو کروهند کروهی اند که با مسلمانان بیامیخته اند و فتنه ایشان اندر دولت
اسلام بدید آمده است وخویشتن را از مسلمانان شمارند ولکن ایشانرا کید و مکر سازند اندر سر
بر ایشان باشند واندر ظاهر خویشتن را از ایشان نمایند وان هفتاد ودو کروه بند ند ولقب
یکی از ایشان بر خویشتن افکنند وبدان سبب اندر میان مسلمانان همی زیند چون صابیان
و عوابیان وخطابیان وخالیان از جمله روافض وچون شعبیان که ایشان را باطنی خوا
نند وخویشتن را با اسلام بند ند تامگر ایشانرا از جمله فرق اسلام شمرند وکروهی حلولیان
ومقنعیان اند وکروهی دیگرند که بتناسخ ارواح گویند وحابطیان متحزله ویزیدیان خوارج
وگویند که شریعت مسلمانی منسوخ گردد بپیغامبری که از عجم بیاید وکروهی میمونیان خوارج
اند که نکاح دختران روا دارند وکروهی کاملیان اند که صحابه را دشمن دارند که علی را
بیعت نکردند وعلی را رضی الله عنه دشمن دارند که با ایشان حرب نکرد وحکم این جمله
کروهها که یاد کردیم حکم مرتدان باشد ودیگر کروههای اند که از پیش اسلام بو
دند که بتان مصور همی پرستیدند وکروهی سنگ پرستیدند وکروهی مردم پرستیدند
چنان که کروهی جمشید را پرستیدند وکروهی نمرود را وکروهی فرعون را پرستیدند وکر
وهی هر چیزی که بچشم ایشان نیکو آمدی انرا پرستیدندی وایشانرا حلولیان گویند
وکروهی آفتاب وماه وستارکان را پرستیدند وکروهی ستاره شعری ودیگر ستارکان را
پرستیدند وکروهی دیگر فرشتگان را پرستیدند وایشان را بنات الله خواندندی حق سبحانه
وتعالی اندر حق ایشان فرمود إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ لَيُسَمُّونَ الْمَلَائِكَةَ تَسْمِيَةَ
الْأُنْثَىٰ وکروهی شیطانرا همی پرستیدند وکروهی گاوی را پرستیدند وکروهی پیش از اسلام
بودند ایشانرا سوفسطائیان گویند وحقایق چیزها انکار کنند وکروهی اند که ایشا
نرا سمنیه خوانند نظر واستدلال انکار کنند وکروهی اند که ایشانرا هیولیان گویند قد

اصل

اصل عالم گویند وانکار صانع کنند وکروهی دیگر از فلاسفه که اقرار دهند که عالم را
صانعی است قدیم ولکن عالم را نیز قدیم خوانند وکروهی دیگر از فلاسفه گویند که چهار
طبایع قدیم است عنصر قدیم است زمین وآب وآتش وهوا وکروهی دیگر این جهانرا
قدیم خوانند وافلاک وکواکب را قدیم خوانند وکروهی از ایشان بطبیعه خامس
گویند وانرا قدیم خوانند وکروهی دیگر اند که ایشانرا کورکان خوانند وچهار کروه
اند زروانیان ومسخیان وخردینان وافرینیان وکروهی دیگر اند که ایشان
را صابیان خوانند ومذهب هیولیان دارند وکروهی دیگر اند که ایشانرا براهمه خوا
نند پیغمبرانرا علیهما السلام انکار کنند وبحدوث عالم وتوحید صانع گویند وکرو
هی که ایشانرا جهودان وترسایان خوانند وساحری خوانند وکروهی اند که ایشان
را ثنویان خوانند وسه کروهند ثنویان ودیصانیان ومرمونیان که ایشان بنور
وظلمت گویند وخیر وشر وضر ونفع از آن بینند وجمله این کروههای که ترا یاد کردیم
کافر اند وحکم ایشان اندر باب کفر مختلف بود وحکم از جمله کروهها که از پیش یاد کرد
یم حکم مرتدان باشد والله اعلم **اکنون** چون حال برین جمله است واجب شد
بر همه مسلمانان براه راست رفتن ومتابعت شریعت مصطفی صلی الله علیه
وسلم کردن وسیرت خلفاء راشدین رضی الله عنهم دانستن ودر پی ایشان رفتن
چنان که حق سبحانه وتعالی بدان اقتدا فرموده است انجا که گفت عز وجل فبهدا
هم اقتده وشارع ایشان ظاهر کردن که رسول صلی الله علیه وسلم فرموده
کما اخبرنی القاضی الامام نظام الدین جمال الاسلام ابو المظفر منصور بن
هبة الله الاسدابادی العراقی رضی الله عنه قال اخبرنا الشیخ الامام فخر
الاسلام ابو حفص عمر ابن محمد بن محمد الشاشی قال اخبرنا ابو الحسن علی ابن
المثنی قال محمد بن اسحق الرملی قال حدثنا هشام بن عمار قال

وليد بن مسلم قال ثور بن يزيد عن خالد بن معدان عن معاذ بن جبل رضي الله
عنهم قال قال رسول الله صلي الله عليه وسلم اذا ظهرت البدع
في امتي وشتم اصحابي فليظهر العالم علمه فان لم يفعل فعليه لعنة الله والملايكة
اجمعين فقيل وما اظهار العلم قال السنة اين خبر بدين اسناد ومنن عالي
له كفتم بمن رسيده است كه رسول صلي الله عليه وسلم كفته است چون اشكا
را شود بدعت وضلالت وبدديني اندر امت من واصحاب مرا بدي كويند عالم و
فقيه بايد كه علم خود اشكارا كند وراه خلق را بنمايد ومبتدعان را زجر كند تا دين
اسلام قوي كردد اكر نه چنين كند بروي باد لعنت خداي وجمله فرشتكان كفتند
يا رسول الله اشكارا كردن علم چه باشد كفت مذهب اهل سنت وجماعت اشكارا
كردن وفضايل ومناقب وشمايل صحابه رضي الله عنهم ياد كردن تا مبتدعان وبد
دينان فرصت نيابند وغلبه اهل سنت وجماعت را باشد وبدان كه جمله افريدكان
خداي تعالي ده جزواند نه جزوء از ايشان شياطين است وپريان ويك جزو
انس است وانكاه انس صد وبيست وپنج كروهند صد كروه ياجوج وماجوج است
وبيست وپنج كروه است بماند واز ده از ايشان رومست وخزر وسقلاب وماننده ايشان
وشش كروه اند حد مغرب است چون نط وحبش وزنكيان وشش كروه بمشرقند چون ترك وخا
قان وغز وتغز وخرخز وكيمال وختال واين جمله كه ياد كردم كافرانند وبازكشت ايشان بدو
زخ است بماند يك كروه از مسلمانان انكه ايشان نيز هفتاد وسه كروه كشتند هفتاد ودو
اهل بدعت وضلالت است كه پيش ازين ياد كردم بازكشت ايشان بدوزخ است يك كروه
بماند كه مذهب اهل سنت وجماعت دارند وبراه راست اندو دين مصطفي صلي الله عليه وسلم
دارند
ورزند وصحابه را دوست ايشانرا اوميد بهشت است وشرح وبيان اين سخن انست كه
خداي تعالي رسول ما را صلي الله عليه وسلم بپيغمبري بجمله عالميان فرستاد

چنانك

چنان كه كفت عز وجل وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِلْعَالَمِينَ ومردي بود تنها اندر ميان
كافران ودشمنان وخداوند تعالي ورا وعده داد كه من يار ونكهدار تو ام چنان
كه كفت عز وجل وَاللَّهُ يَعْصِمُكَ مِنَ النَّاسِ واورا وعده داد كه اين دين حق
اشكارا كنم چنان كه كفت عز وجل هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَى وَدِينِ الْحَقِّ الايه
وقران را پراكنده فرستاده وعده كرد كه جمع كنم چنان كه كفت ثُمَّ إِنَّ عَلَيْنَا جَمْعَهُ
وَقُرْآنَهُ وهمه جهان كافران داشتند وعده كرد كه كافران را خوار كنم چنان كه
كفت عز وجل وَأَنَّ اللَّهَ مُخْزِي الْكَافِرِينَ وبا تمامي هر يكي را يك تن از اولياي
خويش سبب كردانيد چنان كه موسي هارون را خليفت خويش كرد وقوم بدو وا
سپرد چون او باز امد از مناجات قومش كوساله پرست كشته بودند پيغمبر
ما صلي الله عليه وسلم بدو وا پند بكرفت كه السعيد من وعظ بغيره وامت
وامت خود را بخداي عز وجل سپرد كفت الله خليفتي من بعدي خداي
تعالي بهترين خلق را بركزيد وبخليفتي نشاند وان ابو بكر صديق بود
رضي الله عنه كه يار پيغمبرش خواند كفت اذ يقول لصاحبه لا تحزن ان الله
معنا تا اورا باور داشت بپيغامبري ومال بروي نفقه كرد لاجرم تا قيا
مت از بركات وي اسلام هر روز بر زيادت است پس عمر را سبب
كردانيد تا دين اسلام با وي اشكارا كرد كفت عز وجل يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ
حَسْبُكَ اللَّهُ وَمَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ وجمع كردن قران ونبشتن در مصحف
محمد بدست عثمان كرد وشب بيدار كردن كه كفت عز وجل أَمَّنْ هُوَ قَانِتٌ
آنَاءَ اللَّيْلِ سَاجِدًا وَقَائِمًا يَحْذَرُ الْآخِرَةَ وهلاك كردن كافران وكشتن ايشان بر
دست علي كرد وايثار كردن ووفا بنذر قوله تعالي يُوفُونَ بِالنَّذْرِ وَيَخَا
فُونَ يَوْمًا كَانَ شَرُّهُ مُسْتَطِيرًا واين هر چهار بهترين خلق بود نداد

امت پس پیغامبر را صلی الله علیه وسلم چهار چیز بداد یکی پیغمبری دوم
اسلام سوم قران چهارم بهشت واین چهار را شکر بایست ابوبکر شکر
پیغامبری بکرد وعمر شکر اسلام بکرد وعثمان شکر قران بکرد وعلی
رضی الله عنه شکر بهشت بکرد هر که این چهار را دوست ارد شکر این چهار بکرده
باشد که بقیامت اندر زمره ایشان باشد وخدای تعالی جبرییل را بپیغامبر
صلی الله علیه وسلم فرستاد که یا محمد خدای تعالی همی فرماید امت ترا چهار چیز را
ست گفتن که با او دروغ نبود وداد کردن که با وی بیداد نبود وشرم داشتن
که با وی شرمی نبود وسخاوت که با او بخل نبود پیغمبر صلی الله علیه وسلم
اندوهگین شد وبترسید که امت او اندرین تقصیر کنند جبرییل علیه السلام
بیامد وگفت خدای تعالی ترا سلام همی کند وهمی گوید که راست گفتن بی دروغ ا
بوبکر را دادم وداد کردن بی داد عمر را دادم وشرم داشتن بحقیقت عثمان را صدیق
دادم وسخاوت کردن بی بخل علی را دادم وبدان که خداوند تعالی دانا ست بشناختن
بندگان وباندازه عمر ایشان ابوبکر صدیق را فرا پیش داشت پس
عمر را پس عثمان را پس علی را رضوان الله عنهم اجمعین زیرا که عمر ابوبکر
کوتاه تر بود ابتدا بدو کرد واگر علی را فرا پیش داشتی خلافت بکسی دیگر نرسیدی
زیرا که پس ز پیغمبر دو سال واند زیست وعمر بر بیست دوازده سال وعثمان
بیست وچهار سال وعلی سی سال اگر خلافت نخست علی را دادی بدیگری
نرسیدی واگر عثمان را دادی بعمر نرسیدی لکن چون حق تعالی دانست اندازه
زندگانی ایشان صدیق را فرا پیش داشت وی کوتاه تر از عمر بود پس عثمان را فرا
پیش داشت زندگانی او کوتاه تر از علی بود پس بعلی رضی الله عنهم رسید که زند
گانی او درازتر از همه بود تا هر یکی را از ایشان بهره از خلافت مدح ...

بخلافت

خلافت بنشست در رعیت او مردان بودند چون عمر وعثمان وعلی چون عمر
بنشست در رعیت او چون عثمان وعلی بود چو عثمان بنشست در رعیت او
مردی بود چون علی وچون علی بنشست در رعیت او نبود نه چون ابوبکر ونه
چون عمر ونه چون عثمان تا بدانی فضل ایشان بر علی وشفیق رضی الله گوید ابوبکر
پرستید خدای تعالی را بر تعظیم وتوقیر خدای تعالی تعظیم او در دلها بنهاد
وعمر خدای را پرستید عز وجل در هیبت خدای تعالی هیبت او در دلها نهاد وعثمان
پرستید خدای تعالی را بر شرم ایزد تعالی شرم داشتن او در دلها بنهاد وعلی رضی الله
عنهم پرستید خدای را تعالی بر دوستی خدای تعالی دوستی او در دلها بنهاد
تا بحقیقت بدانی که هر که کاری کند منفعت ان بوی باز گردد یا ولدی وتمامی مذ
هب اهل سنت وجماعت انست که بدانی که خدای تعالی هست وهمیشه باشد
نیستی بروی روا نیست یکی است که هیچ افریده نماند وهیچ افریده بوی نماند واندر
جای نیست وبر جای نیست ونزدیکست بخلق خود ودورست از خلق خود واین نزدیکی ودوری
بمسافت نیست بلک مراد از نزدیکی قرب علم وقدرت است ومراد از دوری اثبات تنزیه
است ونفی مشابهت است نزدیک است بمومنان بمعنی نصرت وکرامت ودورست
از کافران بمعنی خذلان واهانت وبدانی که خدای تعالی محدود نیست وحد بروی
روا نیست یکی است بی همتا وبی همباز بی چون وبی چگونه چنان که خود را وصف کرد
وپیغامبر را صلی الله علیه وسلم فرمود چنان که گفت قُلْ هُوَ اللّٰهُ اَحَدٌ اللّٰهُ الصَّمَدُ
لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا اَحَدٌ لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَهُوَ السَّمِيعُ ا
لْبَصِيرُ مرید است که هرچه خواهد کند قادر است که هرچه کند تواند باقیست
که همیشه بود وهمیشه باشد سمیع وبصیر است بی التی چنان که خود داند عالمست بذا
تک بود وبدان که باشد وبدان که بر سر خلق بگذرد وایمان داری بمحمد مصطفی صلی الله

علیه وسلم که رسول خداست بحق ودین وی اسلام است واصل اسلام پنج چیز است
اقرار دادن بیکانکی خدای تعالی ونماز است وروزه وزکوة وحج است هر که توانای
ومال دارد وکفتار وی صدق است وکردار وی شرع است وفرشتکان بندکان خدای
اند بحق بی کناه وفرمان بردارانند وهرچه ایزد تعالی ایشانرا فرماید بکنند وایمان داری
بصد وبیست وچهار هزار پیغامبر که خدای تعالی بخلق فرستاد اول ادم واخر محمد
علیهما السلام از ایشان سه صد وسیزده مرسل وایمان داری بجمله کتابها که
خدای تعالی بانبیا فرستاد وایمان داری بمرک وسوال منکر ونکیر وبعذاب کور
وراحت کور وبعث ونشر که خدای تعالی خلق را زنده کند بعد از مرک وایمان
داری بقیامت وبشمار وبترازو وبحوض وبشفاعت مصطفی صلی الله علیه وسلم
وبصراط وبهشت وبدوزخ ومومنان که باخرت خدای تعالی ببینند بی چون
وبی چکونه وایمان قولست بزبان وعملست بتن ونیت بدل وموافقت سنت
رسول صلی الله علیه وسلم وایمان زیادت کیرد بطاعت ونقصان کیرد
بمعصیت ومومن بکناه کبایر اندر دوزخ شود وازانجا برآید
واندرانجا وی نماند وایمان داری که قران مجید کلام خدای است و
مخلوق نیست هر آن کسی که بجز ازین کوید کافر است ونیکی وبدی بقضا و
وتقدیر خدای عز وجل است اکر چیزی بر خلق براند اکر همه خلق اسمان وزمین
جمع ایند که از وی بکردانند نتوانند واکر چیزی از خلق بکرداند اکر همه خلق
اسمان وزمین کرد ایند که بوی رسانند نتوانند وبدانی که عصمت شرط نبوت است
وامامت باختیار امت است واتفاق این امت حجت است وفردای قیامت
اهل نجات ان کسی بود که امروز بر سنت است وهرچه بخلاف اینست
هزل وبدعت است وهوادار ومبتدع سزاوار لعنت است وایمان داری

که بهترین امت اصحابه اند ومهترین وبهترین صحابه چهار یاراند اول ابو بکر
صدیق انکه عمر فاروق انکه عثمان ذی النورین انکه علی مرتضی رضی الله عنهم اجمعین
هر چهار یار امامان وخلیفتان بحق بودند ومقدمان شرع بودند وخلق را بر عهد
شریعت بداشتند وهیچ چیز از کتاب وسنت پنهان نداشتند وهر آن کسی که از اهل
قبله است نشاید که کواهی دهی بروی که اهل بهشت یا اهل دوزخ است الا ده کس که رسول
صلی الله علیه وسلم کفت که اهل بهشت اند ابو بکر وعمر وعثمان وعلی وطلحه وزبیر
وسعد وسعید وعبد الرحمن ابن العوف وابو عبیده بن الجراح رضی الله عنهم اجمعین
وبدانی که انک زنان پیغامبرها بودند صلوات الله علیهم همه مادران مسلمانان بودند
مادران حرمت وحشمت ومخصوص ترین ایشان عایشه صدیقه است رضی
الله عنها وخاندان وفرزندان مصطفی صلی الله علیه وسلم بزرکان بودند وپر
هیزکاران بودند وهمچنین صحابه وتابعین وایمه دین وسلف صالحین وترحم کردن
برایشان نشان مصلحت است واعتقاد کردن این جمله واجب است واقرار دادن لازم
است وبدانکه اجماع مسلمانان حق است وهرچه مسلمانان بروی اتفاق کنند که نیکو
ست ان بنزد خدای تعالی نیکوست وهرچه باجماع بروی اتفاق کنند که زشت است
ان بنزدیک حق تعالی زشت است ونیز اعتقاد کنی زبان نکاه داشتن از ان فتنه
که میان صحابه رسول صلی الله وسلم بود چنان که خدا وند تعالی دست ما از ان نکاه داشت
از شروع کردن اندر فتنه ما نیز زبان نکاه داریم از خوض کردن اندر فتنها وان حال
را بخدای تعالی تفویض کنیم وَأُفَوِّضُ أَمْرِي إِلَى اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ وما
این کتاب را **لباب الالباب فی فضایل الاصحاب** نام نهادیم که انچ لب
بود از خصایص ومناقب وفضایل ایشان که از استادان شنیدم ومعنی انچ در
کتب یافتم بر کزیدم واندرین کتاب خود نبشتم تا اهل سنت وجماعت را مونس باشد و محبة

صحابه رضي الله عنهم در دل ایشان چون درختي بروید که شاخ ان بعنان اسمان
بپیوسته کردد اصلها ثابت وفرعها في السماء ذلک فضل الله یوتیه من یشاء تا باد
شقاوت کرد بدعت برد ل ایشان نتازد وسرمایهٔ ایمان بسلامت بآخرت برند
و نور سنت و جماعت کو رایشان را روضهٔ ریاض کرداند و روح و راحت بروي بوزد
که فروح وریحان وجنة نعیم ودر قیامت در زمرهٔ ایشان باشند فاولئک مع الذین
انعم الله علیهم من النبیین والصدیقین والشهداء والصالحین وبا ایشان اندر
بهشت شوند فاولئک یدخلون الجنة الایه انشاء الله تعالی اکنون ابتدا کنیم بباب
ابوبکر الصدیق رضي الله عنه بتوفیق الله وعونه والله اعلم

باب اول

اندر نام ونسب واسلام وفضایل ابي بکر الصدیق رضي الله عنه اما نام وي
عبدالله ابن عثمان بن عامر بن عمرو ابن کعب بن سعد بن تیم بن مرة بن کعب بن لوي
ابن غالب بن فهر بن مالک ونام مادرش ام الخیر سلمی بنت المغیرة بن عامر بن عمرو بن کعب
بن سلمی بن تیم ابن مرة ازبد ر و مادر تیمي است ونام دیکرش عتیق بود ولقب وي صدیق بود
وکنیت وي ابوبکر بود نیکو نام ونیکو کنیت ونیکو لقب اما ابوبکر نام مصطفی بود
صلي الله علیه وسلم اندر معنی که معني محمد ان باشد که محا الکفر ومد الایمان کفر محو کرد و
بکسترد ایمان و ابوبکر ان باشد که ابا الکفر وبکر الی الایمان منع کرد کفر وقصد کرد با
یمان واما عتیق ملک تعالی کعبه را عتیق خواند قوله تعالی ولیطوفوا بالبیت
العتیق براي دو معنی یکی از دست جبابره یعني ابرهه وغیره که قصد خرابي کعبه کردند
ترمیهم بحجارة من سجیل صدیق را نیز عتیق خواند زیرا که رافضي قصد خلافت
ابوبکر کرد خلافت با بوبکر بماند ولعنت بر رافضي بماند لعنوا في الدنیا والاخرة
خانهٔ عتیق از دست جباران رسته ابوبکر عتیق درین جهان از کفر رسته و در ان

جهان

جهان از عقوبت رسته خانهٔ عتیق درین جهان از خرابي رسته ومجاوران وطواف
کنندکان ان در ان جهان از اتش رسته ابوبکر عتیق درین جهان محب وي از بدعت رسته
بود ودر ان جهان از حرقت رسته چون ادم از بهشت در دنیا امد تنها بود ملک تعالی
خانهٔ عتیق بدو داد تا دلش ارام کرفت همچنین رسول ما صلي الله علیه وسلم در حرب کافران
تنها بود ملک تعالی عز وجل ابوبکر عتیق رضي الله عنه بوي داد تا دل وي بدو ارام
کرفت خانهٔ عتیق اما جهان انست تا کعبه بجایست زمین بجایست همچنین دوستي
عتیق در دل مومنان برجایست ایمان در ان دل برجایست بیت الله عتیق
قبلهٔ خلق است هر که نماز کند وروي بخانهٔ عتیق نکند نمازش مقبول نبود همچنین
هر که ایمان ارد و دوستي عتیق وصحابه ندارد دینش راست نبود وایمان وي مقبول
نبود هر که بسیار دینار ودرم دارد چون درخانهٔ عتیق شد ایمن شد وهر که
بسیار کناه وجرم دارد چون عتیق را رضي الله عنه دوست دارد از عقوبت ایمن شد
وبعضي از علما کویند که نام عتیق از انجا یافت که هر فرزندي که از مادر وي بیامدي
بمردي چون ابوبکر بیامد رضي الله عنه مادرش ورا اندر قماطي بپیچید وبیاورد
پیش کعبه وکفت یا رب البیت هبه مني واعتقه اي خدا وند خانه این فرزند مرا از من
بپذیر و ازادش کن عبدالله بن عباس رضي الله عنهما کوید که اندر وقت دستي
زرین بر بدامد بر انجا نبشته یا امة الله بالتحقیق قرت عینک بالولد العتیق
اسمه في التوریة صدیق یا پرستار خداي بدرستي روشن شد چشم تو بفرزندي
عتیق که نام ویست اندر توریة صدیق اما قصهٔ اسلام ابوبکر صدیق
رضي الله عنه چنانست که وي کفت من بتجارت بشام رفته بودم ومحمد صلي الله
علیه وسلم در ان کاه جوان بود شانزده ساله بود فرا جاي رسیدیم که انجا درختي
بود خشک نکاه کردم ان درخت از راه محمد صلي الله علیه وسلم سبز شد

چون در منزل فرود امدند محمد صلي الله عليه وسلم در زير ان درخت فرود امد ابو
بکر رضي الله عنه برفت بر در صومعهء بحيراي راهب و وي را اواز دين مي پرسيد بحيرا
گفت ان کيست که در زير ان درخت فرود امده است ابو بکر گفت وي محمد بن عبد الله بن
عبد المطلب است بحيرا گفت بعزة خداي که وي رسول خدايست زيرا که عيسي عليه السلام
انجا فرود امد و گفت بعد من اندر زير ان درخت هيچ کس فرو نيايد مگر رسولي که نام وي محمد
بن عبد الله باشد کعب الاحبار رضي الله عنه گويد والله که خلافت ابو بکر رضي الله عنه از اسمان
امد و ابو بکر دانست پيش از ان که رسول الله صلي الله عليه وسلم وحي امد که او رسولست گفتند
يا ابا اسحاق او چون دانست که رسول بود و نه وحي امده بود گفت بيست ساله بود که بخواب
ديد که ماه از اسمان جدا شدي و بر بام کعبه بپاره شدي و در هر سراي از مکه پارهء در شدي و پارهء
در کنار وي افتادي انگاه ان پارها همه جمع شدندي و با جاي خويش رفتي ابو بکر صديق رضي الله
عنه اين خواب نهان مي داشت از جهودان که در مکه بودند بترسيد از حسد ايشان چون
بتجارت بشام رفت بنزديک صومعهء بحيراء راهب بحيرا او را زداد بر بام امد ابو بکر رضي
الله عنه خواب خود را حکايت کرد بحيرا گفت اين رسول اخر الزمان که باخر زمان بير
ون ايد تو در حال زندگاني وي وزير وي باشي و بعد وفات وي خليفه وي باشي پس ابو بکر
رضي الله عنه بيست سال ان حديث پنهان داشت چون رسول صلي الله عليه وسلم دعوت
کردن گرفت سه تن پيش از وي مسلمان شده بودند از زنان خديجه رضي الله عنها و از
مردان علي رضي الله عنه و از موالیان زيد حارثه خبر بقريش شد جمله غمگين شدند
و رسول و اين قوم وي از ان سبب غمگين شدند نکته خداوند سبحانه و تعالي چنان
تقدير کرد که اول زني اسلام اورد پس کودکي پس بندهء بنمود که پاکيزگي سراي بزن
باشد اين اسلام اراسته و پيوسته خواهد بود و علي کودک بود که مسلمان شد
چنانکه کودک را از اب و اتش باز دارند من اسلام را از شر دشمنان باز دارم و چنان که

بنده

بنده خدمت کند همهء عالم را با خدمت اسلاميان خواهم کرد پس اهل مکه انجمني سا
ختند که محمد بن عبد الله اين دين ها بدل مي کند و خدايان ما را بد مي گويد ابو بکر رضي الله
فا رسيد وي را بگفتند که محمد چنين مي گويد گفت برخيزيد تا بنزديک وي شويم و برو وي استفها
کنيم و ابو بکر رضي الله عنه بدين که ياد کرديم معلوم بود رسالت وي لکن خواست که ايشان را اظها
ر شود برخاستند و برفتند تا سراي خديجه و ابو بکر رضي الله عنه از همه مکيان
عالم تر بود که ايشان را علم انساب بودي و وي زيرکتر بود و قول او از همه مقبول تر بود
همه بمشورت پيش او رفتندي چون بنزديک رسول صلي الله عليه وسلم شدند
ابو بکر گفت يا محمد الامين اين چيست که از تو حکايت مي کنند رسول صلي الله عليه وسلم
گفت مي گويم که خداي تعالي يکي است و من رسول وي ام و اين بتان که شما مي پرستيد خدا
ي نيند و خدايي را نشايند پس ابو بکر رضي الله عنه وي را گفت چه حجت داري بدين
که تو مي گويي رسول صلي الله عليه وسلم گفت ان خواب که ديدي و از بحيرا پرسيدهء
ابو بکر گفت صدقت و مسلمان شد و بروايتي ديگر امده است که چون ابو بکر صديق رضي الله
عنه بشام شد بخواب ديد که ماه از اسمان فرود امدي و اندر کنار وي فتادي پس بام
داد بگاه برخاست و زود پيش بحيرا شد و ان خواب حکايت کرد بحيرا او را گفت مژده
باد مر ترا يا ابا بکر که پيغامبر اخر الزمان بيرون خواهد امدن نام وي محمد بود و تو
وزير وي باشي چون روزگار بر امد محمد صلي الله عليه وسلم بيرون امد و همي يک شب ابو
بکر رضي الله عنه اندر دل افتاد که نزديک محمد با مانت روم و از وي باز پرسم که در اخر الزمان
چنين پيغمبري خواهد بودن تو خبر داري و مصطفي را صلي الله عليه وسلم
ان شب بدل فراز امد که فردا برخيزم و بنزديک ابو بکر صديق رضي الله عنه روم
بامداد هر دو قصد کردند ان از ان سو مي امد و اين از اين سو مي امد اين صيد بود
و ان صياد بود اين يکي مي رفت تا وي را ببيند و ان ديگر مي امد تا وي را بگويد

هر دو خود صید و گرفته ٔ حق بودند هر دو اندر راه یکدیگر را بپیش آمدند ابو بکر رضی
الله عنه گفت السلام علیک یا محمد رسول الله گفت و علیک السلام یا ابا بکر گفت
کجا می روی گفت بنزدیک تو می آمدم ابو بکر گفت تو کجا می روی گفت من نیز
بنزدیک تو می آمدم گفت چنین شنیدم که باخر الزمان پیغامبری باشد که بیرون
خواهد آمدن تو خبر داری مصطفی صلی الله علیه وسلم گفت یا ابا بکر آن پیغمبر
منم و جبریل علیه السلام امشب آمده است و وحی آورده است که پیغمبر
جمله ٔ عالم منم ای ابا بکر وقت آمد که بمن ایمان آوری و بکر وی گفت علامتی باید تا بگروم
مصطفی صلی الله علیه وسلم گفت علامت آن خوابست که بشام دیدی و تعبیرش
از بحیرای راهب پرسیدی و او جواب داد که پیغامبر آخر الزمان را وزیرش
تو باشی گفت صدقت یا رسول الله و ایمان آورد و مصطفی را صلی الله علیه
وسلم راستگوی داشت بدین سبب پیش روی صدیقان گشت هر که و
یراد شمن داشت پیش و زندیقان گشت **سؤال** رافضی گوید علی فاضلتر
بود از ابو بکر زیرا که همیشه مسلمان بود و ابو بکر نبود **جواب** بدانکه علی در
خانه ٔ رسول بود صلی الله علیه وسلم و اجرا خوار وی بود پس چه منت بود
معرفت و موافقت و مر رسول را صلی الله علیه وسلم و تصدیق و اسلام او و اما
ابو بکر رضی الله عنه بخلاف این بود و رسول صلی الله علیه وسلم می گوید التایب من الذنب کمن
لا ذنب له و ملک تعالی می گوید ان الله یحب التوابین و آدم تایب بود و یحیی ابن زکریا
بی گناه بود گناه لکن آدم از یحیی فاضلتر بود گو ذکان بی گناه اند لیکن بالعان تایب از
ایشان فاضلتر همچنین اگرچه علی بی گناه بود ابو بکر تایب از وی بهتر **اشارت**
ابو بکر رضی الله عنه اندر ایمان سابق بود بلکه در همه چیزها سابق بود و عمر
رضی الله عنه گوید هر چند که کوشیدم که مگر وقتی من سابقتر از وی باشم

وهیچ

وهیچ وقتی بروی سبق نبردم که همیشه سبق ابو بکر را رضی الله عنه بود و نظام الدین
رحمه الله استاد مرا خبر داد باسنادی درست از زید ابن اسلم از پدرش گفت شنیدم
از عمر خطاب رضی الله عنه که گفت وقتی پیغمبر صلی الله علیه وسلم مرا فرمود که صدقه
دهید و در آن وقت مرا بسیار مال بود با خود گفتم من امروز از ابو بکر رضی الله عنه سبق
ببرم که پیشتر بدهم بخانه رفتم و مال بدو قسمت کردم یک نیمه عیال را بگذاشتم و یک نیمه
بیاوردم و در پیش رسول صلی الله علیه وسلم بنهادم پیغامبر گفت یا عمر از بهر عیال
خود چه بگذاشتی گفتم یا رسول الله نیمه ٔ دیگر بخانه رها کردم از بهر عیال خود و ابو
بکر رضی الله عنه بخانه رفت و هرچه داشت جمله بیاورد پیغامبر صلی الله علیه وسلم
گفت یا ابا بکر از بهر عیال چه بگذاشتی گفت خدای را عز و جل و رسول خدای را
صلی الله علیه وسلم از بهر عیال بگذاشتم و مال آنچ داشتم از بهر درویشان آوردم آنگه رسول
صلی الله علیه وسلم فرمود ما بینکما ما بین کلامیکما آنگه گفتم یا ابا بکر هیچ وقتی بتو
سبق نبردم و نخواهم بردن که همیشه سابق تو بودی **نکته** در ایمان سابق
بود ثواب سابقان با وی آمد و در صحبت پیش رو بود فضل همه ٔ اصحاب با وی آمد
اندر صدقه دادن سابق بود ثواب همه ٔ متصدقان با وی کردید اندر هجرت سابق بود
ثواب همه ٔ مهاجران با وی کردید اندر نصرت کردن پیغمبر سابق بود فضل همه ٔ انصا
ریان با وی کردید اندر فتوی سابق بود فضل همه مفتیان با وی کردید اندر
خلافت سابق بود ثواب همه خلفا با وی کردید اندر امانت سابق بود ثواب همه
امینان با وی کردید رسول را صلی الله علیه وسلم بجای پدر بود زیرا پدر زن بجای پدر
بود و رسول صلی الله علیه وسلم دوست بود و گفت خدای تعالی مرا فرموده است که ترا دو
گیرم چشم و چراغ وی بود و گفت یا ابا بکر تو مرا بجای چشم بینایی و گوش شنوای اندر
غار مونس و یار بود و وزیر و ندیم وی بود تن و جان وی بود چنانکه پیغامبر

صلی الله علیه وسلم چنان که پیغامبر صلی الله علیه وسلم گفت انت منی وانا منک تو از منی
ومن از توام نایب وی بود چنان که در حال بیماری گفت مروا ابابکر فلیصل بالناس
ابوبکر را فرمایید تا امامی مردمان بکند و از نمط بسیار اما ابتدا کنیم باینها
که ایزد تعالی در شان وی فرستاده است **الایات النازلة فی شان امیر المؤمنین**
ابی بکر الصدیق رضی الله عنه اول بدان که پس از پیغمبر صلی الله علیه وسلم خلیفت
وی بود و ایزد تعالی اندر قران مجید خبر داد و گفت **آیه** وعد الله الذین امنوا منکم
وعملوا الصالحات لیستخلفنهم فی الارض کما استخلف الذین من قبلهم ولیمکنن لهم
دینهم الذی ارتضی لهم ولیبدلنهم من بعد خوفهم امنا یعبدوننی لا یشرکون بی شیئا ومن
بعد ذلک فاولئک هم الفاسقون گفت وعده کرده است خدای تعالی ان کسانی را که ایمان او — کفر
رداند از شما و کرده اند کارهای نیکو که خلیفت کند از ایشان اندر زمین چنان که خلیفت کرد ان
کسانی که از پیش ایشان بودند یعنی بنی اسرائیل را و محکم کرداند ایشان را دین ایشان که بپسند
یده است ایشان را و فرموده است ایشان را و بدل دهد ایشان از پس ترس ایشان ایمنی
تا همی پرستند مرا و شرک نیارند بمن هیچ چیز و هر که کفران ارد بدین نعمت از پس ان
ایشان که ایشان باشند فاسقان و این ان بود که پیغامبر صلی الله علیه وسلم و اصحاب وی اندر
مکه بودند ترسناک انگه بمدینه شدند هم بر خوف بودند تا انگاه که خداوند تعالی دین
خویش را ظاهر گردانید و ایشان را بر دشمنان قاهر گردانید ایمن گشتند و اندرین آیت
دلیل است بر درستی خلافت ابوبکر رضی الله عنه و خلافت خلفاء دیگر از بهر انک خداوند
سبحانه و تعالی وعده کرده است خلافت مر ترا وجابر بن عبدالله رضی الله عنه روایت
کرده است که پیغامبر صلی الله علیه وسلم گفت خلافت از پس من اندر امت من باشد اندر چهار تن
ابوبکر و عمر و عثمان و علی رضی الله عنهم وسفینه رضی الله عنه روایت کند که پیغامبر
صلی الله علیه وسلم گفت خلافت از پس من سی سال باشد پس از ان ملک باشد **آیه دیگر**

ولا یاتل

ولا یاتل اولوا الفضل منکم والسعة ان یؤتوا اولی القربی والمساکین والمهاجرین فی
سبیل الله ولیعفوا ولیصفحوا الا تحبون ان یغفر الله لکم والله غفور رحیم
وسبب این آیت ان بود که چون ابوبکر صدیق رضی الله عنه سوگند یاد کرد که بر مسطح هیچ نفقه نکند از بهر
انک وی اندر کار عایشه رضی الله عنها خوض کرده بود و این مسطح مردی بود مسکین و مهاجر از جمله بد
ریان و پسر خاله ابوبکر صدیق بود خداوند تعالی این آیت فرستاد چون پیغامبر صلی الله علیه وسلم
این آیت بر ابوبکر خواند وی گفت آری دوست دارم که خدای تعالی مرا بیامرزد اندر نفقه کردن
و گفت هرگز باز نگیرم نفقه کردن از وی **آیه دیگر** یا ایها الذین امنوا من
یرتد منکم عن دینه فسوف یاتی الله بقوم یحبهم ویحبونه اذلة علی — المؤمنین
اعزة علی الکافرین یجاهدون فی سبیل الله ولا یخافون لومة لائم ذلک فضل الله
یؤتیه من یشاء والله واسع علیم واین بیک قول اندر شان ابوبکر است رضی الله عنه
آیه دیگر ومن یطع الله والرسول فاولئک مع الذین انعم الله علیهم من النبیین والصد
یقین والشهداء والصالحین وحسن اولئک رفیقا ذلک الفضل من الله وکفی بالله علیما و
اندرین آیت دلیل است که میان نبی و میان صدیق واسطه نباشد و جمله امت پیغامبر ا
بوبکر صدیق خوانند چنان که رسول ما را صلی الله علیه وسلم رسول خوانند نشاید که اندر یکی شهادة
بنیمی عدل باشد و بنیمی ظلم باشد پس واجب بود که میان درجه ابوبکر صدیق رضی الله عنه
و میان درجه مصطفی صلی الله علیه وسلم هیچ واسطه نباشد خلاف قول رافضیان و هم
اندرین آیت دلیل است که نعمت خدای تعالی برین گروه فضل وی است ابتدا نه بطاعت
خویش مستحق ان گردیدند بخلاف قول قدریان نه بینی که خدای عز وجل می گوید ذلک
الفضل من الله پس اندرین آیت پیدا شد بطلان قول روافض اندر باب امامت و بطلان
قول قدریان در باب عنایت **آیه دیگر** یا ایها الذین امنوا اطیعوا الله واطیعوا
الرسول واولی الامر منکم فان تنازعتم فی شیء فردوه الی الله ان کنتم تؤمنون بالله

والیوم الآخر ذلک خیرٌ واحسن تأویلاً علما کوید که اولی الامر ابوبکر صدیق را و عمر فا
روق را رضی الله عنهما همی خواهد از بهر آنک پیغامبر صلی الله علیه وسلم کفت اقتدی کنید
پس از من با بوبکر و عمر رضی الله عنهما منزلت ایشان بنزدیک من چون منزلت سر است از
تن آیة دیکر الا تنصروه فقد نصره الله اذ اخرجه الذین کفروا ثانی
اثنین اذ هما فی الغار اذ یقول لصاحبه لا تحزن ان الله معنا فانزل الله سکینته
علیه وایده بجنود لم تروها وجعل کلمة الذین کفروا السفلی وکلمة الله هی العلیا والله
عزیز حکیم و بدان که اندوه ابوبکر اندر غار نه از بهر بددلی بود ولیکن از بهر
شفقت بود بر دین وی امت را که وی همی کفتی پیغامبر را چه بود اکر مرا بکشند یک تن را
کشته باشند ولیکن اکر ترا چیزی رسد یا رسول الله امت هلاک شوند پیغمبر
صلی الله علیه وسلم ویرا کفت چه اندیشه کنی اندر کار دو تن که سیوم ایشان خدایست و سه
روز پیغمبر صلی الله علیه وسلم اندر غار بایستاد و ابوبکر صدیق را رضی الله عنه کوسفندی چند ما
نده بود عامر ابن فهیره داشتی هر روز انرا بار غار آوردی بنزدیک پیغمبر و چون پیغمبر
صلی الله علیه وسلم قصد کرد که از آن غار بیرون اید عبد الرحمن ابن ابی بکر دو ناقه بیاورد ا
یشان را تا ایشان برفتند چهار تن بودند پیغامبر صلی الله علیه وسلم و ابوبکر صدیق
و عامر ابن فهیره و عبد الله ابن عامر بن عبد اللیثی رضی الله عنهم و محمد ابن سیرین
کوید که کروهانی بر عهد عمر همی کفتند که وی فاضلتر است از ابوبکر صدیق این خبر بعمر رسید
کفت بخدای که شبی از آن ابوبکر فاضلتر بود از عمر و آل عمر چون ابوبکر صدیق رضی
الله عنه بیرون رفت با پیغامبر صلی الله علیه وسلم کفت یا ابا بکر چراست که یک بار اندر پیش
همی روی و یک بار اندر پس همی روی ابوبکر کفت که چون یاد کنم که مکر کسی اندر راه ما نشسته
است اندر پیش روم و چون یاد کنم که مکر کسی از پس ما بیاید باز پس ایستم پیغمبر
صلی الله علیه وسلم وی را کفت یا ابا بکر اکر چیزی بودان دوست تر داری که فرا تو رسد

یا فرا من

خذای

یا فرا من کفت بدان که تورا بخلق فرستاده است بحق که آن دوستر دارم که هزار رنج بمن
رسد از آن که یکی بتو رسد پس چون بغار رسیدند ابوبکر صدیق رضی الله عنه کفت پیغا
مبر را اینجا باش تا من اندر غار شوم و بنکرم تا اندر غار کیست پس چون بنکریست و بیرون
آمد باز پس آمد که سوراخهای بنه نکریسته است پس ببند و بنکریست و کفت یا رسول
الله درای پیغامبر صلی الله علیه وسلم در شد عمر خطاب رضی الله عنه کفت بخدای که جان من
وی است که این شب ابی بکر فاضلتر بود از عمر و آل عمر زهری رضی الله عنه کوید که چون پیغمبر
صلی الله علیه وسلم و ابوبکر صدیق رضی الله عنه اندر غار شدند خدای تعالی جفتی کبوتر بفر
ستاد تا اندر غار خایه بنهادند و عنکبوت را بفرستاد تا بر در آن غار خانه ببیوست چون
کافران آنجا رسیدند کفتند اکر ایشان اندرین غار شدند بودندی این خایه
شکسته بودی و این خانه عنکبوت کسسته بودندی و پیغمبر صلی الله علیه وسلم همی کفتی
ای بار خدایا چشمهاء ایشان از ما کور کردان خدای تعالی دعای وی مستجاب
کرد و ایشان را از دست راست و از دست چپ همی جستند و ایشان را ندیدند آیة
دیکر انما یخشی الله من عباده العلماء ان الله عزیز غفور ابو
حنیفه رضی الله عنه خواند انما یخشی الله برفع الهاء و بنصب الهمزة و خشیته
اینجا بمعنی علم بود و معنیش آنست که نداند خطر اهل علم مکر خدای عز و جل
و سبب نزول این آیت آن بود که اندر ابوبکر صدیق رضی الله عنه بیمی پدید آمد
که اندر روی پیشا یستد دانستن پیغامبر صلی الله علیه وسلم با وی اندر آن باب سخن
کفت خدای تعالی فرو فرستاد انما یخشی الله من عباده العلماء ان الله عزیز غفور
آیة دیکر والسابقون الاولون من المهاجرین والانصار والذین اتبعوهم
باحسان رضی الله عنهم ورضوا عنه واعد لهم جنات تجری تحتها
الانهار خالدین فیها ابدا ذلک الفوز العظیم بدانک میان مفسران

بفرمان

خلافست اندر اول کسی که ایمان آورد ماست بپیغمبر صلی الله علیه وسلم گروهی گفتند
که اول کسی که ایمان آورد خدیجه بود رضی الله عنها و گروهی گفتند که اول کسی که ایمان آورد
ابوبکر صدّیق بود رضی الله عنه و این قول درست تراست از بهر آنک پیغامبر صلی الله علیه وسلم
گفت لو وزن ایمان ابی بکر بایمان اهل الارض لرجحهم اگر بسنجند ایمان ابوبکر صدّ
یق بایمان خلق روی زمین ایمان وی بیشترا بود و این از بهر آن گفت که هر کاری نیکو را
بکند و کسی دیگر پس از آن کار بکند مزد این دوم اندر ترازوی اول باشد تا انک مزد
دوم چیزی نقصان افتد و همچنان هر که بدان فعل اقتدی کند چند مزد و بزه آن اندر
ترازوی آن پیشتر باشد و از بهر این گفت پیغمبر صلی الله علیه وسلم من سنّ سنّة حسنة
فله اجرها واجر من عمل بها الی یوم القیامة و پیغمبر صلی الله علیه وسلم گفت هر آن کسی
که و یرا ذریتی باشد که ایشان کار خیر همی کنند هر که از نسل ایشان باشد تا روز قیامت
مزدان همه اندر ترازوی پدر هو من باشد پس بدانستیم که از بهر این معنی گفت
پیغامبر صلی الله علیه وسلم که ایمان ابوبکر صدّیق راجح بود بر ایمان اهل زمین که ابوبکر صدّیق
رضی الله عنه ایمان آورده باشد ایمان همگنان اندر ترازوی وی باشد و ایمان زیاد
تی باشد که اندر ترازوی هیچ کس نباشد و نیز پیغامبر صلی الله علیه وسلم گفت ما فضلکم
ابوبکر بکثرة الصّلوة والصّیام ولکن فضّلکم بشیء وقر فی قلبه گفت ابوبکر بر شما فضل
نگرفته است ببسیاری نماز و روزه ولکن فضل گرفته است بر شما بچیزی که اندر
دل وی شده است از معرفت خدای بر دوام اندرین معنی بدید کرد که وی فاضلتر است
از ایشان بفضلی مطلق اندر جملهٔ اوصاف کمال بخاصه اینجا بمعرفت باز کرد دو اگر
اندر معنی معرفت کسی بر وی سابق بودی فضل آن کس را بودی **آیهٔ دیگر**
یا ایها الذین امنوا اتقوا الله وکونوا مع الصّادقین کعب ابن مالک رضی الله عنه
گوید که ما نیافتیم توبه الا از بهر آنک راست بگفتیم و دیگران که دروغ گفتند هلاک

شدند

شدند خدای تعالی فرو فرستاد آیت و سعید بن جبیر رضی الله عنه گوید که بدین
صادقان اندرین جایگاه ابوبکر و عمر رضی الله عنهما همی خواهد چنانک گفت عزّ وجلّ
للفقراء المهاجرین تا انجا که هم الصّادقون و ابوبکر صدّیق رضی الله عنه بدین آیت
دلیل کرد بر انصار آن روز که انصار مهاجرین را گفتند منّا امام و منکم امام ابوبکر
بر منبر شد و بر خدای تعالی ثنا گفت و بر پیغامبر صلی الله علیه وسلم درود داد و گفت
ای شما که مؤمنانید خدای تعالی ما را صدق داده است انجا که گفت للفقراء الذین
اخرجوا من دیارهم الایه ما صادقان خوانده است و شما را که مؤمنانید فرموده است
که با صادقان باشید چنانک گفت یا ایها الذین امنوا اتقوا الله وکونوا مع ا
الصّادقین انکه مر تاکید این معنی گفت این سخن بگفت انصار روی را گردن نهادند
و طمع از خلافت ببریدند و ببرکت ابوبکر رضی الله عنه این خلاف از میان مسلمانان
برخاست **آیهٔ دیگر** والذی جاء بالصدق وصدّق به اولئک هم المتقون
و علی ابن ابی طالب کرّم الله وجهه گفت والذی جاء بالصدق یعنی محمد صلی الله علیه وسلم
وصدّق به یعنی ابوبکر رضی الله عنه **آیهٔ دیگر** لا یستوی منکم من انفق
من قبل الفتح وقاتل اولئک اعظم درجة من الذین انفقوا من بعد وقاتلوا وکلّا وعد
الله الحسنی والله بما تعملون خبیر کلبی رضی الله عنه گوید این آیت اندر شان
ابوبکر الصدّیق رضی الله عنه فرود آمده است و این حجتی ظاهر است بر فضل وی بر دیگران
از بهر آنک وی اول مسلمان بود چنانک اندر خبر آمده است که ابو امامه گفت مر عمرو بن
عبسه رضی الله عنهما چرا دعوی همی کنی که تو چهار یک مسلمانی گفت از بهر آن که مر خلق
را بر ضلالت همی دیدم و این بتان را هیچ حقیقتی همی ندیدم پس خبر شنیدم که مردی بمکه
قوم وی را دیدم بر وی دلیر گفتم و یرا تو چه ای گفت من نبی ام گفتم نبی چه باشد گفت
رسول خدای را تعالی گفتم بچه فرستیده است ترا گفت بدانکه وی را بیگانگی

دانم و شرک نيارم و بنان بشکنم و رحم ببوندم کفتم با تو کيست بدين کفت آزادي و بنده
بنکريستم ابوبکر بود و بلال رضي الله عنهما من نيز مسلمان شدم آنکاه از بهر آن بود که
من چهار يک مسلماني بودم و عبدالله ابن مسعود رضي الله عنه کويد اول کسي که مسلماني پديد آورد
بشمشير پيغامبر بود صلي الله عليه وسلم و ابوبکر رضي الله عنه و نيز اول کسي که نفقه کرد اندر سبيل
خداي تعالي و عبدالله بن مسعود رضي الله عنه کويد اول کسي که مسلماني پيدا کرد پيغمبر بود
و ابوبکر و عمار و مادر وي سميه و صهيب و بلال و مقداد و بقولي ديکر آنست که اول کسي که
ايمان آورد ابوبکر بود و علي و خديجه رضي الله عنهم و نيز اول کسي بود که نفقه بکرد اندر
سبيل خداي تعالي و اول کسي بود که جهاد کرد و اول مسلمان بود و از بهر اين فضلها بود
که جمله صحابه وي را بر خويشتن تقديم کردند تا آنجا که علي رضي الله عنه کويد سبق رسول الله
صلي الله عليه وسلم و ثني ابوبکر و ثلث عمر فلا اوتي برجل فضلني علي ابي بکر و عمر الا جلدته جلد
المفتري کفت سابق پيغامبر بود و دوم ابوبکر و سوم عمر فاروق بود و نيز مي نيارند هم
دي که تفضيل کند مرا بر ابوبکر و عمر که نه من وي را حدي بزنم و کواهي وي بيفکنم
آيت ديکر والذين استجابوا لربهم واقاموا الصلوة وامرهم شوري بينهم
ومما رزقناهم ينفقون و اين اندر شان ابوبکر صديق است رضي الله عنه فرود
آمده است که هرچه داشت نفقه کرد و دشنام دادند و برا جواب نداد و عامست اندر شان
همه مؤمنان آيت ديکر قل للمخلفين من الاعراب ستدعون الي قوم اولي با
س شديد تقاتلونهم او يسلمون فان تطيعوا يؤتکم الله اجرا حسنا وان تتولوا کما توليتم
من قبل يعذبکم عذابا اليما رافع بن خديج کويد ما اين آيت همي خوانديم و ندانستيم
که کي باشد تا آنکاه که ابوبکر الصديق رضي الله عنه خلق را بجنک بني حنيفه خواند آنکاه
بدانستيم که ايشانند بدان که اندرين آيت دو حجت ظاهر است بر ملحدان و مبتدعان
اما آنچ بر ملحدان است که اندرين خبر است از غيب که تصديق آن ظاهر شده است

ازبس

ازبس آن و اين دليل بود بر درستي معجزه خلاف قول ملحدان و اما آنچ بر مبتدعان که
اندرين آيت تنبيه است بر درستي خلافت ابوبکر صديق رضي الله عنه از بهر آن
که خداي تعالي کفت ستدعون الي شما را بخوانند بکروهي اکر طاعت داريد آن داعي
ايشان را و شما را مزدي بزرک دهند و طاعت آن داعي واجب کرد نيز بر ايشان و آن دا
عي که ايشان را بقوم خويش خواند که اولي بأس باشند ابوبکر بود و يا عمر خطاب که ابو
بکر رضي الله عنه ايشان را بحرب بني حنيفه خواند و عمر بحرب عجم و روم
خواند و بر قول جمهوران مفسران اين قوم ازين دو کروه يکي بودند اکر بني حنيفه
بودند آن داعي ابوبکر بود و اندر درستي امامت وي درستي امامت عمر باشد رضي
الله عنه که وي خليفت وي بود و اکر پارس و روم بودند آن داعي عمر بود و اجابت
وي واجب بود دليل بود بر آنک وي امام حق بود و اندر درستي امامت ابوبکر باشد
و قول مشاهير مفسران ازين دو بيرون نيست و آنچ ازين دو بيرون است نادر است
و آنچه معروف و مشهور باشد اولي تر باشد پس پديد آمد ازين آيت دليل ظاهر بر درستي
نبوت که خبر داد از غيب آنجا که ستدعون و هر دو چنان کفته بود بيامد
و هر يکي از وجوه اعجاز قران است که خبر داد از غيبي که خوانده بود آنکاه بتفصيل
چنان که خبر داده باشد بباید و هر کسي اين نتواند شناخت مکر که خداي
تعالي وي را بصارتي داده باشد آية ديکر فاما من اعطي واتقي وصدق
بالحسني که وي را خلق باز خواهند داد و کفته اند حسني وعده خداي تعالي بود ثواب ب
فسنيسره لليسري آسان بکنيم از خصلت آسان ترين يعني کار کردن بآنچه خداي
تعالي فرموده است و کفته اند که اين آيت اندر شان ابوبکر صديق رضي الله عنه
فرود آمده است که هرچه داشت بداد و بورع زندکاني کرد آية ديکر وسيجنبها
الاتقي الذي يؤتي ماله يتزکي از مخالفت خداي عز وجل و روايت کند هشام

از پدر خويش عروه كه ابوبكر صديق رضي الله عنه كه هفت بنده را ازاد كرده
است كه ايشانرا همي عذاب كردند از بهر دين خداي تعالي بلال و عامر ابن فهيره
و نهديه و دختر وي مسلمان شد نابينا شد گفتند لات و عزي بيناي
از وي باز ستد وي گفت من بلات و عزي كافرم خداي تعالي بينايي
باز داد ابوبكر صديق رضي الله عنه بر وي بگذشت و وي اس همي كرد و كذ
بانوي وي ويرا همي گفت بخداي كه من ترا ازاد نكنم تا انگاه كه صاحبان تو ترا ازاد
كنند ابوبكر اين بشنيد گفت بچند فروشي اين كنيزك را گفت بچندين وقيه گفت
بخريدم فرا گير گفت تا ازين طحن بپردازم و اما بلال را اندر ميان ايشان سبك
گرفته بودند و همي گفتند اگر همي يك وقيه باشد تا خويشتن را باز خري ترا نبگذا
رم ابوبكر صديق رضي الله عنه گفت اگر بصد وقيه خواهند من بخريدم ويرا خدا
ي تعالي عز و جل اندر شان وي فروا فرستاد وَسَيُجَنَّبُهَا الْأَتْقَى الَّذِي يُؤْتِي
مَالَهُ يَتَزَكَّى انكه كه ابوبكر صديق رضي الله عنه مسلمان شد چهل هزار دينار
داشت ان همه نفقه كرد بر مسلمانان و عبد الله بن الزبير گفت بر منبر كه ابوبكر صديق
رضي الله ضعيف بندگان همي خريدي و ازاد همي كردي پدر وي گفت ويرا ابنده
چنان بخري كه پشت تو نگاه دارد گفت ايشان را از بهر ان همي خرم و ازاد كنم
تا خداي تعالي مرا از اتش دوزخ ازاد كند خداي تعالي فروا فرستاد كه وَسَيُجَنَّبُهَا
الْأَتْقَى تا اخر سوره و نام وي عبد الله ابن عثمان ابن عباس رضي الله عنهما گويد
چون بلال مسلمان شد بشد و بر سر بتان سلح كرده و مشركان زني را موكل كرده
بودند بر بتان ان زن ايشان را خبر داد و بلال بنده عبد الله بن جدعان بود فرا
وي شكايت كردندي بلال را تسليم كرد بايشان و صد تا اشتر فرا داد تا
بكشند شان بتان انگاه ايشان ويرا فرا گرفتند و بسنگهاي سنگسار

همي

همي كردندي و همي گفت احد احد پيغامبر صلي الله عليه وسلم بر وي بگذشت گفت ترا برهاند
احد احد انگاه ابوبكر صديق را رضي الله عنه خبر داد كه ويرا عذاب همي كنند ابوبكر
رضي الله عنه رطلي دينار برداشت و ويرا بخريد سعيد ابن المسيب رضي
الله عنه گويد كه ابوبكر رضي الله عنه ويرا گفت بلال را نمي فروشي گفت
فروشم وليكن بنسطاس فروشم و نسطاس غلامي بود ابوبكر را رضي الله عنه
و ده هزار دينار داشت و غلامان و كنيزكان و چهارپاي بسيار داشت و مشرك بود
و ابوبكر رضي الله عنه همي گفت مسلمان بباش و اين همه مال تراست وي امتنا
ع همي كردي و از بهر اين ابوبكر رضي الله عنه ويرا دشمن همي داشت چون اميه ويرا
گفت كه ويرا بفروش بلال ابوبكر انرا بغنيمت داشت و ويرا بفروخت بدان مشركان
گفتند ابوبكر اين از كرد كه بلال را بنزديك وي دوستي بود خداي تعالي فرو فرستاد
نكته وَمَا لِأَحَدٍ عِنْدَهُ مِنْ نِعْمَةٍ تُجْزَى إِلَّا ابْتِغَاءَ وَجْهِ رَبِّهِ
الْأَعْلَى وَلَسَوْفَ يَرْضَى عز و جل و ثواب اخرت و اين ابوبكر بود بهمه حال از
خداي تعالي راضي بود و خداي تعالي از وي راضي بود و رسول صلي الله عليه وسلم
گفت ابوبكر خليفت منست بدين خداي تعالي و حبيب بن ابي ثابت
و كلبي رضي الله عنهما روايت كنند كه سبب اين ايت كه خداي تعالي همي گويد
وَإِذْ أَسَرَّ النَّبِيُّ إِلَى بَعْضِ أَزْوَاجِهِ حَدِيثًا ان بود كه پيغمبر صلي الله عليه وسلم فرا حفصه
بنت عمر رضي الله عنهما بگفته بود تحريم ماريه و ديگر سر ان بود كه فرا حفصه گفت
كه از پس من پدر عايشه و پدر تو خليفت من خواهند بود حفصه عايشه را بگفت
مقاتل رضي الله عنه گويد عايشه ان هر دو فرا پيغامبر صلي الله عليه وسلم بگفته بود
پيغمبر صلي الله عليه وسلم حديث ماريه بر حفصه پديد كرد و خواست كه حفصه را
طلاق دهد چه سر وي اشكارا كرده بود جبرييل عليه السلام فرو امد و گفت

ویرا طلاق مده که وی صوامه وقوامه است روزه بسیار دارد و شب نماز بسیار کند
وازجمله زنان تواست اندر بهشت وکروهی ازعلما کویند که طلاق داد چون خبر بعمر
خطاب رسید رضی الله عنه بکریست وکفت اکر اندر ال خطاب خیری بودی پیغا
مبر صلی الله علیه وسلم ویرا طلاق ندادی جبرییل علیه السلام امد وفرمود تا وی را رجعت
کرد چون این حدیث فاش شد عباس بن عبد المطلب فا علی کفت از رسول صلی
الله علیه وسلم بپرسیم تا والی این شغل از پس وی که خواهد بود اکر باری خلیفت
از پس نخواهیم بودن ان کس را وصیت کند تا حق ما بداند پس عباس رضی الله عنه
بپرسید از رسول صلی الله علیه وسلم رسول صلی الله علیه وسلم کفت خلیفتی علی دین الله ووحیه
فاسمعوا له تفلحوا واطیعوه ترشدوا ابو بکر رضی الله عنه خلیفه منست بر دین
خذای ووحی وی بشنوید وفرمان برداری وی کنید تا نجات وفلاح یابید
ومطیع وی شوید تا راه یابید عباس کفت فاطاعوه ورشدوا چون فرمان بردار
وی شدند راه یافتند **اشارت** ابو بکر را رضی الله عنه مومنان خلیفت
خواندند و رسول صلی الله علیه وسلم خلیفت خواند فقال ابو بکر خلیفتی علی دین الله وملک
تعالی خلیفت خواند وَلَیَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِی الْأَرْضِ رافضی لعنت خواند سزای لعنت نه ان
بود که خذوندش خلیفت خواند ومومنانش خلیفت خوانند سزای لعنت ان باشد
که ایشان را مخالفت کند چنان که خذاوند عز وجل خبر داد وکفت **ایة دیکر**
وَمَنْ یُشَاقِقِ الرَّسُولَ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَیَّنَ لَهُ الْهُدَی وَیَتَّبِعْ غَیْرَ سَبِیلِ الْمُؤْمِنِینَ
نُوَلِّهِ مَا تَوَلَّی وَنُصْلِهِ جَهَنَّمَ وَسَاءَتْ مَصِیرًا هیچ مخالف نیست خذای را
ورسول را چون رافضی ملک تعالی می کوید ابو بکر رضی الله عنه مومن بود
الَّذِینَ یُؤْمِنُونَ بِالْغَیْبِ رافضی می کوید کافر بود ملک تعالی می کوید فاضل
بود وَلَا یَأْتَلِ أُولُو الْفَضْلِ رافضی کوید باطل بود فاضل نبود ملک تعالی می کوید

منفق

بود

منفق بود الَّذِینَ یُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ رافضی کوید منافق بود در خبر است که روزی
جبرییل علیه السلام بنزدیک رسول صلی الله علیه وسلم نشسته بود جبرییل کفت انک
ابو بکر رسول کفت یا جبرییل شما ابو بکر را می دانید جبرییل علیه السلام کفت انجا
ابو بکر معروفتر از انست که اینجا وَإِنَّهُ وَزِیرُکَ فِی حَیَاتِکَ وَخَلِیفَتُکَ بَعْدَ وَفَاتِکَ
استاد ابو بکر بن اسحق رضی الله عنه کفت ابو بکر را پنج چیز است که دیکران را نبوده
است اندر غربت انیس مصطفی او بود واندر هجرت صاحب وبود واندر حضرت
وزیر او بود واندر کور هم پهلوا او بود واندر بهشت رفیق او بود ومن می کویم
که اندر امت خلیفت او بود **نکته** وان عجب مدار که سک اصحاب الکهف در
موافقت ان جوان مردان کامی چند برداشت در دنیا با ایشان بماند واندر بهشت غار
با ایشان بماند واندر رخفتن با ایشان واندر قیامت با ایشان واندر بهشت با ا
یشان باشد عجب انست که ابو بکر صدیق رضی الله عنه صحبت مصطفی صلی الله علیه وسلم
اختیار کرد ودر محنت با او بود واندر دعوت با او بود واندر سفر با او بود واندر حضر
با او بود واندر غار با او بود واندر راه با او بود واندر هجرت با او بود وبتن ومال
با او بود بفرزند با او بود واندر کور با او بود وقت شفاعت با او بود اندر مقام محمود
با او بود اندر حوض با او بود اندر بهشت با او بود اندر درجات با او بود اندر
وقت لقا با او بود اندر وقت دیدار با او بود اینها که در شان صدیق رضی الله
عنه اندر تفاسیر دیدم وشنیدم یاد کردم اکنون بکویم خبرها صحیح که در
احادیث سماع کردم باستادان باسناد درست بعون الله تعالی وتوفیقه

فصل الاخبار المسند فی شانه رضی الله عنه اخبرنا
الفقه الامام الاجل صاین الدین عمر بن عیسی بن ابی عبد الله الخطیبی الزهلفی
قال اخبرنا القاضی الامام الزاهد نظام الدین جمال الاسلام والمسلمین سیف

النظي منصور بن هبة الله الاسدابادي في مدينة ارميه في ذي الحجة لسنة ثلاث واربعين
وخمسماية قال اخبرنا الشيخ الامام بقية المشايخ ابو بكر عبد الواحد بن الفضل الفارمدي
عن جده الامام شيخ الاسلام ابو القاسم المعروف بكركان قال اخبرنا الشيخ الامام ابو
الحسن علي بن عمر قال اخبرنا ابو الفضل عباس بن يوسف قال اخبرنا الشيخ عبد الصمد
بن العباس الهاشمي قال اخبرنا الحسين بن علي الادمي قال اخبرنا الحسين بن ابان قال
اخبرنا عبد الرزاق عن المعمر عن الزهري عن عبد الله بن ابي عباس رضي الله عنهما وعنهم
عن عايشة الصديقة رضي الله عنها قالت كانت ليلتي من رسول الله صلى الله عليه وسلم فقلت
يا رسول الله الستاكرم نسايك عليك قال بلي يا عايشة قلت فحدثني عن ابي شيء قال اخبرني
جبريل عليه السلام عن الله سبحانه وتعالي انه لما خلق الله ارواح الخلايق اختار روح
ابي بكر الصديق رضي الله عنه من بين الارواح بعد النبيين والمرسلين فجعل ترابه من
الجنة وجعل ماوه من الحيوان وجعل له في الجنة قصرًا من ياقوتة فيه مقاصير من اللولو
الرطب وان الله ضمن لي ان لا يكلفه سيئة ولا يسلبه حسنة واني ضمنت ان
لا يكون ضجيع في حفرتي ولا خليفة لي من بعدي الا ابو بكر فبايع علي ذلك جبر
ييل وميكاييل وعرج الي الله بخلافته براية من درة بيضاء وعقد لواوه تحت العرش
مكنا بابيك فخرا ان بايع له جبرييل وميكاييل عليهما السلام واهل السموات
واهل الارض والسنة من الشياطين وطرف من الجن ياوون في البحر واخذ ميثا
قه علي الوحوش فمن ابي هذا فليس مني ولست منه ابن حديث نظام الدين بجمع
استادمن رسيده است باين اسناد از عايشه رضي الله عنها كه گفت شبي نوبت
من بود كه سيد عالم صلوات الله وسلامه عليه بحجره من آمد گفتم يا رسول الله نه من گرامي
ترين زنان توام بپيش تو گفت بلي يا عايشه گفتم پس مرا بگوي چيزي در حق پدرم
ابو بكر صديق رضي الله عنه گفت يا عايشه مرا خبر داد جبرييل عليه السلام از

تعالي

امد

خداي

خداي تعالي كه چون جانها افريد از ميان همه جانها جان ابو بكر بر گزيد از پس جانهاء
پيغامبران ومرسلان خاكش از بهشت است وابش از اب حيوان وبيافريد از بهر
وي اندر بهشت قصري از ياقوت واندران قصر بسيار قصرها از مرواريد تر وخداي
عز وجل از من كه محمدم پذيرفته است كه از وي معصيت اندر وجود نيارد و در طا
عتها بروي تنگ نكند ومن كه محمدم پذيرفتم كه اندر گور همسايه من باشد واز پس
من خليفت من نباشد مگر ابو بكر صديق وجبرييل وميكاييل عليهما السلام اين مبا
يعه كردند بخلافت وي وباسمان بردند علمي از جوهر سپيد وان علم زير عرش بنها
دند پسنده است پدر ترا فخري يا عايشه كه مبايعه وي جبرييل وميكاييل عليهما
السلام كنند واهل اسمانها واهل زمينها وبعضي از شياطين وطرفي از جنيان كه مقام
گيرند اندر دريا وگرفت عهدي واماني بر وحوش هر كه نه اين چنين گويد وابو بكر
را رضي الله عنه از وي خليفت نداند بس از من نيست ومن از وي نيم خبري چند
از معين الدين عبد الرزاق بن فضل الله خطيب ارميه از جوهري بمن رسيده
است باسنادي درست از مجاهد از عبد الله بن عباس رضي الله عنهما از رسول صلي
الله عليه وسلم كه گفت يدخل الجنة رجل لا يبقي فيه اهل دار ولا غرفة الا قالوا مرحبا
مرحبا فقال ابو بكر الصديق رضي الله عنه ما نري هذا الرجل في ذلك قال اجل
وانت هو يا ابا بكر گفت اندر بهشت رود مردي كه هيچ كس دران سرايها وقصرها
وحجرها وغرفها نباشد الا كه گويند مرحبا مرحبا ابو بكر گفت ما نبينيم اين
مرد را اندرين قصرها پيغامبر صلى الله عليه وسلم گفت بلي وان مرد توي يا ابا بكر
خبري ديگر هم بروايت جوهري كه سعيد بن زراره رضي الله عنه
قال رايت النبي صلى الله عليه وسلم يخطب فالتفت لتفاتة فلم يري ابا بكر فقال
عليه السلام ابو بكر ابو بكر اما ان روح القدس اخبرني انفا ان خير امتك من

بعد کہ ابوبکر کفت دیدم کہ پیغامبر صلی الله علیه وسلم خطبه همي کرد اتفاقا کرد اندر
میان جمع بنکرید ابوبکر را رضي الله عنه ندید کفت کجاست ابوبکر کجاست ابوبکر
الان جبرییل مرا خبر داد هم اکنون کہ برکزیده از امت تو پس از تو ابوبکرست رضي الله
عنه **خبري** دیکري هم بروایت جوهري از سعید مقري از ابو هریره رضي
الله عنه قال قال رسول الله صلی الله علیه وسلم عرج بي الی السماء فما مررت بسماء الا
وجدت فیها مکتوبا محمد رسول الله وابوبکر الصدیق من خلفي صلی الله علی محمد ورضي الله
تعالی من ابي بکر کفت ان شب کہ مرا بمعراج بردند بهیچ اسماني نکذشتم الا کہ در انجا نبشته
دیدم محمد رسول الله وابوبکر از پس من صلوات خذاي بر محمد ورحمت وي بر ابوبکر
خبري دیکر هم بروایت جوهري از عبد الله بن مسعود رضي الله عنه از
رسول صلی الله علیه وسلم ان لکل نبي خاصة من اصحابه وان خاصتي من اصحابي ابي بکر وعمر
کفت هر پیغمبري را خاصکیاني بودند وخاصکیان من ابوبکر وعمر اند رضي الله عنهما
خبري هم از جوهري بروایت عبد الله بن عباس رضي الله عنهما قال ذکر ابو
بکر عند رسول الله صلی الله علیه وسلم واین مثل ابي بکر کذبني الناس وصدقني
وامن بي وزوجني ابنته وواساني بماله وجاهد معي في ساعة العسرة
اما انه سیاتي یوم القیامة علی ناقة من نوق الجنة رحالها من زبرجد خضراء
وان من سندس واستبرق فیحاکیني واحاکیه فیقال من هذا فیقال هذا محمد
رسول الله وهذا ابوبکر الصدیق رضي الله عنه کفت اندر پیش رسول صلی الله علیه وسلم
حدیث ابوبکر مي کردند رسول کفت وکیست مانند ابوبکر چون مردمان
مرا دروغ زن داشتند و مرا راست کوي داشت وبمن ایمان اورد ودختر خود
بزني بمن داد ومال خود فداي من کرد وبا من غزاها کرد اندر ساعت عسرت
وشب عسرت وچون روز قیامت باشد ابوبکر صدیق رضي الله عنه مي اید

براشتري

براشتري از اشتران بهشت نشسته زیني بروي از زبرجد سبز پایهاء وي از
مشک وعنبر ومهار وي از مروارید تر ودو حله پوشیده از سندس واستبرق او
با من حکایت همي کوید ومن با وي حکایتها مي کویم اهل قیامت کویند این کیست کویند
این محمد است رسول خذاي تعالی وان ابوبکر صدیق است رضي الله عنه **خبري** دیکر
هم از جوهري بروایت انس بن مالک رضي الله عنه قال قال رسول الله صلی الله علیه وسلم
لابي بکر الصدیق رضي الله عنه لما وضع رجله في الغار یا ابا بکر الا ابشرک ان الله یتجلی
یوم القیامة للناس عامة ویتجلی لک خاصة کفت رسول صلی الله علیه وسلم ابوبکر را چون
پاي اندر غار مي نهاد یا ابابکر ترا بشارت همي دهم کہ خذاي تعالی روز قیامت تجلی
کند جمله خلایق را وترا کہ ابوبکري خاصه تجلی کند جداگانه **خبري** هم بروایت
جوهري از عبد الله بن مسعود رضي الله عنه قال قال رسول الله صلی الله علیه وسلم لو
کنت متخذا خلیلا غیر ربي لاتخذت ابن ابي قحافه خلیلا وان صاحبکم خلیل الله عز
وجل اکر من دوست کرفتمي پسر ابو قحافه را دوست کرفتمي لیکن پیغامبر شما دوست خذا
عز وجل **خبري دیکر است** هم از جوهري بروایت عایشه صدیقه رضي الله
عنها قالت وجع رسول الله صلی الله علیه وسلم فقال مروا ابا بکر رضي الله عنه فلیصل بالناس
فقلت یا رسول الله ان ابا بکر اذا قام مقامک لم یسمع الناس من البکاء فمر عمر ان یصلي
بالناس فقلت له مثلها فقال مروا ابا بکر یصلي بالناس قالت فقلت لحفصة قولي
ان ابا بکر اذا قام مقامک لم یسمع الناس من البکاء فقالت فقال رسول الله صلی
الله علیه وسلم مروا ابا بکر یصلي بالناس فلانتن صواحب یوسف علیه السلام
فقالت حفصة لعایشة ما کنت لاری منک خیرا ابدا قالت فخرج ابوبکر وخرج النبي
صلی الله علیه وسلم فلما راه ابوبکر لیتاخر فاشار الیه النبي صلی الله علیه وسلم امکث مکانک قال فمکث
مکانه فجلس النبي صلی الله علیه وسلم بحذایه فجعل ابوبکر یصلي بصلوة النبي ویصلون

یوم الناس فلما کبر

الناس بصلوة ابي بكر حتى قضوا الصلوة   عايشه رضي الله عنها گفت رسول صلى الله عليه وسلم
بيمار شد و بمسجد نتوانست رفتن از ضعف تن خويش بلال رضي الله عنه بانگ نماز كرد و قامت
كرد و بحجره سيد امد و گفت يا رسول الله جماعت مهاجر و انصار منتظر جمال تو مي باشند
و گريان و نالان اند از رنجوري تو رسول صلى الله عليه وسلم گفت بفرماييد ابو بكر را تا امامي بكند
جماعت را عايشه رضي الله عنها گفت گفتم يا رسول الله ابو بكر چون بجاي تو بايستد از گريه
كس اواز وي بشنود بفرماي عمر خطاب را تا امامي كند قوم را پيغامبر صلى الله عليه وسلم ديگر باره
گفت بگوييد ابو بكر را تا امامي قوم بكند ديگر باره من گفتم يا رسول الله ابو بكر طاقت ندارد
كه بجاي تو بايستد گفت بگوييد ابو بكر را تا امامي قوم بكند پس من كه عايشه ام حفصه را دختر
عمر گفتم تو پيغمبر را بگوي كه ابو بكر چون بجاي تو بايستد از گريه كس اواز وي نشنود حفصه
بگفت رسول صلى الله عليه وسلم گفت ابو بكر را بگوييد تا امامي مردمان بكند و شما انيد كه
يوسف را عليه السلام در محنت افگنديد من ابو بكر را مي گويم شما عمر را مي گوييد
پس حفصه اندوهگين شد و عايشه را گفت من هرگز از تو خيري نديدم پس ابو بكر
رضي الله عنه بيرون امد و بامامي قوم نماز بست چون تكبير كرد ابو بكر رضي الله عنه
پس مصطفى صلى الله عليه وسلم بيرون امد چون ابو بكر وي را بديد خواست كه باز پس ايد
پيغامبر صلى الله عليه وسلم اشارت كرد كه برجاي بايست ابو بكر بايستاد و پيغامبر صلى الله
عليه وسلم در برابر وي بنشست پس ابو بكر بمتابعت سيد صلوات الله عليه نماز
مي كرد و مردمان بمتابعت ابو بكر نماز مي كردند تا نماز بگزاردند   خبري هم

بروايت جوهري از عبد الله بن عمر بن الخطاب العدوي رضي الله عنهما قال كنت مع
النبي صلى الله عليه وسلم و عنده ابو بكر الصديق التيمي و عليه عباة قد خللها بخلال فنزل عليه
جبرئيل عليه السلام فقال يا محمد ما لي ارى ابا بكر عليه عباة قد خللها في صدره بخلال
فقال يا جبرئيل انفق ماله علي قبل الفتح قال فان الله تعالى يقرأ عليه السلام و يقول لك قل

له

له اراض انت عني في فقرك هذا ام ساخط فقال ابو بكر اسخط على ربي انا عن ربي راض انا عن ربي
راض انا عن ربي راض   عبد الله ابن عمر رضي الله عنهما گفت با پيغمبر بودم صلى الله عليه وسلم ان پيغمبر
هاشمي قرشي و پيش وي ابو بكر الصديق رضي الله عنه و پلاسي در پشت كرفته و سيخي اندر
ميان زده جبرئيل عليه السلام از اسمان فرود امد و گفت يا محمد ابو بكر را مي بينم پلاسي
در پشت گرفته و سيخي اندر ميان زده پيغامبر صلى الله عليه وسلم گفت يا جبرئيل مال خويش بر من
نفقه كرد پيش از فتح و هرچه داشت جمله بداد بدرويشان و از درويشي اين گليم پلاس در
پشت گرفته است و هيچ چيزي ديگر ندارد جبرئيل عليه السلام گفت خداي تعالى بر وي   سلام
مي كند و ترا مي گويد بگوي وي را كه اندرين درويشي كه هستي از من راضي هستي يا خشمي پيغامبر
صلى الله عليه وسلم پيغام بگزارد ابو بكر رضي الله عنه گفت من در همه عالم كه باشم كه خشم باشم از خداي
تعالى راضيم من از خداي تعالى راضيم من از خداي تعالى راضيم من از خداي تعالى راضيم
خبري ديگر است هم بروايت جوهري از ابو امامه صدي بن عجلان الباهلي رضي الله عنه
قال قال رسول الله صلى الله عليه وسلم ايكم اليوم صدق على مسكين قال فسكت القوم
فقال ابو بكر انا يا رسول الله فقال ايكم صايما قال فسكت القوم فقال ابو بكر انا يا رسول الله   اليوم
قال ابو امامة فرايت رسول الله استضحك حتى سمعت كركرة و حالا بي بكر ثم قال والذي
بعثني بالحق ما جمعهم رجل في يوم الا دخل الجنة گفت رسول صلى الله عليه وسلم از شما كيست كه امروز
بروزه است جمله قوم خاموش مي بودند ابو بكر رضي الله عنه گفت من روزه دارم امروز يا رسول
الله پس گفت از شما كيست كه امروز بمسكيني صدقه داده است جمله قوم خاموش مي بودند
ابو بكر رضي الله عنه گفت من داده ام صدقه پس رسول صلى الله عليه وسلم گفت
از شما كيست امروز با جنازه مسلماني رفته است و نماز كرده جمله قوم خاموش
مي بودند ابو بكر رضي الله عنه گفت من امروز بجنازه نماز كرده ام يا رسول الله ابو
امامه گويد روي رسول خندان ديدم چنان كه از خنده ديدم بيز و نامد

فقال ايكم تبع جنازة قال فسكت القوم فقال ابو بكر انا يا رسول الله

خصلت

ازشادي معامله ابوبکر صدیق رضي الله عنه پس کفت بدان خذاي که مرا بحق بخلق
فرستاد که این سه لا اندریک روز دریک مرد بوجود نیاید الا که آن کس را بهشت برند
خبري هم بروایت جوهري رضي الله عنه ازخالد بن معاد ابو الدردا رضي الله عنهم
علي فرس من عجاج مسك اذ فرمعه لواء ابيض وهو يشهد ان لا اله الا الله وان
محمدا رسول الله صلی الله علیه وسلم فاسقيه شربة لا يضما بعدها ابدا کفت اول کسي بحوض
کوثر روز قیامت ابوبکر صدیق باشد بر اسبي از غبار مشک اذفر و علمي سپید با وي بود
مي ايد و مي کوید لا اله الا الله محمد رسول الله هرکه محمد مر شربتي آب بوي دهم که هر
کز از پس آن تشنه نکردد خبري دیکر هم بروایت جوهري از ابو الدردا رضي الله
عنه رأني النبي صلی الله علیه وسلم وامشي امام ابوبکر فقال اتمشي امام من هو خير لك في الد
نيا والاخرة ما طلعت الشمس ولا غربت علي احد بعد النبي والمرسلين افضل من
ابي بکر الصدیق رضي عنه کفت پیغامبر صلی الله علیه وسلم مرا دید که در پیش ابوبکر صدیق
رضي الله عنه مي رفتم مرا کفت تو در پیش کسي مي روي که از تو بهتر است اندر
دنیا و اخرت بخلال قدر ایزد جل جلاله که افتاب بر هیچ کس نتافت و
فرو ننشد بعد از پیغامبران و مرسلان بهتر و فاضلتر از ابوبکر صدیق رضي الله
عنه خبري دیکر هم بروایت جوهري از عایشه صدیقه رضي الله
عنها قالت نفق ابو بکر الصدیق اربعین الفا کفت پدر من یکبار چهل هزار
دینار بداد خبري دیکر هم بروایت جوهري از محمد ابن قیس رضي الله عنه
قال لما رجع رسول الله صلی الله علیه وسلم لیلة اسري به قال یا جبریل ان قومي لا یصدقوني
قال یصدقك ابو بکر وهو الصدیق کفت چون پیغامبر صلی الله علیه وسلم شب معراج
باز کشت از اسمان کفت یا جبریل این احوال که امشب رفته است اکر با قوم وا
مت خود باز کویم مرا راست کوي ندارند جبریل علیه السلام کفت یا محمد ترا ابوبکر

راست کوي دارد و او راست کوي است خبري دیکر بروایت جوهري
از ابوهریره رضي الله عنه امده است که رسول صلی الله علیه وسلم کفت لما اسري بالنبي
صلی الله علیه وسلم قال یا جبریل یتهموني ولا یصدقوني قال فان اتهمك قومك فان ابا بکر یصدقك
کفت شب معراج که پیغامبر را صلی الله علیه وسلم باسمانها بردند کفت یا جبریل این قوم من مرا
راست کوي ندارند و بر من کمان بد مي برند جبریل علیه السلام کفت یا رسول الله
اکر قوم تو بر تو کمان بد برند و راست کوي ندارند این احوال بر ابوبکر صدیق کن که او ترا راست
کوي دارد خبري دیکر هم بروایت جوهري از عبد الله بن عباس بن عبد المطلب رضي الله عنه
قال لما نزلت هذه الاية اذا جاء نصر الله والفتح جاء العباس الی علي بن ابي طالب رضي الله
عنهما فقال سئل النبي صلی الله علیه وسلم فان کان الامر فینا لم یشاحنا علیه قریش وان
کان في غیرنا سالناه الوصاة بنا فدخل العباس علي رسول الله صلی الله علیه وسلم سرا فساله
عن ذلك فقال یا عباس یا عم رسول الله ان الله جعل ابا بکر خلیفتي علي دین الله تعالی ووصیه
فاسمعوا له تفلحوا واطیعوه ترشدوا قال ابن عباس فاطاعوه والله ورشدوا ابن
عباس رضي الله عنه کفت چون این ایت فرود امد اذا جاء نصر الله والفتح عباس
بن عبد المطلب بیامد پیش علي رضي الله عنهما کفت یا علي خبر اینه وفاة پیغامبر
صلی الله علیه وسلم امده است و ما نمي دانیم که از پس وي خلیفت کي باشد و بکه قرار کیرد پیش
پیغامبر صلی الله علیه وسلم رو و بپرس تا اکر میان این شغل و استقامت این کار بما فرماید قریش
را با ما خصومت نباشد واکر بغیر ما فرماید از وي بخواهیم تا وصیت کند ان
کس را تا حق بداند پس عباس پیش رسول صلی الله علیه وسلم امد بنهان و از وي سوال
کرد که یا رسول الله از پس تو خلیفت کي باشد رسول صلی الله علیه وسلم کفت یا عباس یا عم رسو
ل خداوند سبحانه وتعالی ابوبکر را خلیفتي من داده است بر دین و وحي خویش کي از پس
من ابوبکر باشد هرچه وي کوید بشنوید تا نجات و فلاح یابید و مطیع وي شوید

تا راه راست یابید عبد الله بن عباس رضی الله عنهما گفت ایشان مطیع ابو
بکر شدند لاجرم راه راست بیافتند و هر که خلافت ابو بکر حق داند و صحابه دیگر را
دوست دارد راه راست یافت و ایمن شد خبری دیگر هم بروایت جوهری از ابو هر
یره رضی الله عنه گفت ان رسول الله صلی الله علیه وسلم قال ما احد انفق فی سبیل الله الا دعته خزنة
الجنة فیقال له ادخل هذا خیر فقال ابو بکر یا رسول الله ذلک الذی لا توی علیه
ان ترک بابا دخل من اخر فقال رسول الله صلی الله علیه وسلم انی لارجو ان تکون منهم
رسول صلی الله علیه وسلم گفت هیچ کس نباشد که مال خرج کند اندر سبیل خدای الا که دربان
و خزینه داران بهشت او را بخوانند و گویند او را که ازین در بهشت درآی که اینجا
بهتر است. بهر دری که درآید غنیمت دارند و خود را بر دیگر خزینه داران فضل
نهد ابو بکر رضی الله عنه ازین عجب داشت پس رسول صلی الله علیه وسلم گفت یا ابا بکر و من
اومید دارم که تو از ایشان باشی که اندر بهشت شوی خبری دیگر هم
بروایت جوهری از انس بن مالک رضی الله عنه روایت کند از رسول صلی الله علیه وسلم
گفت قلت لجبریل حین اسری بی الی السماء یا جبریل هل علی امتی حساب قال کل ا
امتک علیها حساب ما خلا ابو بکر الصدیق فاذا کان یوم القیامة قیل له یا ابا بکر اد
خل الجنة قال ما ادخل حتی ادخل معی من کان یحبنی فی الدنیا گفت گفتم جبریل را
آن وقت که مرا باسمان بردند گفتم یا جبریل با همه کسی از امتان من حساب کنند
گفت یا محمد بر همه امتان تو حساب کنند و جواب آن از وی باز خواهند جز
ابو بکر الصدیق و چون روز قیامت باشد گویند یا ابا بکر اندر بهشت رو گوید
نروم من اندر بهشت تا هر که در دنیا مرا دوست داشته است با خویشتن اندر
بهشت نبرم خبری دیگر هم بروایت جوهری از عایشه رضی الله عنها آمده
است که مصطفی صلی الله علیه وسلم گفت لا ینبغی لقوم فیهم ابو بکر یومهم غیره گفت

نشاید

نشاید قومی را که ابو بکر رضی الله عنه اندر میان ایشان باشد که کسی دیگر امام
می کند بجز ابو بکر صدیق رضی الله عنه خبری دیگر هم بروایت جوهری
از محمد بن جبیر از پدرش رضی الله عنهما گفت اتت النبی صلی الله علیه وسلم امراة فکلمت
فی شیء فامرها ان ترجع الیه فقالت یا رسول الله ارایت ان لم اجدک کانها
تعنی الموت قال ان لم تجدینی فاتی ابا بکر گفت زنی پیش پیغامبر صلی الله علیه وسلم
آمد و اندر چیزی سخن می گفت پیغامبر صلی الله علیه وسلم فرمود که اکنون برو و وقتی دیگر باز
آی آن زن گفت یا رسول الله و اگر من باز آیم و ترا نیابم یعنی که رسول نمانده باشد پس
پیغامبر صلی الله علیه وسلم گفت اگر بیای و مرا نیابی پیش ابو بکر شو خبری دیگر هم
بروایت جوهری از عبد الله ابن عباس رضی الله عنهما آمده است قال جاءت
امراة الی رسول الله صلی الله علیه وسلم فقال لها تعودین فقالت یا رسول الله ان جئت ولم اجدک
کانها تعرض بالموت قال ان جئت ولم تجدونی فاتی ابا بکر فهو الخلیفة بعدی گفت زنی
پیش پیغامبر آمد و چیزی از وی سوال کرد پیغامبر صلی الله علیه وسلم گفت وقتی دیگر باز آی
آن زن گفت یا رسول الله اگر من بیایم و ترا نیابم یعنی اگر رسول صلی الله علیه وسلم از دنیا
رحیل کرده باشد رسول صلی الله علیه وسلم گفت اگر باز آی و مرا نیابی پیش ابو بکر شو که
او خلیفه باشد از پس من خبری دیگر هم بروایت جوهری و بروایت یاس بن
سلمة الاکوع از پدرش که رسول صلی الله علیه وسلم گفت ابو بکر الصدیق خیر اهل الارض
الا ان یکون نبی گفت ابو بکر صدیق گزیده اهل زمین است الا مگر که پیغمبری
بود خبری دیگر هم بروایت جوهری ابو هریره رضی الله عنه روایت
از پیغمبر صلی الله علیه وسلم که گفت لما کان فی اللیلة التی ولد فیها ابو بکر اقبل ربکم علی جنة
عدن فقال وعزتی وجلالی لا اسکنت فیک الا من احب هذا المولود گفت از شب که
ابو بکر رضی الله عنه از مادر بزاد خداوند تعالی بخودی خود بی کام و بی زبان

کفت یا بهشت عدن بعزت وجلال من کہ خدایم کہ اندر تو ننشانم وقرار نکیرد اندر
تو مکران کسی کہ این فرزندرا دوست دارد خبری دیکر هم بروایت جوهری
سهل بن سعد ساعدی رضی الله عنه روایت کند از رسول صلی الله علیه وسلم کہ کفت
حب ابابکر الصدیق وشکره واجب علی کل مسلم کفت دوستی ابوبکر الصدیق
وشکروی واجب است بر همه مسلمانان خبری دیکر هم بروایت جوهری انس بن
ملک رضی الله عنه کوید شنیدم از رسول صلی الله علیه وسلم کہ کفت ابوبکر الصدیق اخی فی
الدنیا والاخرة رحم الله ابابکر وجزاه عن رسول الله خیرا فانه واسانی فی النفس والمال
کفت صدیق برادر منست در دنیا واخرت خدای عز وجل رحمت کناد بر ابوبکر
وبرساناد ازمن کہ رسولم جزای خیر کہ ابوبکر با من بسیاری نیکوی کرده است بتن
ومال خبری دیکر هم بروایت جوهری از عمر بن الخطاب رضی الله عنه
امده است کہ رسول صلی الله علیه وسلم کفت ان فی الجنة حورا خلقهن
الله تعالی من الورد یقال لهن الورد یات نصف اجسادهن من الورد الا
حمر ونصف اجسادهن من الورد الابیض لا یتزوج بهن الا نبی او صدیق
او شهید وان لابی بکر منها اربعمایة کفت اندر بهشت حوریان اند کہ
خدای تعالی ایشانرا افریده است از کل وایشانرا وردیات خوانند
نیمہء از تن ایشان از کل سرخ است ونیمہء از تن ایشان از کل سپید
این حوریان را بزنی ندهند مکر پیغامبری یا شهیدی یا صدیقی
واز ایشان چهارصد حوری نصیب بوبکر صدیق باشد رضی الله
عنه خبری دیکر هم بروایت جوهری جابر بن عبد الله رضی الله عنه
کوید کنا عند النبی صلی الله علیه وسلم اذ جاء وفد القیس فتکلم بعضهم بکلام
وانی فی الکلام فالتفت النبی صلی الله علیه وسلم الی ابوبکر الصدیق فقال یا ابا

بکر

بکر سمعت ما قالوا قال نعم یا رسول الله وفهمته قال فاجبهم فاجابهم ابوبکر
بجواب واجیاد الجواب فقال النبی صلی الله علیه وسلم اعطاک الله تعالی الرضوان الاکبر قال یتجلی الله الله
تعالی احباوه فی الاخرة عامة ویتجلی لابی بکر خاصة جابر کوید پیش پیغامبر
بودیم صلوات الله علیه وسلامه کہ بیامد ند کروهی از ان عبد القیس زیشان
سخنهاء زیادت وتمام همی کفتند پیغامبر صلی الله علیه وسلم نکاه کرد با بوبکر صدیق و
کفت یا ابا بکر شنیدی انچ کفتند کفت بلی یا رسول الله شنیدم ودانستم
کفت اکنون جواب ایشان باز ده ابوبکر رضی الله عنه جواب ایشان باز داد
جوابی تمام وسخت نیکو رسول صلی الله علیه وسلم کفت یا ابا بکر خدای تعالی ترا بدهد
رضوان اکبر یکی از صحابه کفت یا رسول الله چه باشد این رضوان اکبر رسول صلی الله
علیه وسلم کفت خدای تعالی تجلی کند اندر اخرت بندکان خود را عام وتجلی کند
ابوبکر را خاصه خبری دیکر هم بروایت جوهری ابو سلمه روایت کند از ابو
هریره رضی الله عنهما قال جاء جبریل علیه السلام الی النبی صلی الله علیه وسلم فوقف بینا
جیه فمر ابوبکر الصدیق رضی الله عنه فقال له جبریل یا محمد هذا بن ابی قحافة قال
حبیبی یا جبریل وتعرفونه فی السماء قال ای والذی بعثک بالحق نبیا
فهو اشهر فی السماء منه فی الارض وان اسمه فی السماء الحلیم کفت جبریل
امد بپیغامبر صلی الله علیه وسلم وبایستاد زمانی دراز وبا پیغامبر وحی می کفت ابوبکر
الصدیق بکذشت جبریل علیه السلام کفت یا محمد این پسر ابو قحافه است رسول
صلی الله علیه وسلم کفت دوست من جبریل وشما ابوبکررا می شناسید جبریل علیه السلام
کفت اری بدان خدای کہ ترا بحق بخلق فرستاده است کہ ابوبکر اندر اسمان معروف
تراست ومشهورتر از ان کہ اندر زمین ونام ابوبکر اندر اسمان حلیم است خبری
دیکر هم بروایت جوهری معاذ جبل رضی الله عنه روایت کند کہ رسول

صلي الله عليه وسلم كفت ان الله تعالي في السماء يكره ان يخطي في الارض ابو بكر كفت
خداي تعالي اندر اسمان كراهيت دارد كه خطاي اندر زمين از ابو بكر
صديق بوجود ايد رضي الله عنه **خبري** ديكر انس بن مالك رضي الله
عنه روايت كند كه ابو بكر صديق رضي الله عنه كفت كنت انا ورسول الله صلي
الله عليه وسلم في الغار فقلت يا رسول الله لو نظر احدهم تحت قدميه لابصره
فقال يا ابا بكر ما ظنك في اثنين الله ثالثهما كفت من و رسول صلي الله عليه وسلم اندر
غار بوديم كفتم يا رسول الله اين قوم كه امدند يكي نكاه كند زير قدم خود ما را ببيند كفت
يا ابا بكر چه كمان مي بري بدو كس كه سوم ايشان خداي تعالي بود **خبري**
ديكر از ربيع بن انس رضي الله عنهما قال مكتوب في الكتاب الاول مثل ابو بكر الصديق
مثل المطر اينما وقع نفع كفت اندر كتاب اول نبشته است كه مثل ابو بكر صديق مثل
باران است كه هر جاي كه افتد سود دارد **خبري** ديكر بروايت سعيد بن طريف از
اصبغ قال قلت لعلي بن ابي طالب كرم الله وجهه من خير الناس بعد رسول الله قال ابو بكر
ثم عمر ثم عثمان ثم انا يا اصبغ هكذا سمعت والا فصمتا ورايت النبي صلي الله عليه وسلم
والا فعميتا وهو يقول ما خلق الله عز وجل مولودا في الاسلام انقي ولا اتقي ولا ازكي ولا
اعدل ولا افضل من ابي بكر الصديق اصبغ كفت علي بن ابي طالب را كرم الله وجهه
كه كيست بهترين مردمان پس از رسول صلي الله عليه وسلم كفت ابو بكر انكاه عمر انكاه عثمان
انكاه من كه عليم يا اصبغ چنين شنيدم والا كوشهام كر باد و ديدم رسول را صلي
الله عليه وسلم والا چشمهام كور باد و كفت نيافريد خداي تعالي مولودي اندر اسلام
پاكيزه تر و پرهيزكارتر و راست كوتر و عادل تر و فاضل تر از ابو بكر صديق رضي الله عنه
خبري ديكر از يحيي بن بكير كفت از ليث بن سعد كفت ما صحب المرسلون خير
من ابي بكر الصديق قلت ولا يوشع بن نون قال ولا يوشع ابن نون كفت

هيچ

هيچ كس صحبت نكرد با پيغامبران بهتر از ابو بكر صديق كفتم و نه يوشع ابن نون
كفت و نه يوشع ابن نون كفت و نه يوسف بن الصباح كويد شنيدم از شريك بن
عبد الله النخعي كفت دشمن ندارد ابو بكر و عمر را رضي الله عنهما مكر ديوانه يا منافق
شريك كفت از اجلح كه كفت شنوسيده است كه كسي بدي كويد ابو بكر صديق را رضي الله
عنه يا دشنام دهد كه از دنيا بيرون رفت الا كه او را بكشتند يا بردار كردند
خبري ديكر است كه يكي از انصاريان كفت از پدر خويش شنيدم كه كفت ما
شنيدم ان وقت كه ابو بكر صديق رضي الله عنه از دنيا رحيل كرد بر كوههاء مدينه
كه هاتفي واز داد و اين بيتها مي كفت **شعر**

مات الامام المصطفي المرتضي خليفة المرضي من هاشم ∴ يا عين جودي واندبيه معا بدمع كل المنحدر الساجم
يا عين تبكي ولا تسامي لا خير في المسموم والسائم ∴ ان ابا بكر لما قال قط زور القول الا فك الاسم
هو الامام العدل في حكمه ياخذ للمظلوم من ظالم ∴ كفت اين اوازمي شنيديم دو شب و سه
شب بيامديم پيش عمر خطاب رضي الله عنه و اين قصه او را بكفتيم كفت خداي تعالي
بر ابو بكر رحمت كناد بكوييد ابخ شنيديد ∴ شعبي كويد پرسيدم از عبد الله بن عباس
رضي الله عنهما پيش از همه اسلام كه اورد كفت ابو بكر صديق رضي الله عنه وشما نشنيديد كه حسان
ابن ثابت چه كفت ∴

بشعر

اذا تذكرت شجوا من اخي ثقة ∴ فاذكر اخاك ابا بكر بما فعلا ∴
خير البرية اتقاها واعدلها ∴ الا النبي واوفاها بما حملا ∴
والثاني التالي المحمود مشهده ∴ واول الناس منهم صدق الرسلا ∴

خبري ديكر است بروايت ابو سعيد خدري رضي الله عنه ان النبي صلي الله
عليه وسلم ان اهل الدرجات العلي ليراهم من تحتهم كما ترون النجم الدري
في افق السماء وان ابا بكر وعمر منهم وانعما كفت خداوندان درجات عالي

علي كه در مقامات خود باشند آن كز زير ايشان باشند ايشان را ببينند چنان كه
شما اندر ستارهٔ روشن نگاه كنيد اندر افق اسمان وابوبكر وعمر رضي الله عنهما
از ايشانند وبهتر وبرتر خبري ديگر بروايت نافع از ابن عمر رضي الله
عنهما كه رسول صلي الله عليه وسلم گفت دعوا الي هو يحيي كنت امرأ اتخذ ابا بكر خليلا
فلما خالني الله تعالي تركت خلت المخلوق لخلقه ولكن اخاوة وصحبة الاسلام
وبعثت الي الناس كافة فقال لي الناس كلهم كذبت وقال لي ابوبكر صدقت
خبري ديگر هم بروايت جوهري انس بن مالك رضي الله كه رسول صلي الله عليه وسلم گفت
برسيدم از مالك بن معول وگفتم مرا وصيتي كن مرا گفت عليك بحب الشيخين قال
قلت له اوصيني يرحمك الله ولكن اريد ان يكون في خبرهما اسناد فقال حدثني ابو رقا
شي عن انس بن مالك رضي الله عنه قال قال رسول الله صلي الله عليه وسلم اني لارجوا
لامتي بحبهم لابي بكر وعمر ما ارجوا بقول لا اله الا الله گفت بر تو باد بدوستي دو
پير گفتم رحمك الله مرا وصيتي كن وميخواستم بخبر باسناد باشد گفت حديث كرد مرا
رقاشي از انس بن مالك رضي الله عنه كه گفت رسول صلي الله عليه وسلم گفته است من اميد
دارم از بهر امت من بدوستي ايشان ابوبكر وعمر را آنچ اوميد دارم بگفتار لا اله
الا الله محمد رسول الله خبري ديگر است از قاضي امام نظام الدين منصور بن هبة
الله از شيخ امام رضي الفريقين محمد ابن الفضل از شيخ ابو عثمان سعيد بن محمد از ابو علي
زاهر بن احمد الفقيه از ابو القاسم عبد الله بن محمد البغوي از مصعب بن عبد الله از
مالك بن انس از عبد الرحمن بن القاسم از پدرش از عايشه رضي الله عنها قالت خرجنا مع ر
سول الله صلي الله عليه وسلم في بعض اسفاره حتي اذا كنا بالبيداء او بذات الجيش انقطع عقد
لي فاقام رسول الله صلي الله عليه وسلم علي التماسه واقام الناس معه وليسوا علي ماء فاتي الناس
ابا بكر رضي الله عنه فقالوا الا تري ما صنعت عايشة رضي الله عنها اقامت برسول الله

صلي الله

صلي الله عليه وسلم وبالناس وليسوا علي ماء وليس معهم ماء فجاء ابو بكر رضي الله
عنه ورسول الله واضع راسه علي فخذي قد نام فقال احبست رسول الله
صلي الله عليه وسلم والناس وليسوا علي ماء وليس معهم ماء فقالت عايشة
رضي الله عنها فعاتبني ابو بكر رضي الله عنه فقال ما شاء الله ما قال وجعل يطعن
بيده في خاصرتي فلا يمنعني من التحريك الا مكان راس رسول الله صلي الله عليه وسلم علي
فخذي فنام رسول الله حتي اصبح علي غير ماء فانزل الله اية التيمم فتيمموا فقال تعالي
اسيد بن حضير وهو احد النقباء ما هذا باول بركتكم يا ال ابا بكر قالت فبعثنا ا
لبعير الذي كنت عليه فوجدنا العقد تحته بدين اسناد كه ياد كردم عايشه
رضي الله عنها گويد با پيغامبر بودم صلي الله عليه وسلم با ء بونا برسيديم بجايي كه انرا
بيدا گويند يا ذات الجيش گردن بندي از من گسسته شد وگم شد وان بعاريت
خواسته بودم از اسما چون خبر دادم بدان پيغامبر را صلي الله عليه وسلم پيغامبر صلي الله عليه وسلم
انجا فرود امد وبفرمود تا ان بجويند پس بجستند نيافتند پيغامبر صلي الله عليه وسلم اشتر
فرو خوابانيد ومردم نيز جمله اشتران خويش را فرو خوابانيدند وهيچ اب نبود
ومردم امدند بنزديك ابوبكر صديق رضي الله عنه وگفتند نه بيني كه عايشه رضي الله عنها
ما را اينجا بازداشت نه برابي ونه با ما اب پس ابوبكر رضي الله عنه برخاست وامد
بنزديك ورسول صلي الله عليه وسلم سر عزيز بر ران من نهاده بود وخفته پس بزم
با من عتاب كرد وگفت امروز رسول را صلي الله عليه وسلم ولشكر را اينجا بازداشتي نه برابي
ونه با ايشان ابست ونماز نزديك است وگفت انچ گفت انگاه زخمي بزد بدست
خويش بر تهيگاه من ومن بر نتوانستم گرديدن از ان كه پيغامبر صلي الله عليه وسلم سر مبارك
بر ران من داشت وپيغامبر صلي الله عليه وسلم بخفت چون بامداد پيغامبر صلي الله عليه وسلم
از خواب اندرامد برخاست اب طلب كردند نيافتند كه نماز كنند خداوند تعالي

ایت تیمم فرو فرستاد تیمم بکردند ونماز بگزاردند اسید بن حضیر یکی بود از نقبا
گفت این رخصت که یافتیم اول برکاتی است از آل ابو بکر صدیق مسلمانان را چون
بر گرفتیم انگیختیم ان کودن بند زیر اشتر یافتیم وگفت عایشه را رضی الله عنها که هیچ چیز
بنو فتیده است ترا که توان کراهیت کرده که نه ان خیری بوده است مسلمانان را
خبری دیگر عبد الله ابن عمر رضی الله عنهما روایت کند از رسول صلی الله علیه وسلم
که گفت اول من یختصم من هذه الامة بین یدی الرب عز وجل علی ابن ابی طالب ومعاویة
واول من یدخل الجنة ابو بکر وعمر گفت اول کسی که خصومت کنند روز قیامت
پیش خدای تعالی علی ومعاویه باشند واول کسی که بیش از همه در بهشت شوند
ابو بکر وعمر باشند خبری دیگر علی رضی الله عنه روایت کند از پیغامبر صلی
الله علیه وسلم که گفت اطیعوا ابا بکر الصدیق رضی الله عنه ثم عمر تهتدوا واقتدوا
بهما ترشدوا گفت مطیع وفرمان بردار شوید ابو بکر را وپس از وی عمر را
تا راه راست یابید وپی ایشان بروید تا راه ایشان گیرید خبری دیگر عبد الله
بن عباس رضی الله عنهما روایت کند از رسول صلی الله علیه وسلم که گفت ان الله تعالی خلقنی
من نوره وخلق ابا بکر من نوری وخلق عمر بن الخطاب من نور ابا بکر وخلق المومنون
کلهم من نور عمر غیر النبیین والمرسلین گفت خدای تعالی مرا از نور خویش بیافرید
وابو بکر را از نور من بیافرید وعمر را از نور ابا بکر بیافرید وجمله مومنات را
از نور عمر بیافرید جز از پیغامبران ومرسلان خبری دیگر عبد الله بن
عباس رضی الله عنهما روایت کند از رسول صلی الله علیه وسلم که گفت رایت حمزة و
جعفر وکان بین ایدیهما طبق فیه کالزبرجد فاکلا منه تینا ثم صار عنبا فا
کلا منه ثم صار رطبا فاکلا منه فقلت لهما ما وجدتما افضل الاعمال قالا قول لا
اله الا الله قلت ثم ماذا قالا الصلوة علیک یا رسول الله قلت ثم ماذا قالا حب ابی بکر و

عمر بنمودند مرا حمزه وجعفر را رضی الله عنهما دیدم طبقی دیدم پیش نهاده از زبرجد
انجیر می خوردند هم از ان طبق دیگر باره هم انگور می خوردند انگاه دیدم که خرما می خوردند
ایشانرا گفتیم این بچه یافتید گفتند بگفتار لا اله الا الله گفتم دیگر بچه یافتید گفتند بصلوة
دادن بر تو گفتم دیگر بچه یافتید گفتند بدوستی ابو بکر وعمر رضی الله عنهما حمید بن
عبد یغوث رضی الله عنه گوید رسول صلی الله علیه وسلم گفت ان ابا بکر اخی وانا اخوه وابو بکر
افضل هذه الامة ولا نفعنی مال احد کما نفعنی مال ابو بکر رضی الله عنه گفت
ابو بکر برادر منست ومن برادر اویم وابو بکر فاضلترین امتانست ومال هیچ کس
سود نکرد بر من که مال ابو بکر خبری دیگر عایشه صدیقه رضی الله
عنها گوید از رسول صلی الله علیه وسلم بشنیدم که گفت ابو بکر از منست ومن از ابو
بکرم وابو بکر برادر منست اندر دنیا واخرت خبری دیگر جابر ابن
عبد الله رضی الله عنه روایت کند از رسول صلی الله علیه وسلم که گفت حب ابی بکر وعمر
من الایمان وبغضهما من الکفر وحب العرب من الایمان وبغضهم من
الکفر ومن سب اصحابی فعلیه لعنة الله ومن حفظنی فیهم فلا لعنة الله
علیهم گفت دوستی ابو بکر وعمر از ایمانست ودشمنی ایشان از کفراست وهر که
اصحابان مرا بدی گوید بروی باد لعنت خدای تعالی وهر که نگاه دارد مرا در
ایشان بروی مباد لعنت خدای تعالی خبری دیگر سهل بن سعد ابن
رضی الله عنه روایت کند از رسول صلی الله علیه وسلم که گفت حب ابی بکر وشکره واجب
علی امتی گفت دوستی ابو بکر وشکر وی واجبست بر امت من خبری
دیگر علی ابن ابی طالب رضی الله عنه روایت کند از رسول صلی الله علیه وسلم خلق
تعالی الارواح قبل الاجساد بالفی عام فامرها بالطاعة لی والسلام علی فاول
روح امن بی وسلم علی من الرجال روح ابی بکر الصدیق ومن النساء روح

عایشه رضي الله عنها گفت خداي تعالي جانها بيافريد پيش از تنها بدو هزار سال
پس بفرمود جانها را بفرمان برداري من و سلام كردن و صلوات دادن بر من پس
اول جاني كه ايمان ورد بمن و مرا راست گوي داشت از مردان جان ابوبكر بود
و اول جاني كه بمن ايمان اورد و بر من سلام كرد جان از زنان جان عايشه بود رضي الله
عنها **خبري** ديگر سلمان فارسي رضي الله عنه روايت كند از رسول صلي الله عليه وسلم
كه گفت لما خلق الله تعالي العرش كتب بقلم من نور طول القلم ما بين المشرق والمغرب
مداد القلم نور لا اله الا الله محمد رسول الله به اخذ وبه اعطي وامته افضل الامم
وافضلها ابوبكر الصديق گفت چون حق تعالي عرش را بيافريد بنوشت بقلمي از نور
درازي قلم چندان كه از مشرق تا بمغرب مداد قلم نور بود بنوشت لا اله الا الله
محمد رسول الله بوي ستانم و بوي دهم و امت وي بهترين امتان است و بهترين
ايشان ابوبكر صديق است **خبري** ديگر عبد الله بن عباس رضي الله عنهما روا
يت كند از رسول صلي الله عليه وسلم لما ان اعرج بي الي السماء وقفت بين يدي رب
العزة فقال لي يا احمد علي من تركت اهل ارضي فقلت علي ابي بكر الصديق فقال هو
احب العباد الي بعدك فاقرءه مني السلام گفت مرا بمعراج بردند پيش خداي
تعالي بايستادم گفت مرا يا احمد اهل زمين بكه گذاشتي گفتم با بوبكر صديق
گفت او دوست ترين بندگان منست بعد تو اورا از من سلامي برسان **خبري**
ديگر هم بروايت جوهري ابو هريره رضي الله عنه گويد رسول صلي الله عليه وسلم گفت
لما عرج بي سالت ربي تعالي ان يجعل الخليفة بعدي علي بن ابي طالب فا
رتجت الملائكة فقالوا يا محمد ان الله تعالي يفعل ما يشاء والخليفة من بعدك
ابوبكر رضي الله عنه گفت مرا چون بمعراج بردند از خداي تعالي در خواستم
كه از پس من خليفتي علي بود همه فرشتگان بجنبش امدند و گفتند يا محمد خداي

ان كند

ان كند كه او خواهد و خليفت از پس تو ابوبكر صديق است **خبري** ديگر عايشه
رضي الله عنها روايت كند از رسول صلي الله عليه وسلم من سره ان ينظر الي رجل يمشي
علي وجه الارض وقد قضي نحبه فلينظر الي هذا يعني ابوبكر گفت هر كه دو
ست دارد كه مردي را ببيند كه بر زمين رود كه بنذر وفا كرده است گو بدين مرد
نظر كند يعني ابا بكر صديق رضي الله عنه **خبري** ديگر حذيفة رضي الله عنه
روايت كند از رسول صلي الله عليه وسلم كه گفت هر كه مرا در خواب ببيند مرا ديده است
كه شيطان بصورت من روي ننمايد و هر كه ابوبكر را بخواب ببيند ابوبكر را ديده
است كه شيطان بصورت وي روي ننمايد من راني في المنام فقد راني لان الشيطان
لا يتمثل بي ومن راي ابا بكر في المنام فقد راي ابا بكر لان الشيطان لا يتمثل به
خبري ديگر ابو هريره رضي الله عنه روايت كند از رسول صلي الله عليه وسلم كه گفت ما لاحد
عندنا يد الا وقد كافاته ما خلا ابا بكر فان له عندنا يدا يكافيه الله تعالي
بها يوم القيامة ما نفعني مال احد قط كما نفعني مال ابي بكر گفت هيچ كس
را بر ما دست نيكي نبود مگر كه مكافات وي باز كرديم جز ابوبكر صديق كه او را پيش
ما بسيار نيكيهاست كه خداي تعالي وي را روز قيامت بدان مكافات باز كند
و هرگز مال هيچ كس مرا چنان سود نداشت كه مال ابوبكر صديق رضي الله
عنه **خبري ديگر** انس رضي الله عنه روايت كند از رسول صلي الله عليه وسلم كه گفت
ما اعطيت فضيلة الا وقد اعطيت شطرها الا الشهادة فاني اوتيتها بسم اكلة
خيبر واوتيتها بسم افعي ليلة الغار قال لابي بكر الصديق گفت مرا هيچ
فضيلتي ندادند الا كه ترا نيز همچنان بدادند تا شهيد شدن كه مرا بخيبر ز
هر دادند و ترا نيز در غار مار بگزيد و زهر وي در تو كار كرد و اين ابوبكر
صديق را گفت رضي الله عنه **وصيتهاي كه رسول صلي الله عليه وسلم گفت**

است ابوبکر را رضي الله عنه اول خبر انست که علي بن ابي طالب رضي الله
گفت که رسول صلی الله علیه وسلم گفت یا ابابکر اذا رایت الناس یسارعون في الدنیا فعلیک
بالاخرة واذکر الله تعالی عند کل حجر ومدر یذکرک اذا ذکرته ولا تحقرن
احدا من المسلمین فان صغیر المسلمین عند الله کبیر گفت یا ابابکر چون مردم
را بیني که بطلب دنیا شتاب کنند بر تو باد بطلب اخرت طلب کني وهرجا
ي که باشي خداي تعالی را یاد کن بپیش هر سنگي وکلوخي ویکي تا ترا
یاد کنند ان جیز چون ویرا یاد کني ونگر هیچ مسلمان را حقیر نداري که هر که کو
چک باشد از مسلمانان وي بزرگست بپیش خداي عز وجل خبري دیگر ابو سعید
خدري رضي الله عنه روایت کند که رسول صلی الله علیه وسلم گفت یا ابابکر ایاک ونار
المؤمن لا یلحقک فتحرقک فان یدي المؤمن في ید الله تعالی ینعشه وان
عثر کذا وکذا عثر گفت یا ابابکر دور شو از اتش مؤمن تا بتو نرسد که ترا بسو
زاند که دست مؤمن اندر ید قدرت خداي تعالی است مي کرداند واگر ویرا
عثره برسد یعني گناهي خداي تعالی ویرا دست گیرد خبري دیگر ابوبکر
صدیق رضي الله عنه گوید که رسول صلی الله علیه وسلم مرا چنین گفت یا ابابکر اتق الله
وان ولیت امرا من المسلمین فلیکن عندک اقضاء المسلمین وادناهم في الحق سواء
ودع اهل الفضل حتی یکون الله هو یوفیهم حقهم یا ابابکر از خداي تعالی بترس
واگر والي شوي بر شغل یکي از مسلمانان چنان کن که دورترین مسلمانان ونزد
یکترین ایشان نزد تو یکي باشند وبگذار خداوند فضل را تا خداي تعالی حق ایشان
هر چه تمامتر بدیشان رساند خبري دیگر عبد الله بن عمر رضي الله عنهما
روایت کند که رسول صلی الله علیه وسلم گفت یا ابابکر لو اراد الله تعالی ان لا یعصي ما خلق
ابلیس یا ابابکر انما یعرف الفضل لذوي الفضل گفت یا ابابکر خداي تعالی خواستي

که اورا

که اورا نیافریند ابلیس را نیافریدي یا ابابکر شناسد فضل را فاضلان از
بهر فضل وي خبري دیگر انس بن مالک رضي الله عنه روایت کند از ر
سول صلی الله علیه وسلم که گفت یا ابابکر ما ظنک باثنین الله ثالثهما گفت چه
گمان بري یا ابوبکر بدو کس که سیوم ایشان خداي تعالی باشد واین
در غار بود خبري دیگر ابوبکر صدیق رضي الله عنه گوید که رسول صلی الله
علیه وسلم گفت مرا یا ابابکر بلال اخي وانا اخوه وبلال اخوک ومولاک
ومولی القوم من انفسهم گفت یا ابابکر بلال الحبشي رضي الله عنه برادر منست
ومن برادر ویم وبلال برادر تواست وازاد کرده تواست وبنده قومي که
از ایشان باشد خبري دیگر ابوبکر رضي الله عنه گوید که رسول
صلی الله علیه وسلم مرا گفت یا ابابکر زوجني عایشة انا اخوک في کتاب الله تعالی وهي
لي حلال یا ابابکر عایشه را بزني بمن ده من برادر توام اندر کتاب خداي
تعالی واو بر من حلالست یعني که برادر نسبي نیستم برادرتم بخداي تعالی
خبري دیگر براویت سنان امده است که گفت رسول صلی الله علیه وسلم گفت یا ابا
بکر تبق وتوق ولا حول ولا قوة الا بالله العلي العظیم گفت یا ابابکر بردین بپاي
وازافت دور شو ونیست یاري دادن ونه قوت الا بخداي عز وجل خبري
دیگر ابو هریرة رضي الله عنه روایت کند که رسول صلی الله علیه وسلم گفت یا ابابکر اذا د
خلتم المساجد فارتعوا فان ریاض الجنة فاکثروا فیها الرتع سبحان الله والحمد لله
ولا اله الا الله والله اکبر ولا حول ولا قوة الا بالله العلي العظیم گفت یا ابا
بکر چون در مسجد شوید چرا کنید که روضهاء بهشت مسجدهاست اندر مسجدها
بسیار چرا کنید بگفتار سبحان الله والحمد لله ولا اله الا الله والله اکبر ولا
حول ولا قوة الا بالله العلي العظیم خبري دیگر انس روایت کند

المساجد لله

که رسول صلی الله علیه وسلم گفت یا ابابکر الا ابشرک ان الله تعالی یتجلی بک خاصة وللناس عامة
خبری دیگر عبد الله بن اوفی روایت کند که رسول صلی الله علیه وسلم گفت یا ابا بکر
الا تحب قوما بلغهم انک تحبنی فاخبرک لحبک ایای فاحبهما حبهم الی الله تعالی
یا ابابکر دوست داری قومی را که بدیشان رسیده است که تو مرا دوست داری
ایشان ترا دوست دارند بدوست داشتن تو مرا و دوست داشتن ایشان
دوستان باشد که از بهر خدای تعالی دوست دارند خبری دیگر علی بن
ابی طالب رضی الله عنه روایت کند که رسول صلی الله علیه وسلم گفت یا ابابکر اعطانی ان الله تعالی
ثواب من امن به منذ خلق ادم واعطاک ثواب من امن بی منذ بعثنی الی
ان تقوم الساعة گفت یا ابابکر خدای تعالی مرا داده است ثواب آن
کس که بوی ایمان اورده است از آن وقت که ادم افریده است و ترا بداد ثواب
هر آن کس که بمن ایمان اورده است از آن وقت که مرا بپیغامبری فرستاده
است تا آن وقت که قیامت خیزد خبری دیگر انس بن مالک رضی الله عنه
گوید که رسول صلی الله علیه وسلم گفت یا ابابکر لیت انی لقیت اخوانی لیت انی
لقیت اخوانی فانی احبهم الذین لم یرونی وصدقونی واحبونی حتی انی
لاحب احدهم من ولده ووالده گفت یا ابابکر کاشکی من برادران مرا بدیدمی
کاشکی من برادران مرا بدیدمی که من ایشانرا دوست میدارم آن کسان که مرا
ندیدند و مرا راست گوی داشتند و مرا دوست داشتند چنان که مرا از پدر
و فرزند دوست تر دارند تمت الوصایا خبری دیگر
از نظام الدین از عبد الرحمن الواحد بن الفضل از جدش ابو القاسم
کرکانی باسناد درست از ابو هریره رضی الله عنهم قال قال رسول الله
صلی الله علیه وسلم اتانی جبریل علیه السلام فاخذ بیدی فارانی باب الجنة الذی

ان الله تعالی

یدخل

حد

یدخل منه امتی فقال ابو بکر وددت انی کنت معک حتی انظر الیه فقال رسول
الله صلی الله علیه وسلم اما انک یا ابابکر اول من تدخل الجنة من امتی گفت جبریل
علیه السلام بیش من امد و دست من بگرفت و در آن بهشت مرا بنمود که امت
من در آن در ببهشت اندر شوند ابو بکر صدیق رضی الله عنه گفت اما خواهی
که من نیز با تو بودمی تا بدیدمی رسول صلی الله علیه وسلم گفت اما تو یا ابابکر اول کسی
باشد از امت من که اندر بهشت شوی خبری دیگر نظام الدین از عبد الوا
بن الفضل بروایت از انس بن مالک رضی الله عنه قال ما صلی ابو بکر رضی الله الا
وانا بین اذنیه فکان اذا سلم قال اللهم اجعل خیر عملی اخره اللهم اجعل خواتیم
عملی رضوانک اللهم اجعل خیر ایامی یوم لقاک انس گفت کم بود که ابو بکر رضی الله
عنه نماز کرد الا که من هم دوش او بودم عادت وی آن بود که چون سلام بدادی
گفتی بار خدایا بهتر عملها و کردارهای من بروز اخر افکن بار خدایا مهر کردارها
من رضای خویش گردان بار خدایا بهترین روزگار من آن روز کن که دیدار
تو بینم خبری دیگر نظام الدین از قاضی شهاب القضات احمد ابن عبد الله
المروروذی باسناد درست از عبد الله ابن عمر رضی الله عنهما قال لما قبض
رسول الله صلی الله علیه وسلم اتی ابو بکر فصعد المنبر فحمد الله تعالی واثنی علیه وقال
ان کان محمدا الهکم الذی تعبدون فان الهکم قد مات وان کان الهکم الذی
فی السماء فان الهکم حی لا یموت ثم تلا وما محمد الا رسول قد خلت من قبله
الرسل عبد الله بن عمر رضی الله عنهما گوید چون رسول صلی الله علیه وسلم از دنیا رحیل
کرد تشویش و ولوله در مدینه افتاد پس ابو بکر صدیق رضی الله عنه بیامد و بر
منبر شد و حمد و ثنای خدای تعالی بیاد بگفت انگه گفت اگر محمد رسول
خدای خدای شما بود که ویرا پرستیدید اکنون خدای شما بمرد و اگر خدای

شما خدا او ند اسمان و زمین است خوح خداي شمار نداست که هرکز نمیرد انکه
این ایت برخواند که خداوند سبحانه و تعالي همي کوید ∴ وَمَا مُحَمَّدٌ اِلَّا رَسُولٌ
قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ اَفَاِنْ مَاتَ اَوْ قُتِلَ انْقَلَبْتُمْ عَلَي اَعْقَابِكُمْ وَمَنْ يَنْقَلِبْ
عَلَي عَقِبَيْهِ فَلَنْ يَضُرَّ اللّٰهَ شَيْئًا وَسَيَجْزِي اللّٰهُ الشَّاكِرِينَ **فصلٌ في الاخبار**
المنقولات انس بن مالک رضي الله عنه روایت کند از رسول صلي الله علیه وسلم
کفت ما اخرج من صلب ادم علیه السلام بعد النبیین افضل من ابي بکر الصدیق
کفت بیرون نیاورد ند از صلب ادم علیه السلام پس از پیغامبران فاضلتر از ابو
بکر صدیق **خبري** دیکر بروایت که کفت رسول صلي الله علیه وسلم ابوبکر صاحبي
ومونسي في الغار سدّ واکل خوخة في هذا المسجد الا خوخة ابي بکر صدیق
کفت ابوبکر هم صحبت من است ومونس من بود اندر غار ببندید همه درها که اندر
مسجد کشاده است مکر در ابو بکر صدیق رضي الله عنه **خبري** ضحاک رضي الله عنه
اندر تفسیر این ایت که حق سبحانه وتعالي همي کوید یَا اَیُّهَا الَّذِینَ اٰمَنُوا اتَّقُوا اللّٰهَ وَ
کُونُوا مَعَ الصَّادِقِینَ اي انکساني که ایمان اورده اید از خداي تعالي بترسید و با صا
دقان باشید یعني با ابوبکر و عمر باشید رضي الله عنهما **خبري** ابو بکر
صدیق رضي الله عنه کفت رسول صلي الله علیه وسلم ان الله تعالي ادخر لابي بکر الصدیق
في اعلي علیین قبةً من یاقوتة بیضاء معلقة تنفتح منها ابواب الرحمة للقبة اربعة
الاف باب کل ما اشتاق ابو بکر الي الله عز وجل انفتح منها باباً نظر الي الله سبحانه و
تعالي بلا حجاب ∴ کفت خداي تعالي از بهر ابو بکر صدیق با علي علیین قبه افریده است
از یاقوت سپید معلق کشاده شود از وي درهاء رحمت قبه را چهار هزار
در بود هر کاهي که ابو بکر صدیق را رزوي دیدار خداي تعالي دارد دري کشاده
شود ابو بکر نظر کند بخداي عز وجل بي حجاب **خبري** علي بن ابي طالب

رضي الله عنه

رضي الله عنه کفت شنیدم از رسول صلي الله علیه وسلم که کفت لیلة عرج بي الي السماء
خاطبني ربي عز وجل بلغة ابي بکر الصدیق رضي الله عنه فاختلج في قلبي
ان الخطاب لابي بکر فعلم الله تعالي فقال یا احمد اختلج في سرک فقلت هو
ذلک قال یا احمد انا ان کلمت موسي بن عمران اطلعت علي قلبه فرایت احب
قومه الیه هرون فخاطبته بلغة هرون واطلعت علي قلبک فرایت احب
قومک الیک ابا بکر فخاطبتک بلغة ابي بکر فمن انکر هذا الحدیث فهو بريء مني
کفت ان شب که مرا باسمان بردند خداي تعالي با من مخاطبه کرد بلغة ابو بکر صدیق
اندر دل من بکذشت که این خطاب ابو بکر است حق سبحانه وتعالي از ضمیر و اندیشه
من اکاه بود کفت یا احمد چون با موسي عمران مناجات کردم وسخن کفتم دل وي
دیدم که از همه قوم هرون را دوست تر مي داشت با وي مخاطبه کردم بلغة هرون
ودل تو دیدم که از همه قوم ابو بکر را دوست تر مي داري بلغة ابو بکر با تو مخا
طبه کردم هر که این حدیث انکار کند او از من که خدایم بیزار است **خبري**
بروایت درست امده است که چون مصطفي و ابو بکر علیهما السلام از مدینه
هر دو از مکه هجرت کردند هر دو رفیق و عدیل و مصاحب یکدیکر کشتند چون بمدینه
نزدیک شدند یاره از سوي راست راه بکردیدند بیان ان خرماستان بني عمر
وعوف در امدند و پیاده کشتند زانوهاي شتران ببستند و بنشستند خبر بمدینه
رسید مردم از سر خرمي و شادکامي باستقبال زیارت و خدمت رسیدند دیدند
مصطفي را و ابو بکر را علیهما السلام همچون دو ماه و دو افتاب چشم و روي
مانند یکدیکر هر دو را دیدند و کس نمي دانست که مصطفي کدامست و ابو بکر کدامست
بیامدند و سلام کردند و ثنا و مدح کفتند و بپاي چاکروار بایستادند و شرم داشتند
که بپرسیدندي فنطق ابو بکر یذکر الناس و رسول الله صامت و من جاء لم یعرف

ان رسول الله صلی الله علیه وسلم من حتی اصابت الشمس رسول الله صلی الله علیه وسلم فاقبل ابوبکر
حتی اظله بردایه فعند ذلک عرف الناس ان رسول الله صلی الله علیه وسلم ابوبکر رضی الله عنه بر سخن
گفتن و پند دادن و خدمت کردن و رسول خدای صلی الله علیه وسلم خاموش و هادی و ساکن
هر که امری این را ان و انرا ازین نشناختی پس چون حرارت و تابش افتاب مصطفی
صلی الله علیه وسلم رسید ابوبکر صدیق برخاست و ردا از گردن خود برگرفت و ان ردای خویش
بدست خویش و برا سایه بانی ساخت انگه چون اهل مدینه ان بدیدند مصطفی را
صلی الله علیه وسلم بدانستند که از روزگار ادم تا بامروز و از امروز تا قیامت چشم و روی هیچ
کس بروی و چشم مصطفی و بقد و قامت مصطفی صلی الله علیه وسلم مانند تر از ان نبوده است
که چشم و روی ابوبکر صدیق و قد و قامت ابوبکر صدیق هرگز روی بروی محمد نتوان
نمانست که روی ابوبکر صدیق بروی مصطفی صلی الله علیه وسلم و هرگز شبی پیشی ازان بمدینه نما
نسته است که موی ابوبکر بموی مصطفی صلی الله علیه وسلم **خبری** اورده اند بروایت درست
که یک روز از پس نماز پیشین جبرئیل امین امد با هفتاد هزار فرشته پیش پیغامبر صلی الله علیه وسلم
و سورة الانعام بیاورده پیغامبر صلی الله علیه وسلم ان شب همه یاران را جمع کرد و بخانهء عا
یشه رضی الله عنها چراغ بنهادند و سورة الانعام می خواندند چراغ تاریک شد
رسول صلی الله علیه وسلم گفت یا ابابکر چراغ روشن کن ابوبکر رضی الله عنه چراغ روشن کرد
ساعتی بود دیگر باره تاریک شد رسول صلی الله علیه وسلم گفت یا ابابکر چراغ روشن کن
ابوبکر برخاست تا چراغ روشن کند روغن اندر چراغ نبود گفت یا رسول الله اندر
چراغ روغن نمانده است و ما را امشب طاقت روغن خریدن نیست و چراغ می
باید تا کلام رب العزة سبحانه و تعالی برخوانیم پیغامبر صلی الله علیه وسلم گفت یا ابابکر پارهء
اب دهان خود بدان چراغ اندر افکن عایشه گوید پدر من پارهء اب دهان خود بفرمان
رسول صلی الله علیه وسلم بدان چراغ اندر افکند ان چراغ روشن شد بفرمان خدای عز

وجل

وجل چون شمع تابان چنانکه چشم خلق از روشنای وی خیره شد انگه رسول صلی الله علیه وسلم
بفرمود که ان چراغ همی کشید همی تا چهل شبانه روز ان چراغ اندر خانهء عایشه رضی الله عنها
افروخته ماند تا منافقی بخانهء عایشه اندر امد و ان چراغ را دید گفت عجبا این چراغ ان
چهل شبان روز نمی میرد اندر ساعت ان چراغ بمرد جبرئیل علیه السلام امد و گفت یا
محمد خدای تعالی می گوید من چشم بد حق افریدم اگر نه ان چشم منافق بودی تا قیا
مت ان چراغ زنده داشتمی از برکت اب دهان ابوبکر صدیق رضی الله عنه **خبری**
نقل کرده اند که روزی جبرئیل امین علیه السلام امد و گفت الله یقرئک السلام
یا رسول الله و از پس کوه قاف جهانی افریده است هفتاد بار چند از مشرق تا
مغرب زمین وی از مشک سپید پر از فرشتگان است و اگر سوزنی از عرش بر زمین
افتد بنیاید الا برین فرشتگان و از ان روز باز که خدای تعالی ایشان را بیافریده است
تهلیل می کنند و تسبیح و ثواب ان محبان ابوبکر صدیق را رضی الله عنه می دهند
خبری دیگر بروایت درست از پیغامبر صلی الله علیه وسلم که گفت ان روز که ابوبکر
صدیق رضی الله عنه از مادر بزاد شادی اندر اسمانها افتاد که خدای تعالی ندا کرد
بجنات عدن که بعزة وجلال من که اندر تو هیچ کس نیاورم مگر ابوبکر را و دوستان
او را باز ندا کرد بدوزخ که بعزة وجلال من که اندر تو هیچ کس را عذاب نکنم سخت
تر از دشمنان ابوبکر صدیق رضی الله عنه چون قیامت ابد ندا اید که یا ابابکر من که جبار
عالمم با دوستان تو امروز ان کنم که تو خواهی دلیل برین است که هر که ابوبکر را رضی الله عنه
دشمن دارد ایمان وی با وی پاینده نبود و هر که او را دوست دارد کفر با وی پاینده نبود
خبری انس بن مالک و علی بن ابی طالب رضی الله عنهما روایت کنند از رسول
صلی الله علیه وسلم گفت هر که حاجتی دارد بخدای تعالی دنیاوی و اخرتی بشب برخیزد و
غسل کند یا وضوی نیکو بسازد و دو رکعت نماز کند بهر رکعتی یک بار الحمد

وسه بار قل هو الله احد بخواند و از پس سلام سر بسجده نهد و کوید یا رب بحق ابا بکر
صدیق که حاجت من روا کن خدای تعالی ان حاجت وی روا کند از برکت ابو بکر
صدیق رضی الله عنه **نقلت من لباب الخلافة** ٥٦ **خبری**
عن جعفر بن محمد عن ابیه قال جاء رجل الی علی بن ابی طالب رضی الله عنه فقال یا
امیر المومنین سمعتک فی الخطبة تقول اللهم اصلحنا بما اصلحت به خلفاء الراشدین
المهدیین من هم قال فاغرورقت عیناه ثم اهملتا و قال حبیبای و عمای ابو بکر
و عمر اماما الهدی و شیخا الاسلام و رجال قریش والمقتدی بهما بعد رسول الله
صلی الله علیه وسلم من اقتدی بهما عصم و من اتبع اثارهما هدی الی الصراط المستقیم و من تمسک
بهما فهو من حزب الله تعالی و حزب الله هم المفلحون **خبری** دیکر عن الزهری
عن عایشة رضی الله عنها قالت دخل علی رسول الله صلی الله علیه وسلم فی الیوم الذی بدی
فیه فقلت وا راساها فقال انا وا راساها ادعو الی اباک حتی اکتب لابی بکر رضی الله
عنه کتابا فانی اخاف ان یقول قایل قال یمنا و یابا الله المسلمین الا ابا بکر **خبری**
عن علی بن ابی طالب رضی الله عنه قال کنا نسمی ابا بکر الصدیق فی حیات رسول الله صلی
الله علیه وسلم یا خلیفة رسول الله **خبری** عن الحسن بن علی رضی الله عنهما
قال قدم رسول الله صلی الله علیه وسلم ابا بکر فصلی بالناس و انی لصحیح غیر مریض و انی
لحاضر غیر غایب ولو شاء ان یقدمنی لقدمنی فرضینا الدنیا لمن رضی الله
و رسوله لدینه **خبری** و عن ابن عمر رضی الله عنهما قال کنا نفاضل بین اصحا
ب رسول الله صلی الله علیه وسلم فنقول اذا ذهب ابو بکر و عمر و عثمان استوی الناس
فیسمع ذلک النبی صلی الله علیه وسلم فلا ینکره **خبری** عن میمون بن مهران عن
ابن عباس رضی الله عنهم قال قال رسول الله صلی الله علیه وسلم یکون فی اخر الزمان
قوم ینبزوا الرافضة یرفضوا الاسلام و یلفظونه فاقتلوهم فانهم مشرکون

عن انس

عن انس بن مالک رضی الله عنه قال اخر صلوة صلاها رسول الله صلی الله علیه وسلم خلف ابی
بکر الصدیق رضی الله عنه فی ثوب واحد متوشحا به **خبری** امده است بروایت
درست از رسول صلی الله علیه وسلم که کفت ان شب که مرا بمعراج بردند کفت ببهشت در
امدم حوری پیش امد و من با جبرییل بودم جبرییل علیه السلام دست خویش بر چشم
بر نهاد از بسیاری نور که من ان حور را دیدم کفتم یا جبرییل چرا دست بر چشم خود
نهادی و روی ازین حور بکردانیدی کفت یا رسول الله مرا دستوری نیست که با
وی نکاه کنم پس ان حور نزدیک من امد و مرا سلام کرد جواب دادم انکاه مرا کفت یا رسول الله
خواجه من چونست کفتم خواجه تو کیست کفت انک نخستین کس وی بود که بتو ایمان
اورد انکاه جان او و مال را فدای تو کرد ابو بکر صدیق رضی الله عنه کفتم یا حور تو
از ان ابو بکری کفت بلی یا رسول الله کفتم تو ابو بکر را دیده ی کفت دیده ام و اکر خواهی
هم اکنون بتو نمایم او را کفتم بنمای در ساعت کف دست خویش را کشاده کرد اندر کف دست
وی صورت ابو بکر دیدم **خبری** عمر خطاب رضی الله عنه روایت کند که پیغامبر
صلی الله علیه وسلم کفت هیچ کس مباد که کسی را بر پای خیزد مکر پنج تن را اول مادر و پدر و استاد
را که قران اموخته باشد و عالم را حرمت علم او را و علوی را از بهر شرف او را و سلطان
را از بهر عدل او را هر کسی که بیرون ازین پنج تن برخیزد وی بنهی پیغامبر صلی الله علیه وسلم
اندر امده بود و عمر خطاب رضی الله عنه کوید همان روز که پیغامبر صلی الله علیه وسلم این سخن
را کفت ابو بکر صدیق رضی الله عنه اندر امد پیغامبر صلی الله علیه وسلم مر او را بر پای خاست
و تا ابو بکر ننشست پیغامبر صلی الله علیه وسلم نیز ننشست عمر کفت یا رسول الله مار اکفتی
که بیرون ازین پنج تن را بر پای مخیزید و تو ابو بکر را بر پای خاستی پیغامبر صلی الله علیه وسلم
کفت جبرییل امده است و پیش من نشسته چون ابو بکر رضی الله عنه اندر امد در
مسجد جبرییل کفت یا محمد ابو بکر امد مر کفتم یا جبرییل ابو بکر را شناسی کفت

يا محمد ابوبكر در ميان فرشتكان معروفترا ست بر اسمان از ان كه تو بر زمين
انكه جبرئيل عليه السلام پيش ابوبكر صديق بر پاي خاست ومن نيز بر پاي خاستم
پس يا عمر جاي كه جبرئيل بر خيزد من بر نخيزم وتا ابوبكر صديق از پاي ننشست
جبرئيل ومن نيز ننشستم از بهر حرمت ابوبكر صديق رضي الله **خبري**
بروايت درست امده است كه رسول صلى الله عليه وسلم كفت خداي تعالي از نور ذات
مرا بيافريد وابوبكر را از نور من بيافريد ومؤمنانرا از نور ابوبكر بيافريد وعايشه
را از نور ابوبكر بيافريد وزنان مؤمنانرا از نور عايشه رضي الله عنها بيافريد
وهر كه ايشان را دوست دارد در ايشان نوري افريد كه بروشناي ان از تاريكي
كور وتاريكي قيامت وي را نجات دهد وبدان روشناي بجنات عدن رسد
وهر كه ايشانرا دوست ندارد در وي هيچ نور نيافريد **قوله تعالى** ومن لم يجعل
الله له نورا فما له من نور **خبري** روايت كنند از پيغامبر صلى الله عليه وسلم كفت مرا
بسنجيدند برهمه پيغامبران من زيادت امدم انكه ابوبكر را بسنجيدند برهمه
امت زيادت امد **خبري** ديكر هم بروايت جوهري از فقيه امام ابو
نصر طاهر بن ابي نصر الارموي از رييس منتجب الدين قسمون ابن براهيم الار
موي از ركن الاسلام احمد بن ابي نصر الخوجاني از شيخ صاين الدين محمد بن عبد
الرحمن المقري از قاضي ابو علي الحسن بن محمد الزجاجي از ابو الحسن علي بن محمد
الموصلي از ابو الحسن علي بن محمد بن وكيع القاضي از ابو جعفر محمد بن صالح از بشر
مفلس الحماني از كثير بن سليمان از انس بن مالك رضي الله عنهم قال اعتل النبي
صلى الله عليه وسلم فغدا اليه ابوبكر الصديق وكان يحب ان لا يسبقه الى ذلك احد
فوجده نايما في صحن الدار وراسه في حجر دحية الكلبي فقال ابوبكر السلام عليك
كيف اصبح رسول الله فقال دحية بخير يا خليفة رسول الله فقال ابوبكر جزاك الله بن خليفة

عنا خيرا

عنا خيرا فقال دحية والله لاحبك وان عندي هدية اهديها لك انت
خليفة رسول الله وسيد ولد ادم من الاولين والاخرين خلا النبيين والمرسلين
قد افلح من تولاك وخاب وخسر من خالفك محبوك محب رسول الله صلى الله عليه وسلم
احبوك ومبغضوك لن تنالهم شفاعة رسول الله صلى الله عليه وسلم ادن يا ابا بكر الصديق
من صفوة الله فدنا ابوبكر الصديق وغاب دحية الكلبي وانتبه رسول الله
صلى الله عليه وسلم فقال يا ابا بكر ما هذه الهمهمة فخبره ابوبكر الصديق الخبر فقال
النبي صلى الله عليه وسلم لا يا ابا بكر ما ذاك دحية بل ذلك جبرئيل عليه السلام خبرك باسا
مي سماك الله عنا وهو الذي قذف في قلوب المؤمنين محبتك وفي قلوب الكافرين
بغضك راوي خبر انس بن مالك رضي الله عنه مي كويد كه وقتي رسول صلى
الله عليه وسلم بيمار شد انچنان كه در ان بيماري صاحب فراش كشت پس مراد
بكاه يك روز ابوبكر صديق رضي الله عنه بعيادت سيد مصطفى صلى الله عليه وسلم
امد وبكاه كاه امد وسيرت وطريقت ابوبكر رضي الله عنه ان بودي كه هر كاري
كه كردي پيش از همه كردي كه سابق دين بر اطلاق كه هست ابوبكر صديق رضي
الله عنه بود در همه كارها وراههاي پيش رو در وپيشاني وپيشادرو پيش بكاه
بحجره سيد مصطفى صلى الله عليه وسلم درامد مصطفى صلى الله عليه وسلم بيمار بود در
ميان سراي خفته وسر خويش در كنار دحية الكلبي كه در عرب از و نيكوتر نبود
نهاده ابوبكر درامد وسلام كرد وكفت يا دحيه چكونه است رسول خداي اين
بيماري خويش كفت خيرست اي خليفه رسول خداي ابوبكر كفت يا دحيه خداي
تعالي مر ترا بدين بشارت كه دادي خير دهاد وجزاء خوب دهاد انكه دحيه
كفت يا ابابكر بدان خداي كه بجز وي خداي نيست كه من ترا دوست دارم نه انچنان كه ديكر ان
ولكن من ترا دوست تر دارم وديكران كه ترا بنزديك من هديهاي وتحفهاي ثابت

يق

ل

و فريضه واين كه من درين وقت ودرين ساعت من ان امانت بتو دهم وان وديعت
با تو رسانم اول بدان كه خليفهٔ رسول خداي وبر اطلاق ستوده وپسنديده خداي
ودوست رسول خداي وديگر بدان كه از گذشت پيغامبران ورسولان سيد ولد ادم
توي بهتر همه فرزندان ادم توي وديگر بدان كه هر كس كه او تا قيامت بعهد تو بيعت
تو وولايت تو ومتابعت تو وموافقت تو درايد نيك نام ونيك بخت گردد ور
ستگار شود وهر كه در نيايد لابد خايب وخاسر وخاكسار روز پايان كار ونگوسار
شود يا ابو بكر هر كه ترا دوست دارد بدوستي مصطفي ترا دوست دارد وهر كه
ترا دشمن دارد انكس از دشمني مصطفي صلى الله عليه وسلم ترا دشمن دارد ودوست
تو بحقيقت ان كسي است كه دوست خداي ودوست مصطفي است ودشمن
تو نيز بحقيقت كسي است كه ان كس دشمن خدا شود دشمن رسول صلى الله عليه وسلم
يا ابا بكر تو اني كه هر كه ترا دشمن دارد هرگز روز قيامت ان كس در شفاعت مصطفى
صلى الله عليه وسلم در نيابد وهر كه از شفاعت مصطفي صلى الله عليه وسلم محروم ماند لابد ونا
چار از رحمت خداي تعالي نيز محروم ماند يا ابا بكر توي خليفهٔ رسول خداي
عز وجل وتوي دوست خاص رسول وتوي از همه خلق اولي بر رسول خداي يا ابا بكر
بيشتر اي ونزديك تر اي بهترين همهٔ وعزيزترين همهٔ خلق كه در جمله صد و
بيست وچهار هزار پيغامبر كس بهتر وعزيزتر از تو بر رسول خداي كه محمد
مصطفي است نيست ودر جملهٔ صد هزار وبيست هزار وچهار هزار امت
كسي نيز بهتر وعزيزتر از تو كه ابو بكر صديقي ديگر نيست پس ابو بكر صديق نيز
ديگر گشت ودحيه هم در زمان ناپديد گشت ابو بكر بجاي او بنشست ورسول
صلى الله عليه وسلم نيز بيدار گشت گفت يا ابا بكر ما هذه الهمهمه يا ابا بكر اخر نگوي
تا چه بود اين همهمه اين مشغله وگفت وگوي اين سوال واين جواب در وقت

كه

كه من خفته بودم چشم سر وچشم دل هرگز نخسبم گفت يا نبي الله ويا رسول الله
من امروز اينجا امدم دحيه را ديدم واز بيماري تو خبر پرسيدم از دحيه وانچ
گفتم با دحيه گفتم وانچ شنيدم از دحية الكلبي شنيدم گفت يا ابا بكر ان دحية
الكلبي نبود ان جبريل امين بود كه ترا خبر داد بازان نامها كه خداي تعالي
ترا از نام من داده است وترا خبر داد از ان تحفهاي واز ان هديها كه خذ ي
تعالي مر مرا از ان عطا داده است يا ابا بكر ان جبريل امين است كه دوستي تو در
دل مومنان افكند ودشمني تو در دل كافران افكند يا ابا بكر هر دلي كه در ان دل
دوستي تو است ان دل دل مومنانست وهر دلي كه در ان دل دشمني تو است ان دل دل
كافرانست ومنافقانست خبري ديگر است از ابو سعيد خدري رضي الله عنه
كه رسول صلي الله عليه وسلم گفت اذا كان يوم القيامة يوضع ثلث كراسي من ذهب احمر
يتلالاء منه الموقف فيجلس ابراهيم الخليل علي واحد واجلس انا علي واحد ويبقي
واحد فيقال اين ابو بكر الصديق فيوتي بابي بكر الصديق فيجلس عليه ثم ينادي مناد
بخ بخ يا لك من صديق بين خليل وحبيب ثم يتجلي ربنا فانظر اليه مرة والي ابراهيم
الخليل مرة وينظر اليه ابو بكر الصديق مرة گفت چون روز قيامت بود سه كرسي از زر
خالص بفرمان خداي عز وجل در پيش عرش نهاده شود هر سه كرسي زرين لكن همچون
ماه وافتاب روشن ومنور گشته وان هر سه كرسي چنان روشن بود كه همه عرصات
قيامت بنور ان كرسيها منور شود ان هر سه منبر بيارند وبرابر يكديگر برابر يكي
بدين كنار ويكي بدان كنار ويكي در ميانه پس ابراهيم خليل بيايد وبفرمان خداي عز و
جل بيك منبر كه كناره بود برايد وانگه من نيز كه محمدم هم بفرمان خداي تعا لي
بمنبر ديگر كه بر كناره بود برايم ان منبر كه در ميانه بود خالي بماند چون ساعتي
بماند برايد منادي از مناديان حق تعالي بس جمع از همه خلق درايد ندا

کند و کوید کجاست ابو بکر صدیق پس ابو بکر صدیق آنجا که بود بدید آید بکام دل
خویش و هم بکام دل دوستان پس ابو بکر را از آنجا در موکب عز و کمال و جاه
و جمال بیارند نازان و خرامان و جلوه کنان و برابر آن منبر میان کین
برارند و ابو بکر با من و با ابراهیم برابر شود دیگر منادی حق ندا کند و کوید بخ بخ
یا لک من صدیق بین خلیل و حبیب خوشا خوشا مبارکا این چنین تقریر
و تدبیر صدیقی در میان خلیلی و حبیبی آنکه خدای تعالی حجاب از چشمها
همه بردارد و جمال دیدار خود بچشم سر خویش جمال خدای خویش می بینم — عما عاین منی بی یکرم
و ابراهیم می نکرد بچشم سر خویش دیدار خدای تعالی می بیند و ابو بکر می
نکرد و او نیز با دوستان و با مریدان خود خدای تعالی را بچشم سر
خود همی بیند بی چون و بی چگونه **خبری** دیگر است بروایت عالی
از ابو عبیده جراح رضی الله عنه که رسول صلی الله علیه وسلم گفت لیلة اسری بی
الی السماء نادانی مناد من بطنان العرش یا محمد یا محمد فقلت لبیک و
سعدیک یا رب فنادانی الثانیة یا محمد یا محمد حب من یحبنی فقلت نعم
یا رب فنادانی فی الثالثة یا محمد یا محمد حب ابا بکر فانی احبه قال فضرب النبی
صلی الله علیه وسلم یده الی منکبه ثم قال یا ابا بکر لو لقی الخلیقة ربهم بذنوب کا
مثال الجبال ثم لقی الله محبتک یغفر لهم گفت آن شب که مرا باسمان بردند
چون بنزدیک عرش رسیدم منادی مرا آواز کرد از بطنان عرش گفت یا محمد
یا محمد گفتم لبیک و سعدیک یا رب و دیگر باره آواز آمد که یا محمد یا محمد دوست
دار ابو بکر را که من که خداوندم و پادشاهم او را دوست دارم آنگه رسول — صدیق
صلی الله علیه وسلم دست مبارک خود بر دوش ابو بکر زد آنگه گفت یا ابا بکر اگر فرید
کار خدای تعالی بخدای عز و جل رسند با گناهانی چند چند کوه و دوستی

تو

تو در دل ایشان بود خدای عز و جل گناهان ایشان بیامرزد **خبری**
دیگر آمده است در غزات بدر که رسول صلی الله علیه وسلم و ابو بکر هر دو در عریشی
در مظله مانند خیمه هر دو آنجا نشسته بودند و مسلمانان با کافران در وصا — ف
جنگ پیوسته بودند اعرابی مرد از مصاف تا بدان عریش و گفت یا ابا بکر بر
خیز و بیرون آی و جنگ کن که خلقی را از یاران محمد صلی الله علیه وسلم بکشتند رسول صلی الله علیه وسلم
آن مرد را زجر کرد و گفت مه یا رجل ان الله تعالی جعل ابا بکر لنبیه انیسا و خلیلا
و صاحبا و وزیرا گفت ای جوامرد خدای تعالی ابو بکر را از بهر مبارزت
و محاربت اعدا نیافریده است ابو بکر مونس منست و ندیم و صاحب و وزیر
منست شما هم آنجا که رسید جنگ می کنید و تیغ می زنید و ما هر دو اینجا
عیش می کنیم و بیکدیگر خرم می شویم ۵ فانصرف الاعرابی و قال بخ بخ بابن
ابی قحافة اعرابی برگشت و گفت یا ابا بکر شکر باد ترا شاد دل بادا **خبری**
دیگر است و آنست که لشکر اسلام اندر غزو و عزم بودند غزوی عظیم بود
و از هر دو جانب لشکر قوی بود و در صمیم تموز بود بوقت زوال بود جهان
در جهانی گرد و غبار و گیر و دار از هر دو لشکر بیکدیگر نزدیک و بقتل
و قتال مشغول و رسول صلی الله علیه وسلم با هفت یار خویش از لشکر اسلام دور
ابو بکر و عمر و عثمان ابن عفان و بوذر و طلحه و سعد و سعید چون جنگ
پیوسته گشت و نکبت بر لشکر اسلام افتاد رسول صلی الله علیه وسلم با سعد و سعید
گفت که بمدد روید ایشان هر دو رفتند دیگر باره با بوذر و طلحه گفت که شما
نیز بروید ایشان نیز هر دو برفتند دیگر باره با عمر و عثمان گفت شما نیز
هر دو بمدد روید ایشان نیز برفتند چون ساعتی بر آمد ابو بکر صدیق
را نیز نشاط رفتن آمد تیغ بر کشید و عنان مرکب بجنبانید فقبض

رسول الله صلی الله علیه وسلم علی یده وقال متعنا بنفسک یا ابابکر رسول صلی
الله علیه وسلم بدست مبارک خویش عنان ابوبکر بگرفت وگفت یا ابابکر ترا
با جنگ کردن چه کار تو اینجا که هستی دل وچشم مرا بالجمال ومشاهده خویش
شادکام وبرخوردار یا ابابکر وهر رنجی ودردی که مارا در دنیا بتن ودل
می رسد آن رنج وان درد بجمال ومشاهده تو برما سهل می شود خبری
دیگر نظیر این خبر آمده است وبهتر از این که دران غزو بدر کبری روز آدینه
بود هفدهم ماه رمضان وراوی این خبر عبد الله ابن مسعود رضی الله عنه
گوید ان روز بدان غزو حاضر بودم وهیچ کس از من عاجزتر نبود ولکن سر
ابو جهل من بریدم گفت چون دو لشکر بهم رسیدیم ابوبکر صدیق را از پیش
در پیش مصطفی صلی الله علیه وسلم دیدیم وپسر ابوبکر را که هنوز کافر بود از ان
جانب پیش ابو جهل دیدیم ابوبکر صدیق چون فرزند خود را در صف
کافران دید از سر غیرت وحمیت چون رعد نو بهار بغرید واز سر صلابت نعره
وشیده وگفت یا رسول الله مرا دستوری ده تا خویشتن را بر مصاف کافران
افکنم ودر قلب ایشان زنم وسر فرزند خویش بدست خویش ببرم فقال رسول الله
صلی الله علیه وسلم متعنا بنفسک یا ابابکر اما تعلم انک عندی بمنزلة سمعی وبصری
رسول صلی الله علیه وسلم گفت مارا ببقای خویش وبجمال خویش متمتع گردان وتو
زمانی وساعتی جمال خویش از پیش ما غایب مگردان یا ابابکر وتو نه انسی
که تو مرا بجای گوشی وبجای چشمی ابوبکر را بگوش خویش مانند کرده است
انکه بگوش خویش کلام خدای تعالی شنیده است ورسول صلی الله علیه وسلم ابوبکر
را بچشم خویش مانند کرده است انکه بچشم سر خویش جمال وجلال خدا
وند جل جلاله بی چون وبی چگونه بدیده است وهرچند از فرق سر مصطفی

تا بقدم

ي

بقدم یکیک عضو عزیزتر انست ولکن از گوش واز چشم عزیزتر عضو
دیگر نیست وهمه مسلمانان از مشرق تا مغرب موافق ومخالف اند
که رسول صلی الله علیه وسلم بارهای بسیار دعا کرده است وان دعا از بهر گوش وچشم
کرده است که اللهم متعنی بسمعی وبصری واجعلها الوارث منی گفت
بارخدایا مرا برخوردار ده بگوش وچشم خویش وچون مرا میرانی گوش
وچشم مرا پس از من برامت من میراث دار گردان وخدای تعالی هر دو دعا در
هر دو حالت شنیده است واجابت کرده است هم مصطفی را صلی الله علیه وسلم تو
زندگانی ابوبکر صدیق برخوردار کرده است وهم ابوبکر صدیق را رضی
الله عنه پس از مرگ مصطفی صلی الله علیه وسلم میراث دار مصطفی نیز کرده است
واین هر دو دعا مانند ان هر دو دعا است که گفت ابوبکر را گفته بود
فجزاک الله عنی فی حیاتی خیرا وجزاک الله عنی بعد مماتی خیرا وتمامی هر
چهار دعا را خدای تعالی مستجاب کرده است که دین مسلمانی باول واخر
با ابوبکر صدیق قرار داده است وما لک انس از ابو هریره رضی الله عنه ر
وایت کرده است که رسول صلی الله علیه وسلم گفته است لولا ابوبکر لما عبد الله اکر نبودی
کس با ول مسلمانی در دنیا مرید واگر ابوبکر نبودی کس باخر بر مسلمانی نماندی

ابوبکر

وهر که باول بدین مسلمانی در اید اصل توفیق خدای بود ولکن نسبت سبقت
ابوبکر بود واگر خواهی بدرستی این سخن بحقیقت بدانی رسول صلی الله علیه وسلم
دران غمرت وسکرت در مرگ افتید عالم چون موج دریا در روز نکبت ومصیبت
بگردید ولیکن ابوبکر صدیق رضی الله عنه بتدریج وترتیب بدان تمامی علمی
وحلمی وفضلی وعقلی وشناسی وتدبیری ورفقی که داشت فتنها وفتها
خلاف واختلاف را داروی درمانی همی ساخت چون رسول صلی الله علیه وسلم

از دنیا رحیل کرد اول خلافی که افتاد در مرگ وی افتاد قومی کفتند نمرد و قومی کفتند
مرد جانب خلق جمع شدند و تیغها بر کشیدند ابو بکر صدیق بحجره در امد و بر فرق
و ارام بر سر بالین رسول صلی الله علیه وسلم امد رسول را روی از سوی قبله کرد و جامه
بدان روی خورشید رنک او بر کشید و جامه از روی وی بر کرفت و نکه کرد مرده
بود و جان پاک و عزیز خویش بخدا سپرده بود ابو بکر رضی الله عنه هم الحال بود
بزانوی اندر افتید و روی خویش یکبار و ده بار بر روی مصطفی صلی الله علیه وسلم بما
لید و یک ساعت بدان روی در نکرید و صد قطرهٔ آب بیشتر چون رشاه و اراز
دیدهٔ خود بکردانید انکه کفت یا رسول الله ما ذر وید روتن وجان من فدای تو باد
اما ازان مرکی که خدای تعالی بر نبشته است رنج ان کشیدی و ذوق ان چشیدی
دیگر هرکز تا تو باشی هیچ رنجی نبینی و هیچ محنتی نیز نیابی پس برخاست و از
حجره بدر امد و بمنبر بر امد و کفت یا قوم هرکه از شما بندهٔ محمد بود محمد نمرد
و هرکه از شما بندهٔ خدای بود خدای هرکز نمرد و نمیرد خلاف برخاست و خلق ساکن
کشت دیکر باره خلاف کردند که وی را دفن کجا کنند مهاجریان کفتند وی را با مکه
بریم و انصاریان کفتند که وی را هم اینجا بمدینه دفن کنیم و قومی کفتند وی را بشام
بریم و قومی کفتند وی را بیمن بریم و سخن دراز شد و خصومت بدید امد پس ابو بکر
صدیق رضی الله عنه کفت که رسول صلی الله علیه وسلم کفته است ان الانبیا یدفنون حیث
یقبضون پیغامبران علیهم السلام دفن انجا کنند که میرند همه با قول وی رجوع
کردند و ساکن شدند دیکر باره خلاف کردند در حدیث امامت مهاجریان کفتند که خلیفه
از ما باید و قومی کفتند که خلیفه از ما باید و انصاریان کفتند که خلیفه از ما باید و قومی
کفتند که خلیفه دو باید یکی از مهاجر و یکی از انصار باید ابو بکر صدیق برخاست و
بمنبر بر امد و بر خدای تعالی ثنا کرد و مصطفی را صلی الله علیه وسلم دعا کرد پس کفت که کار

امامت و خلافت بشرکت بر نیاید که دو تیغ در یک نیام در نیاید و در خانه دو
کدخدای نشاید و در یک مسجد دو قبلهٔ مختلف راست نیاید و امام قرشی باید
هرکه بجز قریش است امامت را نشاید که من این کفتم از رسول شنیدم مهاجر — خدای تعالی صح
و انصار چون کفتار وی بشنیدند همه تسلیم کردند و هادی شدند دیکر بار
خلاف کردند در حدیث اسامه که رسول صلی الله علیه وسلم بوقت زندکانی هشت هزار
مرد را نام زد کرده بود و اسامه را بر سر ایشان امیر کرده بود و بدست عزیز خویش
اسامه را علمی بر بسته بود و ازان شغل فارغ کشته بود و لیکن پیش ازانکه ایشان
بیرون شدندی رسول صلی الله علیه وسلم از دنیا رحیل کرد انکه جملهٔ مهاجر و ا
نصار جمع شدند و بران متفق شدند که ان لشکر را از سوی شام نفر
ستند کفتند جهودان و ترسایان از یک جانب مرتدان و منافقان از یک — جانب صح
اکر بدین چنین وقت این چنین لشکر را از خود دور کردانیم انکه ما اینجا چکونه
باشیم بی لشکر و روزکار چکونه کذرانیم فقال ابو بکر الصدیق رضی الله عنه
والله الذی لا اله غیره لو جرت الکلاب بارجل ازواج رسول الله ما حللت
لواء عقده رسول الله صلی الله علیه وسلم بیده کفت بدان خدای که بجز وی خدای
دیکر نیست که اکر مدینه از لشکر و از مردم چنان خالی شود که سکان بیایند و پای
زنان رسول را صلی الله علیه وسلم بکیرند و بیرون کشند من ان علم را که رسول صلی الله علیه وسلم
بدست مبارک خود بر بسته بود نکشایم و من اسامه را و لشکر اسامه را هم بدین
ساعت از مدینه بیرون فرستم راست که اسامه رضی الله عنه با لشکر بیرون
رفت دل ترسایان و جهودان و منافقان شکسته کشت اندیشه کردند کر — دند
و کفتند اکر درین مسلمانی درست نبودی ایشان بدین چنین وقت این چنین
لشکر را از خود غایب نکردندی و دیکران بهر این سخن کفته اند هالک و سنا

وحنبل و ابوحنیفه وشافعی وابوذر و ابوهریره رضی الله عنهم که اکر ابوبکر
نبودی کس باو ادر مسلمانی در دنیا مدی واکر ابوبکر صدیق رضی الله عنه نبودی
کسی را خود مسلمانی غانری وشما عزیزان هدایت ورعایت ابوبکر صدیق رضی الله
عنه که با ول بود شنیدید وکفایت وعنایت ابوبکر صدیق رضی الله عنه که
باخر بود شنیدید وانچ میان اول واخر بود از فضل وقدر ابوبکر واز شرف
وفخر ابوبکر صدیق واز جمال وجاه ابوبکر صدیق واز عز وکمال ابوبکر صدیق
رضی الله عنه شنیده اید بعبارتی دیکر عذبتر وشیرین از من بشنوید در
رسول صلی الله علیه وسلم روزی بشنین که جبرییل را علیه السلام بدید وازوی هیچ
نشنید جبرییل علیه السلام بر تختی از یاقوت سرخ بدید امد در هوا
برابر کوه حرا چون رسول صلی الله علیه وسلم وی را بدید بترسید وهم از انجا
بتعجیل باز کشت وبا خانهٔ خدیجه امد وکفت یا خدیجه من نمیدانم
چون مکر من دیوانه همی کردم یا خدیجه زود ابوبکر را طلب کن وپیش من ار
تا من انچ من دیده ام با وی بکویم مکر او همی وسکونتی وفراغتی یابم خدیجه
برفت وکفت یا ابابکر بفریادم رس که محمد رنجور است ترا همی خواهد ابوبکر امد
وکفت یا محمد ترا چه بوده است که چنین متغیر و زرد وبرجای خویش نه کفت
یا ابابکر مکر دیوانه همی کردم من بر سر کوه حرا بودم شخصی دیدم در هوا بر تختی
بر تختی از یاقوت احمر ندانم که دیو است یا پری یا فرشته ایست یا ادمی ابوبکر
رضی الله عنه ساعتی اندیشه کرد پس کفت یا محمد من بخانه درایم و در خانه محکم
کنم و تو خدیجه را بخوان و پیش خویش بنشان ان کس هر که بوده است که با ول خود
بیشتر را نموده است دیکر باره باز نماید و ترا و را ببینی خدیجه را بکوی تا
سر برهنه کرداند اکر ان کس موی وسر او در نکرد بدان که ابلیس است

[illegible]

واکر ان کس موی او ننکرد بدانکه جبرییل است ای مسلمانان بشنوید و
تامل کنید بوقتی که رسول صلی الله علیه وسلم هنوز در کار خویش ساکن نبود ابوبکر
وی را سکونت داد خاکر ولعنت بر سر ان لعین باد که ابوبکر را رضی الله
عنه بدی کوید و ما نیز این سخن است که در خبر خبر امده امده است
بروایت امیر المومنین عمر رضی الله عنه که چون روز بدر بود رسول
صلی الله علیه وسلم اناندک قوم خود دید که سیصد و سیزده مرد بودند وان
دید که هزاران بودند روی سوی قبله کرد و هر دو دست برداشت و بکریست
و بنالید کفت بارخدایا پادشاها انچ کفتهٔ بکن وانچ بدان وعده داده
تمام کن بارخدای اکر امروز کافران بر مسلمانان دست یابند واین
قوم من اینجا هلاک کنند دیکر تا قیامت در همه عالم کس ترا یکی نخواند و کس
ترا یکی نداند فاتاه ابوبکر الصدیق والزمه ورائه وقال یا نبی الله کفاک هنا
جات ربک فان الله منجز لک ما وعدک پس ابوبکر رضی الله عنه از ورای در
امد و وی را بکرفت در کنار وکفت یا رسول الله دیکر مکری و منال و زاری مکن و
بیش ازین بدین هولی و صعبی با خدای تعالی دیکر درین معنی مکن که خدای تعالی
لابد ترا نصرت کند و هم درین ساعت شر این کافران از تو کفایت کند جبرییل علیه
السلام هم در زمان امد و پنج هزار فرشته با خود بجنک کافران اورد که یا محمد
الکنون که ابوبکر صدیق بکفت ما امدیم و سلاح بر کرفتیم واین شغل از تو کفایت
کردیم رسول صلی الله علیه وسلم در خانهٔ خدیجه می نالید وابوبکر صدیق وی را بمدد جبرییل
علیه السلام بشارت همی داد و رسول صلی الله علیه وسلم در غزو بدر همی نکریست وابو
بکر صدیق وی را بشارت همی داد بنصرت خدای تعالی واین بدان همی کویم که ابوبکر
صدیق رضی الله عنه رسول را صلی الله علیه وسلم بجای کوشت وبجای چشم است واز همه

یل

تن زود تو انچ شنیدنی است کوش است که شنود و از همه تن زودتر انچ د
بیدنی است چشم ببیند پس جبرییل علیه السلام دیکر باره با سرای خدیجه
امد و خدیجه رضی الله عنها سر برهنه بکرد جبرییل علیه السلام روی بکردا
نید ابو بکر رضی الله عنه کفت یا محمد شاید بود که این ناموس اکبر است یعنی
جبرییل علیه السلام که بوقت ادم صلی الله علیه وسلم با دم امد و بوقت موسی بموسی
امد و ان خدای که وی موی سر خدیجه رضی الله عنها از چشم جبرییل امین علیه
السلام همی نکاه دارد تو دانی که ان خدای که عایشه صدیقه را رضی الله عنها
از مردان بیکانه نکاه دارد ای ز فرق سر تا بقدم هیچ عضوی فاضلتر و عزیز
تر از چشم و از کوش نیست صد هزار و بیست و چهار امت نیز هیچ فاضلتر و
عزیزتر از ابی بکر صدیق رضی الله عنه نیست و در خبری درست
امده است که مصطفی صلی الله علیه وسلم با ابو الدردا پیر انصار رضی الله عنه کفته است
ما طلعت الشمس ولا غربت علی احد بعد النبیین افضل من ابی بکر کفت
هرکز از کذشت پیغامبران افتاب بر هیچ کس نکذشته است فاضلتر و
عزیزتر از ابو بکر صدیق رضی الله خبری دیکر که رسول صلی الله علیه وسلم کفت
ما فضلکم ابو بکر بکثرة صلوة ولا الصیام وانما فضلکم بشیء وقر فی قلبه کفت
ابو بکر صدیق بسیاری نماز و روزه بمنزلت نکشته است ولیکن ابو بکر
ابو بکر صدیق بدان قوت ایمان و توحید و بدان صفوت اعتقاد نعمت
که در دل دارد بدان سبب بهتر امت من شده است و قوت ایمان وی را
از قوت ایمان و توحید همه خلق ثابت تر است و ایمان وی از ایمان صد هزار و
بیست و چهار هزار امت زیاده است و در خبر امده است بروایت عبد الله
ابن عمر رضی الله عنه که لو وزن ایمان ابی بکر بایمان اهل الارض لرجحهم

رسول

رسول خدای تعالی کفته است که ایمان ابو بکر از ایمان اهل روی زمین
زیاده است انکه ابو بکر ببازار رفت و در دکان بنشست رسول صلی الله علیه وسلم با
حرا رفت و در انتظار جبرییل علیه السلام فرو نشست جبرییل علیه السلام
دیکر باره رسید و ایت وحی قران که اقرا باسم ربک رسانید و کفت هم
درین وقت باز کرد و خلق را بتوحید دعوت کن اکر هم بدین ساعت یک تن
مسلمان نکردد تو باز ای تا ترا بر پر خود نشانم و بقاب قوسین برارم و من
دیکر باره باز ایم و هلاک و دمار از هفت طبق زمین برارم رسول صلی الله علیه وسلم
از حرا بازکشت تا بمکه امد و ابو بکر صدیق از مکه بیرون امد تا بکوه حرا ر
ود در میانهٔ راه بیک رسیدند و یکدیکر در کنار کرفتند کفت یا ابا بکر تا کجا
کفت بنزدیک تو یا محمد ابو بکر صدیق کفت یا محمد تا کجا کفت بنزدیک تو کفت
کفت بچه کار کفت من رسول خدایم کفت بچه دلیل کفت بدلیل انخوابی که تو دو
شام دیدی کفت راست می کویی اکنون چه فرمای کفت انکه مسلمان شوی
کفت مسلمان شدم دیکر چه فرمای رسول صلی الله علیه وسلم بازکشت بکوه حرا جبرییل را
علیه السلام دید کفت بشارت باد ترا که ابو بکر صدیق درین ساعت مسلمان کشت
جبرییل علیه السلام کفت یا رسول الله ترا بشارت باد که دنیا تا قیامت از هلاک
و زوال ایمن کشت یا رسول الله هرکه تا قیامت زندکانی یابد بدان زندکانی
از برکات زندکانی ابو بکر صدیق است و هرکه تا قیامت مسلمانی یابد از مسلمانی
از برکات مسلمانی ابو بکر صدیق است یا رسول الله خدای تعالی روز قیامت بفرما
ید تا خلق اولین و اخرین را در عرصات قیامت برارند نیک بختان را بجا نب
راست عرش برارند و بدبختان را بجانب چپ عرش برارند انکه خدای تعالی
مرا که جبرییلم بفرماید تا من دست تو کیرم و بر ساق عرش برارم انکه دست

ابوبکر صدیق کیرم و او را بساق عرش برارم پس منادی کنم یا
اهل هژده هزار عالم درمیان صد هزار و بیست چهار هزار امت از
ابوبکر فاضلتر دیکری نه **خبری** دیکر انس بن مالک روایت کند
که رسول صلی الله علیه وسلم کفت من بامداد در نماز کفتم بار خدایا تو ابوبکر
صدیق را در اعلی العلیین با من در درجهء من جمع کردانی جبرییل علیه
السلام امد که خدای تعالی می کوید که من ابوبکر را در اعلی العلیین در درجهء
تو با تو جمع کنم و من دو هزار بار هزار حاجت ابوبکر ناخواسته و ناکفته
اجابت کردم کمترین حاجتی از ان ابوبکر که روا کردم انست که دوستان ا
و را بیامرزم حلیم و رحمت کردم وصلی الله علی محمد واله اجمعین

حکایة فی فضایل ابوبکر صدیق رضی الله عنه وعن احبا

اندر خبر امده است که پیغامبر صلی الله علیه وسلم چون بمعراج باز امد کفت
یا ابابکر من دوش بمعراج بودم و بسدرة المنتهی بودم بهشت را دیدم با نعمت وی
و دوزخ را دیدم با درکات وی و کوشکها را با حوران ابوبکر رضی الله عنه بر پای خا
ست و پیغامبر را صلی الله علیه وسلم بوسه داد و کفت یا رسول الله راست می کوی مرا
خبر ده تا اندر بهشت و دوزخ چه دیدی کفت یا ابابکر دو کروه اندر بهشت
دیدم و دو کروه اندر دوزخ اما اندر بهشت درویشان و یتیمان را دیدم
و اندر دوزخ زنان و توانکران دیدم ابوبکر رضی الله عنه چون این سخن
بشنید برخاست و از مسجد بیرون امد و بخانه رفت و در خانه باز کرد و بانک
کرد و کفت هر که مرا شناسد خود بشناسد و هر که مرا نشناسد منم ابوبکر صدیق
یار محمد بیایید و هر چه مراست بخانه و دکان و دشت و بیابان همه ببرید
بر سبیل خدای تعالی پس از اندر حلقه افتاد فقرا و مساکین مکه همه خویشتن را

بخانه

بخانه و دکان ابوبکر افکندند و همه مال غارت کردند درویشی خبر یا
فت بدر شهر که ابوبکر کالا بدرویشان داد دوان امد و کرد خانهء ابوبکر
بکشت هیچ نیافت نومید شد پیش ابوبکر رضی الله عنه امد و کفت یا ابابکر من
با امید امدم نومید می روم کفت بیا که روا نبود که کسی بخانهء من اید و نومید باز کردد
پیراهن از تن بیرون کرد و کفت بکیر که خدای تعالی این روزی تو کرده است
برخاست و برفت ابوبکر صدیق رضی الله عنه برهنه اندر خانه بنشست بازاری
چون وقت نماز امد بلال رضی الله عنه بانک نماز کرد ابوبکر رضی الله عنه شرم داشت
برهنه بمسجد امدن کسی ورا برهنه ندیده بود و اندر خانهء وی یکی کجینه بود تاریک
ابوبکر بدان کجینه در امد یکی پلاس شتر دید که ان پلاس را کسی ندیده بود برداشت
و بخود فراز کرفت و یکی سیخ پیش اندر زد و اول کسی که بدنیا پلاس پوشیده ابوبکر بود
رضی الله عنه فردای قیامت درویشان پلاس پوش را امت محمد صلی الله علیه وسلم در
زیر علم وی باشند خواست که بمسجد اید شرم داشت و کفت هرکز مرا چنین کس ندیده است
بایستاد جبرییل علیه السلام امد پیش مصطفی صلی الله علیه وسلم پلاسی پشت کرفته و سیخی پیش
اندر زده پیغامبر صلی الله علیه وسلم کفت یا جبرییل این چیست که من ترا هرکز این چنین ندیدم کفت
یا رسول الله خبر نداری که ابوبکر صدیق رضی الله عنه که پسر ابوقحافه همه مال بد
رویشان داد و پیراهن نیز از خویشتن بداد و پلاسی بخود اندر کرفته است و سیخی پیش ا
ندر زده شرم می دارد که بیرون اید از خانه و خداوند تعالی ملایکهء اسمان را فرمود و ملا
یکهء زمین را فرمود و ملایکهء لوح و قلم را همه را امر کرد تا پلاسها اندر پوشیدند
و سیخ پیش اندر زدند چنان که ابوبکر صدیق رضی الله عنه و یا محمد خدای تعالی ترا می فرماید
که اندر خانهء عایشه رو و پلاسی بخویشتن اندر کیر و سیخی پیش اندر زن و اصحاب و قوم خود را
بکوی تا چنین کنند تا ملایکتان اسمان و زمین را و یار خود را موافقت کرده باشید مر ابوبکر را

علیه وسلم

صدیق را موافقت کرده باشید و اگرنه هیچ کس را طاعت نپذیرم پیغمبر صلی الله
برخاست و اندر خانهٔ عایشه شد و پلاسی بخویشتن اندر گرفت و بخفت پیش اندر زد
و همهٔ اصحاب را فرمود تا همچنان کردند تا انکه بلال بانگ نماز کرد ابوبکر صدیق رضی الله عنه
بیرون امد و بمسجد رفت پیغامبر را صلی الله علیه وسلم با یاران همچنان دید که وی بود
پیغامبر صلی الله علیه وسلم نماز کرد و پشت بمحراب باز نهاد گفت یا ابابکر همه حال بدرو ایشان
دادی گفت بلی گفت از بهر خویشتن چیزی بگذاشتی گفت یا رسول بهترین باز
داشتیم گفت یا شیخ الاسلام چه باز داشتی از بهر خویشتن گفت الله و رسوله
مرا بس بود که خدای تعالی یار من بود و رسول صلی الله علیه وسلم مونس من بود
مرا مال انچه کار اید رسول صلی الله علیه وسلم گفت هنیئا لک یا شیخ الاسلام نوشت
باد بدین کردار نیکو که کردی خدای عز وجل و رسول را یافتی و ابوبکر را
رضی الله عنه دختری بود پیغامبر صلی الله علیه وسلم گفت یا ابابکر دختر را چیزی
بگذاشتی گفت یا رسول الله من ان دختر را گنج روان بگذاشته ام که هرگز سپری
نشود گفت چیست ان گنج گفت یا رسول الله از لب و دندان مبارک تو شنیدم
که گفتی جبریل علیه السلام گفت که رب العالمین جل جلاله گفت که هر که بامداد
برخیزد و نماز بوقت بگذارد و سورة اذا وقعت الواقعة برخواند خدای
عز وجل تا شبانگاه روزی بروی فراخ گرداند یا رسول الله من این دختر
را سورة اذا وقعت اموخته ام تا هر روزی بر می خواند و از خداوند عز
وجل روزی می خواهد رسول صلی الله علیه وسلم گفت صدقت یا صدیق خدای تعالی
از تو خشنود باد ناصر و معین تو باد درین سخن بودند که جبریل علیه السلام
امد و گفت خدای تعالی می گوید ابوبکر را سلام کن از من و بگوی که اندر میان این پلاس
پوشیده از من خوشنودی که من که خدایم با جلالت خود از تو خشنودم ابوبکر

رضي الله عنه

رضی الله عنه گفت یا محمد اگر همهٔ دنیا از شرق تا غرب مرا بودی و من همه بدین
کار دادمی منت از خدای تعالی داشتمی که مرا توفیق داد از خدای تعالی راضیم
راضیم راضیم **حکایت** اندر حکایت ورد است که روزی ابوبکر صدیق ر
ضی الله عنه بمسجد اندر امد تا نماز کند رسول صلی الله علیه وسلم نماز ببست و ابوبکر صدیق
رضی الله عنه از پس وی بایستاد چون رسول صلی الله علیه وسلم نماز کرد و فارغ
شد ابوبکر را بجای خویش ندید جای وی خالی دید رسول صلی الله علیه وسلم گفت
کجاست ابوبکر صدیق ابوبکر از صفها اواز داد یا رسول الله اینجا ام گفت یا ابابکر
چون من تکبیر کردم تو از پس من بودی چه رسید که بتو که از جای خویش کجا
رفتی گفت یا رسول الله چون تکبیر کردی با تو بودم و چون الحمد لله برخواندی ابلیس
بیامد و وسوسه کرد و گفت که مسح نکردی مرا از صف بیرون امدم تا بخانه
روم و مسح کنم چون پای از مسجد بیرون نهادم اوازی شنیدم که یا ابابکر با
یست چون نگاه کردم هیچ کس را ندیدم کرسی دیدم از زر سرخ و ابدستانی دیدم
از یاقوت سرخ من بدان کرسی نشستم اب می امد از ان ابدستان تا مسح بکردم
دستاری دیدم که می امد باز اوازی شنیدم که دست و روی پاک کردم و اندر
مسجد امدم ترا در رکوع دیدم تکبیر کردم و نماز گزاردم رسول صلی الله علیه وسلم گفت یا ابابکر
دانی که ان اب که ریخت جبریل علیه السلام بود و ان که دستار اورد میکاییل بود
علیه السلام و ان همه از کوشک تو اورد جبریل علیه السلام از بهشت و چون بر
کوع رفتم خدای تعالی اسرافیل را علیه السلام بفرستاد تا پر بر پشت من نهاد و می
داشت تا مرا از رکوع سر بر ندارم تا ان وقت که تو از مسح کردن فارغ شدی و مسجد
اندر امدی و تکبیر کردی و برکوع فرو رفتی و سه بار بگفتی سبحان ربی العظیم ان
وقت اسرافیل پر از پشت من برداشت تا ترا رکعت فایت نشود هر که امام را بر

کوع

اند ریابد وی مهمان ابوبکر صدیق است رضی الله عنه **خبری** دیگر
بروایت درست بما رسیده است که پیغامبر صلی الله علیه وسلم گفت ان روز که خدا
ی تعالی امر کند اسرافیل را علیه السلام تا اندر صور دمد اسرافیل علیه السلام
فرشته ایست خدای را تعالی دو پای وی بتحت الثری وسر وی بعرش
واز ان روز باز که خدای مرا و را بیافرید ان صور بردهان نهاده
می دارد تا فرمان کی اید که بدمد ان وقت که فرمان اید وی بدمد اندر
صور دمیدن گیرد تا دم وی سیری شود چهل سال روزگار رود وبروا
یتی چهل هزار سال وان صور مانند بوقیست بعدد هر جانوری که خدای
تعالی افریده است بدان صور سوراخ است جان هر کسی از انجا بیرون اید
هیچ راه غلط نکند اگر بای مشرق وسر بمغرب همه حاضر شوند بامر خدای عز و
جل بی غلط از ان صور بیرون اید الا جان ابوبکر صدیق رضی الله عنه
که بیرون نیاید اسرافیل عجب ماند دیگر باره بانگ کند بر جان ابوبکر صدیق و جان
ابوبکر از جای بجنبد ندا اید که یا اسرافیل تو خاموش باش تا من باوی سخن گویم
من که خدایم پس خدای تعالی ندا کند ٥ یا ایتها النفس المطمئنة ارجعی الی ربک
راضیة مرضیة فادخلی فی عبادی وادخلی جنتی ٥ جان ابوبکر رضی الله عنه
انگاه بیرون اید بهمسایگی پیغامبر صلی الله علیه وسلم و پیغامبر صلی الله علیه وسلم از گور بر
امده بود و بر سر گور استاده **اشارت** واگر خواهی که بدانی که روز قیامت مردگان
چگونه برایند بوقت بهار نگر و بدشت بیرون ای تا گیاهی یعنی از زمین بر امده
و زمین ترکیده بود و پاره خاک بر سر گیاه بود همچنین روز قیامت مردگان از گور
برایند خاک الوده و خاک بر سر ایشان بود هر کسی خاک از خویشتن پاک می کند و چون
ابوبکر صدیق رضی الله عنه از گور برایند پیغامبر را بیند بر سر گور ایستاده گوید

یا رسول الله

یا رسول الله امروز چه روز است رسول صلی الله علیه وسلم گوید یا صدیق امروز روز
عرض است دست وی بگیرد و باخود می برد تا پیش عرش خدای تعالی انگاه ندا
ندا اید از خدای عز و جل تا سه کرسی بیارند از نور یکی بدست راست عرش بنهند و
یکی بر چپ عرش بنهند سه دیگر پیش عرش بنهند انگاه ندا اید از بار خدای عز و
جل ابراهیم خلیل را و مصطفی حبیب را و ابوبکر صدیق را بیارید فریشتگان ابراهیم
را علیه السلام بیارند حله پوشیده و تاج بر سر نهاده بدارند پیش عرش بار خدا
ی عز و جل و مصطفی را صلی الله علیه وسلم بیارند حله پوشیده و تاج بر سر نهاده و ابوبکر صدیق
رضی الله عنه بیارند حله پوشیده و تاج بر سر نهاده انگاه ندا اید از بار خدای عز و جل
که ابراهیم را علیه السلام بر راست عرش نشانید و بهشت بر راست عرش بدارید
باز ندا اید که مصطفی را صلی الله علیه وسلم بر چپ عرش نشانید و دوزخ را بر چپ عرش بدارید
وابوبکر صدیق را رضی الله عنه بر پیش عرش نشانید فرشتگان متحیر گویند بار خدایا
ما چنان دانستیم که محمد حبیب برتر از ابراهیم خلیل است و مصطفی صلی الله علیه وسلم سید
انبیا است ابراهیم را علیه السلام براست عرش فرمودی از سوی بهشت و مصطفی
را صلی الله علیه وسلم از سوی چپ عرش فرمودی از سوی دوزخ ندا اید که ابراهیم خلیل منست و
منست و محمد حبیب منست و سید اولین و اخرین است امروز خلق اولین و اخرین
ان کنند که من خواهم و من انکنم که محمد عربی خواهد امروز ان روز است که ابراهیم خلیل
ان کند که من خواهم و زهره ندارد که کسی را شفاعت کند ابراهیم را بر راست عرش نشا
نید تا هر کرا از امت محمد بیامرزم و ببهشت فرستم راه گذر وی بر ابراهیم خلیل بود
و محمد عربی را بر چپ عرش بر پای تا از امت وی هر کرا بدوزخ فرستم وی نگذارد و شفا
عت خواهد تا امت او را بعضی برحمت امرزم و بعضی بشفاعت وی ندا اید مرحبا
خلیلا و حبیبا و صدیقا ابراهیم علیه السلام گوید الحمد لله الذی خلق السموات

السموات والارض وجعل الظلمات والنور ۵ و محمد صلی الله علیه وسلم کوید الحمد
لله الذي اذهب عنا الحزن ان ربنا لغفور شکور و ابوبکر صدیق کوید الحمد
لله الذي صدقنا وعده خلیل و حبیب و صدیق علیهما السلام شکر مي
کنند و خلق قیامت بیکدیکر اندر افتند چنان که بدنیا کوسفندان از کرک رمند
و زاري و خروش از خلق برخیزد چون پیغامبر صلی الله علیه وسلم آن تاریکي ببیند
و آن رمیدن خلق ببیند بدان منبر برپاي خیزد و بقیامت بنکرد فرشتهء ببیند
هفتصد هزار سر بروي بر هر سر هفتصد هزار روي و بر هر روي هفتصد هزار
دهان و بر هر دهاني هفتصد هزار زبان و بر هر زباني هفتصد هزار لغت تسبیح
مي کند خداي تعالی و تقدس که این لغت بدان نماند و آن بدین نماند بقدرت خداي
عز و جل و آن بیمي وي اندر دوزخ و کار کرد قیامت مي کرد و خلق مي رمند پیغامبر
منبر ما صلی الله علیه وسلم چون وي را ببیند سر بسجده نهد کوید رب سلم رب سلم آن فرشته
مي اید همچنان تا پیش پیغمبر صلی الله علیه وسلم و کوید السلام علیک یا محمد مرا شناسي کوید نه کوید من
مالک دوزخ ام که خداي تعالی مرا فرمود که دوزخ را بعذاب بیاراي آراستم و فرمود که
طبقهاء دوزخ بر افکن افکندم و فرمود که هفت در دوزخ بر بند بستم و فرمود که کلیدهاي
دوزخ پیش محمد صلی الله علیه وسلم ببر و بکوي تا با بوبکر صدیق دهد و تو برو و بر دوزخ بنشین
تا ابوبکر را فرستد انکاه پیغامبر صلی الله علیه وسلم کوید یا ابابکر کوید لبیک یا رسول الله کوید
کلیدها بکیر انکه مالک دوزخ باز کردد و فرشتهء دیکر باز اید از دست راست هزار هزار
بار بزرکتر از وي و هزار هزار بار نوراني تر از ماه و افتاب و از مشک و کافور بوینده تر
تسبیح کنان مي اید تا پیش پیغامبر صلی الله علیه وسلم کوید یا محمد السلام علیک مرا شناسي کوید نه کوید من
رضوان بهشتم خداي تعالی مرا امر کرد که بهشت را بیاراي بنعمتهاي کونا کون آراستم و امر کرد
که درهاي بهشت ببند بستم هر دري بپهنایي وي چندان که از مشرق تا مغرب

بار

بار و امر کرد که کلیدهاء بهشت پیش محمد صلی الله علیه وسلم ببر و بکو تا بابکر صدیق دهد
و تو برو و بر در بهشت بنشین تا ابوبکر را فرستد ببهشت انکاه پیغامبر صلی الله
کوید بکیر یا ابابکر کلیدهاء بهشت ابوبکر رضي الله عنه بکیرد و رضوان باز کردد
باز فرشتهء دیکر بر اید و پیغامبر را سلام کند و بسه پایهء کرسي بر اید و روي بخلق کند
کوید یا اهل قیامت من رسول شما ام خداي عز و جل مي کوید بدانید یا دوستان و یا
دشمنان که امروز مرا حکم دو است یکي عدل و دیکر فضل عدل با دشمنان و فضل
با دوستان و سراي دو است یکي بهشت و یکي دوزخ سراي فضل بهشت است
جاوداني و سراي عدل دوزخ است جاوداني و بدانید یا دوستان و یا
دشمنان که درهاي بهشت و دوزخ بستم و کلیدهاي بهشت و دوزخ بر دست ابوبکر
نهادم هر که از شما چنداني کناه کرده است که از زمین تا اسمان و وي دوست دار
ابوبکر صدیق است رضي الله عنه خداي تعالی همه کناهان وي را با بوبکر بخشد نبرد
وي رود و با وي ببهشت اندر اید که خداي تعالی دوزخ را بر دوستان ابوبکر
حرام کرده است و هر که از شما چنداني طاعت کرده است که از زمین تا اسمان و وي
مبغض ابوبکر صدیق است خداي تعالی از وي بیزار است و جاي وي دوزخ و نا
رست ابد الابد که خداي تعالی بهشت حرام کرده است بر مبغضان ابوبکر صدیق
رضي الله عنه دیکر باره ندا اید که ابوبکر صدیق بیارید بخیر امده است که هفتصد
هزار صف فرشتکان ایستاده اند پیش عرش خداي تعالی درازي هر صفي چنداني
که از مشرق تا مغرب و فراخي همچنان همه پیش ابوبکر صدیق ایند و مر او را از منبر
بردارند و بر براق بنشانند و مي برند و بانک مي کویند طرقوا طرقوا للصدیق الاکبر
مي برند تا بزیر عرش ندا اید از بار خداي عز و جل یا ابابکر ادن مني فدنا منه پیش
ایچ پیش اید سه دیکر بار ندا اید پیش اي پیش اید ۵ عبد الله بن عباس رضي الله عنه

گوید چندان که پیشتر برتو که بعرش نزدیک شود ندا اید از خدای تعالی یا ابا بکر دست
دراز کن بساق عرش و نامهٔ خویش بردار و خواهی برخوان و خواهی نه که امروز خلق
اولین و اخرین ان کنند که من خواهم و من ان کنم با دوستان تو که تو خواهی باز فرمان
اید که ابوبکر را سوی بهشت برید چون ابوبکر رضی الله عنه ان ندا شنود از براق
فرود اید و سر بسجده نهد گوید یا رب بعزت و جلال تو که امروز من پای در بهشت
ننهم تا یکی از محبان من اندر قیامت مانده باشد همه را من بخشی انگه من ببهشت
اندر ایم ایشان پیش و من از پس انکه ندا اید که ابوبکر را ببهشت برید با محبان
یک تن نماند بقیامت ز محبان ابوبکر صدیق و ان عمر و عثمان و علی رضی الله عنهم
الا که ببهشت اندر ایند انگه قبهٔ بیارند از مروارید سپید و اندران قبه جامها
افگنده پس ابوبکر را اندر انجای بنشانند و ان قبه را هفتاد هزار در بود از
نور بهر دری که بنگرد خدای را عز و جل اید چون بنگرد چگونه محبان پیش می روند
و ابوبکر از پس تا ببهشت و محبت ابوبکر اندر قیامت یک مؤمن عاصی نماند الا که همه
به بهشت روند بفضل ملک جل جلاله **خبری** دیگر روایت کنند از عایشه صدیقه
رضی الله عنها که گفت پیغامبر صلی الله علیه و سلم شبی سر عزیز بر کنار من نهاده بود و بخفت
و چشم مبارک در ستاره نهاده و من در ماه نگاه می کردم نتوانستم دانستن که روی پیغامبر
نیکوتر است یا ماه پس قطرهٔ اب از چشم من بر روی خورشید پیغامبر صلی الله علیه و سلم افتاد
چشم مبارک باز کرد گفت یا عایشه چه بود ترا گفتم یا رسول الله من در روی تو نگاه
می کنم و اندر ماه می نگرم نمی دانم که ماه نیکوتر است یا روی تو بگریستم و گفتم
ویل بر کسی که روز قیامت روی ترا نبیند و از شفاعت تو بی نصیب شود رسول
صلی الله علیه و سلم گفت یا عایشه خدای تعالی نور افتاب از نور من افریده است و نور ماه
از نور من افریده است و نور ستاره از نور من افریده است و نور هژده

هزار عالم از نور من افرید چه عجب داری از نور روی من گفتم یا رسول الله
تو باری اندر ستاره چرا نگرستی گفت یا عایشه من بستاره ازگران نگریستم
که مردی اندر میان یاران من هر روز بعدد ستارگان طاعت وی بردارند من
بستاره می نگریستم که عدد ستاره کس نداند جز یک خدای تعالی و تقدس عا
رضی الله عنها گفت من پنداشتم که پدر مرا می گوید گفتم یا رسول الله این مرد کیست
گفت ان عمر خطاب است طاعت وی است که بعدد ستارگان اسمان باسمان می برند
طاعت عمر خطاب اندر جنب طاعت پدر تو چنانست که قطرهٔ اب اندر دریا نبینی
پیغمبر صلی الله علیه و سلم بجبریل گفت مرا خبر ده از فضل عمر خطاب رضی الله عنه گفت
یا محمد اگر من با تو بنشینم چندان که نوح علیه السلام اندر میان قوم خود نشست
هزار و پنجاه سال و فضل عمر خطاب بگویم جزوی از فضلهای وی نتوانم گفتن و این
فضل عمر اندر میان فضایل ابی بکر چنانست که ستاره ای اندر میان ستارگان
چنان که بعضی از علما گویند هر که خواهد که فضل ابوبکر صدیق رضی الله عنه بداند
گو بفضل بلال حبشی بنگر که اگر همهٔ علما گرد ایند و فضل بلال حبشی گویند نتوانند
گفتن و بلال رضی الله عنه ازاد کردهٔ ابوبکر بود چون فضل بندهٔ چنین بود فضل
خواجه چگونه بود دلیل برین قول رسول صلی الله علیه و سلم که گفت شب معراج می
رفتم با جبریل علیه السلام بزیر عرش و از نعلین شنیدم گفتم یا جبریل و از
نعلین می شنوم جبریل علیه السلام گفت این واز نعلین بلال است که بسحرگاه ا
زخانه بمسجد می رود این فضل بلال است بنگر تا فضل ابوبکر صدیق چگونه بود
رضی الله عنه **خبری** دیگر انس بن مالک رضی الله عنه گوید از پیغامبر صلی الله علیه و سلم
چنوانی فضل ابوبکر صدیق رضی الله عنه شنیدم که اندر دل من چیزی درامد تا
امد چون پیغامبر صلی الله علیه و سلم از دنیا بیرون رفت من شبی رسول الله صلی الله علیه و سلم

بیشه

بخواب دیدم طبقی خرما پیش وی نهاده گفتم یا رسول الله اعطنی منها اعطاك الله ازان
پنج خدای تعالی ترا داده است نصیبی بمن ده رسول صلی الله علیه وسلم یک خرما بمن داد گفتم
یا رسول الله زدنی دیگر بمن داد گفتم زدنی یا رسول الله دیگری بمن داد بیک روایت
پنج خرما بمن داد وبیک روایت نه خرما بمن داد چون نه خرما راست شد گفتم یا
رسول زدنی گفت یا انس بس گفت من از خواب بیدار شدم همان نه خرما اندر
دست داشتم بانگ نماز بلال رضی الله عنه شنیدم وضو ساختم وبمسجد آمدم ونماز
بامداد از پس ابوبکر صدیق رضی الله عنه بگزاردم چون سلام دادم ساعتی سر در
پیش افکندم وتسبیح کردم باز سر برداشتم ابوبکر را دیدم پشت بمحراب باز نهاده
وهمان طبق که پیش پیغامبر صلی الله علیه وسلم دیده بودم در خواب پیش ابوبکر دیدم نهاده
گفتم یا خلیفه رسول الله اعطنی منها اعطاك الله ابوبکر یک خرما بمن داد گفتم زدنی
دیگری بمن داد گفتم زدنی دیگری بمن داد همچنین تا نه خرما بدست من آمد گفتم یا خلیفة
رسول الله زدنی قال یا انس اگر وش پیغامبر صلی الله علیه وسلم زیادت کردی ما نیز زیادت کردمی
خبری اندر خبر آمده است که ابوبکر صدیق رضی الله عنه بعد ازان که این آیت
فرو آمد وَعِبَادُ الرَّحْمٰنِ يَمْشُونَ عَلَى الْأَرْضِ هَوْنًا یعنی بندگان خدای آنند که چون
بر زمین روند آهسته روند وجنبندگان را نیازارند ابوبکر اندر راه می رفتی
ومی نگریستی تا جنبنده زیر پای وی نیاید وویرا زیان ندارد وقتی اندر راه می رفت
کژدمی دید در راه خواست که پای بنهد مردی بیامد واورا بحدیث مشغول کرد
پای بخطا بر آن کژدم نهاد آن کژدم کشته گشت ابوبکر چون آن بدید غمناک شد گفت
اکنون چه کنم اندر ساعت آن کژدم بر خود بجنبید وحق تعالی ورا بسخن آورد
گفت السلام علیک یا خلیفة رسول الله در ساعت که تو مرا کشتی غمناک گشتی بسبب
غمناکی تو خدای تعالی مرا زنده گردانید رسول صلی الله علیه وسلم اول کسی که ترا خلیفه گفت

خواندان کژدم خواند هر که ترا دشمن دارد وی بتر از آن کژدم باشد
خبری باخبار درست که جبرئیل علیه السلام گفت بار خدایا ما را باید
که بدانیم که دوستی ابوبکر مر رسول را چه مایه است روز عید بود ابوبکر
رضی الله عنه جامهای فاخر پوشیده بود وردایی قیمتی بسی دینار برد وش
افکنده بود جبرئیل علیه السلام بیامد بر شبه نابینایی وبر راه بنشست
چون ابوبکر بوی رسید گفت خدای تعالی آن کس را بیامرزد که بدوستی
مصطفی صلی الله علیه وسلم مرا چیزی دهد ابوبکر صدیق رضی الله عنه چون آن بشنید ردا
برداشت وبوی داد وگفت دیگر باره همین سخن باز گوی دیگر باره باز گفت ابو بکر
دیگر باره دستار برداشت وبوی داد وگفت بار سه باز گوی باز گفت ابوبکر ر
ضی الله عنه جامه از تن بیرون کرد وبوی داد چهارم بار بگفت همه جامها بوی
داد پنجم بار بگفت نعلین از پای بیرون کرد وبوی داد تا هیچ نماند بلال را
گفت بخانهٔ عایشه رو وچیزی بیاور بلال آمد بخانهٔ عایشه رضی الله عنها
مصطفی گفت صلی الله علیه وسلم ای بلال کجا می روی تو گوی یا من گویم گفت تو بگوی
گفت بدان که آن نابینا نبود آن جبرئیل علیه السلام بود پادشاه جل جلاله او
را فرستاده بود تا بداند که دوستی وی مرا چه اندازه است ابوبکر رضی الله عنه
آنجا ایستاده وانتظار می کرد بلال آمد با جامهاء ابوبکر آن جامه برداشت وبپو
شید جبرئیل علیه السلام گفت یا رسول الله مزد ابوبکر را بیازمودم مرا جامه
بکار نیاید ابوبکر رضی الله عنه گفت یا رسول الله چیزی که من بدوستی تو داده
با من نیاید تصرف کن چنان که تو خواهی اشارت ابوبکر رضی الله عنه
امیری بود که عمر وزیر وی بود وعثمان دبیر وی بود وعلی اسفهسالار ومشیر
وی بود ومهاجر نصیر او بود وانصار رعیت او بود آن مرد که بر توقیع

ابدي وطغراي صمدي نام اوست كه لا يستوي منكم من انفق من قبل الفتح
خبري صح بذان وقت كه خديجه رضي الله عنها با ميسره بشام فرستاده
بود وان سال سود بسيار بياوردند از بركت قدوم رسول صلى الله عليه وسلم چون
مراد خويش بازگشتند وروي با مكه نهادند ويكي را پيش بفرستادند كه بسلا
وربح ومال بي قياس اورديم واين از بركت محمد الامين است خديجه
بربام كوشك خود رفت ونگاه مي داشت تا كاروان كي رسد چون نگاه
كرد ميغي از بالاء كاروان مي امد چون بر در شهر همي رسيدند وكاروان متفر شدند
ان نور همچنان مي امد تا بالاي سراي وي خديجه از سراي بيرون نگريست
محمد را ديد وان ميغ از بالاي وي با خود گفت مگر ان پيغامبر اخر الزمان
اينست تدبير ان بايد كردن كه اگرچه درويش است من بزن وي باشم
وان قصه درازاست اينجا تحمل نكرد اما چون خديجه را بزني بپيغا
مبر صلى الله عليه وسلم دادند خديجه همي كس فرستاد برسول كه مشركان مارا
طعنه همي زنند كه تو بحكم درويشي شده اكنون مال اجهازي فرست اگرچه
اندك بود تا بسيار كنيم وبخلق نماييم تا اين طعنه وملامت ازما برخيزد
رسول صلى الله عليه وسلم برخاست متفكر كه من وام از كه خواهم ومرا چيزي كه دهد
اخر گفت بدكان ابو بكر صديق روم ببازار امد حلقه بر زمين كشان وخلق
نظاره روي وي ابو بكر رضي الله عنه از دور وي را بديدند وهمچنين متحير
گفت اگر بدكان من ايد هرچه خواهد بدهم رسول صلى الله عليه وسلم امد بدكا
ابو بكر ابو بكر گفت يا محمد جان من ومادر وپدر من فداي تو باد چرا اند
وه گيني گفت يا عتيق الله ويا حكيم قريش مرا قدري جامه بايد در جهاز خديجه
ابو بكر گفت يا محمد الامين هفتاد اشتر ازان من بشام رفته بود ندا

مروز

مروز بشارت اوردند كه اكنون برسد كرم را كار فرماي وقوم را برنجاني
وان غلام را كه مهتر قافله است بگو كه بدان نشان كه ترا گفتم چون از سفر با ز
ايي بسلامت ترا ازاد كنم وصد مثقال زر بتو دهم چنان بايد كه جمله ا
شتران وبارهاي ان با محمد الامين براني وبگويي كه ان جمله را در كار محمد كردم
رسول صلى الله عليه وسلم شاد وخرم گشت وپيش كاروان باز امد وبغلام ابو بكر رسيد
گفت بتو نشاني دهم گفت يا محمد الامين مرا از تو نشان نخواهم واشتران را مي
راند تا بدر سراي خديجه برد چون بميان بازار رسيد ابو بكر رضي الله عنه
كس فرستاد كه محمد الامين را بگوي تا اشتران را اينجنين بياورد چون بياوردند
گفت اي محمد بكرم توقف فرماي وبفرمود تا هفتاد جامه ديباي رنگين
از خانه بياوردند وگفت اين جامهاء ديبا اندر سر بارهاي اشتران كشيد بار
بپوش چنان كه جهاز عروسان برند تا طاعنان ولاعنان ودشمنان محمد از غم
وحسرت وحسد بميرند وهمه اهل مكه را معلوم باشد كه اگر محمد را مال نيست
من كه ابو بكرم با مال من فداي محمدام پس ان اشتران را بدان ديباهاي
رنگين بياراستند وبانگ جرس اشتران اندر شهر مكه افتاد وگرد شهر
بگردانيدند وبسراي خديجه بردند واوازه در افتاد كه اين جهاز خديجه ا
ست كه محمد الامين فرستاده است هلك تعالى اين ايت فرستاد لا يستوي
منكم من انفق من قبل الفتح خبري صح روزي مصطفى صلى الله عليه وسلم در
ميان مهاجر وانصار نشسته بود گفت سيصد وشصت خصلت است
كه حق سبحانه وتعالى انرا افريده است وهر كسي كه يكي ازان خصلت در وي باشد
ان دوست خداي تعالى باشد ابو بكر صديق رضي الله عنه گفت يا رسول الله
ازان در من هيچ هست گفت يا ابا بكر جمله اندر تو موجود است خبري صح

یکی روز ابوبکر و عمر رضی الله عنهما بهم می شدند یکی دیگر را گفتند فلان پسیار
خشمد چون بیامدند از رسول صلی الله علیه وسلم نان خورش خواستند گفت شمانان
خورش خوردید هرد و را قوا هم گرفت که یکی گفته بود و یکی شنیده چون این سخن
بشنیدند عهد کردند که تا زنده باشند بجز از ذکر خدای عز و جل چیزی دیگر
نگویند خبری وقتی یکی ابوبکر صدیق را رضی الله عنه جفای گفت در
پیش رسول صلی الله علیه وسلم خاموش بود چون ابوبکر رضی الله عنه اندر جواب امد
رسول صلی الله علیه وسلم برخاست ابوبکر گفت تا اکنون می نشستی چون جواب میدهم بر
خاستی گفت تا خاموش بودی فرشته از بهر تو جواب میداد چون تو جواب دادی
شیطان امد نخواستم که با شیطان بنشینم ابوبکر رضی الله عنه چون این بشنید
عهد کرد که دیگر با کسی خصومت نکند و اگر رنج دنیا بر من نهند که بکشم و جواب
ندهم پس از این چنین گویند که وی را دشنام داد و بسیار زشتیها بوی بگفت
ابوبکر صدیق رضی الله عنه گفت انچ از ما بر تو پوشیده است بیشتر است پس از مشغولی
که بخود بود بخشم وی بر وی نیامد خبری عمر خطاب رضی الله عنه
گوید ابوبکر را دیدم زبان با انگشت بگرفته بود و می مالید گفتم یا خلیفه رسول
الله چه می کنی گفت این مرا در کارها افکنده است و هم شنیده ام از بزرگان که ابوبکر
صدیق رضی الله عنه سنگی درشت هفت درم سنگ هفت سال در دهان داشت تا هر
وقتی که سخنی بر زبان او برفتی که نه ذکر خدای تعالی بودی بدست چپ زبان بگر
فتی و بدست راست هفت بار ان سنگ بر زبان مالیدی تا وقت بودی که زبان
خونین بکردی و گفتی ای زبان دیگر باره گوی سخنی که رضای حق تعالی نبود
حجة الاسلام محمد غزالی رضی الله عنه یاد کرده است اندر کیمیای سعادت که ابوبکر
صدیق رضی الله عنه هفت لقمه طعام خوردی و چون زیادت کردی نه لقمه خوردی

صد هزار رحمت بر صدیق باد که معامله وی چنین بود و بران کس نیز که او را
دوست دارد و صد هزار مقت و غضب و سخط بران رافضی باد که این محتشم دین
بزرگ را یک پادشاه اسمان و زمین را بد گوید نکته ملک عز و جل کافر را دشمن
داشت که دوستی ملک عز و جل دعوی کرد و گفت نحن ابناء الله واحباؤه ان کس که
دوست ملک تعالی را دشمن دارد دوستی ملکش سود ندارد بلک لعنتش بار اورد
همچنین ملک تعالی گفت من ابوبکر را دوست دارم یحبهم رافضی دعوی دوستی
خدای عز و جل و رسول صلی الله علیه وسلم کرد و ابوبکر را دشمن داشت چون دوست
ایزد را عز و جل دشمن داشت از دوستی ملکش سود نداشت بلک لعنتش بار اورد
خبری نقل کرده اند که مردی بود اندر کوفه رافضی نام وی عبد المجید ابن
عبد الغفار نزدیک جعفر صادق رضی الله عنه شد و گفت السلام علیک یا ولد ر
سول الله گفت و علیک السلام گفت یا جعفر بعد رسول الله صلی الله علیه وسلم فاضلتر
که بود گفت ابوبکر گفت بچه حجت می گویی گفت حق سبحانه و تعالی وی را ثانی رسول صلی الله علیه وسلم
می گوید ثانی اثنین اذ هما فی الغار و شرفی نبود ازین بزرگتر که دوم رسول خدای تعالی
باشد و سیوم ملک عز و جل باشد رافضی گفت نه علی بر بستر رسول صلی الله علیه وسلم بخفت
و نترسید جعفر گفت نه ابوبکر با رسول صلی الله علیه وسلم در غار بود و نترسید رافضی
گفت اگر نترسیدی ملک تعالی رسول صلی الله علیه وسلم خبر ندادی که ابوبکر را
گفتی که لا تحزن جعفر گفت ترس وی از ان بود که نباید که کافران از ایشان خبر
یابند و رسول را صلی الله علیه وسلم بگیرند نه بینی که پاشنه بر سوراخ مار نهاد تا مار چند بار
زخم می زد و او درد می کشید و اه نمی کرد که نباید که رسول صلی الله علیه وسلم بیدار شود
اگر خود بترسیدی هرگز خود را فدای رسول صلی الله علیه وسلم نکردی لی و انما ولیکم الله
و رسوله در شان علی امده است جعفر گفت مقدم این ایتی است که بر وی رقم

گفت ابوبکر صدیق

رافضی

تخصيص زيادت است در شان صديق رضي الله عنه ۞ يا ايها الذين امنوا
من يرتد منكم عن دينه كه بعد وفات رسول صلي الله عليه وسلم عرب كفتند ما نماز مي كنيم
و زكوة نمي دهيم عمر رضي الله عنه كفت روا باشد تا اسلام قوي تر باشد و ابوبكر
رضي الله عنه كفت لو منعوني عقالا مما ادوها الي رسول الله صلي الله عليه وسلم لقاتلتهم
عليه ولو كانوا عدد الرمل والحصي ۞ اكر از من باز دارند ريسماني كه پاي اشتر بندند
از آنك برسول خداي صلي الله عليه وسلم كزاردندي من با ايشان كارزار كنم و محاربه و مقاتله
انكيزم واكر بسياري خاك و ريك اند آن رافضي كفت يا جعفر نه در شان
علي امد الذين ينفقون اموالهم بالليل والنهار ۞ جعفر كفت سوره والليل
در شان ابوبكر فرود امد و اين بزركتر است زيرا كه رسول صلي الله عليه وسلم ابو
بكر جهل هزار دينار داد و كليمي بخود در كرفت جبرييل عليه السلام امد كه ملك كفت
تعالي مي كويد من از ابوبكر راضيم وي از من راضي هست يا نه ابوبكر بلي من
از خداي عز وجل راضيم راضيم راضيم رافضي كفت نه در شان علي امد سقاية
الحاج وعمارة المسجد الحرام تا الجا كه لا يستون ۞ جعفر كفت در شان ابوبكر رضي الله
عنه لا يستوي منكم من انفق من قبل الفتح وقاتل اولئك الايه وقاتله او
آن بود كه بوجهل قصد زخم رسول صلي الله عليه وسلم كرد ابوبكر رضي الله عنه وي را
منع كرد رافضي كفت نه علي شرك نياورد جعفر كفت چنين است و ليكن مولي
جل جلاله با ايمان هيچ كس را ثنا نكفت كه بر صديق چنان كفت والسابقون
الاولون والذي جاء بالصدق وهو وقتي كه رسول صلي الله عليه وسلم چيزي
كفتي كه ديكران كفتندي كذبت ابوبكر كفتي صدقت ابوبكر تقي و نقي و رضي
و وفي و زكي بود رافضي كفت نه ملك تعالي شكايت مي كويد ۞ قوله تعالي
ان الذين تولوا منكم يوم التقي الجمعان الايه جعفر كفت ولقد عفا الله

عنهم

عنهم رافضي كفت دوستي علي فريضه است بنص قران قل لا اسألكم عليه اجرا
الايه جعفر كفت دعا كفتن ابوبكر را و دوستي او نيز فريضه است قوله تعالي
ربنا اغفر لنا ذنوبنا ۞ رافضي كفت نه رسول صلي الله عليه وسلم كفت الحسن والحسين
سيدا شباب اهل الجنة وابوهما خير منهما ۞ جعفر صادق رضي الله عنه كفت ان
ابوبكر ازين نيكوتر بود من شنيدم از پدرم از جدم علي ابن ابي طالب رضي الله عنه
كه او كفت نزديك رسول صلي الله عليه وسلم بودم و كسي ديكر نبود ابوبكر و عمر پديدار امده
بودند رسول صلي الله عليه وسلم كفت يا علي هذان سيدا كهول اهل الجنة وشبا
من من مضي من سالف الدهر ومن بقي في غابره الا النبيين والمرسلين يا علي
لا تخبرهما رافضي كفت يا جعفر عايشه فاضلتر يا فاطمه جعفر صادق كفت
بسم الله الرحمن الرحيم يس والقران الحكيم ۞ رافضي كفت جواب سوال من كجاست
كفت عايشه رضي الله عنها جفت رسول بود صلي الله عليه وسلم با او اندر يك درجه
باشد فاطمه جفت علي بود رضي الله عنها با او اندر يك درجه باشد سخط و مقت
بران باد كه در جفت رسول صلي الله عليه وسلم طعن كند و نكونسار و بدبخت است انك در ا
هل بيت طعن كند رافضي كفت عايشه با علي حرب كرد در بهشت شود
جعفر كفت ملك سبحانه و تعالي مي كويد وما كان لكم ان تؤذوا رسول الله ولا ان
تنكحوا ازواجه من بعده ابدا رافضي كفت خلافت ابوبكر از قران بمن تواني نمود
كفت توانم از قران و توريه وانجيل اول در قران وهو الذي جعلكم خلايف
الارض و ديكر ايت ليستخلفنهم كما استخلف الذين اما در توريه وانجيل
قوله تعالي محمد رسول الله والذين معه ثم قال ذلك مثلهم في التوريه ومثلهم
في الانجيل كزرع اخرج شطأه فآزره بابي بكر واستغلظ بعمر فاستوي بعثمان
يعجب الزراع بعلي انكه كفت حديث كرد مرا پدرم از جدم از علي رضي الله عنه

عن النبي صلى الله عليه وسلم انا اول من ينشق عنه الارض فيعطيني الله تعالى
من الكرامات ما لم يعط احد من الانبياء قبلي ثم يقول يا محمد قرب الخلفاء
بعدك فاقول منهم فيقول ابو بكر صديق فهو اول من ينشق عنه الارض بعدي
فيوقف بين يدي الله تعالى ويحاسب حسابا يسيرا ويكسى حلتين خضراوتين ويوقف
امام العرش ثم ينادي اين عمر بن الخطاب فيجيء به وجروحه تشخب دما ويقول
من فعل هذا بك فيقول عبد المغيرة بن ابن شعبة فيوقف بين يدي الله تعالى
ويحاسب حسابا يسيرا ويكسى حلتين خضراوتين ويوقف امام العرش ثم يؤتى
بعثمان واوداجه تشخب دما ويقول من فعل هذا بك فيقول فلان بن فلان
فيوقف بين يدي الله تعالى ويحاسب حسابا يسيرا ويكسى حلتين خضراوتين ويوقف
امام العرش ثم يؤتى بعلي ابن ابي طالب واوداجه تشخب دما فيقول من فعل
هذا بك فيقول ابن ملجم فيوقف بين يدي الله تعالى عز وجل ويحاسب حسابا
يسيرا ويكسى حلتين خضراوتين ويوقف امام العرش ❁ جعفر صادق رضي الله عنه
گفت از پدر خویش شنیدم از پدرش از علی بن ابی طالب رضی الله عنهما از
رسول صلی الله علیه وسلم که گفت اول کسی باشم که زمین بشکافد و من بیرون ایم خدای
تعالی مرا بدهد از کرامات انچ هیچ پیغامبر را پیش از من نداده اند انگه گوید یا
محمد نزدیک بیاور خلفاء که از پس تو بودند من گویم ایشان کیانند گوید ابوبکر
صدیق و اول کسی باشد که از پس من که زمین بشکافته شود وا و بیرون اید و بفرما
یند تا پیش عرش خدای تعالی بایستد و ویرا حسابی اندک بکنند و بپوشانند
ویرا دو حلهء سبز و از پیش عرش ویرا بر پای کنند انگه منادی بانگ کند کجاست
عمر خطاب ورا بیارند و از جراحتهاء وی خون روان شده گویند یا عمر این که
که کرده است گوید بندهء از ان مغیره ابن شعبه و بفرمایندش تا پیش عرش بایستد

وحسائی اندکش بکنند و دو حلهء سبزش بپوشانند انگه عثمان را بیارند و از رگهاء
وی خون روان شده گویند این بتو که کردهء است گوید محمد بن ابی بکر انگه بفرمایندش
تا پیش عرش بایستد وحسائی اندکش بکنند و دو حلهء سبزش بپوشانند انگه علی
را بیارند و از رگهاء وی خون روان شده گویند این بتو که کرده است گوید عبد
الرحمن ابن ملجم بفرمایندش تا پیش عرش بایستد وحسائی اندکش بکنند و
حلهء سبزش بپوشانند رافضی چون این همه بشنید گفت یا جعفر صادق این در
قران هست گفت بلی نخواندی که خدای عز وجل از ایشان خبر داد انجا که گفت
وجیء بالنبیین والشهداء وقضی بینهم یعنی بیارید پیغامبران را و شهیدان را
یعنی ابوبکر و عمر و عثمان و علی را رضی الله عنهم اجمعین رافضی گفت یا جعفر
تا این غایت من از ایشان بیزار بودم اکنون پشیمان شدم اگر توبه کنم قبول
کند جعفر الصادق رضی الله عنه گفت زود توبه کن و علامت سعادت تو باشد
والعیاذ بالله بران اعتقاد از دنیا بیرون رفته بودی دین تو ضایع بودی
خبری ابو اللیث سمرقندی رضی الله عنه اورده است اندر تنبیه از زید ارقم
که گفت ابوبکر صدیق را رضی الله عنه غلامی بود که هر شب وقت روزه گشادن
طعام اوردی صدیق را و عادت چنان بود ابوبکر را رضی الله عنه که هیچ لقمه
نخوردی تا از ان لقمه از ان غلام نپرسیدی که این از کجا کسب کردی و از که خریدی
و صنعت و پیشهء وی چه بود پس این غلام یک شب طعام اورد ابوبکر رضی الله عنه
دست بکشید و یک لقمه از ان بخورد و هنوز نپرسیده بود غلام گفت ای خواجه
چه افتاد ترا امشب که پیشتر نپرسیدی بخوردی ابوبکر رضی الله عنه اب در چشم
اورد و گفت ای غلام گرسنگی مرا رنجه داشت و بی صبر گردانید تا این قضا
بر من برفت اکنون مرا خبر کن تا طعام امشب از کجا اوردی غلام گفت وقتی

اندر جاهليت رقص كرده بودم وبازي كروهي را وايشان را خويش امد
بازي كردن من مرا كفتند كه اكنون هيچ نداريم ووعده دادند كه وقتي ديكر كه مارا
دست رسد در حق تو نيكويي كنيم من امروز ديدم كه ايشان را عروسي بود من
ان وعده كه مرا داده بودند ياد اوردم تا اين طعام مرا بدادند ابوبكر رضي الله عنه
چون اين بشنيد غمناك شد وبكريست وان طعام از پيش خود بينداخت وانكشت
اندر كلوي خود كرد تا قي كرد وان طعام از شكم وي بدهان بيرون نيامد ورنج
برخود نهاد ونمي توانست تا روي وي سبز كشت وسياه كشت چون مردم ديدند
كه وي رنجور كشت كفتند اكر قطرهٔ اب كرم بخوري تا هرچه بود بفرمود تا پاره
اب كرم بياوردند بخورد ديكرباره قي كرد وهمچنان خود را رنجور مي داشت تا حقيقت
وي شد كه در شكم وي هيچ نمانده است كفتند اي ابوبكر اين چندين رنج برخود نهادي
از بهر اين يك لقمه بود كفت شنيدم از رسول صلي الله عليه وسلم كه كفت ان الله
حرم الجنة علي كل جسد غذي بحرام كفت خداي تعالي حرام كرد بهشت بمر تني كه
خورش وي از حرام بود پس سر برداشت وكفت بار خدايا انچ توانستم كردن كردم
تا ان طعام قي كردم اما بكرم وفضل خويش انچ در ركهاء من مانده است از قوت
ان طعام مرا عفو كن كه من بيچاره ام طاقت عذاب دوزخ ندارم واين ابوبكر است
كه رسول صلي الله عليه وسلم كفت ابوبكر ديدهٔ بيناء منست وكوش شنواي منست كور ونابينا
باد كه در چشم وكوش رسول صلي الله عليه وسلم طعن زند اين ابوبكر است كه شب معراج رسول
صلي الله عليه وسلم كفت بساق عرش يا علي الا علي مراد وسند ارندا امد كه يا احمد تو وابوبكر
مرادست در مردمان خلاف كرده اند كه فاضلتر واوليا كيست ملك جل جلاله اشكال
خلق برداشت وكفت ان اكرمكم عند الله اتقيكم انكه تقوي ان او باشد اكرم واعلي
باشد ديكرباره خلاف كردند كه اتقي كدام است از اوليا كفت اين اشكال نيز بركيرم

كفت

كفت سيجنبها الاتقي وان اتقي ابوبكر است پيدا امد كه فاضلتر واولياتر
ابوبكر است اين ابوبكر معتق بلال صاحب كليم وخلال عزيز وقت شريف
قدر خريدار حلهٔ خضرا پوشندهٔ قبا وقرطهٔ حمرا پوشندهٔ بازاركان
ماهي مخصوص برفيقي وهمراهي مخدوم وامير پدر عايشه واسما
صاحب يقين ومظهر دين وكامل يقين وضجيع نبي وولي ملي ووفي
زكي وتقي شيخ افتخار ومعدن عز ووقار ومنفق اربعين الف دينار صاحب
نبي مختار اندر كوه غار **بيت**

وزير طاهر احمد بود با مر صدق مفرد بود ⁂ هم از بعد نبي او را شناسم خطبهٔ بر منبر
با ايمان اندرون سابق بفرقان اندرون صادق ⁂ مطهر كشته از بدعت مصفا كشته از هر شر
كه بود از صادقين بنكر نجر بوبكر نيك اختر ⁂ كه ابود از همه ياران چو ام المؤمنين دختر
محبتها معين او بد بغار اندر قرين او بد ⁂ بر ان حضرة درون او بد وزير او بد بجو رهبر

خبري ديكر است كه رسول صلي الله عليه وسلم كفته است ما انزل الله يا ايها
الذين امنوا الا وابوبكر سيداه كفت خداي عز وجل بر من فرو انفرستاد اي
ان كساني كه ايمان اورده ايد الا كه ابوبكر صديق مهتر ايشان است **خبر**
ديكر است كه رسول صلي الله عليه وسلم كفته است ان ابابكر وعمر في الاسلام انفع
من السمع والبصر في الاسلام ثم قال يا ايها الناس لو وضع اعمال الامم
من اهل الارض من لدن نوح الي امتي في كفة ميزان ووضع عمل ابابكر وعمر في
كفة اخري لرجح عمل ابي بكر وعمر علي اعمال الامم ما خلا النبيين والمرسلين
خبري ديكر از خطيب معين الدين عبد الرزاق خطيب دهيه از امالي
ركن الاسلام احمد الخوجاني از ابوهريرة رضي الله عنه كه رسول صلي الله عليه وسلم
ان لكل عمل بابا من ابواب الجنة يدعون منه بذلك العمل ولاهل الصيام بابا

علي

كفت

يقال له الريان فقال ابو بكر الصديق رضي الله عنه وهل احد يدعي من تلك الا
بواب فقال نعم وانا ارجوان يكون منهم يا ابا بكر گفت هر كردارى را كه
بندگان كنند دريست از درهاء بهشت كه روز قيامت ان كس را بدان در بخوا
نند وروزه داران را دريست كه انرا ريان گويند انگه ابو بكر صديق گفت يا رسو
ل الله وهيچ كس هست كه وي را از همه درها بخوانند گفت اري ومن اميددارم
كه تو از ايشان باشي يا ابا بكر **دعاي ابو بكر** وراويان ثقات نقل كرده
اند كه پيوسته ابو بكر صديق رضي الله عنه اين دعا بر زبان داشتي اللهم
اجعل خير زماني اخره وخير عملي خواتمه وخير ايامي يوم القاك **خبري**
ديگرست كه روايت كرده است كه رسول صلي الله عليه وسلم نشسته بود ابو بكر صديق رضي
الله عنه بيامد و پيش رسول صلي الله عليه وسلم بنشست انگه گفت يا رسول الله مادر و
پدر من فداي تو باد مرا دعاي بياموز كه پيوسته خداي را جل جلاله بدان دعا
بخوانم گفت يا ابا بكر هميشه اين دعا همي خوان تا حاجتهاء تو روا شود وامرز
يده شوي اللهم اني ظلمت نفسي ظلما كثيرا ولا يغفر الذنوب الا انت فاغفر
لي مغفرة من عندك وارحمني انك انت الغفور الرحيم ابو بكر رضي الله عنه اين دعا
بياموخت وتا اخر عمر مي خواند **ايت ديگر** از رفيع الدين تاج الاسلام و
المسلمين باسنادي درست از معاذ ابن جبل رضي الله عنه از رسول صلي الله عليه وسلم كه گفت
قلت لجبريل عليه السلام وهو علي فرس حيزوم يا جبريل ماذا اقول لقومي اذا
رجعت قال يا محمد خبرهم بما عاينت قلت يا جبريل اذا يكذبوني ولا يصدقوني
قال حدثهم فان يكذبوك فان ابا بكر الصديق يصدقك فانه عند الله مكتوب
صديقا **خبري** ديگر از رفيع الدين جمكان المرندي رضي الله عنه بروايت
درست از ابو عنبة الخولاني رضي الله عنه كه رسول صلي الله عليه وسلم گفت اول من

بیتاب

يتاب علي الاسلام بعدي ابو بكر وعمر ولو حدثتكم بثواب ما يعطي ابو بكر وعمر
ما بلغت گفتا وليكن كسي كه ثواب دهند وي را باسلام از پس من ابو بكر وعمر است رضي الله
عنهما واگر شما را بگويم كه چه دهند ابو بكر وعمر را باخر ان نرسم **ذكر وفات**
ابو بكر رضي عنه روايت كنند از ام المومنين عايشه رضي الله عنها كه وي گفت چون
پدرم بيمار شد مرا بخواند كه جگرگوشهء وي بودم ونزديك خود بنشاند وگفت اي
عايشه تو مرا نور ديدهء وراحت جان وجهاني اين دنيا بچشم تو ديده ام اندر هر چه
درمانده ام مشورت با تو كردم امروز وصيت اين پدر نگاه دار كه عظيم درمانده ام
ورفتن من از دنيا نزديك امد وكشتي عمر من بساحل اجل رسيد اكنون از تو مي خواهم
كه با من راست بگوي وهيچ مساهحت نكني از ان روز باز كه من در كار مسلمانان
شروع كرده ام در ملك ما چه بود وامروز بر ان زيادت چيست اگر زيادتي هست بيش
من اور تا بمسلمانان دهم مبادا كه روز قيامت از ديوان من برايد كه من بقوت
خلافت وحشمت امارت درمي سيم در ملك خويش زيادت كرده باشم عايشه
رضي الله عنها گويد برفتم وتفحص كردم وتجسس بسيار نمودم زيادت از ان كه ان
روز در ملك او بود اشتري ديدم كه خانهء وي را اب اوردي وكنيزكي سياه
وگليمي شامي كه قيمت ان پنج درم بود پس پدرم انرا بنزديك عمر خطاب رضي الله
عنه فرستاد وگفت اي عمر انرا در مصالح مسلمانان صرف كن عبد الرحمن عوف
رضي الله عنه حاضر بود گفت اي خليفهء رسول خداي اگر اين قدر چيز بفرز
ندان
خويش بگذاري چه زيان دارد ابو بكر رضي الله عنه گفت اي عبد الرحمن اين
چيزها حقير من ساخته ام وبسيم خود خريده ام امروز چون مرد در
پيش شغل مسلمانان بوده ام خود نخواهم كه در روزگار خلافت من يك
درم سيم از انچه داشتم زيادت از ديوان برايد عايشه رضي الله عنها

كويد كه صديق رضي الله عنه روي بما كرد وكفت اي عايشه جون جان عزيز
ز تن من جدا شود زنهار تا آواز كريستن بلند نكني وبفرمايي تا مرا بشب
بشويند ودرخانهء من دوجامهء كهنه است كه تن عزيز مصطفى صلى الله عليه وسلم رسيده
است وعرق مبارك او بدان بيوسته است من بتبرك برداشته ام وامروز دا ...
بكوي تا در كفن من جز از آن جيزي ديكر نكنند وجون مرا در كفن بيجيند در حجرهء
تو تختهء است كه مصطفى صلى الله عليه وسلم بران تخت خفتي بكوي تا مرا بر آن تخته نهند
وبصحرا برند وبر من نماز كنند بس آن تخته را بركيرند بحرمت تمام بحجرهء عزيز
وحظيره قدس مهتر عالم وعالميان برند وهمهء مهاجر وانصار حاضر آيند بس
آواز دهيد كه رسول خداي اين ابوبكر است جاكر ومولاي تو وغلام وخاك
باي تو وزير وخليفت تو خدمت كار بحقيقت تو جان عزيز فدا كرده در مهر تو
اكر دي بنده بود امروز هزار هزار بار بنده تراست اكر دي جاكر بود امروز
هزار بار جاكر توست دوستدار بود امروز هزار بار بنده ودوستدار تراست
اكر دي وفادار بود امروز هزار بار وفادار تراست بدركاه حضرت تو آمده
است بار مي خواهد دستوري هست تا او را در آرند اكر در حظيره نشاني
ببينيد كه آن علامت دستوري بود مرا از بس بشت سيد صلى الله عليه وسلم دفن
كنيد واكر هيج نشاني نبينيد زنهار تا مرا در حظيره نبريد مرا در كورستان
بقيع بريد آنجا كه غريبان را دفن كنند مرا درميان كورستان غريبان دفن
كنيد تا جنانكه در دنيا غريب وار زندكاني كردم روز قيامت از ميان غريبان
برخيزم اين سخنان كفت وان وصيت تمام كرد بس كفت لا اله الا الله محمد
رسول الله وجان عزيز وي بحلقوم رسيد جشم باز كرد وكفت رب توفني مسلماً
والحقني بالصالحين واخر اين كلمه بكفت واز دنيا رحيل كرد رضي الله عنه و

وبدر

الكردي

عمر

عمر رضي الله عنه بروي نماز كرد بس عايشه رضي الله عنها كويد كه وصيتهاي
صديق بجاي آورديم بس او را بدر حظيرهء مهتر عالم وعالميان محمد مصطفى
صلى الله عليه وسلم آورديم آنجه كفته بود جمله بكفتيم آواز كريستن از ميان مهاجر و
انصار برآمد ومن كه عايشه ام روي برخاك مي ماليدم وزاري مي كردم
كه مبادا كه از حظيره سيد صلى الله عليه وسلم دستوري نيايد همي ناكاه قفل كشاده
شد وزنجير بيرون افتاد واز حظيره آوازي آمد كه ادخلوه فان الحبيب الى
الحبيب مشتاق جندين توقف جراست دوست را بنزديك ما آريد كه اين دوست
را بديدار او شتابست وبصحبت ما مشتاقست بروايتي ديكر آمده است
كه جون ابوبكر صديق بيمار شد عثمان را بخواند ونامهء وصيت بروي املا
كرد بس عثمان قلم بركرفت وبنوشت بسم الله الرحمن الرحيم هذا ما او
صى ابوبكر بن ابي قحافة رضي الله عنه في اخر يومه من عمره واول يوم من
الاخرة وانا استخلف عليكم عمر ابن الخطاب رضي الله عنه فان عدل فذا
ظني به ورايي فيه وان جار فلا اعلم الغيب والخير اردت وسيعلم الذين ظلموا
اي منقلب ينقلبون جون بنام عمر خطاب رسيد بي هوش شد جون باهوش آمد
كفت يا عثمان نام كي نبشتي كفت نام عمر كفت جزاك الله خيرا اكر نام او بكذاشتي جز
ترا نكفتمي وكان ابوبكر رضي الله يبيع الثياب في الاسواق وياخذ كلالة وينفقها
في معاشه فراه عمر وابو عبيدة رضي الله عنهما واضعا ثيابا على عاتقه فقال
له الى اين يا خليفة رسول الله قال الى السوق سعيا على عيالي فقالا
الا نفرض لك شيئا من بيت المال ففرضوا له كل يوم درهمين ونصف فقال يوما
زاد عيالي كما ساتم لما اشتد مرضه قال لعايشة اذا انا مت فبيعي ارضي
الذي بموضع كذا واجعليه في بيت المال عوضا مما انفقت منه ابوبكر رضي

ك

الله عنه

دلالي كردي در بازار جامها فروختي ودلالت ستدي وبنفقات عيال صرف
كردي يكروز عمر خطاب وابو عبيده رضي الله عنهما او را ديدند جامها بر دوش
افكنده كفتند كجا مي روي يا خليفة رسول الله كفت ببازار رنج مي كشم از بهر عيال
كفتند اشكارا كنيم چيزي از بيت المال هر روزي دو درم ونيم از بيت المال بيرون
كردند از بهر خانهء وي پس چون بيماري سخت شد عايشه را كفت چون من
بميرم زميني كه مرا بفلان جايست بفروش وببيت المال ده بعوض انچ من
از بيت المال خرج كرده ام وچيزي كه از بيت المال بخانه ماست بپيش عمر خطاب
بر عايشه رضي الله عنهما ان فراهم اورد همه پنج درم بيش نبود عمر رضي الله عنه
وياران زار زار بكريستند عمر رضي الله عنه كفت خداي تعالي بر ابو بكر رحمت كند
كه كار بر خلفا دشخوار كرد كفتند يا ابا بكر طبيبي بخوانيم تا داروي بفرمايد كفت طبيب
مرا همي بيند وانچ خواهد خود كند پس كفتند يا خليفة رسول الله بحق خداي
كه تا بچه رسيدي بدانكه رسيدي كفت بهيچ چيز از ان وقت كه مسلمان شدم
هركز سير نخوردم كه شيريني حلاوت خدمت خداي تعالي مرا از خوردن باز داشت
وسيراب نخوردم كه حلاوت شراب محبت ومرا از شراب دنيا منع كرد ومردمان را ديدم
كه بذكر مخلوق مشغول شدند من بذكر خالق مشغول شدم ومردم را دو كروه ديدم
كروهي طالب دنيا وكروهي طالب عقبي من اختيار كردم طلب مولي وهيچ كاري مرا پيش
نيامد كه نه در يكي رضاي مخلوقان بود ودر يكي رضاي خالق الا كه رضاي خداي تعالي
اختيار كردم بر رضاي خلق انكه اين بيت بكفت **بيت**

سقاني شربة احيا فوادي ❁ بكاس الحب من بحر الوداد

واز دنيا رحيل كرد وعمر رضي الله عنه بروي نماز كرد چنانكه ياد كرديم جابر بن عبد الله
رضي الله عنه كويد كه اعرابي بروي بر اشتري سرخ نشسته بپيش علي امد رضي الله عنه

واز اشتر فرود امد وكفت السلام عليك يا امير المومنين وخليفة رب العالمين
زود زود مرا خبر ده انا بو بكر صديق كه او در بهشت است يا در دوزخ علي اندوهكين شد
وكفت يا اعرابي كاشكي مادر ترا نزادي ويا مردي هيچ كس را زهره ان بود كه بزركاني
رسول صلي الله عليه وسلم وپيل زوفا زوي اين سخن كفتي كه تو كفتي در ميان صحابه مهاجر و
انصار هيچ شكي نيست كه ابو بكر صديق رضي الله عنه وزير رسول خداي بود بزركاني
وي وخليفهء وي بود بعد از وي وهر كه اعتقاد وي نه چنين باشد وي كافر است يا اعرابي
رسول صلي الله عليه وسلم ابو بكر را رضي الله عنه بجاي پدر بود نشاند وابو بكر رضي الله عنه اهل
بهشت است واهل بهشت را روشن كرداند چنانكه ستارهء روشن از افق اسمان اهل زمين
را روشن كند وابو بكر رضي الله عنه از كوشك بكوشك واز قصر بقصر مي كردد واندر
بهشت هيچ قصري وسرايي وغرفهء وحجرهء وبستاني نباشد الا كه روشن شود
از نور روي وي انكه اهل بهشت سر بر دارند وكويند يا رضوان بهشت اين چه نور است كويد اين نور
نور روي ابو بكر صديق است كه از قصر بقصر واز حجره بحجره مي شود يا اعرابي ابو بكر صديق رضي الله عنه
مرا بخواند وقت وفات وكفت جان من وروشناي چشمهاي من دوست وعزيز من
وفات من نزديك امد وعمر من باخر رسيد چون بميرم مرا بشوي بران دست مبارك
كه رسول را صلي الله عليه وسلم بشستي انكه كفن بكن ومرا بر جنازه نه وجنازهء من بر در حظيرهء
قدس رسول صلي الله عليه وسلم بنه وقل ابو بكر بالباب يستاذن يا رسول الله فان انفتح القفل
بالمفتاح فادفني عنده وان لم ينفتح فادفني في البقيع فلما مات رضي الله عنه غسلته
وفعلت ما اوصي به فلما استاذنت له انفتح القفل سمعنا صوتا صيتا ادخلوا الحبيب
علي الحبيب فان الحبيب مشتاق الي الحبيب كفت بكوا بو بكر بدر رست وفرمان چي
خواهد كه در ايد يا رسول الله اكر قفل كشاده شود بي كليد مرا پيش وي دفن كن
واكر در حظيره كشاده نكردد پس مرا بكورستان بقيع دفن كن علي رضي الله عنه

کفت چون ابوبکر صدیق خلیفهٔ رسول خدای از دنیا رحیل کرد وی را بشستم و وصیتهای وی بجای آوردم چون او را بر حظیرهٔ قدس بنهادم در ستوری خواستم قفل کشاده شد و آوازی شنیدم بلند که اندر آورید دوست را پیش دوست که دوست بدوست آرزومند است و ابوبکر رضی الله عنه شصت وسه ساله بود و مدت خلافت وی دو سال سه ماه و نه روز بود والله اعلم بالصواب ❁ و محمد بن جریر الطبری رضی الله عنه اندر تفسیر بزرک آورده است که ابوبکر را زهر داده اند و بدان زهر بمرد و سبب آن بود که بروزکار خلافت وی جهودی از جهودان خیبر او را بمهمانی برد بخانهٔ خویش و حارث بن کلده طبیب همهٔ عرب بود و او نیز با ابوبکر رضی الله عنه انجا مهمان بود پس طبقی برنج پخته برخوان نهادند ابوبکر صدیق رضی الله عنه دست فراز کرد و یک لقمه برداشت و بدهان اندر نهاد پس حارث بن کلده نیز دست فراز کرد و یک لقمه بدهان اندر نهاد و بیرون انداخت و کفت هذا مسموم بسم سنة کفت این طعام زهرآلود است بزهری که مرد مرا از پس یک سال بکشد ابوبکر رضی الله عنه بشنید غمناک گشت و با نفس خود کفت اکنون زاد آخرت برکیر و اندر خلافت هشیار باش و تن بمکر بنه و یکطرفة العین از طاعت و ذکر خدای تعالی نبود و همیشه می کریستی و می کفتی یا پادشاها توفنی مسلما والحقنی بالصالحین ❁ چون سر سال بود ابوبکر رضی الله عنه بیمار شد از بهر آن که از آن یک لقمه خورده بود و پانزده روز بیمار بود پس از دنیا رحیل کرد روز دوشنبه هفت روز کذشته از جمادی الآخر و همان روز عتاب بن اسید مکه بمرد و او امیر مکه بود از دست ابوبکر رضی الله عنه و او را نیز زهر داده بودند و اول زن ابوبکر رضی الله عنه مادر عایشهٔ صدیقه رضی الله عنها نام وی رومان دختر عامر بن عمیر و از بنی کنانه زنی کرده بود نام او اسما و از وی پسری آمد نام او عبد الله

وچون

وچون مسلمان شد زنی دیکر بزنی کرد نام او اسما و از وی پسری آمد نام او محمد و چون با پیغامبر صلی الله علیه وسلم هجرة کرد بمدینه آمد کس فرستاد زنان و فرزند خویش را بمدینه آورد و پیغامبر صلی الله علیه وسلم او را سرای داد برابر سرای عثمان رضی الله عنهما و آن سرای ابوبکر خوانند و بمدینه زنی را بزنی کرد نامش حبیبه بنت حارثه و ابوبکر را از وی دختری آمد نامش کلثوم چون بخلیفتی بنشست این زنان و فرزندان همه با او بودند و عیالش بسیار بود و ابوبکر رضی الله عنه همان بازرکانی همی کرد و معیشت خویش از آن می کرد ولیکن بکار مسلمانان خلل همی افتاد پس مردمان را کفت مرا ازین قوت چاره نیست و مرا قاضی باید که اندر میان مردمان حکم کند و مرا دبیر باید و از مزد چاره نیست پس او را شش درم هزار دینار تقویر کردند او را و عیالان او را و قاضی و دبیر او را پس عمر خطاب رضی الله عنه کفت من ترا قاضی کنم بی مزد و عثمان رضی الله عنه کفت مر دبیری بکنم بی مزد و چنانکه کفتند بکردند و ابوبکر رضی الله عنه مزد قاضی و مزد دبیر بر کرفتی دو سال و چهار ماه خلیفت بود و اندر مدت خلیفتی هشت درم خرج کرده از بیت المال چون وقت آمد که از دنیا رحیل کند وصیت کرد که هیچ از من هرچه بماند همه ببیت المال باز دهید تا چادر که بروی افکنده بودند و بستر که زیر او بود و چون از دنیا رحیل کرد از وی سه پسر و سه دختر و سه زن بماند و ابوبکر رضی الله بزهر مرده است که شهید است و ایزد تعالی این منزلت و مرتبت وی را ارزانی داشت و از دنیا رحیل کرد سال سیزدهم از هجرت و دو سال و سه ماه و بیست روز خلیفت بود و بعضی از علما کویند که ابوبکر رضی الله عنه دو سال و هفت ماه خلافت کرد و شصت و سه ساله بود که از دنیا رحیل کرد و بعضی از علما

کویند شصت و سه ساله بود اما این قول درست تر است که شصت سه ساله بود
هم بران سال پیغامبر بود صلی الله علیه وسلم که از دنیا رحیل کرد و بعضی از علما کویند که
ابوبکر رضی الله عنه وصیت کرد که مرا زنم بشوید اسما بنت عمیس و پسرم ابن یزد وانکه
گفت یا قوم عیالان و کودکان من هر ایک ازار کهنه کفن کنید و زنهار مرا بخانه نو
دفن مکنید که جامه نو زندکانی را باید که عبادت کنند و وقت نماز شام بود که مرد و وصیت
کرده بود که مرا بخانه عایشه رضی الله عنها در انجا که پیغامبر است صلی الله علیه وسلم دفن کنید اگر
دستوری دهند از انجا که حظیره است پس هم بران جنازه نهادند او را که پیغامبر را
صلی الله علیه وسلم نهاده بودند و میان نماز شام و خفتن بروی نماز کردند و عمر رضی الله عنه امامت
کرد و وقت دفن کردندش عایشه رضی الله عنها گفت اگرم دانستمی که روا باشد که مردان
زنان شویند پیغامبر را صلی الله علیه وسلم بجز از زنان نشستیمی و عمر و عثمان و طلحه و عبدالرحمن
ابن عوف رضی الله عنهم او را بگور اندر نهادند بپهلوی پیغامبر صلی الله علیه وسلم و سر ابوبکر
انجاست که کتف پیغمبر است و سر عمر انجاست که کتف ابوبکر است و هر سه گور پهن است
و خرپشته نیست و کاتب ابوبکر صدیق رضی الله عنه عثمان بن عفان بود و عبدالله بن
ارقم و حاجب وی سدیف بن عبدالله بود بنده وی و نقش انگشتری وی نعم
القادر بالله بود   والله اعلم بالصواب والیه المرجع والمآب

باب دوم در فضایل عمر بن الخطاب رضی الله عنه وعن احبابه

اما نام وی عمر بن الخطاب بن نفیل بن عبدالعزی بن ابی ریاح بن عبدالله
ابن قرط بن رزاح بن عدی بن کعب بن لوی بن غالب بن فهر العدوی و نام مادرش حنتمه
بنت هاشم بن المغیرة بن عبدالله بن عمر بن مخزوم بن غالب بن فهر العدوی بهم نسب پیغامبر صلی الله علیه وسلم
و شاخی از شجره او و فضیل اصل او و اندر حظیره همسایه او فضایل و مدایح او
بسیار است و مناقب و مراتب وی بی شمار است و از ان جمله یکی انست که عبدالله باسناد

درست

درست از عقبه ابن عامر رضی الله عنه که گفت شنیدم از رسول صلی الله علیه وسلم
که گفت لو کان بعدی نبیا لکان عمر بن الخطاب رضی الله عنه گفت اگر از پس
من پیغامبری بودی عمر بن الخطاب بودی و کدام منزلت و مرتبت و درجت
باشد ازین بزرگتر و عالی تر که مصطفی صلی الله علیه وسلم بلفظ اشرف و عبارتی بلطف
وی را تشریف دهد و از میان اکفا و اقران او را برکشد و نیز بسیار درر و جواهر بر
عالی مقدار رسانیده اند از مهتر کون و کاینات صلی الله علیه وسلم در حق وی و بجای خویش گفته
اید ان شاء الله المقدر المسهل و بالله التوفیق العادل **اما قصه اسلام امیر**
بروایت بزرگان و ائمه دین امده است که پس از رسالت مصطفی صلی الله علیه وسلم
بشش سال عمر خطاب رضی الله عنه مسلمان شد محمد ابن اسحق رضی الله عنه اور
ده است که چون این ایت بیامد که حق تعالی می گوید انکم و ما تعبدون من
دون الله حصب جهنم انتم لها واردون شما و انچ شما پرستید از دون خدای تعالی بنا حق
اتش افروز دوزخ باشید یعنی شما را اندر اتش افکنند تا همه انرا باشید تا بسو
ازیمان رسید انجا انکه رسول صلی الله علیه وسلم این ایت برکافران خواند بوجهل انجمن
ساخت و جمله سادات قریش را حاضر کرد و گفت یا قوم شما رضا می دهید که یتیم
بوطالب محمد و زن خدیجه گوید که خدایان ما همه اندر دوزخ خواهند بود من هر که
محمد را مرا صد اشتر سرخ موی سیاه چشم جوان بوی دهم و دیگر چیزها بر
فت عمر خطاب رضی الله عنه برخاست گفت یا ابا الحکم راست می گویی گفت بلی
و سوگند یاد کرد پس عمر و اندر کعبه رفتند و بتان را بدین سخن گواه کردند عمر رضی الله عنه
شمشیر حمایل کرد و بلات و عزی سوگند یاد کرد که باز نگردم تا سر محمد نبرم **نکته**
چون بلات و عزی سوگند یاد کرد که باز نگردم و چنین گفتم ملک تعالی قسم یاد کرد که بعزت
عز من و بجلال القدر من بشب نیاورم روز را تا ایمانت کرامت نکنم عمر

امیر المومنین عمر رضی الله عنه
یت
زید شا
بکشد

قصد جنگ کرده ملک تعالی سپاه صلح فرستاده و بسوی این نزاد در داده که یا عمر
اگر تو با ما بجنگی ما با تو بصلح اییم **اشارت** انکس که با او جنگ کند ملک
عز وجل باز وصلح کند انکس که با او صلح کند ملک تعالی با او جنگ کند پس عمر رضی الله عنه
می می شد مردی وی را گفت کجا میروی عمر گفت می روم که محمد را هلاک کنم این
مرد گفت انکه قرابات و خویشان وی از بنی هاشم و بنی عبد المطلب در پی خون
ویش بباشند وازین شر و فتنه خیزد و تو طاقت خصم ایشان نداری عمر
رضی الله عنه گفت مگر تو دین ما را رها کرده ای و اندر دین وی شده ای تا اول شر تو کفا
یت کنم این مرد گفت من بر دین پدران و جدان خویشم یعنی ابراهیم وغیره پس
هر دو بهم می رفتند گوساله دیدند بر میان راه بسته و دست و پای وی
استوار کرده تا بکشند ان گوساله بزبان فصیح باواز امد و گفت یا ال ذریح رجل
یصیح بلسان فصیح یدعوکم الی امر نجیح شهادة ان لا اله الا الله وان محمدا
رسول الله گفت ای کافران مردی فصیح بانگ همی کند بزبان فصیح دشخوار
بکاوی که اگر قبول کنید رستگاری یابید گفتار لا اله الا الله محمد رسول الله
از مرد و گوساله سپاه صلح بود که بعمر فرستادند **نکته** همچنین بنده عاصی
نیز همواره سپاه جفا ساخته و حرب ملک عز وجل اراسته و ملک تعالی سپاه
صلح می فرستد از خاطر نواهت که بدل تو اید از سپاه صلح است قران مجید نامه
صلح است علما و فقها برای صلح امدند این مرگها مفاجات واین بلاهای مختلف
ایزد تعالی می گوید این همه می بینی و عبرت نمی گیری و با ما صلح نکنی ۵۵
الم یان للذین امنوا ان تخشع قلوبهم ایا نه اگاه هست انکسانی که ایمان
اورده اند که خضوع کنند دلهای ایشان نرم گردد بیاد کرد خدای عز
وجل و با وی صلح کنند چون عمر رضی الله عنه ان بدید باز گردید واین

قصه

قصه بپیش ان قوم بگفت ایشان گفتند که اگر نه عمر گفتی ما این قبول نکردیمی
این کاری عظیم است یا عمر این حدیث نهان دار عمر رضی الله عنه گفت چیزی دیدم
عظیم دلپذیر چرا بپوشم حق با باطل چرا غلط کنم حقا پیش از ان که با ما اگر د
من او را بکشم و برفت و قومی از بنی خزاعه با یکدیگر جنگ کرده بودند می
شدند بنزدیک بتی که نام او تهم بود تا حاکم کند میان ایشان و عمر را با خود
ببردند چون پیش ان بت بایستادند ان بت اواز داد که ای مردمان همه
بتی بزرگ و بعقل اندک من جمله شما را می بینم چون چهارپایان و شما مرا
بینید انچ من می بینم کسی که نور اشکارا گردد از میان تاریکی و عالم
روشن گرد و او را گواهی کرده است افریدگار اسمان و زمین و از میان
کفر اسلام بیرون اورد و شما را هم فرماید بنماز و روزه و طاعتهاء دیگر
و زجر می کند شما را از گناهان تان ان قوم چون این بشنیدند از خصومت
فراموش کردند و پراکنده شدند و بروایتی دیگر امده است که ان قوم که انجا
بودند جمله اسلام اوردند و عمر از ان کار متحیر شد پس ندای غیب در
امد که یا عمر تو جنگ همی جویی و ما صلح همی کنیم ان بود که ما خواهیم نه ان بود
که تو خواهی **اشارت** همچنین بنده بجفا مشغول گردد و ملک عز وجل
ترسی در دل وی افکند در سرش فرو اخواند که تو جنگ می کنی و ما لشکر
صلح می فرستیم ان بود که ما خواهیم نه ان که شما خواهید **بیت** ۵۵ ۵۵
۵۵ تو شو بجفا کوش تا من بوفا ۵۵ تا تو زجفا به ای یا من زوفا ۵۵
انکه عمر برفت مردی از فرزندان عبد المطلب وی را پیش امد پرسید که کجا می
روی قصه بگفت وی جواب داد که یا عمر این حدیث از ان درگذشته است که می
پنداری خواهرت و دامادت دین محمد گرفته اند و ایشان انست که دست کش

تو نخورید پس عمر رضی الله عنه برفت تا آن قصه معلوم کند **نکته** از غیب
ندا آمد که یا عمر بخانهٔ خواهر شو که انجا دام عنایت ساخته‌ایم و سپاه عنایت
نصب کرده‌ایم و نامه فرستاده‌ایم بعز عزت من و بعظمت و کبریای من که از سرای
خواهرت بیرون نیارم تا ایمانت با ما صلح نکنی پس عمر رضی الله عنه خشم‌آلود با
خانهٔ خواهر رفت و سورهٔ طه آمده بود و خباب ابن الارت رضی الله عنه نزدیک
ایشان بود تعلیم می‌کرد پس او از دور بگوش عمر آمد لیکن ندانست که ایشان چه
می‌گویند در خانه بزد سخت خواهرش بدانست که او عمر است جامع پنهان کرد عمر در رفت
گفت این چه بود که می‌خواندید خواهر گفت با یکدیگر سخنی می‌گفتیم گفت گوسفندی بیا
رید بیاوردند عمر رضی الله عنه او را بکشت و کباب کرد گفت بیایید و بخورید گفتند
ما نذر داریم که از دست کشتن تو نخوریم پس عمر رضی الله عنه بدانست که ایشان مسلمان
شده‌اند برخاست و خواهر را بزد و مجروح کرد دامادش و خباب ابن الارت
قصد کردند که باز دارند ایشان را نیز بزد خواهر گفت یا عمر بقهر و عنف مرد ما
را بر دین خود نگاه نتوانی داشت ما از تو بیزاریم و از دین تو و اسلام آشکارا کرد پس
عمر رضی الله عنه متحیر شد که صواب ندید که خواهر و داماد را بکشتی با گوشه شد و بخفت
اشارت از لطف لطیف ندا آمد که امشب بخسب که پای مردی ترا از ما که خواهر
خواست که این کار بدام و سپاه نخواهد بود که یک نظر ما سوی عمر آمد بر بیگانگی بخفت
و بر آشنائی برخاست ای بسا که امشب در زنگارستان بخسبد بامداد در گلستان
برخیزد **نکته** رسول را صلی الله علیه وسلم فرمان آمد که او انجا بخفت تو اینجا مخسب رسول صلی
الله علیه وسلم آن شب تا روز قدم بر قدم باز نهاد و عبادت می‌کرد و دعا می‌گفت اللهم
اعز هذا الدین باحد الرجلین اما بعمر بن الخطاب و اما بابی جهل بن هاشم فرمان
آمد که این هر دو می‌خواهی و این هر دو و برا نشایند بوجهل درین جهان کشتن را

شاید

شاید و در آن جهان سوختن را و عمر درین جهان برکشیدن را شاید و
در آنجهان نواختن را همچنین رسول را صلی الله علیه وسلم مؤمن و مخلص و منافق
و بیگانه را دعا می‌گفت و از ملک عز و جل می‌خواست وحی آمد که تو هر سه
را می‌خواهی و این هر سه مرا نشایند کافر و بیگانه درین جهان کشتن را شایند
و در آنجهان سوختن را قوله تعالی والذین کفروا و کذبوا بایاتنا اولئک
اصحاب النار هم فیها خالدون و مؤمن درین جهان برکشیدن را شاید و
در آنجهان نواختن را قوله تعالی و یغفر ما دون ذلک لمن یشاء و قوله سلا م
قولا من رب رحیم پس عمر رضی الله عنه بخفت خواهرش که خدای خود را بیدار
کرد خیز تا کتاب عزیز ملک سبحانه و تعالی برخوانیم برخاستند و طهارت بکر دند
و سورهٔ طه می‌خواندند عمر رضی الله عنه از خواب بیدار شد می‌شنید و دلش
از آن راحت می‌یافت برخاست و گفت این چیست که می‌خوانید فرا من دهید تا
من ببینم آنگاه فا شما دهم گفتند این کتاب خدای تعالی است که بنزدیک فهم
عزیز آمده است بتو نشاید دادن که تو پلیدی عمر رضی الله عنه گفت چه باید
کردن تا پاک شوم گفت غسل کن برخاست و غسل کرد نظر عنایت ربانی در
آمد و نور معرفت بر رخشید از ایشان بستد و می‌خواند و می‌گریست تا بدین
آیت رسید که ملک سبحانه و تعالی همی گوید له ما فی السموات و ما فی الارض
و ما بینهما و ما تحت الثری عمر رضی الله عنه گفت ای عجب چهار ده که هزار
و پانصد خداست ملک ایشان از مکه بیش نیست و او یکی ست از عرش تا
بثری و از ثری تا ثریا بحکم قدرت اوست گفتند آری و نیز می‌خواندند تا اینجا
و ان تجهر بالقول فانه یعلم السر واخفی یعنی که بگفتن و از بر داری او خدا
ی است که بداند نهانی چنانکه آشکارا عمر رضی الله عنه گفت آن خدای که

چنين بود واجب باشد كه او را بپرستم كفت اشهد ان لا اله الا الله واشهد
ان محمد رسول الله وتا روزي كفت واشوقاه الي محمد **نكته** بنده كه باول
شب قصد جان رسول صلى الله عليه وسلم وباخر شب بدان دوستي كشته كه از ارزوي
ديدار رسول صلى الله عليه وسلم قرار از وزايل شد تا بداني كه انك بر بساط بيكانكي است
نوميد نتواند بودن كه نظر الهي وعنايت پادشاهي در رسد بفضل وي هيچ زلت
ومعصيت نماند قوله تعالى لا تقنطوا من رحمة الله ان الله يغفر الذنوب
جميعا وانك بر بساط اشنايي است ايمن نبايد بودن كه نظر عدل در ايد هيچ
طاعت نماند قوله تعالى افامنوا مكر الله فلا يامن مكر الله الا القوم الخاسرون
ين انجا كه ان همه كفر ونكرت بود وچندان بغض وعداوت بود با ملك تعالى
چندان رحمت بود كه هيچ ظلمت ونكرت نماند انجا كه از بنده چندين محنت بود
واز ملك تعالى چندان رحمت بود چه عجب بود كه زلت ومعصيت نماند **دقيقه**
عمر رضي الله عنه مي امد كه از محمد جان برد خود جان نبرد بلكه ايمان برد باسلام
شد باصلاح باز امد با نكرت مي شد با معرفت مي امد چه عجب كه عاصي بازلت
مي شود با رحمت مي ايد هيچ كس از كافران باسلام ان قصد ودشمني نداشت كه عمر
وهيچ كس را باسلام ان شادي نبود كه عمر را رضي الله عنه بود وزير محمد بود
وپدر زن وي بود وعز اسلام وي بود قهر كافران بود امير مومنان
بود چراغ اهل بهشت بود **عبارت** عمر مي امد تا اسلام را قهر كند واو
خود عز اسلام بود مي امد كه سر محمد را ببرد صلى الله عليه وسلم وويرا قهر كند خود
ندانست كه قوت محمد صلى الله عليه وسلم بود وسردار وسپهسالار لشكر شود **بيت**
زعمر دين مبين شد زعمر دين مزين شد ** زعمر مسلماني معين شد زعمر كفر شد لاغر **
پس چون صبح بر امد عمر رضي الله عنه مي امد تا نزديك رسول ايد خباب بن الارت

رضي الله عنه

رضي الله عنه ببشارت پيش از وي پيش پيغامبر صلى الله عليه وسلم بدويد عمر مي امد تيغ در
دست كه رسول كو كفتند در سراي حمزه است قصد ان سراي كرد قومي ابني سليم
با يكديكر خصومت داشتند وبنزديك اين بتي مي شدند كه ان بت ضماد بود عمر را نام
كفتند تو نيز با ما بيا مكر اين كار ما كشاده شود بحشمت تو عمر رضي الله عنه
با ايشان نزديك ان بت شد چون پيش ان بت بايستاد ان بت بسخن امد بفرمان ن
خداي عز وجل وكفت يا پسر خطاب چرا استادي پيش كسي كه ضعيف وبيچاره
تر از همه كس است وچرا نپيوستي ان خداي را كه محمد رسول اوست بحق وهمه
عالميان را از شرق تا غرب اشكارا بباشد ودين خداي تعالى چون تو همانت
شوي وبشمشير هندي سر دشمنان خداي عز وجل ببري وعالم از اين صنمها وخدا
يان باطل ودروغ پاك شود **اشارت** چون شب هجر وفصال بسر امد وصبح
روز وصال بر امد واز دوست نظر جلال در امد عمر بيكار در امد بت فرو
شد ودوست در امد پس اين قوم عمر را كفتند مكر تو نيز بر كشتي عمر كفت هلا
مكنيد كه بر كشتم زيرا كه او خداي است كه يعلم السر واخفى پس عمر رضي الله عنه
رفت تا بدر سراي حمزه ودر بكوفت حمزه رضي الله عنه بيرون امد عمر را ديد تيغ
كشيده وكفت محمد در سراي هست يا نه حمزه كفت يا عمر بنكر تا طمع فاسد نكني كه
رسول را بيازاري كه تو طاقت ازار وعتاب وي نداري ياران چون اواز عمر
شنيدند همه بترسيدند رسول صلى الله عليه وسلم بيرون امد وكفت يا عمر بكرو ملك
عز وجل پيش از انكه بر تو عذاب فرستد عمر رضي الله عنه از خجالت رسول صلى
الله عليه وسلم سر در پيش افكند وشمشير از دست بيفكند ولرزه بروي افتاد نرم نرم
از شرم رسول صلى الله عليه وسلم كفت اشهد ان لا اله الا الله وانك محمد رسول الله مصطفى
صلى الله عليه وسلم شاد شد لقد استبشر الملايكة باسلام عمر فرشتكان شادي

يافتند وبشارت كردند بمسلماني عمر رضي عنه وبروايت ديكر شنيدم كه در ان وقت
كه پيغامبر صلي الله عليه وسلم اندر دار الندوه بود عمر رضي الله عنه انجا رفت ودر بكوفت كو
فتني سخت ياران چون كوفتن در واواز عمر بشنيدند بلرزيدند وبترسيدند رسول
صلي الله عليه وسلم كفت علي بن ابي طالب را رضي الله عنه كه خيز ودر بكشاي وعلي رضي الله كودك
نارسيده بود بترسيد وليكن خلاف رسول صلي الله عليه وسلم نيارست كردن برخاست
ودر بكشاد وپيغامبر صلي الله عليه وسلم از درون در استاده بود چون عمر در امد رسول
صلي الله عليه وسلم هر دو دست بر كتفهاء عمر نهاد وبيفشاند اورا افشاندني سخت عمر كفت
زنهار يا محمد اكر يك بار ديكر مرا بيفشاني بيم بود كه اندامهاء من از يكديكر جدا
شوند وهلاك كردم كفت يا عمر چرا امدي عمر شرم داشت كه چيزي ديكر كويد كفت
امدم تا مسلمان شوم پيغامبر صلي الله عليه وسلم اشكارا كرد وعمر مسلمان كشت **نكته**
چهار تن چهار كام برداشتند براي هوا ومقصود خود چهار چيز ديكر يافتند از ان
صعبتر اول ادم عليه السلام كامي برداشت براي خوردن از درخت كندم شماتت د
شمنان يافت وبيرون امد از بهشت فاخرجهما مما كانا فيه دوم يوسف صديق عليه
السلام كامي برداشت براي بازي محنت يافت وزندان فلبث في السجن بضع سنين
سيوم بلعم باعور كامي برداشت براي مخالفت موسي عليه السلام فرقت يافت
فمثله كمثل الكلب چهارم برصيصا كامي برداشت براي شهوت عقوبت ابد يافت
فكان عاقبتهما انهما في النار خالدين فيها ❀ پس چون عمر ايمان اورد ورسول صلي الله
عليه وسلم وياران شاد شدند عمر كفت يا رسول چند تن ايد اندر مسلماني
رسول صلي الله عليه وسلم كفت يا عمر چهل تن اند وبروايتي ديكر سي ونه تن اند عمر كفت
لات وعزي را همه عالم اشكارا مي پرستند وملك را عز وجل پنهان مي پرستند
بخداي بعز عزاو وبجلال قدر او كه پس امروز اسلام پنهان نداريم

رسول

رسول صلي الله عليه وسلم بيرون امد وابو بكر رضي الله عنه بر راست وي وحمزه رحمة
الله عليه بر چپ وي وعلي پيش حمزه وعمر رضي الله عنه در پيش وديكران در قفاء
وتيغها كشيده وهمه مهتران قريش بهم نشسته تا عمر چه كند عمر را ديدند كه مي امد
وجمله ياران با وي جمله كافران برخاستند وكفتند يا عمر در همه جهان مهتري شد كه
ايشان را بيا وردي عمر رضي الله عنه اين شعر بكفت **شعر**
مالي اريكم كلكم قياما الشيخ والشاب والغلاما ❀ قد بعث الله لنا اماما محمد قد شرع الاسلاما
ابو جهل وان قوم چون اين بشنيدند همه متعجب ومتحير شدند وماندند كفتند بكشتن وي شريك
اكنون متابع وي شد اين عظيم كاريست كه ما را پيش امد ايشان جمله حمله اوردند
بر رسول صلي الله عليه وسلم عمر رضي الله عنه حمله ايشان رد كرد وايشان را هزيمت كرد
وكفت يا رسول الله خواهي كه در خانه كعبه شوي كفت چرا نخواهم عمر رضي الله
در كعبه باز كرد رسول صلي الله عليه وسلم در كعبه شد ونماز كرد وكعبه پر از بتان بود رسول
صلي الله عليه وسلم قضيب در سينه ايشان مي زد ومي كفت جاء الحق وزهق الباطل و
عمر اين شعر مي كفت **بيت**

يا ايها الاصنام هذا احمد ❀ هذا رسول الله حقا فاشهدوا ❀
هذا النبي السيد الموحد ❀ انكان حقا للاله فاسجدوا ❀

نكته دقيقه كار خدا يا لطيفه امر پادشاهي روزكاري چكونه در پيش عمر نهاده
وعداوت ودشمني رسول صلي الله عليه وسلم وطمع دنيا انكاه از ميان ان كار حالي بزاني نيكو بيي
بيرون اورد كه پشت پيغامبر صلي الله عليه وسلم كرد ديرك ❀ يا ايها النبي حسبك الله ومن اتبعك
من المؤمنين ❀ همچنين دو حالت در پيش جادوان فرعون نهاد يكي جنك موسي عليه السلام
وديكر طمع قربت فرعون انكاه از حالي بزاني نيكو بيي بر بدا ورد فالقي السحرة سجدا قالوا
امنا برب العالمين ❀ دو محنت صعب بنهاد پيش يوسف عليه السلام يكي چاه وديكر

زندان انکاه ان ولایتی بذان تمامی بدید اورد ○ وکذلک مکنا
لیوسف فی الارض ○ دو اب کنوه در رحم جمع کند یکی اب مرد یکی
اب زن انکاه صورتی بذان زیبای وخوبی نقش کند ○ وصورکم
فاحسن صورکم ○ دو نجاسه درباطن جمع کند یکی خون دیکر غایط
انکاه شیری صافی ازمیان هرد و بیرون اورد ○ من بین فرث
ودم لبنا خالصا سایغا للشاربین ○ دو کار زشت اندر دیوان بنده
جمع کند یکی طاعت با تقصیر دیکر معصیت با توفیر انکاه ازمیان
این هردو رحمتی تمام بدید اورد ○ یصلح لکم اعمالکم ویغفر لکم ذنوبکم
اشارت اسلام پنهان بود وکفر اشکارا شب روزه طعام وشراب
حرام بود وخمر حلال بود برای ما اسلام پنهان اشکارا کرد وما برای
رضای او طعام وشراب حرام حلال کنیم ○ کلوا واشربوا حتی یتبین
لکم الخیط الابیض من الخیط الاسود ○ خمر حلال بود حرام کردیم فا
جتنبوه لعلکم تفلحون **دقیقه** بوجهل عمر را دام ساخت وما را طعمه
وی تا جان رسول را صلی الله علیه وسلم صید کند وکفر ونکرت را عزیز کرداند مو
لی جل جلاله لطف خود دام وی ساخت وعجایب در زیر ان پنهان
کرد ومعرفت خلود طعمه کرد وعمر را صید کرد کفت یا بوجهل رانده
تو عمر را ما ضمان کردی تا کفر وبدعت عزیز کنی و اسلام را ذلیل
من خود عمر را اوردم تا اسلام بذو عزیز کنم وکفر ونکرت ذلیل کنم
الایات النازلة فی شان امیر المومنین عمر بن الخطاب رضی الله عنه وعن ابیه
یا ایها النبی حسبک الله ومن اتبعک من المومنین ○ روایت کنند که ثعلبه بن صوریا
الیهودی رسول ما را صلی الله علیه وسلم پرسید که این وحی بر تو که می ورد کفت جبریل

علیه السلام

علیه السلام کفت این وحی اکر میکاییل اوردی من بتو ایمان اوردمی زیرا که جبریل
ما را دشمن دارد اندر ساعت این ایت فرود امد ○ قل من کان عدوا لجبریل
فانه نزله علی قلبک باذن الله مصدقا لما بین یدیه وهدی وبشری للمومنین من
کان عدوا لله وملایکته ورسله وجبریل ومیکاییل فان الله عدو للکافرین
ابن عباس کوید رضی الله عنه که عبد الله بن صوریا بنزدیک پیغامبر صلی الله علیه وسلم
امد وبا وی بسیار حجت بکفت حجتها بروی امد باخر کفت کدام فرشته اید
بر تو از اسمان کفت جبریل علیه السلام کفت اکر میکاییل امدی بتو ایمان
اوردیمی که جبریل علیه السلام دشمن ماست وبا ما دشمنیها بسیار کرده است
سخت ترین ان بر ما ان بود که خدای ما وحی کرد بر پیغامبر ما که بیت المقدس
ویران خواهد شد بر دست مردی که وی را بخت نصر خوانند وما را خبر داد از وی
ما مردی قوی را فرستادیم تا وی را بکشد غلامی مسکین وی را در یافت و وی را بکر
فت تا بکشد جبریل بیامد واز وی دفع کرد وان مردمان را کفت اکر خدای تعالی خوا
سته است هلاک شما بر دست وی شما را بروی مسلط نکند واکر نخواسته
است نه چه حق همی کشی وی را ان مرد این سخن از وی قبول کرد وباز کردید و بخت
نصر بزرک شد وقوی کشت وبیت المقدس را ویران کرد ما از ان وقت جبریل را
دشمن داریم وکروهی کفتند سبب دشمنی ما انست که وی را کفته بودند که پیغمبری
بما اورد بدیکر کس برد ○ سدی کوید رضی الله عنه که خطاب را رضی عنه زمینی عمر
بود بمدینه که انجا شدی که بروی بر مدارس جهودان بودی پس عمر رضی الله
اندر نزدیک ایشان شدی و از ایشان بشنیدی وبا ایشان سخن کفتی کفتندی
یا عمر کس نیست از اصحاب محمد که وی را دوست تر داریم از انکه ترا داریم که ایشان بما بکذرند
وما را بر نجانند تا ما را اندر تو طمع همی افتد عمر رضی الله کفت بعزة خدای که من

همی نیایم بشما از بهر دوستی شما وایج همی پرسم از شما نه از بهر آن همی پرسم که مرا
شکی است اندر دین خویش از بهر آن همی پرسم تا بصیرت من زیادت شود اندر کار محمد صلی
الله علیه وسلم که اثار وی اندر کتاب شما همی بینیم گفتند این کیست که محمد صلی الله علیه وسلم همی
اید از فرشتگان عمر گفت جبرییل است علیه السلام گفتند دشمن ماست و محمد را مطلع
همی کرد اندر سرهای ما و هر جای که عزایی و خسفی و قحطی بود از همه جبرییل اورد
و میکاییل نیاورد مگر بصلح و خصب و فراخی نعمت عمر رضی الله گفت یا شما جبر
ییل را علیه السلام همی دانید و محمد را صلی الله علیه وسلم همی انکار کنید گفتند اری عمر گفت
گواهی دهم که ان کس که عدوی جبرییل بود عدوی میکاییل بود و انک عدوی میکاییل
بود عدوی جبرییل بود و انک عدوی ایشان بود عدوی خدای تعالی بود انگاه
عمر رضی الله عنه امد بنزدیک مصطفی صلی الله علیه وسلم جبرییل بیشتر از وی رسیده بود
بوحی پیغامبر صلی الله علیه وسلم این ایتها بروی خواند و ویرا گفت لقد وافقک ربک یا عمر
موافق امد بتو یا عمر خدای تو عمر رضی الله عنه گفت زیس از خویشتن اندر دین خدای
عز وجل صلب تر یافتم از سنگ سخت تر **اشارت** ای سبحان الله جهود جبرییل
را دشمن دارد که گفت عزل و ولایت ما بسبب او بود ملک تعالی گفت جبرییل از نه خود کرد
بامر من کرد **نکته** رافضی گویند ابو بکر و عمر را چرا دشمن دارید گفتند زیرا
که ولایت حق ما بود و ولایت حق از ما صرف کردند دروغ گویند اگر حق ایشان بودی نبودی
بگرفتندی یا جهود تو جبرییل را دشمن می داری رو می دار ما ورا دوست می داریم
اگر هلاکت شما بر دست او بود هلاکت کافران بود نصرت رسولان و دوستان
ما بسبب او بود عدوکم ربکم یا رافضی اگر تو ابو بکر و عمر را دشمن داری باک نیست که ملک
تعالی ایشان را دوست می دارد اگر هلاکت ولایت شما بسبب و بود نصرت اسلام و شریعت
بدو بود **ایت** دیگر واذ جعلنا البیت مثابة للناس وامنا واتخذوا من مقام

شود

ابراهیم مصلی و اندر خبر امده است که پیغامبر صلی الله علیه وسلم بر مقامی بگذشت
و عمر رضی الله عنه با وی بود گفت یا رسول الله ایا این نه مقام پدر ماست ابراهیم
علیه السلام پیغامبر صلی الله علیه وسلم گفت چرا بدان نفرمودانی افتاب فرو نشد ان روز
تا که فرود امد این ایت واتخذوا من مقام ابراهیم مصلی **نکته** نجات بنده بدو
چیز است با یمان و نماز و نظم این هر دو بعمر بود رضی الله عنه و انس بن مالک رضی الله عنه
گوید که امیر المومنین عمر رضی الله عنه گفت وافقنی ربی فی ثلاث موافقت کرد
مرا خدای من اندر سه چیز گفتم اگر ما از مقام ابراهیم مصلی سازیم فرو فرستید
واتخذوا من مقام ابراهیم مصلی دوم گفتم یا رسول الله بر و فاجر بنزدیک
تو همی ایند چه بود اگر امهات المومنین را حجاب فرمایی و تمنی همی کردی که ملک تعالی
زنان را حجاب فرمودی و پیغامبر را صلی الله علیه وسلم فرمودی که زنان خویش را حجاب
کن خداوند عز و جل فرو فرستید بر موافقت وی واذا سالتموهن متاعا فسلوهن
من وراء حجاب ذلکم اطهر لقلوبکم وقلوبهن انس رضی الله عنه گوید که پیش پیغامبر
صلی الله علیه وسلم اندر امدی بی دستوری و دلهاء ایشان را روزی امدم خواستم که اندر اشوم
گفت قف مکانک یا بنی جای خویش نگاه دار که ما را فرموده اند که ما اندر نیاییند بی د
ستوری تا من دستوری ندهم سیوم بمن رسید که زنان پیغامبر صلی الله علیه وسلم با وی
جولدی ادند ایشانرا جمع کردم و گفتم خاموش باشید و سبب ان بود که پیغامبر صلی الله
علیه وسلم چهار نامه فرستاد بچهار ملک بدعوت اول یکی بقیصر فرستاد دیگر بکسری
سیدیگر بملک مصر چهارم بنجاشی پس رسولان باز امدند نجاشی مر رسول را صلی الله علیه وسلم
کنیزکی فرستاد نام وی ماریة القبطیة و غلامی نام وی بشیر و خری نام وی یعفور و
استری نام وی دلدل رسول صلی الله علیه وسلم کنیزک را بخانه حفصه فرستاد و حفصه
بزیارت عایشه بود رضی الله عنهما که میان ایشان دوستی بود و ان شب نوبت

عایشه بود رسول صلی الله علیه وسلم بخانهٔ حفصه رفت و با ماریه خالی شد حفصه
گفت یا رسول الله من دانستم که تو در خانهٔ من با ماریه چه بودی رسول صلی الله علیه وسلم گفت یا حفصه
میان ما بازی بود صحبت نه اکنون این سخن پوشیده دار و عایشه را مگوی که وی کودکست
اندوهگین شود و ترا سه بشارت دیگر هم آنکه بعد من خلیفه ابوبکر صدیق باشد آنکه
پدرت عمر رضی الله عنهما دیگر آنکه تو در بهشت زن من باشی سیم ماریه را بر خود حرام
کردم حفصه عایشه را بگفت و عایشه از آن سخن اندوهگین شد رسول را صلی الله
علیه وسلم گفت نوبت همه زنان بجای میآوری و همه محنتها مرا نهادی رسول صلی الله
علیه وسلم گفت این سخن ترا که گفت گفت حفصه رسول صلی الله علیه وسلم فرا حفصه گفت
چرا گفتی گفت من حدیث خلاف گفتم رسول صلی الله علیه وسلم گفت نه که همه گفته حفص
گفت ترا بدین همه که خبر کرد قال نبانی العلیم الخبیر خبر داد مرا بدین خدای دانا
مطلع بر سرها ۞ مقاتل رضی الله عنه گوید که پیغامبر صلی الله علیه وسلم قصد کرد که حفصه
را طلاق دهد بسبب آنکه سر وی آشکارا کرده بود جبرئیل علیه السلام فرو امد و گفت
وی را طلاق مده که صوامه و قوامه است روزه بسیار دارد و شب نماز بسیار کند
و وی از جملهٔ زنان تو بود اندر بهشت پیغامبر صلی الله علیه وسلم وی را طلاق نداد عمر رضی الله
عنه بنزدیک وی شد گفت رسول ترا طلاق داد گفت نه گفت اگر طلاق داده بودی
نیز با تو سخن نگفتمی و گروهی گفتند حفصه را طلاق داد عبدالله بن عمر رضی الله عنهما
برادرش اندر نزدیک وی شد حفصه همی گریست گفت چرا همی گریی گفت و نکوع رسول
صلی الله علیه وسلم مرا طلاق داد عبدالله مر پدر را خبر داد عمر دلتنگ شد و گفت اگر
اندر آل الخطاب خیر بودی پیغامبر صلی الله علیه وسلم وی را طلاق ندادی و گفت چون
رسول را نشایی مرا نیز نشایی نزدیک من میای و زنان دیگر را نیز گفت که چرا
رسول را صلی الله علیه وسلم رنجه همی دارید پندارید که او زن نیابد هر زن که محتشم تر است

ان

ان و براست و پیغامبر صلی الله علیه وسلم از همه زنان اعتزال کرد ماهی وا
ندر خانهٔ ماریه مادر ابراهیم بنشست حالی جبرئیل علیه السلام بیامد و بر موا
فقت قول عمر رضی الله و رضای وی آیت ورد قوله تعالی وجل ان تتوبا الی الله
فقد صغت قلوبکما وان تظاهرا علیه فان الله هو مولیه وجبریل وصا
لح المؤمنین ۞ و هر که ایمان آورده باشد باخلاص از انبیا و اولیا لفظ
یکی و مراد جمع والملایکة بعد ذلک ظهیر عبدالله بن عباس رضی الله عنه
روایت کند از عمر خطاب رضی الله عنه که وی گفت که زنان پیغامبر صلی الله علیه وسلم
چون عادت زنان انصاری دیدند که با شوهران خصومت همی کردندی و
جواب همی دادندی ایشان نیز با پیغامبر صلی الله علیه وسلم مراجعت کردن گرفتند
و از بهر آن بود که پیغامبر صلی الله علیه وسلم از ایشان جدا شد و قصد کرد طلاق ایشان
را و عمر رضی الله عنه بر جملهٔ زنان پیغامبر صلی الله علیه وسلم خشم گرفت اگر پیغامبر شما را
طلاق دهد خدای تعالی وی را بدهد زنانی که بهتر از شما مسلمانان و مومنه حق تعالی
بر موافقت قول عمر فرو فرستاد این آیت عسی ربه ان طلقکن ان یبدله
ازواجا خیرا منکن مسلمات مؤمنات قانتات تائبات عابدات سائحات
ثیبات وابکارا برخی که ایشان را شوهر بوده باشد و برخی بکر و دوشیزه چنان
که دل پیغامبر صلی الله علیه وسلم خواهد رسول سوگند کفارت کرد و بخانهٔ زنان
شد و حفصه رضی الله عنها می گریست و زاری می کرد هم از رسول صلی الله علیه وسلم
اندوهگین می بود و هم از پدر جبرئیل علیه السلام امد که حق تعالی همی گوید را
جعها فانها صوامة قوامة **نکته** مصطفی صلی الله علیه وسلم با حلال خود خلوت
کرد مخلوقی از سر وی آگاه شد که وی را از وی هیچ ترسی و غمی و بیمی نبود چندین غم
و حزن و اندوه وی را پیش امد پس بنگر تا آنکه با حرام خلوت کند و خدا و ند

سبحانه وتعالی از سرّ حال همی دانذ حال وی در قیامت که ان علامت کناه بر پیشانی
اشکارا شود چکونه باشد **اشارت** زن نباشد خود مند تر و پسندیده تر
از عایشه و حفصه و اصیل تر از ایشان و مرد نباشد بزرکوار تر از رسول
صلی الله علیه وسلم چون رسول صلی الله علیه وسلم با ماریه سری کفت حفصه ان راز نداشت
و نهان وی اشکارا کرد و کار بر وی شورید تا بدانی که بر هیچ زن اعتماد نباشد
عبارت همیشه پادشاه عالم جل جلاله یار ضعیفانست و پشت و پناه در
ماندکانست و مونس بیچارکانست حفصه و عایشه رضی الله عنهما با یکدیکر
یار شدند اندر مخالفت و قصد کردن بماریهٔ ضعیفه و رسول صلی الله علیه وسلم با
ایشان بساخت و دل ایشان نکاه داشت و ماریه را بر خود حرام کرد و روی
از وی بکردانید از نک تنها و غریب و غمکین بود حفصه و عایشه رضی الله عنهما
ازاد و محتشم زاده بودند و از سرای صدیق بر امده بودند ملک سبحانه و
تعالی کارساز بیچارکان و نوازندهٔ درماندکانست برای ماریه عتاب کرد و کفت یا
ایها النبی لم تحرّم ما احل الله لک تبتغی مرضات ازواجک تا بدانی که ملک جل
جلاله فریادرس ضعیفانست **عبارت** رسول صلی الله علیه وسلم خواست که حدیث
ماریه زنان پنهان دارد یکی هم خلق برانست هم خالق دیکر خالق برانست و خلق ندا
نست حدیث ماریه همکنان برانستند و حدیث زینب کس ندانست مکر خالق
اتق الله وتخفی فی نفسک تا بدانی که هیچ چیزی پنهان نماند انچ خلق کنند فردا
ملک سبحانه وتعالی ظاهر کند یوم تبلی السرایر **عبارت** اکر کسی عقابی خواهد رفت
و راه نداند درماند مردم کویند ویرا اینک کاروان که بدان جای میرود که تو می خواهی
روی با ایشان می رو رفیقی و البته باید که از ایشان جدا نشوی که انکاه از
راه بیفتی و هلاک شوی ملک تعالی همی کوید اکر راه بهشت می خواهی اینک

خلیفتان راه نمای رضی الله عنهم که پیش رو تو اند اکر بمقدار یک خره از مهتو ایشان
بکردی هلاک شوی و باتش مبتلا کردی **ایة دیکر** انست که چون خداوند عز وجل
نعمت دنیا بر مسلمانان بکشاد از غنیمت غزا زنان پیغامبر صلی الله علیه وسلم از وی چیزی از
دنیا همی خواستند و ویرا رنجه همی داشتند بدانکه زیاده طلب همی کردند و بر یکدیکر غیرت
همی بودند پیغامبر صلی الله علیه وسلم ایشانرا براند و سوکند یاد کرد که با ایشان هیچ نزدیکی نکند
یک ماه و این اولا ایلا بود اندر مسلمانی و چند نماز بیرون نیامد و صحابه همی کفتند
چه بودست ویرا عمر خطاب رضی الله عنه کفت اکر خواهید تا من برام امد بنزدیک پیغامبر
صلی الله علیه وسلم او از بر داشت و سخن همی کفت تا پیغامبر صلی الله علیه وسلم وی را دستوری داد
کفت با خویشتن همی کفتم چه کویم تا پیغامبر صلی الله علیه وسلم را زخویش با من بکشاید کفتم یا رسول
اکر من فلانه را ببینم او از من نفقه خواهد و من وی را یکی باز زنم پیغامبر صلی الله
علیه وسلم کفت انست که مرا باز داشته است و اندر خانه بنشانده پس عمر رضی الله عنه اندر
نزد حفصه دخترش رفت نکر هیچ نخواهی از پیغامبر صلی الله علیه وسلم و هر چه ترا باید
با من بکوی که بر منست و امد بیک یک زن از زنان پیغامبر صلی الله علیه وسلم و با ایشان
اندر ان باب سخن کفت و عایشه را رضی الله عنها نکو که غره نشوی بدان که تو زنی
هستی نیکو و شوهر ترا دوست دارد بار ایستید و الا فرو فرستد از اسمان قران ام سلمه
رضی الله عنها کفت یا بن الخطاب در تو هیچ چیز نماند مکر انکه میان رسول خدای و میان
زنان وی سخن کوی زن چیزی از که خواهد مکر از شوهر حق تعالی فرو فرستید بر
موافقت قول عمر بن الخطاب رضی الله عنه ❁ یا ایها النبی قل لازواجک ان کنتن تردن
الحیوة الدنیا و زینتها فتعالین امتعکن و اسرحکن سراحا جمیلا وان کنتن تردن
الله ورسوله والدار الاخرة فان الله اعد للمحسنات منکن اجرا عظیما ❁ و زنان مصطفی
صلی الله علیه وسلم نه بودند عایشه بنت ابی بکر و حفصه بنت عمر و ام حبیبه

بنت ابي سفيان و سوده بنت زمعه و ام سلمه بنت ابي امیه و صفیه
بنت حيي الخیبریه و میمونه بنت الحارث المصطلقیه و چون این ایت تخییر
فرو امد پیغامبر صلی الله علیه وسلم ابتدا بعایشه کرد رضی الله عنها و ویرا تخییر کرد و قران
بر وی خواند و وی خدایرا و رسول را و دار اخرت را اختیار کرد و بدان سبب شادی اندر
روی رسول صلی الله علیه وسلم پیدا شد و دیگر زنان ویرا متابعت کردند بدان و چون ایشان
خدایرا و رسول را اختیار کردند خدای تعالی بران حمد کرد و فرمود پیغامبر را صلی
الله علیه وسلم تا برین زنان اقتصار کند لاجرم گفت عز وجل لا یحل لک النساء من بعد ولا
ان تبدل بهن من ازواج ولو اعجبک حسنهن الا ما ملکت یمینک حلال نیست ترا ازان
زنان از پس این نه زن که ترا اختیار کردند حلال نیست که بدل کنی زنی را از ایشان بزنی نیست
دیگر و اگرچه بشگفت ارد ترا نیکوی ایشان و دوست داری ایشان را مگر کنیزک
که ملک یمین تو باشد روایت کرده است زهری از عایشه رضی الله عنها که وی گفت
پیغامبر صلی الله علیه وسلم مرا گفت یا عایشه من ترا چیزی بخواهم گفت نباید که مرا بشتاب
جواب دهی تا انگاه که مشورت کنی با پدر خویش انگاه این ایت بر من خواند یا ایها النبی
قل لازواجک عایشه رضی الله عنها گفت وی بر انسته بود که پدر و مادر من مرا مفارقت
نفرمایند گفتم من اندرین مشورت کنم با پدر و مادر من خدای و رسول را خواهم
و دار اخرت را خواهم ایة دیگر انست که عمر خطاب رضی الله عنه مردی غیور بود و صلب
در دین و غیرت او بر حرم رسول صلی الله علیه وسلم پس گفت بایدی که فرمان امدی تا در
خانهء رسول صلی الله علیه وسلم بی فرمان نروندی ایزد تعالی و تقدس بر موافقت وی
فرو فرستاد این ایت را یا ایها الذین امنوا لا تدخلوا بیوت النبی الا ان یؤذن لکم
الی طعام غیر ناظرین اناه ابن عباس رضی الله عنه گوید این ایت اندر گروهی فرود امده
است از موءمنان که ایشان طعام خوردن مصطفی صلی الله علیه وسلم نگاه داشتندی

پیش

بیشتر ازان بنشستندی و بنزدیک وی بنشستندی تا طعام فرا رسیدی و با وی بخو ردندی
و حدیث همی کردندی و بیرون نشدندی ایة دیگر ان بود که رسول صلی الله علیه وسلم غلا
می بفرستاد تا عمر را رضی الله عنه بخواند غلام برفت وقت قیلوله بود و عمر خفته
بود غلام اواز داد بیدار نشد در خانه باز کرد عورت عمر برهنه شده بود ان غلام بیرون
امد گفت بار خدایا او را بیدار کردان بار دیگر اواز داد عمر بدانست که ان غلام عورت
او بدیده است غمگین شد گفت کاشکی با مداد و وقت قیلوله و شبانگاه درین سه وقت
که مردمان در خانه خفته باشند فرمان باشدی تا بدستوری در سرای یکدیگر شوندی
بر موافقت قول وی خدای تعالی این ایت فرو فرستاده یا ایها الذین امنوا لیستاذنکم
الذین ملکت ایمانکم والذین لم یبلغوا الحلم منکم ثلث مرات من قبل صلوة الفجر وحین تضعون
ثیابکم من الظهیرة ومن بعد صلواة العشاء ثلث عورات لکم عمر رضی الله عنه خفته
بود و باواز بیدار نشد و باواز ثانی بیدار نشد عورتش برید بیدار نشد چون از خواب
اندر امد غمگین شد گفت غلامی عورت من بدید ایضا همچنین بندهء عاصی بیچاره اندر
خواب غفلت خفته ملک تعالی همی خواند بیدار نشود رسول را صلی الله علیه وسلم فرستاد
بیدار نشد و ملک سبحانه و تعالی همی فضایح او می بیند بیدار نشود ان پیش از یکبار
عورت او ندید ملک عز وجل هر روز هزار فضایح و معاصی تو می بیند چون از
خواب غفلت بیدار شوی پشیمان شوی و سود نکند نکته برای اندوه دل
عمر رضی عنه ملک عز وجل درین سه وقت همه فرزندان را از مادر و پدر
باز داشت چه عجب که در قیامت برای اندوه دل عاصی داغ فرقت از همه خلقان باز دارد
ایت دیگر اندر تحریم خمر و سبب وی ان بود که حمزه بن عبد المطلب رضی الله عنه
مهمانی بساخت و گروهی جمع کرد و شراب همی خوردند تا مست گشتند و اندر مستی
گرسنه شدند و علی بن ابی طالب را رضی الله عنه دو اشتر بود یکی از غنیمت یافته

بود

ویکی پیغامبر صلی الله علیه وسلم از خمس بوی داده بود علی رضی الله عنه گفت من زرگری را وعده کرده بودم تا اذخر همی آرم وبوا و وی انرا بزرگران همی فروشد تا من ببهاء ان استعانت کنم بر عروسی فاطمه رضی الله عنها پس ان اشتران را اندر حایطی زان مردی ز انصار ببستم وشدم که رسن و غراره بیارم چون باز امدم اشتران خویش را دیدم شکم دریده گریستن بر من افتاد گفتم این که کرد گفتند عم تو حمزه واینک اندر خانه با گروهی خمر همی خورند و همی زنند گرسنه شدند اندر میان شراب خوردن پس ان قینه که ایشان را بود برخواند حمزه را اندر میان سرودی و گفت شعر

الا یا حمز ذا الشرف النواء	وهن معقلات بالفناء
ضع السکین فی اللبات منها	وضرجهن حمزة بالدماء
وعجل من شرائحها کبابا	ملهوجة علی وهج الصلاء
واصلح من اطایبها طبیخا	سریعا من قدیرا وشوای
وانت ابن الجحاجح والمرجا	لکشف الضر عنا والبلاء

پس حمزه برخاست وهر دو اشتر را بکشت وایشان را از ان طعامی ساخت علی رضی الله عنه امد بنزدیک پیغامبر صلی الله علیه وسلم و ویرا خبر داد پیغامبر صلی الله علیه وسلم امد وحمزه را گفت ترا چه برین داشت که کردی حمزه اندر مستی همی نگریست اندر سینه پیغامبر صلی الله علیه وسلم واندر پای وی نگریستی منکر وانگاه گفت ایا نه شما و پدران شما بندگان ما اید پیغامبر صلی الله علیه وسلم چون اندید علی را گفت عمت سخت مست است و من هر دو اشتر تاوان بدهم پس دیگر روز حمزه برخاست وعذر خواست پیغامبر صلی الله علیه وسلم گفت یا عم از خدای تعالی بخواستم تا ترا عفو کرد ونیز عتبان بن مالک دعوتی کرده بود و مفاخرت همی کردند پس چون سعد بن ابی وقاص رضی الله عنه قصیده اندر

هجاء

هجاء انصار برخواند اندر مستی یکی از انصار استخوان اشتری برگرفت و بر سر وی زد و سر وی بشکست سعد امد بپیش پیغامبر صلی الله علیه وسلم و شکایت کرد عمر رضی الله عنه گفت ای بار خدایا بیان کن حکم خمر را اللهم ارنا رایک فی الخمر فانها متلفة المال مذهبة للعقل خدای تعالی و تقدس بر موافقت قول عمر رضی الله عنه این ایت فرو فرستاد یا ایها الذین امنوا انما الخمر والمیسر والانصاب والازلام رجس من عمل الشیطان فاجتنبوه لعلکم تفلحون چند خبر گویم که رسول صلی الله علیه وسلم گفته است که زجری است و تحذیری از خمر روایت کرده است علی ابن ابی طالب رضی الله عنه از پیغامبر صلی الله علیه وسلم که وی گفت هر که خمر خورد پس از ان که خدای تعالی و تقدس حرام بکرده است روا نیست که ویرا زن دهند و روا نیست که وی را است گوی دارد در امانتی که وی انرا اهل کند وخدای تعالی و تقدس ویرا خلف باز ندهد ابو هریره رضی الله عنه روایت کند که رسول صلی الله علیه وسلم گفت انکه بر خمر خوردن ایستیده باشد همچنان باشد که بت پرستد وابن عمر رضی الله عنهما روایت کند از رسول صلی الله علیه وسلم که وی گفت هر که خمر خورد اندر دنیا وانگه توبه نکند خدای تعالی و تقدس شراب طهور بر وی حرام بکند اندر اخرت و میسر نوعی است از قمار عرب وان ان بود که توانگران اشتر همی خریدندی وانرا بکشتندی وبده پاره کردندی و گفتندی بیست و هشت پاره و ده تیر چه داشتندی بنام هر کسی ان تیرها را ازلام و اقلام گفتندی هفت را از ان برخ دادندی نصیبهاء مختلف و سه را برخ ندادندی و هر که ویرا از ان سه یکی بر امدی تا وان جزور ویرا بایستی دادن و هر یکی را از ان اقلام نشانی بودی وانگاه ان جزور بدرویشان دادندی و بدان افتخار کردندی و کسی که با ایشان اندر ان میان نیامدی

ویرا نکوهیدندی و ویرا بوم خواندندی و علی ابن ابی طالب رضی الله
عنه گوید نرد و شطرنج از میسر است و گفته اند هرچه اندران نوع بود
از قمار بود میسر بود تا جوز و کعب که تا ان میسر عرب نیست میسر عجمات
و عبد الله بن عباس رضی الله عنهما روایت کرده است از پیغامبر صلی الله علیه و سلم
که گفت هر که خمر خورد اندر دنیا خدای تعالی و تقدس ویرا اندران جهان بدهد از
زهر ماران و از زهر کژدمان هر که ازان بخورد گوشت از روی وی اندران جام
افتد که ازان بخورده باشد انگاه گوشت از تن وی فرو ریزد چنان که گوشت
جیفه و همه اهل قیامت را از وی رنج رسد انگاه بفرمایند تا ویرا بدوزخ برند
از خوردن انرا و افشارنده انرا و انرا که فرماید افشاردن و فروشنده ان و خریدن
ان و حاملان که برگیرد و ان کسی که بنزدیک وی برند و خورنده بهاء ان همه برابر
باشند اندر عقوبت و خدای تعالی و تقدس نپذیرد از وی نماز و روزه و حج و
عمره تا انگاه که توبه کند و حق بود بر خدای تعالی و تقدس که ویرا بدهد بهر جرعه
که خورده باشد اندر دنیا از ریم دوزخیان ایا هرچه مستی اورد خمر است و هرچه
خمر است حرام است عبد الله بن عباس رضی الله عنهما روایت کند از پیغامبر صلی الله علیه و سلم
که بپرهیزید از خمر که کلید همه شرهاست **اشارت** عمر رضی الله عنه از بهر رضای
ملک تعالی کفر پنهان کرد و اسلام اشکارا کرد ملک تعالی نیز خمر را حلال بود حرام کرد
و طعام که حلال بود حرام کرد تا عالمیان بدانند که کسی بر کار کردن از بهر ملک عز
و جل زیان نکند قوله تعالی انا لا نضیع اجر من احسن عملا مجلس خمر را تا
شرایط نباشد تمام نباشد اول بوستان و اب روان و دیدار دوستان و فراش
و تخت و طعام و نقل و مطرب حق تعالی و تقدس خمر حرام کرد اگر بنده این مجلس خمر
بگذارد ملک عز و جل از بهر وی در بهشت مجلسی سازد که این همه انجا باز یابد اول

بوستان بهشت جنات عدن یدخلونها اب روان تجری من تحتها
الانهار فراشها و فرش مرفوعة تخت و سریر فیها سرر مرفوعة
جام و شراب و اکواب موضوعة طعام خوردن و لحم طیر مما یشتهون
نقل و فاکهة کثیرة لا مقطوعة و لا ممنوعة مطرب و حور
عین کامثال اللؤلؤ المکنون میزبان والله یدعوا الی دار السلام دیدار
وجوه یومئذ ناضرة الی ربها ناظرة بوستان بهشت نه چون بوستان تو
باشد و دیگر زینتها همچنان **نکته** اگر بوستان عقبی خواهی بوستان دنیا بگذار
و تماشا و اب روان و فرش و جام و نقل و مطرب دنیا این همه بگذار تا ان همه بیابی
ایت دیگر ان بود که جماعتی از اشراف مکه بگذشتند بر پیغامبر صلی الله علیه و سلم
وی نشسته بود با وی صهیب و خباب و بلال و عمار و سلمان با جماعتی از ضعیفان
و لباسهاء ایشان جبهاء پشمین و گفتند ان قریشیان ای محمد راضی شدی
بدین گروه که گرد تو نشسته اند اما بیاییم و تبع ایشان باشیم و ایشان بند
گان ما اند و مزدوران و چاکران ما اند ایشانرا از خویشتن دور بکن تا ما
ترا متابعت کنیم و اندر خبری دیگر امده است که گفتند تو اندر صدر مسجد بنشین
تا ما گرد تو اندر نشینیم و ایشان را دور بنشان تا ما را ازین جبهای پشمین ا
یشان رنج نباشد پیغامبر صلی الله علیه و سلم گفت ما انا بطارد المؤمنین من مؤ
منارا براندم از خویشتن گفتند پس ما را مجلس کن جدا تا عرب فضل ما بدانند
بنزدیک تو که ما را عار باشد و عرب بیایند و ما را با این بندگان و مزدوران
نشسته ببینند چون ما بیاییم ایشان را برانگیز و چون ما برخیزیم تو با ا
یشان بنشین پیغامبر صلی الله علیه و سلم گفت اری گفتند پس ما را بدین جمله نامه بنو
یس پیغامبر صلی الله علیه و سلم کاغذ خواست و علی را رضی الله عنه بخواند تا بنویسد خدای

تعالی وتقدس جبرئیل را علیه السلام بفرستاد با این ایت ولا تطرد الذین یدعون
ربهم الایه پیغامبر صلی الله علیه وسلم کاغذ بیفکند سلمان رضی الله عنه گفت اندر گوشهٔ
مسجد نشسته بودیم تا این ایت فرود امد پس پیغامبر صلی الله علیه وسلم ما را بخواند وگفت سلام
علیکم کتب ربکم علی نفسه الرحمة پس باوی بنشستیمی چون برخاستی وما را یله کردی خدای
تعالی وتقدس فرو فرستاد واصبر نفسک مع الذین یدعون ربهم بالغداة والعشی
یریدون وجهه پیغامبر صلی الله علیه وسلم بنشستی چنان که زانوی ما بزانوی وی رسیدی
چون ویرا بربایستی خاست ما برخاستیمی و ویرا بگذاشتیمی تا وی برخاستی و وی همی گفتی
شکر خدای را تعالی وتقدس که بنه میرانید تا انگاه که مرا فرمود که صبر کن با گروهی
از مؤمنان با شماست زندگانی وبا شماست مرگ عکرمه رضی الله عنه گوید ایشان
امدند بنزدیک ابوطالب وگفتند چون مردمان ما را بینند با وی نشسته وی را مطیع
نباشند ازان که این بندگان بگوی وی را تا ایشان را دور کند تا ما با وی ایمان اوریم
پس بوطالب این پیغام بگزارد عمر خطاب رضی الله عنه گفت چنین بکن یا رسول الله تا
بنگریم تا چه کنند ازانچ می گویند چون این ایتها فرود امدند بر پیغامبر صلی الله علیه وسلم
عمر خطاب رضی الله عنه بیامد وعذر خواست ازانچ گفته بود واین ایتها انست
که خدای تعالی گفت ولا تطرد الذین یدعون ربهم بالغداة والعشی یریدون
وجهه ما علیک من حسابهم من شیء وما من حسابک علیهم من شیء فتطردهم
فتکون من الظالمین وکذلک فتنا بعضهم ببعض لیقولوا اهؤلاء من الله علیهم
من بیننا الیس الله باعلم بالشاکرین واذا جاءک الذین یؤمنون بایاتنا فقل
سلام علیکم کتب ربکم علی نفسه الرحمة انه من عمل منکم سوا بجهالة ثم تاب
من بعده واصلح فانه غفور رحیم چون عمر رضی الله عنه ازان سخن پشیمان
شد از حضرت باری تعالی جل جلاله خطاب امد که یا رسول من با عمر بگوی که

منزلت

منزلت تو بحضرت ما رفیع تراست ازان که بچنین زلت ترا از درگاه خود دور کنیم
دانستیم امدهٔ سلام باستقبال تو فرستادیم وانچ گناه تو نوشتیم پیش
از عذر رحمت در مقابلهٔ ان نوشتیم وصلتها با تو قوی تر ازان است که
بچنین زلت بریده شود اشارت ملک تعالی درین ایت وی پنج چیز یاد کرد
امدن وایمان اوردن وگناه کردن وتوبه کردن وباصلاح امدن وصلاح
وی را پنج چیز یاد کرد اول بروسلام کرد وگفت سلام علیکم و پیغامش
فرستاد کتب ربکم ورحمت کرد علی نفسه الرحمة ومعذورش داشت
انه من عمل منکم سوا بجهالة بیامرزید فانه غفور رحیم نکته چون
عمر رضی الله عنه گناهی کرد وعذر خواست ملک تعالی با او چنین کرد دانست که چون دو
ستان او شنوند شاد شوند ملک عز وجل ایشانرا با عمر رضی الله عنه شریک کرد
برما سلام کرد من کل امر سلام اندر رحمت شریک کرد ورحمتی وسعت کل شیء
و رسول فرستاد چون فرشتهٔ تنزل الملائکة عذر قبول کرد وهو الذی
یقبل التوبة عن عباده مغفرت داد قل یا عبادی الذین اسرفوا ایت دیگر
ان بود که مخلصی را با منافقی خصومت افتاد بروزگار رسول صلی الله علیه وسلم پس
بنزدیک پیغامبر امدند بخصومت رسول صلی الله علیه وسلم حکم کرد مخلص را که
حکم وی را بود منافق ببدی اعتقاد وخبث سریرت خویش بنداشت که مگر
مخلص میل کرده است مخلص را گفت حکم پیغامبر را صلی الله علیه وسلم نخواهم که وی بتو
میل کرد پس مخلص سنی منافق را گفت چون حکم رسول را صلی الله علیه وسلم نخواهی کجا رویم
گفت بنزدیک ابوبکر رویم امدند پیش ابوبکر رضی الله عنه گفت ای عجبا رسول خدای
زنده وشما را الحکم من بنزد امد مخلص گفت اری رسول حکم کرد ولیکن وی نپسندید
حکم تو خواست خصومت باز گفتند مخلص را امد وحکم وی کرد چنان که رسول

صلی الله علیه وسلم حکم کرده بود هردو موافق امد منافق کفت حکم ابو بکر نیز نخواهم
نزد عمر خطاب رویم مخلص کفت نیک اید لتنک نکرد او بعمر انکه برحق بود منافق
امد با مخلص تا نزد عمر رضي الله عنه کفت حکم پیغامبر را نپسندیدی حکم من خواهی کفت
خواهم پس عمر در خانه رفت و شمشیری درمیان مرقع پیچیده قبضه بدست کرفته
بیرون امد و کفت اکنون حکم من خواهی کفت خواهم شمشیر بزد بر فرق سر منافق و سرش
بدو نیم کرد که اکر و را ان نبجیدی نیمی از نیمی زیادت نبودی فاروق بدین سبب
نام یافت خون از رکهاء منافق برجوشید پس خویشاوندان و عصبه منافق
بنزد مصطفی صلی الله علیه وسلم امدند و کفتند عمر خطاب رضي الله عنه خویشاوند ما را بکشت
این مرد ثناکوی تو بود و مجلسی تو بود و مؤمن و مخلص بود رخ مصطفی صلی الله علیه وسلم
زرد شد که چرا بر عمر چنین چیزی رفت و عمر رضي الله عنه بر در خانه خود نشسته
بود خندان عمر را بخواندند پیش مصطفی صلی الله علیه وسلم و خشم الوده و روی ترش
کرده کفت که یا عمر این چرا کردی روی عمر رضي الله عنه از کونه بکشت و دست وی سست
کشت شمشیر از دست وی بیفتاد کرا طاقت و زهره ها مصطفی صلی الله علیه وسلم بودی
جبریل علیه السلام امد اندر حال که یا مصطفی دل مشغول مدار که عمر کافری کشتم
است منافقی نه مخلصی و این ایت اندر شان او فرود اورد فلا وربک لا یومنون
حتی یحکموک فیما شجر بینهم ثم لا یجدوا فی انفسهم حرجا مما قضیت ویسلموا تسلیما
چنین نیست که کمان بردی و چنان نیست که نیست که ایشان کفتند چنین است
که من میکویم مؤمن نیست انکه حکم عمر خواهد و حکم تو نپسندد خ اما علمت
ان لسان عمر حکمی وسیفه عدلی زبان وی حکم منست و شمشیر او عدل منست
ابن مسعود رضي الله عنه کوید اکر سکی عمر را دوست دارد من ان سک را دوست
دارم چون سکی بر دوستی عمر رضي الله عنه دوست داری ابن مسعود را باید عجب

رضي الله عنه

کفت

اکر

اکر مؤمن عمر را رضي الله عنه دوست دارد دوست داری ملک ودود باید
ایت دیکر ان بود که بعد از نماز خفتن حلال نبودی مباشرت کردن اندر
ماه رمضان مکر عمر را رضي الله عنه خطاء افتاد که پس نماز خفتن با اهل
خویش نزدیکی کرد چون غسل کرد کریستن بروی افتاد و خود را ملامت کرد و دل انک
امد بنزدیک مصطفی صلی الله علیه وسلم و وی را خبر داد پیغامبر صلی الله علیه وسلم وی را کفت سزاوار
نبودی بدین فعل یا عمر پس کروهی دیکر برخاستند و اقرار دادند که ایشان نیز همین کردند
پیغامبر صلی الله علیه وسلم توقف کرد خدای تعالی و تقدس این ایت را فرو فرستاد ا
احل لکم لیلة الصیام الرفث الی نسائکم هن لباس لکم وانتم لباس لهن علم الله انکم
کنتم تختانون انفسکم فتاب علیکم وعفا عنکم فالان باشروهن وابتغوا ما کتب الله
لکم ما کفته اند از فضیلت شب و کفته اند بدین فضیلت همی خواهد چنانکه پیغا
مبر صلی الله علیه وسلم کفت تناکحوا تکثروا فانی اباهی بکم الامم یوم القیامة ولو بالسقط با
یکدیکر پیوستکی کنید تا بسیار شوید که من مباهات کنم روز قیامت بشما با امتان دیکر
تا سقط بشمار ارم و سقط ان کودکی بود که از مادر جدا شود و خلقت ادمی اندر وی پیدا
شده و عایشه رضي الله عنها روایت کند که مصطفی صلی الله علیه وسلم کفت هیچ مرد نبود
که دست زن کیرد که وی را بخویشتن همی خواند که وی را بدان نیکوی بنویسند و چون
با زن خود معانقه کند ده نیکوی بنویسند و چون وی را بوسه دهد بیست نیکوی بنو
یسند و چون با وی نزدیکی کند وی را ان بهتر بود از دنیا و هرچه اندر دنیاست و
خدای تعالی مباهات کند با فرشتکان که ببینید بنده مرا برخاست اندر شبی خنک سرد
و غسل کرد بیقین همی داند که من خداوند ویم یعنی ان وی را من فرموده ام انکه کوید کواه
کردم شما را که وی را بیامرزیدم ایت دیکر اشارت ملک تعالی و تقدس همه عالم را در ان
حکم طفیل عمر کرد و انچه حرام بود حلال کرد و ایت فرستاد و کفت خ وابتغوا ما

ما كتب الله لكم پس اي عجب نه روز وقت مراهقت را بوي بخشيد چه كوي در قيامت
وقت شفاعت دوستان وي را بوي نبخشد بلكه ببخشد ايت ديكر ان بود كه اندر
غزات احد صحابه رضي الله عنهم خسته شده بودند كواني مي نمودند عمر خطاب رضي الله
عنه كفت يا رسول الله فداك ابي وامي اكر هيچ كس نيايد من بيايم ايزد تعالى وتقدس اين
ايت را فرو فرستاد قوله يا ايها النبي حسبك الله ومن اتبعك من المؤمنين يعني عمر
رضي الله عنه وسي و سه مرد و شش زن كه از پيش وي مسلمان شده بود فذ و عمر
رضي الله عنه چهلم بود واو را متمم الاربعين ازين جهة خوانند ايت ديكر ان بود
كه عبد الله بن مسعود رضي الله عنه كويد كه اندر غزات بدر بسيار مكيان را اسير كرده
وكرفته رسول صلى الله عليه وسلم اصحاب را كفت چه كوييد اسيران را چه كنيم ابو بكر كفت رضي الله
عنه يا رسول الله قوم و قرابت تو اند اكر ايشانرا بكشي بدوزخ روند اكر بكذاري ايشان را
تا مكر خداي تعالى وتقدس ايشان را توبه دهد و از ايشان فدا فراكير تا قوتي باشد ما
را بكافران وعمر خطاب رضي الله عنه كفت يا رسول الله هيچ كس با تو ان نكرد كه ايشان كردند
چند سال ترا بانواع رنج ومحنت نمودند واصحاب ترا بعذاب كوناكون معذب داشتند
وحق قرابت نشناختند وترا از شهر خويش بيرون كردند وقصد جان تو كردند وتكذيب
كردند ترا بفرما تا ما پيش تو ايشان را تا كردنهاء ايشانرا بزنيم علي رضي الله عنه عقيل را
كردن بزند ومن فلان را كه خويش منست كردن بزنم قال سعد بن معاذ رضي الله عنه كفت
يا رسول الله كشتن ايشان را دوستر تو دارم از انكه فدا فرستاني وايشان را كه دشمن
اند بكذاري عبد الله بن رواحه رضي الله عنه كفت يا رسول بايد جستجاي كه هيمه
بسيار بود اندر وادي وايشان را اندر ميان ان هيمه بايد كرد واتش بايد در ان زدن
پيغامبر صلى الله عليه وسلم خاموش شد و بخانه شد كروهي كفتند بقول ابو بكر فدا كيريم و
كروهي كفتند بقول عمر وابن رواحه وسعد فدا كيريم پيغامبر كفت يا ابا بكر مثل

صدّيق

تو مثل ابراهيم است عليه السلام كه كفت فمن تبعني فانه مني ومن عصاني فانك غفور
رحيم هر كه مرا متابعت كند از جمله من باشد وهر كه مرا عاصي شود تو امرزكاري
ورحيم ونيز چون مثل عيسي است عليه السلام كه كفت ان تعذبهم فانهم عبادك وان تغفر
فانك انت العزيز الحكيم اكر ايشان را عذاب كني بندكان تواند واكر بيامرزي تو
هم عزيزي وهم حكيمي عذاب كني بقوت خويش وبيامرزي بحكمت خويش ومثل تو
يا عمر چون مثل نوح است كه كفت رب لا تذر على الارض من الكافرين ديارا نمكذار
بر روي زمين از كافران دياري وچون مثل موسي است عليه السلام كه ربنا اطمس على اموا
لهم واشدد على قلوبهم قال خداوندا مسخ بكن بر مالهاء ايشان ومهر برنه بر دلها
ايشان خداي تعالى همه مالهاء ايشان از سيم و زر وخوردني وبرده ودرخت همه
را سنك كردانيد پيغامبر صلى الله عليه وسلم ان اسيران را كفت نرهد از شما يكي الا بفداي
ويا بكردن زدني وفدا كرد ايشان را هر كسي را چهار هزار درم باري تعالى وتقدس فرو
فرستاد بر موافقت قول عمر رضي الله عنه قال ما كان لنبي ان يكون له اسرى حتى يثخن
في الارض تريدون عرض الدنيا والله يريد الاخرة والله عزيز حكيم لولا كتاب من الله
سبق لمسكم فيما اخذتم عذاب عظيم قال وبدانكه عمر رضي الله عنه روز بدر هر كرا ديدي
بشمشير همي كذاشتي وهمي كفتي يا رسول الله ما غنيمت چه خواهيم كرد ما جهاد كنيم اندر دين
خداي تعالى وتقدس تا ايشان وي را پرستند وسعد بن معاذ كفت يا رسول الله كشتن
ايشان خواهم پيغامبر صلى الله عليه وسلم كفت اكر فرود امدي از اسمان عذابي نرستي مكر عمر
خطاب وسعد بن معاذ رضي الله عنهما ايت ديكر ان بود كه اندر حرب احد ابو سفيان كفت
لنا عزى ولا عزى لكم قال عمر خطاب وي را جواب داد الله مولينا ولا مولى لكم حق تعالى وتقدس
بر موافقت قول عمر رضي الله عنه فرو فرستاد اين ايت قال ذلك بان الله مولى الذين امنوا وان
الكافرين لا مولى لهم قال ووعيدي وتخويفي اهل مكه را اكر ايمان نيارند ايت ديكر

است که عبدالله بن ابی سلول بیمار شد رسول صلی الله علیه وسلم بعیادت او شد عبدالله رسول
را صلی الله علیه وسلم گفت چون مرا مرگ آید بر من نماز کن چون عبدالله بمرد پیغامبر خواست که بروی
نماز کند عمر رضی الله عنه گفت یا رسول الله بروی نماز همی کنی و او با تو چنین و چنین کرده است ر
سول صلی الله علیه وسلم گفت یا عمر دست از من بدار عمر دیگر بار بگفت هم رسول صلی الله علیه وسلم همین
بگفت تا سه بار رسول صلی الله علیه وسلم گفت اگر دانمی که ملک تعالی و تقدس بروی رحمت کند
هفتاد بار استغفار خواهمی از ملک تعالی و تقدس وی را پس رسول صلی الله علیه وسلم وی را کفن
کرد اندر پیراهن خویش پس وی را اندر گور نهاد عمر گفت عجب ماندم ازان حق تعالی و تقدس
بر موافقت قول عمر رضی الله فرو فرستاد این آیت را آیه ولا تصل علی احد منهم مات
ابدا ولا تقم علی قبره انهم کفروا بالله ورسوله وماتوا وهم فاسقون و پس ازان
پیغامبر صلی الله علیه وسلم بر هیچ منافق نماز نکرد و بر گور نه ایستاد **نکته** یا رسول من
دعا مکوی که اگر دعا کنی اجابت نکنم حشمت ترا نقص بود و اگر اجابت کنم نه لایق حکمت
بود روز قیامت گویم یا رسول من تو شفاعت کن تا من بخشم اگر شفاعت نکنی در
حشمت تو نقص بود و اگر من رحمت نکنم در کرم نقص بود تو شفاعت می کن تا من
بخشم **آیت دیگر** آن بود که رسول صلی الله علیه وسلم اندر حدیث عایشه صدیقه ر
ضی الله عنها با عمر رضی الله عنه مشورت کرد و گفت یا عمر تو چه می گویی بدین سخن که
عایشه را می گویند عمر رضی الله عنه گفت یا رسول الله نگر این نشنوی هذا بهتان
عظیم آیه کرا زهره آن بود که این اندیشه کند که عایشه پاک و پاکیزه است حق تعالی
و تقدس بر موافقت قول عمر رضی الله عنه این آیت را فرو فرستاد لولا اذ سمعتموه قلتم
ما یکون لنا ان نتکلم بهذا سبحانک هذا بهتان عظیم **آیت دیگر** آن بود که حق سبحانه
و تعالی در حق آدم صفی علیه السلام و ذریت وی این آیت را فرو فرستاد ولقد خلقنا
الانسان من سلالة من طین ثم جعلناه نطفة فی قرار مکین آیه یعنی اندر رحم مادر تا آنگاه

ک

که بوقت خویش رسید ثم خلقنا النطفة علقة فخلقنا العلقة مضغة فخلقنا المضغة
عظاما فکسونا العظام لحما ثم انشأناه خلقا آخر آیه یعنی موی و دندان و قوت و نماء وی که
همی فزاید روز بروز تا آنگاه که بغایت رسد عمر رضی الله عنه چون این آیت برخواند
بتعجب ماند آنگاه گفت آیه فتبارک الله احسن الخالقین حق سبحانه و تعالی بر موافقت قول
رضی الله عنه فرو فرستاد این کلمه فتبارک الله احسن الخالقین مقدار انس که خدای
آفریدگار راست این آیتها که یاد کردیم از تفاسیر قرآن بر حسب طاقت خود تخریج کردم
و پس ازین یاد کنیم اخباری که بسمع من رسیده است از شیوخ و استادان من باسناد
عالی ان شاء الله تعالی **فصل فی الاخبار المسند فی شان امیر المومنین عمر رضی الله عنه**
و الخبر آنست که استادم قاضی امام زاهد نظام جمال الاسلام ابو المظفر منصور بن هبة الله
الاسدآبادی رحمه الله مرا خبر داده است اندر ماه سنة ثلاث و اربعین و خمسمایة از شیخ
الامام ابو در دا سعد بن ابی عبدالله الزوزنی از شیخ حافظ ابو الفضل از ابوبکر الصوفی
از ابو محمد التجیبی از عثمان بن محمد بن احمد السمرقندی از احمد بن شیبان الرملی از
سفیان بن عیینة از عمرو و محمد بن المنکدر از جابر بن عبدالله انصاری از رسول صلی
الله علیه وسلم که گفت دخلت الجنة فرأیت قصرا او دارا فقلت لمن هذا فقیل لرجل من قریش فرجوت
ان اکون انا هو فقیل لعمر ابن الخطاب فاردت ان ادخلها فذکرت غیرتک یا ابا حفص فبکی عمر
فقال ایغار علیک یا رسول الله گفت اندر بهشت شدم قصری دیدم یا سرای گفتم
این کراست گفتند مردی راست از قریش امید داشتم که آن کس منم گفتند ابن عمر خطاب
راست خواستم که اندران قصر شوم مرا غیرت تو یاد آمد یا عمر عمر رضی الله عنه بگریست
و گفت یا رسول الله و کسی بود که بر تو غیرت برد **خبری دیگر** بروایت جوهری از عبدالله
بن عمر رضی الله عنهما که رسول صلی الله علیه وسلم اللهم اعز الاسلام باحب هذین الرجلین الیک
بعمر الخطاب او بابی جهل ابن هاشم فکان احبهما الیه عمر ابن الخطاب گفت بار خدایا

پادشاها اسلام را عزیز و گرامی کردان بیکی ازین دو مرد که دوستر داری بعمر خطاب
یا با بوجهل بن هاشم خدای عز و جل دعاء رسول صلی الله علیه و سلم بعمر خطاب رضی الله عنه
اجابت کرد که او را دوست تر داشت **خبری دیگر** بروایت عبدالله بن عمر رضی الله عنهما
که رسول صلی الله علیه و سلم گفت ان الله تعالی جعل الحق علی لسان عمر و قلبه قال فقال عبدالله
بن عمر ما نزل بالناس امر قط فقالوا فیه وقال عمر او قال ابن الخطاب شک خارجة
الا نزل القران علی نحو ما قال عمر گفت خدای تعالی حق اشکارا کرد بزبان و دل عمر
بن الخطاب رضی الله عنه عبدالله بن عمر گفت فرو نیامد بمردمان هیچ کاری هرگز
که مردمان دران سخن گفتند و عمر سخن گفت الا که قران فرو امد بر موافقت گفتار عمر رضی
الله عنه **خبری دیگر** هم بروایت جوهری از فقه امام ابو نصر طاهر بن ابی نصر
از رییس منتجب الدین قیصون بن ابراهیم ابن بکله الارموی از رکن الاسلام احمد
الخوجانی از ابو القاسم علی بن [illegible] الخلیلی از ابو الحسن محمد بن منصور بن
حاتم ببغداد از ابو بکر یحیی بن محمد بن صاعد از حسن محمد بن الصباح الز
عفرانی از عفان بن مسلم از سهل بن ابی صالح از پدرش از ابو هریره رضی الله عنه
قال قال رسول الله صلی الله علیه و سلم اذا کان یوم القیامة یجی الاسلام متبخترا فی حسنه
وجماله وزینته وهیئته فیقول الله تعالی من انت وهو اعلم به فیقول یا رب
انا الاسلام فیقول الله تعالی الی الجنة فیقول لا یا رب حتی تعز من اعزنی
وتکرم من اکرمنی وتنصر من نصرنی وتوفی من اوفی فیقول الله تعالی اذهب وات
به فیذهب الاسلام ویتخلل بین الصفوف فیاخذ بید عمر وهو یقول الهی هذا
اوانی حین طردنی الناس وهذا الذی قبلنی حین ردنی الناس وهذا الذی نصرنی حین خذلنی
الناس وهذا الذی اعزنی حین اذلنی الناس فیقول الله تعالی اذهب به الی
الجنة فیقول لا یا رب حتی ادخل معه من احبه الی یوم القیامة فیقول الله تعالی

نعم

نعم فیتخلل الصفوف فیاخذ بید کل من احبه فیدخلهم الجنة   این خبر شنیدم
بدین اسناد از ابو هریره رضی الله عنه که گفت از رسول صلی الله علیه و سلم شنیدم
که گفت چون روز قیامت باشد اسلام بیاید بصورتی هرچه نیکوتر و زیباتر
و اندر نیکویی و جمال وی و زینت و ارایش وی خدای عز و جل گوید تو کیی و او
خود داناتر و عالمتر گوید بار خدایا پادشاها من اسلامم انگه خدای تعالی گوید
برو ببهشت گوید بار خدایا پادشاها اندر بهشت نروم تا عزیز کردانی انکه
مرا عزیز کردانید و گرامی کردانی انرا که مرا گرامی کردانید و نصرت کنی انکس را که مرا
نصرت کرد و وفا واده‌ی انکس را که مرا جای و ماوی داد خداوند سبحانه و تعالی گوید
برو و انکس را بیاور که ترا عزیز داشت و ترا نصرت کرد و ترا گرامی داشت انگه
اسلام برود و در میان صفهاء خلایق می گردد عمر خطاب را رضی الله عنه
ببیند دست وی بگیرد و بانگ بردارد گوید الهی و سیدی اینست که مرا
در خود جای داد ان وقت که مردمان مرا براندند و اینست که مرا بپذیرفت
ان وقت که مردمان مرا رد کردند و این انکس است که مرا نصرت کرد ان وقت
که مردمان مرا براندند و از خود دور کردند و این انکس است که مرا عزیز کرد
ان وقت که مردمان مرا ذلیل کردند خدای عز و جل گوید او را ببهشت بر گوید
نه ای بار خدایا تا اندر بهشت فرو اورم هر که او را دوست دارد تا روز قیامت
خدای عز و جل گوید بلی چنان کن پس اسلام اندر میان صفهاء قیامت می گردد
و هر که عمر را رضی الله عنه دوست دارد دست ایشان گیرد با عمر رضی الله عنه اندر
بهشت اورد **خبری** بروایت درست از عمار بن یاسر رضی الله
عنه قال قال رسول الله صلی الله علیه و سلم یا عمار اتانی جبریل علیه السلام فقلت یا
جبریل حدثنی بفضایل عمر فی السماء فقال لو حدثتک بفضایل عمر فی السما

مثل ما لبث نوح علیه السلام في قومه الف سنة الا خمسين عاما ما انفدت
فضایل عمر رضي الله عنه وان عمر حسنة من حسنات ابي بكر کفت مرا رسول
صلی الله علیه وسلم یا عمار جبرئیل علیه السلام پیش من امد کفتم یا جبرئیل مرا خبر
ده از فضایل عمر خطاب اندر اسمان کفت یا محمد اکر با تو سخن کویم بفضیلتها و
مناقب عمر اندر اسمان چندان که نوح علیه السلام اندر میان قوم خود بود
هزار کم پنجاه سال و فضایل و مناقب عمر با تو می کویم که هنوز تمام نتوانم کفتن و
این عمر با این منزلت و مرتبت و کرامت که خدای تعالی وی را داده است یک حسنه
است از حسنات ابو بکر الصدیق رضي الله عنه **خبری** بروایت انس بن مالک
رضي الله عنه قال قال رسول الله صلی الله علیه وسلم ايتني بدواة من مال العتيق قال فاخذ
فمضيت في اثره فلحقته عند مسجد بني سالم فوجدت يده في يد علي بن ابي طالب
وهما يتقاولان فقال اني لاسمع حسا خلفي فالتفت فراني فقال يا انس ما امرتک
قلت نعم فسمعت رسول الله صلی الله علیه وسلم يقول لعلي يا علي ما من اهل بيت كانوا في حبرة
الا استتبعتها عبرة يا علي كل نعيم ينقطع الا نعيم اهل الجنة يا علي وكل هم ينقطع
الا هم اهل النار يا علي عليک بالصدق وان ضرک في العاجل كان فرحا بالاجل فبينا
هما كذلك اذا اقبل ابو بكر وعمر من قبل قبا فقال صلی الله علیه وسلم سابقان حبهما ايمان
وبغضهما نفاق لتحبهما يا علي فقال اي والله اني لاحبهما وقد ازددت لهما حبا
فقال صلی الله علیه وسلم اجل حبهما ايمان وبغضهما نفاق **خبری** بروایت علی بن ابی
طالب رضي الله عنه که رسول صلی الله علیه وسلم کفت اتقوا غضب عمر بن الخطاب فانه اذا غضب
غضب الله له کفت بترسید از خشم و غضب عمر خطاب که چون او خشمکین شود حق
تعالی از بهر وی خشمکین شود و خشم کیرد **خبری** در حکایات نقل کرده اند که یک روز
عمر رضي الله عنه درخت خرما را کشت می داد و برهنه شده کرمی افتاب بر کتف وی افتاد

واثر کرد

واثر کرد عمر خطاب رضي الله عنه بهیبت و خشم با افتاب نکریست در وقت افتاب
کسوف کرفت و سیاه شد رسول صلی الله علیه وسلم بلال را رضي الله عنه فرمود که بانک
کند تا خلق جمع شوند و نماز کسوف کنند حالی جبرئیل علیه السلام امد که حق تعالی
سلام می کند و می کوید که این افتاب از هیبت عمر سیاه شده است که بخشم و هیبت
با افتاب نکاه کرده است بفرمای عمر را تا دل خوش کند و با افتاب بشفقت نکرد رسول
صلی الله علیه وسلم فرمود تا عمر را حاضر کردند و با افتاب نکریست بشفقت و تبسم کرد حق تعالی
افتاب را نور و روشنایی باز داد **خبری** باسناد درست بروایت انس بن ما
لک رضي الله عنه برسید رسول صلی الله علیه وسلم اصحاب خود را من اصبح صائما اليوم قال ل
عمر انا وقال ومن تصدق اليوم قال عمر انا قال فمن عاد مريضا قال عمر انا قال فمن شيع
جنازة قال عمر انا قال وجبت لک نعم وجبت لک يعني الجنة کفت کیست که امروز روزه
دارد عمر کفت منم کفت کیست که امروز صدقه داده است عمر کفت من داده ام کفت کیست
که امروز بیمار را پرسیده است عمر کفت منم کفت کیست که امروز بجنازه رفته است و نماز
کرده عمر کفت منم یا رسول الله پیغامبر صلی الله علیه وسلم سزاوار شد بر تو یعنی بهشت
خبری بروایت سعید بن جبیر از ابن عباس رضي الله عنهم که رسول صلی الله علیه وسلم کفت
اتاني جبريل فقال اقرا على عمر من ربي عز وجل السلام واعلمه ان رضاه حكم وغضبه
عدل عمر کفت جبرئیل پیش من امد و کفت عمر را از خدای عز وجل سلام کن و او را اکاه
کن که رضاء او حکم است و خشم او عدل است **خبری** بروایت غضیف بن الحارث که
کفت جوانی با ابو ذر بکذشت فقال استغفر لي فقال انت صاحب رسول الله صلی الله علیه وسلم و
واستغفر انا لک قال نعم استغفر لي قال وتخبرني قال انک مررت بعمر بن الخطاب فقال نعم
الشاب فاني سمعت رسول الله صلی الله علیه وسلم يقول ان الله تعالى وضع الحق على لسان عمر
يقول به ابو ذر کفت از بهر من استغفار کن و از خدای تعالی مرا امرزش خواه کفت

یا ابا ذر تو اصحاب رسولی صلی الله علیه وسلم ومن از بهر تو امرزش خواهم گفت
بلی از بهر من استغفار کن جوان گفت ومرا خبر نکنی که در من اثار خیر چه دیدی
که دعا واستغفار من خواهی ابوذر از بهر ان که تو بعمر خطاب رضی الله عنه بگذشتی
عمر گفت نیک جوانی است ومن شنیدم از لب دندان مصطفی صلی الله علیه وسلم که گفت حق تعالی
حق بنهاد بر زبان عمر تا بزبان حق سخن گوید **خبری** بروایت جابر ابن عبد الله گفت قال عمر
بن الخطاب رضی الله عنه ذات یوم لابی بکر رضی الله عنه یا خیر الناس بعد رسول الله صلی
الله علیه وسلم فقال له ابو بکر اما انک ان قلت ذلک ولقد سمعت رسول الله صلی الله علیه وسلم یقول ما
طلعت الشمس علی رجل خیر من عمر گفت عمر خطاب رضی الله عنه یک روز ابو بکر را گفت
یا بهترین مردمان از پس رسول صلی الله علیه وسلم ابو بکر جواب داد وگفت یا عمر اگر تو این چنین
می گویی ومن شنیدم از سید کونین وعالمین صلوات الله علیه که گفت افتاب بر نتافت
بر مردی بهتر از عمر خطاب رضی الله **خبری** بروایت حفصه بنت عمر خطاب رضی
الله عنهما گفت شنیدم از رسول صلی الله علیه وسلم که گفت ان الشیطان لم یلق عمر بن
الخطاب منذ اسلم الا خر بوجهه گفت از ان وقت که عمر مسلمان شد هیچ وقت
ابلیس ویرا نتوانست دید الا که از سهم وبیم عمر که بروی افتاد تا بر بر شود **خبری**
بروایت جوهری از عقبه بن عامر رضی الله عنه از رسول صلی الله علیه وسلم که لو کان بعدی
نبیا لکان عمر ابن الخطاب گفت از پس من اگر پیغامبری بودی عمر خطاب بودی
خبری هم بدین روایت بروایت عبد الله بن عمر رضی الله عنهما از رسول صلی الله
علیه وسلم که گفت قال جبریل لقد استبشر اهل الجنة باسلام عمر گفت جبریل علیه
السلام مرا گفت بشارت می دهند اهل بهشت وشاد وخرم میشوند باسلام اوردن عمر
خبری بروایت عبد الله بن عباس رضی الله عنه واز رسول صلی الله علیه وسلم که گفت ما
فی السماء ملک الا وهو یوقر عمر ابن الخطاب وما فی الارض شیطان الا وهو یفر من عمر

بن الخطاب گفت نیست اندر اسمان فرشته الا که ویرا وقار وهیبت
باشد از عمر خطاب واندر زمین هیچ دیوی نیست الا که لرزنده وترسنده
باشند وبگریزند از عمر خطاب رضی الله عنه **خبری** دیگر بروایت ابو بکر صدیق
رضی الله عنه گفت شنیدم از مصطفی صلی الله علیه وسلم که دعا کرد وگفت اللهم اشدد
الاسلام بعمر ابن الخطاب بار خدایا اسلام را قوی گردان بعمر ابن الخطاب
خبری دیگر بروایت معلی ابن زیاد از حسن رضی الله عنهما گفت بینما عمر
ابن الخطاب ممسک بید ابی ذر ان عمر هاً فقال له ابو ذر مه یا قفل الاسلام اوجعتنی
فقال ما هذا یا ابا ذر فقال یا امیر المؤمنین تذکر یوم کذی وکذی تذکره
اذا اقبلت واشرفت علی الوادی فقال رسول الله صلی الله علیه وسلم لن لن
یصیبکم فتنة ما کان هذا بین اظهرکم فانت قفل الاسلام یا عمر عمر رضی الله
عنه دست ابوذر غفاری رضی الله عنه بگرفت ومالید ابوذر گفت دستم بگذار
که بدرد اوردی یا قفل الاسلام یا عمر عمر رضی الله گفت این چیست که می گویی یا اباذر
گفت یا امیر المؤمنین یاد داری فلان وقت فلان روز که رسول صلی الله علیه وسلم گفت
اکنون نرسد بشما از این فتنها که در میان شما اشکارا می باشد از برکات عمر بشما
نرسد بیمی یا عمر تو قفل اسلامی **خبری** دیگر بروایت ام سلمه رضی الله عنها که
رسول صلی الله علیه وسلم فی السماء ملکان احدهما یامر بالشدة والاخر باللین
وکل مصیب احدهما جبریل والاخر میکاییل ونبیان احدهما یامر باللین
والاخر بالشدة وکل مصیب وذکر ابراهیم ونوحا ولی صاحبان احدهما یامر
باللین والاخر بالشدة وکل مصیب وذکر ابا بکر وعمر **خبری دیگر** بروایت
بن عباس رضی الله عنهما که گفت نظر النبی صلی الله علیه وسلم ذات یوم الی عمر بن الخطاب
فتبسم الیه فقال یا بن الخطاب اتدری لم تبسمت الیک قال الله ورسوله

اعلم ان الله تعالى باهي ملايكته ليلة عرفة باهل عرفة وباهي بك خاصة
كفت پيغمبر صلى الله عليه وسلم نكاه كرد اندر روي عمر رضي الله عنه وبخنديد وكفت يا پسر
خطاب داني كه چرا تبسم كردم وبخنديدم كفت خداي تعالى ورسول وصلى الله عليه وسلم
عالم تر كفت خداي تعالى شب عرفه باهل عرفه بك نظر عنايت بهمه فرشتكان
كند عام وبك نظر عنايت بتو كه عمري خاص خبري ديكر وبروايت عايشه رضي الله
عنها كه رسول صلى الله عليه وسلم كفت زينوا مجالسكم بذكر عمر بن خطاب بياراييد و
زينت كنيد مجلسهاي شما بياذكردن عمر بن الخطاب رضي الله عنه خبري ديكر
بروايت عبد الله بن مسعود رضي الله عنه كه رسول صلى الله عليه وسلم كفت عمر من اهل
الجنة خبري ديكر بروايت ابو هريره رضي الله عنه از رسول صلى الله عليه وسلم
كه ابو بكر رضي الله عنه وعمر خير اهل السموات وخير اهل الارض وخير
الاولين وخير الاخرين الا النبيين والمرسلين كفت ابو بكر وعمر كزيده اهل
زمين اند وبهترين پيشينكان اند وبهترين آخريان اند مكر پيغمبران و
رسولان خبري ديكر بروايت ابي اروي رضي الله عنه قال كنت مع
النبي صلى الله عليه وسلم فاطلع ابو بكر وعمر فقال رسول الله صلى الله عليه وسلم الحمد لله
الذي ايدني بهما كفت با رسول بودم صلى الله عليه وسلم كه ناكاه ابو بكر وعمر در
آمدند پيغامبر صلى الله عليه وسلم كفت شكر باذان خداي را كه مرا با شما قوي
كردانيد خبري ديكر بروايت مبارك بن فضاله از حسن رضي الله عنه
از رسول صلى الله عليه وسلم كه كفت ليس شيء خير من الف مثله الا الانسان وعمر
بن الخطاب خير من الف مثله كفت هيچ چيزي نيست بهتر از هزار چون
وي مكر مردم وعمر خطاب رضي الله عنه بهتر است از هزار چون وي
خبري ديكر بروايت علي بن ابي طالب رضي الله عنه كه كفت اذا ذكر الصا

لحون فحي هلا بعمر ما كنا نتكر اصحاب محمد صلى الله عليه وسلم ونحن متواترون ان
السكينة ينطق على لسان عمر بن الخطاب كفت چون صالحان ذكر كنند
كو زود باشيد ذكر عمر كنيد وبياد كردن وي مشغول باشيد كه ما نيز اصحاب
رسول را صلى الله عليه وسلم منكر نيستيم وهمه متفقيم كه سكينه وارام كويا شود
بزبان عمر رضي الله خبري ص ديكر بروايت جعفر ابن محمد از پدرش
كفت كان لاهل بدر مجلس من عمر بن الخطاب لا يجلس فيه احد غيرهم
وكان علي بن ابي طالب اولهم دخولا واخرهم خروجا فلما طعن عمر رضي الله عنه
قال عن ملا منكم كان هذا قال فقال علي رضي الله عنه ما كان هذا قال
على ما كان عن ملا منكم كان هذا عن ملا منا ولو وددنا انه زيد من اعمارنا
في عمره كفت بدريان را جاي بود كه نشستندي كه عمر جز ايشان را بدان
جاي راه ندادي وعلي زودتر از همه رفته بود وپس از همه بيرون امدي چون
عمر را بكارد بزدند كفت از ملامت شما بود كه مرا اين حادثه افتاد علي كفت
اين ملامت ما نبود اكر ما بودي از عمر ما در عمر تو بيفزودي خبري ديكر
امده است بروايت از حذيفه بن اليمان رضي الله عنه قال كان الاسلام في
زمن عمر كالرجل المقبل لا يزداد منك الا قربا فلما اصيب كان الاسلام كالرجل
المدبر لا يزداد منك الا بعدا كفت اسلام اندر زمانه عمر رضي عنه چون مردي
مقبل بود كه زيادت نكرد مكر نزديكي چون عمر اندر كذشت چون مردي مدبر
بود كه زيادت نكرد الا دوري خبري ديكر بروايت از عبد الله ابن مسعود
رضي الله عنه كفت ان افرس ثلثة العزيز حين تفرس في يوسف عليه السلام
حين قال لامراته اكرمي مثواه عسى ان ينفعنا والمراة التي اتت موسى
عليه السلام فقالت لابيها يا ابت استاجره ان خير من استاجرت القوي

کفت

وابوبکر صدیق رضي الله عنه حین استخلف عمر رضي الله عنه فراست سه کس
سخت نیکو بود فراست عزیز مصر که اندر یوسف علیه السلام فراست کرد
و زن خود را گفت این را گرامي دار مگر از وي منفعت رسد بما دوم فراست
دختر شعیب که پیش موسي علیه السلام امده بود پدر را گفت یا پدر او را
بمزد بگیر که قوي است وامین است سیوم فراست ابوبکر صدیق بود که
خلیفتي یا میر المؤمنین عمر داد رضي الله عنهما خبري دیگر بروایت
که بختري بن المنجاب گوید از ابو السفر قال خرج علي وعلیه برد عدني فقال کسانی
هذا الثوب اخي وخلیلي وصفي وصدیقي عمر ابن الخطاب رضي الله عنه گفت یک
روز علي بن ابي طالب بیرون امد بردي سخت زیبا عدني پوشیده گفت این
جامه مرا پوشانید برادرم و دوستم وصدیقم وصفیم عمر خطاب رضي الله عنه
خبري دیگر که کعب الاحبار رضي الله عنه گفت عمر خطاب را یا امیر المؤمنین
انک میت في ثلث احد ذلک في کتاب الله تعالی قال تجد اسمي ونسبي قال لا ولکن صفتک
وسیرتک وزمانک فقال عمر رضي الله عنه ایوعدني کعب ثلثا بعدها ولا شک
ان القول ما قال کعب وما بي خوف الموت اني لمیت ولکن خوفي الذنب یتبعه
الذنب گفت یا امیر المؤمنین عمر توسه روز مانده است بعد سه روز
اجل تو رسد که اندر کتاب خداي تعالی یافته ام گفت نام ونسب من یافتي
گفت نه ولیکن صفت وسیرت وزمانه تو عمر رضي الله عنه گفت کعب
مرا وعده کرده است سه روز و هیچ شک نکنم که انچنان است که کعب
مرا گفته است ومرا ترس مرگ نیست که بمیرم ولیکن ترس من از گناهان منست
که جمع شده است خبري دیگر از نظام الدین رحمه الله بروایت عبد الله بن عمر
رضي الله عنهما قال ان عمر رضي الله عنه بعث جیشا وامر علیهم رجلا یدعی ساریة

فبینا

الجبل فبینا عمر رضي الله عنه یخطب یوما فجعل یصیح یا ساریة فقدم رسول من
الجیش فقال یا امیر المؤمنین لقینا عدونا فهزمونا فاذا صایح یصیح یا ساریة
الجبل فاسندنا ظهورنا الی الجبل فهزمهم الله تعالی فقلنا لعمر کنت تصیح
بذلک عبد الله ابن عمر رضي الله عنهما گفت عمر خطاب لشکري را بغزا
فرستاد ومردي را بر ایشان امیر کرد نام وي ساریه روز ادینه
اندر مدینه پدرم عمر بر سر منبر خطبه مي کرد اواز برداشت وگفت
یا ساریه الجبل بکوه شو بکوه شو بعد مدتي رسولي از لشکر بیامد و
را گفت یا امیر المؤمنین چون جنگ ما با کافران سخت گشت وکافران ما
هزیمت کردند ناگاه اوازي شنیدیم که یا ساریه بکوه بر شو دو بار
بگفت ما در وقت پشت بکوه کردیم خداي تعالی ایشان را هزیمت کرد گفتیم عمر را
تو بودي که اواز دادي خبري دیگر باسناد درست از زید ابن ثابت که گفت
رسول صلی الله علیه وسلم گفت اول کسي که نامه وي بدست راست وي دهند از امت
من عمر خطاب باشد و وي را نوري باشد چون افتاب اول من یعطی کتابه
الشمس بیمینه من هذه الامة عمر ابن الخطاب وله شعاع کشعاع الشمس خبري دیگر
بروایت ابو سعید رضي الله عنه که رسول صلی الله علیه وسلم گفت نا نایم رایت الناس
عرضوا علي وعلیهم قمص فمنها ما یبلغ الثدیین ومنها ما یبلغ دون
م ذلک وعرض علي عمر ابن الخطاب وعلیه قمیص یجره قالوا فما اولته قال الاسلام
گفت خفته بودم مردمان را دیدم که بر من عرضه کردند و بر ایشان جامها
بعضي را تا بپستان وبعضي را کمتر از ان وعمر خطاب را بر من عرضه کردند و بر
پیراهني که بر زمین مي کشید گفتند تاویل این چه کردي گفت اسلام است
که بسیار کرد خبري دیگر بروایت ابي بکر صدیق رضي الله عنه که رسول

که رسول صلی الله علیه وسلم دعا کرد وگفت اللهم اعز الاسلام بعمر بن الخطاب خبری دیگر
بروایت ابی بن کعب رضی الله عنه که رسول صلی الله علیه وسلم گفت جبریل علیه السلام
مرا گفت لیبکی الاسلام علی موت عمر جبریل علیه مرا گفت اسلام بگرید بمرگ
عمر خطاب رضی الله عنه خبری دیگر بروایت ابوبکر صدیق رضی الله عنه و ابو
هریره رضی الله که رسول صلی الله علیه وسلم گفت لو لم ابعث فیکم لبعث عمر ان الله تعالی
اید عمر بملکین یوافقانه ویسددانه فاذا اخطا صرفاه حتی یکون صوابا گفت
اگر مرا پیغامبری نفرستادندی عمر را فرستادندی که خدای تعالی
قوت داده است عمر را به دو فرشته که او را توفیق دهند و قوی دارند چون
خطای بروی خواهد گذشت از وی بگردانند تا بصواب آید خبری دیگر
بروایت درست از عبدالله بن عمر رضی الله عنهما که رسول صلی الله علیه وسلم گفت ما
قال الناس فی شیء فقال فیه عمر الا جاء القران بنحو ما قال عمر گفت نگفتند
مردمان اندر چیزی که عمر در ان سخن گفت الا که بموافقت قول عمر قران
فرو آمد خبری دیگر عبدالله بن مسعود رضی الله عنهما گفت شنیدم از
رسول صلی الله علیه وسلم گفت نزل الحق علی لسان عمر وقلبه ورضیت لامتی ما رضی لهم
عمر گفت فرود آمد حق بزبان عمر و دل وی و پسندیدم امت خویش را آنچ پسند
ید و راضی شد ایشان را عمر رضی الله عنه خبری دیگر بروایت معاذ از رسول صلی الله علیه وسلم
که گفت لا یزال باب الفتنة مغلقا عن امتی ما عاش لهم عمر بن الخطاب فاذا هلک
عمر تتابع علیهم الفتن گفت در فتنه بسته است بر امت من تا عمر ابن الخطاب زنده
است چون عمر خطاب از دنیا بیرون شود فتنها از پس یکدیگر بر پدید آیند
خبری دیگر بروایت ابی بن کعب رضی الله عنه از رسول صلی الله علیه وسلم که گفت اول
من یصافحنی بعدی الحق عمر و اول من یسلم علیه و اول من یاخذ بیده فید خله

پس

الجنة گفت اول کسی از من که حق تعالی وی را مصافحه کند یعنی نزدیک کرد اند
عمر خطاب باشد و اول کسی که حق تعالی بید قدرت خویش او را فریاد رس دست
گیرد و او را ببهشت فرود آورد و اینجا از دیگی مکان نباشد اما معنی والله اعلم
ان باشد که او را کرامتی و نعمتی دهد که دیگران را آن قربت و منزلت نباشد از
اولیا خبری دیگر بروایت عبدالله بن عباس رضی الله عنهما که رسول صلی
الله علیه وسلم گفت ان الله تعالی خلقنی من نوره وخلق ابا بکر من نوری وخلق عمر بن
الخطاب من نور ابی بکر وخلق المؤمنین کلهم من نور عمر غیر النبیین والمرسلین
گفت خدای تعالی مرا از نور خود آفرید و عمر خطاب را از نور ابوبکر بیافرید
و جمله مؤمنان را از نور عمر آفرید بجز از پیغامبران و مرسلان خبری دیگر
بروایت سیدا مولاة حفصه رضی الله عنها از رسول صلی الله علیه وسلم که گفت الشیطان
لم یلق عمر منذ اسلم الا خر لوجهه خبری دیگر بروایت فضل بن عباس رضی الله عنه
که رسول صلی الله علیه وسلم گفت عمر معی وانا مع عمر والحق بعدی مع عمر حیث کان
گفت عمر خطاب با من است و من با عمرم و حق تعالی پس از وفات من با عمر است
هر جا که عمر باشد اندر حفظ و امانت خدا تعالی خبری دیگر بروایت عبدالله
ابن عباس رضی الله عنهما که رسول صلی الله علیه وسلم گفت نزل جبریل علی یوم اسلم
عمر فاخبرنی ان الملایکة تباشرت باسلام عمر گفت فرو آمد جبریل علیه
السلام بر من آن روز که عمر مسلمان شد مرا خبر داد که فرشتگان آسمان یکدیگر را
بشارت دادند و خرم گشتند بمسلمانی عمر خطاب رضی الله عنه فصل اندر روضات
امیر المؤمنین عمر بن الخطاب رضی الله عنه عمر خطاب رضی الله عنه
گفت رسول صلی الله علیه وسلم مرا گفت یا اخی عمر یا اخی یا ابا حفصه لا تنسانا فی
دعایک گفت یا برادر من یا عمر یا برادر من یا ابا حفص بکرما را فراموش نکنی اندر دعای تو

خبري دیکر بروایت عمر خطاب رضي الله عنه که رسول صلی الله علیه وسلم کفت یا عمر انک رجل قوي تود الضعیف فاذا اخلا لک الحجر فاستلمه والا فاستقبله وکبره کفت یا عمر تو مردي هستي قوي چون طواف کني وخالي باشد حجر الاسود را بوسه ده واکر از غلبه نتواني برابر بایست وتکبیر کن خبري دیکر هم بروایت عمر رضي الله عنه که رسول صلی الله علیه وسلم کفت یا عمر ادخل یدک في خصم هذا الخط فاخرج هذا الدنانیر فتصدق بها فوالله ما زالت انقلب حتی اصبحت مخافة ان اموت واترکها کفت یا عمر دست اندر کوشهٔ این کلیم کن واین دینارها که نهاده است بیرون آور بدرویشان ده بصدقه که بعزت خداي امشب از اندیشه وغم این خالي نبودم تا صبح بترسیدم از بیم آنکه بمیرم واین بجاي رها کنم خبري دیکر بروایت عبد الله ابن عمر رضي الله عنهما که رسول صلی الله علیه وسلم کفت یا عمر ها هنا تسکب العبرات یعني عند حجر الاسود کفت یا عمر اینجا اشکباران باشد یعني پیش حجر الاسود خبري دیکر بروایت عمر بن الخطاب رضي الله عنه که رسول صلی الله علیه وسلم کفت یا عمر اکره ان یشرکني في طهوري احد کفت یا عمر من کراهیت دارم که کسي با من همبازي کند اندر وضو کردن یعني زیک نیه خبري دیکر بروایت عبد الله بن عباس رضي الله عنهما که مصطفی صلی الله علیه وسلم کفت یا عمر هل تدري لم تلبمت لبیک ان ربي باها باصحابي عشیة عرفة وباها بک عامة خاصة خبري دیکر بروایت طلحه ابن عبید الله رضي الله عنه از رسول صلی الله علیه وسلم که کفت یا عمر ما علمت ان عم الرجل صنو ابیه انا کنا احتجنا الی المال فتعجلنا من العباس صدقة ماله لسنتین کفت یا عمر تو ندانستي که مرد شاخ پدر باشد ما را چون حاجت بودي مالي پیش از وقت از عباس بستدیم زکوة مالش پیش چند ساله خبري دیکر بروایت انس بن مالک رضي الله عنه که رسول صلی الله علیه وسلم کفت یا ابن الخطاب انک لبرکة علی امتي لقد انزل الله فیک ما فاتک من النوافل باللیل فاقضه بالنهار وما فاتک بالنهار فاقضه في لیلک من تلاوة قرآن

رضي الله

وذکر باللسان یعني وهو الذي جعل اللیل والنهار خلفة کفت یا عمر تو برکة بر امت من خداي تعالی اندر شان تو فرو فرستاد که انچ از تو فایت شده است از نافلها بشب وبروز قضا کن وانچ از تو فایت شده از نافلها بروز وبشب باز کن از ذکر کردن خداي تعالی وقران خواندن خبري دیکر بروایت از خواجه نظام الدین رحمة الله از شیخ امام عبد الواجد بن الفضل الفارمدي از جدش ابو القاسم کرکاني رضی الله عنه باسناد درست از مخلد بن یزید کفت شنیدم از سفیان بن سعید الثوري رضی الله عنه یقول عندنا بالکوفة کلبا عضوضا فبینا انا امشي لحاجة اذ رایت الکلب فهبته فوقفت فقال ما لک یا سفیان قلت هبتک فوقفت قال لا تهابني فاني لم اسلط علیک انما سلطت علی من یشتم ابو بکر وعمر رضی الله عنهما سفیان ثوري رضی الله عنه کوید بکوفه بنزدیک ما سکي بود کزنده روزي مي رفتم بحاجتي این سک را بدیدم از وي بترسیدم باستادم این سک بزبان فصیح کفت یا سفیان چه بود ترا که باستادي کفتم از تو مي ترسیدم سک کفت از من مترس که من ترا نکزم وهیچ رنجي ننمایم که مرا بر تو مسلط نکرده اند ولي بران کس که دشنام دهد وبدي کوید ابو بکر وعمر را رضي الله عنهما

الاخبار المنقولات من الکتب المعتبرة في شانه اندر کتاب شرف النبي صلی الله علیه وسلم آورده است که ابو برده رضي الله عنه کفت خرج رسول الله صلی الله علیه وسلم في بعض مغازیه فلما انصرف جاءته جاریة سوداء فقالت یا نبي الله اني نذرت ان ردک الله تعالی صالحا ان اضرب بین یدیک بالدف فقال ان کنت نذرت فاضربي والا فلا قال فجعلت تضرب ثم دخل عمر فالقت بالدف تحتها ثم قعدت علیه فقال رسول الله صلی الله علیه وسلم

ان الشيطان ليخاف منك يا عمر اني كنت جالسا وهي تضرب فدخل ابو بكر
وهي تضرب ثم دخل عثمان فلما دخلت القت الدف ابو برده كويد كه رسول
صلى الله عليه وسلم بيرون شد بغزاي كافران خداي تعالى ورا نصرت داد بر كا
فران با غنيمت باز كرديد كنيزكي سياه پيش وي امد وكفت يا نبي الله
من نذر كرده ام كه اكر خداي تعالى ترا بسلامت و مراد خويش باز كرداند من
دف بزنم پيش تو رسول صلى الله عليه وسلم كفت اكر نذر كردهء بزن واكرنه نه آن
كنيزك دف بر كرفت و مي زد انكه عمر خطاب رضي الله عنه اندر امد ان كنيزك
دف بيفكند و زير خود پنهان كرد و بر سر نشست رسول صلى الله عليه وسلم كفت
شيطان از تو بترسد يا عمر من نشسته بودم و او دف مي زد ابو بكر نيز
در امد و او دف مي زد و عثمان نيز در امد و او دف مي زد كفت چون تو در
امدي از تو بترسيد و دف بيفكند خبري ديكر بروايت عمرو ابن سعد
بن ابي وقاص از پدر خويش سعد قال استاذن عمر بن الخطاب رضي الله عنه
على رسول الله صلى الله عليه وسلم وعنده نسوة من قريش يكلمنه ويستكثرنه عالية
اصواتهن على صوته فلما استاذن عمر ابن الخطاب رضي الله عنه قمن و بادرن
الحجاب فاذن له رسول الله صلى الله عليه وسلم فدخل عمر و رسول الله صلى الله عليه وسلم يضحك
فقال عمر اضحك الله سنك يا رسول الله فقال النبي صلى الله عليه وسلم عجبت من هولاء اللواتي
كن عندي فلما سمعن صوتك ابتدرن الحجاب فقال عمر رضي الله عنه فانت احق
ان يهبن يا رسول الله ثم قال عمر يا عدوات انفسهن تهبنني ولا تهبن رسول
فقلن نعم انت افظ واغلظ من رسول الله فقال رسول صلى الله عليه وسلم انه يا ابن الخطاب
والذي نفسي بيده ما لقيك الشيطان سالكا فجا غير فجك عمرو بن سعد
بن ابي وقاص كفت عمر خطاب رضي الله عنه فرمان خواست كه اندر خانهء رسول

شود

شود و پيش رسول صلى الله عليه وسلم زنان بودند از قريش و با رسول صلى الله عليه وسلم
سخنهايي كفتند باواز بلند و باواز رسول صلى الله عليه وسلم غلبه كردند چون عمر رضي الله عنه
فرمان خواست اندر امدن را بخانهء رسول صلى الله عليه وسلم زود بر پاي خاستند و اندر حجاب
شدند و خويشتن را بپوشيدند رسول صلى الله عليه وسلم ورا فرمان داد كه اندر ايد عمر
رضي الله عنه اندر امد رسول صلى الله عليه وسلم بخنديد عمر كفت خداي تعالى هميشه ترا
شادان و خندان داراد يا رسول الله پيغامبر صلى الله عليه وسلم كفت عجب دارم از اين زنان
كه پيش من بودند چون اواز تو شنيدند يا عمر زود اندر حجاب شدند انكه عمر
رضي الله عنه كفت دشمنان خود از من همي ترسيد و از رسول صلى الله عليه وسلم نمي ترسيد كفتند
اري ازيرا انك تو درشت تر و سخت تري از رسول صلى الله عليه وسلم انكه رسول
صلى الله عليه وسلم كفت بحقيقت بدان يا پسر خطاب بدان خداي كه جان من
بيد قدرت وي است كه شيطان هركز نبيند كه براهي مي روي الا كه شيطان
براهي ديكر رود خبري ديكر كه رسول صلى الله عليه وسلم كفت ان عمر لينظر الى الغيب
من وراء ستر رقيق خبري ديكر بروايت امده است از اعمش از سفيان
از عبد الله قال والله اني لاحسب علم عمر لو وضع في كفة الميزان و وضع علم
ساير احياء اهل الارض في كفة الاخرى لرجح عليه علم عمر رضي الله عنه كفت
بعزة خداي عز و جل كه من حساب همي كنم علم عمر رضي الله عنه كه اندر كفهء
نهند و علم ديكر زندكان اهل زمين اندر كفهء ديكر علم عمر چربتر ايد
از علم اهل زمين و شيخ حكيم عارف زين الدين علي ابن طاهر معروف
بشروين بزاوي رضي الله عنه اندر تصنيف خويش اورده است كه عمر خطاب ب
رضي الله عنه المنافق من كانت الدنيا امله والمطايا عمله عظيم لبطنه قليل لفطنه كفت
عالم بدنياه جاهل باخرته كفت منافق انست كه دنيا اميد وست و خطا

وكناه كرداراوست وبسيار خوردن پيشهء اوست زيركي ودريافتن
او در دنياست ونادانى او باخرت ابو الليث سمرقندى رضي الله عنه اندر
تنبيه اورده است كه وقتي عمر خطاب مردي كه مي رايد كه بر رخانها چيزي
ميخواست وپيري بود ضعيف امير المؤمنين كفت مرا از انصاف تو نيز
كه انصاف تو نمي دهم كه از تو جزيه مي ستانم تا جوان بودي روا بود امروز ترا
عفو كردم وبفرمود تا قوت وي وعيال وي از بيت المال روان كردند ند
خبري ديكر هم ابو الليث كويد بروايت درست از عبد الله بن عباس رضي الله
عنه كه كفت اوراان روز كه عمرا بكارد بزدند كفت يا امير المؤمنين جان بردي
كه مسلمان بودي ان وقت كه بيشترين مردمان كافر بودند وبا پيغامبر بودي
صلى الله عليه وسلم كه غزا كردي و رسول صلى الله عليه وسلم كه از دنيا رحيل كرد از تو راضي
بود وباخر هم بكارد زدند ترا وشهادت يافتي عمر كفت مغرور باشد
انكه بدين كفتار فريفته شود اكر مرا باشد هر چه افتاب بران تافته است
كه فدا كردمي هول مطلع را **خبري** ديكر بروايت اورده اند كه روزي علي رضي
الله عنه نشسته بود درميانهء سخن يكي عمر را رضي الله عنه ستودن كرفت
علي كفت عمر وما عمر وهل خلق الله تعالى بعد النبيين والمرسلين مثل عمر وهل
ولدوالدان مثل عمر وهل راي العصران مثل عمر عالم بحدود الله عز وجل
فقيه في دين الله تعالى اعز الله به الاسلام عدل فامن وانتصب الخلفاء بعده
والنثر في هذه المضي هذه الابيات

شعر

ماراقني قط شيء معجب حسنه ... الا تاملت ذاك الحسن في عمر
ولا تجرد لي امر سررت به ... الا يكدره بلواي في عمر
فان الم حلم خف موقعه ... فيجنب وحدي واشفاقي على عمر

لا تلهجوا غالاحي ان لومكم ... بغيري فوادي بان نصيبوا الى عمر

كفت عمر كدام وخداي تعالى فريده است پس از پيغامبران مانند عمر و
هيچ مادري و پدري را مولود امده است مانند عمر كه عالمست بحدهاي
خداي تعالى وفقيه اندر دين خداي عز وجل خداي تعالى اسلام را بوي عزيز كردانيد
عدل كرد لا جرم امين كشت ونيكو كرد خلفا كه از پس وي باشند واين بيتها ياد كرده و
بكفت كه نبشته اند و امير المؤمنين عمر چند سنت نيكو در اسلام نهاد اول من نصب الحاكم
وهو شريح واول من نصب حاجب البريد وصاحب الجيش واول من بنا بيت المال واول ل
من بنا السجن والجلاد واتخذ الجوامع في الامصار واتخذ الثغور واخذ الارزاق
للمطوعة واول من وضع الخراج على ارض فارس واول من اظهر التراويح وهي سنة
سنها رسول الله صلى الله عليه وسلم الا انه خشي ان يكون فرضا اول كسي كه قاضي نشاند امير
المؤمنين عمر بود رضي الله عنه كه قاضي شريح را بنشاند وپيك ونامه او ابتدا كرد وبيت
المال او بنا كرد وزندان او بنا كرد وجلاد او نصب كرد از بهر حدهاء خداي تعالى و
مسجدهاء جامع اندر شهرها او ترتيب كرد وثغرها بكرد وكسي را كه كارهاي تطوع
كرد روزي داد چون موذنان ومانند اين وخراج او نهاد بر زمين فارس ونماز تراويح
او اشكارا كرد واين سنة رسول بود صلى الله عليه وسلم كه او تراويح كردي درماه رمضان
اما اشكارا نكردي ترسيدي كه خداي تعالى تراويح را فريضه كرداند وبرامت وي
دشخوار باشد وقتي رسول صلى الله عليه وسلم با بوبكر بكذشت ونماز همي كرد بشب وقران
اهسته ميخواند رسول صلى الله عليه وسلم كفت چرا اهسته همي خواني كفت انكه با وي همي مي شنود كويم
وعمر را ديد رضي الله عنه باواز همي خواند كفت باواز چرا مي خواني كفت خفته را بيدار همي كنم
وشيطان را دور همي كنم رسول صلى الله عليه وسلم كفت هر دو بر سر حق ايد ونيكو همي كنيد باهمه
منزلت كه او را بود او از عدل او وهيبت او در عالم فاش شد يك ذره تمنا در خود

نکرد و خود را از همه کسی کمتر دیدی و بدست خود کارها کردی و دیگران نکو
دیدی و آورده اند که کسب کردی و گفتی کسب کنید و رنج بر مسلمانان منهید که هیچ
جای مرا هرگز نیاید و ستوران ندارم که اندر بازار باشم و برای عیال خود حلال طلب
کنم خبری دیگر وقتی دیگر وصیت کرد مردم را و گفت دست از کسب کردن بدارید و
کوشید که خدای تعالی روزی همی دهد که خدای تعالی از آسمان زر و سیم نفرستد
خبری دیگر اندر ورع و پرهیزکاری چنان بود که از شیر صدقه شربتی بوی
دادند پس بدانست که نه وجه وی است انگشت بحلق خود فرو کرد تا وی را قی کند
افتاد و بیم آن بود که از رنج و سختی آن جان از وی جدا شود
و گفت بارخدایا با تو پناهیدم از آن قدر که اندر رگهای من مانده است
و بیرون نیامد خبری دیگر اندر کیمیای سعادت آورده اند که وقتی از غنیمت
مشک آورده بودند بخانهٔ امیر المومنین عمر رضی الله عنه و عمر فرمود تا زن وی
بوی مشک شنید گفت این چیست گفت مشک همی ساختم دستم بوی گرفت اندر
مقنع مالیدم عمر رضی الله عنه مقنع از وی بستد و همی شست و اندر خاک همی
مالید و همی بویید تا هیچ بوی نماند آنگاه بوی داد و این مقدار اندر محل مسا
محت باشد و لیکن عمر رضی الله عنه خواست که این در بسته باشد تا بچیزی ادا
نکند و یا از بیم حرام حلالی بگذاشته باشد و ثواب متقیان یافته باشد شد
خبری
هم در کیمیا دیدم که عمر رضی الله عنه زنی داشت که وی را دوست داشتی چون خلافت
بوی رسید زن را طلاق داد از بیم آنکه نباید که اندر کاری شفاعت کند و از
خویشتن نیاید که وی را خلاف کند خبری دیگر اندر تفسیر آورده است که عمر
رضی الله عنه بر منبر گفت در مشوید اندر کابین زنان که اگر آن کرامتی بودی
اندر دنیا و یا پرهیزکاری بودی نزد خدای تعالی اولی ترین کسی بدان پیغامبر

بودی

بودی صلی الله علیه وسلم و وی هیچ زن و هیچ دختر بیش از دوازده وقیه و نیم کابین
نکرده است چون وی این سخن بگفت زنی سخن گوی برخاست و گفت خدای تعالی
ما را قنطار دهد و پسر خطاب باز می ستاند خدای تعالی همی گوید وَإِنْ أَرَدْتُمُ اسْتِبْدَالَ
تا زَوْجٍ مَكَانَ زَوْجٍ وَآتَيْتُمْ إِحْدَاهُنَّ قِنْطَارًا فَلَا تَأْخُذُوا مِنْهُ شَيْئًا أَتَأْخُذُونَهُ بهتانا
وَإِثْمًا مُبِينًا یعنی که اگر خواهید که بدل کنید جفتی بجای جفتی و داده باشید یکی
از ایشان مالی بسیار فرا مستانید از ایشان چیزی آیا فرا همی گیرید از ایشان بسبیل
بهتان و اندوختن بزه ظاهر عمر خطاب رضی الله عنه از بزرگی که بود اندر دین
شد و امانت چون این سخن بشنید و دانست که آنچ آن زن همی گوید صواب است حق را انقیاد
و گردن نهاد و گفت کل الناس افقه من عمر اصابت امراة واخطأ عمر گفت همهٔ مردمان
بهتر دانند از عمر زنی صواب کرد و عمر خطا کرد خبری دیگر روایت کنند از عمر رضی الله عنه
که گفت یا معشر القراء ارفعوا رؤسکم واتجروا فقد وضح الطریق ولا تکونوا عیالا علی الناس
گفت یا جماعت مقریان سر بردارید و احوال نیکو ببینید و خرید و فروخت کنید که
بحقیقت آشکارا شد راه و زینهار تا عیال مردم نشوید یعنی کسب کنید تا حاجتمند
مردم نگردید و هم عمر گفت رضی الله عنه من لم یتفقه فی الدین فلا یتجر فی سوقنا
هر که فقیه نباشد اندرین خرید و فروخت مکنید اندر بازار ما یعنی علم خرید
و فروخت را بباید دانستن تا در ربا نیفتد و ماخوذ نگردد خبری دیگر ابو
اللیث صاحب تنبیه گفت شنیدم از ابو جعفر که گفت عمر خطاب را رضی الله عنه وام
بود بر جهودی پس عمر او را بدید گفت بدان خدای که برگزید ابو القاسم را محمد
صلی الله علیه وسلم بر همهٔ آدمیان که نروی تا حق من ندهی جهود گفت خدای تعالی ابو
القاسم را بر مردمان نگزیده است عمر دست برآورد و طپانچه بر روی جهود
زد گفت من و تو پیش ابو القاسم روم هر دو پیش پیغامبر صلی الله علیه وسلم آمدند جهود

کفت یا محمد عمر هجي بنداردکه خداي تعالي ترا بر همهٔ ادميان بر کزیده است ودست
براورد وطپانچهٔ بر روي من زد رسول صلي الله عليه وسلم کفت اما یا عمر اورا راضي کن
از ان طپانچه که زدي انکه کفت بلي یا یهودي ادم صفي خداي بود وابراهیم
خلیل خداي بود وموسي کلیم الله بود وعیسي روح ومن دوست خداي بلي
یا یهودي دو نام از نامهاء خداي تعالي برامت من نهاد نام وي سلام ونام
امت من مسلمان ودیکر نام وي مؤمن ونام امت من بر نهاد مؤمنان بلي یا
یهودي ش انتم الاولون والاخرون ونحن الاخرون السابقون یوم
القیامة ش شما اندر دنیا پیش از ما بودید وپس بدوزخ خواهید شد
وما در دنیا اخر بودیم ودر قیامت پیش از همه باشیم بلي یا یهودي طلبتم
یوم الجمعة یوما ذخر لنا یوما یعني الجمعة فالیوم لنا وغدا لکم وبعد غدا
لنصاری بلي یا یهودي ان الجنة لمحرمة علي الانبیاء حتي ادخلها انا وانها
لمحرمة علي الامم حتي یدخلها امتي بلي یا یهودي ش روز ادینه طلب کرد ید خداي
تعالي روز ادینه مارا عطا کرد وفردا شنبه است شمارا وپس فردا که یک شنبه است
ترسایان را یا یهودي بهشت حرامست بر پیغامبران تا من اندر بهشت نروم و
حرامست بر همهٔ امتان تا امت من اندر بهشت نشوند **وصایای عمر رضي الله عنه**
قال حدثنا ابوبکر قال حدثنا علي بن عمر الحافظ الدارقطني فیما قري علیه بالرملة
وانا اسمع قال حدثنا ابراهیم بن عماد بن اسحق واحمد بن عبد الله الوکیل قال حدثنا
الحسن بن عرفة قال حدثنا یعقوب بن الولید الازدي عن یحیی بن سعید عن سعید بن
المسیب قال وضع عمر بن الخطاب رضي الله عنه للناس ثمانیة عشر کلمة حکمة کلها قال ما عاقبة من
عصا الله فیک بمثل ان تطیع الله فیه وضع امر اخیک علي احسنه حتي یجیئک ما یغلبک عنه
ولا تظنن بکلمة خرجت من مسلم شرا وانت تجد لها في الخیر محملا ومن کتم سره کانت الخیرة بیده

ومن عوض

ومن عوض نفسه بالتهمة فلا یلومن من اساء الظن به وعلیک باخوان الصدق فعش
في اکنافهم فانهم زینة في الرخاء وعدة في البلاء ولا تهاون في الحلف بالله عز وجل
فیهینک الله تعالي ولا تسأل عما لم یکن فان فیما کان شغلا عما لم ولا تعرض فیما لا یعنیک
یعنیک وعلیک بالصدق وان قتلک الصدق ولا تطلب حاجتک الی من لا یحب نجاحها
واعتزل عدوک واحذر صدیقک الا الامین والامین من خشي الله ولا تصاحب الفجار لتتعلم
من فجورهم وذل عند الطاعة واستعصم عند المعصیة وتخشع عند القبور واستشور
في امرک الذین یخشون الله فان الله سبحانه وتعالي قال انما یخشی الله من عباده
العلماء **تم وصایا عمر رضي الله عنه** عمر خطاب رضي الله عنه کفت رسول را
صلي الله عليه وسلم بخواب دیدم سر بر من کران کرد کفتم چه بوده است کفت نه توانی که در
روزه اهل خویش را بوسه دهي عمر رضي الله عنه نیز هرکز ان نکرد هرچند این حرام
نیست ولیکن نا کردن اولي تر وبا صدیقان درجنین کارها تو مسامحت نکنند اکرچه
با دیکران کنند **خبري** دیکر عباس رضي الله عنه همي کفت مرا با عمر خطاب دوستي
بود خواستم که از پس مرک وي الخواب ببینم پس از یک سال ویرا بخواب دیدم
چشم مي سترد کفت اکنون فارغ شدم وکار در خطر بود اکر نه ان بودي که خداوند
کریم بود **دعاي که عمر رضي الله عنه همواره مي خوانديد** اللهم اعصمني
بعفوک بحبلک وارزقني من فضلک وعافني واعف عني اللهم اني ضعیف فقوني واغنني
من الفقر ومتعني بسمعي وبصري ش بر سیدند از امیر المؤمنین عمر رضي الله عنه از مروت
کفت المروة علي خصال کثیرة الحلم والحیاء والسخاء وصدق اللهجة وترک الغیبة
وحسن الخلق والعفو عن القدرة وقبول المعذرة وانجاز الموعود وکتمان السر وحفظ
الصحبة والبر والمعروف وعرفان الحقوق ومراعاة الجیران صدقت یا عمر ابن الخطاب
حکایات في مناقب امیر المؤمنین عمر بن الخطاب رضي الله عنه وعن احبابه

شبی عمر رضی الله عنه بعسس برخاسته بود و می گشت تا بدر سرای رسید آواز گریستن
شنید که از سرای بیرون می آمد عمر رضی الله عنه آنجا بایستاد و نیکو گوش داشت آواز زنی
شنید که با کودکان خویش می گفت بخسپید که خدای تعالی داد ما از عمر خطاب بستاند چون عمر
رضی الله عنه این سخن بشنید دلش زیر و زبر شد در سرای آن زن بکوفت و دستوری
خواست و اندر شد و بپرسید که شما را چه بوده است آن پیره زن گفت من زنی ام و این چندین
کودکان و عمر خطاب پدر این کودکان را بغزا فرستاده است و ما چیزی نداریم و چیزی
نیست که نفقه کنیم و این کودکان می گریند آن زن ندانست که این عمر است و عمر اندر ساعت
بازگشت و بخانه شد و جوالی پر آرد کرد و پاره گوشت بر سر آن نهاد و خود بر پشت گرفت
سلمان فارسی رضی الله عنه با وی بود گفت یا امیر المؤمنین فرمان ده تا من برگیرم عمر رضی الله عنه
گفت تو اکنون این بار از پشت من برگیری فردا روز در قیامت بار گناه از پشت من که برگیرد
و گناه من کرده ام نه تو یا سلمان و می گریست و آن همی برد تا بدر سرای آن عورت رسید آن زن را
بانگ کرد در باز کرد و عمر رضی الله خود دیگ برنهاد و آن روی و ریش خویش بر زمین نهاد
و آتش می دمید تا دیگ بپخت زنی از همسایگان درین خانه آمد امیر المؤمنین عمر را بدید در میان
آن دود و آتش آن زن را گفت نمی دانی که این امیر المؤمنین عمر خطاب است زن بترسید و از
هوش بشد چون با هوش آمد عذر خواست که ندانستم که تو کی و سخنها گفته ام عفو کن
پس عمر رضی الله عنه بیامد و آن کودکان را بیدار کرد از خواب و بدست خویش طعام در دهان
آن کودکان می نهاد و می گفت عمر را بحل کنید و روز قیامت بر عمر خصمی مکنید و با این
عمر را بوده است که جهانیان همه از عدل او گویند چنین شنیدم که کسی عمر را بخواب دید
پس از مرگ وی بیازده سال با وی گفت یا امیر المؤمنین ما فعل الله بک قال الآن فرغت
من الحساب گفتند تا چندین شمار بود گفت خدای تعالی با من چندانی شمار بکرد که روزی
در ولایت من برگی از آن پیره زنی از یک کنار جوی جسته بود پای آن بزرگ بجوی

فروشده

بجوی فروشده بود و بشکسته خدای تعالی گفت یا عمر تو امیر المؤمنین
بودی چرا گوش نداشتی و غافل شدی تا آن کنار جوی ویران بشدی
و پای آن بزرگ آن پیره زن بشکستی و رنجور گشتی خبری دیگر چنین گویند که
چون ابوبکر صدیق رضی الله عنه ازین جهان بیرون شد و عمر خطاب رضی الله
عنه بجای وی بنشست بامیری که خالد بن ولید داشت رضی الله عنه خالد را از
امیری باز کرد و سعد را بامیری نشاند گفت تا خلق بدانند که کار بخلافت
است نه بمال و چون روزگاری برآمد سعد خواست که سرای کند و گوشه آن
سرای با سرای گبری بود سعد آن گبر را بخواند و خواست که از آن سرای گبر
بخرد گبر بنفروخت سعد اندر بها زیادت کرد هیچ گونه آن گبر اجابت نکرد
مردمان گفتند چندین خواهش با گبری چه باید کردن تو آن سرای بگیر آنگه بها
بده آن گبر بشنید بترسید گفت نباید که سعد آن سرای باز گیرد با زن خویش
گفت ای زن چه تدبیر است آن زن گفت ایشان را امیری هست که او را
امیر المؤمنین گویند برخیز و بنزدیک شو و از سعد گله کن تا وی سعد را
بفرماید تا دست از تو بدارد آن گبر برخاست و بمدینه شد پرسید که امیر
المؤمنین کجاست گفتند برپشت بیرون شده است چشم همی داشت
تا وی از کدام سوی در آید هیچ گونه اثری و گردی نمی دید عمر خطاب را
رضی الله عنه دید دره در زیر سر نهاده و بر خاک خفته آن گبر ندانست
که وی امیر المؤمنین است پای را بروی زد و گفت عمر از کدام سوی رفته
است گفت چه می خواهی و چه می باید ترا از وی گفت بتظلم آمده ام گفت از که
گفت از سعد که قصد کرده است که سرای مرا فرا گیرد بغصب عمر رضی الله عنه
اندر وقت بر پای خاست و بتعجیل بخانه باز آمد خادم را گفت پاره کاغذ بیار و دوات

تا نامه نویسیم بسعد اندر همه سرای عمر کاغذ نیافت گفت پاره ادیم بیاورید هم نیافتند
گفت پارهٔ استخوان بیارید بسیار طلب کردند شانهٔ گوسفندی بیافتند نزدیک عمر
آوردند بر آنجا نبشت بسم الله الرحمن الرحیم اما بعد یا سعد چون این نامه بتو رسد
خصم را خشنود کنی و یا بر خیزی و بنزدیک من آیی و آن شانه بان گبر داد گبر با خانهٔ
خویش آمد زن وی گفت یا مرد چه کردی آن مرد گبر گفت این راه دراز برفتم تا افسوس
بر من پنداشتند پارهٔ استخوان با من دادند گفت چون آوردی برو و بنزدیک
سعد شو و بدوی عرضه کن آن گبر برخاست و بدر سرای آمد وی اندر سرای نشسته
بود نماز کرده و غلامان صف برکشیده آن گبر شانه در دست گرفت چون سعد را
نظر بروی افتاد و خط امیر المؤمنین عمر رضی الله عنه بدید رویش زرد گردید بر
خاست و آن عمامه که در سر داشت در گردن خویش نهاد و فرا پیچید و در دست
آن گبر داد و گفت هرچه خواهی اینجا بکن با من و مرا پیش امیر المؤمنین عمر رضی الله عنه مبر که
من طاقت سیاست عمر ندارم آن گبر بیفتاد و بی هوش گشت چون با هوش آمد گفت
اسلام بر من عرضه کن در وقت مسلمان شد و آن سرای خویش در کار سعد کرد و بخشودی
با این گبر گفتند سبب چه بود که تو مسلمان شدی گفت برای آنکه امیر المؤمنین را دیدم
مرقعی پوشیده پاره کهنه و شلوار در پای نه دره در زیر سر نهاده بر خاک خفته
درویش وار بدان گونه که من وی را دیدم و از وی چندین سیاست و هیبت وی در
دل مردمان با خویشتن گفتم که اگر آن دین را که چنین امیری بود از دین نبود
مگر حق تا بدانی که عدل چگونه مبارک بود **خبری** دیگر عمر خطاب رضی الله عنه
سپاهی بنهاوند فرستاده بود و روزگاری دراز بر آمده بود روز آدینه عمر
رضی الله عنه خطبه همی کرد بمدینه بر منبر رسول صلی الله علیه وسلم اندر میان خطبه
گفت یا ساریة الجبل الجبل یعنی بکوه شو بکوه شو چون از دیگر یاران پرسیدند

که آنچه بود که در خطبه گفتی گفت دلم مشغول بود از بهر سپاه نگاه کردم دیدم
جنگ همی کردند و لشکر کافران کمین ساخته بودند آواز دادم گفتم ساریه را
که سپهسالار لشکر است که بر کوه شو تا کافران نگیرند اصحاب آن وقت را بنو
شتند چون ساریه باز آمد با لشکر و غنیمت پرسیدند که سبب فتح شما
بود گفت روز آدینه جنگ همی کردیم و دشمن با ما کمین کرده بود آواز امیر المؤمنین
عمر شنیدیم که همی گفت یا ساریة الجبل الجبل بر کوه شو چون بر سر آن کوه شدیم لشکر
بدیدیم کمین ساخته فرو رفتیم و شمشیرها در نهادیم و همه را بکشتیم و غنیمت
آوردیم تا بدانی که این از کرامات عمر است رضی الله عنه او بمدینه و لشکر بنهاوند
از سر منبر بدید از این ظاهرتر خواهی **خبری** چنین آورده اند که اندر
روزگار پیشین رسم چنان بودی که هر سالی رود نیل بایستادی تا دختری را
بیاراستندی و اندر آن آب انداختندی آنگاه آب روان شدی چون بروزگار
عمر رضی الله عنه رسید عمرو را خبر کردند تا چه فرماید عمرو رضی الله عنه کاغذ بر
گرفت و برود نیل انداخت نامه نبشت که یا نیل اگر بفرمان خویش می روی مرو که
ما را با تو حاجت نیست و اگر بفرمان خدای عز وجل می روی پس برو بنوشت
و گفت این نامه را برود نیل اندازید چون ببردند و با آب انداختند در ساعت رود نیل
روان شد همچنین تا قیامت باز نیستد با امر خدای عز وجل و سهم عمر خطاب
رضی الله عنه **خبری** روزی عمر خطاب رضی الله عنه در صحرای خفته بود
و دره در زیر بالین کرده و خاک و گرد بر سر وی نشسته بود رسول روم فرا رسید
و وی را دید تنها در خواب در صحرا دست با تیغ زد و گفت زلزله اندر دین ها
افکندی چون دست با تیغ زد از بالین عمر دو شیر برخاست یکی نر و یکی ماده
آهنگ رسول روم کردند وی تیغ بیفکند و بگریخت عمر رضی الله عنه

بیدار کشت تیغ را دید انداخته و مرد از هوش شده عمر رضي الله عنه کفت ای
مرد انجا که عمر حاضر بود لیر پاسپان وي خبر کفت زینهار یا عمر اسلام بر من عرضه
کن اسلام بر وي عرضه کرد کفت لا اله الا الله محمد رسول الله خبر با امیر المومنین علي
رسید رضي الله عنه کفت راست است که رسول صلی الله علیه وسلم کفت هر جا که عمر حاضر بود ملائکه
پاسپان وي باشند **خبري** روزا ز پس رسول صلی الله علیه وسلم عمر نماز همي کرد و
رسول صلی الله علیه وسلم سوره والنازعات می خواند بدین ایت رسید که انا ربکم
الاعلی که فرعون کفت من خداي مهترم عمر رضي الله عنه کفت لو کنت حاضرا عنقه
الکرم انجا حاضر بودمي کردن وي بزدمي چون نماز بکزاردند رسول صلی الله علیه وسلم کفت
یا عمر در نماز سخن کفتي نماز اعاده کن جبرئیل علیه السلام امد که عمر مکو نماز قضا کن که ما
نماز تو قبول کردیم وان نماز تو برابر نماز همه امت کردیم که ما مرد مردانه را دوست داریم
خبري ابن عمر که شنیدي روز عید نزد رسول صلی الله علیه وسلم امد که مصطفی
رود کودکان مدینه در وي ویختند و عیدي خواستند رسول صلی الله علیه وسلم کفت
یا عمر مرا از ایشان باز خر عمر رضي الله عنه برفت و لختي کوشت با ایشان داد و لختي
میوه رسول صلی الله علیه وسلم کفت یا عمر تو مرا ارزان تر خریدي از مالک ذعر یوسف را
علیه السلام ملک یوسف را بدراهم معدوده خرید و تو مرا بمیوه و کوشت خریدي
عمر کفت یا رسول الله اکر از یوسف ارزان تري بروي از یوسف خوبتري و شیرین
تر عمر مردي بود که دیو بکریخت از سایه جامه او نیل مصر برفت بنامه او و زمین
از زلزله بیارامید از هیبت دره او نعره او بشنیدند واو در مدینه از خطبه او
ملک تعالی حکم کرد بر موافقت حکم و کامه او رضوان هیزم کشید بخانه او و میکا
ییل بوینده بوي سایه او اسلام نازنده بود اسلام او جبرئیل همنشین شده با
غلام او فله شیر پاسپان بالین و فله اسمان و زمین عاجز کشته از برداشتن یقین او

خبري شبي عایشه رضي الله عنها بر بام حجره بود واندر ستارکان همي
نکریست کفت یا رسول الله هیچ کس باشد که ویرا بعدد این ستارکان طاعت و
عبادت باشد عایشه رضي الله عنها کفت من چشم داشتم که بکوید ان پدر تو است
رسول صلی الله علیه وسلم کفت یا عایشه ان عمر خطاب است عایشه سر در پیش افکند رسول صلی
الله علیه وسلم کفت یا عایشه حسنات عمر رضي الله عنه چون حسنه است از حسنات پدر تو ان روز که
عمر را رضي الله عنه بر جنازه نهادند علي رضي الله عنه بیامد و بایستاد و کفت هیچ صحیفتي
نیست در عالم که مرا بایدي که ان صحیفه عمر استي تا بدان صحیفه بپیش خداي عز و جل
رومي مکر صحیفه این بپیچیده اند کفت یعني عمر خطاب رضي الله عنه **خبري**
چنین کویند که یک روز رسول صلی الله علیه وسلم نشسته بود و عمر خطاب حاضر بود
کفت یا عمر مرا این زمان امده است که نور عدل بعمر خطاب ده اکنون تراداد
دم عدل کردن اندر جهان نصیب توات چون ابو بکر صدیق را رضي الله عنه
وقت رفتن از دنیا نزدیک امد وصیت نامه نبشت که همان دو درم و چهار
دانک که مزد من بود بدان کس دهید که از پس من خلیفه باشد وانچ من ستده بودم
انک همچنانست بدیت المال باز رسانید اشتري بود که خانه مرا اب اوردی
انک اشتر ببیت المال باز برید خبر بعمر خطاب رسید سر در دیوار زد و کفت
اتعبت من بعدک وصیت نامه نوشت و نام خلیفتي نه نبشت وجاي نام کنده
بکذاشت تا کس نیازارد عباس بن عبد المطلب رضي الله عنه دانست که ان جاي
کشاده مانده است که از پس ابو بکر اختلاف فتند لیري کرد وان وصیت
نامه را نخواست نام عمر خطاب رضي الله عنه در وي نوشت چون صدیق رضي
الله عنه بهوش امد کفت عباس را وصیت نامه را بیاور بیاورد کفتا ن سپید که
نمي بینم کفت من کستاخي کردم یا خلیفه رسول الله و نبشتم صدیق شاد شد کفت

الحمد لله که مرا اینم مراد همین بود بعضی از یاران بیامدند و کفتند چرا کردی
ای عمر خطاب درشت ترین کسی است پیش خدای تعالی چه حجت آوری که درشت
ترین کسی را بر مسلمانان مسلط کردی صدیق کفت ا سند ولی مرا بازنشانید خادمه
امد و او را بازنشاند کفت اکر خدای تعالی ز من سوال کند که خلیفت چرا او را
کردی کویم در روی زمین کس از عمر خطاب عادل تر ندانستم چون عمر رضی الله عنه
با میری نشست از اطراف عالم بوی خلق امدی که امیر کشت که کرک و کوسفند
بیکجای اب می خورند عدل کرد تا مسلمانان بمقصود رسند زنان بیوه را اب خود
کشیدی وار خود خریدی و خود بر کرفتی و حمالان را یاری دادی کفتی لختی
من برم کنیزک هندو را که دست مانده شدی از اب کشیدن یاری دادی کفتی لختی
من بر کشم چون شب بودی پاس داشتی مونس وی عبد الرحمن بودی **خبری** عبد
الرحمن کوید ازوی عجایب دیدم بدان نوری که میراث یافت کفتند یا پسر عوف
چه دیدی کفت اکر وی زنده استی بازداردی اما یکی ان بود که هر شبی هر دو بر
فتیمی یکی کوی بود که دران کوی رفتی و مرا کفتی تو اینجا باش من بایستادمی و نیاب
ستمی ورا مخالفت کردن وار امر او بیرون امدن شبی بعد از وفات وی رفتم
در بن ان کوی اندر خانه پیرزنی بر جای مانده می کفتی چه بوده است که عمر امشب
دیر همی اید کفتم ای زن عمر از دنیا رحیل کرد پیره زن چون بشنید اهی بکرد و بی هوش
شد چون باهوش امد کفت ای بار خدای عمر را بیامرز که وی تعهد من کردی کفتم
و چه کردی از تعهد کفت بروز پلیدی کرده بودمی بیامدی و بیرون انداختی
و جامه من بشستی و مرا پاک کردی و انچ مرا بایستی بیاوردی کفتم ای زن اینک
من یار عمرم اکر وی اندر کذشت اینک من بجای اویم نیابت وی بدارم بانک بر من زد
و کفت که ایستد مرا بجای وی اکر یار عمری مرا بدعا یاری ده انکاه سر برداشت و

کفت

کفت ای باری خدای من این رنج و بیماری بعون و یاری وی می کذاشتیم چون
وی رفت مرا نیز بر کیر که من عمر زنی عمر نخواهم این بکفت و نکرد من بکریستم و تعهد
وی بکردم و جهاز وی بساختم و وی را دفن کردم **خبری** هم عبد الرحمن بن
عوف رضی الله عنه کوید یک شب دیکر او را دیدم مشکی اب از پوست کاوی پر
کرده و ری بکوی بها مدینه نهاده مانده شد کفتم مانده شدی بده تا من بر کیرم
کفت اکر امروز بار مشک من تو بر کیری فردا روز قیامت بار کناه من که بر کیرد
کفتم ترا چه بار بود بر راه رسول صلی الله علیه و سلم زیستی کفت من دوست چنان دارم
که سر بر این خلافت بر هم چون در کذشت چنین کویند که از پس یک سال پسر وی
عبد الله بن عمر رضی الله عنهما بخواب دید بامداد بیرون امده ستار از سر رفته
و مسجد رسول صلی الله علیه و سلم رفت کفت ای بقیه صحابه رسول جمع شوید تا سلام
پدرتان برسانم جمله جمع شدند انکاه کفت بدانید که دوش پدر را بخواب دیدم
و تا دوش اندر هر شبی بر رسول صلی الله علیه و سلم صلوات می دادم نیت انکه مکر پدر را
بخواب ببینم و نمی دیدم تا دوش دیدم پدر را روی زرد و پشت دوتا کشته کفتم
ای باب این چه حالت رنک روی تو سرخ بود کفت ای پسر اکنون رستم و تا اکنون
در مانده بودم بشمار کفتم ای باب در چه شمار کفت وقتی بود که چون بیک خصم مشغول
کشتمی از ان دیکر غافل بودمی ان دیکر بی بر کماندی حال بجای رسید مخاطره
تا اشتری بود صدقه را مهار بودی و پراهن ده کره زده بودم پیوند کرده از پس
پس حرارت بیرون انداختم که بیش از طاقت اشتر می نداشت از سستی که بود
مرا فرمان رسید که چرا انداختی ان مهار را و مال مسلمانان را چرا ضایع کردی کفتم
ای باب زین عتاب بچه رستی کفت ای پسر نه ترا کفته بودم که نامه در کفن نه و ان نامه بنشستن
ان بود که حسن و حسین رضی الله عنهما روزی پیش پدر من امدند و سلام کردند و

و پدر من در شمار مسلمانان مشغول کشته بود سلام ایشان نشنید چون فارغ کشت
کفت اینجا ایند حسن وحسین رضی الله عنهما کفتند سلام کردیم کفت نشنیدم برخا
ست وامد تا پیش ایشان حسن وحسین هر دو بر پای خاستند عمر رضی الله عنه
سر هر دو را بوسه داد انکه غلام خود را کفت که خازن وی بود برو و دو جامه بیار
یکی بدین ده و یکی بدان ده انکه کفت جعلانی فی حل از من خشنود کردید که من
ندانستم ایشان هر دو پیش پدر رفتند و کفتند که امیر المؤمنین عمر رضی الله عنه
خلعت داد علی رضی الله عنه شاد شد **نکته** اری چنین است هر که خواهد که دل
پدران بدست ارد ونتواند کردن مکر بنیکویی کردن بجای فرزند که میوه دل پدران
فرزندانند علی رضی الله عنه کفت باز روید و بکویید که پدر ما میکوید که از رسول
صلی الله علیه وسلم شنیدم که کفت تا عمر زنده است نور مسلمانی است وچون از دنیا بیرون
رود چراغ بهشتیانست حسن وحسین رضی الله عنهما امدند و کفتند عمر رضی الله عنه
کفت شما هر دو شنیدید از پدر خود کفتند بلی عمر کفت پس یا عبد الله دوات و کاغذ
بیاور و ذکری نویس که این ذکریست که کواهی دادند حسن وحسین فرزندان
رسول الله صلی الله علیه وسلم از پدر خویش که مصطفی صلی الله علیه وسلم کفت که عمر تا زنده است
نور مسلمانی است وچون از دنیا برود چراغ اهل بهشت بود انکاه فرمود تا هر سه کواهی
نوشتند کفت ای عبد الله چون من بمیرم این خط در کفن من نه بر ابر سینه من تا مرا
فریاد رسد و دیکر کفت چون من بمیرم نزد ام المؤمنین عایشه رضی الله عنها رو
و انجای که پهلوی ابو بکر مانده است از وی بخواه که من خود خواسته بودم لیکن بود
که بر ندهد که از من شرم داشته بود چون مرده ام از خشمت برخیزد از بعد مرک بخواه
اکر دستوری دهد مرا انجا دفن کن و اکر دستوری ندهد مرا بکورستان مسلمانان بر
عبد الله بن عمر رضی الله عنهما کوید چون پدر من از دنیا برفت او را در کفن بپیچیدم

ونزد عایشه رضی الله عنها امدم و کفتم ام المؤمنین دانی که ثالث رسول الله صلی الله علیه وسلم
ما بود و بر مصطفی صلی الله علیه وسلم از پس ابو بکر دوست تر که بود اکر از پس مرک نیز
سیوم وی بود و انجای که پهلوی ابو بکر و رسول صلی الله علیه وسلم مانده است پدر من
ار زانی داری مارا شاد کرده باشی و پدرم را بمقصود رسانیده باشی عایشه رضی الله
عنها بکریست و کفت که من انجای را از بهر خود می داشتم لیکن وی بر من سبق از
تن خود عزیز تر است انجای بوی بخشیدم لیکن تا اکنون چون انجا می رفتم روی و
سر کشاده نشستمی هر دوان محرم اند اکنون ازین روی کشوده نتوانم نشست که حرمتی
و حشمتی زیادت شد عبد الله بن عمر رضی الله عنهما کوید که پدر من وصیت کرده
بود که عایشه رضی الله عنها دستوری دهد کلید مخواهید اکر شایسته جوار ایشان
باشم بندها کشاده شود جنازه من انجا برید چون جنازه پدرم در رسید بند از
بند جدا شدی کلید بقدرت خدای عز وجل و اوازی شنیدم که دوست را بدوست
اندر ارید که دوست بدوست مشتاق است انکه پدرم عمر رضی الله عنه در خواب مرا کفت
اکر این نامه و کواهی ایشان نبودی بدین زودی از شمار نرستمی لیکن ندایی شنیدم که ان کواهی
راست است بدان کواهی امرزیدم **خبری** عبد الله ابن عباس رضی الله عنه
کوید و قتی عمر خطاب رضی الله عنه طهارت می کرد و من او را اب میختم بنفس الصعدا
بادی سرد از جکر بر کشید من کفتم ای امیر المؤمنین همه جهان تراست و جباران را
کردن شکستی و دین اسلام را قوی کردی و در میان رعیت عدل کردی این باد سرد
زدن چرا عمر کفت که عمر من باخر رسید و ندانم که خلیفتی از پس من کرا دهم ابن عباس
کوید اصحاب را ستودن کرفت تا بعبد الرحمن بن عوف رسیدم کفت وی بازاری
است رسیدم بعثمان عفان رضی الله عنه کفت وی شایسته است ولیکن الف بقرابت
وی بیداست لیکن مهربانست بقرابت خویش تا لاجرم هر چه افتاد او را از مهربانی

افتاد خبري ديگر بروايت درست آورده اند كه روزي عمر خطاب رضي الله عنه در مدينه
مي رفت زني عجوزه ايستاده بود زني ديگر وي را گفت در خانه رو كه امير المؤمنين عمر مي
گذرد پس آنكه عجوزه سر از خانه بدر آورد گفت خود وي روز بود كه او را عمرك خواندند
امروز بعمر گشته و بعد از آن با امير المؤمنين گشت سبحان الله چون عمر بشنيد باز گرديد
و بيامد و عجوزه را گفت كيست كه عمر را بعمر گود بگدايي تا عمر خود را بشناسد و
بعد از آن هر روز برخاستي و بخانهٔ عجوزه آمدي و گفتي خاشاك بده تا مزبله برم
و سبوي آب بده تا آب بيارم كه عمر را بجز تو كس ديگر نشناخت خبري ديگر
مگر وقتي عمر خطاب رضي الله عنه در مدينه مي گشت زني دختر خود را مي گفت كه پارهٔ آب
در شير كن دختر گفت نه امير المؤمنين عمر رضي الله عنه امروز منادي فرمود كردن
كه آب در شير مكنند زن گفت عمر اينجا نيست دختر گفت اگر عمر اينجا نيست خداي عمر
اينجاست عمر رضي الله عنه مي گذشت بشنيد خانه را نشان كرد و بيامد پسر را گفت
زني از بهر تو ديده ام بخواهمش از بهر تو بامداد بدر خانهٔ آن زن آمد و گفت د
خترك ترا بپسر ميدهم زن گفت مرا اين زهره نباشد كه اين انديشه كنم عمر گفت بدان سخن
كه من از دختر تو شنيدم اين وصلت ببايد كردن پس آن دختر را از براي پسر خود
عاصم بخواست امير المؤمنين عبد العزيز از فرزندان آن دختر است و از عبد الله
العزيز بن عبد العزيز آمد كه بروزگار خلافت وي گرگ و ميش بهم مي بودند خبر
عمر رضي الله عنه بروزگار خلافت خود بعسس خود گرديدي مگر همي گشت آواز بانگ سرود
شنيد از سراي بربام شد و بدان سراي فرو شد مرد برا ديد و زني با وي نشسته
و خمر ديد گفت يا دشمن خداي پنداشتي كه چنين معصيت خداي تعالي بر تو پوشيد
مدد بتو سيد گفت يا امير المؤمنين شتاب مكن كه اگر من يك معصيت كردم تو
چهار معصيت كردي اول خداي تعالي همي گويد وأتوا البيوت من ابوابها

بخانه از در اندر آييد و تو بربام برآمدي دوم خداي تعالي فرموده است لا تدخلوا
بيوتا غير بيوتكم حتي تستأنسوا وتسلموا علي اهلها گفت اندر خانهٔ كسان مشويد تا
موانست كنيد و سلام كنيد و تو بخلاف فرمان خداي تعالي كار كردي سيوم خداي
تعالي گفت ولا تجسسوا تجسس مكنيد و تو تجسس كردي چهارم خداي
تعالي گفت اجتنبوا كثيرا من الظن گفت پرهيز كنيد از گمان بد بردن و تو گمان
بد بردي عمر رضي الله عنه چون بشنيد بر دل وي عظيم كار پشيمان شد و بگفتار
آن بندهٔ آزاد كرد آن مرد نيز توبه كرد و از جملهٔ نيك مردان گشت ببركت عمر خطاب
رضي الله عنه خبر عمر رضي الله عنه روزي سر نهاده بود كه بمسجد اندر
مسجد ناگاه غلامي آمد سياه و بانگ بروي زد جامهٔ چركن شده گفت برخيز يا امير المؤمنين
و انصاف من بده بيش از آنكه خداي تعالي داد من از تو بستاند روز قيامت عمر رضي الله
عنه زود برخاست و سخن وي عظيم بر دل وي كار كرد گفت چه حاجت داري
تا روا كنم گفت حاجت من آنست كه جامهٔ من بشويي و پاكيزه بكني كه مردي مبتلاام و بر
تو واجبست كه گدايان و درويشان و بيماران را تعهد كني عمر رضي الله عنه گفت
آري حق بدست تو است چونين كنم كه مي فرمايي و منت دارم پس آن غلام جامهٔ
خويش را بيرون كرد و گفت يا امير المؤمنين جامهٔ تو بمن ده تا در پوشم كه برهنگي
صبر نمي توانم كردن عمر رضي الله عنه جامهٔ خود بيرون كرد و بوي داد تا
در پوشيد و خويشتن ايزاري در ميان بست و جامهاي غلام بشست و
عذرهاي وي مي خواست و تلطف مي نمود بگفتار نرم و حلالي مي خواست
غلام گفت يا امير المؤمنين اگر بر تو رحمت نمي بردمي بحل نكردمي و نداني كه ترا
روز قيامت ببرسند از حقوق برهنگان و گرسنگان و ضعيفان و درويشان
و مبتلايان مسلمانان شرق و غرب چه جواب دهي چون خداي تعالي ترا از اين

حقها ببرسد امیر المؤمنین عمر رضی الله عنه بسیار بکریست و عذرهاء
از و باز خواست و دل خوش کرد و جامهاء خود بوی داد و کریان از انجا باز
کشت **خبری** عبد الله بن عمر رضی الله عنهما کوید بدرم را دیدم که جبه
خود را پاره پاره می دوخت و هم می دیدم بدین چشم خویش ان وقت که
خلیفهٔ روی زمین بود مرقعی داشت دوازده پاره بر وی دوخته بعضی ادیم
و بعضی برک خرما او را کفتند یا امیر المؤمنین این برک خرما امروز بروز دیکر
فردا خشک شود کفت کیست که زندکانی مرا ضمانی کند تا من جامهٔ سازم که فردا
را بدارد و بارها بودی از ادیم بر انجا دوخته و چون نشستی خاک را انجا شدی چون
برخاستی خاک از انجا بیرون امدی و می ریختی   و انس بن مالک رضی الله عنه
روایت کند که عمر رضی الله عنه را دیدم اندر وقت خلافت جامهٔ پوشیده و پا
رهاء بسیار بر انجا دوخته و از ان جمله سه پاره ادیم دیدم بر میان کتفش و جا
مهٔ بر تن که یکرد وخته **خبری** چنین کویند که بروزکار خلافت عمر خطاب
رضی الله عنه کاروانی بمدینه در امد اندر شب و جمله کافر بودند چون فرود
امدند جمله بخفتند که در راه مانده شده بودند و اشتران و بارهاء ایشان
انجا نهاده عمر خطاب رضی الله عنه بر ایشان بکذشت ایشان را دید خفته و با
رها رها کرده اندیشه کرد که مبادا که قماشات و بار ایشان دزدان ببرند انکاه
بیامد بپیش عبد الرحمن بن عوف رضی الله عنه عبد الرحمن کفت یا امیر المؤمنین
درین وقت بچه سبب امدی کفت یا عبد الرحمن درین وقت می کذشتم کاروانی دیدم فرو
امده و همه خفته بودند می ترسم که کالاء ایشان ببرند با من موافقت کن تا برویم
و پاسبانی ایشان کنیم پس هردو برفتند و نزد ایشان بایستادند و کرد ا
یشان می کردیدند تا صبح صادق بر امد امیر المؤمنین عمر رضی الله عنه بانک کرد

الصلوة الصلوة ایشان بیدار شوند او باز کشت و بخانه امد یکی از ان کاروانیان از
پس وی بیامد تا بداند که کیست که همه شب پاس ایشان داشته است از مردمان مدینه بپرسید
کفتند او امیر المؤمنین است عمر خطاب رضی الله عنه بهترین مردمان روی زمین این
مرد برفت و با کاروانیان بکفت که امیر المؤمنین عمر است که پاسبان ما بود و ما خفته او
را بر کافران چندین شفقت و رحمت بود بر مسلمانان خود چکونه بود و ما را اشکار اشد که
دین وی حقست پس همه بیکبار پیش امیر المؤمنین عمر رضی الله عنه امدند و مسلمان شدند
سلمان فارسی رضی الله عنه امیری بود اهل پارس بنیابت امیر المؤمنین عمر رضی الله عنه
و ابو موسی اشعری حاکم بود بدان ناحیت و عمر رضی الله عنه اجرت هر دو دو
دانک فرموده بود از بیت المال و فرمود که مسجدی بنا کنید سلمان بکوشهٔ بنشست
بتدبیر کردن امیری و فرمودن مسجد و ابو موسی بزاویهٔ دیکر بنشست و حکم می کرد میان مردمان
پس سلمان دو دانک از اجرت خویش بستد بدانکی شامی بستد که او را علتی بود و شامی
او را سود داشت و بدانکی دیکر قرص بستد جوین چون از خوردن فارغ شد کلیم خود بکسترد
و بران بخفت ابو موسی نامه نوشت بامیر المؤمنین عمر رضی الله عنه که سلمان مذهب پیغامبر
صلی الله علیه و سلم و سیرت و طریقت اصحاب رها کرد و طعامها الوان می خورد و بخوردن و خفتن مشغول
است بر جامهای نرم خسبد و شغل مسلمانان ضایع کند عمر رضی الله عنه چون نامه بخواند
کس فرستاد و او را معزول کرد و باز خواندش سلمان بامدینه رسید مردمان باستقبال
باز شدند و امیر المؤمنین عمر رضی الله عنه نیز باستقبال شد چون از دور سلمان عمر را بدید
از اشتر فرود امد و او را مصافحه کرد انکه سلمان کفت یا امیر المؤمنین چه شنیدی از صفت من
که مرا معزول کردی عمر رضی الله عنه حدیث دو قرص جوین و شامی و بر سر کلیم خفتن باز کفت سلمان
علت خود بکفت و انکه کفت توبه کردم که دیکر نکنم پس امیر المؤمنین عمر رضی الله عنه کفت یا سلمان
و بعزة خدای تعالی که اکر چیزی از احوال من کراهیت داشتی بکوی تا من نیز توبه کنم کفت

یا امیرالمؤمنین شنیدیم که تو دو جامه ساخته یکی کهن و یکی نو نیکو از بهر روز آدینه
آدینه و تو دانی که پیغامبر صلی الله علیه وسلم دو جامه جمع نبود هرگز امیرالمؤمنین عمر رضی الله عنه گفت
یا سلمان بود وقتی مرا دو پیراهن ولیکن اکنون توبه کرده‌ام و یکی بدرویشان دادم و نذر
کردم که دیگر هرگز مرا دو پیراهن نباشد **خبری** بما رسیده است که امیرالمؤمنین
عمر رضی الله عنه چون ولایت پارس را بگشاد و مسلمانان غنیمت بسیار بیاوردند از اسپ و اشتر و
درم و دینار و گوسفند و گاو و غلام و کنیزک پس امیرالمؤمنین عمر رضی الله عنه از جمله غنیمت
قسمت کرد و از بهر خود هیچ نگذاشت چون بخانه رفت وقت شب بود مردمان خانه گفتند
چرا از بهر ما درم نیاوردی از بهر قوت که امشب هیچ طعامی در خانه نیست عمر رضی الله عنه
گفت ای زن ترسم که از آن گروه باشم که خدای تعالی همی گوید اندر مصحف مجید اذهبتم
طیباتکم فی حیوتکم الدنیا واستمتعتم بها یعنی نعمتهاء خوش اندر دنیا خوردید و
استمتاع کردید و من ترسیدم که از آن کسان باشم که بدنیا غره و فریفته شوند و حق
تعالی گفته است فلا تغرنکم الحیوة الدنیا یعنی فریفته نکناد شما را زندگانی دنیا و ترسیدم
که از پیغامبر صلی الله علیه وسلم دور مانم روز قیامت که رسول صلی الله علیه وسلم گفته است اللهم
احینی مسکینا واحشرنی فی زمرة المساکین گفت بار خدایا پادشاها مرا زندگانی مسکینان
و درویشان ده و مرگ درویشان و روز قیامت مرا حشر با درویشان کن آنکه عمر رضی الله عنه
چون دید که در خانه هیچ طعامی نیست بیرون آمد و بمسجد شد و بر منبر برآمد و باواز بلند
گفت الصلوة جامعه و خطبه آغاز کرد و اندر خطبه گفت اگر قیامت نبودی کارها بودی
جز از این که می بینید ولیکن ترس قیامت مرا باز کشید از متابعت هوای خویش آنکه
گفت مرا وام که دهد دو درم تا بخرج امشب کنم که در خانه قوت امشب نیست صحابه
چون این بشنیدند بانگ و گریه از میان برخاست و بسیار بگریستند از بهر وی
آنکه عبدالرحمن بن عوف رضی الله عنه بر پای خاست و دو درم بوام بوی داد تا در قوت

شب

شب بخرج کردند **خبری** چون ملک سبحانه و تعالی شهرهاء پارس را بردست
ست امیرالمؤمنین عمر رضی الله عنه گشاده کرد و این فتح بر دست وی برآمد همان شب
امیرالمؤمنین عثمان رضی الله عنه پیش وی رفت او را دید نامه می نوشت بشتاب
عثمان سلام کرد عمر جواب نداد چون نامه باخر رسید و بنوشت چراغ را بنشاند وا
نگه گفت علیک السلام عثمان گفت چون است که جواب سلام من اکنون می دهی که چراغ بنشا
ندی گفت یا عثمان روغن چراغ از بیت المال بود آن مسلمانان و من نامه می نوشتم
بروشنایی این از بهر صلاح مسلمانان ترسیدم که اگر جواب تو بدادمی اندر روشنای
آن چراغ روز قیامت مسلمانان با من خصومت کردندی و خدای تعالی مرا ازین بپرسیدی
و من طاقت جواب خدای تعالی ندارم **خبری** روزی عمر خطاب رضی الله عنه بر اشتری
برهنه نشسته بود و سر برهنه و پای برهنه و اشتر را بتعجیل می راند علی او را دید
گفت یا امیرالمؤمنین چه رسیده است ترا که چنین آشفته می بینم گفت یا علی ا
شتری از صدقه گم شده است و من تعجیل می کنم بجستن آن علی رضی الله عنه بگریست
بسیار و گفت یا امیرالمؤمنین ذلیل و بیچاره و رنجور بکردی آن کس را که از پس
تو خلیفه باشد عمر گفت رضی الله عنه مرا سرزنش مکن یا ابا الحسن که اگر گوسفندی
را گرگ ببرد بناحیه جیحون خدای تعالی عمر را از آن بپرسد روز قیامت
خبری چون ابوعبیده رضی الله عنه شام را بگشاد اندر خلافت امیر
المؤمنین عمر رضی الله عنه مردم شام گفتند که ما آوازهٔ عدل عمر شنیده‌ایم
و صفت و سیرت وی ما را آرزوی دیدار او برخاست پس ابوعبیده نامه نو
شت با امیرالمؤمنین عمر رضی الله عنه که اهل شام آرزومند دیدار تواند اگر
کرم کنی و طلعت خود اهل شام را بنمایی و اگرنه ایشان قصد آمدن دارند و
پنجاه هزار پیش‌اند از ملوک و پسران ایشان امیرالمؤمنین عمر رضی الله عنه

جواب بنوشت که اینک می آیم پس برخاست و با غلام خود افلح بیرون آمد و
بجانب شام می رفت یک فرسنگ راه بر اشتر نشستی و افلح مهار اشتر گرفته بودی آنکه فرود
آمدی و افلح را بر نشاندی و خود مهار اشتر گرفتی و می کشیدی یک فرسنگ و این قا
عده و سویت نگاه می داشت همهٔ راه این چنین می رفت تا بشام رسیدند یک فرسنگ
راه مانده بود و نوبت افلح بود که بر نشیند افلح را بر نشاند و خود مهار اشتر بر دوش
نهاده می رفت اهل شام خبر یافتند با ابو عبیده باستقبال باز آمدند پنجاه هزار از ملوک
و ریسان و کسانی که نو مسلمان بودند ان لشکر پنداشتند که عمر رضی الله عنه بر اشتر
نشسته است ابو عبیده از دور فرو آمد و امیر المؤمنین عمر را در کنار گرفت لشکر
نیز همه از اسپ اندر افتادند و قدمهاء عمر را بوسه می دادند پس ابو عبیده با قومی
گفتند اگر شرف دین را بر اشتر نشستی تا افلح مهار بگرفتی چه بودی از بهر کرامت اسلام
را امیر المؤمنین عمر رضی الله عنه گفت کار از اینجا می ببینید و کار امیری از جای دیگر است
و عز ما با سلام است و ما عزیز کرده اسلام ایم شما عز از جای دیگر می طلبید نمی خود قول
خدای تعالی که می گوید واقسطوا ان الله یحب المقسطین و با افلح شرط کرده
بودم که نیمی راکب من باشم و نیمی وی باشد بسویت و روا نبودی که من ستم کردمی بروی
و این ساعت که بشما رسید نوبت وی بود و انصاف بدنیا دادن به از آن که
خدای تعالی روز قیامت انصاف بستاند چون اهل شام این را بشنیدند تعجب
بماندند از حال وی پیاده شدند و او را تواضع نمودند و بسیار بگریستند و گفتند
این زمین بعدل این مرد قرار بگرفته است یک ماه پیش ایشان ببود و باز گشت
خدای تعالی چهار چیز را فرمان بردار امیر المؤمنین عمر رضی الله عنه کرد آب را و آتش را
و باد را و زمین را اما زمین را فرمان برداری کرد چنین که بروزگار خلافت وی
زلزله اندر زمین افتاد در مدینه و خلق عظیم بترسیدند پس عمر رضی الله عنه

خلق را

خلق را جمع کرد و خطبهٔ بگفت و در میان خطبه گفت ای مردمان شنیدم از رسول
صلی الله علیه وسلم که زلزلهٔ زمین از دو چیز باشد از زنا کردن و ظلم در میان خلق آشکارا
شود زمین طاقت آن ندارد بزلزله افتد و بنالد بخدای تعالی و خدای عز و جل وی را
فرمان دهد تا ایشان را هلاک کند اکنون اگر گناه کار منم من توبه کردم شما نیز توبه
کنید ایشان جمله توبه کردند آنگه دره بر زمین زد و گفت یا زمین تو زیر تا یابان همی جنبی
اگر ساکن نشوی آرام نگیری دره دیگر زنم ترا تا قیامت الا از آن باز گویند زمین سا
کن شد تا عمر مانده بود دیگر زلزله نشد زمین مسخر وی شد چنانکه مسخر موسی علیه السلام
شد بخسف قارون اما باد آن بود قصهٔ خطبه که بمدینه بود بر سر منبر در میان خطبه
گفت یا ساریة الجبل باد این را از بنهاوند رسانید بساریه و مسخر وی شد همچنان
که سلیمان را علیه السلام و اما آتش مسخر وی بود که بروایت درست آمده که اندر راه
یمن چاهی بود و بر آن چاه عدن می گفتندی پر آتش بود هر که بر آن چاه بگذشتی بسوختی
این خبر با امیر المؤمنین عمر رضی الله عنه عرض کردند برخاست و بر سر آن چاه رفت و
دره بر سر آن چاه زد و گفت نترسی از دره عمر که امت محمد را صلی الله علیه وسلم بسوزی آن
آتش درین چاه شد و غایب گشت و تا قیامت دیگر پیدا نشود و بعضی از علما گویند
این آتش که مانده بود از آن آتش بود که اصحاب الایکه را کرده بودند اما آب آن بود
که رود نیل با یستاد و آن نیز یاد کرده ایم **خبری** روزی امیر المؤمنین
عمر رضی الله عنه درویشان را عطا همی داد مردی بیامد با کودکی عمر رضی الله عنه گفت
سبحان الله هرگز کسی ندیدم که بکسی ماند چنین که این کودک بتو می ماند گفت یا امیر
المؤمنین از عجایب کار وی ترا خبر کنم من بسفری همی شدم و مادر وی آبستن
بود گفت مرا بدین حال می گذاری گفتم استودعتُ الی الله ما فی بطنکِ بخد
ای تعالی سپردم آنچ در شکم تو است چون باز آمدم مادر وی مانده بود یک

شب حدیث همی کردیم اتشی دیدم از دور گفتم ان چیست گفتند ان گورستان زنی
است و هر شب همی دیدم گفتم سبحان الله این زن نماز کن و روزه دار بود این
اتش چه حالت بنجا شدم و گور باز کردم تا حال چیست چراغی دیدم نهاده و این گور
باری همی کرد و از شنیدم مرا گفتند که این را بما سپردی با تو دادیم گفتم چه بودی
اگر مادرش نیز زنده بودی ان هاتف گفت اگر مادرش را نیز بما سپرده می بودی
همچنین باز دادیمی **خبری** پیش از این یاد کردیم که عمر خطاب رضی الله عنه
بجای عسس بشب خویشتن می کردی تا هر کجا خللی بیند تدارک و گفت اگر گوسفند
و بزکی که در کنار جوی فرات نگذرند و روغن در روی نمالند بترسم که در قیامت
مرا از ان بپرسند و با انکه احتیاط وی چنین بود و عدل وی چنان بود که هیچ
ادمی بدان نرسد عبد الله بن عمرو ابن العاص رضی الله عنهما می گوید من دعا کرده
بودم بخدای تعالی عمر خطاب را رضی الله عنه در خواب دیدم فرا من نمایید پس
از دوازده سال او را بخواب دیدم چون کسی که غسل کرده باشد و ازار خویشتن فرا کرده
گفتم یا امیر المؤمنین چون یافتی خدای را تعالی و تقدس گفت یا عبد الله چند است
که من از نزدیک شما بیامدم گفت گفتم دوازده سال گفت تا اکنون در حساب بودم
و بیم ان بود که کار من تباه شود اگر نه انک باری سبحانه و تعالی رحیم بودی حال
عمر رضی الله عنه چنین با زانکه در همه دنیا از اسباب ولایت درهء بیش نداشت تا حال
ما عاصیان با این همه الودگی و محبت دنیا چگونه خواهد بود **خبری** امیر
المؤمنین عمر رضی الله عنه ابو موسی اشعری را بپارس فرستاده بنیابت خویش با مثل
بعد مدتی بوی نامه نوشت اما بعد انک نیکبخت ترین رعیت داران کسی است که رعیت
بدو نیکبخت شود و بدبخت ترین کسی انست که رعیت بدو بدبخت است و زنهار
تا فراخ نروی که عمال تو انگاه همچنان کنند و مثال تو همچون ستوری باشد که سبزه

بلند بسیار خورد تا فربه شود و فربهی سبب هلاک وی شود که بدان سبب ویرا
بکشند و بخورند وقتی عمر رضی الله عنه و حذیفه رضی الله عنه بهم نشسته بودند گفت
یا حذیفه رسول صلی الله علیه وسلم سر منافقان با تو گفته است در من چه بینی از اثار نفاق
وقتی دیگر نشسته بود و سخن ورع می رفت پس گفت هفتاد باب از حلال برداشتیم از
بیم انکه اندر شبهت یا حرام افتیم و در کیمیای سعادت اورده است که امیر المؤمنین
عمر رضی الله عنه هفت لقمه یا نه لقمه بیش نخوردی وقتی دیگر همگر پسرش را رزوا
بخواست پس گفت یکبار گوشت و یکبار روغن و یکبار سرکه و یکبار شیر و یکبار نان
تهی **خبری** کلابادی در تصنیف خویش گفت امیر المؤمنین عمر رضی الله عنه
صفت اویس قرنی شنیده بود از رسول صلی الله علیه وسلم که ویرا گفته بود و هرگز و
برا ندیده بر اویس ثنای بسیار گفته بود و عمر را وصیت کرده بود در حق وی چون
نوبت خلافت بعمر رسید و وقت عرفات خلق را جمع یافت بر منبر بود گفت یا هم
دمان هر که عراقی است برخیزید همه برخاستند و گفت هر که نه از کوفه است بنشینید
بنشستند گفت هر که نه از قرن است بنشینید بنشستند یک مرد بماند گفت تو
از قرنی گفت اری گفت اویس قرنی را دانی گفت دانم و لیکن وی حقیرتر از انست که تو از
وی سخن گوئی در میان ما هیچ کس نیست از وی احمق تر و دیوانه تر و درویش تر و ناکس تر
عمر رضی الله عنه چون این بشنید بگریست گفت وی را از ان طلب می کنم که از رسول صلی
الله علیه وسلم شنیدم که بعد دیشم گوسفندان قبیلهء ربیعه و مضر امت من بشفاعت
وی در رهانند شوند و این دو قبیله است در عرب که عدد گوسفندان کس نداند بسیاری
مگر خدای عز و جل پس هرم بن حیان گفت چون این بشنیدم بکوفه شدم و ویرا طلب
کردم تا ویرا باز یافتم بر کنار فرات وضوی کرد و جامه می شست و یرا باز دانستم که نعت
وی گفته بودند سلام کردم جواب داد بر من نگریست خواستم که دست وی فرا گیرم فرا

گفتم رحمك الله يا اويس عفر لك چگونه و گريستن بر من افتاد از دوستي وي و از
رحمتي كه مرا آمد بر وي از ضعيفي حال وي و وي نيز بگريست و گفت حياك الله يا هرم بن حيان
چگونه اي برادر من و كه راه نمود ترا بمن گفتم نام من و نام پدر من چگونه دانستي و مرا هيچ
شناختي ناديده گفت نبأني العليم الخبير گفت آنكه هيچ چيز از علم وي و خبر وي
بيرون نيست مرا خبر داد و روح من روح ترا بشناخت و ارواح مومنان با يكديگر آ
شنا باشند اگرچه يكديگر را نديده باشند گفتم مرا خبري ياد كن از رسول صلى الله عليه وسلم
تا يادگار من باشد گفت تن و جان من فداي رسول باد من وي را در نيافتم و اخبار وي
از ديگران شنيده ام و نخواهم كه راه روايت حديث بر خويشتن گشاده كنم و نخوا
هم كه محدث و مفتي و مذكر باشم كه مرا خود شغلي هست كه بدان نپردازم گفتم آيتي
بر من خوان تا از تو بشنوم و مرا دعا كن و وصيتي كن تا بدان كار كنم كه ترا صعب دوست
دارم براي خداي تعالى پس دست من بگرفت بر كنار فرات و گفت اعوذ بالله من الشيطان
الرجيم و بگريست و انگاه گفت چنين مي گويد خداوند من و راست ترين سخني و حق تر
ين سخني سخن وي است و انگاه گفت مي گويد وما خلقنا السموات والارض وما
بينهما لاعبين ما خلقناهما الا بالحق ولكن اكثرهم لا يعلمون ان يوم الفصل ميقا
تهم اجمعين يوم لا يغني مولى عن مولى شيئا ولا هم ينصرون الا من رحم الله انه
هو العزيز الحكيم برخواند انگه يك بانگ بكرد پنداشتم كه از هوش بشد و گفت يا
پسر حيان پدر تو حيان بمرد نزديك است كه تو نيز بميري يا به بهشت شوي يا
بدوزخ و پدرت آدم عليه السلام بمرد و حوي بمرد و نوح بمرد و ابراهيم خليل
خداي بمرد و موسى همراز خداي تعالى بمرد و داود خليفه خداي تعالى بمرد و
محمد رسول خداي تعالى بمرد و ابوبكر خليفه وي بمرد و عمر برادر من بمرد و اعملو
وا عمراه گفتم رحمك الله عمر نمرده است گفت حق تعالى مرا خبر داد از مرگ

وي

وي پس از پي بگفت و گفت من و تو نيز از مردگانيم و صلوات داد و دعاي سبك
بكرد و گفت وصيت اينست كه كتاب خداي را تعالى و راه اهل صلاح فرا پيش
گيري و يك ساعت از ياد مرگ غافل نباشي و چون نزديك قوم خويش رسي
ايشان را پند ده و نصيحت از خلق باز مگير و يك قدم از جماعت باز مگير كه انگه
بي دين شوي و نداني و در دوزخ شوي و دعاي چند بكرد و گفت رفتيم يا هرم
ابن حيان نيز ترا نبينم و نه تو مرا بدعا ياد دار مرا كه من نيز ترا ياد دارم و تو
از اين جانب برو تا من از ديگر جانب بروم خواستم كه يك ساعت با وي بروم
نگذاشت بگريست و مرا بگريستن آورد و از قفاي وي در مي نگريستم تا بكويي در شد
و نيز پس از آن خبر نيافتم و تا باخر عمر خود دعا مي كردم بر عمر خطاب رضي الله عنه
با مرا بوي راه نمود كه اگر نه من اين فتوح كي يافتمي **خبري** از اويس رضي الله
عنه بگويم كه لايق است از بهر آنكه امام و مقتدي درين طريقت اويس قرني
بوده است رضي الله عنه كه چنان تنگ فرا گرفته بود كار دنيا بر خود كه قوم وي پند
اشتندي كه وي ديوانه است و يك دو سال بودي كه روي نديدندي وقت نماز
بامداد بيرون شدي و پس از نماز خفتن آمدي و طعام وي خرما استه بودي
كه از راه بر چيدي اگر چندان خرما بر يافتي كه بخوردي استه بصدقه دادي
اگر نه با استه چندان خوردي كه روزه بگشادي و جامه وي خرقه بودي كه از سر خاك
دائما بر چيدي و بشستي و كودكان سنگ در وي انداختندي كه وي ديوانه است
وي گفتي كه سنگ خرد اندازيد تا از طهارت و نماز باز نمانم و براي اين بود كه رسول
صلى الله عليه وسلم هرگزش ناديده بروي ثناي بسيار گفته بود و عمر را رضي الله عنه وصيت
كرده بود و اين گفته ايم **خبري** امير المؤمنين عمر را رضي الله عنه كنيزكي
بود نام وي زايده روزي همي آمد دوان تا نزديك پيغامبر صلى الله عليه وسلم و گفت

یا رسول الله اندر خانهٔ عمر بودم خمیر کرده بودم نان خواستم پختن هیزم نبود
رفتم بخرماستان بطلب هیزم چون هیزم جمع کرد کردم و ببند بستم نتوانستم
برداشتن که بسیار بود اواز پای اسپ شنیدم و من اندران خرماستان هرگز اسپ
ندیده بودم نگاه کردم سواری دیدم سخت نیکو روی و جامهای سبز پوشیده
مرا گفت یا زایده کیف حال محمد صلی الله علیه وسلم گفتم محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم چون است
گفتم بحق نیکو مژده می دهد ببهشت و می ترساند بدوزخ گفت یا زایده
چون بروی بنزد محمد صلی الله علیه وسلم اورا از من سلام کن و بگوی که رضوان بهشت
ترا سلام می دهد و می گوید به پیغامبری تو و برسالت تو کس چنان خرم
نیست که من زیرا که هیچ پیغامبری را اندر بهشت چندانی خلق نخواهد بودن
که تو و امتان ترا روز قیامت سه گروه خواهند بودن از ظالمان و مقتصدان
و سابقان خدای تعالی با سابقان شمار نکند بی شمار ببهشت فرستد و با
مقتصدان شمار کند اسان تر و باز ببهشت فرستد و طاعتشان قبول کند
و گناهشان عفو کند و ظالمان را بشفاعت تو بتو بخشد امیددارم که کس
از امت تو بقیامت ضایع نماند هر سه گروه ببهشت شوند ببرکت تو پس
پیغامبر صلی الله علیه وسلم سر بسجده نهاد و گفت الحمد لله که مرا از دنیا بیرون نیاو
رد تا بزبان رضوان مژده نداد بامرزیدن امت من پس زایده گفت یا ر
سول الله ازین عجب تر گویم هیزم بسته بودم و بند گران بود نتوانستم برد ا
شتن مرا گفت هیزم نتوانی برداشتن گفتم نه پس بتازیانه بیکی سنگ بزرگ
اشارت کرد گفت یا سنگ برخیز و ان هیزم بخانهٔ عمر الخطاب برو و تو
باز ای در ساعت ان سنگ را دیدم که از جای برخاست و دوان امد و ان بند
هیزم برداشت و همی رفت چنان که من او را اندر نیافتم برد تا بسرای عمر

خطاب

خطاب و هیزم بنهاد و باز گشت و بجای خویش باز امد اگر خواهی که فضل عمر
بدانی بخادمهٔ وی نگر چون خادمهٔ وی را فضل چنین بود بنگر تا فضل عمر
رضی الله عنه چگونه بود **فصل** و شیخ حکیم تاج الدین علی بن طاهر المعلوی ف
بشروین براوی رضی الله عنه اورده است اندر کتاب نکتة العارفین که عمر خطاب
رضی الله عنه قال عند وفاته و هو متشحط بدم طعنته اذا اضجعتمونی فی لحدی
فحلوا عقدة الکفن عن راسی و ضعوا خدی علی الارض لعل الله تعالی ینظر الی عمر علی
تلک الحال و یرحمه فیعطف علیه گفت وقت وفات خویش و خون از وی می رفت
که بکارد زده بودندش چون مرا اندر گور نهید بگشائید بند کفن من و سر و روی
من بر خاک زمین نهید مگر خدای تعالی عمر را چون چنان بیند رحمت کند تا بدر ای
که روی بر خاک نهادن اندر گور رسته امیر المؤمنین عمر است رضی الله عنه **خبر دیگر**
و اندر کتاب تنبیه الغافلین اورده است از عمر خطاب رضی الله عنه که از شام زیت
اورده بودند و اندر کاسها بود و عمر رضی الله عنه از قسمت می کرد میان مهمانان
و پسر وی پیش وی نشسته چون کاسها تهی شد پسر وی دست در ان کاسها
لید تا چرب شد انگه موی خود ابدان فرو چرب کرد عمر رضی الله عنه نگاه کرد و گفت
یا پسر موی تو چرب همی بینم ازین زیت مصلحت است گفت اری پس زود دست
وی گرفت و بگرمابه برد و موی سر وی بتراشید و گفت ای پسر این اسان تر است
بر تو از انکه پدر ترا بدین سبب عذاب کنندی **خبر دیگر** یک روز مردی
پیش عمر خطاب رضی الله عنه امد بشکایت از زن خویش چون بدر سرای عمر
رسید بانگ خصومت شنید که از سرای بیرون امد گوش داشت زن عمر
رضی الله عنها ام کلثوم بود سخنهای درشت می گفت عمر را رضی الله عنه و او خاموش ش
می بود این مرد با خود گفت من خواستم که از زن خویش شکایت کنم اکنون او خود

از من رنجورتر است از زن خویش وباز گشت که با خانه اید عمر رضي الله عنه بیرون
امد او را دید که مي رفت کفت بجه کار امده بودي کفت یا امیر المؤمنین امده بودم
بشکایت از زن خویش شنیدم از سراي تو اخ شنیدم باز کردیدم کفت من از
وي درمي کذارم وعفو مي کنم از جهت حقهاي که او را بر منست اول پوششست
پرده میان من ودوزخ که دل من بوي ساکن است از حرام دوم چون از خانه بیرون
ایم مال من نکه دارد سیوم کازر منست که جامهاي من شورد چهارم
دایهٔ فرزندان منست پنجم خباز وطباخ منست این حقهاي ونکذارد
که من او را زجر کنم پس ان مرد کفت این زن مرا نیز بر من این حقها است من نیز
از وي عفو کردم وعایشه صدیقه رضي الله عنها ان پاک پاک زاده کفته است
ان ردتم ان یحسن مجالسکم فعلیکم بذکر عمر فان لذکره هشاشة في البیت کفت شما
ما عالمانید وعارفان ومزکران ومفرسان امت احمدید وشما که در صدر هر محرابي
وبر سر هر منبري میراث دار علم پیغامبر اید صلی الله علیه وسلم هر وقتي که خواهید که مجلسها
ومسجدها وانجمنهاي شما نیکو واراسته کردد باید که ذکر عمر وحدیثا و کویید
که ذکر ونام عمر را در مجلسها ومجمعها ودر دلها ودر خانها بساطي وانبساطي است
وانرا در دلها وخانها نازي واهتزازي است ونام او در شرق ودر غرب وجزیرها
وکوهها منتشر است چنانکه در حدیث امده است بطریقي غریب وعجیب وبدیع ورفیع
امده است که بروزکار خلافت امیر المؤمنین عمر خطاب رضي الله عنه سعد وقاص نامه
بنوشت بامیر المؤمنین عمر رضي الله عنه وعمر بمدینه بود وسعد بقادسیه که
باید که لشکري نیکو باهیبت وسلاح بسیار وفضلهٔ انصاري را امیر ان قوم
کرداني وایشان را بقوهاي تاجلوان روند وان ولایت را بقهر بکشایند امیر المو
منین عمر رضي الله عنه فضله را با سیصد سوار مرد الله کمر دا فکن از مهاجر وانصار

فرستاد تا بحلوان رسیدند روز اول که بدان نواحي امدند بیست هزار
بیشتر از کاو وکوسفند جمع اوردند وغنیمتهاء دیکر با خود اوردند چون نکاه
کردن نماز دیکر درکذشته بود وباخر وقت نزدیک امده فضلهٔ انصاري که امیر
لشکر بود بفرمود که این کاو وکوسفند بدان کوه رانید ونکاهبان همي باشید
تا من بانک نماز کنم ونماز بجماعت کنم از چنان کردند که وي کفت وبرابر قبله
ایستادند فضله بکوه نزدیک شد بر سر بلندي بایستاد وبانک نماز ابتدا کرد
وکفت الله اکبر الله اکبر فاجابه مجیب وقال کبرت کبیرا یا فضله کوینده از میان ان
کوه کفت یا فضله سخن پاک وبزرک کفتي این سخن در حق خداي تعالی چون کفت ا
شهد ان لا اله الا الله فقال کلمة الاخلاص کوینده کفت کلمهٔ اخلاص وشهادت
وتوحید ومعرفت است که کفتي یا فضله وچون کفت اشهد ان محمدا رسول الله
ان کوینده کفت محمد مصطفی رسول خداي امي هاشمي مکي قرشي که عیسی مریم علیهما
السلام ما را بامدن او بشارت داده است امد ومبارک امد چون فضله کفت
حي علی الصلوة فقال مجیبا به فطوبی لمن امشي الیها وواظب علیها ان کوینده
کفت که نماز خصلتي است بزرک وپاک ومبارک کسي که بنماز شود وبر نماز مو
ظبت کند چون فضله کفت حي علی الفلاح فقال البقاء لامة محمد صلی الله علیه وسلم
ان کوینده کفت بقا ودولت واقبال وسعادت بکمال وتمام امت محمد راست
وچون فضله کفت الله اکبر الله اکبر لا اله الا الله قال کبرت واخلصت حرم
الله جسدک علی النار ان کوینده کفت یا فضله کلمهٔ توحید وشهادت بصدق
واخلاص کفتي وارتن تو اتش دوزخ ازاد کشتي فضله قامت کفت ونماز کرد
چون از نماز فارغ شد از سوي ان کوینده ندا کرد وکفت من انت یرحمک الله ملک
من الملایکة الله ام طایف من عباد الله او ساکن من سکان الحسن احسن یا طیب

فقال بعض النبي صلی الله علیه وسلم الذي یستنزل علی ابن العدار الشیول

الكلام اسمعتنا صوتك فارنا صورتك فانا وفد الله تعالى ووفد نبيه محمد
رسول الله صلى الله عليه وسلم ووفد امير المؤمنين عمر ابن الخطاب رضي الله عنه فضلهٔ
انصاري امير لشكر مسلمانان كفت بكو تا تو كيستي كه خداي تعالى بر تو رحمت كند
فرشتهٔ تو از فرشتكان خداي تعالى يا بندهٔ از خاصكان وكزيدكان خداي
تعالى يا جني و پري از جنيان و پريان مسلمانان اي خوش آوازي نيكو نام وموفق
ومبارك چون سخن كفتي با ما وما شنيديم اين اوليتر كه ديدار خود بما نمائي تا ترا
ببينيم كه ما از مردمان خدائيم واز امت محمديم واز لشكر امير المؤمنين عمر
خطابيم قال فانفلق الجبل عن هامة كالرحاء واذا رجل عليه طمران اضوعٔ
ابيض الراس واللحية كفت در وقت آن كوه بدو نيم كشت ومردي از ميان آن
كوه بدر آمد سر برتن او بكردي وبزركي مانند سنك آسيا وتن ودست وپاي
درخور آن وخلقاني پوشيده ازموي كوسفند موي سر ومحاسن سپيد سلام
كرد وما جواب داديم فقلت من انت يرحمك الله قال زريب بن برمثلا وصي العبد الصالح
عيسى بن مريم عليهما السلام اسكنني هذ الجبل ودعا لي بطول البقاء الى نزوله من
السماء فيكسر الصليب ويقتل الخنزير ويتبرى مما عليه النصارى ويقتل الاعور الكاذب
الدجال واخبرني بقدوم محمد رسول الله صلى الله عليه وسلم فضله كفت كفتم كه تو كيستي
ونام تو چيست كفت نام من زريب بن برمثلا ومن وصي آن بندهٔ نيكوكار وبرهيز
كارم عيسى عليه السلام پيش از آن كه باسمان رفت مرا درين كوه اينجا نشانده
است واز بهر من از خداي تعالى عمر دراز خواسته است ومن همچنين همين جا
زنده باشم تا آنكه كه او از آسمان بيايد وصليبها بشكند وخوكان بكشد واز
كفتار بر ترسايان كه كفته اند وكويند بيزار كردد ودين مسلماني را تقويت
كند وآن معيوب نا قص ويك چشم دجال كذاب را بكشد ومرا عيسى خبر داده است

مصطفى

بامدن محمد رسول خداي باهل شرق وغرب وبر وبحر وليكن بوقت آمدن
محمد صلى الله عليه وسلم من بيمار بودم نتوانستم كه بخدمت آيم ودعا وثناء عيسى عليه السلام
بوي رسانم فاما اذا بلغت فاقروا عمر مني السلام وقولوا له قد تقارب الامور
اذكر لكم خصالا اذا ظهرت تلك الخصال فالهرب الهرب والنجا والنجا والحذر
الحذر فانها بالكة الساعة ومقرمة القيامة آنكه كفت بدان عزيزي كه بود
چون ديدار محمد صلى الله عليه وسلم از من دركذشت واز طلعت مبارك وي محروم شدم
اكنون امير المؤمنين عمر خطاب را رضي الله عنه از من سلام كنيد واورا بكوييد كه
همچنين كه هستي مرد باش وبر سداد وبر صلاح باش وبر عدل وبر انصاف باش
اورا از من بكويي وبر طريق نصيحت كوييد كه من زريب بن برمثلا ام ناصح ونيكو
خواه شما ام شمارا خبر ميدهم از كارهاء زشت وشغلهاء ناشايست كه چون
آن كارها وشغلها درميان خلق بديد آيد وفاش كردد بكريزيد بكريزيد دور
شويد دور شويد واز اهل آن كارها وشغلها بكريزيد ودور شويد وحذر
كنيد كه آن كارها نزديك عذاب وعقوبت است وآن شغلها نزديكي قيامت است
فقال فضلة اخبرنا بهذ الخصال يا صالح الفعال ويا صادق المقال فقال نعم
الاول اذا استغنى الرجال بالرجال والنساء بالنساء وانتسبوا في غير مناسبهم
٦ وانتموا الى غير مواليهم وعشائرهم وخطب على منابرهم وركب نساؤهم السروج
وكان المطر قيظا والولد غيظا وغاض الكرام غيضا وفاض اللئام فيضا وكان
الكذب فيهم ظرفا والغنا فيهم عزا وخرج الرجال من منزله فقام من هو خير منه
ولم يرحم كبيرهم صغيرهم ولم يوقر صغيرهم كبيرهم وكثر طغاتهم فشكت اليهم
المظلومون فلم يزدادوا الا عتوا وعلوا وصارت خلافتهم في شبابهم وسلطنتهم
في صبيانهم ويعلم العالم العلم ليجلب به الدنيا ويقراء قراؤهم ليحظوا به

علامت

عند الاغنياء وذكر العلم الى ظلمتهم فاحلوا لهم الحرام وحرموا عليهم الحلال
وافتوهم بما يشتهون واتخذوا القرآن الحانا ومزاميرا باصوات الغناء و
منعوا حق الله من اموالهم وعولوا دون الله على اماكنهم وزوقوا مساجدهم و
حلوا مصاحفهم وطولوا منارهم واتخذوا الفتيان والمعازف وشربوا الخمور وبنا
حرصوا على الزنا والربا وبهتوا واغتابوا ولعنوا واغتروا ولقبوا وتحثوا
بالشتم وتهاونوا بالاداب وتنابزوا بالالقاب وصار مشير ولاتهم خصيانهم
وفسادهم واطاع الرجل امراته وعصا والديه واذى صديقه وانضرباه وضرب
اساء والديه وقطع كل ذي رحم رحمه وبخلوا بما في ايديهم وصارت اموالهم
قست
عند شرارهم ورا والزكوة والصدقة معزما والخيانة والسرقة مغنما
عيونهم وقلوبهم فلم يقر احدا ان يامر بالمعروف او ينهى عن المنكر وحرم ا
الاهلون الرزق فصار رزقا في السقاط والاراذل والاشرار والعبيد و
المساع كثر فيهم السارقون قيل وما السارقون قال قوم بنا العنون ويتشاتمون
الرشي
ويتشاجرون واتخذ الحرير لباسا والديباج دثارا وشعارا وظهر فيهم الرشي
وبيع الاحكام ومشاهدة الزور واليمين الكاذبة وخفض المومن والمخلص
ورفع الفاسق والمنافق وحزن الامين واتيموا الخاين وكذب الصادق
وصدق الكاذب وما تقوا المكيال والميزان وولي امرهم السفهاء ودلت النها
فضله
دت فعلة السفلة وحملوا الاحرار وشهوة العبيد غاب عنا ولم يره پس
انصاري امير لشكر امير المومنين عمر خطاب رضي الله عنه گفت ربيب را ستگوی بگو
ان کارهای زشت وان فعلهای ناشایست بگو تا هم ازان حذر کنیم هم گستی
ان نزدیکی قیامت برانیم گفتار ربیع اول انست که مردان با مردان عمل
قوم لوط کنند دوم زنان با زنان در یک جامه در یک بستر گردانید سیوم

هرکسی گوید من فرزند فلانم وان سخن را اصل نه ∴ چهارم هرکسی گوید من از قبیله
وعشیرت وتبار وعلوی وحسنی وحسینی ام وانرا هیچ صدق نه پنجم پاکرا
دکان وبابکاران وتباه کاران بمنبرها برایند قومی خطبه گویند وقومی قصه
کنند وقومی پند دهند ششم زنان براسپان نشینند وبرمانند غلامان
اسپ رانند واسپ تازند ∴ هفتم در تابستان بهروقت باران اید
هشتم مادران وپدران از امدن فرزندان اند وهگین شوند از بسیا
ری که مادران وپدران ان روزگار از فرزندان خویش رنج وغبن بینند
نهم هر سالی وهر ماهی کریمان کمتر شوند ∴ دهم هر روزی وهر شبی لیمان
بیشتر شوند دریغ گفتن وخلاف گفتن عادت کنند وانرا طیب وظرا
فت دارند یازدهم انکه اهل علم تسخره وگزاف گویند دوازدهم توانگر
عز وفخر ودرویش را ذل وعیب بینند ∴ سیزدهم انک پاکان ونیکان
پلیدانرا مراعات وخدمت کنند ∴ چهاردهم انکه جوانان فاسق ومفسد
پیش پیران زاهد ومصلح روند ∴ پانزدهم انکه بزرگتر برخورد تر رحمت نکنند
شانزدهم انکه خردتران بزرگترانرا بزرگ ندارند ∴ هفدهم طاغیان وباغیان
وستم کنندگان بسیار گردند بر مسلمانان قهر وزور بسیار کنند وهرچند ستم
رسیدگان ودرماندگان بزیشان نالند وپیش ایشان بیشتر گیرند ایشان
شوختر باشند وبری بیشتر کنند ∴ هژدهم همه خلیفتان وسلطانان ان
روزگار همه جوان وکودک باشند ∴ نوزدهم عالمان علم از بهر جاه ومال دا
بیستم مقریان قران بخانه دنیا داران وپیش مهتران خوانند تا بدان
از ایشان حرام وحطام بدست اورند ∴ بیست ویکم عالمان با ظالمان بیا
میزند وخویشتن را از ایشان دانند حرام را پیش ایشان حلال گویند

وحلال را پیش ایشان حرام کویند وبهوای ایشان سخن کویند ومراد ایشان
فتوی کنند ۞ بیست ودوم قران خوانان قران بوزن وبالحان مغنیان
ومطربان خوانند بیست وسیوم حق مال از مال بیرون نکنند بیست وچهارم اعتماد
بر زر وسیم کنند وبر باغ وسرای کنند اعتماد بر رزق وبر ضمان خدای تعالی نکنند ۞ بیست
وپنجم سقف مسجدها ومحرابها بنقش ونکار کنند ولیکن خصومت وفضول ولغو و
سخنان هزل وناپکار همه با مسجد برند ۞ بیست وششم درون مصحفها بزر وسیم بکنند
ولیکن بدانچ در درون مصحف نبشته بود کار نکنند ومنارها بلند کنند ولیکن بسمع
وریا وبمال حرام برارند ۞ بیست وهفتم کنیزکان وغلامان بخرند وایشانرا رود
وسرود بیاموزند ۞ بیست وهشتم بهر وقتی قوم قوم جمع جمع در مجلسها
وجمعها بنشینند واشکارا خمر خورند بیست ونهم جوانان چندان که خواهند
وتوانند زنا کنند ۞ سیم پیران چندانکه توانند ربو ستانند ۞ سی ویکم پاکان
ونیکنامان را بمنا نبها نهند وبر ایشان زورها ودروغها بندند ۞ سی ودوم
عیب یکدیکر کویند ورنج ووحشت یکدیکر جویند ۞ سی وسیوم یکدیکر را لعنت
ونفرین کنند ۞ سی وچهارم هرکسی بدانچ دارند غرّها شوند ۞ سی وپنجم
یکدیکر را القبها نهند ۞ سی وششم یکدیکر را بجدّ وهزل دشنام ها
دهند ۞ سی وهفتم در ادبهای نفس ودر ادبهاء درس سستی کنند ۞ سی وهشتم
در لقبهاء شر ودر لغتهای عیب یادتی کنند ۞ سی ونهم تدبیر کار سلطانان و
مشورت شغل امیران با خادمان وزنان افتد سلطانان ان کنند که خادمان
کویند وامیران ان کنند که زنان کویند ۞ چهلم مردم زن خود را مطیع بوند
وبر مادر وپدر عاصی بوند ۞ چهل ویکم مردم با بیکانکان دوستی کنند و
با مادر وپدر دشمنی کنند ۞ چهل ودوم هرکس که ویرا قرابتی درویش

بود

بود از رحم وقرابتی ببرد ۞ چهل وسیوم مردم ان روزکار عالی که دارند
با یکدیکر بخیل باشند ۞ چهل وچهارم مالداران ان روزکار سیرت بدمرد
ان وبد فعلان دارند ۞ چهل وپنجم توانکران زکوة وصدقه دادن غرامت
دانند ۞ چهل وششم خاینان ودزدان خیانت ودزدی غنیمت شمارند چهل
وهفتم دلها سخت شوند تا نترسند وچشمها خشک شوند تا نکریند ۞ چهل و
هشتم در امر معروف ونهی منکر بسته کردد ۞ چهل ونهم عالمان وزاهدان
وپیران ودرویشان ویتیمان وقرانخوانان ومبتلایان از مال بیت المال محروم م
مانند وان مال را سردمان سقط ودون وبد اصل وبد فعل بردارند پنجاهم ا
نکه دزدان در ان روزکار بسیار شوند کفتند دزدان که باشند کفت انانکه با یکدیکر
مزاح وبازی کنند ویکدیکر را دشنام دهند وبر یکدیکر افسوس دارند وجامها
ی دیبا پوشند ودر ان روزکار شغلها وحکمها برشوت کنند وکواهیها بزور دهند
وسوکند بدروغ خورند ومؤمن را ومخلص را از بالا بزیر اورند وفاسق ومفسد
توانکران را از زیر ببالا برند وخاینان را معتمد کیرند وامینان را خاین کیرند
وراستکویان را سخن قبول نکنند ودروغ کویان را قول رد نکنند ودر کیل ومیزان
خیانت کنند وبر درویشان وغریبان سفاهت کنند ومهتران ذلیل کردند وکهتر ان
عزیز کردند وازادکان غلام کردند وبندکان با نام شوند وچون این کارها بود
زمان تا زمان بیم بود که اخر باشد این سخنها بکفت وناپدید شد فضله چون این
سخنها بشنید وپیش امیر المؤمنین عمر رضی الله عنه امد واین پیغام برسانید عمر رضی الله
عنه بسیار بکریست وبنالید کفت بار خدایا پادشاها امت محمد را صلی الله علیه وسلم از بن بلاها
وشرها نکاه دار وبفضل وکرم بر همکنان ما رحمت کن خبری یاد کنیم بشرح وبیان
راوی خبر شهر بن حوشب چو از زید بن ثابت رضی الله عنه که رسول صلی الله علیه وسلم کفت

و اول من يصافحه الحق عمر و اول من يسلم عليه الحق عمر و اول من يعطي كتابه بيمينه عمر و
اول من ياخذ الحق بيده و يدخله الجنة عمر و له شعاع كشعاع الشمس فقيل له اين ابو بكر
فقال هيهات زفته الملايكة باجنحتها الي مقعد صدق عند مليك مقتدر و اين خبر در
اول باب بعضي كفته ايم بپارسي اين شرح واجب بدهم شرح و بيان نمودن اين خبر از عدل
بعدل و از ثقه بثقه امده است از لب و دندان مصطفي صلي الله عليه و سلم كه بر سر جمع مهاجر
و انصار كفته است كه اول كسي كه روز قيامت خداي تعالي وي را در پذيرد و از وي خشنود كردد
و با او مصافحه كند عمر بود و اول كسي كه روز قيامت خداي تعالي وي را نام زد
خلعت كند و وي را از ان زحمت قيامت بكذراند و وي را بفردوس اعلي برد عمر بود
معني خبر تمام وليكن لفظ محتمل تصريح انچ ظاهر است و اضحه تر نفي تشبيه و نفي تعطيل انست كه
كفته ايم و سخن خداي عز و جل قران و غير قران انچ امده است بر قدر فهم خلق و بر
وفق عادت خلق امده است تا انچ بشنوند بر وفق عادت يكديكر از خداي تعالي
بدانند كه اكر خداي تعالي با خلق بسزاء جلالت و سياست خود سخن كفتي هركز
فهم خلق بكمال و جلال سخن خداي تعالي كي رسيدي و در صدر اين خبر كه در فضل
عمر رضي الله عنه امده است اول حديث مصافحه امده است كه اول كسي كه خداي
تعالي با وي مصافحه كند و مصافحت در عادت خلق ان بود كه كسي دست كسي بدست
خود بكيرد كه انجا قلت و معارف و مباينت و مزاحمت است و بر خداي تعالي هركز نشايد
و نتوان كه امدن و شدن و پيوستن و بريدن و چون و چراي و چندي و كجاي
و هرچه حدي و غايتي و علتي و افتي و نهايتي از ان حاصل شود هركز ان بذات
خداي و صفات خداي تعالي راه نيابد ليس كمثله شيء و هو السميع البصير
و الفاظ اين خبر از اول تا اخر ظاهر است و از تاويل و تفسير مستغني است الا ان
حرف اول حديث مصافحه و با تو كفتيم مصافحه خلقان با يكديكر كنند وليكن

مصافحت خداي تعالي با خلق ان بود كه بي واسطه خلق از خداي تعالي خلعتي ببنده
رسد انچنان كه ميان ان كس و خداي تعالي در رسيدن ان خلعت سفير نبود و هيچ واسطه
نكردد و اين مصافحت كه با عمر رضي الله عنه امده است بدين معني امده است كه در خبر امده
بروايت ابو هريره رضي الله عنه كه رسول صلي الله عليه و سلم كفت كه در شمار كاه هر نامه كه خداي
تعالي انرا بدست راست مسلماني برساند ان نامه از دست فرشته مقرب رساند الا نامه
عمر كه ان نامه خداي تعالي خود بجلال و جمال خود و بكفايت ذات و صفات خود بي علتي و بي
التي و بي جارحتي و بي مسافتي و ساحتي نامه عمر بدست راست عمر خود دهد لاجرم ان
چنان دادن را در لغت عرب مصافحت خوانند و مصافحت خداي تعالي را از حدود
و جهات و نواحي و اقطار و از اتصال و انفصال و از مكان و زمان مقدس دانند و منزه
شناسند و تاكيد اين سخن و تحقيق اين معني هم در نص قران امده است و هم در اخبار
در نص قران انست كه فاما من اوتي كتابه بيمينه فيقول هاوم اقروا كتابيه اني ظننت
اني ملاق حسابيه تا انجا كه اسلفتم في الايام الخالية و انچ در نص خبر امده است
بروايت زبير ابن ثابت رضي الله عنه كه رسول صلي الله عليه و سلم كفت اول من يعطي كتابه بيمينه
من هذه الامة عمر بن الخطاب و ظهره شعاع كشعاع الشمس فيرتقي الي ساق العرش و
هو يقول يا معشر الخلايق هاوم اقروا كتابيه كفت اول كسي را از اين امت كه نامه او بدست
راست او رسد عمر بود خداي عز و جل نامه عمر بدست راست عمر دهد و پشت ان نامه
كه از سوي خلق بود از قرص افتاب روشن تر بود و قوي تر عمر چون ان نامه از خداي تعا
لي بيابد هم بدان ساعت بساق عرش برايد و كويد اي خلق اولين و اخرين همه بيا
ييد و نامه مرا بخوانيد تا منزلت و مرتبتي كه خداي تعالي مرا داده است بدانيد فقيل
يا رسول الله فاين ابو بكر الصديق قال هيهات هيهات قد زفته الملايكه با
جنحتها الي مقعد صدق عند مليك مقتدر ياران چون حديث فضل عمر بشنيدند

كفتند يا رسول الله چون منزلت و مرتبت عمر اين چنين بود ابوبكر را خود حال
چكونه بود رسول صلى الله عليه وسلم كفت هيهات هيهات ابوبكر را روحانيان وكرو
بيان چندانى زمان دهند تا او را وناموس او را بخلقان نمايند بلى از هر جانبى
و هر كوشهء صد هزاران فرشتهء مقرب بيايند و ابوبكر صديق را بدان پرهاء
مرصع مكلل خود نشانند و وى را در مقام صدق و مقعد صدق بسلطنت موا
صلت و مقام مشاهدت برارند و در خبرى ديكر امده است بروايت عثمان بن مالك
رضى الله عنه و عمار انست كه از فرق تا بقدم بحقيقت وفاء ايمان و بصفوت وصفاء
ايمان پر شده است و عمار انست كه پيش از افرينش اسمان و زمين بچهار صد
هزار بار هزار سال بهشت ارزومند ديدار عمار كشته است عمار كفت قال لى ر
سول الله صلى الله عليه وسلم يا عمار اتانى جبريل انفا فقلت يا جبريل حدثنى فضايل عمر فقال
لى يا محمد لو حدثتك بفضايل عمر مثل ما لبث نوح فى قومه ما نفدت فضايل عمر يا
عمار درين ساعت جبريل در پيش من بود وى را كفتم يا جبريل فضايل عمر با من
بكوى مرا كفت يا محمد من كه جبريلم در سخن كفتن چندان كفايت دارم كه صد و چهار
كتاب را بيك زمان از بر بخوانم وليكن من با اين كفايت كه دارم هزار سال پيوسته
بياتى هر چند زودتر و سبكتر من فضايل عمر خوانم كه يك فضايل عمر دو بار نكويم ان
سالها بكذرد و من هنوز فضل عمر بتمامى نتوانم كفتن رسول صلى الله عليه وسلم كفت من چون
از جبريل اين بشنيدم شادمانه كشتم كفتم يا جبريل جاه و جمال عمر اين چنين است
پس جاه و جمال ابوبكر صديق چكونه بود كفت هيهات هيهات وان عمر لحسنة من
حسنات ابى بكر عمر بدين پاكى و بزركى يك نيكوى است از نيكويها ابوبكر صديق
صد هزاران تاج و افسر در فردوس بر سر دوستان عمر و صد هزاران داغ
و لعنت و اخكر در ها ويهء سقر بر جكر دشمنان عمر يوم يسحبون فى النار على

وجوههم

وجوههم در حق هيچ كس نيست الا در حق دشمنان عمر وان المتقين فى جنات
ونهر در حق هيچ كس نيست الا در حق دوستان عمر خبرى ديكر است كه در
مسموعات كفته ايم كه ان الله جعل الحق على لسان عمر كفت خداى تعالى بهر وقتى
بر زبان جبريل كلام خود بديد اورد و هم چنان خداى تعالى بهر وقتى بر
زبان عمر كلام خود بديد اورد بدان معنى كه همچنان بر زبان جبريل بديد اورد ان
كفتهء خداى تعالى بود همچنان هر چه بر زبان عمر بديد اورد ان پسنديده
خداى بود با خلق و اخر اين بدانيد كه هر كه دشمن جبريل بود جهود بود
و جهود دشمن خداى تعالى بود و هر كه دشمن عمر بود رافضى بود و رافضى دشمن
خداى تعالى بود اى مسلمانان ما همه دانيم بحقيقت و يقين و خداى تعالى داند
و از همه بهتر و نيكوتر داند كه تا مؤمنى موحدى صديقى مخلص نيك بختى
فرشته طبعى نبود دوست عمر نبود و ما دانيم بحقيقت و يقين و پيغا
مبران مرسل دانند و فرشتكان مقرب همه دانند و خداى تعالى بهتر از همه
خلق داند كه تا كافرى ملحدى زنديقى منافقى بدبختى ابليس طبعى خبيث اعتقا
حرام زادهء سكى رافضى نبود دشمن ابوبكر و عمر نبود هر وقتى كه عالمى سنى
بر سر منبرى حديث عمر رضى الله عنه كويد در هفت اسمان يك فرشته نماند الا
كه تكبير كند و بنازد و در هفت طبقهء زمين يك شيطان نماند الا نفرين كند و
بكريزد و بنالد و زارى كند و خداى عز و جل با محمد صلى الله عليه وسلم كفته است اكر
ابليس با همه شياطين ترا دشمن شوند جبريل كيد ايشان از تو بكرداند و اكر
ابو جهل با همهء كافران ديكر ترا دشمن شوند عمر خطاب كيد ايشان از تو بكرداند
جبريل عليه السلام پوشيده اورد عمر خطاب اشكارا اورد كند خداى تعالى
بهر وقتى درستى و راستى سخن خويش بعضى بر زبان جبريل و بعضى بر زبان

دي

عمر اشکارا کند و شما همه یک بیک خرد و بزرگ پیر و جوان تحقیق این سخن
بشنوید و براید تا بسیاري فواید و عواید بیابید عمر رضي الله عنه کفته است
وفقني ربي في عشر خداي تعالی ده سخن بر زبان من بکذرانیده است وانکه
بر وفق ان ده سخن ده ایت فرستاده است و پیش ازین کفته ایم وتفسیران
این عمر بد عمر خطاب که بتیغ خویش هر کب ظلم وعناد خلق را مي ببرید عمر بود
که نور عدل او طغیان عرب و عجم را بباد داد وبسوخت عمر بود که شمع زهد و چراغ
ورع در مشکوة عقیدت برافروخت عمر بود که از بهر سرما و کرماي ده ساله برو
زکار امیري خویش یک خلقان سپید بیشتر ندوخت عمر بود که هرکز با مارت و امامت
خویش با هیچ کس مفاخرت نکرد عمر بود عمر بود که در اقامت حدود اسلام با فرزند
عزیز خود مداهنت نکرد عمر بود که نامه که از سوي روم فرستاد قصر قیصر از حشمت
ان نامه خراب کشت عمر بود که سنک خارا و اهن بولاد از هیبتش بکداختي عمر
بود که بیک پیغام که از سوي پارس بفرستاد ایوان کسري از هیبت ان پیغا
بباب کشت عمر بود که هرکز بکوي در نیامد الا که ابلیس از ان کوي بهزیمت
شدي عمر بود که هرکز براهي در نیامدي الا که ابلیس لا بد از ان راه بکشتي
عمر بود که از مدینه چشم بکشاد ساریه را بر سر کوه نهاوند بدید عمر بو
که در مدینه کوش بکشادي سخن غلام خویش در پارس که با کسي سخن کفتي بشنید
ي عمر بود که بدره کار حجاز و یمن و کار شام و عراق راست کردانید عمر بو
که بحرفه خلقاني وثوب انچهارده من ده سال روزکار خلافت کرد
وبذان بکذرانید عمر بود که تعطیل و تشبیه بیدار نهفته کردانید عمر بود
که ایمان و توحید پوشیده اشکارا کردانید عمر بود که تقدیس و تنزیه نهفته
را پیدا کردانید عمر بود که کفر والحاد اشکارا را پوشیده کردانید عمر بود

که امیري

ابتر

امیري عالم و امامي عادل و خلیفتي بي ظلم و بي مثل و نبي کشت عمر بود که بر
رستي و راستي قول ترجمان و تفسیر قول که کلام غیب کشت که ان الحق لینطق

لینطق علي لسان عمر — بیت

عمر دین را عمارت بد عمر دین را اشارت بود — عمر دین را عنایت بد بهر وقتي برا و یاور
عمر دین را مبین شد عمر دین را مزین شد — مسلماني معنبر شد ز عمر کفر شد بیکسي لاغر
امیري که از همه میران بعدل او برده بد چوکان — نشاني دادني نتوان ز عدل چون عمر
امیر کامل و وافي امیري عاقل کافي — امیري زاهد و شافي امیري کهتر و مهتر
ستون دین پیغمبر معین هر که او عمر خور ر — امانت را دل و دیده دیانت را سر و افسر
عمر بد میر و هم عادل بدین اندر جهان عاقل — بفضل اندر عجب کامل بجمعیت چون هر بر بر
عمر بود اندر بینا بود عمر بود اندکی شنواي بود — عمر را کشف حالات کشت خبر یافت واز لشکر

انکه عمر رضي الله عنه با این چندین فضایل و مناقب و تفاخر که داشت باخر روزکار درجه
شهادت یافت ان شب باز پسین از عمر خویش بوقت سحر بمدینه بر امد و بولؤلؤ مخذول
ملعون با کارد زهر الوده در کمین از عمر یا بدید و پوشیده کردانید و با قضا و قدر حکم قهر خو
یش بروي بکذرانید عمر بمحراب مسجد رسید و بولؤلوه با تیغ تیز در رسید تیغي
خنجري از هر دو جانب تیغ تیز بزهر و الماس الوده و اب داده یک زخم زد و دو زخم
وسه زخم و چهار زد و همه بر پهلو و بر سینه زد عمر کفت اه کردي دل مسلمانان و
مرا تو خسته و سوخته بکردي اي ناجوانمرد این چنین تیغ تو مي زني بیک تیغ
عمرین را بیچاره کني بکوي تا تو چهار و پنج زخم بدین چنین تیغ بر پهلو و سینه چرا
مي زني اي ناجوانمرد که مرا مي کشتي چرا بیرون مسجد نکشتي که خاک مسجد را بخون من
الوده کردي چون کردي برو و بکریز تا باري بمحنت این جهاني کرفتار نکردي از شوم
بدبخت روي بکردانید و عمرد در نالیدن امد و زار زار بنالید همسایکان مسجد

نالهٔ عمر بشنیدند با مهاجر و انصار آمدند و چراغ آوردند عمر را در میان خاک
و خون دیدند گفتند یا عمر چه بود و چه افتاد گفت بدان خدای که جز وی خدا
یی نیست که این ساعت بهری زمین زر سرخ در ملک من بودی همه فدای کردمی
تا مگر از عذاب خدای ایمن گشتمی ای پیران و جوانان بزرگان و برادران بگویید تا عمر
چه مردی بود عبد الله ابن عباس گفت یا امیر المؤمنین بشارت باد ترا که خدای تعالی
بعدل و انصاف تو بسیار شهرها در اسلام گشاده گردانید و خدای تعالی علم
منافقان و ملحدان را بصلابت و سیاست تو نگوسار گردانید و خدای تعالی
بسبب تو از غنیمت حلال نعمت بر مسلمانان فراخ گردانید عمر گفت ای پسر فی الامارة
تثنی علیّ تو بامیری من بر من ثنا و آفرین کنی بدان خدای که بجز وی خدایی نمی
دانم که اگر من از آن امیری که کرده‌ام و زر و وبال بینم من امید ثواب و طمع ندارم
دیگر باره گفت اخر نگویید تا من چه مردم گفتند تو میراث دار رسول خدای و
تو ظل امان و امن خدایی و مهتر امتی و تو مفخر ملتی تو رکن شریعتی تو قطب
حقیقتی تو زین امامتی تو فخر خلافتی تو جاه و جمال دین و دنیایی تو چشم و چراغ
اهل سنت و جماعتی تو آنی که رسول صلی الله علیه وسلم گفته است که اگر محمد بخلق نفرستا
دندی بجای من عمر را فرستادندی و تو آنی که رسول صلی الله علیه وسلم گفت عمر چراغ
بهشت است بر آن معنی که آن سیصد و سیزده درجهٔ بهشت بالای هر یکی هزار
هزار سال و درازی هر یکی هزار هزار ساله راه بدان نهرینی و منوری تمامی نور و ضیا
و بها و صفا و حسن و کمال آنکه با نور عمر خطاب رضی الله عنه از آنجا در آید و تو آنی
که رسول صلی الله علیه وسلم گفته است که ملک الموت در مرگ از حشمت تو تمام در روی
تو ننگرد و تو آنی که رسول صلی الله علیه وسلم گفته است که منکر و نکیر در گور از هیبت
عمر را سوال تمام نپرسند عمر رضی الله عنه گفت ای مسلمانان من شما را ازین

چنین

چنین سخن نمی پرسم حذیفه را رضی الله عنه بخوانید که او صاحب سر مصطفی بود
و او حدیث منافقان در خلوت از مصطفی شنیده است تا من از حذیفه بپرسم
تا من که عمرم از جملهٔ منافقان هستم مهاجریان و انصاریان چون از عمر این سخن
بشنیدند چون ابر نوبهار زار زار بگریستند و بنالیدند گفتند ای امیر المؤمنین دلها
ما بسوختی و پشتهای ما بشکستی ما خود همه سوختهٔ مصیبت توییم تو نیز بر سوخته
نمک کردی خبری دیگر آمده است بروایت ابی بن کعب رضی الله عنه که رسول
صلی الله علیه وسلم گفت جبرئیل علیه السلام با من گفته است که یا رسول الله چون تو میری اسلام
بر مرگ تو بگرید و پس از تو چون عمر بمیرد اسلام بر مرگ او نیز بگرید و بحقیقت
بدانید که بروزگار عمر در همه روی زمین هیچ کس بهتر و فاضلتر و عزیزتر از عمر نبود
خداوند تعالی از یوسف علیه السلام خبر داد که مرا بر راه صالحان رسان
قوله تعالی توفنی مسلما والحقنی بالصالحین و خدای تعالی از ابراهیم
علیه السلام خبر داد که گفت مرا فرزندی ده و آن فرزند را از جملهٔ صالحان گردان که
رب هب لی من الصالحین و خدای تعالی در کلام خود خبر داد که من چون پیغامبران را
خیری بزرگ خواهم ایشان را بر راه صالحان دارم وادخلناهم فی رحمتنا انهم
من الصالحین و خدای عز و جل در کلام خود عمر را گوید که او ست شایستهٔ
مؤمنان و صالح المؤمنین آخر حذیفه رضی الله عنه آمد بسر بالین عمر رضی الله عنه
عمر گفت یا حذیفه بحق پیری و زاری من و بحق غریبی و درویشی من و بحق بیچارگی
و درماندگی من که با من بگویی تا بدان وقتی که تو در خلوت از رسول صلی الله علیه وسلم حدیث
منافقان شنیدی تو بدان وقت در میان منافقان حدیث عمر شنیدی که ای
مسلمانان عمر را جاه و جمال آنچنان و فضل و فخر آنچنان و منزلت و مرتبت آنچنان
و آنگاه خوف و فزع آنچنان و درد دل و آب چشم آنچنان و من بیچاره و ترا هزار و

وصال وجهل وبحار انجان وغفلت وحيرت انجنان وبطالت وجهالت انجنان
واي صلمانان فرياد ازين بي خبران وصلى الله على محمد واله اجمعين وحسبنا الله وحده

قصه وفات امير المومنين عمر بن الخطاب رضي الله عنه

محمد ابن اسحق روايت
كند رضي الله عنه كه ميان ياران نشسته بود ابولولوه غلام مغيره ابن شعبه امد و كفت
يا امير المومنين اين مولي من هر ماهي صد درم ضريبه مي خواهد و من طاقت ان ندارم بفرماي
تا مساهلتي كند عمر مولي او را كفت لطف كن و بر وي تكليف مكن كه طاقت ان
ندارد مدتي ديكر برامد ان غلام بشكايت باز امد عمر رضي الله عنه كفت برو شغل
مولي خويش بكن پس كفت اي غلام چه صنعت داني كردن غلام كفت در همه
شغلها راه برم خاصه در اسيا كردن كه دران سخت استادم عمر رضي الله عنه كفت
پس برو و در سراي من اسياي ساز غلام كفت ترا اسياي بسازم كه بانك
ان از شرق عالم تا بغرب عالم بشود برفت و ديكر روز بامداد عمر رضي الله عنه
بر منبر شد و رسول را صلى الله عليه وسلم ثنا كفت پس كفت يا قوم من چنان مي دانم
كه اجل من نزديك امد كه امشب من بخواب ديدم كه خروسي سه منقار در من زدي
و مرا خون الود كردي اكنون تعبير ان دانم كه مردي از عجم مرا سه كارد بزند و
بدانيد كه اكر خليفتي فرا كنم انك از من بهتر بود چون ابوبكر صديق رضي الله عنه خليفت
فا كرد و اكر خليفت نصب كنم و علك تعالي تفويض كنم انك از من بهتر بود شغل بخداي تعالي
تفويض كرد چون رسول صلى الله عليه وسلم و كفت من چون بميرم كار خلافت و امامت بشش
تن يكي بود عثمان و علي وطلحه و زبير وسعد وقاص وعبد الرحمن بن عوف رضي
الله عنهم كه رسول صلى الله عليه وسلم برفت از ايشان خوشنود بود هر كه اين قوم را اختيار
كنند خليفت من باشد پس مردمان بكريستند و وي از سر منبر فرود امد جاثليق
ترسا را بخواند كه در ميان ايشان بزرك بود و كفت در كتاب خويش صفت رسول

كشتن عمر خطاب رضي الله عنه

قصه وفات امير المومنين عمر بن الخطاب رضي الله عنه

ما صلى الله عليه وسلم يافته كفت نعم يا رقليط كفت انكاه ازچه بود كفت انك حق از باطل جدا كند
كفت الحمد لله الذي جعلنا من امته كفت بعد او كه باشد كفت مردي بسيار ذكر و راه كشاده كفت
رحم الله ابابكر كفت بعد او كه باشد كفت رجل قوي شديد يعني عمر بن الخطاب رضي الله عنه
كفت بعد او كه باشد كفت مردي كه بخويشان مايل بود كفت يا عثمان اكر اين شغل ترا بود
نكر تا فرزندان ابي معيط را بر مردمان مسلط نكني كفت يا جاثليق انكاه چه بود كفت
خون ريختن و شمشير زدن عمر رضي الله عنه دست برهم زد از اندوه و مردمان پراكنده شدند
عبد الله بن عباس رضي الله عنهما كفت بادي سرد واكشيد كفتم يا امير المومنين اين از اندوه اير بر
و ترا چه اندوه است كفت از مرك و كور اندوهكين نيم كه اين همه بر قضا است ليكن اندوه من از
انست كه كسي نيست كه بخلافت ايستادكي نمايد كفتم در عثمان چه كوي نيك است وليكن
بخويشاوندان خود ميلي عظيم دارد و ترسم كه ايشان را بر خلق مسلط كند انكاه اكر
چنين كند عرب وي را بكشند كفتم در علي چه كوي كفت نيك است وليكن صفرايي مزاج
است زود خشم كيرد و اين قصه روز ادينه بود چون روز چهارشنبه امد بولولوه خنجري
فرموده بود بدو سر و هردو سر تيز كرده و بكاه بمسجد امد و فرصت مي جست تا بوقت
زخمي زند چون قامت كردند و صف راست مي كردند بولولوه از جاي بجست و زير
ناف امير المومنين عمر رضي الله عنه زخمي زد و ديكر از بالاي ناف و خود بجست عبد الرحمن
ابن عوف بكفت تا غاز زود بكردند و براثران ملعون دويدند و مي كفتند بكيريد كه امير
المومنين را بكشت با هفت هر كه بپيش وي مي امد مي كشت تا هفت تن را بكشت و شش
تن را خسته كرد پس چون كرفتار امد خود را نيز بكشت و عمر را رضي الله عنه برداشتند
و در سراي بردند طبيب را بياوردند بيامد و وي را شير داد تا بخورد همچنان سپيد از جراحت
بيرون امد طبيب كفت وصيت بكن كه مرك امد عمر رضي الله عنه وصيت بكرد و كفت اين
شش تن كه مشار اليه اند بهم بنشينيد و بدين شغل يكي را اختيار كنيد و پسر مرا اختيار

هکنید که از آل عمر یکی هلاک شد این بگفت و بیهوش شد تا نماز پیشین گفتند
نماز یا امیر المؤمنین قال نعم لاحظ فی الاسلام لمن ترک الصلوة ولیکن من
چنینم که شما می بینید انگاه نماز بکرد وگفت نه مرا بولولوه کشت گفتند نعم
گفت الحمد لله که قتل من بر دست مردی از اهل اسلام نکرد اگر خواهم که خصمی کنم
پس فرا عبد الله کرد وگفت ای پسر سرم از بالین بر گیر و بر زمین نه بر خاک تا
خدای تعالی بر ضعیفی من رحمت کند یا عبد الله یا روشنای چشم پدر چه
گویی اگر فردای قیامت مرا بدوزخ کشند مرا بازخری یا نه قال بجمیع الدنیا
یا ابه گفت پسرم ام من بره هشتاد وشش هزار درم هر چه مرا هست بفروش
واز بنی عدی واز قریش یاری خواه وچون مال من جمع شود فرا خلیفه مده
لیکن در بیت المال بر وبنه چنانکه من از انجا بر گرفتم وبنزدیک عایشه صدیقه
رضی الله عنها برو وورا از من سلام کن وبگوی که پدرم می گوید که اگر دستوری
دهد غنیمت یافته باشیم واگر نه هر بگورستان مسلمانان دفن کنید عایشه
رضی الله عنها چون پیغام از عبد الله بن عمر بشنید گفت رسول صلی الله علیه وسلم
حلال من بود وابوبکر پدر من بود ازجای برای خویش باز گرفته بودم اکنون
بوی ایثار کردم چون عمر رضی الله عنه چنان زاری می کرد مردمان گفتند چرا چند
ین زاری همی کنی نه توانی که چنین وچنین کرده گفت المغرور من غره
مغرور باشد کسی که بگفتار شما بزید ومن خواهمی که از شرق تا غرب ملک من
بودی جمله فدای کردمی هول مطلع را پس عبد الله گوید که پدرم بیهوش شد
ومن از وی سخنان می پرسیدم جواب نمی داد بر خاک می افتاد ومن وی را راست می
نشاندم تا بسه بار روا ومی گفت وای بر عمر اگر خدای عز وجل ورا نیامرزد کا
شکی ما در مرا نزادی کاشکی هرگز نبودمی یا لیتنی کنت نسیا منسیا حفصه

خواهرم

خواهرم در نزدیک پدر رسید وگفت که مردمان می گویند که این شش تن را که برین
شغل نصب کردی نا شایسته هستند یا نه گفت مرا باز نشانید باز نشاندند گفت
چه گویم در عثمان رضی الله عنه که من شنیده ام از رسول صلی الله علیه وسلم که گفت الملائکة تبکی
علی موت عثمان وتصلی علیه فریشتگان بر مرگ عثمان بگریند وبروی نماز کنند وچه
گویم اندر علی رضی الله عنه که رسول صلی الله علیه وسلم گفت لا یحبک الا مؤمن تقی
ولا یبغضک الا منافق شقی وچه گویم اندر طلحه که از رسول صلی الله علیه وسلم شنیدم
که گفت یا طلحه جبریل یقریک السلام ویقول انا انجیک من اهوال القیامة وچه
گویم اندر زبیر رضی الله عنه که رسول صلی الله علیه وسلم خفته بود وی باد بازمی کرد از
رسول صلی الله علیه وسلم گفت تا من خفته ام تو اینجا باش گفت اری لاجرم جبریل علیه
السلام می گوید در قیامت من با تو باشم تا زبانه آتش از تو دفع کنم وچه گویم
در سعد وقاص که از رسول صلی الله علیه وسلم شنیدم که بروی چهارده بار گفت ارم یا سعد
فداک ابی وامی وچه گویم در عبد الرحمن بن عوف رضی الله عنه که روزی حسن
وحسین رضی الله عنهما می گریستند از گرسنگی وی چند نانی طعام آورد که جمله صحابه
را کفایت بود رسول صلی الله علیه وسلم ازان شاد شد گفت کفاک الله امر دنیاک واخرتک
این بگفت وجان از وی جدا شد او را بشستند وکفن کردند وبر جنازه نهادند
وصهیب رومی بروی نماز کرد که امیر المؤمنین عمر رضی الله عنه وی را گفته بود و
جنازه بر گرفتند ودر پیش حظیرهٔ رسول صلی الله علیه وسلم بنهادند قفل گشاده شد
وورا در پهلوی ابوبکر صدیق رضی الله عنه کردند پس این شش تن بمشورت
مشغول شدند وسه روز بگذشت وکار بر هیچ کس نظام نگرفت پس عبد الرحمن
بن عوف گفت این کار بدین گونه میان شما فصل نمی گردد اگر مرا دستوری دهید
من این کار نیکو بکنم بدان شرط که کس از شما از فرمان من بیرون نیاید ومن

هيچ

خویشتن را ازین خلیفتی بیرون اوردم وطلحه بن عبد الله خود غایب بود وزبیر
گفت من نیز بهره خویش شما را دادم اکنون این خلیفتی میان دو تن ماند یکی عثمان دیگر
علی رضی الله عنهما انگاه این هردو باتفاق عبد الرحمن ابن عوف رضی الله عنه بدین کار بر پای
کردند علی را بخواند ودست راست او بدست چپ خویش اندر گرفت ودست راست برا و
رد وگفت یا علی این خلیفتی مسلمانان قبول کردی بدان شرط که پیغامبر صلی الله علیه وسلم داشت
وبدان رای وصواب که این دو خلیفه بودند ابو بکر وعمر رضی الله عنهما وهم بران راه
ایشان پذیرفتی علی رضی الله عنه گفت باشد که چیزی کم باشد یا بیش افتد بدین کار عبد
الرحمن گفت من نخواهم بدین کاهلی ودست از علی کرم الله وجهه باز داشت وانگه عثمان را
رضی الله عنه بخواند وهمچنان دست او بدست خویش اندر گرفت وگفت این خلیفتی بپذ
یرفتی که بر سیرت پیغامبر صلی الله علیه وسلم وبر سیرت این دو خلیفه که بودند راست بروی عثمان
گفت پذیرفتم عبد الرحمن دست راست خویش بر دست عثمان زد وگفت بتو دادم بارک
الله فی امضایها علیک واین کار بر عثمان راست گشت وعمر رضی الله عنه پس از ابو
بکر صدیق ده سال وهشت ماه خلیفت بود وبروایتی دیگر امده است که عمر خطاب
رضی الله عنه مسلمان شد شش سال گذشته از بعث پیغامبر صلی الله علیه وسلم وده سال
خلافت کرد وهر سالی حج کردی واورا بمدینه کشتند روز چهارشنبه چهار روز مانده
بود از ذی الحجه سنة ثلاث وعشرین من الهجرة واورا پنجاه وپنج سال بود وعثمان
خیبری رضی الله عنه اورده است اندر تصنیفش که امیر المؤمنین عمر رضی الله عنه
از دنیا رحیل کرد صحابه بر مرگ وی چندان نوحه وزاری کردند که بر مرگ رسول
صلی الله علیه وسلم وبر مرگ ابو بکر رضی الله عنه وهر جایی که شدندی وامدندی وازنوحه
شنیدندی عمری که اسلام بدو عزیز شده بود ودر صحبت رسول صلی الله علیه وسلم امیر
شده وچهار هزار وهفصد منبر در اسلام نهاده وعدل وی در جهان اشکارا

شده

شده وامیری وولایت وصلابت وهیبت وی فاش شده با این همه اندر حال
مرگ چندین تضرع کند بیچاره من وتو با چندین معصیت وخطا وزلت جمع شده
واز هول ونزع ایمن شده افامنوا مکر الله واندر تصنیف حکم شروین بزاوری
رضی الله عنه خوانده‌ام که عمر عمر رضی الله عنه شصت وسه سال بود بروایت
انس بن مالک رضی الله عنه واسمعیل بن عباد رضی الله عنه اورده است
که خلافت عمر رضی الله عنه ده سال بود وشش ماه وچهار
روز وکاتب وی عبد الله بن ارقم بود وزید ابن
ثابت رضی الله عنه وحاجبش یرفا بود ونقش
خاتم عمر رضی الله عنه این بود نبشته کفی
بالموت واعظا یا عمر واورا شصت
وسه سال بود رضی الله

وصلی الله علی سیدنا محمد واله الطیبین الطاهرین حسبنا الله وحده ونعم
الوکیل ونعم المعین

باب سیوم اندر قصه امیر المؤمنین عثمان بن عفان رضی الله عنه

اما نام وی ابو عبد الله عثمان ابن عفان ابن العاص بن امیه بن عبد الشمس بن عبد مناف
بن قصی بن کعب بن لوی ابن غالب بن فهر بن مالک القرشی رضی الله عنه وکنیت وابو عبد الله از بهر ان
گویند که نام فرزندش عبد الله بود از رقیه بنت رسول الله صلی الله علیه وسلم امده واهل عراق کنیت او ابو عمر
وعثمان بن عفان گویند ونام مادرش اروی بنت کریز بن ربیعه بن حبیب ابن عبد شمس بن عبد مناف
بن قصی القرشیه است وعثمان رضی الله عنه ومادرش هم از نسب مصطفی صلی الله علیه وسلم اند وعم

زاده اند و اصل ایشان یکی است و فضایل وی بسیار ست و مناقب وی بی شمار است اول
ابتدا کنم خبری که بسمع رسیده است از استادان فاضل و ثقه باسناد درست و اگر
باسناد گویم دراز شود و بر خوانندگان دشخوار آید بر راوی اختصار کردم انس بن مالک رضی الله
روایت کند از رسول صلی الله علیه وسلم که گفت لیلة اسری دخلت الجنة فرایت فیها تفاحة لم فی
الجنة احسن منها فتناولتها فانفلقت عن لعبة لم ار فی الجنة احسن منها فقلت لمن
انت فقالت لرجل من قریش فقالت لعثمان بن عفان المقتول ظلما گفت آن شب که مرا
بمعراج بردند اندر بهشت شدم سیبی دیدم که در بهشت بهتر از آن ندیدم برداشتم شکافته
شد حوری از وی بیرون آمد که زیباتر از وی اندر بهشت ندیدم گفتم کرای گفت مردی
را از قریش که بکشند و برا بظلم نام وی عثمان ابن عفان رضی الله عنه خبری دیگر من
رسیده است باسناد عالی از انس بن مالک رضی الله عنه از رسول صلی الله علیه وسلم که گفت پر حیا
ترین و شرمگین تر از همه امت من عثمان بن عفان است رضی الله عنه تا فرشتگان از وی شرم
داشتند اما قصه اسلام امیر المؤمنین عثمان رضی الله عنه خداوندان اخبار
و نقله احادیث و ارباب عقول گفتند که عثمان بن عفان رضی الله عنه مردی بود
نیکو قد و قامت و زیبا چهره و صورت و خوش خوی و نیکو هیات و حلیت و اندر وقت
روزگار او هیچ کس بجمال و کمال او نبود و بر حدیث زنان حریص بود و زن نخواسته و رسول
را صلی الله علیه وسلم دختری بود زیبا با جمال و کمال نام او رقیه رضی الله عنها خبری اشارة
هفت چیز که با هفت چیز بود بی نظیر شود قدرت و توانایی که با رحمت بود بی نظیر باشد
دولت که با تواضع و فروتنی بود بی نظیر باشد علم که با عمل آراسته بود بی نظیر باشد
خلق و روی نیکو که با خوی نیکو و حلم بود بی نظیر باشد فهم و دانش که با خاطر و حفظ
تیز بود بی نظیر باشد قوت و بازوی قوی که با دلیری و شجاعت بود بی نظیر باشد مال
حلال که با سخاوت بود بی نظیر باشد صورت نیکو که با دین و صیانت بود بی نظیر

باشد

باشد قدرت بی رحمت صفت فاسقان است دولت بی تواضع صفت جباران است علم
بی عمل صفت غافلان است قوت بی شجاعت صفت عاجزان است فهم بی حفظ صفت
ساهیان است مال بی سخاوت صفت بخیلان است خلق بی خلق صفت نقش نقاشان
است صورت بی صیانت صفت بی صیانت صفت مفسدان است نکته در
خبر است که هفت اندام بنده فرشته صورت چون کار بد کند و روی رسد ملک عز و جل
گوید این نه کار تو است این نمی باز که از پس این هر دو روی و دل ملک سبحانه و تعالی بیا
فریند اینجا است که دل مؤمن بدان روشنایی است و رویش بدان زیبایی است قصه
پس خبر بعثمان رضی الله عنه رسید که رسول صلی الله علیه وسلم دختر خود را رقیه بابی لهب عتبه
بن ابی لهب داد عثمان رضی الله عنه اندوهگین شد زیرا که رقیه سخت با جمال بود گفت چرا
سبقت نکردم و پیش از عتبه من دختر رسول صلی الله علیه وسلم بزنی نخواستم پس اندر وقت
نزدیک مادر رفت از وی غمگین بر چون بخانه رفت خاله دید پیش مادر نشسته و
خاله اش کاهنه بود گفت یا عثمان لقیت خیرا و وقیت شرا یعنی خیر دیدی و شر بتو نرسید
گفتم یا خاله چه می گویی که ما در شهر از این هیچ خبر نداریم گفت از محمد بن عبد الله رسول من
عند الله جاء بتنزیل الله یدعوا به الی الله تعالی و وجهه مصباح و قوله صلاح و دینه فلاح
و امره نجاح یا عثمان محمد بن عبد الله رسول است از خدای تعالی آورده است کلام خدا
ی عز و جل و همگنان را همی خواند بخدای تعالی روی دارد سخت نیکو و روشن و گفتاری دارد
سخت بصواب و صلاحی و دینی دارد زیبا و رستگار و کاری دارد بکمال و نجاح پس عثمان
رضی الله عنه چون این سخنها از خاله بشنید گفت یا خاله این سخن تو اندر دل من کار کرد پس گفت
که مرا با ابو بکر رضی الله عنه دوستی بود آمدم و این حدیث با وی بگفتم ابو بکر رضی الله عنه
گفت یا عثمان تو عاقلی دانی که این بتان نشنوند و نه گویند و نه دانند و سود و زیان
نکنند عثمان گفت خاله ام راست می گوید که محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم بیرون آمد و دعوت

رسولي مي كند وحي كويد كه اين بتان خداي نيند وخداي دانشايند ابوبكر رضي الله عنه
كفت يا عثمان خواهي كه مصطفي را صلي الله عليه وسلم ببيني كفتم خواهم رفتيم چون بنزديك
رسول صلي الله عليه وسلم رسيدم وچشم من بروي افتاد همه دلم وجانم مهر وي كرفت
پس ابوبكر رضي الله عنه برخاست وچيزي اندر كوش رسول صلي الله عليه وسلم فرو كفت رسول
صلي الله عليه وسلم كفت يا عثمان من رسول پادشاهم بتو وبهمه خلايق بكو لا اله الا
الله محمد رسول الله عثمان رضي الله عنه كويد كفتم رسول صلي الله عليه وسلم شاد شد پس
برنيامد كه رقيه را از عتبه باز ايستد وعثمان رضي الله عنه چون رقيه را بخانه محمد عثمان رضي
عنه بردند هردو سخت با جمال وكمال بودند پس مردمان كفتند جمع الشمس
القمر واين شعر درحق ايشان كفتـــــند **شعـــــر**

هدا الله عثمان النبي بقوله وارشده	والله يهدي الي الحق
فيا خير راي النبي محمد	وكان نري راي يصدع الخلق
فانكحه المبعوث احدي بناته	وكان لبدر مازج الشمس في الافق
وذاك بان الهاشمين مجمة	وانت امين الله في زمن الخلق

الايات النازلة في شان امير المؤمنين عثمان بن عفان رضي الله عنه واجابه

اينهايي كه اندر شان امير المومنين عثمان بن عفان فرود امده است بكوييم انشاء الله تعالي
يكي ايتست كه رسول صلي الله عليه وسلم چون بغزو تبوك رفت كفت من جهز غازيا فله الجنة
ومن انفق درهما فله الجنة قال عثمان رضي الله عنه علي جهاز من لا جهاز له پيغامبر صلي
الله عليه وسلم كفت هر كه غازي را جهاز كند بهشت اوراست عثمان رضي الله عنه كفت برمن
است جهاز كردن ان كس كه جهاز ندارد پس عثمان رضي الله عنه سواران را وجمله اسباب
سلاح بساخت وپنج هزار دينار ديكر پيش رسول عليه السلام نهاد رسول دست بدان
درم كرد وهمي كفت چه زيان دارد عثمان را چون كردارش چنين است حق تعالي ازوي

راضي بد كه امن از وي راضيم حق تعالي برموافقت قول رسول صلي الله عليه وسلم اين ايت فرو
فرستاد قوله تعالي الذين ينفقون في السراء والضراء والكاظمين الغيظ و
ان كسانيكه نفقه كنند اندر حال شادي واندر حال سختي وان كسانيكه خشم فرو خورند
انكاه كه دل ايشان پر شده باشد از خشم والعافين عن الناس والله يحب المحسنين وان
كسانيكه عفو كنند واندر كذارند از مردمان يعني مردماني كه زير دست ايشان باشند
وخداي تعالي دوست دارد نيكوكاران را واندر نفقه كردن وجود وسخاوت پيشه
كرفتن روايت كرده است عايشه رضي الله عنها كه پيغامبر صلي الله عليه وسلم كفت سخي نزديك
بود از خدا تعالي يعني از رحمت خداي ونزديك بود از بهشت ونزديك بود از مردمان
وبخيل دور بود از خداي تعالي ودور بود از بهشت ودور بود از مردمان ونزديك
بود بدوزخ وجاهلي سخي نزد خداي تعالي دوست تر از عالمي بخيل روايت كرده ا
ست از انس بن مالك رضي الله عنه از پيغامبر صلي الله عليه وسلم كه وي كفت سخاوت درختيست
اندر بهشت وشاخهاء ان اندر دنيا هر كه اندر شاخي از ان اويزد ويرا ببهشت كشد
وبخل درختيست اندر دوزخ شاخهاء ان اندر دنيا هر كه اندر شاخي از ان اويزد ويرا
بدوزخ كشد وانس رضي الله عنه روايت كند از رسول صلي الله عليه وسلم كه وي كفت هر كه خشم
فرو خورد ووي تواند كه ان خشم براند خداي تعالي ويرا بخواند روز قيامت بر سر
خلقان وويرا مخير بكند اندر انچ خواهد از حور عين **اشارت** حق تعالي پنج
چيز يادمي كند كه هر كه از ان يكي بكند اندر دو جهان بزرك شود اول جوانمردي
الذين ينفقون وياري في السراء والضراء وبردباري والكاظمين الغيظ
واموزكاري والعافين عن الناس ونيكوكاري والله يحب المحسنين حق سبحانه
وتعالي بدين همه بر عثمان ثنا كفت اول كفت پرهيزكار است ودوستان را يا
رست ودر وقت غضب بردبار است وجفاها فرو كذارست وباخلق خدا ونيكو

کار است و من وی را دوست و وی مرا دوست دارست **نکته** عثمان رضی الله عنه
از بهر ما نفقه فراخ داشت در سرا و ضل و مال خویش از کار ما باز نداشت ما نیز وی را مهمان
سرای ساختیم فراخ قوله وجنة عرضها السموات نه از وی و نه از دوستان وی دریغ نداریم
عبارت چه راحت باشد اندر مهمانی که تو بر خوان و دوستان تو در میان آتش سو
زان مهمان براحت آن باشد که تو بر خوان براحت و دوستان تو شادان و با تو بهم بر خوان
و دشمنان ایشان کافران در سرا آتش سوزان قوله فاولئک الذین انعم الله علیهم الایه **خبر**
ی صحابهٔ رسول را صلی الله علیه وسلم سفری پیش آمد راه دراز بود و گرما گرم بود و بیم دشمن
بود و بعضی از یاران ساز و مرکب داشتند و بعضی نداشتند امیر المؤمنین عثمان رضی الله
عنه گفت هر که ساز دارد با ساز خویش می رود و هر که ساز ندارد ساز وی بر من است یا ر
سول الله تو دل بر ایشان مشغول مدار مؤمن را نیز سفری در پیش است چون سفر
و راهی دراز و گریوهٔ صعب و مومنان دو گروهند بعضی تقوی دارند همه راحله
عبادت و هم قوت قیام شب و ان مستقیمان اند و گروهی نه زاهد تقوی دارند و نه
راحلت عبادت و نه قوت طاعت و اگر کرم عثمان بنجید که گفت هر که ساز ندارد من
وی را با ساز خویش بغزو فرستم در کرم و عنایت حق تعالی وی بنجید که گوید هر که طاعت
و تقوی ندارد بکرم خویش وی را بجنت فرستم بفضل خود **ایت دیگر** ان بود که چون
عرب هر جای بیامدندی و جای بیافتندی خیمه در دشت می زدند رسول صلی الله علیه وسلم
گفت قوله من زاد فی مسجدنا هذا او بذراع فله الجنة قوله کیست که مسجد ما فراخ کند و اگر یک
گز باشد او را باشد بهشت و جای وی داند عثمان رضی الله عنه گفت یا رسول الله تن من فدا
من و مال من فدای تست من زیادت بکنم پس مال فدا کرد و چهل ستون در مسجد بیفزود
حق تعالی اندر حق وی این ایت فرو فرستاد انما یعمر مساجد الله من امن بالله والیوم
الاخر واقام الصلوة واتی الزکوة ولم یخش الا الله فعسی اولئک ان یکونوا من المهتدین

روایت است از ابو سعید خدری رضی الله عنه از پیغامبر صلی الله علیه وسلم که وی گفت چون
کسی را ببینید که با مسجد همی شود گواهی دهید وی را بایمان خدای تعالی فرو فرستاد
انما یعمر مساجد الله من امن بالله والیوم الاخر **ایت دیگر** چون خدای تعالی مسلما
نان را فرموده بود که نفقات کنید برخی واجب و برخی تطوع حال نفقهٔ ایشان پیدا کرد
که برکات آن چون باشد و مزد آن بچه حد باشد قوله چنانکه حق سبحانه و تعالی فرموده است
مثل الذین ینفقون اموالهم فی سبیل الله کمثل حبة انبتت سبع سنابل فی کل سنبلة مائة
والله یضاعف لمن یشاء والله واسع علیم الذین ینفقون اموالهم فی سبیل الله ثم
لا یتبعون ما انفقوا منا ولا اذی قوله و منت یاد کردن نعمت بود بر سبیل تقریع و اعتد د
و آن سبب بریدن حق نعمت بود و اذی آن بود که نعمت کنی بر کسی و آنگه اندر یاد کنی جای که وی
نخواهد و یا بر اثر آن چیزی گویی که وی را ناخوش آید و یا گوید چندین بار ترا دادم هیچ شکر
نکردی و کسی را چیزی نه دهی بهتر از آن که چیزی دهی بر سبیل منت و برنجانیدن قوله زید بن
اسلم رضی الله عنه گوید که پدر من مرا گفت چون کسی را چیزی دهی و چنین دانی که وی را از سلام
تو بر وی چیزی بدل فرا خواهد آمدن سلام از وی باز گیر تا آن نعمت خالص ماند زنی
آمد بنزدیک بو اسامه رضی الله عنه گفت مرا دلالت کن بر مردی که غزا کند بحقیقت که
اینها بمیوه خوردن می روند که من جعبه دارم و تیری چند تا وی را فرا دهم بو اسامه گفت
لا بارک الله لک فی جعبتک که ایشان را برنجانیدی از پیش عطا و بدان که خداوند سبحانه
و تعالی حرام کردانیده است بر بندگان که نیکویی کنند و بر آن منت نهند از بهر آن که
منت بندگان تکدیر نعمت بود و خداوند تعالی و تقدس بر بندگان نعمت کند و بر ایشان
منت نهد از بهر آنکه منت وی تذکیر نعمت بود تا آن کسی که چیزی دهد از بندگان غره نشود
بلکه آن و آن کسی که نعمت کند خدای تعالی بر وی غره نشود بخویشتن که پندارد که آن
از وی است قوله لهم اجرهم عند ربهم ولا خوف علیهم ولا هم یحزنون قوله اندر

شان عثمان رضي الله عنه وعبد الرحمن بن عوف رضي الله عنه فرود امده است اما
عبد الرحمن امد بيش پيغامبر صلى الله عليه وسلم با چهار هزار درم صدقه گفت يا رسول الله هشت
هزار درم بود بنزديك من خويشتن را وعيال را چهار هزار بگذاشتم وچهار هزار بوام
قراي خداي تعالى دادم پيغامبر صلى الله عليه وسلم گفت وي را خداي تعالى بركت كناد انچ
دادي وانچ بگذاشتي واما عثمان رضي الله عنه گفت اندر جهاد تبوك بر منست
جهاز هر كه وي را جهاز نيست هزار اشتر بار زر جهت جهاز فرا داد وبيورمه بخريد
وبر مسلمانان صدقه كرد حق تعالى اين ايت را اندر شان وي فرو فرستاد وعبد الرحمن
ابن سمره رضي الله عنه گويد كه عثمان هزار دينار بياورد اندر جيش العسرة واندر
كنار پيغامبر صلى الله عليه وسلم ريخت پيغامبر صلى الله عليه وسلم دست اندران همي كرد وبر همي گردانيد
اندر كنار خويش وگفت زيان ندارد پس عثمان را هرچه كند امروز ابو سعيد خدري
رضي الله عنه گويد كه پيغامبر را صلى الله عليه وسلم ديدم دست برداشته بود ودعا همي كرد عثمان
را وهمي گفت يا رب من خشنودم از عثمان تو از وي خشنود باش وهمچنان دعا همي كرد تا صبح
بر امد خداي تعالى اين ايت را فرو فرستاد كه ياد كرديم **ايت ديگر** ان بود كه ا
مير المومنين عثمان رضي الله عنه چهل سال روز بروزه بود وشب بنماز همي شب دو
ركعت نماز كردي اندر يك ركعت همه قران بخواندي واندر ركعت دوم هزار بار قل هو الله
احد برخواندي حق تعالى اين ايت فرو فرستاد وگفت امن هو قانت اناء الليل
ساجدا وقايما يحذر الاخرة ويرجو رحمة ربه وي بهتر باشد يا انكه كفر وعصيان
كند چنانكه گفت افمن شرح الله صدره للاسلام يك جانب بگفت وديگر ياد نكرد
واين اندر شان عمار ياسر امده است وبو حذيفه بن المغيرة المخزومي امده است
وقول درست انست كه اين ايت اندر شان عثمان عفان رضي الله عنه امده است
انكه گفت باري تعالى قل هل يستوي الذين يعلمون والذين لا يعلمون انما يتذكر

اولوا الالباب ان بود كه امير المومنين عثمان رضي الله عنه بخيرات كردن
از نماز وروزه ومال دادن ملازم بود حق تعالى وتقدس اندر شان وي
فرو فرستاد ان الذين سبقت لهم منا الحسنى اولئك عنها مبعدون لا يسمعون
حسيسها وهم فيما اشتهت انفسهم خالدون لا يحزنهم الفزع الاكبر وتتلقيهم
الملائكة هذا يومكم الذي كنتم توعدون وروايت امده است از علي
بن علي ابن ابي طالب رضي الله عنه كه وي همي خواند ان الذين سبقت لهم منا
الحسنى اولئك عنها مبعدون پس گفت من از ايشانم وابو بكر وعمر وعثمان
وطلحه وزبير وسعيد وعبد الرحمن بن عوف رضي الله عنهم از ايشان اند وبيشتر
بن علما بر انند كه اين ايت اندر حق عثمان رضي الله عنه فرو امده است كه سعادت
ازلي داشت ورفيقي سيد كونين وكاينات صلى الله عليه وسلم چنانكه اندر سماع من امده است
بروايت طلحه بن عبد الله رضي الله عنه كه گفت شنيدم از رسول صلى الله عليه وسلم كه گفت
لكل نبي رفيق ورفيقي في الجنة عثمان هر پيغامبري را رفيقي بوده است
ورفيق من اندر بهشت عثمان است **ايت ديگر** انست كه حق تعالى وتقدس همي
فرمايد ليس على الذين امنوا وعملوا الصالحات جناح فيما طعموا اذا ما اتقوا وامنوا
وعملوا الصالحات ثم اتقوا وامنوا ثم اتقوا واحسنوا والله يحب المحسنين بني
مخلصان را وامير المومنين علي رضي الله عنه گويد اين ايت اندر حق عثمان رضي
الله عنه امده است

فصل في الاخبار المسند في شان ذي النورين عثمان بن عفان رضي الله وعن اصحابه

اخبرنا الفقيه الامام الاجل صاين الدين ابو حفص عمر بن عيسى الخطيبي قال اخبرنا
الفقيه ابو نصر طاهر بن ابي نصر قال اخبرنا الرئيس منتجب الدين جمال الاسلام ابو القاسم
قسمون ابن ابراهيم بن بكة الارموي رضي الله عنه بقراءته علينا في داره في ارميه في شهر الله
الاصم عظمه الله حرمته سنة ثلاثين وخمسماية قال الشيخ الامام شيخ الاسلام
ركن الدين ابو نصر احمد بن ابي نصر الخوجاني رضي الله عنه يوم السبت سادس شهر الله الا
صم سنة ثلاث وخمسماية قال الشيخ الزاهد الحافظ ابو صالح احمد بن عبد الملك المؤذن
قال علي بن محمد ابن اسماعيل الطوسي قال ابو بكر محمد بن موسى بن المثنى النهرواني
قال ايوب بن علي قال زياد بن سنان عن ابي قرافصة رضي الله عنه وعنهم
قال دخلت على رسول الله صلى الله عليه وسلم ذات يوم والقوم جلوس فلبثت فيهم ما شاء
الله ان لبثت فدخل عثمان ابن عفان رضي الله عنه واخذ ناحية منا فقال له النبي
صلى الله عليه وسلم ادن مني يا عثمان فقال اذن اذن فدنا حتى الصق ركبته بركبة
رسول الله صلى الله عليه وسلم وكانت زرار عثمان محلولة فزرها رسول الله صلى الله عليه وسلم بيده
واغرورقت عيناه ثم قال عثمان ان عند الله لك شانا عظيما في السماء وانك ولمن
ترد على حوضي يوم القيامة واوداجك تشخب دما اللون لون الدم والريح
ريح المسك فاقول سبحان الله من فعل بك هذا فنقول فلان وفلان وفلان
فينادي من بطنان العرش الا ان عثمان بن عفان امير على كل مخذول
ثم يرتفع الحجاب فيما بينك وبين الله تعالى فيتجلى لك ربك ويقول لك يا عثمان ما
ترى في قاتليك فيقول يا رب اخذت اخذت وان عفوت عفوت اين خبر
شنيدم بدين اسناد از زياد بن سنان از قرافصه رضي الله عنه كه گفت روزي
بپيش رسول صلى الله عليه وسلم شدم وگروهي نشسته بودند اندر ميان ايشان بودم
با عثمان ابن عفان رضي الله عنه اندر آمد و گوشه گرفت از ما رسول صلى الله

عليه

عليه وسلم اورا گفت نزديك اي بمن يا عثمان نزديك وي شد عثمان گفت نزديك
بيا نزديكتر عثمان نزديكتر شد تا زانوي وي بزانوي پيغامبر صلى الله عليه وسلم رسيد بند
گريبان عثمان گشاده ديد رسول صلى الله عليه وسلم ان بند گريبان بدست عزيز خود ببست
و باردوم رسول صلى الله عليه وسلم بروي وي نگريد وهر دو چشم رسول صلى الله عليه وسلم پر آب
گرديد انگاه گفت يا عثمان كه ترا ست كاري عظيم است اندر اسمان و تو اول كسي
باشي كه بحوض من رسي روز قيامت واز رگهاء تو خون روان شده رنگ وي رنگ خون
دارد وبوي وي بوي مشك دارد من كه رسولم گويم سبحان الله كه كرده است اين
بتو تو گويي فلان وفلان انگه منادي بانگ كند از بطنان عرش آيا بدانيد كه
عثمان ابن عفان پادشاه واميراست بر هر رانده انگاه حجابها بردارند ميان تو
وميان خداي تعالى پس خداي تعالى تجلي كند ترا وگويد ترا يا عثمان چه صواب
بيني اندر كشندگان تو گويي يا رب اگر تو ايشان را بگيري من نيز بگيرم واگر تو عفو
كني من نيز عفو كنم خبري ديگر هم برروايت جوهري از جابر ابن عبد الله رضي
الله عنه قال بينما نحن مع رسول الله صلى الله عليه وسلم في نفر من المهاجرين فيهم ابو بكر
وعمر وعثمان وعلي وطلحه وزبير وعبد الرحمن بن عوف وسعد بن ابي وقاص رضي
الله عنهم فقال النبي صلى الله عليه وسلم لينهض كل رجل منكم الى كفوه قال ونهض
النبي صلى الله عليه وسلم الى عثمان فاعتنقه وقال ولي في الدنيا وولي في الاخرة جا
بر گويد ما گروهي از مهاجران بپيش رسول صلى الله عليه وسلم نشسته بوديم كه در ميان
ايشان بود ابو بكر وعمر وعثمان وعلي وطلحه وزبير وعبد الرحمن بن عوف و
سعد بن ابي وقاص رضي الله عنهم پس رسول صلى الله عليه وسلم گفت هر كسي از شما
نزد دوست خود ويار خود برويد ورسول صلى الله عليه وسلم نزد عثمان شد واورا در كنار
گرفت وروي وبوا بوسه داد وگفت يا عثمان تو دوست مني اندر دنيا ودوست مني

اندر آخرت خبری دیگر بروایت محمد بن سیرین بما رسیده است از کعب
ابن عجره رضی الله عنهما گفت نشسته بودم پیش پیغامبر صلی الله علیه وسلم فذکر فتنة
فقربها وعظمها فمر رجل مقنع فی ملحفة فقال هذا یومئذ علی الحق وعلی الهدی
فانطلقت مسرعا حتی اخذت بضبعیه اوابطیه قال فحولت وجهه الی فقلت یا ر
سول الله صلی الله علیه وسلم قال هذا فاذا عثمان ابن عفان رضی الله عنه گفت پیغامبر صلی
الله علیه وسلم خبر میداد زفتنه وبلای که نزدیک آمده است وخواهد بودن پس مردی
آنجا میگذشت روی پوشیده رسول صلی الله علیه وسلم گفت این مرد آن وقت بر سر راه
راست باشد آنگه من زود بشتافتم واز پس آن مرد برفتم واو را باز کشیدم وباز گردانیدمی
گفتم یا رسول الله اینست آن مرد گفت اینست نگاه کردم عثمان ابن عفان بود رضی الله عنه
خبری دیگر که عبد الرحمن بن سمره رضی الله عنه گفت جاء عثمان بن عفان الی النبی
صلی الله علیه وسلم یعللها وهو یقول ما یضمن عثمان ما عمل بعد الیوم یردد ذلک مرارا
عبد الرحمن گفت عثمان بن عفان رضی الله عنه پیش پیغامبر صلی الله علیه وسلم آمد وهزار
دینار اندر دامن وی ریخت اندر آن وقت که تدبیر جیش عسره میکردند وپیغا
مبر صلی الله علیه وسلم دست در آن زر کرد وگفت چه زیان دارد عثمان را اگر پس از این خطای
از وی در وجود آید وچند بار این بگفت خبری دیگر بروایت ماذر عباس که
کنیزک رقیه بنت رسول الله بود صلی الله علیه وسلم قالت قال رسول الله صلی الله علیه وسلم ما زوجت
عثمان ام الکلثوم الا بوحی من السماء رسول صلی الله علیه وسلم گفت من بزنی ندادم ام کلثو
م را بعثمان ابن عفان مگر بوحی از آسمان بپیش من آمد خبری دیگر بروایت ابو امامه
الباهلی رضی الله عنه بما رسیده است که رسول صلی الله علیه وسلم گفت یدخل الشفاعة
رجل من امتی الجنة مثل احد الحیین ربیعه ومضر قال فکان المشیخة یرون
ان ذلک الرجل عثمان بن عفان گفت اندر بهشت شود بشفاعت مردی از امت

من

من چندانکه قبیلهٔ ربیعه ومضر گفت این پیران وبزرگان روایت کنند که این مرد
عثمان بن عفان است رضی الله عنه خبری دیگر بروایت مغیره ابن شعبه آمده
است که گفت لما انهزم المشرکون یوم حنین مر رسول الله صلی الله علیه وسلم برجل فقال یا عدو الله
ابغضک الله انک تبغض قریشا قلت یا رسول الله کان یبغض قریشا قال نعم کان عثمان بن
عفان گفت چون مشرکان روز غزات حنین هزیمت شدند رسول صلی الله علیه وسلم بمردی بگذشت
گفت یا دشمن خدای ترا خدای تعالی ترا دشمن دارد که تو قریش را دشمن داری مغیره گفت
گفتم یا رسول الله اوست که قریش را دشمن میدارد گفت بلی عثمان بن عفان را دشمن میدارد
خبری دیگر بما رسیده است بروایت حفصه بنت عمر خطاب رضی الله عنهما قالت
کان رسول الله صلی الله علیه وسلم ذات یوم جالسا وقد وضع ثوبه بین فخذیه فجاء ابو بکر صدیق
رضی الله عنه فاستاذن فاذن له النبی صلی الله علیه وسلم علی هیئة ثم جاء عمر بمثل هذه الصفة
ثم علی وکان کذلک ثم جاء عثمان فاخذ رسول صلی الله علیه وسلم ثوبه فتجلله فتحدثوا
ثم خرجوا قالت قلت یا رسول الله جاء ابو بکر وعمر وعلی وسایر اصحابک وانت علی
هیئتک فلما جاء عثمان بن عفان تجللت بثیابک قالت فقال الا استحیی ممن یستحیی
منه الملائکة حفصه گفت که رسول صلی الله علیه وسلم نشسته بود وپایها کشیده وبرهنه
ابو بکر صدیق رضی الله عنه اندر آمد وپیغامبر صلی الله علیه وسلم همچنان می بود وآنگه عمر خطاب
رضی الله عنه اندر آمد وعلی نیز رضی الله عنه اندر آمد وپیغامبر صلی الله علیه وسلم همچنان
می بود آنگه عثمان اندر آمد پیغامبر صلی الله علیه وسلم پای بپوشید واز هر معنی سخنها
گفتند وبیرون رفتند حفصه رضی الله عنها گوید گفتم یا رسول الله ابو بکر وعمر
وعلی آمدند ودیگر اصحاب اندر آمدند وتو پای برهنه نشسته بودی چون عثمان
بن عفان اندر آمد تو پایها بپوشیدی گفت یا حفصه من شرم دارم از آن کسی
که فرشتگان آسمان از وی شرم دارند خبری دیگر است بروایت معاذ بن جبل

رضي الله عنه که رسول صلی الله علیه وسلم گفت عثمان بن عفان اشبه الناس بي خلقا
وخلقا ودينا وسمتا وهو ذو النورين زوجته ابنتي وهو معي في الجنة كهاتين
وحرك السبابة والوسطى گفت که عثمان بن عفان رضي الله عنه بمن مانندترا
ست بخلق وخلق ودين وطريقت وراه واو ذا النورين است داماد منست
بر دو دختر واو با من اندر بهشت باشد چنين وبجنبانيد هر دو انگشت سبابه
ووسطي خبري ديگرست بروايت شداد بن اوس رضي الله عنه
گفت شنيدم که رسول صلى الله عليه وسلم گفت بينا انا جالس في اصحابي اذا اتاني
حبيبي جبريل عليه السلام فحملني على جناحه الايمن وادخلني جنة عدن
فبينا انا اطوف فيها اذا وضعت في يدي تفاحة وانا انظر اليها متعجبا
اذا انفلقت بنصفين فخرجت منها جارية تسبح الله تعالى بتسبيح لم يسبح
به الاولون والاخرون قلت من انت قالت انا من الحور العين خلقني
الله من نور عرشه قلت لمن انت قالت لذلك الامام المظلوم عثمان ابن
عفان رضي الله عنه گفت من نشسته بودم اندر ميان اصحابان خويش
که جبريل عليه السلام بپيش امد مرا بر پر خود نشاند ومرا اندر بهشت عدن
برد اندر انجا مي گرديدم سيبي اندر دست من افتاد ومن بوي نگاه مي راست
كردم وعجب مي داشتم که ان سيب بشکافت وبر دو نيمه شد از انجا حوري
بيرون امد وتسبيح مي کرد خداي را تعالى وتقدس تسبيحي که از اول تا با
خر هيچ کس چنان تسبيح نکرده است گفتم تو کيستي گفت من حور العينم خداي ي
تعالى مرا افريده است از نور عرش وي گفتم تو کرا ايي گفت من امام مظلوم
را ام عثمان بن عفان رضي الله عنه خبري ديگر شنيدم بروايت انس
انس ابن مالك رضي الله عنه که گفت لما امر رسول الله صلى الله عليه وسلم ببيعة

الرضوان كان عثمان ابن عفان في حاجة الله تعالى وحاجة رسوله فضرب
باحدى يديه على الاخرى فكانت يدي رسول الله صلى الله عليه وسلم لعثمان بن
عفان خير من ايديهم لانفسهم انس رضي الله عنه گويد چون پيغامبر صلى
الله عليه وسلم بفرمود ببيعة الرضوان وپيغامبر صلى الله عليه وسلم عثمان بن عفان را
رضي الله عنه فرستاده بود بمکه برسولي پس رسول صلى الله عليه وسلم گفت عثمان
بحاجت خداي تعالى وتقدس رفته است وحاجت رسول خداي انگاه
دست خويش بدست ديگر بگرفت وگفت اين دست عثمان است که بيعت
كردم ودست رسول صلى الله عليه وسلم عثمان عفان را بهتر است از دست ايشان
ايشان را قه واين قصه بيعت الرضوان اندر تفسير اين ايت که حق تعا لي
وتقدس همي فرمايد قه لقد رضي الله عن المؤمنين اذ يبايعونك تحت الشجرة
فعلم ما في قلوبهم فانزل السكينة عليهم واثابهم فتحا قريبا قه يعني خيبر که عوض
بود ايشان را از ان فتح مكه ان سال وعمر خطاب رضي الله عنه بجايگاه اين بيعت
بگذشت وان درخت نيست شده بود گروهي گفتند انجا بود عمر رضي الله عنه گفت
برويد اين تکلف بگذاريد رحمتي بود سيل بيامد وويرا ببرد ويا چيزي ديگر
که ببيعت الرضوان خوانند قه وبدان که سبب اين بيعت ان بود که پيغامبر
صلى الله عليه وسلم حراش ابن امية الخزاعي قه را بخواند وويرا بمکه فرستاد بنزديک
قريش وويرا بر اشتري نشاند نام وي ثعلب تا با ايشان رساند که حال پيغا
مبر چيست وچرا امده است ايشان اشتر حراش را پي کردند وخواستند که و
يرا بکشند حبشيان ويرا نگاه داشتند وايشان را از وي منع کردند وانگاه
بگذاشتند وي بنزديک پيغامبر صلى الله عليه وسلم امد وويرا خبر داد بدانچ کردند
پيغامبر صلى الله عليه وسلم عمر خطاب را رضي الله عنه بخواند تا وي را بمکه فرستد عمر

رضي الله عنه گفت يا رسول الله من ترسم بر تن خويش از قريش و نيست بمكه از بني
عدي بن كعب كسي كه مرا باز دارد از ايشان و اين بني عدي قبيلهٔ عمر بودند و
قريش برانسته اند عداوت من با ايشان و غلظة و شدة من وليكن من ترا د
لالت كنم بر كسي كه او عزيزتر است از من عثمان بن عفان رضي الله عنه پيش پيغا
مبر صلي الله عليه وسلم عثمان را بخواند و ويرا بمكه فرستاد بنزديك بوسفيان بن حرب
و بزرگان و اشراف قريش بمكه تا خبر دهد ايشان را كه پيغامبر صلي الله عليه وسلم حرب را
نيامده است بلكه از بهر آن آمده است تا خانه را زيارت كند و عظيم حرمت آن
بجاي آورد عثمان رضي الله عنه بشد تا آمد بمكه ابان بن سعيد بن العاص كه خويش
وي بود پيش او آمد از ستور فرود آمد و عثمان را رضي الله عنه بر ستور نشاند و ا
ز پس وي اندر نشست و ويرا امان داد تا رسالت پيغامبر صلي الله عليه وسلم بگزارد
چون از آن بپرداخت بزرگان قريش عثمان را گفتند اگر خواهي كه طواف كني خانه
را طواف كن گفت طواف نكنم تا آنگاه كه پيغامبر صلي الله عليه وسلم طواف كند ايشان
عثمان را رضي الله عنه باز داشتند خبر به پيغامبر صلي الله عليه وسلم آمد كه ايشان عثمان
را باز داشتند و خبر آمد كه مكيان عثمان را رضي الله عنه بكشتند و پيغامبر صلي الله عليه وسلم
گفت قدم از اينجا باز نگيرم تا آنگاه كه محاربة نكنم با ايشان و ايشان را بجنگ
بينم و مردمان را به بيعت خواند به بيعت رضوان اندر زير درخت و مردمان
همي گفتند پيغامبر صلي الله عليه وسلم بيعت كرد با ايشان بر مرگ يعني صبر كنيد با دشمن
تا مرگ پيغامبر صلي الله عليه وسلم گفت بيعت همي كنم با شما بر آنچ توانيد عبدالله بن معقل رضي الله
عنه گويد بر سر مصطفي صلي الله عليه وسلم بر پاي بايستاده بودم و بر دست من از آن شجرة
همي باد همي كردم ويرا و وي بيعت همي كرد با مردمان بيعت نكرد بمرگ با ايشان
وليكن بيعت كرد با ايشان بدانك بنگريزند و دست يكي يكي همي گرفت و بيعت

همي كرد نيابت عثمان دست خود بر دست ديگر بگرفت و گفت اين دست عثمان است
كه بيعت كردم كه بحاجت خداي تعالي و رسول وي رفته است و دست رسول عثمان
را ابهتر از دست ايشان ايشان را جابر بن عبدالله رضي الله عنه گويد هيچ كس از آن
بيعت تخلف نكردند الا يك مرد از بني سليم نام وي عبد بن قيس گوئي فرا همي بكردم
خويشتن اندر زير ابط اشتر پنهان همي كرد و اول كسي كه بيعت كرد مردي بود از
بني اسد نام وي ابوسنان بن وهب گروهي گفتند اهل بيعت رضوان هزار سيصد
مرد بودند و گروهي گفتند هزار پانصد و بيست و پنج مرد بودند وجابر بن عبدالله
روايت كرد از پيغامبر صلي الله عليه وسلم كه وي گفت اندر دوزخ نشود هيچ كس از آن كسانيكه
بيعت كردند تحت الشجرة و چون پيغامبر صلي الله عليه وسلم ازين بيعت بپرداخت
خبر آمد كه آنك گفته بودند كه عثمان را بكشتند هيچ اصلي نداشت و باطل بود چنان
كه خداي عز و جل همي گويد فعلم ما في قلوبهم يعني از صبر و صدق و وفا فروفر
ستيد بر ايشان آرامي يعني خبر عثمان رضي الله عنه و ايشان را فتح خيبر داد و غنيمتها
و اموال ايشان روزي كرد چنانكه گفت عز و جل ومغانم كثيرة يأخذونها
يعني غنيمتهاء بسيار كه فرا گيرند آنرا و اين از بهر آن گفتند كه اندر خيبر مال و عقار
بسيار بود خبري ديگر شنيدم بروايت جابر بن عبدالله رضي الله عنه كه گفت
اتي النبي صلي الله عليه وسلم بجنازة رجل ليصل عليه فلم يصل عليه قال فقالوا يا رسول الله
ما رأيناك تركت الصلوة علي احد الا علي هذا قال انه يبغض عثمان بن عفان ابغضه
الله تعالي گفت جنازهٔ پيش پيغامبر صلي الله عليه وسلم آوردند تا بروي نماز كند پيغامبر
صلي الله عليه وسلم نماز بر آن جنازه نكرد گفتند يا رسول الله ما نديديم كه تو نماز نكردي مگر
بر اين جنازه گفت بروي نماز نكنم كه وي عثمان را دشمن داشته است و خداي تعالي
وي را دشمن دارد خبري ديگر بروايت زهري از انس بن مالك رضي الله عنه

بهار سیده است قال سامرت النبي صلی الله علیه وسلم اذ تلقاه جبرئیل فقال یا رسول الله
من هذا الذي خرج من عندک انفا فقال عثمان بن عفان قال ابو عمرو قال نعم
اتعرفونه في السماء یا جبرئیل قال والذي بعثک بالحق ان نور عثمان
لیضيء لاهل السماء کما تضيء الشمس لاهل الارض انس بن مالک رضي الله
عنه گفت پیغامبر صلی الله علیه وسلم یک شب برخاست وهی رفت که جبرئیل علیه السلام
پیش وی باهم زا فتاد گفت یا رسول الله این کیست که درین ساعت از پیش
تو بیرون رفت گفت عثمان بن عفان است گفت یا محمد این ابو عمرو است
یعني عثمان گفت بلي یا جبرئیل وشما اهل اسمان عثمان را شناسید
جبرئیل گفت یا رسول الله بدان خدای که ترا بحق بخلق فرستاد که نور عثمان
اهل اسمان را روشن میدارد همچنانکه افتاب اهل زمین را خبري دیگر
بروایت ابو سعید رضي الله عنه بمن رسیده است که گفت رایت النبي صلی
الله علیه وسلم رافعا یدیه من اول اللیل الی ان طلع الفجر یدعو لعثمان
بن عفان اللهم عثمان رضیت عنه فارض عنه ابو سعید خدري رضي الله
عنه گفت رسول را دیدم صلی الله علیه وسلم دست بر داشته از اول شب تا آن
وقت که صبح بر میدمید دعا می کرد عثمان را وگفت خدایا من از عثمان راضي شدم
از وی راضي باش خبري دیگر شنیدم بروایت عبد الرحمن بن ابی لیلی قال
علي بن ابي طالب رضي الله عنه لقنبر اخرج فناد في المسجد هل احد یحب عثمان
فقام رجل فقال انا احب عثمان فقال احب امیر المؤمنین علي بن ابي طالب کرم
الله وجهه فلما دخل علی علي قال له هل تحب عثمان قال نعم انشدک بالله یا علي
اني اتیت رسول الله صلی الله علیه وسلم فسالته فقلت یا رسول الله تزوجت ولیس لي
شيء فامر لي باوقیة وامر لي ابو بکر باوقیة وامر لي عمر باوقیة وامر لي عثمان

باوقیتین

اوقیتین فقلت ما لک اعطیتني اوقیتین وانما اعطاني رسول الله صلی الله علیه وسلم
وابو بکر وعمر رضي عنهما اوقیة اوقیة فقال واحدة لي وواحدة عن علي
ابن طالب فانه لیس له شيء فقلت یا رسول الله ادع الله لي بالبرکة فقال تبارک
الله لک ولم یعطک الا نبي او صدیق او شهید فقال علي صدقت عبد الرحمن
ابن ابي لیلی گفت علي رضي الله عنه قنبر را گفت بیرون رو واندر مسجد
آواز ده که هیچ کس هست که عثمان را دوست دارد مردي برخاست وگفت
من عثمان را دوست دارم گفت بیا که امیر المؤمنین علي رضي الله عنه ترا می خواند
آن مرد پیش امیر المؤمنین علي امد گفت تو عثمان را دوست داري گفت بلی
یا امیر المؤمنین بعزة خدای عز وجل که من عثمان را از جان خود دوستر
دارم از بهر آنکه وقتي پیش رسول صلی الله علیه وسلم شدم وگفتم یا رسول الله
مرا چیزي ده که زني خواسته ام وهیچ چیزي ندارم که در جهاز آن
زن خرج کنم رسول صلی الله علیه وسلم بفرمود تا مرا یک وقیه زر بدادند وابو بکر
نیز یک وقیه بفرمود وعمر نیز یک وقیه بفرمود وعثمان دو وقیه بفرمود
گفتم یا عثمان چونست که تو دو وقیه بدادي و رسول صلی الله علیه وسلم وابو بکر
وعمر رضي الله عنهما هر یکي یک وقیه دادند عثمان رضي الله عنه گفت یک وقیه
از بهر خود بدادم ویک وقیه از بهر علي دادم که درین وقت او را هیچ
حاصل نبود که بدادي انگه گفت یا رسول الله دعا کن مرا ببرکات این مال
پیغامبر صلی الله علیه وسلم گفت و برکت چون نباشد که این مال نتوند ا د
دهکو پیغامبري مرسل وصدیقي وشهیدي علي بن ابي طالب رضي الله
عنه چون این بشنید گفت صدقت راست گفتي خبري دیگر بروا یت
سعد بن ابراهیم قال کان علي بن ابي طالب رضي الله عنه جالسا عند

رضي الله عنه

النبي صلى الله عليه وسلم فاقبل الحسن والحسين فلما راهما النبي صلى الله عليه وسلم قد رايناه
قال يا علي هذان سيدا شباب اهل الجنة وابوهما افضل منهما وعثمان بن عفان — سیدان
شبيه ابراهيم خليل الرحمن سعد بن ابراهيم گفت علي بن ابي طالب رضي الله
عنه پيش پيغامبر صلى الله عليه وسلم نشسته بود كه حسن وحسين رضي الله عنهما در امد
ند چون پيغامبر صلى الله عليه وسلم ايشان را بديد گفت يا علي اين هر دو يعني حسن
وحسين مهتران وجوانمردان بهشت اند وپدر ايشان فاضلتر از ايشان
وعثمان بن عفان مانندهٔ ابراهيم خليل است عليه السلام خبري ديگر شنيدم
بروايت درست از ام كلثوم بنت ثمامه الحطبي از برادرش محارق بن ثمامه
قال لما ادخله علي ام المؤمنين عايشة رضي الله عنها فاقريها عني السلام
بني فدخلت عليها وقالت ان بعض بنيك يقريك السلام فقالت وعليه ورحمة
الله قالت ويسالك تحدثيه عن عثمان بن عفان فان الناس قد اكثروا فيه
القول عندنا حين قتل قالت اما فانا اشهد اني رايت عثمان بن عفان في هذا
البيت ونبي الله صلى الله عليه وسلم وجبريل عليه السلام جاء بوحي الى النبي صلى الله عليه وسلم
في ليلة قايظة فكان اذا انزل عليه الوحي نزلت عليه ثقلة لقول الله تعالى انا
سنلقي عليك قولا ثقيلا ونبي الله صلى الله عليه وسلم يضرب بكتف عثمان ويقول
اكتب عني فما كان الله تعالى ينزل تلك المنزلة من نبيه صلى الله عليه وسلم الا رجل عليه كريم
فمن سب عثمان فعليه لعنة الله محارق بن ثمامه گفت خواهر ام كلثوم را
كه پيش مادر مؤمنان شو عايشهٔ صديقه رضي الله عنها وازمن بوي سلام بر
سان گفت پيش عايشه رفتم وگفتم يكي از فرزندان تو سلام مي رساند گفت
وبروي باد سلام ورحمت خداي گفت ومي خواهد از تو كه حديثي از عثمان بن عفان
باز گويي كه مردمان دران وقت كه اورا بكشتند هر كسي چيزي گفتند عايشه

رضي الله

رضي الله عنها گفت من گواهي دهم كه من ديدم عثمان بن عفان را اندرين خانه با
پيغامبر صلى الله عليه وسلم وجبرييل عليه السلام امد ووحي ورد اندر شبي سخت گرم
وحي امدي گراني وثقلي بر رسول صلى الله عليه وسلم فرو امدي چنان كه حق تعالى در كلام
مجيد خبر مي دهد ومي گويد انا سنلقي عليك قولا ثقيلا ما وحي كنيم بتو
يعني قران كه ان گرانست اندر ترازو وهر چند كه سبك است بر زبان وپيغامبر — هبر
صلى الله عليه وسلم دست بر كتف عثمان زد وگفت كه راست اين منزلت وبنويس از من
وخداي عز وجل نفرستاد اين منزلت از پيغامبرش صلى الله عليه وسلم مگر مردي را
كه بروي گرامي است هر كه بدي گويد عثمان را رضي الله عنه بروي باد لعنت خدا
ي تعالى خبري ديگر بمن رسيده است بروايت بريده الاسلمي قال كان
رسول الله صلى الله عليه وسلم على حرا فتحرك فقال النبي صلى الله عليه وسلم اثبت فما عليك
عليك الا نبي وصديق وشهيدان قال وكان النبي صلى الله عليه وسلم وابو بكر وعمر
وعثمان رضي الله عنهم گفت رسول صلى الله عليه وسلم بر كوه حرا بود كوه بجنبيد
پيغامبر صلى الله عليه وسلم گفت بايست وقرار گير كه بر تو نيست الا يكي پيغامبر ويكي صد
يقي ودو شهيد وپيغامبر بود صلى الله عليه وسلم وابو بكر وعمر وعثمان رضي الله
عنهم خبري ديگر بمن رسيده است بروايت انس بن مالك رضي الله
عنه كه گفت رسول صلى الله عليه وسلم گفت ان عثمان بن عفان اول من هاجر الى الله
تعالى باهله بعد لوط عليه السلام گفت عثمان اول كسي بود كه هجرت كرد بخد — اي
تعالى با اهل خويش پس از لوط عليه السلام وشايد بود والله اعلم كه اصحاب
هجرت تنها كردند كه از مكه بمدينه رفتند پيش رسول صلى الله عليه وسلم وعثمان رضي الله
عنه با اهل هجرت كرد وعيال را با خود ببرد خبري ديگر بمن رسيده است
بروايت يوسف ابن عبد الله بن سلام كه رسول صلى الله عليه وسلم انا خصم عثمان

ابن عفان ام بپيش خداي تعالي يعني با دشمنان وي خصمي كنم خبري ديگر
بمن رسيده است كه رسول صلي الله عليه وسلم گفت انا نشبه عثمان ابن عفان بابينا ابراهيم
الخليل الكريم گفت ما مانند كنيم عثمان را بپدر ما ابراهيم الخليل گرامي بنزد حق تعالي
خبري ديگر باسناد درست از عايشه رضي الله عنها كه گفت رسول صلي الله عليه وسلم
ادعوا الي اصحابي قلت ابا بكر قال لا قلت عمر قال لا قلت ابن عمك عليا قال لا قلت عثمان
قال نعم فلما جاء قال تنحي وجعل يساره ولون عثمان يتغير فلما كان يوم الدار وحصر
قلنا يا امير المؤمنين الا تقاتل قال لا ان رسول الله صلعم عهد الي عهدا وانا صابر نفسي عليه
پيغامبر صلي الله عليه وسلم گفت بخوانيد پيش من اصحاب مرا گفتم ابوبكر را گفت نه گفتم عمر را
گفت نه گفتم عموزادهٔ تو علي را گفت نه گفتم عثمان را گفت بلي چون عثمان بيامد گفت
يا عايشه تو دور شو و پيغامبر صلي الله عليه وسلم پنهان چيزي مي گفت ويرا و گونهٔ روي
عثمان بگرديد چون آن روز بيامد كه كار بروي بگرديد و سخت شد و ورا حصار
بگرفتند گفتيم يا امير المؤمنين جنگ و كارزار نمي كني گفت نه كه پيغامبر صلي الله عليه وسلم
عهدي و پيماني با من كرده است و من بر آن صبر خواهم كرد خبري ديگر بمن رسيده
است از عبدالله بن عمر رضي الله عنهما كه رسول صلي الله عليه وسلم گفت عثمان احيا امتي واكر
مها اه گفت عثمان با شرمتر و گرامي تر امت منست خبري ديگر بروايت كليب ابن
وائل از ابن مليكه كه گفت مردي آمد و پرسيد ابن عمر را رضي الله عنهما و گفت اشهد
عثمان بدرا قال لا قال اشهد بيعة الرضوان قال لا قال فهل تولي يوم التقي
الجمعان قال نعم قال فلما قام الرجل قيل له انه ذاهب ينطق فيزعم انك وقعت في عثمان
فقال ردوه فدعوه له فقال اعلمت ما سألتني عنه قال نعم سألتك هل شهد عثمان
بدرا قلت لا وسألتك هل شهد بيعة الرضوان قلت لا وسألتك هل تولي يوم التقي
الجمعان قلت نعم فقال ابن عمر رضي الله عنهما اما بدرا فانه كان في حاجة الله تعالي

وحاجة

وحاجة رسوله فضرب له رسول الله صلي الله عليه وسلم بسهمه ولم يضرب لاحد
غيره واما بيعة الرضوان فانه في حاجة الله تعالي وحاجة رسول الله صلي الله
عليه وسلم فبايع له رسول الله صلي الله عليه وسلم بيده ويد رسول الله خير من يد عثمان
واما يوم التقي الجمعان فان الله تعالي قال ان الذين تولوا منكم يوم التقي
الجمعان انما استزلهم الشيطان ببعض ما كسبوا ولقد عفا الله عنهم ان
الله غفور حليم اذهب فاجتهد علي جهدك اه ابن مليكه گفت مردي بيامد
بنزديك عبدالله بن عمر رضي الله عنهما و از وي بپرسيد گفت عثمان رضي الله عنه
بغزاة بدر حاضر بود عبدالله گفت نه گفت به بيعة الرضوان حاضر بود گفت نه گفت
فهل تولي يوم التقي الجمعان يعني برگرديد آن روز كه فراهم رسيدند هر دو
لشكر گفت آري گفت چون مرد برخاست و مي رفت گفتند اين مرد سخنها گفت و
پرسيد مگر پندارد كه اندر عثمان رضي الله عنه افتاد پس عبدالله گفت زود اورا
باز گردانيد بخواندندش گفت اي مرد دانستي آنچ از من پرسيدي گفت
آري از تو پرسيدم كه عثمان رضي الله عنه بغزاة بدر حاضر بود گفتي نه
و پرسيدم كه به بيعة الرضوان حاضر بود گفتي نه و پرسيدم از تو هل تولي
يوم التقي الجمعان گفتي آري پس عبدالله ابن عمر رضي الله عنهما گفت اما بغزاة ت
بدر عثمان رضي الله عنه حاضر نبود اندر حاجت خداي تعالي و رسول وي
بود پيغامبر صلي الله عليه وسلم نصيب جدا كرد و كس را جز از وي كه حاضر نبودند
قسمت و نصيب نداد اه و اما بيعة الرضوان عثمان رضي الله عنه حا
ضر نبود كه پيغامبر صلي الله عليه وسلم وي را بمكه برسولي فرستاده بود چون مؤمنان
مبايعت مي كردند رسول صلي الله عليه وسلم دست خود بر دست ديگر بگرفت
و گفت اين دست عثمان است و دست رسول بهتر از دست عثمان

واما یوم التقی الجمعان خداوند سبحانه وتعالی گفت قوله ان الذین تولوا منکم
یوم التقی الجمعان انما استزلهم الشیطان ببعض ما کسبوا ولقد عفا الله
عنهم ان الله غفور حلیم قوله انکه عبدالله گفت بروجهد برجهد بیفزای
خبری دیگراست بروایت عبدالله ابن المبارک عن ابی لهیعة عن یزید ابن ابی
لهب قال بلغنی ان عامة الرکب الذی ساروا الی عثمان جنوا قال ابن المبارک و
کان الجنون فیهم قلیل گفت بمن رسیده است که آن قوم که برفتند بعثمان بن عفان
رضی الله عنه بغوغای جمله دیوانه گشتند عبدالله بن المبارک رضی الله عنه گفت دیوا
نگی ایشان را اثر بود یعنی انچ ایشان کردند عقوبت ایشان بتو بایستی خبری
دیگر ام هلال بنت وکیع عن نائله بنت الفرافصه امراة عثمان رضی الله عنهما قال
اغفی امیر المؤمنین عثمان ابن عفان فلما استیقظ قال ان الیوم یقتلوننی قالت
فقلت کلا یا امیر المؤمنین قال انی رایت رسول الله صلی الله علیه وسلم وابا بکر وعمر رضی الله
عنهما وقالوا افطر عندنا اللیلة وقالوا انک تفطر عندنا اللیلة قوله نائله بنت فرافصه
زن عثمان رضی الله عنهما گفت امیر المؤمنین عثمان رضی الله عنه خواب وی را
غلبه کرد در خواب شد چون از خواب بیدار شد گفت امروز مرا بکشند گفتم زینها
زینهار یا امیر المؤمنین هرگز مبادا این چنین مگوی گفت من رسول را صلی الله
علیه وسلم بخواب دیدم وابوبکر وعمر را رضی الله عنهما ومرا گفتند امشب روزه پیش
ما بگشای یا گفتند تو بگشای امشب پیش ما روزه ابو خلیفة الفضل بن حباب
الجمحی گفت انشاد کرد مارا عباس بن الفرج الاخلیلیه قوله این بیتها

بیت
خلیفة الله اعطاهم وخولهم ... ما کان من ذهب حلو واوراق
فلا تکونن بوعد الله واثقة ... ولا تکونن علی شیء باشفاق
ولا تقولن لشیء سوف افعله ... قد قدر الله ما کان امری لاق

خبری دیگر ابو هریره روایت کند از رسول صلی الله علیه وسلم که گفت الی لا
ستحی من رجل استحی منه الملائکة ومن یستحی من الله تعالی ورسوله یعنی
عثمان گفت من شرم دارم از آن کسی که از وی شرم دارند فرشتگان واز آن کسی
که از خدای تعالی و رسول وی شرم دارد واشارت کرد بعثمان بن عفان رضی
الله عنه خبری دیگراست از عبدالله بن عباس رضی الله عنهما از رسول صلی
الله علیه وسلم که گفت اوحی الله تعالی الی ان زوج کریمتک من عثمان رقیة وام کلثوم
گفت وحی کرد بمن خداوند من عز وجل که بزنی بده دختران ترا بعثمان بن عفان
رقیة وام کلثوم را خبری دیگر ابو سعید خدری رضی الله عنه روایت کند
از رسول صلی الله علیه وسلم که گفت اللهم ان عثمان یرید رضاک فارض عنه گفت
بار خدایا پادشاها عثمان همیشه رضا وخشنودی تو خواهد تو نیز بفضل
وکرم خویش از وی خشنود شو خبری دیگر آمده است بروایت عبدالله
بن عباس رضی الله عنهما از رسول صلی الله علیه وسلم که دعا کرد وگفت اللهم فرج عن
عثمان بن کربته یوم القیامة فلم من کربة فرجها عن عثمان گفت خدایا یا
دشاها فرج آور وراحت ده عثمان را از سختیهای روز قیامت که چند گرفت
ورنج از عثمان از من برگرفت خبری دیگر بمن رسیده است از انس بن مالک
رضی الله عنه از رسول صلی الله علیه وسلم که گفت دخلت الجنة فناولنی جبریل تفاحة
فانفلقت فی یدی فخرجت منها جاریة کان اشفار عینیها مقادیم النسور فقلت
لمن انت قالت للخلیفة المقتول ظلما عثمان بن عفان گفت اندر بهشت رفتم
جبریل علیه السلام سیبی اندر پیش من بنهاد من بوی گرفتم اندر دست من بشکا
فید وبدو پاره شد از آنجا حوری بیرون آمد ابروهای وی مانند پر کرکس الفتح
تو کرای گفت آن خلیفه را که وی را بظلم وجور بکشند عثمان ابن عفان رضی الله عنه

عفان

لک

علي

خبري دیگر بروایت امیرالمؤمنین رضي الله عنه از رسول صلی الله علیه وسلم
کی گفت لو کان لي اربعون بنتا لزوجة عثمان واحدا بعد واحدة حتی لا تبقي گفت اگر
مرا چهل دختر بودي که همه را بعثمان دادمي یکي از پس یکي تا هیچ دختر نماندي
خبري خبري دیگر بروایت ابوهریره رضي الله عنه که رسول صلی الله علیه وسلم
لکل نبي في امته وان خلیلي عثمان بن عفان رضي الله عنه خبري دیگر عبد
الله بن عمر رضي الله عنهما روایت کند از رسول صلی الله علیه وسلم که گفت لقد هممت
ان ابعث اربعة من اصحابي کما بعث عیسی ابن مریم حواریه یعلمون
الناس القران عثمان بن عفان وعبد الله بن مسعود ومعاذ بن جبل وا
بي بن کعب رضي الله عنهم قال گفت اندیشه کردم که بفرستم در عالم چهار
کس را از امت خویش همچنان که بفرستادي پیش از من عیسی ابن مریم علیه
السلام حواریان خود را که مردمان را قران اموختندي عثمان بن عفان است
وعبد بن مسعود ومعاذ بن جبل وابي بن کعب رضي الله عنهم خبري
دیگر است که عبد الله بن عباس رضي الله عنهما روایت کند از رسول صلی الله
علیه وسلم که گفت والله لیشفعن في سبعین من امتي من اهل الکبایر ممن قد
استوجب النار حتی یدخلهم الله الجنة گفت بخدایي خداي وبجلال قدر
او که روز قیامت عثمان را شفاعت دهند وقبول کنند اندر هفتاد هزار
کس از امت من از اهل کبایر که گناه بسیار دارند از انک دوزخ را سزا
وار باشند تا ایشان را بهشت برند ببرکت عثمان رضي الله عنه

فصل في وصایا رسول الله صلی الله علیه وسلم امیر المؤمنین عثمان بن عفان رضي الله عنه

این وصایا سماع دارم از فقیه عمر بن عیسی الخطیبي الدهلقي طول الله عمره که وي سماع
دارد از رفیع الدین تاج الاسلام حمکان المرندي رضي الله عنه واو اخبرانس لي

عمر خطاب رضي الله عنه روایت کند از رسول صلی الله علیه وسلم که گفت یا عثمان
ان ولاك الله تعالی هذا الامر یوما فاراد المنافقون علي ان یخلع قمیصك
الذي قمصك الله تعالی فلا تخلعه گفت یا عثمان اگر خداي تعالی
ترا ولایت دهد یعني خلافت روزي تو کنند وخواهند منافقان
که از تو بستانند وبر کنند وبر کشند پیراهني که خداي تعالی ترا
پوشانیده است ان پیراهن از خود بر مکش واز دست مده خبر
ي دیگر عبد الله بن عباس رضي الله عنهما روایت کند از رسول
الله صلی الله علیه وسلم که گفت یا عثمان تقتل وانت تقراء سورة البقرة
تقطر قطرة من دمك علی فسیکفیکهم الله یغبطك اهل المشرق
والمغرب وتشفع في عدد ربیعه ومضر وتبعث یوم القیامة امیرا
علی کل مخذول گفت یا عثمان ترا بکشند وتو سورة البقره خوانده
باشي تا انجا که فسیکفیکهم الله وخون تو برین ایت چکد وافتد واهل
مشرق ومغرب این تمنا کنند که این درجات یا بندي وتو شفاعت
کني وشفاعت دهند ترا اندر عاصیان امت من بعدد ربیعه ومضر
که تو ایشان را ببهشت بري وترا روز قیامت امیر وپادشا کرداند
بر هر مخذولي یعني مظلومي خبري دیگر جابر بن عبد الله رضي الله
عنه روایت کند از رسول صلی الله علیه وسلم که گفت یا عثمان انت ولي
في الدنیا وانت ولي في الاخرة گفت یا عثمان تو دوست مني
اندر دنیا ودوست مني اندر اخرت خبري دیگر بکر بن عبد الله
الاشجع رضي الله عنه روایت کند از رسول صلی الله علیه وسلم که گفت یا
عثمان اذا اشتریت فاکتل واذا بعت فکل خبري دیگر عثمان

بن ابي العاص رضي الله عنه روايت كند از رسول صلى الله عليه وسلم كه گفت
يا عثمان اتقي الله تعالى واذكر الله في السر والعلانية فذكر كرد وخفف
الصلوة على الناس گفت بترس از خداي تعالى وخداي تعالى را ياد
دار اندر نهان واشكارا تا ترا ياد كند بهمه وقت وچون امام باشي
نماز كن سبك مردمان **خبري** ديگر انس بن مالك رضي الله عنه
روايت كند از رسول صلى الله عليه وسلم كه گفت عثمان الا ابشرك هذا جبريل
عليه السلام يخبرني عن الله تعالى اي مومن عطس ثلث عطسات
متواليات الا كان الايمان ثابتا في قلبه گفت يا عثمان ترا بشارت
دهم بدانك اين جبريل است عليه السلام خبر مي دهد از جليل وجبار سبحانه
وتعالى كه هر مومني كه او را سه عطسه بيايد از پس يكديگر ايمان
اندر دل وي ثابت شود وقوي گردد چون درختي كه بن بزمين فرو برد وقوي
گردد هيچ كس ان درخت نتواند كندن **الاخبار المنقولات من الكتب المعتبرة في شان**

امير المومنين عثمان رضي الله عنه باسانيد صحاح از الكشف حذيفة رضي الله عنه ان النبي
صلى الله عليه وسلم بعث الى عثمان بن عفان رضي الله عنه يستعينه في غزاة غزاها فبعث
اليه بعشر الف دينار فوضعت بين يديه قال فجعل النبي صلى الله عليه وسلم يقلبها بيده
ويدعو له ويقول غفر الله لك يا عثمان ما اسررت وما اعلنت وما اخفيت
وما هو كاين الى يوم القيامة ما على عثمان ما عمل بعد هذا ؞ حذيفه ر
ضي الله عنه روايت كند از رسول صلى الله عليه وسلم كه پيش عثمان رضي الله عنه كس
فرستاد وازوي ياري ومعاونت خواست تالان بهر غزا كردن عثمان
رضي الله عنه ده هزار دينار بفرستاد پيش رسول صلى الله عليه وسلم بنهاد رسول
صلى الله عليه وسلم دست دراز كرد وبرمي گردانيد وبر عثمان رضي الله عنه دعا مي كرد

و مي گفت

و مي گفت خداي تعالى ترا بيامرزد يا عثمان هر گناهي كه در نهان كردي
وهرچه باشكارا وهرچه پوشيده داشتي وانكه خواهد بودن تا روز قيا
مت بر عثمان ننويسند هرچه پس ازين **خبري** ديگر ابو هريره ر
ضي الله عنه گفت رقية بنت رسول الله صلى الله عليه وسلم امرات عثمان رضي الله
عنه وبيده مشط قالت خرج رسول الله صلى الله عليه وسلم من عندي انفا وقد ر
جلت راسه بهذا المشط قال كيف تجدين ابا عبد الله قلت بخير يا ابه
قال اكرميه فانه اشبه اصحابي خلقا گفت نزديك رقيه شدم دختر رسول
صلى الله عليه وسلم زن عثمان رضي الله عنه وشانه اندر دست داشت گفت پدرم رسول
خداي صلى الله عليه وسلم از پيش من بيرون شد هم اكنون ومن سر عزيز بشانه
مي كردم بدين شانه گفت يا رقيه چون ديدي ابا عبد الله عثمان بن عفان
را رضي الله عنه من گفتم بخير هرچه نيكوتر وبهتر يا پدر گفت عثمان را
گرامي دار كه از همه صحابه بخلق ماننده تر است **خبري** ديگر بروايت
درست امده است از زهري از انس بن مالك رضي الله عنهما كه جبريل
عليه السلام گفت يا رسول الله من هذا الذي خرج من عندك انفا فقال
عثمان بن عفان قال اوتعرفونه في السماء يا جبريل قال والذي بعثك بالحق
ان نور عثمان ليضيء لاهل السماء كما تضيء الشمس لاهل الارض گفت
كه جبريل عليه السلام گفت يا رسول الله اين كه بود كه بدين زودي از پيش
تو بيرون رفت گفت عثمان بن عفان بود رضي الله عنه پس گفت يا جبر
ييل وشما اندر اسمان عثمان را شناسيد گفت بدان خداي كه بخلق بحق
فرستاد كه نور روي عثمان اهل اسمان را روشن دارد همچنان كه افتاب
اهل زمين را **خبري** ديگر است بروايت ربعي بن خراش از عثمان

ابن عفان رضي الله عنه انه خطب الي عمر بن الخطاب رضي الله عنه ابنته فرده
فبلغ ذلك لنبي صلى الله عليه وسلم فلما راح اليه عمر رضي الله عنه قال يا عمر ادلك علي
ختن خير من عثمان وادل عثمان علي حموي خير له منك قال نعم يا نبي
الله قال زوجني ابنتك ازواج ابنتي عثمان كفت عثمان بن عفان بغوستاخ
بيش عمر بن الخطاب رضي الله عنه عجواهند كه دختروش تا بزني بعثمان دهد
عمر دختر را نداد اين خبر برسول صلى الله عليه وسلم برسانيدند چون عمر رضي الله عنه
بيش رسول بشد رسول كفت يا عمر دختر را بزني بمن ده ومن دو دختر را بزني
بعثمان دهم **خبري** ديكر عن المختار بن فلفل عن انس بن مالك رضي الله عنه
قال وجهني وعد بني المصطلق الي رسول الله صلى الله عليه وسلم فقالوا ان جينا في
العالم المقبل فلم نجدك الي من ندفع صدقاتنا قال فقلت له قال لهم ادفعوا
الي ابي بكر قال فقلت لهم قالوا قل له فان نجد ابا بكر قال فقلت له قال قال لهم
ادفعوها الي عمر قال فقلت لهم قالوا قل له فان لم نجد عمر قال فقلت له قال قل
لهم ادفعوها الي عثمان وتبا لكم يوم قتل عثمان رضي الله عنه **خبري**
ديكر عن ابي هريرة رضي الله عنه قال قال رسول الله صلى الله عليه وسلم ثلث نجا منهن فقد نجا
والدجال وقتل خليفة مصطبر بالحق قالت قلت الليث وابن لهيعة من هذا الخليفة
قال هو عثمان رضي الله عنه **خبري** ديكر عن عايشة رضي الله عنها ان رسول
الله صلى الله عليه وسلم قال ادعوا الي اخي قلت من اخوك يا رسول الله ابو بكر قال ادعوا
الي اخي قال من اخوك عمر قال ادعوا الي اخي قالوا من اخوك يا رسول الله قال ادعوا
الي اخي قالوا من اخوك يا رسول الله عثمان قال نعم قالت عايشة رضي الله عنها
فلما دعي عثمان دخلت الجنة سمعت يقول ادن مني يا عثمان فلما دنا منه
قال يا عثمان ان الله مقمصك قميصا فاراد المنافقون خلعه فلا تخلع حتي

صلى الله

تلقاني **خبري** ديكر است بروايت عتبه بن عامر الجهني رضي الله عنه كه كفت
رسول صلى الله عليه وسلم يا ابا بكر ويا عمر امرت ان اواخي بينكما بما انزل من السماء انتما اخوان
في الدنيا واخوان في الاخرة فليسلم كل واحد منكما على صاحبه وليصافحه فاخذ
ابو بكر بيد عمر رضي الله عنه فتبسم رسول الله صلى الله عليه وسلم فقال يا ابا بكر تكون قبله ثم
قال يا طلحة ويا زبير تعالا اواخ بينكما فانتما اخوان في الدنيا واخوان في الا
خرة في الجنة فليسلم كل واحد منكما على صاحبه وليصافحه ففعلا ثم قال لا
لعب وابن مسعود تعالا اواخ بينكما فليسلم كل واحد منكما على صاحبه وليصا
فحه ففعلا ثم قال لابي عبيدة بن الجراح ولسالم مولي ابي حذيفة رضي الله عنهما
مثل ذلك ففعلا ثم قال لابي الدرداء وسلمان رضي الله عنهما مثل ذلك ففعلا
ثم قال لسعد بن ابي وقاص ولصهيب رضي الله عنهما مثل ذلك ففعلا ثم اخا
بين اسامة بن زيد وهند وكان ابو هند حجاما حجم النبي صلى الله عليه وسلم فشرب
دمه من حبه فقال لهما مثل ذلك ففعلا فالتفت عبد الرحمن بن عوف الي عثمان
رضي الله عنهما فقال انا لله وانا اليه راجعون هلكنا ما لنا لا يلتفت الينا
رسول الله صلى الله عليه وسلم نعوذ بالله من مقته وموجده رسول الله صلى الله عليه وسلم فالتفت
اليهما رسول الله صلى الله عليه وسلم قال والله وبالله عز وجل لكما بما قت ولا ارله عليكما
بواجد وانما التكرمان علي الله عز وجل وعلي رسوله وعلي ملايكته ولكني كلما
اردت ان اذكركما نهاني الملك الذي نزل بهذا الامر من عند الله عز وجل فقال
اخرهما فانهما غنيان فلذلك اخرتكما وكذلك يحاسب الناس يعجل حساب الفقراء
ويوخر حساب الاغنياء فانتما اخوان في الدنيا واخوان في الجنة فليسلم كل
واحد منكما علي صاحبه ففعلا ثم قال لهما رسول الله صلى الله عليه وسلم رضيتما قالا
نعم فالحمد لله اذ لم يفضحنا فقال لهما رسول الله صلى الله عليه وسلم الا اريد

ل

قالا بلی یا رسول الله قال فانتما اخوان فی هذه الدنیا واخوان فی الجنة کاخی
الیاس فهو من الیاسین فبعث الله تعالی الی الیاس جبرئیل علیه السلام
ان الله تعالی قد اخی بینک وبین العبد المقتول ظلما فانا اشهد الله عز وجل
واشهدکم انی قد اخیتکم جمیعا فی هذه الدار وفی الدار الاخرة فانتم خیر
الناس الیوم عتبة بن عامر الجهنی رضی الله عنه گوید که رسول صلی الله علیه وسلم
گفت روزی یا ابابکر ویا عمر مرا فرموده اند که میان شما هردو برادری دهم
بزانچ از آسمان فرود آمده است شما هردو برادران اید اندر دنیا واخرت
اکنون شما هردو برادران اید یکدیگر را سلام کنید ومصافحه کنید
ابوبکر دست عمر بگرفت رسول صلی الله علیه وسلم تبسم کرد وبخندید برو گفت یا ابابکر
تو اندر پیش وی باشی انگاه گفت یا زبیر ویا طلحه بیایید شما نیز هردو تا من
برادری دهم میان شما هردو وشما برادرانید اندر دنیا واخرت اکنون
شما هردو یکدیگر را سلام کنید ومصافحه کنید چنان کردند انگه گفت ابی بن
کعب را وعبدالله بن مسعود را رضی الله عنهما همچنین ایشان را فرمود ایشان
نیز چنین کردند که رسول صلی الله علیه وسلم فرمود انگه گفت ابوعبیده بن الجراح
را وسالم را مولی ابوحذیفه رضی الله عنهما همچنین ایشان فرمود ایشان
نیز چنین کردند که رسول صلی الله علیه وسلم انگه گفت سعد بن ابی وقاص وصهیب را
همچنین کنید ایشان نیز چنان کردند که رسول صلی الله علیه وسلم فرمود انگه برادری
داد میان اسامه ابن زید وابی هند وابوهند حجام بود حجامت رسول
صلی الله علیه وسلم بکرد وخون رسول بخورد از محبت که رسول را صلی الله علیه وسلم ایشا
را نیز هردو چنین گفت ایشا نیز چنان کردند که وی فرمود انگه عبدالرحمن
ابن عوف روی سوی عثمان کرد رضی الله عنهما وگفت انا لله وانا الیه راجعون

ابن عوف

هلاکا

هالکا برآمد ما را چه بوده است وچه کردیم که رسول صلی الله علیه وسلم سوی من و
تو التفات نمی کند نعوذ بالله از خشم خدای تعالی ودل تنگی رسول انگه رسول
صلی الله علیه وسلم سوی ایشان نگرید وگفت بعزة خدای وبجلال قدر وی که خدای
تعالی بر شما بخشم نیست ونه رسول وی بر شما دل تنگ است وشما گرامی اید بر خدا
ی تعالی وبر رسول وی وبر فریشتگان وی ولکن من هر وقت که خواستم که
شما را یاد کنم ان فریشته که خدای تعالی وی را بدین سبب فرستاده است مرا منع
وگفت ایشان را باخر یاد کن که ایشان هردو توانگراند ومن از بهر این شما را
باخر همگنان یاد کردم وهمچنین روز قیامت که حساب کنند حساب درویشان زود
کنند وحساب توانگران باخر همه کنند پس شما هردو برادران اید اندر دنیا واندر
اخرت اکنون شما هردو یکدیگر را سلام کنید چنان کردند که رسول صلی الله علیه وسلم
فرمود انگه رسول صلی الله علیه وسلم ایشان را گفت راضی گشتید گفتند بلی شکر باد
دت خدای را عز وجل که ما را فضیحت ورسوا نکرد پس رسول صلی الله علیه وسلم گفت زیبا
نگم شما را بدین گفتند بلی یا رسول الله گفت هردو برادرانید اندر دنیا واندر
اخرت واندر بهشت چون برادر من الیاس علیه السلام واو از گروه یاسین
است که بود دوست ترین مردمان بوی خدای تعالی جبرئیل را با الیاس علیه
السلام فرستاد که خدای تعالی برادری داد میان تو ومیان بنده که بظلم و
را یرا بکشتند پس من که رسول خدایم خدای را عز وجل بر خود گواه گرفتم که من شما
برادری دادم اندرین سرای واندران سرای اخرت وشما امروز بهترین مردما
نید خبری دیگر بروایت درست آمده است که پرسیدند از رسول
صلی الله علیه وسلم که یا رسول الله صلی الله علیه وسلم هل فی الجنة برق قال نعم ان عثمان بن عفان
رضی الله عنه یتحول من منزل الی منزل فیبلغ له برقین فلذلک سمی ذی النورین

گفتند یا رسول الله اندر بهشت برق با شد گفت عثمان بن عفان
از قصر بقصری کردد نور روی وی برق زند از اینجاست که او را ذی
النورین گویند بقول بعضی از علما عثمان رضی الله عنه بشبها دراز از
طاعت کردن وقران خواندن نیاسودی وپهلوی خود بر زمین
ننهادی وچشم وی از گریستن خشک نبودی وشیخ احمد بن عطا رضی
الله عنه گوید درین معنی شعر

جفت عینی عن التغمیض حتی — کان جفونها عنها قصار
کان جفونها سملت بشوک — فلیس لنومه فیها قرار
اقول ولیلتی تزداد طولا — اما للیلتی لقد بعد النهار

خبری دیگر امده است بروایت عبد الله بن عباس رضی الله عنهما که رسول
صلی الله علیه وسلم گفت اوحی الله تعالی الی ان ازوج کریمتی من عثمان ابن عفان
رضی الله عنه خداوند عز وجل وحی فرستاد بمن که دختر را بزنی بعثمان
بن عفان ده خبری دیگر بروایت درست از نعمان بن بشیر رضی
الله عنه که رسول صلی الله علیه وسلم گفت اصدقکم حیاء عثمان بن عفان گفت که
عثمان بن عفان در صدق وحیا از جمله امت تمامتر گشته است واین خبر
دلیل ظاهر است که حیای هیچ کس وشرمساری هیچ کس درین امت را ست
تر وتمامتر از حیاء عثمان ابن عفان نیست وان مکارم الاخلاقی که از عهد
ادم تا بتاریخ امروز که در هر نوبتی بر شمایل هر کسی پدید امده است اصل
هیچ خصلتی از ان مکارم الاخلاق عزیزتر وشریفتر وفاضلتر از حیا و
شرم نیست وتحقیق این سخن انست که هر چیز را از خیر وشر که خدا
ی تعالی انرا افریده است انرا جفتی افریده است وقران قدیم بذان

ناطق

ناطق ومن کل شیء خلقنا زوجین گرسنگی افرید تن درستی را جفت ان
کردانید سیری افرید بیماری را جفت ان کردانید درویشی افرید سبکباری
راجفت ان فرید توانگری افرید گرانباری را جفت ان کردانید خیر افر ير
امن را جفت ان کردانید شر افرید خوف را جفت ان کردانید دل افرید روح
افرید راجفت ان کردانید نفس افرید ریح راجفت ان کردانید دین
افرید کمال را جفت ان کردانید اليوم اكملت لكم دينكم دنیا ا
فرید زوال را جفت ان کردانید که ما عندکم ینفد وما عند الله باق
خاک افرید سکون را جفت ان کردانید اتش را افرید حرکت جفت ان
کردانید زیر زمین افرید تنگی وتاریکی جفت ان کردانید زمین افرید
وبسطت جفت ان کردانید اسمان افرید رفعت جفت ان کردانید دوزخ
افرید ناز وشادی وشهوت جفت ان کردانید بهشت افرید اندوه ومحنت
جفت ان کردانید چنانکه سید عالمیان صلی الله علیه وسلم گفت حفت الجنة بالمكاره
وحفت النار بالشهوات خداوند عز وجل ایمان افرید حیا
جفت ان کردانید چنانکه در خبری امده است بروایت انس بن مالک
رضی الله عنه که رسول صلی الله علیه وسلم گفته است الحیاء والایمان فی قرن واحد
گفت حیا را وایمان را جفت یکدیگر افریده است ولیکن حیا در چشم افریده
است تا حیا در چشم هادی است ایمان نیز در دل هادی است وچون حیا
از چشم زایل شود ایمان نیز از دل زایل شود ومجموع این هر دو اتفاق
دلیلی قاطع وظاهر است ودران شک وشبهت نیست که در روزگار عثمان
ذی النورین هیچ کس در روی زمین از و فاضلتر وعزیزتر نیست وحدیث جاه
وجمال وحیا ومناقب عثمان را رضی الله عنه حدی نیست وحیا هم در مدح ونعت

خدایست عز وجل وهم در نعت خلق است ایں ان حیا که در صفت ونعت خلق
است از چند نوع است یکی نوع حیاء خجلت است وشرمساری است چون حیای
علیه السلام که ادم چون گندم خورد وستر بروی عیان نجل گشت و روی را بگر
دانید قال الله تعالی افرارا منا قال لا بل حیاء منک یا ادم از ما تو بگریزی گفت
روی گفت بار خدایا پادشاها نمی گریزم ولیکن شرمساری می برم دوم نوع حیاء عظمت
است وبزرگی چون حیاء اسرافیل علیه السلام در خبر است از رسول صلی الله علیه وسلم
گفت اسرافیل هر روزی هفتاد بار روی خویش را بپر خویش بپوشاند که بار خدا
یا پادشاها چه کنم چه توانم کرد که هرگز من ترا سزای تو رکوعی وسجودی نمی توانم
بجای اوردن ۵ سیوم حیاء هیبت وحشمت مانند حیاء فرشتگان که
گویند سبحانک ما عرفناک حق عبادتک چهارم نوع حیا خدمت وحرمت
است مانند موسی بن عمران علیه السلام که بار خدایا پادشاها مرا چون گشت
باید لا بد از تو خواهم مرا چون دیدار باید لا بد از تو خواهم ولیکن بوقتی که
مرا نان ونمک باید ویا از بهر گوسفند علف باید از تو چیز این حقیری چگونه
خواهم خدای تعالی وتقدس فرمود یا موسی مرا مراد انست تا بنده در
هر وقتی بهر سببی بهر بایستی بحضرت اید وبدان سبب مناجاتی
کند وبدان بهانه عهد وصال تازه واین قصه دراز است شرح اندرین
سخن بیش ازین ممکن نگردد اما ان حیایی که ان نعت خدای عز وجل است
ان حیاء ستر است وحیای عفو است که ببیند ولیکن بپوشد وبداند ولیکن
بگذراند چنانکه در خبر خبری دیگر امده است بروایت جابر ر
ضی الله عنه که رسول صلی الله علیه وسلم گفته است ان العبد اذا اوصل الی باب
الجنة اعطاه الله کتابا واذا فیه عبدی عبدی فعلت ما قد فعلت ولیکن

استحیت

استحیت منک ان اظهر ذلک علیک گفت چون بنده مومن گناه کار از گور
بر اید وان مومن گناه کار شرمسار وترسکار بقیامت در اید خوف دوزخ
وتیمار وازهول صراط وسر در راه می اید ترسان وگریان برفق وارام می رود
کسی با او سخن نگوید وکس از وسخنی نپرسد راست که بدر بهشت رسد که قدم
در درون بهشت نهد پیش از انکه پای چپ از جای برگیرد خدای تعالی عز
وجل بی واسطه نامه بدست راست بنده دهد که بنده من باول تو این نامه
بخوان وانچ در نامه است معلوم خود گردان وانکه بس از ان حکم حکم تو است
ببهشت جاودانی درای وانجا که ترا همت وکام است تا ابد الابد می باش بنده نگاه
کند در نامه نوشته ببیند بنده من بنده من تو در انچه کرده ی دیده ام ودانسته
ولیکن من از تو شرم دارم که انچ تو کرده ی بتو نمایم ونظیر این خبر وقتی دیگر امده
ی است بروایت بوسلیمان دارانی رضی الله عنه که رسول صلی الله علیه وسلم گفته است که خدا
تعالی عز وجل فرمود عبدی عبدی انک اذا افنیت واعرضت عنی ثم استحییت
منی انسیت عیوبا الناس عیوبک وانسیت بقاع الارض ذنوبک ومحوت
ج زلاتک وسیاتک من اللوح المحفوظ ومن صحایف کرام الکاتبین ولا اناقشک فی الحسا
یوم القیامة گفت که خدای عز وجل گفته است در بعضی از کتابها که بنده من بنده
من هر چند که تو گناه کاری وبدکرداری ولیکن چون تو در گناه کاری وبدکرداری خود
شرمساری وترسکاری بعزة وجلال من که من عیوب وعواب ترا از چشم واز دل ادمیان
پنهان کنم ومن جنایات وخیانات ترا از فهم ووهم فرشتگان پنهان کنم ومن
عثرات وخطایات ترا از اسمان وزمین پنهان کنم ومن زلات وسیات ترا از
لوح محفوظ از کرام الکاتبین پنهان کنم ومن ترا چون بمقام محاسبت بقیامت
ارم با تو شمار اسان کنم بسر ان کسی که او گنه کار وبدکردار بود شرمسار وترسکار

بود و برا و شمار دشخوار نبود پس عثمان بن عفان ذالنورين که پرهيزکار و
نيکوکار بود و وفادار و بردبار بود و انکه با پرهيزکاري شرمسار بود و با وفا
داري و بردباري ترسکار نبود هر کن عثمان را رضي الله عنه شمار نبود و باد
وستان عثمان رضي الله عنه شمار کم بود چنان که در خبر امده است
که رسول صلي الله عليه وسلم کفته است که خداي تعالي روز قيامت صد هزار و بيست هزار
و چهار هزار پيغامبر را و امتان ايشان بشمارکاه دارد و هر کسي را بر قدر شغل
او مدتي بسيار باند کي الحا… بدارد و عثمان بن عفان را و دوستان اورا
بي شمار از قيامت بکذراند و همه را در مرکب جاه و جمال بمقعد صدق بوارد
و بسياري فضايل خير و مناقب خوب خداوند جل جلاله و تقدس پيغامبران
را و رسولان را داده است انکاه بجمله و بتمامت انرا بعثمان ابن عفان رضي
الله عنه داده است ○ اول خصلتي فضل مقتولي است و فخر شهادت که خدا
تعالي بيحيي بن زکريا عليهما السلام داده است ○ دوم خصلت فضل نهراست و
فخر هجرت که خداي تعالي انرا بموسي کليم داده است ○ سيوم خصلت
فضل و سيرت و فخر بزرک که خداي تعالي انرا بعيسي ابن مريم داده است ○ چهارم
خصلتي فضل حسن است و جمال که خداي تعالي انرا بيوسف ابن يعقوب عليهما
السلام داده است ○ پنجم خصلتي فضل جود ست و فخر سخاوت که خداي
تعالي انرا بابرهيم خليل داده است ○ ششم خصلتي فضل پيري است
و فخر شيبت که خداي تعالي انرا بنوح پيغامبر داده است ○ هفتم خصلتي
فضل حيا است و فخر شرمکني که خداي تعالي بادم داده است و همه انرا بمصطفي
صلي الله عليه وسلم داده است انکه خداي تعالي مجموع اين فضايل و محصول اين مناقب
که کفتم و تقرير کردم از اول تا باخر بعثمان ذي النورين داده است و در فضل

حيا

صديق

حيا تو حرفي شنيدکي اکنون تو در فضل هر خصلتي حرفي ديکر بشنو
خداي تعالي خلعت پيري بنوح عليه السلام داده است تا نوح بد
ان سبب پير رسولان شده است همچنين خداي تعالي خلعت پيري
بعثمان داده است رضي الله عنه تا بوقت خويش پير امتان شده ا
ست عمر رسول خداي شصت و سه سال و عمر ابوبکر شصت و سه
سال و عمر عمر فاروق شصت و سه سال و ليکن عمر عثمان ذالنورين وقت زهمه ا
يشان بود که نود و نه سال عمر وي بود و بقولي از مفسران ديکر هشتاد و دو
سال عمر وي بود والله اعلم و زيادت عمر وي از بهر ان بود که خداي تعالي
عاقبت کار عثمان دانسته بود که باخر روزکار از چندان ظلمي بر وي برانند و او
همچنين يحيي بن زکريا عليهما السلام را سر ببريدند پس خداي تعالي خوا
سته بود که عمر عثمان بيشتر بود تا بدان سبب وقت جان داد بر و سهل
تر بود تو داني که ميوه خام از درخت جوان دشوار تر جدا شود تا بداني
که جان مرد جوان نيز از تن دشوار تر جدا شود و تو داني که ميوه پخته
از درخت زود تر جدا شود تا بداني که جان مرد پير از تن زود تر جدا شود
و تو صبر کن تا زاري اين قصه باخر بشنوي و درد دل عثمان بوقت
جان دادن بداني اکنون در فضل سخاوت عثمان حرفي ديکر بشنو
و ترا کفتم که خداي تعالي ان فتوتي و ان سخاوتي که با براهيم خليل داده است
بعثمان ذالنورين داده است تا همچنان که ابراهيم در باب فتوت و سخا
وت مقتدي انبيا شده است عثمان ذي النورين در وقت خويش در فتوت
و سخاوت مقتدي وليا شده است و کافران در مکه يک روز بدان فخر
کردند که وليد ابن مغيره را بطايف باغيست در سالي سيصد و شصت

روز هر روزی در آن باغ میوهٔ دیگر نو شود و تازه گردد و مؤمنان در مدینه
فخر کردند که عثمان بن عفان را سرایست که در همه سالی سیصد و شصت روز
هر روزی در آن سرای از بهر درویشان و غریبان دعوتی نو شود و مهمانی آنگاه
را باشد وضیافتی تازه گردد چنانکه شاعری گفت **شعر**

من سره الجود صرفا لا مزاج له	فلیأت مأدبة فی دار عثمان
ذرهٔ بخل ازو غریب تراست	چون بفردوس در عذاب حرام
هرچه اندر جهان سیاه رجالست	بر در جود او زنند خیام
هرچه اندر جهان سپاه وفاست	بر در عدل او کنند تمام
چو معروف را ساخت خدای	بر همه چرم او عروق وعظام
عنبر جود او رسیده بشرق	مشک معروف او رسیده بشام
فخر او را دهد از اورد	مجد او را دهد پیام وسلام
عیب ارد ز بخل چندانی	که خلیل از عبادت اصنام

ویکروز رسول صلی الله علیه وسلم بر سر جمع گفت من یبتاع لی بیوت بنی فلان
وبنی فلان غفر الله له وشکره من فی السموات والارض گفت کیست از شما
که این زمین ها وخانها از فلان وفلان که کرد اگرد مسجد منست بخرد وانرا
در مسجد گیرد تا خدای تعالی او را بیامرزد و خدای تعالی اهل هفت آسمان
وهفت زمین را بشکر او نام زد کند عثمان بن عفان رضی الله عنه برخاست
که یا رسول الله من این خانها بخرم وبر مسجد وقف کردانم همان روز آن خانها
را ببیست هزار درم بخرید و مسجد را بدان بزرگ کردانید ویکروز رسول
صلی الله علیه وسلم بر سر جمع گفت من یبتاع لی بیر رومة غفر الله له وباهی ملائکة
گفت کیست از شما که آنچاه رومه بخرد وآن را بر مسلمانان وقف کند تا خدای

تعالی

تعالی بیامرزد و وی را در این ساعت بر فرشتگان هجده هزار عالم جلوه کردا
عثمان ذی النورین برخاست و گفت یا رسول الله من این چاه را بخرم وبر اهل اسلام
وقف کردانم همان ساعت برخاست وبرفت وآن چاه را بشصت هزار
درم نقرهٔ خالص بخرید وهم در ساعت وقف کردانید ویکروز رسول
صلی الله علیه وسلم بر سر جمع گفت بوقتی که در مدینه قحط وتنگی بود وهر کسی از خاص و
از عام از آن قحط در رنج وسختی بودند گفت کیست از شما که امروز درویشان
مهاجر وانصار را ضیافت ومهمانی سازد وبا هر غریبی وهر یتیمی بقدر طاقت
مبرتی کند عثمان ذی النورین برخاست که یا رسول الله من پذیرفتم این ضیافت
واین مبرت بقدر طاقت پذیرفتم همان روز شب را هزار اشتر
وار بار گندم وارد وگوشت وخرما بخانهای مهاجر وانصار فرستاد و
چهار هزار غریب ویتیم ودرویش ومبتلا را از سر تا بپای بپوشانید
ویکروز رسول صلی الله علیه وسلم بدان وقت جیش عسرة که در همه حجاز کس را
ماهه قوت زیادتی نبود وغزو تبوک در آن حرارت تموز پیش آمد که آنرا تاخیر
کردن روا نبود پس رسول صلی الله علیه وسلم گفت کیست از شما که طاقت ومکنت
آن دارد که شغل غازیان این سفر بتمامی بسازد تا خدای تعالی آن کس را بیا
مرزد وخدای تعالی از آن کس خشنود گردد و تا من آن کس را دعا کنم که هر
گز آن دعا کس نکرده است و تا قوم بر آن دعا آمین کنند که هرگز کس از ایشان
آن آمین نشنیده است عثمان ذی النورین برخاست که یا رسول تو ایستاده
وما نشسته تن وجان ما فدای خاک پای تو باد هزار اشتر جوان سرخ موی
سیاه چشم من میدهم وهزار اشتر بار توشه وزاد از آرد وعسل وروغن وگو
شت من میدهم وپانصد مرکب تازی قیمتی که بارگیر بارزانست من میدهم

وساز وتجمل پانصد مرکب وپانصد سوار از درع وشمشير وبنيه وزين وبر
کستوان من مي دهم وهرچه درخانه نقداست اينک مي دهم وانرا بجملکي مي اورم ر
فت وباز امد وپنجاه هزار درم نقره خالص پيش رسول صلی الله عليه وسلم نهاد و
هزار دينار زر سرخ برسران نقره نهاد گفت يا نبي الله ويا رسول الله اين مايه بخا
طر که بود بياوردم واکر دکر بايد تا جمع کردانم وبيارم عبدالله بن مسعود رضي الله عنه
گفت که رسول صلی الله عليه وسلم چون ان سخنها شنيد وان نقدها بديد از حالي بحالي
کرديد وان روي خورشيد رنک او چون کل سيراب صد برک بشکفيد برخاست وبر
منبر برامد واز چپ وراست واز پيش وپس واز زير وان بالا غلغل مدح وثنا وتکبير
وافرين از هرجانبي درامد رسول صلی الله عليه وسلم برسر منبر هردو دست برداشت
ازچنانکه تا زير دستهاء او در زير کتف بود بديدم ودعا ابتدا کرد و
صد هزاران هزار امين بديد امد که ما کوينده انرا نمي ديديم فقال اللهم
اغفر لعثمان بن عفان ما اقبل وما ادبر وما اخفي وما اعلن وما قدم وما اخر
وما اسر وما جهل تا جبرييل عليه السلام امد که خداي تعالی مي فرمايد که بعزة
وجلال من که اکر تو اين دعا بدان نيت کردي تا من همه کافران ومشرکان را بيا
مرزم بيامرزيدمي اکنون تو عثمان را از ما سلام کوي واز ما تو با وي بکوي
که بعزة وجلال من که من ترا در مقام صدق ومقعد صدق با ادم وبا نوح
وبا ابراهيم خليل وبا موسي کليم تا ابد الابدين رفيق کردانم ومن صد هزار
وبيست هزار وچهار هزار پيغامبر را برکنار نهادم وستان تو شفيع کردانم
اري ومرا گفت که خداي تعالی ان حسن وان جمال که بيوسف داده بود همانندان
حسن وان جمال بعثمان ذا النورين داده است ورسول خداي تعالی گفته است
بار خويش را که هرکه خواهد که جمال يوسف ببيند جمال عثمان ذا النورين را

ها

ببيند وليکن

۱۲۴

وليکن هرکه جمال روي يوسف عليه السلام ديد بفتنه رسيده است وهرکه جمال
روي عثمان را ديد بحرمت رسيده است وهم در خبري ديکر است که
رسول صلی الله عليه وسلم گفته است که بارها جهد کردم تا مکر جمال روي عثمان را بتمامي
ببينم نتوانستم ديد پس يک روز با جبرييل عليه السلام گفتم که من توانم که جمال
روي عثمان بتمامي ببينم مرا گفت بدان خداي که بجز خداي نيست که من که جبرييلم
هم نمي توانم جمال روي عثمان را بتمامي ديدن يا رسول الله چندان حرمت وحشمت
عثمان در دلها فرشتکان پديد امده است که از حرمت وحشمت او چشمهاي ما را
از تمامي جمال روي عثمان باز داشته است يا رسول الله هرانيم شبي که عثمان از حجره
بمسجد ايد فرشتکان هفت اسمان وهفت زمين را از حشمت عثمان خجلت ايد
خبري ديکر روزي يک پاي رسول صلی الله عليه وسلم يک پاي خود کشيده بود
وسر زانوها باز کشاده بود ابوبکر صديق رضي الله عنه درامد وپيغامبر صلی الله عليه وسلم
همچنانکه بود مي بود وعمر فاروق رضي الله عنه امد وپيغامبر صلی الله عليه وسلم همچنانکه بود
مي بود ومهاجر وانصار امدند ورسول صلی الله عليه وسلم همچنانکه بود مي بود چون حسن
وجمال روي عثمان پديد امد پيغامبر صلی الله عليه وسلم پاي باخود کشيد وسر زانو
بپوشيد پرسيدند ازين حال گفت ياران همه فرشتکان همه چون از عثمان شرم
دارند من نيز لابد از عثمان شرم دارم خبري ديکر بروايت جابر وانس
رضي الله عنهما امده است که رسول صلی الله عليه وسلم گفته است که من در شب معراج بر
اسمان دنيا محرابي ديدم چهار فرسنک درازي ان ويک فرسنک پهناي
ان از يک دانه مرجان وانکاه در صدر ان محراب صورت حسن وجمال عثمان
بديدم وبر اسمان دوم محرابي ديدم چهل فرسنک درازي ان وده فرسنک
پهناي ان از يک دانه مرواريد وانکه در صدر محراب صورت حسن وجمال

علي رضي الله عنه امد ورسول
همچنانکه بود مي بود

عثمان بدیدم و براسمان سیوم محرابی دیدم چهارصد فرسنک درازی ان وصد
فرسنک پهنای ان ازیک دانه پیروزه وانکه در صدر محراب صورت حسن وجمال
عثمان را بدید و براسمان چهارم محرابی دیدم چهار هزار فرسنک درازی ان
وهزار فرسنک پهنای ان ازیک دانه لعل وانکه در صدر ان محراب صورت حسن
وجمال عثمان بدیدم و براسمان پنجم محرابی دیدم چهل هزار فرسنک درازی ان
وده هزار فرسنک پهنای ان ازیک دانه یاقوت سرخ وانکه در صدر ان محراب
صورت حسن وجمال عثمان بدیدم و براسمان ششم محرابی دیدم چهارصد هزار
فرسنک درازای ان وصد هزار فرسنک پهنای ان ازیک دانه زبرجد وانکه در صدر
ان محراب صورت حسن وجمال عثمان بدیدم و براسمان هفتم محرابی دیدم چهار
هزار بار هزار هزار فرسنک درازی ان وهزار بار هزار فرسنک پهنایی ان
ازیک دانه زمرد سبز وانکه در صدر ان محراب صورت حسن وجمال عثمان
بدیدم و فوج فوج و قوم قوم و خیل خیل و علم علم هر زمانی و هر ساعتی
دمادم وپیاپی از مقربان ومطهران و روحانیان وکروبیان برامدند وبرا
بران قبلها وان محرابها بایستادندی ودر مشاهدت حسن وجمال صورت عثمان
خدای را عز وجل سجده کردندی کفتم یا جبرییل این صورت حسن وجمال عثمان
در صدر این محرابها است که بدید امده است جبرییل علیه السلام کفت بدان
خدای که بجز وی خدای نیست که پیش از ادم علیه السلام بچهار هزار بار هزار هزار سال
این صورت حسن وجمال عثمان رضی الله عنه بر هفت محراب بر این هفت
اسمان که بدید امده است از برکات وخیرات هفت کار بدید امده است
اول کار انست که عثمان بروزکار روزه نخورد و روزه دار بود دوم بروزکار
شب نخسبد ونماز کند سیوم عثمان تنهای برهنه بپوشانید چهارم

عثمان شکمهای کرسنه سیر کرداند پنجم عثمان قل هو الله احد بسیار
خواند ششم انکه عثمان رضی الله عنه ذره غل وغش وحسد وحقد و
خیانت از مسلمانان در دل نداشت هفتم انکه عثمان را رضی الله عنه هر رنجی
ودردی وهر غمی وشری وهر بلایی ومحنتی وهر نکبتی ومصیبتی که وی را
پیش امدی عثمان رضی الله عنه بوقت ان رنج ودرد وان نکبت ومصیبت
خشم فرو خورد وصبوری کرد وبکس ننالید وخرسندی نمود وهم در
خبری دیکر امده است که رسول صلی الله علیه وسلم کفت شب معراج باسمان بر شدند
چون باسمان دنیا رسیدم صورت عثمان را دیدم کفتم اینجا بچه رسیده
کفت بنماز شب چون باسمان دوم رسیدم صورت عثمان دیدم کفتم
اینجا بچه رسیدی کفت بخواندن قران چون باسمان سیوم رسیدم صورت
عثمان را دیدم کفتم اینجا بچه رسیده کفت بخواندن قل هو الله احد چون
باسمان چهارم رسیدم صورت عثمان را دیدم کفتم اینجا بچه رسیده کفت
بنصیحت کردن مر ال رسول را صلی الله علیه وسلم چون باسمان پنجم رسیدم صورت
عثمان دیدم کفتم اینجا بچه رسیده کفت ببودن مرا ندر مسجد چون
باسمان ششم رسیدم صورت عثمان دیدم کفتم اینجا بچه رسیده کفت
بکشیدن نکبتها ومحنتها ومصیبتها واما بدین وقت نزدیک است که قصه
نکبت ومصیبت عثمان بن عفان رضی الله عنه ان پیر ایمان جامع قران مونس
غریبان پدر یتیمان کوییم وطاقت شنیدن زاری ان حال وکار در وسع
که اید اینت بدبخت وشوم ان روی که حسن وجمال وی تیره کردانید وانت
بدبخت وشوم دستی که ضیا ونور ان شیب سپید ورا بخون حلق وی را رنک کردانید
وپیش از انکه ان قصه ومقتل کوییم اول سر این سخن وسر ان همی که وی را از

ذا النورين خوانند طرفي بگوييم و قدري خود گفته ام وگفتيم که خداي تعالي
دو نور بموسي کليم داده است يکي نور توريه و يکي نور يد بيضا و خداي تعالي
دو نور بعثمان عفان داده است و عثمان را بدان سبب ذا النورين خوانده است
يک قول انست که ان دو نور دو فرزند مصطفي بوده است يکي رقيه و يکي ام کلثوم
و فخر علي مرتضي رضي الله عنه بيک فرزند مصطفي صلي الله عليه وسلم بزرگ بوده است و ليکن
فخر عثمان ذا النورين بدو فرزند مصطفي صلي الله عليه وسلم لابد بزرگتر بود و يک قول
انست که ان دو نور دو هجرت بوده است که دارد و هجرت عثمان بن عفان پيش رو
راه بر بوده است و يک قول انست که نور دو غزو بوده است يک نور غزو بدر
بوده است و يک نور غزو حديبيه در غزو بدر رسول صلي الله عليه وسلم گفت با عثمان
انا منک و انت مني من از تو ام و تو از مني پس هم نور خود داري و هم نور من
داري و در غزو حديبيه رسول صلي الله عليه وسلم گفت اينک اين يک دست من منم
و اين يک دست من عثمان است ببيعت رضوان بکردم راست که هر دو دست
مصطفي صلي الله عليه وسلم بيکديگر پيوسته گرديد ازين سبب دست نوري مانند نور
افتاب که ازين دست نوري مانند نور ماه بدر رفت در رسول صلي الله عليه وسلم گفت که
اين هر دو نور عثمان انست و عثمان با من تا ابو الابد رفيق بهشت جاودانست
و يک قول انست که ان دو نور يکي نور ايمانست و يکي نور قرانست و عثمان بن
عفان رضي الله عنه براطلاق و اتفاق هم شيخ ايمان بود و هم شيخ قران بود
شيخ ايمان بود بدان معني که پدر يتيمان بود و برادر درويشان غم خوار غريبان
تيمار درماندگان مونس اندوهگنان معين مبتلايان قيم بيوه زنان قايد نابينايان
عثمان بن عفان رضي الله عنه اگر دانستي که در همه مدينه گرسنه است خود
نخوردي تا او را سير نکردي اگر دانستي که در همه حجاز برهنه ايست خود نپوشيدي

تا اورا

تا او را نپوشاندي شيخ قران بود بدان معني که قران بخط دست خويش جمع کرده است و چهار مصحف از چهار جانب عالم فرستاده است و بيست و اند سال پس
از انکه نماز خفتن گزارده بودي چهار رکعت نماز کردي در هر رکعتي پس از الحمد چهل
بار قل هو الله احد بخوانديي و پس از ان چهار هزار تسبيح و تهليل و دعا و تضرع
و اخلاص بخوانديي انگه پس از ان همه قران صد و چهارده سوره شش هزار
دويست و بيست ايت بقولي بترتيب و ترتيل هر شبي در وتر بخوانديي
انگه با زين همه منقبت که با ولد انست باخر نيز درجه شهادت يافت و اکنون بلابد
و ناچار حرفي چند از ان مصيبت بزرگ گفتني است اي مسلمانان از روزگار ادم تا
با مروز بسياري انبيا و اصفيا را کافران و مشرکان کشته اند و ليکن يحيي زکريا
را عليهما السلام سر نبريده اند و از روزگار ادم تا با مروز بسياري اوليا و اتقيا
را ملحدان و مبتدعان کشته اند و ليکن عثمان بن عفان رضي الله عنه سر
نبريده اند ان روز که روز کشتن يحيي بن زکريا بود ان جهود و کبر شوم بخت و بد بخت
با کارد بر سر وي ايستاده بود همانا که هرگز هيچ قصاب سر هيچ گوسفند بدان بي
رحمتر از ان نبريده است که ان روز ان جهود بدبخت سر يحيي را عليه السلام بريد
و ان روز که روز کشتن عثمان بن عفان بود ان ملحد مبتدع با کارد بر سر وي
ايستاده بود همانا که هرگز نيز هيچ قصاب سر هيچ گوسپندي بي رحم تر از ان
نبريده است که ان روز ان ملعون و شوم سر عثمان ذا النورين را بريده ا
ست اي مسلمانان اي سنيان اي خاص و اي عام بيقين و حقيقت بدانيد که از
روزگار قتل عثمان رضي الله عنه تا امروز و از امروز تا قيامت هر قتلي و هر کشتني
که بر مسلمانان گذشته است و خواهد گذشت همه از شومي قتل کشتن عثمان
است و اين سخن که گفتم و تقرير کردم حق سبحانه و تعالي در نص قران گفته

است وبیان ان اشکارا کرده است چنان که می فرماید وان لو استقاموا علی
الطریقة لاسقیناهم ماء غدقا لنفتنهم فیه ومن یعرض عن ذکر ربه نسلکه
عذابا صعدا از علماء قران عطیه وقتاده وعبید وضحاک ومقاتل حیان و
مقاتل سلیمان وبومسلم خولانی وحسن بصری رضی الله عنهم این هر ده امام
گفته اند در معنی این ایت که خدای تعالی فرموده است انست که اگر عثمان بن
عفان را رضی الله عنه نکشتندی تا قیامت درمیان امت هیچ مسلمان مسلمانی
نکشتی وهیچ مسلمانی بهیچ نکبت وشدت وبهیچ تنگی وسختی مبتلا نگشتی ولیکن
از روزگار قتل عثمان تا قیامت هر نکبتی وشدتی وهر سختی وغارتی وهر فتنهٔ
وافتی ومصیبتی که بر ید اید همه از شومی کشتن عثمان بدید اید وچون یحیی زکریا
را بکشتند وسر ببریدند خون یحیی چون بزمین رسید پس از ان قدر دویست هزار
جهود را بخون یحیی بیارامید وچون عثمان را رضی الله عنه بکشتند
وسرش ببریدند خون عثمان نیز بزمین رسید بجوشید وپس از ان صد هزاران
هزار خون مسلمانان بدان سبب بریختند وان خون هنوز انجا که هست بجوشش است
ونیارامیده است وانچ در نص خبر است انست که انس رضی الله عنه روایت کرده ا
ست که رسول صلی الله علیه وسلم گفته است ان الله تعالی سیفا مغمودا فی غمده ما دام
عثمان بن عفان حیا فاذا قتل عثمان جرد ذلک السیف ولم یغمده الی یوم القیامة
گفت که خدای را تعالی وتقدس تیغیست ونام ان تیغ فتنه است ولیکن ان تیغ
در نیام پوشیده است تا عثمان بن عفان بسلامت است وزنده است وچون
عثمان رضی الله عنه کشته شود ان تیغ خدای عز وجل از نیام برکشیده شود صد
هزاران هزار مسلمان را بدان تیغ بکشند وان تیغ را تا قیامت در نیام نکنند
اری عثمان بن عفان رضی الله عنه پیری ایمان پاکی جرم وبی گناه واگر عثمان رضی

الله عنه

الله عنه در ان وقت لشکر کردی وی بهتر امدی وی را بدان وقت تیغ بسی وعدت
والت بسی وغلامان وکهتران ولشکر بسی خراسان وما وراء النهر وهندوستان
را عثمان رضی الله عنه گشاد ومصر واسکندریه وقیروان ومغرب عثمان
گشاد وازان روز که عثمان رضی الله عنه سر بکفن درکشیده است دیگر هیچ کس ولا
یتی نگشاد ولیکن عثمان گفت من جنگ نکنم ومن خون مسلمانان نریزم وقال لا احب
ان یراق فی ولایتی محجمة دم مسلم گفت من تن خویش تسلیم کنم تا با من هرچه
خواهند کنند ومن روا ندارم که در ولایت من بسبب من بمقدار خون حجامتی از خون
مسلمانی بریزد هر روزی دو بار بر سر بام برامدی وباواز بلند گفتی که ای مردمان من
شنیده ام از دوست خویش ومهتر خویش صلی الله علیه وسلم که گفت هیچ مسلمان را نشاید
کشت الا که ان مسلمان مرتد شود یا زنا کند وزن دارد یا خون مسلمانی ریخته باشد
بظلم وبخدای اسمان که من مسلمانم مرتد نیم وبناحق کس را نکشته ام وزنا نکرده
ام از غوغا واوباش گفتند که خویشتن را تو از خلافت وامامت معزول کردان وکسی
را با تو کاری نیست گفت ای مردمان من شنیده ام بگوش خویش از دوست ومهتر
خویش که با من گفت که خدای عز وجل ترا پس از من پیراهن خلافت وخلعت امامت
در تن خواهد پوشانید پس گروهی خواهند که ان پیراهن خلافت وخلعت امامت
از تن تو بیرون کشند نگر ان پیراهن خلافت از تن بیرون نکنی ونگر ان خلعت امامت
بکس ندهی وان پیراهن وخلعت نگاه داری تا تو با زان پیراهن وخلعت بمن رسی و
تمامی این قصه باخر گفته اید ان شاء الله تعالی **خبری** درست روایت
کنند از رسول صلی الله علیه وسلم که شب معراج گفتم بار خدایا پادشاها عثمان بن عفان
از تو شرم می دارد که او را حساب کنی خداوند عز وجل فرمود که یا محمد من حساب از عثمان
برداشتم ومن جمله خلایق را حساب کنم جز از عثمان **اشارت** هر که پنج

چیز کند پنج چیز از وی منع نکنند هر که شرم دارد از وی شرم دارند و هر که
رحمت کند بر وی رحمت کنند و هر که مال بذل کند اندر طاعت بهشت برای وی
بذل کنند و هر که عفو کند از وی کنند و هر که خدای را عز و جل بشناخت
کارهاش تمام کردد و خدای را تعالی ببیند و عثمان رضی الله این هر پنج داشت
نکته بزرکی در دنیا بچهار چیز بود و در اخرت بچهار چیز بود در دنیا
بحسن و جمال و سخاوت و مال و عشیرت و ال و ولایت اما در اخرت بسنت
نیکو بخوی نیکو بعبادت نیکو بسیرت نیکو و عثمان را این همه هست بود
مال و جمال کفتیم و از ال رسول بود صلی الله علیه و سلم و امیر مومنان بود اما این چهار
سنتش نیکو بود که قران جمع کرد و تا قیامت ثواب خوانندکان قران با وی
کردد و خلقش نیکو بود که رسول صلی الله علیه و سلم ام کلثوم را بعثمان داد ام کلثوم
در نزدیک رسول صلی الله علیه و سلم شد رسول صلی الله علیه و سلم فرمود که حالت چکونه است
کفت بخیر است الحمد لله خلق بخلق پدرم نماند چنان که عثمان ماند رضی الله عنه
و عبادتش نیکو بود که چهل سال روز بروزه بود و شب بنماز هر شب دو رکعت
نماز کردی اندر یک رکعت همه قران را بخواندی و در دیکر رکعت هزار بار سوره
قل هو الله احد بخواندی و سیرتش نیکو بود بوهریره رضی الله عنه می شد که بنزد
یک وی شود چشمش بر زنی افتاد و دیکر باره در و نکریست چون بنزدیک عثمان
شد کفت مالی اراکم تدخلون علی و اثار الزنا فی اعینکم چه بود شمارا که پیش
من می اید اثر زنا در چشمهای شما پیدا است کفتند یا امیر المومنین از پس رسول
صلی الله علیه و سلم وحی امده است کفت نه ولیکن فراست مومن راست بود چنانک پیغمبر کفت
اتقوا فراسة المومن فانه ینظر بنور الله اشارت بقای اسلام بچهار
چیز است بقران و قرات و ادب و طهارت و مسجد و عبادت

وغزو و مجاهدت و ملک تعالی این هر چهار عثمان را رضی الله عنه میسر کرد تا این
هر چهار وی را پیوسته می باشد قران جمع کرد از برای قرات را و چاه رومه
بخرید برای طهارت را و مسجد را فراخ کرد برای عبادت را و اسباب حرب بسا
خت برای مجاهدت را خبری عثمان رضی الله عنه وقتی شنید که رسول
صلی الله علیه و سلم اندر حجرهای خود هیچ طعام نفرستاده بود و لون جمله قوم متغیر شده
بود از کرسنکی و کودکان از ضعف می کریستند رسول صلی الله علیه و سلم طهارت کرد
و بمسجد امد و نماز می کرد عثمان رضی الله عنه چون از ان حال خبر یافت عتاب کرد
که چرا مرا زود خبر نکردید هم در ساعت کوسفندی فربه اوردند و تنکی ارد بحجره
عایشه رضی الله عنها فرستاد و کفت یا عایشه من دانم که رسول صلی الله علیه و سلم این
در میان حجرها قسمت کند تو بکوی که قسمت مکن که من هر حجره را همچندین فرستاده ام
عایشه رضی الله عنها کوید بفرمودم تا کوسپند بکشتند و نان بپختم چون رسول
صلی الله علیه و سلم بخانه امد نان دید و کوشت کفت این از کجا امد قصه بکفتم خواست که بحجره
ها قسمت کند پیغام عثمان رسانیدم رسول صلی الله علیه و سلم دست برداشت و کفت اللهم
اغفر لعثمان ما تقدم من ذنبه و ما تاخر و ما اسر و ما اعلن خداوندا پادشاها
بیامرز از عثمان کناهان کرده و ناکرده و نهانی و اشکارا بار خدایا من از وی
راضیم تو نیز از وی راضی باش خبری دیکر امده است که عثمان را رضی الله عنه
بپرسیدند که بچه رسیدی بدین جا که رسیدی کفت کتاب خدای تعالی را برابر
خود بنهادم و سنت رسول را صلی الله علیه و سلم بر چپ بنهادم و بشناختم که حق سبحانه
و تعالی مطلع است بر سر من و اندر خبری درست امده است که امیر المومنین علی
رضی الله عنه خواست که زنی خواهد بجز از فاطمه زهرا رضی الله عنها رسول را صلی الله
علیه و سلم کراهیت امد و با علی جنک کرد و خشم کرفت ابوبکر رضی الله عنه بشفاعت شد

رسول صلی الله علیه وسلم اشتی نکرد وعمر رضي الله عنه هم شفاعت کرد رسول صلی الله علیه وسلم صلح
واشتی نکرد عثمان رضي الله عنه شفاعت کرد رسول صلی الله علیه وسلم صلح واشتی کرد گفتند
یا فخر عالم ویا سید اولاد بنی ادم چونست که ابوبکر وعمر رضي الله عنهما شفاعت کردند
صلح نکردی وعثمان شفاعت کرد اشتی کردی گفت من بقول کسی اشتی کردم که اگر خدا
را عز وجل گوید که اسمان وزمین مبدل کن مبدل کند واگر گوید خداوندا بر همه
عاصیان امت محمد رحمت کن ایزد جل جلاله شفاعت وی قبول کند وهمه را بیا
مرزد **خبری** دیگر امیر المؤمنین عثمان رضي الله عنه روزی رسول صلی الله علیه وسلم
با جملهٔ صحابه رضي الله عنهم مهمانی برد وگامهای پیغامبر صلی الله علیه وسلم همی شمرد وبهر قدمی
که رسول صلی الله علیه وسلم نهاده بود غلامی را ازاد می کرد رسول صلی الله علیه وسلم گفت حق تعالی
عثمان را دوستان وی را ازاد کرد از اتش دوزخ ویک روز رسول صلی الله علیه وسلم گفت
خداوندا هر که بجای ما احسان کرد ما وی را مکافات کردیم از احسان ومکافات عثمان
عاجز شده ام جبریل علیه السلام امد که رب العزة سبحانه وتعالی سلام می کند ومی
گوید که اگر تو از مکافات عثمان عاجزی من عاجز نیم انک سزای وی او را وثواب وی را خواهم
داد **خبری** دیگر عثمان رضي الله عنه انمردست که یک روز کاروان وی از
شام برسید اهل مدینه صد اشتر بار غله بود واندر مدینه غلا وقحط بود وصحابه
چون شنیدند که عثمان را رضي الله عنه غله اوردند وخواهد فروخت برفتند وخرید
اری کردند ودرهمی افزودند تا منی غله بهفت درم شد عثمان رضي الله عنه گفت نفروشم
گفتند چرا گفت زبهر انکه از شما بهتر بها خریدارست ومارا از بهر سود کردن
بازارست تجارت کردن از بهر سود شاید بضاعت بدان کس فروشم که افزاید
صحابه برگشتند همه با غمان وازرهان وبگله شدند از عثمان بن عفان بنزدیک ابوبکر صدیق
رضي الله عنهما وگفتند یا صدیق عتیق یا بتحقیق صدیق یا خلیفهٔ رسول مختار ویا

صاحب

صاحب الغار ویا شیخ المهاجرین والانصار ندانی که عثمان امروز چه معامله کرد ما
بخریداری غله رفتیم بخانهٔ وی وبهای غلهٔ وی افزودیم یک من بهفت درم خریداری
کردیم وی گفت از شما بهتر کسی خریداری می کند ببهای بیشتر روا باشد که صحابهٔ پیغامبر
را صلی الله علیه وسلم چنین جواب دهد از صحابه بهتر کیست واز مهاجر وانصار اولیتر کیست
محتکری کند وغله نفروشد وقحط وگرانی جوید ابوبکر رضي الله عنه گفت شمارا با عثمان
جنگ نیست که وی رفیق رسولست بدو دختر رقیه وام کلثوم بروایت دیگر وزینب کبری
وشما سخن وی در نیافتید انگه صحابه را گفت با من بیایید ابوبکر رضي الله عنه برخاست
با صحابه وآمد بنزدیک عثمان رضي الله عنه وگفت با عثمان یاران رسول صلی الله علیه وسلم
از تو شکایت کردند ولفظی عظیم از تو حکایت کردند گفت چه گفتند گفت تو گفتی از بهتر
شما می خواهند گفت آری یا خلیفهٔ رسول الله وی یکی بهفتصد می خواهد وایشان بهفت
می خواهند وما این بوی فروختیم وانگه جملهٔ ان صد اشتر وار غله بدرویشان مدینه
نفقه کرد واشتران را قربان کرد ابوبکر رضي الله عنه برخاست وروی عثمان را ببوسید
وگفت دانستم که معنی گفتار صحابه فهم نکردند وندانستند که اشارت واضمار تو چیست
امیر المؤمنین علی هم ان رسول را صلی الله علیه وسلم بخواب دید با قبای پیروزه وعمامهٔ خزکه
از باغی بیرون امدی وحزمهٔ بنفشه بردست چنانکه جوانان باشند نازان
وخندان وبنفشه چینان علی رضي الله عنه وی را دید گفت یا رسول الله کجا می ایی
چون عیاران وجوانان گفت از عرس عثمان عفان که صدقهٔ نیکو بداد خدای
عز وجل چهار صد خروار مشک وعنبر واب حیوان بوی داد ومن خط خواندم
عثمان رضي الله عنه انمردست که جبریل علیه السلام سر دریش افکند از شرم وحیای
او وملک عز وجل مجابا کرد شمارا وو دو پور رسول صلی الله علیه وسلم نشاند در کنار
او وباغ ماوی بوی داد بتجارت او وعرش مجید لرزنده از حال وقت عبادت

وحواس حضرت حاضر وقت فراق او وعنبر کشته خاک اندر سرای او وحورا
برکشته وفته خانه از برای او وان الله اشتری کرده از برای کردار او ولیف
خشک سبز کشته در بستان او وحوالی در حوالی وثاق او حر کرسنه شده از درد
فراق او ودیو بسته شد بسلسله بافسون فسیکفیکهم الله نبشته شده از
خون او ورسول صلی الله علیه وسلم برپای خاسته بقیام او وجبریل علیه السلام امده روز
احج بسلام او **خبری** روزی رسول صلی الله علیه وسلم درخانهٔ عایشه بود عثمان
رضی الله عنه چهار اشتر بار بخانهٔ او فرستاد رسول صلی الله علیه وسلم جمله در کار مهاجرین
کرد غلامان باز امدند وکفتند یا خواجه این جمله که بردیم رسول صلی الله علیه وسلم انرا
بمهاجریان داد عثمان رضی الله عنه چهار بار دیکر بخانهٔ رسول فرستاد رسول
صلی الله علیه وسلم انرا جمله در کار انصاریان کرد غلامان باز امدند وکفتند یا خواجه رسول
صلی الله علیه وسلم انرا جمله بانصاریان داد عثمان رضی الله عنه چهار اشتر بار دیکر بخانه
رسول فرستاد رسول صلی الله علیه وسلم انرا بحجرهاء خویش بعیال خود قسمت کرد
رسول صلی الله علیه وسلم پرسید غلامان را که خواجهٔ شما اشما رچند اشتر بار اورده بودند
غلامان کفتند یا رسول الله دوازده اشتر بار رسول صلی الله علیه وسلم کفت بس جمله که فر
ستاد وان که خود هیچ باز نکرفت دست برداشت وکفت یا رب من عاجز
شدم از احسان عثمان که هرکه بجای من احسانی کرد بودند من وی را مکافات
کردم اما از مکافات عثمان عاجز کشتم یا رب تو وی را جزای نیکو ده جبریل علیه
السلام امد وکفت جبارت سلام می کند ومی کوید که عثمان را از سلام من کن ووی را
اکاه کن که ما از تو راضی کشتیم وترا در بهشت رفیق محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم کردیم وشمار
عرصات از برداشتیم واکر محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم از مکافات تو عاجز کشت ما عاجز
نیستیم **خبری** یک روز عثمان هفت طبق پر زر بردست هفت غلام نهاد وبر

اشتر

رسول

129

رسول صلی الله علیه وسلم فرستاد چون طبقها بیاوردند رسول صلی الله علیه وسلم دعا
کرد وکفت باز کردید غلامان کفتند یا رسول الله عثمان ما را با طبقها بتو
بخشیده است رسول صلی الله علیه وسلم کفت یا رب حوالهٔ عثمان با تو کردم جبریل
علیه السلام امد که ملک تعالی ترا سلام می کند می کوید که عثمان را از ما سلام
برسان وبکوی که ما باغ خلد را ونعیم بعوض بتو بخشیدیم **خبری** دیکر روزی
رسول صلی الله علیه وسلم در مسجد نشسته بود با مهاجرین وانصار انکه کفت هرکسی با
یار خویش از مسجد بدر شوید ابوبکر دست عمر رضی الله عنهما بکرفت وهریکی
از صحابه دست یکی کرفتند مصطفی صلی الله علیه وسلم دست عثمان کرفت از مسجد بدر
امد وکفت هرکسی را رفیقی هست ورفیق من در دنیا واخرت عثمان است از هر
که روزی رسول صلی الله علیه وسلم چیزی خواست ازبهر نفقهٔ غزا عثمان بود رضی الله
عنه برخاست وبخانه رفت وهزار دینار بیاورد وبقولی کویند پنج هزار دینار
بیاورد وپیش رسول صلی الله علیه وسلم بنهاد رسول صلی الله علیه وسلم دست در زیر زر می کرد
وبر می کردانید ومی کفت بعد از امروز عثمان را رضی الله عنه چه زیان می دارد
هرچه خواهد کو می کن **خبری** دیکر روزی رسول صلی الله علیه وسلم خطبه می
کرد واندر خطبه کفت یا مهاجر وانصار ازبهر غزا اشتر می باید عثمان
کفت یا رسول الله من صد اشتر بدهم رسول صلی الله علیه وسلم کفت ای قوم دیکر می
عثمان رضی الله عنه کفت یا رسول الله من صد اشتر دیکر می دهم رسول
صلی الله علیه وسلم کفت ای قوم دویست اشتر عثمان بداد شما همکان صد اشتر بد
هید عثمان رضی الله عنه کفت یا رسول الله صد اشتر دیکر من بدهم سیصد اشتر
با جمله الت وساز وسلاح بداد رسول صلی الله علیه وسلم خرم ببود وبر عثمان بسیار
دعا وافرین کرد **خبری** دیکر روزی عثمان رضی الله عنه پیش رسول

رسول صلی الله علیه وسلم امد وکفت یا رسول الله تفضل کن وکرم را کار فرمای ومرا
مشرف کردان وبا یاران بخانهٔ من ای که برک مهمانی ساخته ام رسول صلی الله علیه وسلم
برخاست وبا صحابه بخانهٔ عثمان شد رضی الله عنه بر قفای رسول صلی الله علیه وسلم
می امد وقدمهای رسول می شمرد چون بخانه امد کیسه زر بخواست وبعدد کا
مهای رسول صلی الله علیه وسلم بهر کامی که نهاده بود غلامی ازاد کرد ویک دینار زر سرخ بدر
ویشان می داد ومهمانی نیکو بکرد ورسول صلی الله علیه وسلم ان روز بسیار دعا کرد
بر عثمان وصحابه امین کردند **خبری** دیکر چون امیر المومنین علی ابن ابی
طالب رضی الله عنه عروسی فاطمهٔ زهرا صلوات الله علیها خواست کردن هیچ احوالی
از ان دنیا نبود که خرج کردی زره خود ببازار فرستاد تا بفروشند وبرک عروسی
کند عثمان رضی الله عنه در بازار می کشت زره امیر المومنین علی دید بشناخت دلال
را بخواند وکفت این زره بچند می خواهند کفت بچهار صد نقره کفت بیا سیم ستان
عثمان سیم بداد وزره از دلال بستد وبخانه امد وچهار صد درم نقره برکشید و
زره بر سر ان نهاد ونزدیک علی فرستاد وکفت این زره بجز تو کسی را نشاید این سیم
بخرج کن وعذر من مقبول دار **از خبر** درست امده است که چون زن عثمان
رضی الله عنه که دختر رسول بود فرمان یافت عثمان رضی الله عنه دلتنک شد
رسول صلی الله علیه وسلم از دلتنکی او را بدانست دختری دیکر بخانه داشت اورا
هم بعثمان داد ونکاح ببست وان دختر نیز هم بخانهٔ عثمان بمرد عثمان رضی
الله عنه عظیم دلتنک شد وغمکین کشت وبسیار بکریست رسول صلی الله علیه وسلم
عثمان را بخواند وکفت ای عثمان از غم تو نیز من غمکینم واکر دختری دیکر
بودی هم بتو دادمی ولیکن واقع انست که دختری نمانده است وعثمان را
رضی الله عنه خرسند کردانید ودل وی بدین کفتار خوش کردانید واورا

ذوالنورین بدین کفتندی که دو دختر مصطفی صلی الله علیه وسلم زن وی بودند وهر
دو نور بودند که در وقت ایشان بجمال ایشان کس نبود **خبری** دیکر که رسول
صلی الله علیه وسلم کفته است از وقت کشتن عثمان تا بروز قیامت هر کسی هر مردی وهر زنی
مسلمان که حدیث کشتن عثمان رضی الله عنه خود کوید یا از دیکری شنود یا بدل اندیشه کند
کشتن عثمان را پس چشم ان کس بدان سبب تر شود یا دل انکس بدان سبب اندوهکن
شود هرکز کوش وی در درهرک ندای لا بشری نشنود وهرکز چشم ان کس در کور
ودر قیامت هیچ نابینایی وتاریکی نبیند وهرکز دل انکس در دنیا واخرت بدرد جدا
یی دردمند نکردد **خبری** دیکر امده است که رسول صلی الله علیه وسلم کفت که خداوند
تعالی روز قیامت صد هزار وبیست هزار وچهار هزار پیغامبر را وامتان ایشان
را بشمارکاه دارد وهر کسی بقدر شغل ومدتی بسیار یا اندکی انجا بدارند وعثمان
ابن عفان را ودوستان او را بی شمار از قیامت بکذرانند وهمه را در موکب جاه وجمال
بمقعد صدق برارد فی مقعد صدق عند ملیک مقتدر ٭ عثمان وکدام عثمان پر حیا ٭
عثمان بسیار سخا ٭ عثمان شب خیز ٭ عثمان روزه دار ٭ عثمان مطیع ٭ عثمان منفق ٭
عثمان قانت ٭ عثمان جامع قران ٭ عثمان پیر ایمان ٭ عثمان که ز بعد عمر میر عثمان بدی
سرور نور فرستان بد ٭ امام شاه ایمان بد ٭ امیر او بر حق رهبر ٭ مکان شفقت
ورحمت ٭ شفیع درد با محنت ٭ سرور نازش احمد ٭ شریعت کشت ذوالنور ٭
همه شب تا سحر کاهان بمحراب اندرون عثمان بخواندی یکسره قران بدو رکعت نماز
اندر جلیلا میر عثمان را که جمع اوکرد قران را بکشتندش بدان زاری کرفته جامع
اندر چه کوید پیش پیغامبر بکوید اندران محشر که عثمان را چرا کشتند بدوزخ در
بر ندان جمله کافر **خبری** دیکر است که رسول صلی الله علیه وسلم کفته است یاران
خود را که هر که خواهد که جمال یوسف ببیند جمال عثمان ذوالنورین ببیند ولیکن کفته

است که هر که جمال روی یوسف علیه السلام دیدی بفتنه رسیدی
و هر که جمال روی عثمان رضی الله عنه دید بعزمت رسید خبری
دیگر که رسول صلی الله علیه وسلم گفته است عثمان بن عفان خلق من نور ابراهیم الخلیل
علیهما السلام عثمان را از نور ابراهیم خلیل آفریدند دعای امیر المؤمنین
عثمان بن عفان رضی الله عنه چنین گویند که پیوسته امیر المؤمنین عثمان رضی الله
عنه این دعا خواندی اللهم احفظ دینی واسلامی وامانتی وایمانی وقوتی
خبری دیگر آمده است بروایت امیر المؤمنین علی بن ابی طالب رضی الله عنه که پرسید
از رسول صلی الله علیه وسلم که من اول من یحاسب فقال انا ثم ابو بکر ثم عمر ثم انت یا علی
فقال این ذهب عثمان فقال کان لی الی عثمان حاجة سرا فطلبت منه سرا فقضی
لی سرا فسالت ربی ان یدخله الجنة سرا علی رضی الله عنه گفت یا رسول الله کیست که
اول روز قیامت شمار او کنند رسول صلی الله علیه وسلم گفت منم انگه ابو بکر انگه عمر انگه تو
یا علی گفتم عثمان کجا رفته باشد رسول صلی الله علیه وسلم گفت مرا بعثمان وقتی حاجتی
بود پنهان وان حاجت از و طلب کردم پنهان ان حاجت من روا کرد پنهان پس من
از خدای در خواستم در خواستم پنهان تا عثمان را ببهشت برد پنهان رضی الله عنه

قصه مقتل امیر المؤمنین عثمان بن عفان رضی الله عنه

راویان ثقات روایت کرده اند از شیخ اعثم کوفی رضی الله عنه که چون خلافت بر امیر
المؤمنین عثمان رضی الله عنه قرار گرفت بعد مدتی خلفایی که از دست عمر رضی الله عنه
بشهرها بودند عثمان ایشان را معزول کرد و یکی را از خویشان خود بجای ایشان
می فرستاد بنیابت اندر بصره امیر ابو موسی الاشعری بود ویرا معزول کرد و پسر خال خود را
عبد الله بن عامر را انجا بنشاند و همه بلاد خراسان و نیم روز تا اقصای ترکستان بر دست
عبد الله ابن عامر گشاده شده بود و معاویه را رضی الله عنه بر ولایت شام بگذاشت

عزوجل

قصه مقتل امیر المؤمنین عثمان بن عفان رضی الله عنه

و بر دست

و بر دست معاویه شهرهای روم و شام و جزیرهای دریا گشاده شد و چندان مال و غنیمت
یافت که کس شمار حساب ان نتوانست گرفت و عمرو بن عاص امیر مصر بود ویرا از مصر
معزول کرد و عبد الله ابن سعد بن سرح را انجا والی کرد و عقبه بن ابی معیط را بر کوفه
امیر کرد و عمرو عاص را بر فلسطین امیر کرد پس این امیران که نایب عثمان رضی الله عنه بو
دند غزوها می کردند و شهرها می گشادند و غنایم بسیار می آوردند و از همه خمس بیرون
می کردند و با امیر المؤمنین عثمان می فرستادند و هر که والی باشد هیچ شکی نبود که بعضی از رعیت
از و خشنود باشند و بعضی نباشند پس انکه ناخشنود باشد بدی گوید و خیر وی می پوشاند
پس رعیت این شهرها بران امیر شهر تغیر می نمودند و با هر کس از ان چیزها که ایشان
می دیدند اکثر بد بود پیش از ان حکایت می کردند و بعضی را که عذر بود ان عذر بگفتندی
وان همه از عثمان می دیدند محمد بن جریر الطبری رضی الله عنه روایت کند از ثقات که مردی
از کوفه نام وی عبد الله بن یسار و جهود بود بظاهر مسلمان بود و در سر منافق بود و ا
زان جهت که در عهد رسول صلی الله علیه وسلم جهودان قهرها دیده بودند این عبد الله بن
یسار را همتش ان بود که اسلام بر مسلمانان شوریده کند از امیر المؤمنین عثمان و غیر ان
دیگر بدیها می گفت و مردمان را ضلالتها می نمود بحجاز آمد چون طریقت وی بدانستند
از مکه و مدینه ویرا بیرون کردند و از بصره و کوفه بیرون کردند بمصر رفت و انجا ما وی گرفت
و مذهب رجعت ظاهر کرد در سر مردمان را دعوت می کرد و بسیار خلق وی را تبع شدند
و مذهب رجعت ان بود که محمد صلی الله علیه وسلم فاضلتر بود از عیسی علیه السلام که گفتندی بو
گفت عیسی علیه السلام می فرماید و محمد صلی الله علیه وسلم باز نیاید و حجت وردی ان الذی فرض
علیک القران لرادک الی معاد و نیز گفت هر رسول که وی آمد که آمد وی را وصی بوده
است محمد صلی الله علیه وسلم خیر الانبیا و خاتم الانبیا بود و علی رضی الله عنه خیر الاوصیا
و خاتم الاوصیا بود و ابو بکر و عمر و عثمان ظالم بودند که حق از وی ببردند

ومردمان را بر امر معروف ونهي منكر بحث كرد وگفت امر معروف بايد كرد بشمشير چنا
نك رسول صلى الله عليه وسلم كرد وخلق را بر امير ان حريص كرد ونامه مي فرستاد در سر بهر شهري
تا وي را بسيار جمع شد وبعضي از قران بي علم وبر اتبع شدند وبا يكديگر مي گفتند كه عثمان
رضي الله عنه اين اقرباي خود را بر ما مسلط كرده است ببايد گفت تا ايشان را معزول كند واگر
نكند وي را ببايد گفت تا خود را ازين شغل معزول كند واگرنه وي را ببايد كشت وعمرو عاص
چون عثمان وي را معزول كرد از مصر بنزديك علي رضي الله عنه رفت وعلي را بر عثمان گرم
كرد وهمچنين زبير را وطلحه را وهمي شه وي را بد مي گفتند با غريب وشهري وفراخا
جيان كه از شهرها مي امدند پس خبر بامير المؤمنين عثمان رسيد كه سب وطعن تو
وعمال تو ظاهر شد از ان غمگين شد نامها فرستاد بهر شهري كه خبر من رسيد كه مردمان
از بعضي عمال من شكايت مي كنند اكنون چنان بايد كه بموسم اييد هر سالي تا ميان
شما ورعيت شما بنگرم اگر بر ايشان حيفي رفته باشد قصاص كنم ومالي كه استده باشد
بخداوندان باز كردانم ومرا حاجب ودربان نيست هر كرا حاجتي باشد بياييد تا تمام كنم
واين سخنهاي سرد گفتن كم كنيد واسلام مشوريد واگر از من تا اين غايت خطايي
يا حيفي رفته است كه ادمي از عثرت خالي نباشد من نيز از ان توبه كنم شما نيز از طعن
كردن در باب امرا توبه كنيد چون ان نامها بشهرها رسيدند ان كساني كه در دل ايشان
غل وضلالت نبود بگريستند ودر مهر عثمان رضي الله عنه گرم شدند وعثمان در مدينه
الصلوة جامعة ندا فرمود جمله جمع شدند خطبه گفت وبر خداي تعالي ثنا گفت پس گفت
اي مردمان از خداي بترسيد وتشويش اسلام مجوييد ووعظ بليغ وپندي تمام
بگفت پس هرچه عيب مي كردند عذر ان بگفت وسيرت امير المؤمنين ابو بكر وعمر
رضي الله عنهما مي گفت كه ايشان نيز مثل اين كردند گفت چنين هست گفتند اللهم نعم پس
همچنان كه يا كردم در نامها بنوشت وخود زار بگريست ومردمان نيز بگريستند پس

مردمان امده بودند از شهرها بشكايت از عمال وي بعضي زبان گفتند يا امير المؤ
منين بفرماي تا ايشان را بكشند كه در وقت امير المؤمنين عمر رضي الله عنه همچنين امده
بودند عمر ايشان را همي خواست كشتن واين قصه چنان بود كه قومي امدند از مصر در وقت
امير المؤمنين عمر رضي الله عنه بشكايت از عمال عمر فرمود تا ايشان جاي فرود امدند
وفرمود كه با كس از اهل مدينه سخن مگوييد در روز با مراد شان بار داد وگفت چرا
امده ايد گفتند بشكايت از عمال تو عمر رضي الله عنه گفت رييس ومهتر شما كيست گفتند
فلان عمر رضي الله عنه وي را گفت چرا امده گفت بشكايت عمر گفت همه همين مي گوييد
گفت داري پس از قران وسنن رسول ايشان را سوال كرد هيچ كس خبر نداشت پس گفت
بعزة خداي كه بگوييد كه عيال وفرزندان شما همچنين خبر دارند گفتند اكنون كه سوگند
دادي ايشان نيز هيچ ندانند يا امير المؤمنين گفت شما را كه همت ان نيست كه شريعت رسول
صلى الله عليه وسلم بر عيال واولاد خويش راست كنيد شما امده ايد كه عيب عمال ما جوييد اگر
از شهر بيرون شويد واگرنه بگويم تا همه را بر دار كنند تو نيز يا امير المؤمنين همچنين
كن كه اين قوم همانند عثمان رضي الله عنه گفت بلكه فرو گذاريم وعفو كنيم ايشان را پند داد
خشنود كرد وضمانهاي نيكو كرد وعمال خود را از همه ولايت بخواند جمله بيامدند
وعثمان رضي الله عنه با ايشان عتاب درشت كرد وگفت از شما شكايت بسيار شد
واگر دانمي كه ان راست است شما را معزول كردمي ايشان جمله انكار كردند وسوگند خو
ردند بران پس ضمانهاي نيكو كردند ويكي را از كوفه با عثمان گفته بودند كه وي دران
شروع عام كرده است فرمود تا بيست تازيانه بزده بودند انگاه بريد امد كه مي نبايست زد پس عثمان
رضي الله عنه جامه بيرون كرد وپيش وي بنشست وگفت قصاص كن ان مرد خجل شد ونزد و
غريب وشهري جمله از وي راضي شدند پس عثمان جمله بازگشتند وهمه خلق راضي گشته
انگاه ان كسان كه امامت عثمان را رضي الله عنه كاره بودند نيز بشكايت امدند وعلي

طلحه و زبیر رضی الله عنهم بنزدیک عثمان شدند و ویرا نصیحت کردند که مردمان این
نه از اعمال تو می بینند بلکه از تو می بینند و ترا بدشمنی گرفتند ایشان را بخوان و سوگند
ده و یا ایشان را معزول کن و وقت بودی که میان عثمان و علی وحشتی بودی اندک
مایه پس عثمان رضی الله عنه بر منبر و خطبه گفت و گفت ای مردمان عمال اینک مرند
خواهید تا معزول ایشان کنم و بدیگری که صواب بینید بدل کنم و مرا عیب می کنید که تو
حمایت می کنی شما دانید که عمر رضی الله عنه حمایت گرفت از بهر اشتر صدقه را اکنون اشتر زیادت
شده است من حمایت پیش از بهر اشتر صدقه می کنم نه از بهر خویش که در عرب هیچ کس را اشتر از آن
من بیشتر نبود اکنون دو اشتر دارم که بر آن حج کنم چنین هست همه گفتند اللهم نعم گفت دیگر
عیب می کنید که وی جوانان را عمل می دهد که هیچ کس را عمل ندهم که ناشایسته بود و رسول صلی
الله علیه و سلم مسلمهٔ بن زید را ولایت داد و وی جوان بود چنین هست که می گویم گفتند اللهم نعم
و عیب می کنید که حکم ابن العاص را باز آوردم و رسول صلی الله علیه و سلم ویرا از مکه براند بطایف
شد آخر وی باز آورد چنین هست گفتند اللهم نعم و می گویید تو بوذر را و عمار را بیازردی
هر که کسی را بیازارد وی مکافات کند ستم نباشد ایشان مرا بد می گفتند و ولایت من بشو
لیده شد و حق سبحانه و تعالی همی گوید و لمن انتصر بعد ظلمه فاولیک ما علیهم
من سبیل انما السبیل علی الذین یظلمون الناس و یبغون فی الارض بغیر الحق اولیک لهم عذاب
الیم گر کسی را از این امیران چیزی دادم از خمس بود که نصیب من رسیده بود چون گروهی را خو
ش می آمد باز ستدم و قسمت کردم میان مستحقان مرا و اولاد مرا از آن نصیب نبود و لیکن
می دانم که آن فتنه که رسول صلی الله علیه و سلم خبر داد روی بخلق نهاد و در آن می خواهم بود و کاشکی
عثمان از بیست ساله باز بمردی و مرا می گویند که خلع کن و از خلافت فرو نشین و رسول صلی
الله علیه و سلم مرا گفته است که ان الله تعالی سیقمصک الخیر و می گویند بکشیم ترا کشتن
بسه چیز واجب گردد بقتل یا بزنا یا که مرتد شود و من از این هیچ نکرده ام و هیچ

کس را

کس را بی قضای خدای تعالی نکشتند والله ولی الکفایة معاویه وی را گفت
یا امیر المومنین بیا بشام که اهل شام بر طاعت اند و برگشته اند محکوم تو باشند
عثمان گفت مرا می گویی که جوار رسول صلی الله علیه و سلم بگذارم هرگز این نکنم و اگر جا
نم بشود گفت سپاه بفرستم تا یار تو می باشند گفت من جای و طعام بر یاران ر
سول تنگ نکنم پس اشتر ملعون در کوفه سرای نایب سعد بن العاص غارت کرد
و آتش در زد باد وازده هزار مرد از کوفه بیرون آمد بو نخعی از آن قوم بودند که می
گفتند بامر معروف می شویم از آن که خوارج شدند بیرون آمدند و نامه فرستا
دند بدوستان خویش بمصر از مصر هم چندان بیرون آمدند و مصریان
هوای علی رضی الله عنه می کردند و بصریان هوای طلحه و کوفیان هوای زبیر آنگاه گروهی
از بصریان در منزلی فرو آمده بودند ذا خشب گویند و کوفیان در منزلی فرود
آمدند که آنرا عوص گویند و همه وقت موسم حاجیان آمدند و چنان نمودند که
قصد حج داریم از بهر آن آمدیم تا از امیر المومنین عثمان رضی الله عنه موسم دستوری
خواهیم و از عمال وی بنالیم و می گفتند که حرکت ها از بهر امر معروف است
مصریان بنزدیک امیر المومنین علی رضی الله عنه آمدند و آن گروهان با یکدیگر
ساخته بودند که اگر این سه تن ما را فرمان نبرند ما با ایشان بحرب شویم
که ایشان با این ظالمان ساخته باشند و علی حسین را بنزدیک عثمان رضی الله
عنهم فرستاد و مصریان بیعت بر علی عرضه کردند علی رضی الله عنه ایشان را
براند و گفت رسول صلی الله علیه و سلم سپاه ذی خشب و ذی مروه و عوص را لعن کرده دور
شوید ای ملعونان و بصریان نزدیک طلحه شدند وی پسر را بنزدیک عثمان
فرستاده بود طلحه نیز ایشان را براند و همان که علی گفته بود و کوفیان بنزدیک
زبیر شدند وی نیز همان کرد که ایشان کردند این قوم برخاستند و ازین منزل [illegible]

شدند تا مردمان مدینه پنداشتند که ایشان باز گردیدند پس بامداد
بگاه بیامدند و پیرامون مدینه فرو گرفتند و تکبیر بر آوردند عثمان علی را و طلحه
را و زبیر را رضی الله عنهم بخواند و گفت نزدیک این مردمان شوید و ایشان را پند
دهید و هرچه تکلیف می کنند که در ان آزار ملک عز و جل نباشد ضمان کنید و قولوا لکما
الله بیننا و بینکم ایشان برفتند چون بدین مردمان رسیدند ایشان را سنگ
انداختن گرفتند پس دشنام می دادند پس گفتند داماد رسول است پدر حسن و حسین
است علی رضی الله عنه گفت من رسولم از عثمان خاموش شوید جمله خاموش شدند
و دستوری خواستند و بنزدیک عثمان شدند و گفتند تو چیزها می کنی که شیخین یعنی
ابا بکر و عمر رضی الله عنهما ان نکردند عثمان رضی الله عنه گفت آن چیست گفتند عمار را
بزدی گفت بزدم که عمار و سعد وقاص را وعده کرده بودم که ایشان از من مجلسی می
خواستند خالی و مرا شغلی پیش آمده بود که بدیشان نپرداختم گفتم اکنون باز گردید
تا وقتی دیگر و سوگند بر دادم سعد باز گردید و عمار باز نگردید سفیهی نادانی و برابر
اکنون نیک عمار گو چندان که خواهی بر من بزن گفتند تو مصحفها پنهان کردی گفت
قران از آسمان یکی آمد آنگاه هر کسی از لونی دیگر می خواندند و می نوشت همه یاران
صواب چنان دیدند که بموافقت و اتفاق ایشان جامعی نویسیم تا آن امام باشد عوا فقت
صحابه کردم گفتند تو حمایت کردی گفت قریش نزدیک من آمدند و گفتند هر قومی را از عرب
ناحیتی هست که گوسفند و مواشی ایشان آنجا چرا می کنند و اشتر صدقه بسیار شد
و امیر المؤمنین عمر رضی الله عنه حمایت نیز داشت از بهر اشتر صدقه اگر صوابست بر من
عیب نیست و اگر خطا بود حمایت بگذاشتم گفتند تو صله رحم می دهی گفت در وقت رسول صلی
الله علیه و سلم بسیار بدادم اما از مسلمانان هیچ نزهم گفتند تو عمل همه قرابات
خود را دادی گفت صلت رحم عیب نباشد اگر شایسته نیند معزول کنم چنان

که

که شما صواب بینید گفتند بدل تا معاویه بر اهل شام باشد و عبد الله بن مسعود بن سرح
را از مصر معزول کن و محمد بن ابی بکر الصدیق را بجای او فرست گفت کردم گفتند سعد
بن العاص را از کوفه معزول کن و ابو موسی الاشعری را نامزد کن گفت کردم جمله مردم و
لشکر برضا باز گشتند و عثمان منشور فرمود محمد بن ابی بکر را صدیق بمصر چون مصریان بر فتند
غلامی را دیدند بر اشتری می تاخت گفتند تو کیستی گفت غلام امیر المؤمنین گفتند تا
کجا میروی گفت بمصر گفتند نامه داری گفت نا بکی از مطهره وی می آمد نگاه کردند
نامه بود از امیر المؤمنین عثمان رضی الله عنه با میر مصر که چون فلان و فلان بتو
رسند ایشان را هلاک کن ایشان باز گردیدند و سه منزل شده بودند باز آمدند
با بصریان و کوفیان علی رضی الله عنه نزدیک ایشان شد سفاهتها کردند علی رضی الله
عنه گفت این مصریان نامه یافتند شما بارکی ز بهر چه باز گردیدید این مکر ساخته بو
دید پیش از رفتن پس گرد سرای وی بگرفتند مردم بسیار بود اندر سرای وی هم
از غلامان و هم از صحابه و هم از قرابتان وی پس اشتر ملعون دستوری خواست
نزدیک عثمان شد گفت ترا مخیر می کنند میان سه چیز هر کدام خواهی اختیار کن
هر که را حدی زده ای ترا باز زنند یا خود را از امیری معزول کن و اگر نه قتل گفت
اگر حدی که راند باشند اگر وا بر آن کس نیز حد نزنند اما عزل خود رسول صلی الله علیه و سلم
ازین نهی کرده است مرا چنانک یاد کردیم خبر و قتل در اسلام بسه چیز بود که گفتیم
من از آن هر سه هیچ نکرده ام مرا بچه جرم کشید و اگر قضا ایست هیچ نماند و اگر چنین
کنید جمعها متفرق شود و خون بناحق باشد آن ملعون گفت ترا خبر دادم که می چه خوا
هد بود پس عثمان رضی الله عنه در دروازه بینه نماز کرد و خطبه گفت لشکر ذی خشب را رسول
صلی الله علیه و سلم لعنت کفته است از خدای تعالی بترسید و فتنه میانگیزید زید ابن ثا
بت رضی الله عنه محمد بن ابی بکر و یرا بنشاند پس گفتند تو چنین نبشته ای بعامل مصر که

فلان و فلان را بکشید عثمان رضی الله عنه قسم یاد کرد که نه نبشته ام و نه نیز بفرموده ام
و نه نامه بمهر کرده ام پس از هر جانبی سنگ فرا انداختن گرفتند و آن لعین برخاست و عصا
بر زانوی عثمان رضی الله عنه می زد تا آنگاه که عصا با زانوی هر دو شکسته شد و عثمان
بیهوش گشت و از منبر بیفتاد و برا برداشتند و در سرای و حرب را بساختند و بعضی
دفع می کردند چون ابو هریره و ابن عمر و زید ابن ثابت و حسن بن علی رضی الله عنهم و غیر
ایشان امیر المؤمنین عثمان رضی الله عنه سوگند بر ایشان نهاد که باز گردید که مرا اجل نزدیک
آمده است من نخواهم جنگ کردن و از بهر من خلق کشتن نخواهم و گفت بروید و اخانها انشوید
و چهل شبان روز آب از وی باز داشتند امیر المؤمنین عثمان رضی الله عنه بر بام آمد و گفت
فلان و فلان حاضر هست سوگند بر ایشان نهاد که دانید که مرا چه سابقت ست اندر اسلام
چاه رومه من خریدم از بهر مسلمانان و در حرب تبوک حاضر بودم و آن کردم که دانید و مسجد را
زیادت کردم گفتند آری اکنون از آن چاه که من خریدم مرا آب نمی دهید و بر من قتل چرا واجب آمد
آن قوم ~~گفتند آری اکنون از آن چاه که من خریدم~~ باز گردید و در مدینه هیچ کس ایشان را نبود
مگر محمد بن ابی بکر صدیق و محمد بن جعفر بن ابی طالب و عمار بن یاسر پس عبد الله بن سلام بر بام
آمد و گفت ای مردمان مرا چگونه می شناسید گفتند انت شاهد الله و نزل فی شانک قال قوله
تعالی قال قل کفی بالله شهیدا گفت باز گردید و قصد قتل وی مکنید که عمر وی با آخر آمده است
و اگر مرا بجای وی بکشید که من خوانده ام که یحیی بن زکریا را علیهما السلام بکشتند بسبب خون
وی هفتاد هزار مرد کشته شد اگر شما سیوم رسول را صلی الله علیه وسلم بکشید من بسبب خون
هفتاد هزار بکشم و تا قیامت آن تیغ در نیام نشود آن لعینان سنگش انداختند و
گفتند انت کافر خبر فاش شد که سرای بر امیر المؤمنین عثمان حصار کردند و قصد
قتل وی کردند صحابه رسول صلی الله علیه وسلم از هر جانبی که بودند نفیر کردند چون بو هریره
و بو دردا و عبادت بن الصامت و عمران بن الحصین و مانند ایشان رضی الله عنهم پس خبر

معروف

معروف شد و سپاه ساختن گرفتند و از هر جانب می آمدند بی عدد خبر بدین قوم ر
سید گفتند زود تر باشید که چون سپاه آید در مانیم و مردمان می خواستند که جنگ کنند
عثمان رضی الله عنه گفت یا ابن عباس امروز مرا بکشند که دوش رسول را صلی الله علیه وسلم بخواب
دیدم که گفت یا با عمرو تفطر عندنا ام حبیبه رضی الله عنها عیال رسول صلی الله علیه وسلم
آمد که در نزدیک امیر المؤمنین عثمان رضی الله عنه شود آن مدبر شمشیری بزد بر آن مقود که آن
غلام داشت مقود ببرید ام حبیبه بیفتاد و مقنعه از سرش باز شد عایشه را رضی الله
عنها گفتند ترا بباید شدن باشد که ترا ببینند باز گردند گفت ترسم که با من همان کنند که با
ام کردند ام حبیبه و عثمان ذی النورین رضی الله عنه مردی رقیق دل بود و مردی نیکوکار
و بردبار بود سیصد غلام داشت همه مقاتل و مبارز دلاور که از ده هزار سوار در
معرکه قتال قوی دل تر بودند و لیکن عثمان رضی الله عنه باز ایشان پیوسته می گفت بر
طریق خواهش و شفاعت ای فرزندان من و ای برادران من جنگ مکنید و شمشیر و
تبر بر هیچ کس مزنید و لکن بروز هر کسی مانند دربانی و بشب مانند پاسبانی شوید تا
پادشاه عالم جل جلاله خود چه حکم کرده است ترا منتظر باشید و آن همه سیصد غلام
جمله شب خیز و روزه دار بودند و قران خوانان و ذاکران بودند خواجه چنان و غلامان
نیز چنان و عثمان رضی الله عنه خود صایم الدهر بود و قایم اللیل بود و لیکن آن شب آخرین
که وقت روزه گشادن در آمد عثمان را براق وقت از وی هیچ طعام نبود روزی برینه
تشنه بود و کار بحلق رسیده آن شب نماز خفتن بکرد و آنچندانی نمازها و وردها که
گفتی همه بکرد پس در نماز ایستید و صد چهارده سوره قرآن در وتر تمام کرد آنید چون
بسجود رفت در سجود ساعتکی خفته ماند چون بیدار گشت انا الله گفت و آب خواست و
غسل کرد و وتر بگزارد و غلامان را بخواند و گفت ای فرزندان و ای برادران همه سلا
حها بیفکنید و هر کسی خویش گیرد و هر کجا خواهید روید که انکار من انا دیر گفتند

یا امیر المؤمنین ما ازادی نمی خواهیم و ما تا زنده ایم روی از تو نمی کردانیم و اکر صد هزار سوار
و پیاده بجنک تو ایند تا ما زنده ایم زهره ندارند بروی تو درنکرند کفت ای فرزندان و برادران
کار ازان در کذشته است که شما همی پندارید کار ما ببود شما بروید و بدعا یاد دارید
کفتند یا امیر المؤمنین اخر نکویی تا تو ازانچه بودی چرا بر کشتی کفت ازین بدین ساعت
در سجود درخواب چنان دیدمی که این هفت اسمان جمله بیکراه بدو نیمه کشتی و رسول خدای
محمد المصطفی صلی الله علیه و سلم و جبرئیل و میکاییل و رضوان و روح قدس و فرشتکان علیهما
السلام بسیار پیاده و سوار از اسمان بزمین امدندی و همه کرد اکرد من در امدندی و
رسول خدای محمد صلی الله علیه و سلم سر برهنه و پا برهنه و ردا برمیان بسته و همه و چشم پر اب
کرده پیش من امدی و کفتی که دوست من و رفیق من برادر من و فرزند من پیر ایمان من
پیر قران من بس رنج دیدی و بسی محنت کشیدی بسیار اندوه خوردی و بسیار
ناسزا شنیدی و امشب تو روزه نکشادی و هیچ در دهان ننهادی و چند روز
ست تا فریشتکان اسمان و زمین را از بهر تو قرار نیست و ارام نیست و چند روز
ست تا جان صد و بیست و چهار هزار پیغامبر را بجز غم و اندوه تو هیچ کار نیست و اینک
من امشب امده ام از بهر و کار او را انست که زمانی لب و روی خویش بر حلقت بمالم
کفتم یا رسول الله اکر لابد است باری تو روی خویش برین روی من مال مرا کفت
یا عثمان چون زخم کارد فردا بر حلق تو خواهد رفت ان بهتر و نیکوتر که امشب لب
و روی من نیز هم بر حلق تو بود دوم که امشب من از بهر ان امدم که ترا امشب
وعده می دهم تا تو دل بران داری که فردا شب در زیر درخت طوبی در ضیافت و دعوت
خدای عزوجل باشی یا عثمان فردا شب تو روزه انجا کشای و فردا شب طعام
و شراب انجا خوری و فردا شب کلام و سلام خدای عزوجل بکام و زبان انجا
شنوی و فردا شب جمال و جلال خدای تعالی انجا بینی غلامان برفتند و پراکنده

کشتند و دیکر روز بامداد نیز عثمان رضی الله عنه در محراب مصحف در کنار کرفت
و قران ابتدی کرد و نماز کرده بود و سوره طه خوانده پس ان مبتدعان و منافقان
اتش اندر سرای امیر المؤمنین عثمان رضی الله عنه زدند و او نشسته و قران
در کنار کرفته بخواندن قران مشغول کشته همی ناکهان محمد بن ابی بکر و سودان
احمران و عبد بن بدیل و عمرو بن الحمق با جماعتی از غوغای بی رحمت نقب
کردند و در امدند پس محمد بن ابی بکر محاسن امیر المؤمنین عثمان رضی الله عنه بکرفت کفت
من عثمانم امیر المؤمنین و اکر پدرت زنده بودی چون راضی بودی بدین
وی دست بداشت و بخشم بنمود اندیکر راوی کارد بصدغ وی بزد تا بحلق
و مردی دیکر در امد و حلق وی بیفشارد و مردی دیکر بیامد و کفت تو کافر شده
عثمان رضی الله عنه کفت اشهد ان لا اله الا الله و اشهد ان محمدا رسول الله ان مرد بیرون
شد و کفت وی مسلمانست پس از ین دو مردی کارد بزد بر کلوی وی و انه دیکر شمشیر
بزد و زن امیر المؤمنین را نایله نام بود خویشتن را بر امیر المؤمنین عثمان رضی الله
عنه افکند انکشتان وی ببریدند و پای بان جامع قران زد و همه جامه و حلی زوی
باز کردند و سر امیر المؤمنین عثمان شهید سعید رضی الله عنه بر مصحف قران بریدند
اول قطره خون که از حلق وی جدا کردید برین ایت رسید فَسَيَكْفِيكَهُمُ
الله وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ امیر المؤمنین عثمان رضی الله عنه بیفتاد و سودان
اندر شد و یک شمشیر بر پهلوی عزیز عثمان زد ان پهلوی که از چند سال باز شب
و روز بر زمین ننهاده بود چون جان از عثمان بدر می امد همی کفت فدیت وجه محمد
صلی الله علیه و سلم عجبا کار اسلام بر مرک عمر فاروق نالنده بود و بر مرک و قتل عثمان ذی
النورین نیز شاید بود که اسلام نالید و شاید بود که قران نیز بنالید و ایمان نیز
نالید و اسمان و زمین نیز نالید و بهشت و دوزخ نیز نالید و شاید بود که لوح و قلم

وعرش وکرسي نيز ناليد عثمان بشهادت خويش وبكرامت وغفران ورحمت خداي تعالى
رسيد وصد هزار لعنت تا قيامت بر رافضي وخارجي وقاتلان وي رسيد وكروهي از
علماي مفسران كفتند كه كنانة بن بخت شقي عمودي داشت بر سر عثمان زد رضي الله عنه
وكروهي كفتند كه عثمان را رضي الله عنه بحربه كشتند واين درست نيست اما بحقيقت
خون بر مصحف چكيده است وكروهي كويند كه نخستين شمشير كه بزدند دست راست او
بيرون انداختند امير المؤمنين عثمان كفت اين ان دست است كه اول قران نوشت
انكاه مردمان مدينه اكاه شدند چون اواز برامد كه امير المؤمنين را بكشتند پس ان
لعينان خاكسار پاي وي كرفتند وبر مزبله انداختند وخاك ونجاست بروي مي پاشيدند
ولكد بر پهلوي وي مي زدند تا همه استخوان بشكستند ومي كفت ليتني قتلتك وبروا
يتي درست امده است كه امير المومنين علي حسين را بفرستاد كه امير المومنين عثمان را بكوي رضي الله عنهم
كه اين قوم جز خون تو نمي جويند اكر فرمايي تا بياييم ودمار از جان ايشان برارم وخود را
فداي تو كنم عثمان رضي الله عنه كفت نبايد كه من دوش رسول را صلى الله عليه وسلم بخواب ديدم
كه مرا كفت اكر حرب كني نصرت دهم واكر صبر كني روزه بنزديك ما كشايي وحسن پيش
امير المؤمنين عثمان رضي الله عنهما حاجي بود كفت بالله كه برخيزي وبروي كه من دانم كه دل
چكونه باشد از مهر تو وغلامان وي حمله مي بردند وهر كه در سراي امده بود بيرون
كردند امير المؤمنين عثمان رضي الله عنه هر كه مطيع منست سلاح بنهد وهر غلامي از ان
من كه بنهد ازاد است سلاح بنهادند تا ويرا بزان زاري بكشتند وبروايتي درست
امده است كه ان روز كه امير المؤمنين عثمان را بكشتند خزينه او را امير المؤمنين علي
رضي الله عنه بياورد وانجا صندوقي يافت ودر ان صندوق حقه ودر انجا كاغذي وبر
وي نوشته چهار سطر اول سطر نوشته من قرا القران حافظا وناظرا ولم يشرك
بالله غفر الله له البتة البتة وبر سطر دوم نوشته بود من شاب شيبة في الا

سلام

سلام ولم يشرك بالله غفر الله له البتة البتة البتة وبر سطر سيوم نوشته
من قضا حاجة لاخيه المؤمن ولم يشرك بالله غفر الله له البتة البتة البتة
وبر سطر چهارم نوشته بود كه هذا حجة عثمان في القيامة خبري يكي از ياران
رسول صلى الله عليه وسلم مردي را ديد در طواف كه مي كفت اللهم اغفر لي ولا اراك تفعل
بار خدايا مرا بيامرز ودانم كه نيامرزي ان مرد كفت اين چرا مي كويي ونوميد
مي شوي از رحمت خداي عز وجل خلاصه درين موقف عرفات كفت زيرا كه ان روز
امير المؤمنين عثمان را كشتند من در سراي وي رفتم وطپانچه بر روي وي زدم
او كفت دو دست خشك باد ودو چشمت كور باد وهرکز خدايت نيامرزاد اكنون
دو دستم خشك شد ودو چشمم كور شدند كه سيوم نيز رد نشود وبيك روايت
امده است كه امير المؤمنين عثمان را رضي الله عنه چهل شبان روز افكنده بودند وبيك
روايت چهار روز وكس زهره نداشت كه كرد وي كشتي ويا ويرا دفن كردي ويا بروي
كريستي تا قومي از ياران ميان نماز شام وخفتن بيامدند وويرا بردري نهادند
وديواري بود ميان كورستان جهودان ومسلمانان اورا انجا دفن كردند ودر روايت
درست امده است كه چون امير المؤمنين عثمان رضي الله عنه كشته شد از جاي وي اواز
امد يا بن عفان ابشر بروح وريحان وجنة ذات افنان ونعيم ذات الوان ورب غير
غضبان چون ويرا دفن كردند اواز امد كه آیه امن هو قانت اناء الليل ساجدا وقايما
ودر خبري ديكر امده است كه هر كه در قتل امير المؤمنين عثمان رضي الله عنه شريك بود
همه ديوانه شدند ومحمد بن ابي بكر را دست وپاي ببريدند ودر پوستش كرفتند وبسو
ختند وهر كسي بعذابي كرفتار امدند وعمر امير المؤمنين عثمان رضي الله عنه هشتاد ودو
سال بود چون بخلافت بنشست شصت ونه ساله بود سيزده سال خلافت كرد وبعضي كويند
يازده سال ويازده ماه وهجده روز خلافت كرد وبعضي كويند دوازده سال خلافت

کرد وهر سالی حج کردی الا دو سال و ویرا اندر ایام تشریق کشتند و بجامه خون الود
او را دفن کردند و از کوفه تا بترکستان و از هر جانبی همه چندان بکشادان جامع قرا
ن و شیخ اسلام رضی الله عنه و محمد بن جریر الطبری رضی الله عنه در تفسیر بزرک یاد کرده است
که میان نماز شام و خفتن در سرای عثمان بکندند و عثمان مقتول شهید سعید را رضی
الله عنه بر ان در بنهادند و چهار تن بر داشتند و بیرون اوردند یکی جابر بن مطعم دوم
حکیم بن حزام سیدیکر ابو جهم بن حذیفه و چهارم عدی بن هشام و ایشان
عثمان را بیرون اوردند و ان غوغای ظالمان و مهجورا راه کورستان کرفته بو
دند و سنک همی انداختند بدان چهار تن و عثمان را رضی بر ان در طاق طاق همی امد
و جابر رضی الله عنه از دور ایستاده بود چون از چنان بدید بکریست و کفت جندانی
رحمت که تو بر مسلمانان کردی و چندین بی حرمتی که بر تو می کنند پس چون ببقیع رسیدند
بر زمین بنهادند جابر بن مطعم فرا پیش شد و ان سه تن از پس بایستادند و بر وی
نماز کردند پس این غوغا کفتند ما نکذاریم که او را بکورستان مسلمانان بکور کنید و این کار
بزرک و خصومتی عظیم خواست بودن پس انجا حایطی بود بپهلوی بقیع و اندر ان حایط
کورستان جهودان بود نام ان حایط حش کوکب بود و میان ان حایط و میان
کورستان مسلمانان دیوار بود عثمان را رضی الله عنه بدان حایط بکور کردند بپهلو
ی دیوار تا ان وقت که جهان صافی کشت و ان ولوله بنشست معاویه رضی الله عنه بفرمود
تا ان دیوار از میان بر داشتند تا کور عثمان اندر کورستان مسلمانان در امد و
اکنون انرا مقبره بنی امیه خوانند و عثمان رضی الله عنه مردی بود بزرک و او را سیر
تهای نیکو بود و تا عثمان را رضی الله عنه بکشتند هزاران خون ناحق ریخته شد و هنوز
خون او نیارامیده است و تا قیامت نخواهد ارامید و همه فتنها از وقت امیر المو
منین عثمان رضی الله عنه تا وقت رستخیز همه از ریزش خون عثمان است

شد

رضی الله عنه

رضی الله عنه چنان که حق تعالی در محکم تنزیل خبر می دهد احسب الناس ان یترکوا ا
ن یقولوا امنا وهم لا یفتنون و این ایت فرود امد انکاه که مشرکان مسلمانان
همی بخایدند چون عمار بن یاسر که ویرا عذاب همی کردند و چون مهجع بن
عبد الله مولی عمر بن الخطاب رضی الله عنه اول کسی که بکشتند روز بدر
پیغامبر صلی الله علیه وسلم کفت سید الشهداء یوم القیامة مهجع و پدر
و مادر وی جزع همی کردند خدای تعالی این ایت فرو فرستاد انکاه
مسلمانان را تسلیه کرد و دل باز داد و کفت ولقد فتنا الذین
من قبلهم ولیعلمن الله الذین صدقوا ولیعلمن الکاذبین
و امیر المؤمنین عثمان را رضی الله عنه روز ادینه کشتند
هجده روز کذشته از ذو الحجه سال بر سر سی و پنج
و عمر او نود سال بود بقولی و کاتب عثمان رضی الله عنه
مروان بود که امنت بالذی خلق فسوی چون از
این باب عثمان رضی الله عنه فارغ شدیم ابتدا

کنیم در باب امیر المؤمنین علی بن ابی طالب کرم الله وجهه و نور الله قبره و مضجعه

باب چهارم اندر قصه امیر المؤمنین علی بن ابی طالب رضی الله عنه وعن احبابه

نام وی علی بن ابی طالب بن عبد المطلب بن هاشم بن عبد مناف بن قصی بن کلاب بن
مره و نام مادرش فاطمة بنت اسد بن هاشم الهاشمیة و عم زاده محمد مصطفی
است صلی الله علیه وسلم و از یک شجره اند و اصل ایشان یکی است و با خبار درست امده است

از رسول صلى الله عليه وسلم كه كفت تو برادر مني چون هرون كه برادر موسي بود عليه السلام
الا انكه از پس من پيغامبر نباشد واو را چند نام خواندند علي وابو الحسن وبوتراب
ومرتضي اما علي از علو بود كقوله تعالى وهو العلي العظيم علي در نسبت عالي بود
واندر سخاوت عالي بود واندر فصاحت عالي بود واندر حكمت عالي بود واندر روايت
كردن اخبار عالي بود اندر قرابت عالي بود اندر سواري ومردانكي عالي بود اندر كفايت
عالي بود اندر همت عالي بود اندر زهادت عالي بود اندر درجه عالي بود اندر كرم عالي بود
بنسبت از همه نسيبان نسيبتر بود بسخاوت از همه سخيان سخي تر بود بفصاحت
از فصيحان زمانه فصيح تر بود بحكمت از همه حكيمان حكيم تر بود بروايت از همه
راويان ثقات ثقه تر بود وراوي تر بود بقرابت از همه خويشان وقرابتان پيغامبر
صلى الله عليه وسلم نزديك تر بود بسواري از همه سواران چابك تر بود ودلير تر بود ومردانه تر بود
بكفايت از همه كافيان كافي تر بود بهمت از همه صاحب همتان بزرك همت تر بود بدرجه
وكرم از همه بزركان وكريمان بزركتر وكريمتر بود هم علي بود هم تقي بود هم نقي بود هم
رضي بود هم مرتضي بود هم ولي بود هم سني بود هم وفي بود هم ملي بود اما مرتضي دينش
مرتضي بود زيرا كه پسنديده خداي تعالى بود مرتضي بود زيرا كه شير خداي تعالى بود
اما بوالحسن معنيش حسن بود دعويش حسن ا دينش حسن بود فرزندش حسن بود
كنيتش بوالحسن بود نسبتش حسن بود كه عموزاده مصطفي بود سخاوتش حسن بود
فصاحتش حسن بود درايتش حسن بود حكمتش حسن بود علمش حسن بود
كرمش حسن بود كرمش حسن بود همتش حسن بود اما بوتراب بود بران
معني كه روزي رسول صلى الله عليه وسلم ويرا ديد خفته وكرد خاك بر روي وي
نشسته بود پيغامبر صلى الله عليه وسلم ويرا بوتراب نام كرد نكته ابليس طاعت
بسيار داشت ليكن چون ادم را كه بوتراب بود دشمن داشت همه كردارهاش

حبطه

حبطه كشت ومقدم دوزخيان كشت خوارج نيز اكرچه طاعت بسيار دار[ند]
ليكن چون علي بوتراب را دشمن دارند كردارشان همه حبطه شود
ومقدم دوزخيان شوند قوله تعالى ويطعمون الطعام على حبه الايه اشارت
ده كروه هر ده كروه را ساقي بود وده چيز برسري رحمة شعيب را موسي عليه
السلام ساقي بود وصحبت شعيب برسري فسقى لهما ثم تولى الى الظل زمين را
ابر ساقي بود سبزه وبهار برسري تسقى بماء واحد سيوم چشمه وكاريز مر
خلق را ساقي بود حيات وراحت برسري واسقيناكم ماء فراتا چهارم جهان
پايان خلق را ساقي انديشه وكوشت برسري نسقيكم مما في بطونه من بين
فرث ودم لبنا خالصا پنجم زبانيكان دوزخيان را ساقي بوند ونقوم
برسري وسقوا ماء حميما ششم ساقي يوسف ريان بن الوليد را ساقي بود
خلعت وولايت برسري فيسقي ربه خمرا هفتم حور عين بهشتيان را ساقي
اند وملكت برسري ويسقون فيها كاسا كان مزاجها زنجبيلا هشتم مقربا[ن]
فرشتكان ساقي اند وولايت برسري يسقون من رحيق مختوم وعلي را رضي الله عنه
ملك تعالى ساقي بود وديدار برسري وسقيهم ربهم شرابا طهورا عبارت يكي را
ساقي موسي يكي را مولي يكي را جهاريا يكي را خداي يكي را اب روان يكي را رحمان
يكي را حور يكي را غفور يكي را ملك يكي را ملك يكي را جبرئيل يكي را رب جليل سبحانه
وتعالى اسلام امير المومنين علي بن ابي طالب رضي الله عنه وسبب سلام ا[ن]
امير المومنين علي رضي الله عنه ان بود كه در مكه قحط بود ورسول صلى الله عليه وسلم علي را بخانه
اورده بود وبنفقات وي بود وقتي رسول صلى الله عليه وسلم با خديجة الكبري رضي الله عنها
نماز مي كرد علي رضي الله عنه اندر خانه امد ايشان را ديد نماز ايستاده چون فارغ
شدند كفت اين چيست كه شما مي كنيد رسول صلى الله عليه وسلم كفت اين دين خداوند است عز

وجل

وانها لايکه وانچنان بود که بنده از دلي پاک بکويد لا اله الا الله محمد رسول الله
هرکه اين کلمه بکويد از دوزخ رستکاري يافت و بهشت جاودانه يافت و هرکه بت
پرست بود ابد الابد اندر دوزخ ماند يا علي اکر درين ديني ايي از دوزخ رستي و بهشت
يافتي واکر درين دين نيايي اين برما بپوشي علي رضي الله عنه کفت من اين بي دستوري
پدر نتوانم کردن ديکر روز نبشد و باز امد واسلام اورد و بروايتي ديکر کفتند که بر
که با پدر مشورت کند زود باز امد کفتند زود باز امدي کفت اري انديشه کردم که چون
خداوند عز وجل مرا افريد بکس مشورت نکرد من نيز مسلمان بباشم و مشورت بايد
نکنم واسلام اورد بعضي کويند هفت ساله بود وبعضي کويند ده ساله بود که ايمان
اورد اينهاکه اندر شان علي امده است رضي الله عنه وبه نستعين

فصل الآيات النازلة في شان امير المؤمنين علي بن ابي طالب رضي الله عنه

حق سبحانه وتعالي چند ايت از قران مجيد مجده الله در حق امير المومنين علي رضي الله عنه
فرستاده است وما انشاء الله تعالي انرا بيان کنيم وتفسير شرح ظاهر کنيم يکي ايت انست که حق تعالي
مي کويد قوله ان الابرار يشربون من کاس کان مزاجها کافورا قوله يعني مزاج وي چون کافور بود اندر سپيدي
وبوي وسردي قوله قتاده رضي الله عنه کويد از کافور بيرون ايد واز مشک مهر بر نهند قوله
عينا يشرب بها عباد الله يفجرونها تفجيرا قوله انرا کشادني هر کجا که باشند از منازل خويش
يوفون بالنذر وفا کنند بنذر واجبي که خداي تعالي واجب کرده باشد چون پنج نماز
وانچ بدان نهاند وکفته اند چون نذر کنند طاعت بدان وفا کنند ويخافون يوما کان
شره مستطيرا ويطعمون الطعام علي حبه قوله وکفتا اند که طعام دهند بر دوستي خدا
ي تعالي و کفته اند طعام دهند و طعام دادن دوست دارند مسکينا ويتيما واسيرا ا
ن باشد که وي را بقهر بکرفته باشند و حبس کرده مسلمانان يا غير مسلمان ومملوک نيز
اسير بود ويتيم ان بود که وي را پدر نبود قوله انما نطعمکم لوجه الله لا نريد منکم جزاء ولا

فصل الآيات النازلة في شان امير المؤمنين علي ابن ابي طالب رضي الله عنه

شکورا

شکورا انا نخاف من ربنا يوما عبوسا قمطريرا ابن عباس رضي الله عنهما کويد کافران
روز قيامت چنان روي فراهم کشيده باشند که عرق از ايشان همي ريزد چون قطران فوقيهم
الله شر ذلک اليوم ولقيهم نضرة وسرورا وجزاهم بما صبروا بدان صبر که کرده
بودند بطاعت خداي عز وجل ضحاک رضي الله عنه کويد صبر کرده بودند بر درويشي
متکئين فيها علي الارائک لا يرون فيها شمسا ولا زمهريرا ونه سرما تا از سرما و کرما ايمن
باشند ومقاتل ابن حيان رضي الله عنه کويد زمهرير چيزي بود چون سردرزني که اندر
سرماي سرد از اسمان همي بارد وکفته اند زمهرير ماه باشد بلغت طي جعفر صادق
وبعضي از مفسران رضي الله عنهم کويند اين ايتها اندر شان جد ماست که حسن و حسين
رضي الله عنهما بيمار شدند پيغامبر صلي الله عليه وسلم با ابوبکر وصحابه رضي الله عنهم بعيادت
ايشان شدند وجمله عرب بعيادت همي شدند وعلي را رضي الله عنه کفت اکر خداي عز
وجل ايشان را شفا فرستد من سه روز روزه دارم شکر انرا وفاطمه رضي الله عنها
هم چنين بکفت وايشان را کنيزکي بود فضه نام داشت وي نيز همچنين بکفت خداي تعالي
ايشان را عافيت داد وهيچ چيز نبود در خانه ايشان علي رضي الله عنه بيامد وسه صاع
جواز شمعون بن حنا الخيبري فرا ستد بوام وايشان همه بروزه بودند وحسن و حسين
رضي الله عنهم نيز بموافقت ايشان بروزه بودند ودر خانه يک درم ويک ديناري ويک
نان معلوم نياري هرچند خانه مرد بدين مسلماني مهياتر بود شغل ان خاندان درکار دنيا
تنکتر چنان بزرکي از جهودي خيبري وام کرده واکر از مسلماني وام کردي بودي که ان مسلمان
ان بزو دادي ومنتي بروي ننهادي پس فاطمة الزهري رضي الله عنها برخاست ويک
صاع از ان جو بدست خويش اس کرد واز ان صاع پنج قرص جوين بپخت ودر سفره نهاد
هر يکي را قرصي علي رضي الله عنه نماز شام بکرد با پيغامبر صلي الله عليه وسلم اند مسجد با خانه امد
طعام پيش وي اوردند مسکيني درويشي بر در بايستاد وکفت يا اهل بيت محمد من

مسکینم از مساکین مسلمانان مرا طعام دهید خدای تعالی شما را طعام دهاد بران
خوانها آراسته اندر بهشت علی رضی الله عنه آن قرص خود بوی داد و فاطمه رضی
الله عنها نیز بداد وان کنیزک نیز بداد و حسن و حسین رضی الله عنهما نیز بدادند و شربتی
آب خوردند و تا بوقت سحر هر هیچ نخفتن نماز کردند پس وقت سحر نیت روزه کردند و روز
دیگر روزه داشتند فاطمه رضی الله عنها برخاست و از آن صاع دیگر پنج قرص بپخت
و اندر سفره نهاد چون علی رضی الله عنه نماز شام بکرد با خانه آمد سفره بنهادند یتیمی
فرا در خانه آمد از اولاد مهاجریانم و پدر من شهادت یافته است روز عقبه مرا طعام
دهید خدای تعالی شما را طعام دهاد علی رضی الله عنه قرص خود بدان یتیم بداد و فاطمه
و کنیزک بر موافقت علی رضی الله عنه بداد و حسن و حسین بموافقت پدر و مادر را بدادند و
شربتی آب بخوردند و تا بوقت سحر نماز کردند پس دیگر باره نیت روزه کردند و سه دیگر
روز بر روزه بودند فاطمه رضی الله عنها برخاست و آن بقیه که مانده بود خمیر کرد و نان بپخت
و در سفره نهاد چون علی رضی الله عنه با پیغامبر صلی الله علیه وسلم نماز بکرد و با خانه آمد و سفره بنها
دند اسیری فرا در آمد و طعام خواست علی مرتضی رضی الله عنه زمانی توقف کرد از قبل ضعف
دل خویش و لیکن از قبل ضعف تن عیال و فرزندان خویش و گفت یا چه کنم نان بدو دهم
یا ندهم اگر نان نخوریم و بدو دهم خوف آنست که بمیریم و اگر بدو ندهیم و ما خود خوریم
خوف آن بود که ما بخیل کردیم گفت یا فاطمه چه گویی و چه صواب بینی گفت
یا علی هر چه تو صواب بینی و فرمایی من محکومم گفت یا حسن و یا حسین
شما چه گویید که سه شبان روز است تا هیچ آب نخوردید این قرصها که تنها
ده است خود خوریم یا بدان اسیر دهیم گفتند ای پدر ما چون بر جوانمردی عادتیم
و بمیریم دوست تر از آن داریم که بخیل کردیم باشیم آخر برخاستند و آن هر پنج قرصه ورنه
نان بدان اسیر دادند و شربتی آب خوردند هر کسی با مشقتی بسیار فریضهٔ

نماز

نماز خفتن ایستاده بکردند خواستند که نماز شب ایستاده کنند نتوانستند
رویها زرد لونها بگردیده و تنها ضعیف شده و چشمها دور در افتاده
از گرسنگی چون روز چهارم بود علی رضی الله عنه همی آمد حسن را بر دست
راست گرفته و حسین را بر دست چپ گرفته و همی لرزیدند از گرسنگی
پیغامبر صلی الله علیه وسلم گفت یا ابا الحسن این چه سختی است که من بر شما همی بینم
و رفتند بنزدیک فاطمه رضی الله عنها وی را دیدند اندر محراب نشسته و چشمها
دور اندر افتاده و گرسنگی کار کرده و شکم به پشت باز گرفته پیغامبر صلی الله علیه وسلم
گفت وا عجبی اهل بیت پیغامبر خدای عز و جل از گرسنگی همی میرند جبریل علیه
از رب العزه جل جلاله ببشارت رسید که یا رسول الله خدای تعالی گفته است که سلام
و تحیت من بدیشان رسان و این سوره هل اتی علی الانسان در مکافات جزای
ایشان بر ایشان خوان و بگو که انچ کردید دیدیم و دانستیم و اینک فوقاهم و لقا
و جزاهم و سقاهم تا ابد الابدین بدان پیوسته کردیم و گروهی گفتند جبریل
هم علیه السلام از اینجا برخواند که ان الابرار یشربون تا انجا که شمسا ولا زمهریرا
و بعضی از علما گویند که روز چهارم که علی رضی الله عنه دست حسن و حسین گرفت
و بمسجد آورد و ایشان از ضعف و گرسنگی می لرزیدند رسول صلی الله علیه وسلم گفت
یا علی مهمان نخواهی خیز تا بخانهٔ تو شویم برخاستند و برفتند و در راه که می شدند
علی گفت یا رسول الله چون من از خانه بیامدم اندر خانه هیچ نبود از بعضی ماکولا
لیکن از فضل خدای عز و جل نومید نیستم که چیزی بدید آرد علی رضی الله عنه
گفت من از پیش برفتم و فاطمه را گفتم پدرت مهمان آمد فاطمه رضی الله عنها
گفت یا علی از گرسنگی و بیماری فرزندان جمله فراموش کردی علی گفت برخاستم
و طهارت کردم و نماز کردم گفتم الهی دانی که حال من چگونه است و رسول تو مهمان

امد چون سر از محراب براوردم طبقی رطب دیدم انجا نهاده در پیش رسول
صلی الله علیه وسلم بنهادم ومی خوردیم رسول صلی الله علیه وسلم گفت الحمد لله که خدای تعالی او
لادم مرا در دنیا همان داد که مریم را رطبا جنیا سایلی دیگر بر سرای امد وسوا
ل کرد رسول صلی الله علیه وسلم ویرا رد کرد گفت ان ابلیس است می خواهد که طعام جنت
بخورد تا اتش دوزخ بدو نرسد **سوال** چرا حال فاطمه وعلی بر عقب حال ادم
صلی الله علیه وسلم یاد کرد وا ومانند بود حوی **جواب** زیرا که چنانکه تزویج ادم وحوی
علیهما السلام در اسمان بود وتزویج فاطمه وعلی علیهما السلام در اسمان بود
چنانکه ادم وحوی یکی بودند وهمهٔ عالم از نسل ایشان همچنین علی وفاطمه
یکی وهمهٔ علویان از نسل ایشان **جواب** دیگر چنان که ادم علیه السلام در
علم بی نظیر بود قوله تعالی وعلم ادم الاسماء کلها علی رضی الله عنه نیز اندر
علم بی نظیر بود قال النبی صلی الله علیه وسلم انا مدینة العلم وعلی بابها ادم علیه
السلام من تراب وعلی رضی الله عنه بو تراب **نکته** علی رضی الله عنه پنج قرص
براد ملک تعالی وراینج جای جلوه کرد قوله تعالی ویطعمون الطعام ویوفون
بالنذر ویخافون یوما وجزاهم بما صبروا ولقیهم نظرة وسرورا **ایت**
دیگر ان بود که ابن عباس رضی الله عنهما گوید که امیر المومنین علی ابن ابی طالب کرم الله
وجهه چهار درم داشت وبیش از ان هیچ ملک نداشت درمی بصدقه داد بسر ودرمی
بعلانیه ودرمی بشب ودرمی بروز خدای تعالی اندر شان وی این ایت فرو فرستید
الذین ینفقون اموالهم باللیل والنهار سرا وعلانیة فلهم اجرهم عند ربهم
ولا خوف علیهم ولا هم یحزنون گویند که امیر المومنین علی رضی الله عنه وسقی
فرستید باصحاب صفه یعنی شصت صاع حق سبحانه وتعالی اندر شان وی
فرو فرستید الذین ینفقون اموالهم باللیل والنهار الایه **ایت** دیگر

طب

ان

ان بود که بعضی علما رضی الله عنهم گویند که امیر المومنین علی رضی الله عنه بنماز ایستاده
بود که سایلی بوی بگذشت چیزی می خواست ودعامی گفت وعلی برکوع شده بود واندر
مسجد بود انگشتری خویش بوی داد حق سبحانه وتعالی ان از وی بپسندید انما ولیکم
الله ورسوله والذین امنوا الذین یقیمون الصلوة ویوتون الزکوة وهم راکعون
وخدای عز وجل نماز نپذیرد از ان کسی که زکات ندهد **اشارت** عطای بی قدر
بمعطی با قدر قدرمند شود بزرگا شبا که شب قدر است که خیر از ماه و لیکن یکی هزار
ماهه قدر دارد وقیمت دارد بزرگا امتا که این امت است که طاعتی که ایشان کنند
یکی بصد باشد بزرگا مردا علی بود که جوینی چهار پنج وانگشتری ودرمی سه
چهارکی براد چندین قدر گرفت **ایت** دیگر ان بود که درمیان علی رضی الله عنه
وولید عقبه مناظره رفت ومنازعتی وخصومتی می بود ولید گفت علی را خاموش
باش که تو کودکی ومن بخدای که از تو بزبان بسط ترم که زبان من از تو تیز ترست
ودست من گشاده تراست از دست تو واندر کتب من بهتر دانم ومن تیز سنان
ترم ود لیردل ترم ولشکر شکن ترم علی رضی الله عنه وی را گفت خاموش شو
که تو فاسقی چون رسد ترا که با من خصومت کنی وتهدد می نمایی ایشان درین
مناظره بودند که حق سبحانه وتعالی اندر شان ایشان فرو فرستاد افمن کان
مومنا کمن کان فاسقا لا یستوون اما الذین امنوا وعملوا الصالحات فلهم
جنات الماوی نزلا بما کانوا یعملون واما الذین فسقوا فماویهم النار
کلما ارادوا ان یخرجوا منها اعیدوا وقیل لهم ذوقوا عذاب النار کنتم به تکذ
بون ولنذیقنهم من العذاب الادنی دون العذاب الاکبر لعلهم یر
جعون حسن بصری گوید عذاب ادنی مصیبتهاء دنیا بود وبلاها ی
تا مگر توبه کنند **ایت** دیگر ان بود که اندر میان عباس وطلحه وعلی منا

ظره رفت عباس كفت من از شما فاضلترم كه سقاية حاج من دارم وايشان
را اب من دهم طلحه كفت من فاضلترم كه كليد كعبه بدست دارم من اكر خواهم
شب انجا بخسپم علي كفت شما چه مي كوييد من پيش از شما بشانزده ماه روي
فرا زين قبله داشتم وشما نه حق تعالي فرو فرستاد اجعلتم سقاية الحاج
وعمارة المسجد الحرام كمن امن بالله واليوم الاخر وجاهد في سبيل الله لا
يستون عند الله والله لا يهدي القوم الظالمين الذين امنوا وهاجروا و
جاهدوا في سبيل الله باموالهم وانفسهم اعظم درجة عند الله واوليك
هم الفايزون يبشرهم ربهم برحمة منه ورضوان وجنات لهم فيها نعيم مقيم
خالدين فيها ابدا ان الله عنده اجر عظيم ايت ديكر انست كه حق سبحانه
وتعالي همي كويد اندر شان امير المومنين علي بن ابي طالب وفاطمه وحسن وحسين
رضي الله عنهم قل لا اسالكم عليه اجرا الا المودة في القربى ومن يقترف
حسنة نزد له فيها حسنا ان الله غفور شكور اندكي طاعت بستايد قتاده
رضي الله عنه كويد مشركان مكه فراهم امده بودند اندر مجمعي كفتند بنكريد تا محمد
هيچ مزدي خواهد بران چه همي كويد خداي تعالي فرو فرستيد اين ايت وسعيد
بن جبير روايت كرده است از ابن عباس كه بدين قرابت پيغامبر صلى الله عليه وسلم
مي خواهد علي وفاطمه وحسن وحسين رضي الله عنهم كه كس را نشايد كه ا
يشان را دشمن دارند بهمه حال ايت ديكر انست كه حق تعالي پاك ديني امير
المومنين علي رضي الله عنه ياد كرد چنانكه كفت ونزعنا ما في قلوبهم من غل اخوانا
على سرر متقابلين هيچ كس قفاي يكديكر نبينند لا يمسهم فيها نصب
وما هم منها بمخرجين بعضي از علما كويند كه اين ايت اندر حديث
معاويه وعلي وطلحه وزبير وعايشه الصديقه رضي الله عنهم فروا

امده

۱۴۳

فرو امده است ايت ديكر انست كه حق تعالي همي كويد يا ايها الذين
امنوا اذا ناجيتم الرسول فقدموا بين يدي نجواكم صدقة ذلك خير لكم واا
طهر فان لم تجدوا فان الله غفور رحيم مجاهد رضي الله عنه كويد كه هيچ
كس را اتفاق نيفتاد كه بدين ايت كار كردي مكر علي بن ابي طالب رضي الله عنه
كه اندران وقت كه اين فرمان امد خواست كه با پيغامبر صلى الله عليه وسلم مناجات كند
ديناري تقديم كرد ابن عمر رضي الله عنه كويد كه امير المومنين علي را رضي الله عنه
سه چيز است كه اكر يكي از ان مرا بودي دوست تر داشتمي از بسياري اشتران
سرخ موي يكي انك پيغامبر صلى الله عليه وسلم دختر خويش را فاطمة الزهرا را رضي الله
عنها بوي داد ديكر انك روز خيبر رايت فراوي داد وسه ديكر انك ايت
نجوي را كار بست وكويند علي رضي الله عنه ديناري داشت بده درم نقره بفروخت
الله وبده درويش داد وده مسئله از رسول صلى الله عليه وسلم سوال كرد اول كفت يا رسول
خداي را عز وجل چكونه پرستم كفت براستي وصفا كفت يا رسول الله واز
خداي تعالي چه خواهم كفت از خداي تعالي عافيت خواه اندر دنيا واخرت
كفت يا رسول الله وبر من چيست كفت فرمان برداري خداي تعالي ورسولش
كفت يا رسول الله وچه كنم كه رستكاري من دران باشد كفت حلال خوره
راست كوي كفت يا رسول الله حيلت چيست كفت بترك حيلت كفتن كفت يا ر
سول الله حق چيست كفت اسلام وقران وفرمان برداري تا اخر عمر تو كفت
يا رسول الله شادي چيست كفت بهشت كفت يا رسول الله راحت اندر چيست
دن كفت بديدار خداي تعالي بدن كفت يا رسول الله فساد چيست كفت كافر بو
بخداي تعالي كفت يا رسول الله وفا چيست كفت شهادة ان لا اله الا الله
وان محمدا رسول الله نكته معرفت بر حقيقت خداي است عز وجل و

وهمچنین مذلت اوست رسول صلی الله علیه وسلم چنان بود که با هرکه سخن گفتی ازوی
اعراض کردی قوله تعالی وقال الذین کفروا لا تسمعوا لهذا القران
بدانجای رسانید که گفت وی عزیزتر ازانست که بی رشوت سخن وی شنوند
فقدموا بین یدی نجواکم صدقة تا از حجره بیرون نیاید با وی سخن مگو
بید ان الذین ینادونک من وراء الحجرات در پیش وی آواز برمدارید
لا ترفعوا اصواتکم فوق صوت النبی در مکه نمی گذاشتید بقاب قوسین
مقام کردیم فکان قاب قوسین او ادنی در درجه رسانیدیم که جبریل با همه
ملایکه مقرب دران مقام بپچیدند و در وی نرسیدند **نکته** بزرگا منزلتا
که منزلت درویش است که هرکه سوگند دروغ کند یا در حرم صید کند
یا در نماز و روزه تقصیر کند بدان نیکو شود که رشوتی بدرویش دهد تا برضای
ملک تعالی راه یابد **اشارت** دیگر انست که حق تعالی اندر شان امیر المومنین
علی بن ابی طالب کرم الله وجهه فرو فرستاده است **قوله** ام حسب الذین اجترحوا
السیات ان نجعلهم کالذین امنوا وعملوا الصالحات سواء محیاهم ومماتهم سا
ما یحکمون **قوله** وایزد رحق علی رضی الله عنه فرو امده است که ایمان وی راست بود
وکارهای شایسته وپاکیزه وپسندیده بی ریا وسمعت ومشرکان همی گفتندی
وی را اگر این که همی گویند حق است خدای ما را بشما تفضیل کند اندر ان جهان
چنان که تفضیل کرد اندرین جهان **ایت** انست که ایزد جل جلاله ولنا افضا
له امیر المومنین علی را رضی الله عنه در اهل البیت یاد کرد چنانکه گفت **قوله** انما یرید
الله لیذهب عنکم الرجس اهل البیت ویطهرکم تطهیرا واهل بیت مصطفی صلی الله علیه وسلم
قرابتان وعشیرت وخاندان وی وفاطمه وحسن وحسین اند رضی الله عنهم ان
اینها قران که در حق وی یافتم اینجا نوشتم اکنون اخبار مسموعات یاد کنیم ان

الي

شاء الله تعالی **فصل فی الاخبار المسند فی شان امیر المومنین علی بن ابی طالب رضی الله عنه**
اول خبر انست که مرا خبر داده است استاد من فقیه امام اجل صاین الدین شرف الاسلام ابو
حفص عمر بن عیسی الخطیبی قال اخبرنا القاضی الامام نظام الدین جمال الاسلام ابو
المظفر منصور بن هبة الله الاسدابادی رحمة الله علیه فی مدینة ارمیه یوم الجمعة فی
جامعها الثالث عشر من ذی القعدة سنة ثلاث واربعین وثمانمایة قال الشیخ
الامام ابو الدرداء سعد بن ابی عبد الله الحسین بن محمد الزوزنی قال الشیخ الامام
ابو الفضل عبد الملک بن ابی الحسن بن محمد الهروی قال ابو عثمان قال قتیبة بن
سعید قال حدثنا یعقوب ابن عبد الرحمن وعبد العزیز بن ابی حازم واللفظ
لیعقوب بن ابی حازم قال اخبرنا سهل بن سعد الساعدی رضی الله عنهم ان رسول
صلی الله علیه وسلم قال یوم خیبر لاعطین هذه الرایة غدا رجلا یفتح الله تعالی علی یدیه
یحب الله ورسوله ویحبه الله ورسوله فبات الناس یذکرون لیلهم ایهم یعطا ها
فلما اصبح الناس غدوا علی رسول کلهم یرجون ان یعطاها فقال این ابی
طالب فقالوا هو یشتکی عینیه قال فارسلوا الیه فاتوبه فبصق رسول الله
صلی الله علیه وسلم فی عینیه ودعا له فبرء حتی کان لم یکن به وجع فاعطاه الرایة
فقال علی رضی الله عنه یا رسول الله اقاتلهم حتی یکونوا مثلنا قال ابعد علی
رسلک حتی تنزل بساحتهم ثم ادعهم الی الاسلام واخبرهم بما یجب علیهم
من حق الله تعالی فیه فوالله لان یهدی تعالی بک رجلا واحدا خیر لک من
ان یکون لک حمر النعم این خبر بدین اسناد رسول صلی الله علیه وسلم گفت
روز خیبر من فردا این علم مردی را دهم که خدای تعالی بر دست وی گشاده کرداند
خیبر را وخدای را ورسول را دوست دارد خدای ورسولش وی را دوست
دارند مردمان ان شب نخفتند ودر اندیشه بودند که گوی فردا این علم با که

خواهر دادن چون بامداد ببود جمله لشکر پیش پیغامبر امدند همه یک بیک
امید داشتند که علم بمن دهد گفت کجاست علی بن ابی طالب گفتند یا رسول الله
او را درد چشم رسیده است گفت بروید و او را بخوانید رفتند و علی را رضی الله عنه
اوردند رسول صلی الله علیه وسلم اب دهن خود اندر چشمهای وی کرد و دعا کرد خدای تعالی
چشمهای وی درست کرد چنانکه گفتی که درد چشم وی هیچ درد نبوده است
رسول صلی الله علیه وسلم علم بوی داد پس علی رضی الله عنه گفت یا رسول الله با ایشان
جنگ کنم تا چون ما مسلمان بباشند گفت برو بشتاب تا گرد ایشان فرود
ایی انگاه ایشان را باسلام دعوت کن و خبر ده ایشان را بدانچ بر ایشان
واجب است از حق خدای تعالی در ان بخدایی خدا الرحق تعالی بسبب تو یک
مرد را هدایت و مسلمانی دهد ترا بهتر از انک ترا باشد حمر النعم **خبری** دیگر
شنیدم از صحیحین باسناد درست از مسور بن مخرمه بن نوفل القرشی
المکی رضی الله عنهم قال سمعت رسول الله صلی الله علیه وسلم وهو علی المنبر یقول ان بنی
هاشم بن المغیرة استاذنونی ان ینکحوا ابنتهم علی علی بن ابی طالب فلا اذن الا
ان یرید بن ابی طالب ان یطلق ابنتی وینکح ابنتهم فانما هی بضعة منی تریبنی ما رابها
ویوذینی ما اذاها گفت شنیدم از رسول صلی الله علیه وسلم بر سر منبر گفت بنو هاشم
از من رضا می خواهند که دختران را بعلی بن ابی طالب دهند من ایشان را رضا و
فرمان نمی دهم و دیگر باره گفت ایشان را رضا نمی دهم مگر انک پسر ابو طالب خواهد که دختر
مرا طلاق دهد و دختران ایشان را بخواهد که او از من است انچ بوی نیکو نیست خوا
هد بمن خواسته است و اگر بوی بدی خواهند بمن خواسته اند **خبری** دیگر شنیدم
بروایت سعید ابن جبیر از عبد الله بن عباس رضی الله عنه قال لما نزلت قوله
تعالی انما انت منذر ولکل قوم هاد قال النبی صلی الله علیه وسلم انا المنذر وعلی الهاد

بک

یا علی یهتدی المهتدون گفت چون این ایت فرود امد انما انت منذر
ولکل قوم هاد رسول صلی الله علیه وسلم گفت منم ترساننده و علی راه نمای یا علی بتو
راه برند راه بران **خبری** دیگر شنیدم بروایت حذیفه بن الیمان رضی الله
عنه از رسول صلی الله علیه وسلم که گفت علی طاعته طاعتی ومعصیته معصیتی گفت
علی را طاعت او طاعت منست و معصیت او معصیت من است **خبری**
دیگر شنیدم بروایت سلمان فارسی رضی الله عنه که رسول صلی الله علیه وسلم گفت علی
را محبک محبی ومبغضک مبغضی گفت دوست دار تو دوست دار منست و
دشمن تو دشمن منست **خبری** دیگر شنیدم بروایت عبد الله بن عباس رضی
الله عنهما که رسول صلی الله علیه وسلم انا مدینة العلم وعلی بابها **خبری** دیگر بروایت
درست از عمار بن یاسر رضی الله عنه که گفت شنیدم از رسول صلی الله علیه وسلم که
گفت علی را رضی الله عنه طوبی لمن احبک وصدق فیک وویل لمن ابغضک وکذب
فیک گفت خنک انرا که ترا دوست دارد و اندر تو راست گوید و وای بران
کس که ترا دشمن دارد و اندر تو دروغ گوید **خبری** دیگر شنیدم بروایت ر
بیعه بن ناجد از علی بن ابی طالب رضی الله عنه قال دعانی رسول الله صلی الله علیه وسلم
قال یا علی ان فیک من عیسی بن مریم علیهما السلام مثلا ابغضته الیهود
حتی بهتوا امه واحبته النصاری حتی انزلوه بالمنزل الذی لیس له قال
علی انه یهلک فی مفرط ومطری یطرینی بما لیس لی وانی لست بنبی ولا یوحی
الی ولکن اعمل بکتاب الله ما استطعت فما امرتکم به من طاعة الله تعالی فحقا علیکم
طاعتی فیما احببتم وفیما کرهتم وما امرتکم به من معصیة الله تعالی فلا طا
عة فی المعصیة انما الطاعة فی المعروف انما الطاعة فی المعروف علی رضی الله عنه
گوید رسول صلی الله علیه وسلم مرا بخواند و گفت یا علی مثل تو همچون مثل عیسی بن مریم است

عليهما السلام كه جهودان او را دشمن داشتند و بر مادرش بهتان گفتند
و ترسايان او را دوست داشتند و او را آن چيز گفتند كه او نبود علي بسيار خلق
اندر من هلاك مي شوند بعضي مرا دوست مي دارند و صحابهٔ ديگر را د
شمن دارند و من ايشان را دشمن مي دارم و گروهي ديگر مرا دشمن مي دارند
و ديگر صحابه را دوست مي دارند و ايشان اهل دوزخ اند و من پيغامبر
نيم و نه بمن وحي آيد وليكن من عمل همي كنم بكتاب خداي تعالي چندان كه توانم
پس هرچه من شما را فرمايم از طاعت خداي تعالي واجب است بر شما فرمان
من اگر دوست داريد و اگر كراهيت داريد و آنچ بشما فرمايم از معصيت
خداي مرا فرمان برداري نكنيد كه طاعت من داشتن بكارهاي معروف است
خبري ديگر همي رسيدست از قيس بن ابي حازم كه گفت سال رجل
معاوية بن ابي سفيان عن مسئلة فقال عنها علي بن ابي طالب فهو اعلم بها
مني قال جوابك يا امير المؤمنين فيها احب الي من جواب علي بن ابي طالب
قال بئس ما قلت و بئس ما جئت به قد كرهت رجلا كان رسول الله صلي
الله عليه وسلم يعزه في العلم عزا ولقد قال رسول الله صلى الله عليه وسلم انت مني
بمنزلة هرون من موسي غير انه لا نبي بعدي ولو كان عمر بن الخطاب يساله
و ياخذ عنه ولقد شهدت عمر اذا اشكل عليه شيء قال هاهنا علي
بن ابي طالب ثم قال معاوية يعني لذلك الرجل السائل قم لا اقام الله رجليك
ومحي اسمه من الديوان قيس گفت كه مسئله از معاويه بن ابي سفيان پرسيد هرديك
معاويه گفت برو و از علي رضي الله عنه بپرس كه او بهتر داند از من گفت يا
امير المؤمنين جواب تو اندرين مسئله دوست تر دارم از جواب علي معا
ويه گفت بد مي گويي و بد مردي تو كراهيت همي داري مردي را كه رسول

صلى الله عليه وسلم اندر علم وي را عزيز داشته است و پيغامبر صلى الله عليه وسلم گفت
تو يا علي از من بجاي هرون از موسي عليهما السلام جز آنك پس از من پيغمبر
نباشد و بسيار ديدم عمر را رضي الله عنه كه با وي مشورت كرده است اندر علم
و اگر مسئلهٔ دشوار بودي گفتي علي اينجا حاضر است پس معاويه گفت آن
مرد را برخيز كه خداي تعالي پايهاي ترا قوت مدهاد و نام وي از ديوان خويش
محو كرد خبري ديگر همي رسيدست از سعد بن ابي وقاص رضي الله عنه كه
گفت قدم معاوية بن ابي سفيان في بعض حاجته فاتي سعد بن ابي وقاص
فذكر عليا رضي الله عنه فقال سعد ثلث خصال لان يكون في واحدة منهن احب
الي من الدنيا وما فيها سمعت رسول الله صلى الله عليه وسلم يقول لاعطين الراية ر
جلا يحب الله تعالي ورسوله فدفعها الى علي بن ابي طالب و سمعت رسول الله
صلى الله عليه وسلم يقول انت مني بمنزلة هرون من موسي الا انه لا نبي بعدي سعد
بن ابي وقاص رضي الله عنه گفت وقتي با معاويه بهم نشسته بوديم بحاجتي كه پيش
من آمده بود پس سخن علي همي گفت سعد گفت سه خصلت در وي است كه اگر يكي
از آن در من بودي دوست تر داشتمي از دنيا و هرچه در وي است اول شنيدم از رسول
صلى الله عليه وسلم كه گفت هر كه من مهتر اويم علي نيز هم مهتر اوست و ديگر شنيدم از رسول
صلى الله عليه وسلم كه گفت من علم بكسي دهم كه خداي را تعالي و رسول را صلى الله عليه وسلم دوست دارد
وان علم بعلي داد و شنيدم از رسول صلى الله عليه وسلم كه گفت يا علي تو از بجاي هروني
از موسي مگر آنك از پس من پيغامبر نباشد خبري ديگر شنيدم بروايت جابر بن
عبد الله الانصاري كه رسول صلى الله عليه وسلم كه گفت لما عرج بي الي السماء فخرجت من الحجب فنادي
مناد من وراء الحجب يا محمد نعم الاب ابوك ابراهيم ونعم الاخ اخوك علي بن ابي طالب فا
ستوص بخيرا گفت آن شب كه مرا بمعراج بردند باسمان از آنجا بها بيرون شدم منا

بانک کرد از بالای حجابها یا محمد نیکو پدرست پدر تو ابراهیم و نیکو برادرست برادر
تو علی بن ابی طالب وصیت همی کنم بدو بخیر کردن **خبری** دیکراست بروایت
حسن بصری از انس بن مالک رضی الله عنهما از رسول صلی الله علیه وسلم کفت ثلثة تشتاق
الیهم الجنة علی بن ابی طالب و عمار بن یاسر وسلمان الفارسی رضی الله عنهم **خبری**
دیکر بروایت سعد بن ابی وقاص رضی الله عنه شنیدم که کفت معاویه مر
کفت اتحب علیا قال وکیف لا احبه وقد سمعت رسول الله صلی الله علیه وسلم یقول
انت منی بمنزلة هرون من موسی غیر انه لا نبی بعدی وقد رایته بار رایو
م بدر یحمل یحمحم کما یحمحم الفرس ویقول بازل عامین حدیث السن
سنحنح اللیل کانی جنی لمثل هذا ولدتنی امی قال فما رجع حتی خضب سیفه دما
کفت معاویه مرا کفت تو علی را دوست داری کفت وچکونه وی را دوست
ندارم و شنیدم از رسول صلی الله علیه وسلم که او را کفت تو از من بجای هرونی از مو
سی علیه السلام مکر انک هیچ پیغامبری از پس من نباشد و او را دیدم روز
که از میان لشکر بیرون امد و از شکم وی اوازی امد چنانک از شکم اسپ اید
که دود و کفت این بیت بازل عامین حدیث السن سنحنح اللیل کانی جنی
لمثل هذا ولدتنی امی قال از انجا باز نکشت تا شمشیرش بخون الوده کشت **خبری**
دیکرست بروایت عبد الله بن مسعود رضی الله عنه قال اصابت فاطمة
بنت رسول الله صلی الله علیه وسلم صبیحة العرس وجدة فقال النبی صلی الله علیه وسلم یا فا
طمة یا فاطمه انه لما اراد الله تعالی ان املکک لعلی ابن ابی طالب امر الله عز
وجل فقال فی السماء رابعة فصفة الملایکة صفوفا صفوفا ثم خطب
علیهم صفوفا فزوجکی علی ابن ابی طالب ثم امر الله تعالی شجرة الجنان
فحملت الحلی والحلل ثم امرها فنثرته علی الملایکة فمن اخذ منهم یومئذ

شیئا

شیئا اکثر مما اخذ علیه یفخر به الی یوم القیامة قالت ام سلمة
رضی الله عنها ولقد کانت فاطمة تفتخر علی النساء لان اول من خطب علیها
جبریل علیه السلام عبد الله بن مسعود رضی الله عنه کفت فاطمه را
رضی الله عنها ان روز که شب زعروس بود دانست رنجی بود رسول صلی الله علیه
وسلم فاطمه را کفت یا فاطمه دلخوش دار که ترا بزنی دادم بمهتری اندر دنیا
و اندر اخرت از نیکوکارانست یا فاطمه چون خدای تعالی خواست که
من ترا بزنی بعلی دهم بفرمود جبریل را علیه السلام تا اندر اسمان چهارم
با فرشتکان بکشیدند وخطبهٔ تو بخواندند اندر صفی از فریشتکان
و ترا بعلی بن ابی طالب دادند انکاه خدای تعالی بفرمود درختان بهشت
تا بار کرفتند حلی وحلل پس بفرمود تا بر سر فریشتکان نثار کردند هر
فرشته که ان روز زیادت تر از دیکران نثار بر کرفته است تا روز
قیامت بر دیکر فریشتکان فخر ارد ام سلمه کفت فاطمه رضی الله عنها
بر دیکر زنان فخر اوردی بدان که اول خطبهٔ وی اندر اسمان جبریل
کفته است **خبری** دیکر عامر بن شراحیل الشعبی کوید مر علی رضی
الله عنه علی زید بن صوحان یوم الجمل وهو یتشحط فی دمه فوقف علیه فقال
له رحمک الله یا زید فوالله ما علمتک الا خفیف المؤنة وحسن المعونة بشرک
رسول الله صلی الله علیه وسلم بالجنة فرفع الیه فی براسه فقال وانت یا امیر المؤ
منین فابشر بالجنة بشرک رسول الله صلی الله علیه وسلم فوالله ما قاتلت معک ریا
ولا طلب الدنیا ولکن سمعت رسول الله صلی الله علیه وسلم یقول علی امام
البررة وقاتل الفجرة منصور من نصره مخذول من خذله فاحببت ان
اکون معک ومن اصحابک ثم حلفق میتا قال عامر بن شراحیل کوید که علی

بن ابي طالب رضي الله عنه بگذشت بر زيد بن صوحان روز مصاف جمل
خون الود ود رخون خود غلتا علي بر سر وي بايستاد وگفت يا زيد خداي
تعالي بر تو رحمت کناد بعزة خداي عز وجل که من ترا ندانستم مگر بامانت
وکم مونت بودي ونيکو کار بودي ويار دهنده رسول صلي الله عليه وسلم ترا بشارت
داده است ببهشت پس از ميان خون دست برداشت وگفت يا امير المومنين
وترا هم بشارت باد ببهشت که رسول صلي الله عليه وسلم ترا بشارت داده است
بخدايي خداي وبجلال قدر او که هيچ مصافي با تو نبودم که جنگ کردم و
کارزار سخت برهم دريدم وکافران را هلاک کردم که برياء خلق بود يا بطلب وطمع
دنيا وليکن شنيدم از رسول صلي الله عليه وسلم که گفت علي امام برره است وقاتل
فجره است نصرت يافته است انکس که او را نصرت کند ورانده اند ان کس را
که او را ياري ندهد مهجور کند چون اين بشنيدم دوست داشتم که اندر غزا
ها با تو چي باشم واز ياران تو باشم اين بگفت واز دنيا رحيل **خبري** ديگر بروا
يت عمرو بن الحمق امده است که گفت کنت مع رسول الله صلي الله عليه وسلم قاعدا فقا
ل يا عمرو ابن الحمق قلت لبيک يا رسول الله قال تحب ان اريک عمود الجنة قلت نعم
فمر علي بن ابي طالب فقال هذا واهل بيته عمود الجنة گفت با پيغامبر بودم
مرا گفت يا عمرو ابن الحمق گفتم لبيک يا رسول الله گفت خواهي که ستون بهشت
را بتو نمايم گفتم خواهم يا رسول الله ودران وقت علي ابن طالب رضي الله
عنه انجنان مي گذشت گفت اين واهل بيتش ستون بهشتند **خبري**
ديگر شنيدم بروايت عبد الله بن عباس رضي الله عنهما از رسول صلي الله عليه وسلم
که گفت علي مني بمنزلة راسي من بدني گفت علي از من بجاي سر من
است از تنم **خبري** ديگر بروايت امده است از علي بن موسي الرضا

پدرش

از پدرش علي بن الحسين از پدرش حسين بن علي بن ابي طالب رضي الله عنهم
از رسول صلي الله عليه وسلم که گفت لما اسري بي الي السماء اخذ جبريل بيدي واقعدني
فقعدني علي درنوک من درانيک الجنة ثم ناولني سفرجلة فبينا انا اقلبها اذ انفلقت
فخرجت منها حوراء لم ار احسن منها فقالت السلام عليک يا محمد فقلت من انت فقالت
انا الراضية المرضية خلقني الجبار عز وجل من ثلثة اصناف اسفلي من مسک واوسطي
من کافور واعلاي من عنبر وعجنني بماء الحيوان ثم قال الجبار کوني فکنت خلقني
الله تعالي لاخيک علي بن ابي طالب رسول صلي الله عليه وسلم گفت ان شب که مرا بمعراج بردند
جبريل عليه السلام دست من بگرفت ومرا بر درنوکي بنشاند از درنوکهاء بهشت
انگاه ابي بيهي پيش نهاد من برگرفتم ومي بوييدم ومي گردانيدم ان به بر دونيم شد
حوري ازوي بيرون امد که من هرگز بهتر ازان نديدم گفت السلام عليک يا محمد
جواب دادم وگفتم تو کيستي گفت نام من راضيه مرضيه است خداي تعالي مرا از
سه چيز افريده است بالاي من از عنبر وميانه من از کافور وزير من از مشک
ومرا بسرشت باب حيوان انگه خداوند جبار خالق پروردگار مرا گفت بباش ببودم
وخداي تعالي مرا افريده است از بهر برادر تو علي بن ابي طالب **خبري** ديگر بروا
زيد بن ارقم قال لما رجع رسول الله صلي الله عليه وسلم من حجة الوداع فنزل غدير دعيت فا
جبت واني قد ترکت فيکم الثقلين احدهما اکبر من اخر کتاب الله تعالي وعترتي اهل
بيتي فانظروا کيف تخلفوني فيهما فانهما لم يفترقا حتي يردا علي الحوض قال ثم
قال ان الله عز وجل مولاي وانا ولي کل مومن ثم اخذ بيده فقال من کنت وليه فهذا
وليه اللهم وال من والاه وعاد من عاداه **خبري** ديگر بمن رسيده است
بروايت ابوذر غفاري رضي الله عنه از رسول صلي الله عليه وسلم که گفت من فارقني فارق
الله ومن فارقک يا علي فارقني گفت هر که از من جدايي کند با خداي تعالي جدا

يي كرده باشد وهركه از تو جدي كند يا علي از خدايي با من كرده است خبري

ديكر بروايت انس بن مالك رضي الله عنه نقل رسيده است كه رسول صلي الله عليه وسلم

كفت ذكر علي بن ابي طالب عبادة خبري ديكر بروايت حذيفه يمان كه رسول

صلي الله عليه وسلم كفت من احب ان يحي حيواتي ويموت موتي يتمسك القضيب الياقوت

الذي خلقه الله تعالي وقال كوني فليتمسكوا لبنول علي بن ابي طالب بعدي خبري

ديكر جابر بن عبد الله كويد كه رسول صلي الله عليه وسلم كفته است مكتوب علي باب الجنة

لا اله الا الله محمد رسول الله علي اخو رسول الله قبل ان يخلق الله تعالي السموات و

الارضين بالفي عام كفت نبشته است بر در بهشت لا اله الا الله محمد رسول الله

علي برادر رسول است صلي الله عليه وسلم بيش از انك خداي تعالي اسمانها و زمينها را

است بدو هزار سال خبري ديكر عبد الله بن مسعود رضي الله عنه كويد كه بيش ر بیاورده

سول صلي الله عليه وسلم بودم فسئل عن علي بن ابي طالب فقال قسمت الحكمة عشرة اجزاء

فاعطي علي بن ابي طالب منها تسعة اجزاء فاعطي الناس كلهم جزو واحد كفت

بيش بيغامبر صلي الله عليه وسلم نشسته بودم از وي برسيدند از علي بن ابي طالب

كفت حكمت را بده جزو قسمت كردند نه جزو علي بن ابي طالب را دادند ويك جزو

وجمله مردم را خبري ديكر عبد الله بن عباس رضي الله عنهما كويد خرج

النبي صلي الله عليه وسلم ذات يوم قابض يده علي يد علي بن ابي طالب وهو يقول الا

من بغض هذا فقد ابغض الله تعالي ورسوله ومن احب هذا فقد احب الله تعا

لي ورسوله كفت روزي رسول صلي الله عليه وسلم بيرون امد ودست علي ابن

طالب بر دست خود كرفته ومي كفت هركه اين را دشمن دارد خداي را تعالي ورسول

وي را دشمن دارد وهركه اين را دوست دارد خداي را تعالي ورسول وي را

دوست دارد خبري ديكر عبد الله ابن عباس رضي الله عنهما روايت كند از ر

سول

رسول صلي الله عليه وسلم كه كفت من اراد ان ينظر الي ابراهيم في حلمه والي نوح في حكمته والي

يوسف في احتماله فلينظر الي علي بن ابي طالب كفت هركه خواهد كه با براهيم خليل

نكرد اندر حلمش واندر نوح نكرد اندر حكمتش وبيوسف نكرد اندر بردباريش كو بعلي

بن ابي طالب اندر نكر كه اين همه دروي موجود است خبري ديكر بروايت انس بن

مالك رضي الله عنه قال كنا جلوسا عند النبي صلي الله عليه وسلم اذ اقبل علي فقعد وراء المجلس

فدعاه النبي صلي الله عليه وسلم حتي اجلسه بين يديه فقال يا علي اكرمك الله علي باربع خصال ل

فجثا علي بين يدي رسول الله صلي الله عليه وسلم في التراب وقال فداك ابي وامي يا رسول الله

فهل يكون العبد علي السيد فضل فقال يا علي ان الله تعالي اذا اكرم عبدا بما لا عين رأت

ولا اذن سمعت ولا خطر علي قلب بشر قال انس بن مالك قلنا يا رسول الله بينها لنا

لنعرفها فقال رسول الله صلي الله عليه وسلم ان الله تعالي رزقه زوجة مثل فاطمة ولم

ارزق ورزقه ولدين مثل الحسن والحسين ولم ارزق وزوجه الله تعالي فاطمة

من فوق عرشه وكان خاطبها جبريل ولم ارزق انس رضي الله عنه كفت جماعة

بيش بيغامبر صلي الله عليه وسلم نشسته بوديم بس علي اندر امد واندور بنشست بيغا

مبر صلي الله عليه وسلم اورا بيش خواند وبنزديك خود بنشاند وكفت خداي تعالي ترا كرامي

وفضل كرد برمن بچهار چيز علي بر زانو درامد وسر برخاك نهاد وكفت يا رسول الله

ما در و پدر من فداي تو باد وبنده را بر سيد فضل باشد رسول صلي الله عليه وسلم كفت

يا علي خداي تعالي چون بنده را كرامي كند بر هد وي را انج چشم نديده باشد و

نه بكوش شنيده باشد ونه بخاطر وي كذشته باشد انس بن مالك رضي الله عنه

كفت كفتم يا رسول الله اشكارا كن ما را تا بدانيم رسول صلي الله عليه وسلم كفت خداي تعا لي

علي را روزي كرد زني چون فاطمه ومرا روزي نكرد واورا چون من زني

ري براد ومرا نداد واورا دو بسر چون حسن وحسين براد ومرا نداد وچون

ورزقه صهرا مثلي ولم ارزق

خذای تعالی فاطمه را بوی داد از بالای عرش وخاطب وی جبریل بود وهوا
این نزاد خبری دیکر عبد الله ابن عباس رضی الله عنهما قال کان یقوده سعید
بن جبیر فمر علی صفة زمزم واذا قوم جلوس یشتمون علی بن ابی طالب فقال ردنی
الیهم فوقف علیهم فقال ایکم الساب الله عز وجل فقالوا ما فینا احد سب الله
قال فایکم الساب رسول الله صلی الله علیه وسلم قالوا ما فینا احد سب رسول الله صلی الله علیه وسلم
قال فایکم الساب علی بن ابی طالب قالوا اما هذا فنعم قال واشهد انی سمعت رسول
الله صلی الله علیه وسلم یقول من سب علیا فقد سبنی ومن سبنی فقد سب الله عز وجل
ومن سب الله تعالی اکبه الله علی منخریه فی نار جهنم سعید بن جبیر دست عبد الله
بن عباس رضی الله عنهم کرفته بود ومی رفتند بصفهٔ زمزم وانجا قومی نشسته
بودند دشنام وبدی می کفتند علی ابن ابی طالب را کفت مرا باز کردان پیش ایشان
باز کشت وانجا بایستاد وکفت کیست که خذای تعالی را بدی می کوید کفتند در
میان ما کس خذای تعالی را بدی نمی کوید پس کفت وکیست که پیغامبر را صلی الله علیه وسلم
بدی می کوید کفتند ودر میان ما هیچ کس پیغامبر را صلی الله علیه وسلم بدی نمی کوید کفت
وکیست که علی بن ابی طالب را رضی الله عنه بدی می کوید کفتند واری این هست کفت
بشنوید وکواهی می دهم که بدین کوش خود شنیدم از رسول صلی الله علیه وسلم که کفت هرکه
علی بن ابی طالب را دشنام دهد وبد کوید مرا کفته است وهرکه مرا بد کوید خذا
ی را تعالی بد کفته باشد وهرکه خذای را تعالی بد کوید وکفته باشد وی را اند ر
دوزخ نکوسار فرو افکنند خبری دیکر است از ابراهیم ابن جریر وعبد الله
ابن زکریا وعبد الله ابن صبیح وعبده بن صالح ومحمد بن واقد رضی الله عنهم کفتند
شنیدیم از داود ابن سلیمان الاصفهانی کفت کنت مع امی فی کناسة الکوفة فاذا
شیخ اصلع علی بغلة له وردیه قد لدل قد احتوشته الناس فقلت یا امه من هذا

قال

قال هذا شاهان شاه العرب امیر المؤمنین علی بن ابی طالب رضی الله عنه ثم
مضی فقالت یا بنی ما رایتهم صعقوا فقلت شعر نظروا الیک باعین محمرة ه
نظر التیوس الی شفار الجازر شعر فقالت زدنی فقلت ه حور العین خواضع ارقابهم ه
نظر العزیز الی الذلیل لقاهر ه قال یا بنی زدنی ه قلت فداک ابی وامی لیس عندی
زیادة ه فانشاء یقول شعر احیاهم حزنا علی امواتهم ه والمیتون مسیه الغابر ه
این جماعت کفتند شنیدیم از داود بن سلیمان الاصفهانی کفت با مادر بودم بکنار کوفه
چون نکاه کردیم پیری دیدیم اصلع یعنی موی بر پیشانی نداشت بر استری نشسته
کلکونی که او را دلدل خواندندی ومردمان کرد او در امده بودند کفتم ای مادر این
کیست کفت این شاهنشاه عرب است علی ابن ابی طالب رضی الله عنه وانکه
برفت خبری دیکر بروایت جابر رضی الله عنه ان النبی صلی الله علیه وسلم انتجی علیا
فی غزوة الطایف یوما فقالوا لقد کانت مناجاتک مع علی بن ابی طالب منذ الیوم
قال ما انتجیته ولکن الله انتجاه خبری دیکر است که علی بن ابی طالب رضی
الله عنه روایت کند از رسول صلی الله علیه وسلم که کفت یا علی اعط للحور العین مهور
هن اماطة الاذی عن الطریق واخراج القمامة من المسجد فذاک مهور العین حور
کفت یا علی مهر حور عینان بده رنج از راه بر کرفتن وخاشاک که در مسجد کرد امد
باشد رو فتن وبیرون افکندن این باشد کابین حوریان خبری دیکرست
که عطیة العوفی رضی الله عنه قال اتینا جابر بن عبد الله بعد ما کبر وسقط حا
جباه علی عینیه فسالناه عن علی بن ابی طالب رضی الله عنه فرفع راسه
وقال ما کنا نعرف نفاق الرجل علی عهد رسول الله صلی الله علیه وسلم الا ببغضه
علیا رضی الله عنه کفت پیش جابر بن عبد الله امدیم بعد از انکه پیر شده بود
وابروها در چشم شکسته شده ازوی پرسیدیم از محبت علی رضی الله عنه سر بر داشت

وکفت بد و نکار وعهد پیغامبر صلی الله علیه وسلم نفاق مرد نشناختیم مکر بدان که علی
خبری دیکر شعبی کوید که ابو بکر الصدیق علی را رضی الله عنهما بدید فقال
من سره ان ینظر الی اعظم الناس منزلة واقربه قرابة واعظمه غناء عن نبیه
صلی الله علیه وسلم فلینظر الی هذا ابو بکر الصدیق رضی الله عنه کفت هر که دوست
دارد که بزرکتر کسی نکاه کند و بنزدیکتر خویشاوندی وعظیم ترتوانکری از پیغامبر صلوات الله علیه وسلامه کو نظر کن بدین یعنی
علی بن ابی طالب رضی الله عنه خبری دیکر است بروایت عایشه
صدیقه رضی الله عنها کفت کفتم یا رسول الله من خیر الناس بعدک قال
ابو بکر قالت ثم قال عمر فقالت فاطمة یا رسول الله لم تقل فی علی شیئا قال ل
علی نفسی فمن رایته فی نفسه شیئا عایشه رضی الله عنها کفت کفتم
یا رسول الله بهترین مردمان از پس تو کیست کفت ابو بکر صدیق کفت
انکاه که کفت عمر فاطمه رضی الله عنها کفت یا رسول الله واندر حق علی
هیچ نمی کویی کفت جان علی منم و تن منست وهیچ کس را دیدی که خود را
بپسندد یا چیزی کوید خبری دیکر آمده است از زید بن علی بن
الحسین بن علی بن ابی طالب از پدرش از جدش از علی بن ابی طالب
رضی الله عنهم قال علمنی رسول الله صلی الله علیه وسلم الف باب کل باب یفتح
الف باب علی بن ابی طالب رضی الله عنه کفت پیغامبر صلی الله علیه وسلم مرا
آموخت هزار باب از علم هر بابی بر من بکشاد هزار باب دیکر و در معنی
امیر المؤمنین علی رضی الله عنه شیخ ابو محمد بن ابی محمد بن ابی منصور
المطوعی الواعظ امام مسجد نیشابور این دو بیت یاد کرد
شعر ان المحبة للوصی فریضة یعنی امیر المؤمنین علیا

شعر فرض الاله علی البریة جنة واختاره للمؤمنین ولیا
خبری دیکر است بسماع عالی از عبید الله الکندری حلیف لبنی امیة من
اهل المدینة قال حج معاویة بن ابی سفیان فاتی فجلس فی حلقة فجلس بین یدی عبد الله
بن عباس وعبد الله بن عمر بن الخطاب رضی الله عنهم فضرب بیده علی فخذ ابن عباس ثم
قال انا کنت احق واولی بالامر من ابن عمک فقال ابن عباس ولم قال لانی ابن عم الخلیفة
المقتول ظلما قال هذا الرجل اولی بالامر منک لان ابنه انا هذا قبل ابن عمک قال فا
نصاع الکلمة یکوده ابن عباس فاقبل علی سعد بن ابی وقاص فقال وانت یا سعد
الذی لم تعرف حقا من باطل غیرنا فتکون علینا او معنا قال انی لما رایت الظلمة
قد غشیت الارض قلت هیج فانخته حتی اذا اسفرت مضیت قال والله لقد قرات
المصحف وما بین الدفتین ما وجدت فیه هیج فقال سعد اما اذا ابیت فانی سمعت رسول الله
صلی الله علیه وسلم یقول لعلی بن ابی طالب رضی الله عنه انت مع الحق والحق معک قال
لتجیئنی بمن سمعه معک او لافعلن قال ام سلمة قال فقام وقاموا معه حین
دخل علی ام سلمة رضی الله عنها قال فبدء معاویة فتکلم فقال یا ام المؤمنین
ان الکذابة قد کثرت علی رسول الله صلی الله علیه وسلم فلا یزال قایل یقول قال رسول الله صلی الله
علیه وسلم ما لم یقل وان سعدا روی حدیثا یزعم انک سمعتیه منه قالت ما هو قال
زعم ان رسول الله صلی الله علیه وسلم قال لعلی انت مع الحق والحق معک قالت ام سلمة رضی الله
عنها صدق فی بیتی قاله فاقبل معاویة علی سعد بن ابی وقاص فقال الان الیوم ما کنت
عندی والله لو سمعت هذا من رسول الله صلی الله علیه وسلم زلت خادما لعلی بن ابی طالب رضی الله عنه
حتی اموت عبید الله الکندری رضی الله عنه کوید که معاویه ابن ابی سفیان حج کرد
وبیامد وبنشست اندر حلقهٔ مردمان بپیش عبد الله بن عباس وعبد الله بن عمر بن
الخطاب رضی الله عنهم پس معاویه دست بر ران عبد الله ابن عباس زد کفت من

شعر

بذين حق نزم واولي ترم ازپس عمر تو يعني على عبد الله بن عباس كفت چرا
كفت از بهرانك من عم زاده ء خليفه ام كه اورا بظلم بكشتند يعني عثمان
بن عفان رضي الله عنه عبد الله بن عباس رضي الله عنه اوليتراست بدين خلافت
يعني علي از تو از بهرانك خويشان اورا بود پيش از عم زاده تو معاويه چون
اين بشنيد خاموش كرديد پس روي با سعد بن ابي وقاص كرد و كفت تو يا
سعد حق از باطل نشناسي جز از ما تا تو بر ما باشي يا با ما كفت من چون
تاريكي ديدم كه جمله زمين بكرفت كفتم صبر كنم تا روشن كردد بروم معا
ويه كفت قران خوانده اين كه تو مي كويي نديدم پس سعد كفت تو اين
سخن قبول نمي كني ومن شنيدم از رسول صلي الله عليه وسلم كه كفت علي بن ابي طا
لب را تو با حقي وحق با تو است معاويه كفت كسي را بيا وري كه با تو اين
شنيده باشد سعد كفت با من ام سلمه رضي الله عنها شنيده است از ر
سول صلي الله عليه وسلم پس معاويه وايشان برخاستند وپيش ام سلمه شدند
كفتند يا ام المؤمنين دروغ كويند از رسول صلي الله عليه وسلم كه نكفته باشد و سعد
حديثي مي كويد از تو كفت چه مي كويد كفت مي كويد كه رسول صلي الله عليه وسلم
كفت علي را انت مع الحق والحق معك كفت راست مي كويد من شنيدم اندر
خانه ء من از رسول صلي الله عليه وسلم پس معاويه روي با سعد كرد وعذر بخواست
وكفت بعزة خداي تعالي كه اكر من اين خبر شنيده بودمي از رسول صلي الله عليه وسلم
هميشه خادم علي بن ابي طالب بودمي تا روز مرك خبري ديكر بروايت
عبد الله بن عباس رضي الله عنهما كه رسول صلي الله عليه وسلم اول من يصلي معي علي
كفت اول كسي كه با من نماز كرد علي بن ابي طالب بود خبري ديكر شنيدم
بروايت جابر بن عبد الله رضي الله عنه كه رسول صلي الله عليه وسلم كفت انا مدينة

العلم وعلي بابها فمن اراد العلم فليات الباب كفت من شهر علمم وعلي در
ان شهر است هر كه علم خواهد بدر اندر رود خبري ديكر عبد الله ابن
عباس رضي الله عنهما روايت كند از رسول صلي الله عليه وسلم كه كفت انا ميزان العلم
وعلي كفتاها والحسن والحسين خيوطه وفاطمة علاقته والائمة من بعد
ي عموده يوزن فيه اعمال المحبين لنا والمبغضين لنا كفت من ترازوي وعلي
كفهاي ان ترازو است وحسن وحسين رشتهاي وي است وفاطمه علاقه
وي است وامامان از پس من عمودان ترازو اند كه بدان ترازو اعمال
دوستان ودشمنان ما بسنجند خبري ديكر بروايت انس بن مالك
رضي الله عنه كويد كه رسول صلي الله عليه وسلم كفت انا مدينة العلم وعلي بابها و
حلقتها معاوية كفت من شهر علمم وعلي در ان شهر است وحلقه ء ان در
معاويه است خبري ديكر بروايت معاذ بن جبل رضي الله عنه كه رسول
صلي الله عليه وسلم كفت ان الله تعالي طهر قوما من الذنوب بالصلع في رؤسهم
وان علي بن طالب اولهم كفت خداي تعالي پاك كرد كروهي را از كنا
هان بصلع كه بر سر ايشان باشد وعلي ابن ابي طالب اول ايشان است
خبري ديكر بروايت علي بن ابي طالب رضي الله عنه كه رسول صلي الله عليه وسلم
كفت ان موسي بن عمران سال ربه تعالي فقال يا رب ان اخي هرون
مات فاغفر له فاوحي الله تعالي اليه ان يا موسي لو سالتني من الاولين
والاخرين لاجبتك ما خلا قاتل الحسين بن علي بن طالب فاني انتقم له منه
كفت موسي عمران عليه السلام از خداي تعالي اندر خواست كفت بار خدا
يا پادشاها برادر من هرون بمرد وي را بيامرز خداي تعالي بوي وحي
فرستاد كه يا موسي اكر اولیان واخرين را از من امرزش خواستي

که اجابت کرد می مکر قاتل حسین بن علی بن ابی طالب که از بهره وی کین وی
بکشم **خبری** دیکرست علی بن ابی طالب رضی الله عنه که رسول صلی
الله علیه وسلم کفت ان موسی بن عمران سال ربه فی زیارة قبر الحسین بن
علی فزاره فی سبعین الفا من الملایکة کفت موسی بن عمران علیه السلام
از خدای تعالی درخواست تا زیارت کور حسین بن علی بکند بزیارت وی
امد با هفتاد هزار فریشته **خبری** دیکراست بروایت عبد الله بن عباس
رضی الله عنهما که رسول صلی الله علیه وسلم کفت اغا رفع الله تعالی القطر عن بنی
اسرایل بسوء رایهم فی انبیایهم وان الله تعالی یرفع القطر عن هذه الامة
ببغضهم علی بن ابی طالب کفت خدای تعالی باران از بنی اسرایل باز کرفت
که با پیغامبران بد رای بودند وخدای تعالی باران باز کیرد ازین امت
بدشمن ایشان علی بن ابی طالب را رضی الله عنه **خبری** دیکرست بروایت
جابر بن عبد الله که رسول صلی الله علیه وسلم کفت حق علی بن ابی طالب علی هذه الامة
کحق الوالد علی الولد کفت علی بن ابی طالب برین امت چون حق پدر ست
بر پسر **خبری** دیکراست بروایت عبد الله بن عباس رضی الله عنهما که ر
سول صلی الله علیه وسلم کفت حب علی بن ابی طالب یاکل الذنوب کما یاکل النار الحطب
کفت دوست داشتن علی بن ابی طالب رضی الله عنه کناهان را نیست کند چنان
اتش هیزم را نیست کند **خبری** دیکرست بروایت معاذ بن جبل رضی الله
عنه که رسول صلی الله علیه وسلم کفت حب علی ابن ابی حسنة لا یضر معها سیئة وبغضه
سیئة لا ینفع معها حسنة کفت دوست داشتن علی طاعتی ایست که کناه
با وی زیان ندارد ودشمنی وی کناهیست که با وی طاعت کردن سود ندارد
خبری دیکرست بروایت سلمان فارسی رضی الله عنه که رسول صلی الله علیه وسلم

کفت

کفت صاحب سری علی بن ابی طالب رضی الله عنه **خبری** دیکرست برو
وایت عبد الله بن جعفر رضی الله عنه که رسول صلی الله علیه وسلم کفت علی اصلی وجعفر فرعی
او جعفر اصلی وعلی فرعی کفت علی فرع منست وجعفر اصل منست وعلی فرع
منست **خبری** دیکرست بروایت عمران بن حصین رضی الله عنهم کفت رسول
صلی الله علیه وسلم کفت علی منی وانا منه وهو ولی کل مومن بعدی کفت علی از منست
ومن از وی واو دوست همه مومنانست پس از من **خبری**
دیکرست بروایت ام سلمه رضی الله عنها که رسول صلی الله علیه وسلم کفت علی
وشیعته هم الفایزون یوم القیامة کفت علی وکروه وی رستکاران
اند روز قیامت **خبری** دیکر جابر بن عبد الله رضی الله عنه روایت کند که رسول
صلی الله علیه وسلم علی خیر البشر من شک فیه فقد کفر کفت علی بهترین بشریانست
وهر که درین شک اورد کافراست **خبری** دیکر بروایت انس بن مالک رضی
الله عنه که کفت شنیدم که رسول صلی الله علیه وسلم که کفت علی ابن ابی طالب یزهر فی
الجنة ککوکب الصبحة علی الدنیا کفت علی روشنایی دهد اندر بهشت و
بهشت را روشن کند چنانکه ستاره صبح اهل دنیا را روشنایی دهد
خبری دیکر ابو ذر غفاری رضی الله عنه روایت کند از رسول صلی الله علیه
وسلم که کفت علی باب علمی ومبین لامتی ما ارسلت به من بعدی حبه ایمان
وبغضه نفاق والنظر الیه رافة ومودته عبادة کفت علی در علم منست
واشکارا کننده است امت مرا انچ مرا بدان فرستاده اند از پس من دوست
داشتن او ایمانست ودشمن داشتن او نفاق است وبوی نکریستن رحمت است
ودوستی او عبادت است **خبری** دیکرست بروایت ام سلمه رضی الله
عنها که رسول صلی الله علیه وسلم کفت القران مع علی وعلی مع القران کفت قران

عی

اصلم منست وجعفر
یا کفت

باعلي است وعلي با توانست خبري ديكر من رسيدست بروايت ابو هريره ر
ضي الله عنه كه رسول صلي الله عليه وسلم كفت كلوا الباذنجان فانها شجرة رايتها في جنة
الماوي شهدت الله بالحق ولي بالنبوة ولعلي بالولاية فمن اكلها علي انها داء
كانت داء ومن اكلها انها دواء كانت دواء كفت بخوريد باذنجان كه درختي است
كه اندر بهشت ماوي ديدم كواهي داد خداي تعالي را بيكانكي وكواهي داد مرا بپيغا
مبري وكواهي داد علي را بولايت وخلافت پس هر كه باذنجان بخورد بدان نيت كه
داروست دارو كردد خبري ديكر حذيفه ابن يمان رضي الله عنه روايت كند از ر
سول صلي الله عليه وسلم كفت لو علم الناس متي سمي علي امير المومنين ما انكرو فضله سمي
امير المومنين وادم بين الروح والجسد قال الله تعالي واذ اخذ ربك من بني
ادم من ظهورهم ذريتهم واشهدهم علي انفسهم الست بربكم قالت الملايكة
فقال الله تعالي انا ربكم ومحمد نبيكم وعلي اميركم كفت اكر مردمان بدانستندي
كه علي را امير المومنين كي نام نهادند فضل و بزركواري اورا انكار نكردندي
اورا امير المومنين نام نهادند وادم عليه السلام ميان جان وتن بود يعني
اورا هنوز جان بتن اندر نيامده بود كه خداي تعالي عهد وميثاق بست
با فرزندان ادم وايشان در پشت ايشان خداي را برخود كواه كرفتند
كفت نه من خداي شمايم فريشتكان كفتند بلي پس حق تعالي كفت من
پروردكار شماام ومحمد پيغامبر شما است وعلي بن ابي طالب امير شما است
خبري ديكر بروايت عمر ابن الخطاب رضي الله عنه كه رسول صلي الله عليه
وسلم كفت لو ان السموات والارض وضعتا في كفة وايمان علي في كفة لر
جح ايمان علي انتهى كفت اسمانها وزمينها اكر اندر كفهٔ ترازوي نهند و
ايمان علي اندر كفهٔ ديكر نهند ايمان علي بران زيادت ايد انتهى

خبري ديكرست بروايت عبد الله بن عباس رضي الله عنهما كه رسول
صلي الله عليه وسلم كفت لو اجتمع الناس علي حب علي بن ابي طالب رضي الله عنه لما خلق
الله تعالي النار كفت اكر جمله مردمان بدوستي علي بن ابي طالب رضي الله
عنه كرد امدندي خداي تعالي دوزخ را نيافريدي خبري ديكر است
ام سلمه رضي الله عنها روايت كند از رسول صلي الله عليه وسلم كه كفت لو لم يخلق عليا
ما كان لفاطمة كفو كفت اكر علي را نيافريدي فاطمه را در جهان كفو وهمتا
كس نبودي خبري ديكر بروايت معاويه بن حيده رضي الله عنه كه رسول
صلي الله عليه وسلم كفت من مات وفي قلبه بغض علي بن ابي طالب فليمت يهوديا
او نصرانيا انتهى كفت هر كه بميرد واندر دل وي دشمني علي بن ابي طالب رضي الله
عنه باشد كو بمير جهود يا ترسا خبري ديكر حذيفه رضي الله عنه روايت
كند از رسول صلي الله عليه وسلم كه كفت مثل علي في الناس مثل قل هو الله احد في القران
مثل علي بن ابي طالب ميان مردمان چون قل هو الله احد اندر قران خبري ديكر
ست بروايت معاذ بن جبل رضي الله عنه كه رسول صلي الله عليه وسلم كه رسول صلي الله عليه وسلم
كفت النظر الي وجه علي عبادة كفت نكريستن بر روي علي عبادتست خبري
ديكر بروايت سايب بن يزيد رضي الله عنه كه رسول صلي الله عليه وسلم كفت لا يحل لمسلم ان
يري مجردتي وعورتي الا علي كفت هيچ مسلمان را حلال نباشد كه مر برهنه بيند
مكر علي بن ابي طالب رضي الله عنه خبري ديكرست كه سماع استاد منست زفقيه
امام طاهر ابن ابي نصر از ربيعي منتجب الدين قسمون ابن ابراهيم از ركن الاسلام
ناصر الدين احمد الخوجاني رضي الله عنهم باسناد درست از ابو برزة الاسلمي قال قال
رسول الله صلي الله عليه وسلم ان الله عهد الي عهدا سبعين مرة وذلك مالك خير الدنيا والاخرة
قال ابو برزة الاسلمي قال رسول الله صلي الله عليه وسلم قلت لربي عزوجل بينه لي ذلك

یا رب فقال ان علیا رایة الهدی ونور من اطاعنی وهو الکلمة التی الزمتها
المتقین من احبه احبنی ومن ابغضه ابغضنی رسول صلی الله علیه وسلم گفته
است که خداوند سبحانه وتعالی با من عهدی کرده است و با من گفته است هفتاد
بار که عهد خاص از من بپذیرفتی گفتم بلی عهد خاص تو از تو بپذیرفتم پس ابو برزة
الاسلمی گفت یا رسول الله صلی الله علیه وسلم گفت که گفتم بار خدایا پادشاها ان عهد که تو با من
کرده و من ان عهد از تو پذیرفتم با من بگوی که ان عهد چه عهدست خدای تعالی
مرا گفت ای واسطه که ان عهد انست که تو بدانی واز من با همهٔ خلق بگوی
که علی رایت هداست ایت راه راستست علم حجت ولوای سنت است نور
چشم مطیعان وموحدان است سرور دل مسلمانان ومؤمنان است ومن که
خداوندم وپادشاهم همچنان که بندگان خود را وحدانیت ویگانگی خود الزام کرده ام
وهمچنان که امتان ترا برسالت تو الزام کرده ام من جملهٔ سنیان را محبت ومودت
علی مرتضی را الزام کرده ام هر که علی را دوست دارد ترا که مصطفیی ومرا که خدایم انکس
دوستی دوستی حقیقت است وهر که با علی دشمنی دارد ترا که مصطفایی ومرا که خد دوستی
ایم دشمنی حقیقی است اشارت اهل زهد ووفا علیست اهل جود وسخا
علی است اهل صدق وصفا علی است اهل رفق ورضا علی است محرم روضهٔ
اصطفا علی است مفخر فضل الاعلی علی است محرم فضل نعما علی است در وقت
خویش قدوهٔ خلق خدای علی است مروهٔ سیر نصرت دین خدای علیست
مستوجب فضایل و فواضل ومآثر علی است اری دل علی مرتضی رضی الله عنه بر کافران
وملحدان وخارجیان از دل مالک دوزخ بر اهل دوزخ سخت تر بودی ودل علی مر
تضی بر درویشان ویتیمان از دل رضوان بهشت بر اهل بهشت نرم تر بودی علی
در شیر مردی در باب کافران وملحدان از صد هزاران حنظل و زهر تلخ تر بودی

وعلی

وعلی در جوانمردی در باب درویشان ویتیمان از صد هزاران هزار شهد وشکر
شیرین تر بودی وهر وقتی که علی مرتضی بحمیت وسیاست بر فتی سموم وزقوم دوزخ
بپیش رو بودی وهر وقتی که علی مرتضی بشفقت وکرامت بر فتی نعیم ونسیم بهشت
بپیش رو بودی هر وقتی که علی مرتضی ذو الفقار بر داشتی جانهای کافران وملحدان
وهواداران اندر تنها مضطرب شدی وهر وقتی که علی مرتضی بدرهای دینار
بر داشتی وبگشادی جانهای درویشان ویتیمان ساکن شدی اکنون درین ساعت از
شیر مردی علی رضی الله عنه خبری گویم بروایت رکن الاسلام احمد خوجانی رضی الله
عنه شنیدم از روایت صد مردی صحابی رضی الله عنهم وبیشتر امدهاست که رسول
صلی الله علیه وسلم گفت لموقفة علی بن ابی طالب مع عمرو بن ود خیر من عبادة امتی الی یوم القیامة
رسول صلی الله علیه وسلم گفته است ان یک ایستادن علی رضی عنه با عمرو بن ود از عبادت همهٔ
خلق تا قیامت بهترست وابن عمرو بن ود عربی بود وقرشی از فرزندان مضر بن
نزار بود ولکن بر قوت قوم عاد بود قوت تنش بقوت صد مرد بود وقوت دلش بقوة
صد هزار مرد بود شش گز بالای تنش بود وشصت من وزن تیغ وی بود وهرگز
تا وی بود در عرب از پیش هیچ کس هزیمت نرفته بود الا روز بدر که از پیش فر
یشتگان رفته بود ومجروح گشته بود پس چون درست گشت دیگر باره بحرب خندق
امد فزعی وخوفی وبیمی عظیم از امدن او بر دل مسلمانان در امد ودر ان حرب خندق
بیست ویک روز بتیر وسنگ بود روز بیست ودوم جنگ مصاف بود پس عمرو ا
بن ود بکنار خندق امد ومبارز خواست از مسلمانان کس اجابت نکرد دیگر
باره مبارز خواست کس اجابت نکرد تا هفت بار اخر بار هفتم رسول صلی الله
علیه وسلم علی را بخواند وپیش خویش بنشاند وگفت یا علی بر اسپ نشین وذو الفقار
بردار وپیش عمرو ابن ود رو ومردانه شو واز قد وقامت ومنظر وی باک مدار

که من از خدای تعالی بخواهم تا خدای عز وجل ترا نصرت کند و با خدای تعالی شر
او بر دست تو از مسلمانان کفایت کند امیر المؤمنین علی رضی الله عنه برنشست و بیر
ون راند و پیش عمرو بن ود رفت هردو بیکدیکر رسیدند ویکدیکر بدیدند
علی رضی الله عنه کفت یا عمرو سمعت انک عهدت الله تعالی لا تدعوک احد من قریش الی
حبس الا اخذت منه احدهما کفت یا عمرو من شنیدم که پیش کعبه با خدای
تعالی عهد کرده و از خدای تعالی پذیرفته که هر قریشی که از تو دو حاجت بخواهد
تو از آن دو حاجت یکی روا کنی کفت بلی یا علی من این عهد کرده ام و من این شغل
از خدای تعالی پذیرفته ام کفت اکنون تو دانی که من از قریشم پس اکنون از تو
دو حاجت می بخواهم اکر هردو حاجت روا کنی و اکرنه باری تو یک حاجت روا
کن می خواهم که تو بدین ساعت بوحدانیت خدای تعالی و برسالت محمد مصطفی
مقر آیی کفت این حاجت روا نمی کنم دکر چه می خواهی کفت آنک تو این هردو لشکر
را با یکدیکر رها کنی و تو هم بدین ساعت با شهر مکه روی کفت اجابت کردم
ولیکن آنکاه که سر ابو بکر و عمر و عثمان ببرم کفت یا عمرو تا سر مرا نبری تو سر
ایشان چکونه بری کفت ای علی تو جوانی و تو هنوز جهان ندیده من نمی پسندم
که سر ترا ببرم علی کفت من باری نمی پسندم که درین ساعت بتوفیق خدا
ی عز وجل و بدعای مصطفی سر ترا ببرم قال فحمی عمروا وعند ذلک نزل
عن فرسه وعقره وضرب علی وجهه عمرو بن ود چون این سخن بشنید
کرم کردید و در آن فرط شقاوت و ضلالت بر خود بپیچید و پیاده کشت
و اسپ را پی کرد و بکذاشت و قصد علی کرد علی رضی الله عنه پیاده کشت
و با وی بکوشید کردی و غباری از آن کوشیدن ایشان بدید آمد که از هر
دو لشکر هیچ کس علی را و عمرو را نمی دید پس علی رضی الله عنه درمیانه فرصتی

یافت

یافت و بیک زخم ذو الفقار یک پای او بوزن صد و بیست من از زین
از بن بند از تن وی بیفکند علی رضی الله چون دانست که پای عمرو ا
بن ود از تنش جدا کرد بر روی آن بکردانید عمرو ا در آنچنان وقت
پای خویش بدست خویش برداشت و صد و بیست کام از پس علی بینداخت
انداختنی که اکر علی زراستی راه برنکشتی علی را بدان زخم بکشتی پس علی
رضی الله عنه دیکر باره باز کرد یدو سر عمرو ا بن ود بیک زخم دیکر سرش
را ببرید فکبر رسول الله صلی الله علیه وسلم وقال لوقفة علی مع عمرو بن ود خیر
من عبادة امتی الی یوم القیامة رسول صلی الله علیه وسلم تکبیه کرد وکفت یاران
من این ایستادن علی با عمرو بن ود بهتر است از عبادت همه امت من
تا قیامت **فصل اندر وصایای رسول صلی الله علیه وسلم امیر المؤمنین علی رضی الله عنه**
این اخبار وصایا جمله استادم صاین الدین عمر ابن عیسی اطال الله بقاه شنیده است از
شیخ امام رفیع الدین کافی الاسلام حمکان بن علی المرندی رحمة الله علیه اندر ماه
ذالحجه سنة خمس وخمسین وخمسمایه از رواة ثقات از نقله اخبار از اصحاب
ابرار از سید مختار صلی الله علیه وسلم **خبر اول** صه علی بن ابی طالب رضی الله عنه روایت
کند از رسول صلی الله علیه وسلم که کفت یا علی ایما احب الیک اعطیک خمسمایة شاة او اعلمک
خمس کلمات فیهن صلاح دینک ودنیاک قل اللهم اغفر لی ذنبی و وسع لی خلقی وطیب کسبی
وقنعنی بما رزقتنی ولا تذهب بنفسی الی شیء صرفته عنی کفت یا علی کدام دوستر
داری آنک پانصد کوسفند بتو دهم یا آنک پنج کلمه ترا بیاموزم که صلاح دین
و دنیای تو اندران باشد یکی بار خدایا بیامرز کناهانم و خلقم نیکو و فراخ
کردان و کسب من پاکیزه بکن و بدانچ روزی من کردی مرا قناعت و نفس مرا
بدانچیزی مشغول مکردان که تو از من بکردانیدی **خبری** دیکر ش

فصل اندر وصایاء رسول صلی الله علیه وسلم امیر المؤمنین علی رضی الله عنه
خبر اول
۲

بروايت امير المومنين علي رضي الله عنه كه رسول صلى الله عليه وسلم كفت يا علي لم تكن
حبرة الا ستبعتها عبرة كفت يا علي هيچ شادي نباشد مكر از پيش كريستن
باشد **خبري** ديكرست بروايت علي رضي الله عنه كه رسول صلى الله عليه وسلم
كفته است يا علي ان الله تعالى امرني ان اتخذ ابا بكر ابا وعمر مشيرا وعثمان
سندا وانت يا علي ظهرا انتم اربعة قد اخذ الله تعالى ميثاقكم في ام الكتاب
لا يحبكم الا مؤمن ولا يبغضكم الا فاجر ردي انتم خلفاء نبوتي وعقد
ذمتي وحجتي علي امتي كفت يا علي خداي تعالى مرا فرموده است كه ابا بكر را
بپدر فرا كيرم وعمر را مشورت با وي كنم وعثمان را پشت بوي باز
دهم وتو يا علي پشت مني شما چهار يار منيد كه خداي تعالى عهدي
وميثاقي كرفته است با شما كه شما را دوست ندارد مكر مومني وشما را
دشمن ندارد مكر فاجري بدي شما خليفتان نبوت منيد وبسته عهد
منيد وحجت منيد بر امت من **خبري** ديكرست بروايت عمر بن الخطاب
رضي الله عنه از رسول صلى الله عليه وسلم كفت يا علي انت اول المسلمين اسلاما واول المؤ
منين ايمانا وانت مني بمنزلة هرون من موسى كفت يا علي تو اول مسلماني
باسلام تو اول بار واول مومناني بايمان تو اول بار وتو مرا بجاي هاروني
از موسى عليهما السلام **خبري** ديكر بروايت علي بن ابي طالب رضي الله عنه
كه رسول صلى الله عليه وسلم كفت يا علي انما انت بمنزلة الكعبة تؤتى ولا تاتي فان اتاك هولاء
القوم فسلموا لك هذا الامر فاقبله منهم وان لم ياتوك فلا تاتهم كفت يا علي تو
علي تو بمنزله كعبه كه همكان بكعبه روند وكعبه بهيچ جاي نرود اكر اين قوم بپيش
تو ايند واين شغل خلافت بتو بسپارند از ايشان بپذير واكر بپيش تو نيايند
تو بپيش ايشان مرو **خبري** ديكر بروايت عبد الله بن عمر رضي الله عنه كه رسول

صلى الله عليه وسلم كفت يا علي انت في الجنة وسيكون قوم لهم نبز يقال لهم الرافضة فا
ن لقيتهم فانهم مشركون لا يرون جمعة ولا جماعة ويسبون ابا بكر وعمر كفت
يا علي تو بهشتي وكروهي باشند ايشان را لقبها باشد ايشان را رافضي كويند
اكر ايشان را دريابي بكش ايشان را كه ايشان مشركانند نه ادينه بينند ونه جما
عت وبدي كويند ابو بكر وعمر را **خبري** ديكر بروايت از علي بن ابي طا
لب رضي الله عنه كه رسول صلى الله عليه وسلم كفت يا علي سالت الله تعالى ثلثا ان
يقدمك فابى علي الا ان يقدم ابا بكر كفت يا علي بخواستم از خداي تعالى كه ترا
مقدم كرداند واول خلافت بتو دهد خداي تعالى مرا منع كرد از اين وابو بكر را را
مقدم كردانيد **خبري** ديكر بروايت عبد الله بن عباس رضي الله عنه كه رسول
صلى الله عليه وسلم كفت يا علي ان الله تعالى زوجك فاطمة وجعل صداقها الارض فمن مشى
عليها مبغضا لك مشى حراما كفت يا علي خداي تعالى فاطمه را بزني بتو داد
وكابين وي زمين كرده است هر كه بر زمين رود وترا دشمن دارد رفتن وي بر زمين
حرام كرده است **خبري** خبري ديكر بروايت عمار بن ياسر رضي الله عنه كه كفت
رسول صلى الله عليه وسلم يا علي ان الله تعالى زينك بزينة لم يتزين الخلائق بزينة هي احب اليه
منها الزهد في الدنيا وجعل الدنيا لا تنال منك شيئا كفت يا علي خداي تعالى ترا
ارايشي وزينتي داده است كه هيچ كس را نداده است وخداي تعالى دوست دارد بترك
دنيا كفتن وچنان تقدير كرد كه از دنيا بتو هيچ نخواهد رسيدن **خبري** ديكر بروا يت
علي بن ابي طالب رضي الله عنه كه رسول صلى الله عليه وسلم كفت يا علي لا ترج الا ربك ولا تخف
الا ذنبك يا علي لا تستحي اذا سئلت شيئا لا تعلم ان تقول الله تعالى اعلم كفت
يا علي هيچ اميد مدار مكر بخداي خويش ومترس مكر از كناه خويش يا علي شرم مدار
اكر از تو چيزي پرسند كه نداني بكويي كه خداي تعالى داند **خبري** ديكرست

بروايت علي رضي الله عنه كه رسول صلي الله عليه وسلم كفت يا علي لا تكن لييما ولا بخيلا و
عليك بالبشر والحسن والكرم والسخا ان المؤمن لين سخي وان المنافق خشن
لييم ان السخي من امتي يذوب ذنوبه كما يذوب بالشمس الجليد كفت يا علي
لييم وبخيل مباش و بر تو باد كه روي خوش داري ونيكو داري وكريم طبع باشي و
سخاوت كني كه مومن نرم وسخي باشد ومنافق سطبر طبع وشوم باشد كه سخي
امت مرا كناهان وي كداخته شود چنانكه افتاب يخ را بكدازد **خبري** ديكر
بروايت ابو موسي رضي الله عنه كه رسول صلي الله عليه وسلم كفت يا علي اني رضي لك ما ارضي
لنفسي واكره لك ما اكره لنفسي لا تقراء القران وانت جنب ولا انت راكع ولا انت
ساجد ولا تصلي وانت عاقص شعرك كفت يا علي من هرچ بتو پسندم بخود همان پسندم
وهرچه ترا كراهيت دارم خود را همان كراهيت دارم بايد كه نخواني وتو جنب
باشي ونه اندر ركوع باشي ونه اندر سجود باشي ونماز مكن وموي تو بسته باشد
خبري ديكر بروايت علي بن ابي طالب رضي الله عنه كه رسول صلي الله عليه وسلم كفت
يا علي كن غيورا فان الله يحب الغيور وكن سخيا فان الله تعالي يحب السخاء
وكن شجاعا فان الله تعالي يحب الشجاعة وان امرؤ سالك حاجة فاقضيها له فا
ن لم يكن لها اهلا كنت لها اهلا كفت يا علي صاحب غيرت باش كه خداي تعالي دوست
غيورست وسخي باش كه خداي تعالي دوست دارد سخاوت كردن را ومردانه باش
كه خداي تعالي مردانكي را دوست واكر مردي از تو حاجتي خواهد واكر حاجت
ورا كه او سزاوار آن نباشد تو او را سزاوار باشي **خبري** ديكر بروايت
علي بن ابي طالب رضي الله عنه كه رسول صلي الله عليه وسلم كفت اذا اكتسب الناس انواعا
ليتقربوا بها الي ربنا فاكتسب انت انواع العقل تسبقهم بالزلف والقدرة والدر
جات في الدنيا والاخرة يا علي چون مردمان كسب كنند تا از آن كسب تقرب

كنند

تقرب كنند بر رويشان ما واحسان كنند تا بدان خود را بحضرت الهيت جل جلا
له نزديك كردانند تو كسب كن عقل را تا بدينشان سبق بري بنزديكي وقدر وجاه ودر
جات اندر دنيا واخرت **خبري** ديكر بروايت علي بن ابي طالب رضي الله عنه كه رسول
صلي الله عليه وسلم كفت يا علي اكر درد سر ترا رنجور دارد هر دو دست بر سر نه ولخر سوره
الحشر بخوان از انجا كه لو انزلنا هذا القران علي جبل تا اخر سوره **خبري**
ديكر بروايت علي بن ابي طالب رضي الله عنه كه رسول صلي الله عليه وسلم كفت يا علي
الصق كلك الي الارض اذا قتل عثمان وادع الي سبيل ربك بالحكمة والموعظة
الحسنة يا علي پشت بر زمين نه چون عثمان را بكشتند بخوان خلق را بدين خداي
خويش بحكمت وپند نيكو يعني قران **خبري** ديكر بروايت انس بن مالك رضي
الله عنه كه رسول صلي الله عليه وسلم كفت يا علي اياك والكذب وان ظننت انه ينجيك
وعليك بالصدق وان ظننت انه موبقك كفت يا علي دور باش از دروغ كفتن
واكرچه كمان بري كه ترا برهاند وبر تو باد راست كفتن واكرچه كمان بري كه ترا هلاك
خبري ديكر بروايت علي بن ابي طالب رضي الله عنه كه رسول صلي الله عليه وسلم كفت
يا علي كل الثوم نيا فلولا ان الملك ياتيني لاكلته كفت يا علي سير بخور خام
اكرنه از بهر فريشتكان بودي كه پيش من مي ايند من نيز بخوردمي **خبري**
ديكر كه كفت يا علي خذ هذا الفص وتختم به واكتب عليه نحن بالله ولله وايا
ك والبجادي فان تحت كل بجادي شيطانا كفت يا علي بستان اين نكين انكشتري
عقيق كن وبر انجا بنويس نحن بالله ولله ودور باش از نكين بجاده كه زير هر بجا
دهء شيطاني **خبري** ديكر بروايت علي بن ابي طالب رضي الله عنه كه رسول
صلي الله عليه وسلم كفت يا علي خمس كلمات علمنيهن جبريل عليه السلام اعلمك هن احب
اليك ام امر لك بخمسة اعنز قال قل يا رازق المقلين ويا راحم المساكين ويا مجيب

المضطرين يا ولي المؤمنين ارحمني يا ارحم الراحمين كفت يا علي پنج كلمه
است كه مرا جبرييل عليه السلام اموخته است اين دوست تو داري كه اين بتو اموزم يا
بفرمايم يا پنج بر بتو دهند بگوي يا روزي ده درويشان يا امرزنده مسكينان
يا اجابت كننده درماندكان يا دوست ومشفق مومنان بر من رحمت كن يا
رحيم تر از همه رحيمان **خبري** ديكر بروايت علي بن ابي طالب رضي الله
عنه كه رسول صلى الله عليه وسلم كفت يا علي ان وليت هذا الامر بعدي فاخرج اهل
نجران من جزيرة العرب يعني يهودا كفت يا علي اكر خلافت بتو رسد
از پس من اهل نجران را از جزيره عرب بيرون كن يعني جهود بودند
خبري ديكر بروايت علي بن ابي طالب رضي الله عنه كه رسول صلى الله عليه وسلم
كفت يا علي خذ الشارب وقص الظفر وانتف الابط وحلق العانة يوم الخميس
والطيب واللباس يوم الجمعة كفت يا علي پنج شنبه شارب وناخن بكير و
موي كش بكن وخويشتن پاك كن يعني موي عانه بتراش وخويشتن خوش بوي
كن وجامه نيكو پوشيدن روز ادينه **خبري** ديكر بروايت از نظام الدين
رحمه الله از عبد الواحد بن الفضل الفاعدي از جدش ابو القاسم كوكابي باسنا
د از موسى بن جعفر از پدرش از جدش كه رسول صلى الله عليه وسلم كفت علي را رضي
الله عنه يا عليك بالعدس فكله فانه قد بارك فيه سبعون نبيا اخرهم
عيسى بن مريم عليهما السلام كفت يا علي بر تو باد بعدس خوردن كه مرجو پيغا
مبر اخورده اند هفتاد پيغامبر ودعا كرده اند ببركت ان اخر ان پيغامبران
عيسى بن مريم عليهما السلام **فصل في الاخبار المنقولات في شان امير المؤمنين**
علي بن ابي طالب رضي الله عنه اول خبر انست كه ابو هريره رضي الله عنه روايت كند
از رسول صلى الله عليه وسلم كه كفت لما عرج بي الى السماء رايت مكتوبا على ساق العرش

لا اله

لا اله الا الله انا وحدي خلقت جنة عدن بيدي ومحمد صفوتي من خلقي ايدته
بعلي ونصرته به كفت ان شب كه مرا بمعراج باسمان بردند ديدم نبشته بر
ساق عرش كه منم خداوند كه نيست بجز از من خداي ديكر منم خداوند كه
بهشت عدن افريدم بيد قدرت خويش ومحمد مصطفى بركزيده منست از ميان
افريدكان من اورا قوي كردم بعلي بن ابي طالب ونصرتش كردم بوي **خبري**
ديكر سلمان فارسي رضي الله عنه روايت كند از رسول صلى الله عليه وسلم كه كفت اذا كان
يوم القيامة ضربت لي قبة من ياقوتة حمراء على يمين العرش وضرب لا
براهيم الخليل قبة من ياقوتة خضراء على يسار العرش وضربت فيما بيننا
لعلي بن ابي طالب قبة من لؤلؤة بيضاء فظنكم بحبيب بين خليلين كفت
روز قيامت باشد قبه از بهر من بزنند از ياقوت سرخ بر راست عرش
واز بهر ابراهيم خليل بزنند از ياقوت سبز بر چپ عرش و قبه ديكر بز
نند ميان من وابراهيم الخليل از مرواريد سپيد از بهر علي رضي الله عنه چه
كمان بريد بحبيبي ميان دو خليل **خبري** ديكر رست كه بلال حبشي رضي
الله عنه كو يطلع علينا رسول صلى الله وسلم ووجهه كالقمر في ليلة البدر فقام
اليه عبد الرحمن بن عوف فقال فداك ابي وامي يا رسول الله ما هذا النور قال بشا
رة اتتني من ربي عز وجل لاخي وابن عمي وزوج ابنتي علي رضي الله عنه ان الله تعالى لما
زوج علي بفاطمة امر رضوان خازن الجنة ان هز شجرة طوبى فهزها فنثرت
رقاقا يعني صكاكا بعدد محبينا اهل البيت وانشاء ملايكة من نور ودفع
الى كل ملك صكا فاذا استوت الملايكة باهلها ماجت الملايكة في الخلايق فلا يلقى محب
لنا اهل البيت محضا الا دفعت اليه صكا فيه فكاكه من النار بلال حبشي
رضي الله عنه كفت رسول صلى الله عليه وسلم برامد بر ما وروي او چون ماه اندر شب

من تحتها

چهاردهم عبد الرحمن ابن عوف پیش وی برخاست وگفت ما در وپدر من
فدای تو باد یا رسول الله این چه نور است گفت که بشارتی است که بمن امده است از
خداوند من جل جلاله برادر مرا وعم زاده مرا وشوهر دختر مرا علی بن ابی طا
لب رضی الله عنه که خدای تعالی چون علی فاطمه را بخواست بزنی بفرمود رضو
ان را خزینه دار بهشت را که درخت طوبی را بجنبان بجنبانید نثار فرو امد
از درخت قبالها بعدد دوستان ما وخدای تعالی بدید اورد فریشتگان
را از نور وی وهمه فریشته از ان قبالهٔ بدا دپس هر فریشته که دوستان
ما را وخاندان ما را بینترا ازان قباله بوی دهند دران قباله نوشته که دوستان
ومحبان مصطفی وخاندان وی ازاد کشته اند از دوزخ **خبری** دیکر عبد الله
بن عباس رضی الله عنهما روایت کند از رسول صلی الله علیه وسلم که گفت اذا کان یوم القیامة
جمعت انا والانبیاء فی صعید واحد ثم نادی مناد من تحت العرش یا معاشر الانبیا
تفاخروا بالاخوة فافتخر باخوی علی وجعفر رضی الله عنهما گفت چون روز قیا
مت باشد مرا وجمله انبیا را اندر یک مقام جمع کنند انکه منادی بانگ کند که ای
پیغامبران فخر اورید ببرادران من که محمدم فخر اورم بدو برادر من علی وجعفر
پسران ابو طالب **خبری** دیکر عبد الله بن عباس رضی الله عنهما کوید اندر تفسیر
این ایت که حق تعالی همی کوید سیجعل لهم الرحمن ودا زود بود که بدهد خدا
ی تعالی ایشان را ودا وود دوستی علی بن ابی طالب رضی الله عنه **خبری**
دیکر بروایت ابو یعلی ازجدش که رسول صلی الله علیه وسلم برادری دامیان اصحابان
وبفرمود که تا دو کس دو کس دست یکدیکر بکیرند وبیرون روند وعلی را رضی الله عنه
بازپس همی داشت تا بدید که علی را برادر کس نبود پس گفت یا علی وندانستی که
ترا از بهر چه بازپس داشتم تو برادر منی ومن برادر توام اکر کسی از تو چیزی

پرسد

پرسد کو من بنده ام وبرادر محمدم واین دعوی نکند مکر دروغ زنی **خبری**
دیکر زید روایت کند که رسول صلی الله علیه وسلم اشرف من ثنیة ومعه عمه العباس
وحمزة وعلی وجعفر وعقیل بن ابی طالب رضی الله عنهم وهو فی دار الارض فی ارض
له یعملون فیها قال لعمیه اختار من هولاء الثلث فقال احدهما اخترت جعفر وقال
الاخر اخترت عقیلا فقال خیرتکما فاخترتما واختار الله تعالی علیا گفت رسول
صلی الله علیه وسلم بیامد از ثنیه وبا او عم او حمزه وعباس وعلی وجعفر وعقیل پسران
ابو طالب واندر زمینی بودند که کار همی کردند پس رسول صلی الله علیه وسلم عباس وحمزه را گفت
ازین سه برادران هر یکی یکی اختیار کنید یکی گفت جعفر را اختیار کردم ویکی گفت
عقیل را اختیار کردم رسول صلی الله علیه وسلم گفت برکزیدید انچ اختیار شما بود وخدای عز
وجل از بهر من علی را اختیار کرد **خبری** دیکر انس ابن مالک رضی الله عنه کوید نشسته
بودیم پیش رسول صلی الله علیه وسلم اذ رایتنا رجلا من الانصار یعرف بابی عقال له یا
رسول الله من خیر الناس بعدک قال ابو بکر قال ثم من قال عمر قال ثم من قال عثمان قال
ثم من قال علی قال یا رسول الله لم جعلت العلی رابع القوم وهو اخوک وابن عمک قال
ویحک یا باعقال اما علمت ان الله تعالی خلق وبعث القصابة بنی واربع وعشرون
الف نبیا جعلنی خاتمهم قال نعم قال فما ضرا ذکنت خاتم الانبیاء وما ضار علیا
اذا کان رابع الخلفاء اعلم یا باعقال ان الله اعطانی ثواب من امن بالله منذ یوم خلق
الله ادم الی ان تقوم الساعة واعطی ابا بکر من امن به منذ یوم بعثت الی ان تقوم الساعة
واعطا علی بن ابی طالب ثواب من عبد الله تعالی فی شرق الارض وغربها انس ابن
ابن مالک رضی الله عنه کوید نشسته بودیم پیش پیغامبر صلی الله علیه وسلم دیدم مردی را
از انصاریان نام وی ابو عقال گفت یا رسول الله کیست بهترین مردمان از پس
تو گفت ابو بکر صدیق گفت انکه گفت عمر فاروق گفت انکه عثمان ذالنورین گفت انکه

گفت علی گفت یا رسول الله چراست که علی را از بین فکندی و چهارم
قوم کردی و او برادر توست و عم زاده توست رسول صلی الله علیه وسلم گفت
یا باعقال ندانستی که خدای تعالی بیافرید و بفرستاد صد هزار و بیست
و چهار هزار پیغامبر و مرا اخر ایشان فرستاد بو عقال گفت علی
یا رسول الله گفت چه زیان داشت مرا که مهر پیغامبرانم و چه زیان دارد
علی را که چهارم خلفا باشد بدان یا باعقال که خدای تعالی مرا براد
ثواب هر که بگروید بخدای تعالی از ان وقت که خدای تعالی ادم را
علیه السلام بیافرید تا ان وقت که قیامت برخیزد و بداده است
ابو بکر را صدیق ثواب انکس که ابو بکر را دوست دارد از ان وقت که مرا پیغا
مبری فرستادند تا ان وقت که قیامت باشد و بداده اند علی را ثواب
انکسی که خدای تعالی را پرستد و عبادت کند از شرق تا بغرب خبر
دیگر هم انس بن مالک رضی الله عنه روایت کند از رسول صلی الله علیه وسلم
گفت نحن فی القیامة رکبان اربعة والخلایق عطاش جیاع عراة انا
علی فرسی البراق وصالح علی ناقة الله وفاطمة علی ناقتی الغضبا
وعلی بن ابی طالب علی ناقة من نوق الجنة باطنها من عفو الله وظا
هرها من رحمة الله علی راسه تاج له ثمانون رکنا یضی من ذلک الجنان
الثمار وهو فی القیامة ینادی امامی لا اله الا الله محمد رسول الله ولا
یمر بملاء من الملایکة الا قالوا انبی مرسل ولا یمر بملاء من الانبیاء الا
قالوا ملک مقرب فاذا النداء من قبل الله تعالی یا اهل الموقف ما ذا علک مقرب ولا
نبی مرسل هذا علی بن ابی طالب ان یرکن اللوی بین یدی العرش فیقول یا رب نحن
وشیعتک یقول یا علی محبیک فیک او محبیک فی فیقول یا رب منا ردنی لکل وجهک

احبنی

احبنی فیقول نادی بالموقف این محبی ابا بکر و عمر فیتبع علی مثل ربیعة
ومضر رسول صلی الله علیه وسلم گفت ما اندر قیامت چهار سوار باشیم و خلایق
جمله تشنه و گرسنه سر برهنه و پا برهنه من بر اسپ من براق سوار باشم و صالح
پیغامبر بر براق ناقه خدای سوار باشد و فاطمه بر اشتر غضبا سوار باشد و علی
بن ابی طالب بر اشتری سوار باشد از اشتران بهشت باطن وی از عفو خدای تعالی و
ظاهر وی از رحمت خدای تعالی بر سر وی تاجی نهاده که هشتاد رکن دارد روشنی ان از هشت
بهشت باشد و او اندر قیامت منادی پیش من بانگ کند لا اله الا الله محمد رسول الله
و نگذرد بهیچ فرشته از فرشتگان الا که گویند این پیغامبر مرسل است و بهیچ
پیغامبری از پیغامبران نگذرد الا که گویند این فرشته مقربست که ندا از قبل
خدای تعالی در اید گوید یا اهل الموقف این نه فرشته مقربست و نه پیغامبری
مرسل این علی بن ابی طالب است تا علم برگیرد و پیش عرش اید گوید بار خدایا یاد
شاها ما و گروه تو گوید یا علی دوستان تو اندر تو یا دوستان تو از بهر من
گوید بار خدایا پروردگارا هر که مرا دوست دارد از بهر تو دوست دارد انگه گوید
منادی اندر موقف قیامت کجا اند دوستان ابو بکر و عمر چندان که عدد قبیله
ربیعه و مضر تبع علی شوند خبری دیگر است که حسن بن علی رضی الله
گوید انصرف ابی علی من المسجد و ینظر الی ابی بکر الصدیق رضی الله عنهما
وابو بکر ینظر الی ابی وابی ینظر الی ابی بکر فقال له یا ابا بکر ما لی ار
یک تطیل النظر الی قال نعم سمعت رسول الله صلی الله علیه وسلم وهو یقول لا یجوز
الصراط فی القیامة الا من کان معه جواز من علی بن ابی طالب فقال
یا ابا بکر بشرتنی فهل ابشرک قال نعم قال اوصی رسول الله صلی الله علیه وسلم الی
سرا فقال صلی الله علیه وسلم یا علی لا تعطی الجواز فی القیامة الا لمحبی ابی بکر وعمر

حسن بن علي رضي الله عنهما كويد پدر من از مسجد بازكشت واندر روي ابوبكر
مي نكريست وابوبكر اندر روي پدر من مي نكريست وپدر من باز بوي نكريست
وكفت يا ابابكر چه بود مرا چنين در از من همي نكري كفت اري از بهر ان مي نكرم
كه از رسول صلى الله عليه وسلم شنيدم كه كفت روز قيامت بر صراط راه ندهند مكر كسي را
كه با وي جوازي از علي بن ابي طالب انكه پدر من علي كفت يا ابابكر مرا بشارت دادي
من نيز ترا بشارتي دهم كفت بلي كفت يا ابابكر رسول صلى الله عليه وسلم مرا وصيت كرد
پنهان از قوم وكفت يا علي روز قيامت اماده وجواز بر صراط مكر دوستان
ابوبكر وعمر را رضي عنهما خبري ديكر عبد الله بن عباس رضي الله عنهما كفت بعث
النبي صلى الله عليه وسلم عليًا الى اليمن فقال علمهم الشرايع واقض بينهم قال لا علم لي بالقضاء
قال فدفع في صدره فقال اللهم اهده للقضاء فناهم عن الدباء والحنتم والمزفة
كفت رسول صلى الله عليه وسلم علي را بيمن فرستاد وكفت بياموز ايشان را
علم شريعت وحكم كن ميان ايشان علي كفت يا رسول الله مرا در حكم
كردن درميان خلق علم نيست پس دست عزيز بر سينه وي باز نهاد
وكفت خداوندا راه راست وي را بنماي خبري ديكر حسان كويد
اندر مسجد كوفه شدم وعلي بن ابي طالب رضي الله عنه بر منبر بود وخطبه
مي كفت مردم را وهو ينادي باعلا صوته يا ايها الناس يا ايها الناس
يا ايها الناس انكم تكثرون في وفي ابن عفان وان مثلي ومثله كما قال الله
تعالى ونزعنا ما في صدورهم من غل اخوانا على سرر متقابلين لا يمسهم
فيها نصب وما هم منها بمخرجين كفت اي مردمان اي مردمان
اي مردمان اي مردمان شما بسيار مي كوييد اندر من واندر پسر
عفان مثل من ومثل وي چنانست كه خداي تعالى همي كويد اندر كلام مجيد وبيرون

يعني فرماني

اورديم

اورديم انچ در دلهاي ايشان بود از خيانت برادران بر تختها روباروي نشسته هيچ رنجي
بايشان نرسد وهركز از بهشت بنيايند خبري ديكر جابر بن عبد الله كويد رضي الله عنه كه
رسول صلى الله عليه وسلم كان بعرفات وعلي بن ابي طالب رضي الله عنه تجاه فقال يا رسول علي
ادن مني وضع جسمك في جسمي خلقت انا وانت من شجرة انا اصلها وانت فرعها والحسن والحسين
اغصانها فمن تعلق بغصن منها ادخله الله تعالى الجنة يا علي لو ان امتي ابغضوك
لاكبهم الله تعالى على مناخرهم في النار كفت رسول صلى الله عليه وسلم بعرفات بود وعلي ر
ضي الله عنه پيش وي مي امد كفت يا علي نزديك من اي وتن خود بتن من باز نه كه مرا و
ترا از يك درختي افريده اند كه اصل وي از منم وفرع ان توي وحسن وحسين شاخهاي
ان درخت اند هر كه دست در ان شاخي زند ان شاخ وي را ببهشت همي برد يا علي
الكرامت ترا دشمن دارد خداي تعالى بفرمايد فريشتكان را تا ايشان را بر روي وبيني
كشان همي برند بدوزخ خبري ديكر كه رسول صلى الله عليه وسلم دست علي بن ابي طالب بكرفت
وكفت هذا اول من يصافحني ويراني يوم القيامة هذا يعسوب المؤمنين
كفت اين اول كسي باشد كه روز قيامت مصافحة من كند ومرا ببيند روز قيامت
اين هر دانه وپشت مؤمنانست خبري ديكر بروايت بن عازب رضي الله عنه
كويد ما جماعتي با رسول صلى الله عليه وسلم بوديم اندر حجة الوداع حتى اذا كنا بغدير خم
نزلنا قال النبي صلى الله عليه وسلم لي ناد الصلوة جامعه فاجتمع القوم كلهم
ثم قال صلى الله عليه وسلم الست من كل مؤمن من نفسه قالوا بلى قال اليس ازواجي امها
تهم قالوا بلى يا رسول الله ثم اخذ بيد علي فقال هذا مولى لمن انا مولاه اللهم وال
من والاه وعاد من عاداه كفت با رسول بوديم اندر حجة الوداع چون بجاي
كه غدير خم است فرود امديم رسول صلى الله عليه وسلم كفت مرا اواز ده وبكو الصلوة
جامعه پس جمع امدند وجمله ياران انكه كفت نه من اولي ترم هر مومني را از

ي

فت

هر مومني را از نفس خودش گفتند بلي يا رسول الله گفت نه زنان من مادران ايشانند
گفت بلي يا رسول الله آنگاه دست علي بگرفت وگفت اين دوست آنکس است که من
دوست اویم بار خدايا دوست دار آنکس را که وي را دوست دارد ودشمن دار
هر که وي را دشمن دارد خبري ديگر رسول صلي الله عليه وسلم گفت علي را يا علي ان
الله تعالي زينك بزينة لم يزين العباد بزينة احب الي الله تعالي منها وهي زينة الا
الابرار الزهد في الدنيا ولا تنال الدنيا منك شيئا ووهب لك الفقر وجاعلك ترضي
بهم اتباعا ويرضون بك اماما فطوبي لمن احبك وصدق فيك فهم اخوانك في دارك
ورفقاؤك في جنتك گفت يا علي خداي تعالي مزين کرد ترا بزينتي که بندگان خود را ان
زينت وارايش نداده است وان زينت نيک مردانست بترک دنيا گفتن وطمع از
دنيا بريدن نه دنيا بتو رسد ونه تو بدنيا رسي وخداي تعالي ترا درويشي بداد و
راضي کرد بتبع درويشان وراضي اند درويشان بامامي تو وپيش روي تو خنک
انکه ترا دوست دارد واندر تو راست گويد ايشان برادران تواند ورفيقان
تو اند اندر دو سنې تو واما هر که ترا دشمن دارد وبر تو دروغ گويد سزاوار باشد
بر خداي تعالي که او را دروغ زنان برپاي کند خبري ديگر انست که رسول
صلي الله عليه وسلم گفت ان عليا لم يشرك بالله ساعة قط ولم يشرب الخمر ولم يعتقد
اللات والعزي گفت علي يک ساعة بخداي تعالي شرک نياورده است
وخمر نخورده است وبرلات وعزي اعتقاد نکرده است خبري ديگر است
که رسول صلي الله عليه وسلم گفت اجي يوم القيامة وعلي معي وبيده لواء الحمد وعليه
شقتان شقة من السندس وشقة من الاستبرق فقام عليه اعرابي فقال
له فداک ابي وامي يا رسول الله علي يستطيع ان يحمل لوا الحمد قال وكيف لا يستطيع
حمله وقد اعطي خصالا صبرا كصبري وحسن كحسن يوسف وقوة كقوة جبرئيل

جبرئيل عليه السلام وان لواء الحمد بيد علي بن ابي طالب وجميع الخلائق
يومئذ تحت لوائي گفت روز قيامت من مي ايم وعلي با من باشد
ولواء حمد علم شکر بدست گرفته وبروي دو شقه يکي از سندس ويکي
از استبرق اعرابي پيش وي بر پاي خاست وگفت هاذ رويد ر من فداي تو
باد يا رسول الله وعلي تواند که لواء حمد برگيرد گفت وچون نتواند برگرفتن و
او را خصلتهاي نيکو داده اند صبر وي چون صبر منست ونيکوي وي چون نيکو
يي يوسف است وقوة وي چون قوة جبرئيل است ولواء حمد بدست علي
باشد وجمله خلايق روز قيامت زير لواء من باشند خبري ديگرست
که چون علي بن ابي طالب رضي الله عنه از خيبر باز امد رسول صلي الله عليه وسلم
لولا ان يقول فيك طوايف من امتي ما قالت النصاري في عيسي عليه السلام
لقلت فيك قولا لا تمر بملاء الا اخذوا من تراب رجليك وفضل طهورك
يستشفون به ولكن حسبك ان تكون مني بمنزلة هرون من موسي
الا انه لا نبي بعدي فانك تبري ذمتي وتقاتل علي سنتي وانك في الاخرة
مني وانك علي الحوض خليفتي وانك ولمن يكسا وانك ولمن دخل الجنة
من امتي وان محبيک علي منابر من نور مبيضة وجوههم اشفع لهم
ويكونون غدا جيراني وان حربك حربي وسلمك سلمي وسرك سري
وعلانيتك وان ولدک ولدي قال فخر علي ساجدا ثم قال الحمد لله الذي
انعم علي بالاسلام وعلمني القران وحببني الي خير البرية خاتم النبيين
وسيد المرسلين احسانا وتفضلا گفت اگر نه انستي که گروهي اندر ان
ي گفتندي که ترسايان اندر عيسي عليه السلام من اندر حق تو بگفتمي گفتار
که هيچ گروهي نگذشتي الا که خاک از زير پاي تو بتبرک برگرفتندي

وايي كه از وضوء تو زيادت امده بي دارو كردندي ولكن كفايت است ترا كه از
من بجاي هروني از موسي الا انك از پس من پيغامبري نباشد **خبري** ديكر
وترا بر سنت بكشند و تو اندر لخوت از مني و تو بر حوض من باشي و تو اول كسي
باشي كه ترا بپوشانند بلباس بهشت و اول كسي باشي كه اندر بهشت شوي از امت
من و دوستان تو بر منبرها باشند از نور روي هاي سپيد و من ايشان را شفا
عت كنم و فردا همسايكان من باشند و كروه تو كروه من باشند و صلح تو صلح
منست و نهان تو نهان منست و اشكار تو اشكار منست و فرزند تو فرزند
منست علي رضي الله عنه سر بسجده نهاد انكه كفت الحمد لله شكران خداي را كه نعمتي مرا
ارزاني داشت چون اسلام و قران مجيد بياموخت و دوستي من اندر دل بهترين مر
دمان افكند كه مهتر پيغامبران است و مهتر مرسلان است اين احسان از وست
و فضل و كرم از وست **خبري** ديكر ابو بكر صديق رضي الله عنه كفت جيت
انا و عمر و عثمان نريد منزل عايشه نسئل عن رسول الله صلى الله عليه وسلم فلما صرنا الي
الباب فاذا انحن بافعي ما رايت باعظم منها خلقا فتواجعنا فقال ابو بكر ما كان
يصلح لهذا الا علي بن ابي طالب فانه رجل هيوب قال فالتفت عمر فقال يا ابا بكر
هذا علي بن ابي طالب فلما دنا قال له ابو بكر ما تري الا هذه الافعي ففتح كمه و
قال هاهنا ادخل قال فطاطا راسه ذليلا ثم دخل في كم علي رضي الله عنه فضم علي كمه
عليها قال ابو بكر رضي الله عنه فدخلت علي رسول الله صلى الله عليه وسلم ومعي عمر
وعثمان فقال رسول الله صلى الله عليه وسلم ما فعل علي فاذا علي قد دخل فقال النبي صلى الله عليه وسلم
ما في كمك يا ابا الحسن فقال له افعي كان علي الباب عارض لابي بكر و عمر و عثمان
فتبسم رسول الله صلى الله عليه وسلم ثم قال يا ابا الحسن ليس هذا افعي و انما هو ملك عصي
الله تعالي فمسخه الله افعي و انما كان و اقفا اليراك فيستشفع بك علي ان اشفع

له الي الله تعالي فيرده كما كان وقد شفعني الله تعالي فتح كمك ففتح علي كمه فاذا
هو طير اخضر يطير و هو يقول صدق محمد صدق محمدا صدق محمد صلى الله عليه وسلم
ابو بكر كفت من و عمر و عثمان رضي الله عنهم مي امديم بحجره عايشه رضي الله عنها تا
رسول صلى الله عليه وسلم را بطلبيم چون بنزديك در رسيديم نكاه كرديم اژدهاي ديديم عظيم كه من هركز
اژدهاي ديكر مثل ان نديده بوديم بترسيديم و باز كرديديم من كفتم علي بن ابي طالب اينجا بايستي
كه او مردي هيوب است كه او مر ما را تا دفع اين اژدها بكردي كفت عمر باز پس نكريست
كفت يا ابا بكر علي بن ابي طالب اينك از پس ما همي ايد چون نزديك امد ابو بكر كفت يا علي
مي بيني اين اژدها را كه ما را از سهم و بيم باز كردانيد چون علي اژدها بديد سر استين
باز كرد و كفت اينجا بيا و اندر استين من شو كفت اژدها سر بر زمين نهاد و ذليلي نمود
انكه در استين علي رفت علي رضي الله عنه استين كم كرفت ابو بكر رضي الله عنه كفت اندر
پيش رسول صلى الله عليه وسلم شديم و عمر و عثمان با من بودند رسول صلى الله عليه وسلم كفت
يا ابا بكر علي چه كرد چون نكاه كرديم علي رضي الله عنه انجا ايستاده بود رسول صلى
الله عليه وسلم كفت يا ابا الحسن چيست اندر استين تو است كفت يا رسول الله اژد
هاي است كه بود پيش كه بر در پيش ابو بكر و عمر و عثمان اشكارا شده بود رسول
صلى الله عليه وسلم بخنديد كفت يا ابا الحسن ان نه اژدهاست كه ان فرشته است
كه بر خداي تعالي عاصي شد خداي تعالي روي وي مسخ كرد و با اژدها كرد اينك
و اينجا بر در خانه ما ايستاده بود تا ترا ببيند و ترا پيش من بشفاعت اورد
تا من بخداي تعالي شفاعت كنم تا او را بجاي خود رساند چنان كه با اول بود
و من شفاعت كردم بخداي تعالي اكنون سر استين باز كن علي رضي الله عنه سر استين
باز كرد چون نكاه كردم مرغي سبز ديديم كه از استين وي بيرون امد و بپريد و مي كفت
راست كفت محمد صلى الله عليه وسلم راست كفت محمد راست كفت محمد صلى الله عليه وسلم **خبري**

دیگر عبد الله بن عباس رضي الله عنهما گفت از رسول صلی الله علیه وسلم شنیدم که گفت
علي مني بمنزلة راسي من جسدي **خبری** دیگرست که امیر المومنین علي بن ابي طا
لب رضي الله عنه گوید دخلت علی رسول الله صلی الله علیه وسلم فوجدته فرحا فسلمت علیه و جلست
فقلت یا رسول الله اراک فرحا اذا امر جاءک من الله عز وجل فاخبرني افرح به معک
فقال یا علي اخبرني جبریل علیه السلام ان الله تعالی لما خلق جنة عدن غرس فیها بیده
قضیب من یاقوتة حمراء فقال لها اغرسها اثبتي اصلکي واخرجي اغصانک فثبتت
اصلها واخرجت سبع مایة الف الف غصن علی کل غصن سبع مایة الف الف غصن
علی کل غصن سبع مایة الف الف عرق علی کل عرق سبع مایة الف الف قصر من یاقو
تة حمراء في کل قصر سبع مایة الف الف دار في کل دار سبع مایة الف الف بیت في کل
بیت اربع خیام کل خیمة الف فرسخ علی کل خیمة الف باب في کل خیمة سریر علی کل سریر
الف فراش غلظ کل سریر الف ذراع علی کل سریر زوجة بین یدیها اربعین الف وصیف
واربعین الف وصیفة في کل بیت من الطعام والشراب والالوان ما لا عین رات
ولا اذن سمعت ولا خطر علی قلب بشر اعز الله لک ولمحبیک ومحبي ذریتک ومن
ابغضک واعترتک فقد ابغضني ومن ابغضني لم ینل شفاعتي علي بن ابي طا
لب رضي الله عنه گفت اندر پیش رسول صلی الله علیه وسلم شدم او را یافتم شاد وخرم بروی
سلام کردم وبنشستم گفتم یا رسول الله ترا شاد وخرم همي بینم اگر فرماني وامري
از خدای تعالی پیش تو امده است مرا بدان خبر ده تا با تو من نیز شاد شوم گفت یا علي
مرا خبر داد جبریل علیه السلام که خدای تعالی چون بهشت عدن بیافرید واندران
قضیبي بید قدرت خود بنشاند قضیبي از یاقوت سرخ انکه بیخ وبن بزمین فرو بر
وشاخها بیرون اور ان قضیب بیخ وبن بزمین فرو برد وبیرون اورد هفتصد هزار
هزار شاخ بر هر شاخي هفتصد هزار هزار شاخ بر هر شاخي هفتصد هزار هزار

رگ بر هر رگی هفتصد هزار قصر از یاقوت سرخ اندر هر قصری هفتصد هزار هزار
سرای اندر هر سرای هفتصد هزار هزار خانه اندر هر خانه چهار خیمه هر خیمه
هزار فرسنگ بر هر خیمه هزار در اندر هر دری تختی بر هر تختی هزار فراش سطری
هر فراشي هزار گز بر هر تختي حوري اندر پیش وی چهل هزار غلام وچهل هزار کنیز
اندر هر خانه از طعام وشراب والوان های گوناگون انچ چشم ندیده باشند وبگوش
نشنیده باشند وبر خاطر هیچ ادمي وبشری نگذشته باشد رسول صلی الله علیه وسلم گفت
یا علي این درخت وشاخها ورگها وقصرها وسرایها وخانها وخیمها وفراشها
وزنان حوریان با این غلامان وکنیزکان با این طعامها وشرابها ان ترا ودوستان
وذریتان وخاندان تو راسته اند یا علي وهر که ترا دشمن دارد وخاندان وعترت
ترا دشمن دارد انکس مرا دشمن داشته باشد وهر که مرا دشمن دارد شفاعت
من بوی نرسد **خبری** دیگرست بروایت عبد الله بن عباس رضي الله عنهما گفت
لما زوج النبي صلی الله علیه وسلم فاطمة علیا علیهما السلام قالت فاطمة یا رسول
الله زوجتني من رجل فقیر لیس له شيء فقال النبي صلی الله علیه وسلم اما ترضین یا فا
طمة ان الله تعالی اختار من الارض رجلین احدهما ابوک والاخر زوجک گفت
چون رسول صلی الله علیه وسلم فاطمه را بعلي داد بزني فاطمه گفت یا رسول الله
مرا بزني بدرویشي دادی که او را هیچ چیزی نیست رسول صلی الله علیه وسلم گفت یا فا
طمه وتو راضي نباشي که خدای تعالی از دنیا دو مرد را برگزیده است یکی پدر
تو است ویکی شوهر تو است **خبری** دیگر عبد الله ابن عباس رضي الله عنهما
گوید صلی بنا رسول الله صلی الله علیه وسلم ذات یوم صلوة العصر ثم انحرف الی محرابه
فقال یا معشر الخلایق یا معشر المهاجرین والانصار الا اخبرکم بفضایل
لعلي بن ابي طالب رضي الله عنه قلنا بلی نفدیک ابایینا وامهاتنا قال لیلة

نگذشته

اسري بي حبيبي جبرييل رايت في السماء الرابعة خلقا علي سي بو لخلق علي بن طالب
فوقفت انظر فقال لي جبرييل عليه السلام ما وقفك فقلت حبيبي جبرييل هذا
علي بن ابي طالب سبقني الي هذا المكان فقال هذا ليس علي بن ابي طالب ولكن الملايكة
السموات والارض اشتاقت الي علي بن ابي طالب فسالوا ربهم عز وجل فخلق
لهم ملكا علي صورة علي فهم ياتونه ويزورونه ويسلمون عليه شوقا الي علي بن ابي طالب
واذن لي منه وسلم عليه قال فدنوت وسلمت عليه وعانقته وعانقني فشممت
منه رايحة علي بن ابي طالب كفت يك روز رسول صلي الله عليه وسلم نماز ديكر بجماعت
بكرده بود وانكه محراب باز داد وكفت اي كروه مردمان اي جماعت مهاجريان وانصاريان
من شما را خبر دهم بفضيلتهاي ازان علي بن ابي طالب كفتيم بلي كه ما
دران وپدران ما فداي تو باد كفت ان شب كه دوست من جبرييل عليه السلام مرا
بمعراج باسمان برد ديدم اندر اسمان چهارم شخصي بر تختي نشسته چون
شخص علي بن ابي طالب بايستادم واندر وا نكاه كردم مرا كفت جبر
بيل عليه السلام چه ايستادي يا رسول كفتم دوست من جبرييل اين
علي بن ابي طالب است كه پيش از من اين جاي بكرفته است كفت
اين علي نيست وليكن فريشتكان اسمان ارزومند بودند بديدار
علي بن ابي طالب از خداي تعالي خواستند خداي فرشته بيافريد
بر صورت علي پس اين فريشتكان اسمانها پيش وي ايند وزيارت
وي كنند وبروي سلام كنند وارزومندي علي ابن ابي طالب را
نزديك وي رو وسلام كن بر وي نزديك وي شدم بر وي سلام كردم
واورا در بر كرفتم واو مرا در بر كرفت چون بوي او ببوييدم بوي علي از وي
همي امد **شعر** حب علي امام الهدي ۝ يدخلنا الله به الجنة ۝

من خالف القايل في قوله	فخاصم في المحشر السنة
حب علي المرتضي واجب	وسمع قولي فيكم لازب
وقايل الصدق له موقع	جميع خلق في الثري طالب
ومبغض الليث علي اللعنة	فان الحق يدا غالب

ديكر جابر بن عبد الله رضي الله عنه كويد سيل رسول الله صلي الله عليه وسلم
عن ميلاد علي بن ابي طالب فقال اذا قد سالت عن خير مولود ولد ان الله عز وجل خلق
عليا نورا من نوري وخلقني نورا من نوره كلانا واحد خلقنا قبل ان يخلق سماء
ولا ارضا مرحيه فكنا نسبح بين يدي الله عز وجل فلم نزل كذلك من صلب الي رحم الي
عبد المطلب فاستودعني امنة واستودع فاطمة بنت اسد فاطلقنا الله عز وجل من
ظهر طاهر فلما صار عليا في بطن فاطمة استبشرت الملايكة وكان رجل في ذلك الز مان
راي في منامه ان وصي نبي الله قد حملت به امه فسال في النوم ما هذا المولود قال
اسمه علي فلما ولدت تزلزلت مكة وتساقطت الاصنام وارتجوا وقالوا انه
انه ولد في هذه الليلة حادث فبينا هم كذلك اذ هم بمنادي لا يرون احدا ولدت
فاطمة بعلي فلما ولدت اشرقت السماء بضيايها وتضاعفت النجوم وبصرت
قريش من ذلك عجبا عجيبا ونودوا ان ابشروا فقد ظهر في هذه الليلة ولي الله اما م
المتقين وامير المومنين وناصر الدين وقاتل وقامع المشركين وغيظ للمنافقين
ووزير القايدين ووصي رسول رب العالمين امام الهدي ونجم العلي وطور
النهي ومصباح الدجي وراس الدين ۝ جابر بن عبد الله الانصاري رضي الله عنه
كويد بپرسيدند از رسول صلي الله عليه وسلم از مولود علي بن ابي طالب رضي الله عنه
كفت بپرسيدند از بهتر مولودي كه از مادر بزاد وخداي تعالي علي را بيافريد
نوري از نور من ومرا بيافريد نوري از نور وي هر دو از يك نوريم كه ما را افريد

اند پیش از انکه اسمانها را افریده اند و زمین را باز کسترده اند و ما تسبیح
همی کردیم بپیش خدای تعالی و از صلب بر حم می امدیم تا رسیدیم بعبد المطلب پس
مرا ودیعة نهادند بپیش امنه و علی را ودیعة نهادند بپیش فاطمة بنت الاسد
خدای تعالی ما را از پشت طاهر بیرون اورد چون علی اندر شکم فاطمه قرار
کرفت بشارت دادند فرشتکان شاد کشتند و مردی بود اندران زمانه بخواب
دید که وصی پیغامبر خدای مادرش بوی بار کرفت پس این مرد پرسید اندر خواب
که این مولود کیست کفتند نام وی علی است چون از مادر جدا شد زمین مکه
اندر زلزله و جنبش امد و بتان جمله بیفتادند و بر جوشیدند و کفتند امشب
کاری نو بدید امده است ایشان درین بودند که منادی بانک کرد و هیچ کس را
ندیدند که علی از مادر خویش فاطمه بنت اسد جدا شد چون از مادر بیامد اسمان
بروشنایی وی روشن شد و ستارکان زیادت کشتند و قریشیان ازین
عجبی عجیب بدیدند و ندا کردند که بشارت باد شما را که پیدا امد امشب
دوست خدای و پیشرو و پرهیزکاران و امیر مؤمنان و نصرت کننده
دین و بر کننده کافران و خشم منافقان و زینت پیشروان و وصی رسول
خدای که پروردکار عالمیان است پیش رو راست و ستاره بالایین و چراغ
تاریکی و سر دین بشارت باد شما را بدین بزرکی مردی که امشب از مادر جدا
شده است خبری دیکر علی بن ابی طالب رضی الله عنه کفت بینما
رسول الله صلی الله علیه و سلم اخذ بیدی و نحن نمشی فی سکک المدینة فاتینا علی
حدیقة فقلت یا رسول الله ما احسنها من حدیقة قال ولک فی الجنة ا
حسن منها ثم مررنا باخری فقلت یا رسول الله ما احسنها من حدیقة
قال لک فی الجنة احسن منها حتی مررنا بسبع حدایق کل ذلک اقول ما احسنها

ویقول لک فی الجنة احسن منها فلما خلا له الطریق اعتنقنی ثم اجهشنی باکیا
فقلت یا رسول الله ما یبکیک قال ضغاین فی صدور اقوام لا یبدونها لک الا من
بعدی قلت یا رسول الله ای سلامة من دینی قال فی سلامة من دینک علی
رضی الله عنه کوید با رسول صلی الله علیه و سلم نشسته بودم دست من بکرفت و بهم
می رفتیم اندر کویهای مدینه ببوستانی برسیدیم کفتم یا رسول الله چه نیکوست
این بوستان کفت یا علی ترا است اندر بهشت بهتر ازین بیکی دیکر بکذشتیم
کفتم یا رسول الله چه نیکوست این بوستان کفت ترا اندر بهشت است بهتر
ازین تا بهفت بوستان بکذشتیم همچنان می کفتم چه نیکوست و او می کفت
ترا است بهتر ازین چون راه خالی کشت مرا در بر کرفت انکه مرا بکریانید و بکر
یستن افتاد بیتاد کفتم یا رسول الله چه می کریاند ترا کفت دشمنی و عداوت
کروهی که اندر سینه ایشان باشد و ترا اشکارا نکنند مکر از پس من کفتم
یا رسول الله اندر سلامت دین من باشد کفت بلی اندر سلامت دین تو باشد
خبری دیکر امیر المؤمنین علی رضی الله عنه کفت ما رمدت و لا صدعت منذ
دفع النبی صلی الله علیه و سلم الی الرایة یوم خیبر کفت از ان وقت که رسول صلی الله
علیه و سلم رایت و علم خود بمن داد روز غزاة خیبر هرکز چشم من درد نکرد و سر
من بدرد نیامد از برکت نفس رسول صلی الله علیه و سلم خبری دیکر رسول
صلی الله علیه و سلم کفت یا علی اذا کان یوم القیامة کنت انت و ولدیک علی خیل بلق
متوجه بالدر و الیاقوت فیامر الله تعالی بکم الی الجنة و الناس ینظرون
کفت یا علی چون روز قیامت باشد تو و پسران تو حسن و حسین بر اسپان ابلق
باشید و تاجها از یاقوت و جوهر بر سر نهاده خدای عز و جل بفرماید تا
تا شما را ببهشت برند و مردمان می نکرند خبری دیکر امده است از

نشسته

عبد الرحمن بن ابي ليلي رضي الله عنه قال كنا نسير مع علي فكان علي يلبس ثيا
ب الشتاء في الصيف وثياب الصيف في الشتاء فقلت لابي لو سالته
فساله فقال ان رسول الله صلي الله عليه وسلم بعث الي وانا ارمد يوم خيبر فقلت يا ر
سول الله اني ارمد فتفل فيها فقال اللهم اذهب عنه الحر والبرد فما وجدنا حرا
ولا بردا منذ يومئذ عبد الرحمن كفت مي ديديم با علي بن ابي ليلي طالب رضي الله
عنه وعلي داشتي بزمستان وتابستان يك جامه پدر را كفتم از وي بپرسي
از وي بپرسيد علي كفت رسول صلي الله عليه وسلم روز خيبر پيش من فرستاد
ومرا بخواند وچشم من درد مي كرد كفتم يا رسول الله چشم من درد مي كند
رسول صلي الله عليه وسلم آب دهان اندر چشم من كرد وكفت خداوندا رنج سرما و
ما از وي باز دار از آن پس هركز كرمي وسردي مرا زيان نداشت

ديكر اندر تفسير است كه بشر بن الحارث الحافي رضي الله عنه كويد علي ابن ابي
طالب رضي الله عنه بخواب ديدم كفتم يا امير المومنين چيزي بكوي مكر خدا
تعالي ما را بدان منفعت دهد كفت چه نيكو باشد شفقت توانكران بر درويشا
ن رغبت را اندر ثواب خداي تعالي ونيكوتر از آن تكبر درويشان باشد بر توانكران
اعتماد بر خداي تعالي آنكه بر كرديد وكفت شعر

قد كنت ميتا فصرت حيا — وعن قليل تصير ميتا
عز بدار الفنا بيت — فابن بدار البقا بيتا

ديكر كه سمرقندي رضي الله عنه آورده است اندر تنبيه الغافلين كان علي
رضي الله عنه اذا حضر وقت الصلوة ارتعد وتغير لونه فسئل عن ذلك فقال جاء وقت
الامانة التي عرضها الله تعالي علي السموات والارض والجبال فابين ان يحملنها
واشفقن منها الايه فلا ادري احسن اداء ما حملت ام لا علي رضي الله چون

وقت

وقت نماز اندر آمدي بترسيدي ولرزه بر اندام وي افتادي ورنك
او بكرديدي وي را از آن بپرسيدند كفت آمد وقت كزاردن آن امانت
كه خداي تعالي آن را بر آسمانها وزمينها وكوهها عرض كرد نپذيرفتند
واز آن بترسيدند وما ضعيفان بر كرفتيم اكنون نمي دانم كه اين امانت
نيكو بتوان كزاردن يا نه خبري ديكر آنست كه رسول صلي الله عليه وسلم كفت
لاعطين الراية رجلا يحب الله ويحبه الله فاعطاها عليا وفتح خيبر كفت رسول
صلي الله عليه وسلم وزيادت از هزار مرد حاضر بودند كه كفت اين علم من بمردي دهم
كه آن مرد خداي را عز وجل دوست دارد وخداي تعالي آن مرد را دوست
دارد وپس آن علم بعلي داد وعلي رضي الله عنه آن حصار بكشاد وخلاف است
ميان مسلمانان كه رسول خداي صلي الله عليه وسلم علم خود با بوبكر صديق داد تا
ابوبكر حصار خيبر بكشايد ابوبكر آن حصار خيبر نكشاد ومحققان علما كه
از ما بودند درين معني از هر بابي سخني كفته اند وهر كسي بر اندازه جهد
وتوفيق استنباط كرده اند كه بدان وقتي كه ابوبكر صديق رفت مسلمانان اندك
بودند وكافران بسيار بودند وبر مسلمانان اندك واجب نيست كه با كافران بسيار
مقاتلت كنند وبدان وقت كه علي رفت مسلمانان بسيار بودند وكافران اندك بودند
وبر مسلمانان واجب است كه با كافران اندك مقاتلت كنند سوال فتح خيبر
بدست ابوبكر بر نيامد بدست علي چرا بر آمد جواب بدان كه مصطفي
صلي الله عليه وسلم سلطان اسلام بود وابوبكر صديق وزير سلطان اسلام كشت
وهر فتحي كه در لشكر سلطان برايد بقوت دل سلطان برايد وهر فتحي كه در لشكر
سلطان بر نيايد از ضعف دل سلطان بر نيايد وچون وزير سلطان پيش سلطان
حاضر بود پس چون ابوبكر صديق رضي الله عنه علم بر كرفت وغايب شد دل

سلطان ضعیف بود پس چون ابوبکر صدیق رضی الله عنه علم برگرفت وغایب
شود دل مصطفی صلی الله علیه وسلم ضعیف گشت وبا ضعف دل مصطفی صلی الله علیه وسلم فتح خیبر
بر نیامد وچون ابوبکر صدیق رضی الله عنه علم بنهاد وحاضر شد دل مصطفی صلی الله
علیه وسلم قوی گشت وبا قوت دل مصطفی صلی الله علیه وسلم لابد فتح خیبر براید پس
ان فتح خیبر که بدست علی مرتضی بود امدان فتح بقوت دل مصطفی صلی الله علیه وسلم حاصل
امد وقوت دل مصطفی صلی الله علیه وسلم بما شاهدت وزیر وجمال ابوبکر صدیق حاصل
امد جواب دیگر انست که ابوبکر صدیق را رضی الله عنه بسیار خصایص
بود که امیر المؤمنین علی را رضی الله عنه نبود ودیگر انکه هرچ تعبد بود وورع و
خشیت وصدق ورحمت ایزد تعالی حلیت ابوبکر صدیق کرد وهرچ فصاحت
ورزانت بود وشهامت ومردانگی ومحاربت ایزد تعالی حلیت علی کرد تا طعن
طاعنان بیکبارگی منقطع شود امیر المؤمنین علی بن ابی طالب رضی الله عنه فتح
خیبر بکرد ودر حصار خیبر چهار هزار من بود از چوب واز اهن ان ومسمارها
ی ان وگروهی گویند پانزده هزار من بود چون ان در بکند وانرا بیک دست
برداشت وصد گام کم وبیش والله اعلم بینداخت پس دیگر باره بدست
چپ ان در بگردانید وبدست راست بیک زخم ذو الفقار در ربود وتبه کرد ا
ند مصطفی صلی الله علیه وسلم چون ان بدید زبان بمدح گشاده گردانید فقال لا
فتی الا علی لا سیف الا ذو الفقار جوانمردان بسیارند ولیکن چون علی
بوقت علی جوانمرد دیگر نبود وشمشیرها بسیار ولکن چون ذو الفقار شمشیری
دیگر نه بیت
اهن همه تیغست ولیکن نه چنان تیغ دریا همه ابست ولیکن نه چو زمزم
خبری دیگرست که چون رسول صلی الله علیه وسلم مکه را فتح کرد وان هزار وصد وچهل

بت که در مکه بود وان سیصد وشصت بتان دیگر که گرد اگرد خانه بودند همه
زیر وزبر کردند یک بت بزرگ در درون کعبه بمانده از سنگ وزن ان بت از وزن
در خیبر بسی بیشتر وان بت عظیم را بزنجیرها ومسمارها بر سقف ودیوارها دوخته بودند
وان بت را بر هزار وپانصد بت مقدم کرده بودند رسول صلی الله علیه وسلم بکعبه اندر امد
وعلی را بخواند وگفت یا علی بر کتف من برای واصل این بت را از بن جایگه بکن گفت یا رسو لالله
من که باشم که پای خویش را بر کتف مبارک تو نهم اینک تن من وسر وری وچشم من تو بر کتف من
برای وین کار چنانک خواهی بگزار گفت یا علی تو قوت وطاقت ان نداری که بار غیرت وحمیت
ونبوت ورسالت من برداری بعزت خدای وبجلال قدر وی که اگر من از سر غیرت وحمیت
پای بر مرکز اسمان هفتم نهم هفت طبق اسمان وهفت طبق زمین زیر قدم خود محو کردانم وای
مسلمانان درست گشته است باخبار عالی که ابوبکر صدیق رضی الله عنه در شب غار رسول را
صلی الله علیه وسلم چند فرسنگ بر کتف خود برگرفته است وبرده اخر علی مرتضی رضی الله عنه بکتف
مصطفی صلی الله علیه وسلم برامد وبیک دست ان بت عظیم را با همه زنجیرها ومسمارها وقیدها
واحکامها از انجا در اورد رسول صلی الله علیه وسلم گفت یا علی انچ کردی مردانه کردی علی گفت یا رسو لالله
بدان خدای که بجز خدای نیست که اینجا که اکنون من ایستادم وبرین مقام که اکنون من دارم
اگر تو بیفرمایی من بدین ساعت ماه وافتاب را از اوج اسمان در کشم خبری دیگر
انست که رسول صلی الله علیه وسلم در شب معراج در مسند عرش زمانی بنشست گفت خواستم
که نعلین از پای بیرون کنم خدای عز وجل گفت حبیب من عزیز من همچنان که هستی
با نعلین بیک جا در مسند عرش بنشین که عرش رفیع ومجید را جاه وجمال نعلین تو تمام است
پس خدای پادشاهی که مسند عرش رفیع را بنعلین پای مصطفی صلی الله علیه وسلم مزین کرد اند
انکه قوم علی را بکتف مبارک مصطفی صلی الله علیه وسلم برارد وهر خارجی که در عالم است که وی بغض
علی دارد از سیاست این سخن چون موم در اتش بگدازد ونیست گردد وصایا

خبری دیگرست بروایت درست از علی بن ابی طالب رضی الله عنه قال اوصانی
رسول الله صلی الله علیه وسلم یوم زوجنی فاطمه ابنته گفت یا علی چون عروس را بخانهٔ
خود بری موزه از پای بدر کن و پای وی بشوی وان آب بگیر و در خانهٔ خود پراکنده
کن چون چنین کنی حق سبحانه وتعالی از خانهٔ تو هفتاد لون درویشی بیرون کند و
هفتاد لون از برکات اندر خانهٔ تو فرود آورد وهفتاد رحمت بتو فرو فرستد و بدان
عروس و برکات وی اندر گوشهای خانه برسد وان عروس ایمن شود از جذام ودیوانگی
و پیسی و دیگر علتها یا علی وعروس را در هفتهٔ اول منع کن از خوردن ماست ودوغ
و ترشی واز گشنیز واز خوردن سرکه وسیب ترش علی رضی الله عنه یا رسول الله از بهر چه
نبایدادن این چیزها رسول صلی الله علیه وسلم گفت از بهر آنک ترشی وماست ودوغ منع
کند از فرزند اندر رحم وحصیری اندر جانب خانه بهترست از زنی که نیارد گفت یا
رسول الله وعلت سرکه چیست گفت چون زن حایض شود بر سرکه هرگز طاهر نشود
بتمام واما گشنیز خوردن خون حیض را اندر شکم بسته کند واگر خدای تعالی دهد
زادن بران زن دشخوار گردد واما سیب ترش خوردن خون حیض بریده کند واز و بدر
دی و علتی گردد وانکه رسول صلی الله علیه وسلم گفت یا علی نزدیکی مکن با اهل خود در اول ماه و میانه
ماه و اخر ماه که بیم بود زن را و ولد را از جذام ودیوانگی و پیسی العیاذ بالله یا علی با
اهل خود نزدیکی مکن از پس نماز دیگر که اگر حق سبحانه وتعالی فرزندی روزی کند احول
باشد و شیطان بفرزند احول شادی کند یا علی و وقت نزدیکی کردن سخن بسیار
مگوی که اگر فرزندی اید لال باشد وبعورة زن نظر مکن وچشم فرو زن وقت صحبت
کردن که نگریستن بعورت کوری بار آورد یعنی اندر فرزند یا علی نزدیکی مکن با زن خود
بشهوت زنی دیگر که اگر فرزند اید مخنث بود وطبع زنان دارد یا علی چون جنب باشی
زینهار تا قران نخوانی که آن بود که از آسمان آتشی فرود اید و بسوزد یا علی

وصحبت

وصحبت مکن با اهل خود الا که با تو بود رگو پارهٔ وبا زن بود جدا رگو پارهٔ تا هر یکی
خود را بدان رگو پاک کنند واگر بیک رگو هر دو خود را پاک کنید شهوت بر شهوت
بر شهوت افتد و دشمنی اندر میانه شما افتد و بیم بود که جدایی و طلاق در میان
افتد یا علی وبا اهل خود صحبت مکن و شما هر دو ایستاده که فعل درازگوشان
است واگر ولدی اندر فراش بول کند چون خران یا علی وبا اهل خود صحبت مکن
اندر شب عیدها که اگر مولودی خواهد آمدن او را شش انگشت باشد یا چهار انگشت یا
علی وبا اهل خود نزدیکی زیر درخت میوه که فرزندی آید قتال باشد یا مهتر
پیشه که بر مردم ظلم کند یا علی با اهل خود نزدیکی مکن اندر روی آفتاب الا
که پرده فرو گذشته باشی که اگر فرزندی خواهد آمدن از درویشی و سختی خالی
و ایمن نباشد تا بمیرد یا علی یا علی با اهل خود نزدیکی مکن میان نماز و قا مت
که اگر میان شما ولدی اید حریص باشد بخون ریختن یا علی وچون زن
باردار بود با وی نزدیکی مکن مگر که وضو کرده باشی که اگر میان شما ولدی اید کوردل
باشد و بخیل دست یا علی با اهل خود نزدیکی مکن اندر نیمهٔ شعبان
شب برات که اگر از میان شما فرزندی اید نشان نهاده بود اندر لب و موی و روی
یا علی نزدیکی مکن با اهل خود بشهوت خواهرش که اگر از میان شما فرزندی
اید عیاری باشد و هلاک مردم بر دست وی باشد یا علی با اهل خود نزدیکی مکن
بر بام خانه یا دیوار که اگر از میان شما ولدی اید منافق باشد و قمار باز و مرایی
و مبتدع باشد یا علی با اهل خود نزدیکی مکن در ان شب که بسفر خواهی رفتن
که اگر میان شما ولدی اید مال خود بمعصیت خرج کند و رسول صلی الله علیه وسلم برخواند
ان المبذرین کانوا اخوان الشیاطین یا علی لا تجامع امراتک با اهل خود
نزدیکی مکن چون از سفر در ایی سه روزه اگر از میان شما ولدی اید ظالم باشد

یا علی بر تو باد بنزدیکی کردن با زن خود اندر شب دوشنبه که اگر از میان
شما ولدی اید حافظ قران باشد راضی بقسمت خدای تعالی یا علی و اگر
شب سه شنبه با اهل خود نزدیکی کنی اگر از میان شما فرزندی اید مومن باشد
و نیکو سیرت باشد و رحیم دل باشد و سخی دست باشد و پاکیزه زبان باشد از د
روغ و غیبت و بهتان یا علی و چون شب پنج شنبه با اهل خود نزدیکی
کنی اگر از میان شما فرزندی اید بقدرت باری تعالی حکیمی باشد پر حکمت و عالمی
باشد پر علم و عمل و اگر با اهل خود نزدیکی کنی روز پنج شنبه پیش از زوال اگر
از میان شما فرزندی اید هرگز شیطان نزدیک وی نشود تا انکه بمیرد
و بسلامت باشد اندر دنیا و اخرت و اگر با وی نزدیکی کنی شب ادینه اگر خدا
ی تعالی از میان شما فرزندی دهد خواننده قران باشد یا خطیب باشد
یا گوینده علم و اگر با وی نزدیکی کنی روز ادینه اگر حق تعالی فرزندی روزی
شما را معروف و مشهور باشد و عالم باشد و اگر شب ادینه از پس نماز
خفتن بساعتی نزدیکی کنی اگر مولودی اید از جمله ابدال باشد یا علی
با اهل خود نزدیکی اندر اول ساعت از شب که میان شما ولدی اید جادو و کا
هن باشد دنیا بر اخرت اختیار کند یا علی وصیتهای من نگاه دار چنا
ن من از جبرئیل یاد داشتم علیه السلام تا ترا سود و منفعت باشد چنان که مرا
سود داشت انشاء الله تعالی وحده یا علی وصیتهای باسنادی یکی از
سری بن خالد بن جعفر بن محمد از پدرش از جدش از امیر المومنین علی بن ابی
طالب رضی الله عنه گفت که مرا بخواند رسول خدای عز و جل صلی الله علیه و سلم و گفت
یا علی تو از من بجای هرونی از موسی علیهما السلام الا انکه از پس من پیغامبر
نباشد و من ترا وصیت همی کنم اگر نگاه داری بزیی شاکر و بمیری شهید و خدای

تعالی

تعالی ترا بر انگیزاند روز قیامت فقیهی عالم یا علی بدان که مومن را
سه علامت باشد نماز کردن و روزه داشتن و صدقه دادن یا علی و
مرایی را سه علامت باشد رکوع و سجود وی با مردمان تمام باشد و چون
خالی باشد هیچ ارکان بجای نیارد و چون ببیند پیش کار بنشاط کند و خدای
تعالی را ذکر کند اندر اشکارا و چون خالی شود فراموش کند یا علی و ظا
لم را سه علامت باشد انرا که از وی کهتر باشد قهر کند و چون بتواند مال مر
دمان بزور بستاند و باک ندارد که از کجا خورد یا علی و حسود را سه
علامت باشد با هر که حاضر باشد چاپلوسی کند و چون انکس غایب شود
وی را غیبت کند و هر که را مصیبت رسد وی شادی کند یا علی و منا
فق را سه علامت باشد چون سخن گوید دروغ گوید و چون وعده کند
خلاف کند و چون بوی امانت سپارند خیانت کند یا علی و کاهل را
سه علامت باشد کاهلی کند اندر طاعت خدای تعالی تا مقصود شود و
تقصیر کند تا ضایع شود و نماز تاخیر کند تا از وقت بگذرد یا علی و تا
یب را سه علامت باشد پرهیز کند از انچ بروی حرام باشد و بطلب علم
حریص باشد و بگناه باز نگردد چنان که شیر با پستان باز نگردد
یا علی و عاقل را سه علامت باشد دنیا را خوار دارد و جفاها بکشد
و وقت سختی صبر کند یا علی و بد را سه علامت باشد بپیوندد
با انک ز وی ببرد و بدهد بانکس که او را محروم کند و نفرین نکند بر کسی که
بر وی ستم کند یا علی و احمق سه نشان دارد کاهلی کند اندر فریضها
خدای تعالی و بسیار گفتن که نه ذکر خدای تعالی باشد و رنج نهادن بر
بندگان خدای عز و جل یا علی و نیکبخت سه نشان دارد قوت حلال

قوت حلال خورد اندر شهر خویش و بمجلس علم نشیند و پنج بامام کند
یا علی و بدبخت سه نشان دارد حرام خورد و از علما دوری جوید و
نماز تنها کند یا علی و نیکوکار سه نشان دارد تعجیل کند اندر طاعت
خدای تعالی و پرهیز کند از حرامهای خدای تعالی و نیکی کند بانکه با وی بدی
کند یا علی و بدکردار را سه نشان باکاهلی کند اندر فرمانهای خدای
تعالی و رنج رساند بندگان خدای را تعالی و تقدس و بدی کند بانک با وی
نیکی کند یا علی بندهٔ صالح سه نشان دارد صلح کند با خدای تعالی
بکردار شایسته و دین خود را آبادان کند بعلم و مردم را آن پسندد که خود
را پسندد یا علی و پرهیزکار را سه نشان باشد پرهیز کند از همنشین بد
و پرهیز کند از دروغ گفتن و بگذارد حلالی که اندر حرام افتد یا علی و محروم سه
نشان دارد اندر کارها سهو و خطا کند و ببازی مشغول باشد و فراموشکار
باشد یا علی و سیاه دل سه نشان دارد بر ضعیف رحمت نکند و باندک مایه
قناعت نکند و پند دادن ویرا سود ندارد یا علی و راست گوی سه نشان
دارد عبادت کردن پوشیده دارد و صدقه دادن پوشیده دارد و مصیبتها
و رنج تن خود پوشیده یا علی و فاسق سه نشان دارد فساد دوست دارد
و بندگان خدای تعالی رنج خواهد و از کردار نیکو پرهیز کند یا علی و سفله
سه نشان دارد آزار رحمن گوید و برنج همسایگان کوشد و بدوستی
گناهان پوید یا علی و رانده خدای عز و جل سه نشان دارد دروغ
بسیار گوید و سوگند دروغ بسیار خورد و رنج و حاجت بر مردم نهد
یا علی و عابد سه نشان دارد نفس خود را خوار دارد اندر تعظیم خدای
تعالی و ترک شهوات بگوید از بهر خدای تعالی و بسیار ایستادن

عادت

عادت کند پیش خدای تعالی یا علی و بندهٔ مخلص سه نشان دارد را ست
گفتن و از حرام پرهیز کردن و جملهٔ مردم را تواضع یا علی و سخی سه نشان
دارد چون قادر شود عفو کند و زکات از مال خود بدهد و صدقه دادن دوست
دارد یا علی و بخیل سه نشان دارد از گرسنگی ترسان باشد و از خواهند
گان ترسان باشد و بانک با وی نیکویی کند بزبان خیر گوید یا علی و بد
دل سه نشان دارد ترسناک باشد و سطبر دل باشد و بیمناک باشد
یا علی صابر سه نشان دارد بطاعت کردن صبور باشد و از معصیت
صبور باشد و باحکام خدای تعالی صبور باشد یا علی دوست تو سه
نشان دارد مال خود بدل تو کند و نفس خود فدای تو کند و ستر تو پوشیده دارد
یا علی فخور سه نشان دارد بسوگند خوردن فخر دارد و زنان را بفریبد
و بهتان بسیار گوید یا علی کافر سه نشان دارد اندر دین خدای
تعالی بشک باشد و بندگان خدای تعالی را دشمن دارد و از طاعت خدا
ی تعالی غافل باشد یا علی فراموشکار سه نشان دارد ایمن باشد از
مکر خدای تعالی و از رحمت خدای تعالی نومید باشد و مخالفت رسول
صلی الله علیه و سلم عادت کند یا علی امرزیده سه نشان دارد
از عذاب خدای عز و جل ترسان باشد و از نصیحت از بهر خدای تعالی
ترسان باشد یا علی و بهترین مردمان پیش خدای تعالی آن بود که
منفعت خلق از وی بود و بدترین مردمان آن بود که دراز عمر بود و بدکردار
بود یا علی و دوست تر مردمان پیش خدای تعالی آن بود که عمر وی
دراز بود و کردار وی نیکو بود یا علی و دشمن ترین مردمان پیش خدا ی
تعالی آن بود که مردم گوید که اندر وی خیر است و هیچ خیر اندر وی نبود

ظاهر وي اراسته و باطن وي زشت و بد تر از وي ان بود که کرامت کند با کسي
که از وي ترسد و شر تر از وي ان بود که تنها خورد و تنها باشد و بکس چيزي
ندهد و شر تر از وي ان بود که توانکران را کرامي دارد و درويشان را خوار دارد
و با توانکران سخاوت کند بکاسه و بدرويشان ندهد نان پاره و شر تر از وي
ان بود که اندر حرام زيد و کناه کار ميرد و شر تر از وي ان بود که دوستي اشکار کند
براد ر مسلمان را و از پس وي هلاک کند يا علي و سر کرامت اندر کذاشتن کناهان
است يا علي واصل ترسيدن پرهيزکاريست از هرچه خداي حرام کرده است
يا علي و علامت راستکوي راست کفتن است وقت خشم و وقت رضا و وقت
حاجت يا علي پنج چيز دل ميراند بسيار خوردن و بسيار خفتن و بسيار کفتن
و بسيار خنديدن و اندوه قوت بسيار بردن و خوردن حرام ايمان براند ملی
يا علي و پنج چيز دل را سطبر و سياه کرداند و چون دل سياه شود مرد کافر
شود و او نداند کناه بر کناه و خوردن بر سيري و مظلمه اندوختن و تاخير
کردن نماز و خوردن نان و اب بدست چپ يا علي و پنج چيز فراموش کا
ري بار اورد نيم خورد موش خوردن و بول کردن برابر قبله و بول کردن اندر
اب ايستاده و بول کردن بر خاکستر و کزنده افکندن و زندکاني اندر حرام
کردن يا علي پنج چيز دل را سپيد و منور کرداند بسيار قل هو الله احد
خواندن و کم خوردن و بمجلس علم نشستن و نان نيم سوخته خوردن
و نماز شب کردن يا علي و پنج چيز دل را روشن کرداند و سياهي دل
ببرد بمجلس علم نشستن و دست بر سر يتيم ماليدن و بسيار استغفار کردن
وقت سحر و بترک چيز کفتن و بسيار روزه داشتن يا علي و پنج چيز نور
چشم بيفزايد بکعبه نکرستن و بمصحف نکرستن و بروي مادر و پدر نکر

بستن

و نکريستن و بروي عالم نکريستن و باب روان نکريستن يا علي و
پنج چيز مردم را پير کرداند وام بسيار و اندوه بسيار و نفس زن کم مردم
رسد و بوي خوش بسيار بکار داشتن و بسيار بلغم يا علي ديدم بدر بهشت
که نوحرامي بر همه بخيلان و مرائيان و هر عاقي و غامي يا علي چون
خداي تعالي بهشت بيافريد کفت يا رب مرا از بهر که افريدي کفت براي
هر سخي و هر تقي بهشت کفت راضي بودم يا علي ديدم بر در دوزخ نبشته هر که
خلاف هوا کند بهشت ماواي او باشد وانکه دوزخ کفت بار خداي مرا از بهر که
افريدي کفت براي هر بخيلي و هر متکبري کفت هنم ايشان را يا علي رضاي
خداي تعالي همه اندر رضاي مادر و پدر بست و خشم خداي تعالي اندر خشم
ايشانست يا علي کرامي دار همسايه را و اکرچه کافر باشد و کرامي دار مهما
ن را و اکرچه کافر باشد و فرمان بردار مادر و پدر باش اکرچه کافر باشند و سا
يل را رد مکن و اکرچه کافر باشد يا علي هر که از شبهه تنها خورد دينش بوشيده
کردد و دلش سياه کردد يا علي هر که حرام خورد دلش بميرد و دينش کهن کردد
و يقينش ضعيف کردد و دعاهاش محجوب شود و عبادتش اندک کردد يا علي
چون بنده مجرم کردد عا کند و خداي تعالي داند که هلاک وي ر انست
را مي خواهد خداي تعالي کويد فريشتکان را بدهيد انچ همي خواهد که در انست
هلاک وي و اوازش بريده کردانيد يا علي و چون خداي تعالي خشم کيرد
بر بنده از بندکان خويش روزي کند و بر اماي حرام و چون خشم وي
سخت کردد شيطاني بر وي موکل کرداند و مشغول کرداند وي را بدنيا
از دين و دنيا بر وي اسان کرداند وانکه کويد انکه کويد خداي غفور
رحيم است يا علي و چون دوست دارد خداي تعالي بنده را دعاء

وي مستجاب نكند فرشتكان كويند بارخدايا دعاءش مستجاب كن
اين بندهء مومن را كويد بكذاريد بندهء مرا كه نه شما بروي از من رحيم تريد
ومن دوست همي دارم دعا وتضرع وي ومن عليم وخبيرم يا علي وباشد كه
مؤمن بعيود وحاجتهاش روا نكردم باشد يا علي سلام كن برهر كه بيني
از مسلمانان تا بنويسند ترا بدان بيست حسنه وچون بر تو سلام كنند
جواب باز ده تا بنويسند ترا بدان چهل حسنه يا علي چون مرد اندر سكرات
مرك افتد اندامهاش يكديكر را سلام كنند وكويند السلام عليك من مردم
تو نيز خواهي مرد وهمچنان موي سپيد موي سياه را كويد من بمردم كه سپيد
شدم تو نيز بميري يا علي شاد باش كه خداي تعالي دوست ندارد
كه شادي كنند وبر تو باد كه هميشه اندوهكن باشي كه خداي تعالي دوست
دارد هر دلي كه اندوهكن باشد يا علي هيچ روزي نو نباشد الا كه كويد يا
فرزند ادم من روز نوم از نو ومن بر تو كواهم نكر تا چه خواهي كرد وهيچ شب
نباشد الا كه همچنين كويد پس با شب وروز صحبت نيكو كن يا علي طلب
كن از فضل خداي تعالي كه طلب حلال فريضه است بر مومنان
يا علي چون از وضو فارغ شوي بخوان سورهء انا انزلناه في ليلة
القدر چون پاي همي شسته باشي خداي تعالي ترا بدهد بهر وضوي عبا
دت پنجاه ساله يا علي هر كه بر صلوات دهر كه پاي همي شسته باشد
ده بار خداي تعالي از همه اندوهها او را فرج ارد ودعاهاي وي مستجاب
شود يا علي وچون فارغ شوي از طهارت اب تازه بستان ومسح كردن
بكن وبكوي سبحانك اللهم وبحمدك اشهد ان لا اله الا انت وحدك لا شر
يك لك استغفرك واتوب اليك انكه روي سوي زمين كن وبكوي اشهد

ان

ان محمدا عبدك ورسولك كه اين بكند خداي تعالي بيامرزد كناهان
اندك وبزرك وي يا علي هر كه ذكر كند خداي تعالي را پيش از طلوع فجر
وپيش از بر امدن افتاب وپيش از فرو شدن افتاب خداي تعالي
نپسندد كه ويرا عذاب كند فردا بدوزخ واكر كناه وي بعدد ستا
ركان اسمان باشد هفتاد هزار بار يا علي چون نماز بامداد بكزا
ري بر جاي خويش بنشين تا افتاب بر ايد كه خداي تعالي وي را بد
هد ثواب حجي وعمرهء وازاد كردن بردهء وچنان باشد كه بصدقه
داده باشد هزار دينار در سبيل خداي تعالي يا علي وبر تو باد بنماز چاشت
كردن در سفر وحضر كه چون روز قيامت باشد منادي بانك كند از بالاي
كنكرهاي بهشت كجا اند ان كساني كه نماز چاشت كردندي برويد اندر
باب الضحي بسلامت ايمن وخداي تعالي هيچ پيغامبري نفرستاد كه
وي را بفرمود بنماز چاشت يا علي بر تو باد برفتن بنماز جماعت كه پيش
خداي تعالي ثواب حج وعمره ترا بدهد يا علي نماز كردن بجماعت پيش
خداي تعالي چون نماز فرشتكان است اندر اسمان ومر يا علي چون
روشن شود نماز بامداد بكن ونماز شام چون افتاب فرو شود بقدر د
ن وشير زن كوسفندي بكن وسحور بخور كه اين هر سه خصلتهاي پيغامبرا
نست ووصيت كرده است مرا بدان جبريل عليه السلام يا علي هر كه غسل
كند روز ادينه خداي عز وجل او را بيامرزد از ادينه با دينهء ديكر ونور بسود
وي را اندر كور وترا زبدين كران شود يا علي دوست ترين بندكان بخدا
تعالي بنده ايست كه اندر سجده كويد رب ظلمت نفسي فاغفر لي فانه لا يغفر
الذنوب الا انت يا علي صدقات مكن باخورنده خمر كه او ملعونست

ونه با مانع زكات كه اورا اندر اسمان دشمن خداي خوانند ونه با خورنده ء
ربو كه او با خداي تعالي محاربت مي كند و قران قديم بدين ناطق است فان لم
تفعلوا فاذنوا بحرب من الله ورسوله يا علي هر كه او ماه رمضان روزه دارد
واز حرام احتراز كند و زور و بهتان نگويد خداي تعالي از وي راضي شود
وبهشت بروي واجب كند يا علي هر كه پس از رمضان شش روز روزه
دارد از شوال ايزد تعالي وي را بهر ثواب روزه ء تمام سال يا علي
اواز برمدار بخواندن قران ودعا كردن چون مردمان نماز كنند كه نماز ايشان
بفساد ايد يا علي چون وقت نماز امد بسيار انزا والا شيطان ترا مشغول
كند وچون نيت خير كردي تعجيل كن بدان خير واگرنه شيطان ترا از ان
منع كند يا علي هر كه مزدوري مزد گيرد ومزد او نه دهد بتمام خداي عز و
جل طاعتهاي وي حبطه كند ومن خصم او باشم روز قيامت يا علي جبريل
عليه السلام تمني كرد كه اگر ادمي بودي هفت كار كردي نماز با امام ويا علمات
نشستن و بيمار پرسيدن و نماز جنازه كردن و اب دادن و ميان دو كس
صلح كردن و شفقت بر يتيمان كردن تو نيز يا علي برين حريص باش يا علي
چون يتيمي بگريد عرش مجيد بلرزد وخداوند عز وجل گويد يا جبريل جاي
او اندر دوزخ فراخ كردان كه اورا بگريانيد كه من كه خدايم اورا بگريانيدم
و هر كه اورا شاد كرداند وبخنداند جاي او اندر بهشت فراخ كردان كه من
اورا شاد كردانم وبخندانم يا علي نيافريده است خداي تعالي اندر حرم
بهتر از زبان كه بوي اندر بهشت شود وبوي اندر دوزخ شود اورا در زندان
كن كه سگ گزنده است يا علي بر تو باد بروزه ء ايام البيض سيزدهم و چهار
دهم و پانزدهم از هر ماهي كه خداي تعالي سپيد كرداند روي هاي روزه دا

ران فردا واين روزه تمام سال باشد يا علي هر كه خداي تعالي را پرستد
بي علم اندر دين خداي زيان پيشتر كند كه سود ومثل وي چون نابينايي
باشد كه اندر صحرايي مي كردد بي چراغ ليلي تا خود راه ميان خارستان ودر
ختها افكند يا علي هر كه هر روز بيست وپنج بار بگويد استغفر الله لي
ولوالدي وللمومنين والمومنات وللمسلمين والمسلمات خداي تعالي اورا
از دوستان خود نويسد يا علي وهر كه هر روز ده بار بگويد لا اله
الا الله قبل كل شيء احد ولا اله الا الله بعد كل احد ولا اله الا الله يبقي ربنا
ويفني كل احد هيچ فرشته نباشد اندر اسمان ها الا كه استغفا
كنند اورا هزار استغفار يا علي هر كه هر روز بيست ويك بار بگويد
اللهم بارك لي في الموت وفيما بعد الموت خداي تعالي اورا حساب نكند
بدان نعمتي كه اورا اندر دنيا داده است يا علي هر كه هر روز ده بار
بگويد الحمد لله قبل كل احد والحمد بعد كل احد والحمد لله يبقي ربنا ويفني
كل احد والحمد لله علي كل حال خداي عز وجل وي را بيامرزد واگرچه گناهان
كباير دارد يا علي هر كه بر من صلوات دهد هر روز يا هر شب صد بار وا
جب شود بر من شفاعت وي واگرچه گناهان كباير دارد يا علي بر تو باد
بقناعت كردن كه هيچ چيزي نيست تلخ تر از درويشي و درين جمله نصيحت
است از خداي تعالي رسول را صلي الله عليه وسلم ومسلمانان را يا علي اندر
شب نماز كن واگرچند دو شيدن گوسپندي باشد كه دو ركعت اندر شب
فاضلتر از هزار ركعت بروز ونماز كننده را بشب روي بهترين مردمان باشد
يا علي لعنت مكن هيچ مسلمان را ونه هيچ چهار پاي را كه لعنت بتو باز
كردد يا علي هر كه نعمت خداي عز وجل را شكر كند وبلاي خداي را صبر كند

وچون کناه کند استغفار کند ببهشت شود بهره ریک خواهد یاعلی
بسیار خفتن دل را بمیراند و نسیان بارارد و بسیار خندیدن دل را بمیراند و بها ببرد
و بسیار کناه کردن دل سیاه کرداند و بسیار پشیمانی بارارد یاعلی هرکه دنیا
طلب کند تا خود را از خلق مستغنی دارد بر صراط بکذرد چون برق درخشنده و
خدای تعالی از وی راضی بود و هرکه دنیا جوید حرام و بسیار جمع کند چون بخدا
ی تعالی رسد خدای تعالی بروی خشمناک شود یاعلی هرکه طعام بر سر خود دهد
مسلمانی برای خوشی خود خدای تعالی وی را بهر هزار هزار حسنه و
محو کند از وی هزار هزار کناه یاعلی بشتاب بحاجت برادر مسلمان که خدا
ی تعالی هرچه زودتر حاجتهای تو روا کند یای و کرامی دار مهمان را که مهمان
چون فرواید بخانهٔ روزی با وی فرواید وچون برود کناه ان خاندان با خود ببرد
و اندر دریا افکند یاعلی دور باش از نفرین ستم رسیده که خدای عز و جل اجا
بت کند او را و اکرچه کافر باشد یاعلی بپرهیز از نجاسه بجامه خویش
که سختی سکرات از ان باشد و حذر کن از حرام که سختی عذاب کور از ان باشد و
چون اب و نان خوری یا جامه پوشی یا بر چهار پای نشینی بکو بسم الله الرحمن الرحیم
بسم الله والحمد لله وچون اندر مسجد شوی پای راست پیش نه و بکوی بسم الله والسلام
علی رسول الله اللهم افتح لنا ابواب رحمتک و ابواب فضلک وچون از مسجد بیرون
ایی پای چپ پیش نه و همچنان بکوی یاعلی بر تو باد بخواندن سورهٔ یس
بامداد و شبانکاه که چون که چون بامداد بخوانی مومن باشی ندر امان خدای
تعالی تا شبانکاه وچون شبانکاه خواهی همچنان یاعلی وام کم کن تا ازاد
ربی و وام ویرانی دین است و ذلت بروز و اندوه ست بشب یاعلی هرکه
شب ادینه سوره البقره بخواند پیدا شود او را روشنایی از اسمان هفتم تا ز

بر زمین هفتم و هرکه بخواند سورة الدخان بیامرزند او را کناه کرده و ناکرده
او را یاعلی هرکه بخواند اخر سورة الکهف قل انما انا بشر مثلکم الی اخر
خدای عز و جل بنا فرماید کردن او را سوری از نور از پیش سرا و
تا بکعب یاعلی و هرکه بخواند سوره و السماء و الطارق وقت خفتن
بدهد وی را حق تعالی بعدد ستارکان اسمان حسنات یاعلی چون خواهی
خفتن بر تو باد استغفار کردن و بکو سبحان الله والحمد لله و لا اله الا الله و
الله اکبر و لا حول و لا قوة الا بالله العلی العظیم و قل هو الله احد بسیار خوان ن
که ان روشنایی قران است و بر تو باد بخواندن ایة الکرسی که بهره
فی از ان هزار برکات و هزار رحمت دهندت و هرکه بخواند سورة الملک وقت و
خفتن و بکوید اللهم اعصمنی قایما و اعصمنی بالاسلام قاعدا و اعصمنی با
لاسلام راقدا و لا تشمت بی عدوا و حاسدا اللهم انی اعوذ بک من شر نفسی
و من شر کل دابة انت اخذ بناصیتها و اسالک من الخیر کله خدای تعالی کفایت
کند از وی شر جن و انس و شر هوا فریده یاعلی بخوان سورة الحشر تا کفا یت
شود از تو شر دنیا و اخرت یاعلی بخور زیت و خود را بروغن ان بیندای
وچون رنجی بتو رسد بکوی سبحانک ربی لا اله الا انت علیک توکلت و انت
رب العرش العظیم و بسیار خوان ان دعا که جبرییل علیه السلام مرا اموخته
است اللهم العفو و العافیه و المعافات فی الدین و الدنیا و الاخرة یاعلی
خدای تعالی را بخوان وقت غم و اندوه یا حی و یا قیوم لا اله الا انت برحمتک
استعین فاغفر لی و اصلح لی شانی و فرج همی یاعلی اول طعام بنمک کن و اخر ش
هم بنمک که نمک دار وست از هفتاد درد مکر از مرک و اندر طعام کن شونیز که
اندار وست از هر دردی مکر از مرک یاعلی چون ماه نو بینی تهلیل کن و

تکبیر کن و بکوی الله اکبر واعز واعظم واقدر مما اخاف واحذر یا علی
چون از کسی حاجتی خواهی آیة الکرسی بخوان که اندر حرفی هزار برکت و هزار رحمت
است و هر که بخواند سورة الملک وقت خفتن بیامرزند گناه کرده و ناکرده
یا علی چون حاجتی خواهی آیة الکرسی بخوان و پای راست پیش نه یا علی هفت
کس از امت من اندر بهشت شوند اول ایشان جوانی تایب و هر که صدقه
پوشیده دهد و هر که بترک حرام بگوید و هر که نماز چاشت بگذارد و هر که مادر وی
برو دوست تر دارد از انکه نمازی از وی فوت شود با امام و هر که را چشم پر آب
شود از ترس خدای عز و جل و هر که با علما نشیند و هر که دوست دارد مومنی
را و گرامی کند او را از بهر خدای تعالی چون چهل روز بر مومنی بگذرد و در
مجالس علما ننشیند دل او سیاه شود و اندر گناه کبایر افتد از بهر انک علم
زندگانی دل است و عبادت نتوان کردن مگر بعلم و کار کردن سود ندارد مگر
با عمل یا علی هر که او را ورع نباشد که او را بازدارد از گناهان زیر زمین
بهتر است او را از پشت زمین یعنی گور از بهر انک هیچ ایمان اندر دل وی
نیست یا علی چون چیزی خواهی پختن نیکو پز و چون چیزی خورد بجای
و ناخن بهر هفته بگیر و جود را پاک بهر بیست روز و موی کش بکن بهر چهل روز
و موی بینی بگیر بهر ماهی و جامها بشو بهر دو ماه و خضاب کن موی را
اندر سالی چو بار و دعا کن وقت آمدن باران و وقت مصاف با کافران و در
وقت خواندن قران و پس از نماز فریضه یا علی اندر دوزخ اسیایی است
از اهن که خرد کنند سرهای قران خوانان را و عالمان مجرم را یا علی حکم کن
بحق که هر حاکمی جایر را پیش خدای تعالی باشد هفتاد گز از عذاب که اگر ازان
یک گز بر سر کوهی بلند نهند جمله بسوزد تا خاکستر شود یا علی زود بود که

اندر

اندر امت من رافضیان اشکار شوند هر که اصحابان مرا بگوید کردن ایشان
بزن که ایشان جهود این امت اند یا علی دو مرد اندر دوزخ نشوند یکی
ترا دوست دارد و ابوبکر را و عمر را دشمن دارد او رافضی است دیگری ترا دشمن دارد
و ابوبکر و عمر را دوست دارد او خارجی است و این هر دو اندر دوزخ باشند
یا علی ابابکر صدیق را دوست دار و ناصح و محب دان و گفت از خدای
تعالی خواستم شب معراج که از پس من خلیفه تو باشی خدای تعالی ندا داد
و گفت پیغامبران را بتو مهر نهادم و خلافت را بعلی مهر نهادم که شما را بیش
من درین هیچ نقصانی نیست یا علی هر که نابینا را دست گیرد خدای تعالی عز و
جل او را بیامرزد صد هزار گناه و بگیرد دست چپ نابینا بدست راست تو یا
یا علی هیچ ادمی نباشد که اندر روی باشد رگی از دیوانگی و رگی از پیسی و ر ي
از کوری خدای تعالی دیوانگی ببلغم ببرد و از جذام بزکام و پیسی بدمل و
کوری برمد چشم اگر نکه خواهد یا علی از کرامات مومن پیش خدای تعالی
انست که او را زنی دهد موافقه که او را خوش دل دارد و نماز کردن با امام و همسایه
نیکان که او را دوست دارند یا علی زیت بخور که اندر فصاحت بیفزاید و
بلغم خشک گرداند و زنان را دبیری میاموزید و لیکن بیاموزید ایشان را
سورة النور سوره انزلناها و فرضناها تا اخر یا علی فرشتگان استغفار
خواهند ان کس را که اندر خانه وی باشد انگبین و زیت و شونیز و اندر خانه
نروند که اندر وی باشد صورتی یا بوی خمر یا سگی یا عاقی بمادر و پدر و نه در ان خانه
که مهمان در انجا نشوند یا علی بر تو باد که سرمه بکار داری و بشب سر و گوشها
و ناف و زیر قدمها و زانوها بیندایی بروغن و ریش را بشانه کن هر روز یکبار و
چون بسفر روی یا بکارزار سوره یس بخوان و ده بار انا انزلناه تا خدای

تعالى شرّ دشمنان از تو كفايت كند يا علي وچون ترسي از ظالمي بكوي
يا الله جبرئيل وميكائيل وعزرائيل واله ابراهيم واسماعيل واسحاق ومنزل
ومنزل التورية والانجيل والزبور والفرقان كن لي جارا من فلان من كذا وكذا
وچون سفر كني بكوي يا ارض امنت بربي وربك الله الذي لا اله الا هو الذي
خلقني وخلقك اعوذ بالله من شرّي وشر ما يرد عليك وشر كل اسود واسد و
من شر والد وما ولد يا علي وچون سختي بتو رسد بكوي اللهم اني اسالك
بحق محمد وال محمد الا ما نجيتني علي رضي الله عنه بكفت يا رسول الله الى توكيست
كفت هر نيكوكاري الهمست وا نرد يمي مشو تا نكوي اللهم اني اسالك خير
ها وخير من بها واعوذ بك من شرها وشر من بها وطعام بسه انكشت خوريد
كه شيطان بدو انكشت خورد وطپانچه بر روي هيچ كس مزن ونه هيچ بهيمه
را وسوكند بدروغ مخور وزبان را نگاه دار تا كودن تو نزند تا تن تو نسوزد و
رنج خود از مردم باز دار وخواب مكوم كو دوست ترا يا علي نكه دار اين وصيتها
همچنانكه من از جبرئيل عليه السلام از رب العالمين سبحانه وتعالى
يا علي دادم ترا اندرين وصيتها علم اولين واخرين ترا وهر كه بدين كار
كند يادكردن بعضي از كفتارهاي امير المؤمنين علي بن ابي طالب رضي الله عنه
سه كلمه اندر حكمتست اول قيمة كل امرئ ما يحسنه والمرء مخبوّ تحت
لسانه ما هلك امرؤ عرف قدر نفسه كفت قيمت هر مردي انست كه داند
ومرد نهانست زير زبانش وهلاك نشود مردي كه بشناسد قدر خويش و
نکاه اشتم سه كلمه اندر مروتست اول كفت استغني عمن شئت فا
نت نظيره واحتج الى من شئت فانت اسيره وتفضل على من شئت
فانت اميره كفت طمع از هر كه خواهي ببر كه باي وي وحاجتمند شو

بهو كه خواهي كه اسيرا وئي وتفضل كن از هر كه خواهي كه امير اوئي وسه
كلمه اندر مناجاتست كفت كفاني عزا ان اكون لك عبدا وكفاني
فخرا ان تكون لي ربا الهي انت كما احب فاجعلني كما تحب كفت كفايتست
مرا عزي كه من بنده تو باشم وكفايتست مرا فخري كه مرا خدايي باشي بار
خدايا تو چناني كه من دوست دارم مرا چنان كردان كه تو مرا دوست داري ديكر
كفت الانس مع العدو محال والنصيحة من الحاسد محال والامانة من الفاسق
محال والسخاء من اللئيم محال كفت موانست با دشمنان محالست ونصيحت
از حسودان چشم داشتن محالست وامانت از فاسقان اميد داشتن محالست
وسخاوت از بخيلان كوش داشتن محالست ديكر كفت من كان غناه بالمال لم
م يزل كان فقيرا ومن احتاج الى الخلق لم يزل كان حقيرا ومن ترك فضول الكلا
وفق للحكمة ومن ترك فضول النظر وفق للخشوع ومن ترك الضحك وفق
للهيبة ومن ترك فضول الطعام وفق لحلاوة العبادة ومن ترك المزاح وفق
به البهاء ومن ترك الغيبة وفق للمحبة ومن ترك التجسس وفق لاصلاح عيو
ومن شغله معاشه عن معاده فهو من الهالكين ومن ترك التوهم في كيفية
الله وفق للنسك كفت هر كرا توانكري وي بمالست هميشه وي درويش است
وهر كه محتاج خلقانست هميشه حقيراست وهر كه بترك سخنهاي زيادت
بكفت توفيق دهند وي را حكمت وهر كه بترك نكريستن بي يادتها بكفت توفيق
دهند وي را بترسيدن از خداي تعالى وهر كه بترك خنده بكفت هيبت او در
دلهاء مردم قرار كيرد وهر كه بترك سخنهاي بيهوده بكفت شيريني طاعت در
دل وي قرار كرفت وهر كه طيبت ومزاح بكذاشت بهاي روي وي زيادت كشت
وهر كه بترك غيبت بكفت محبت وي را توفيق دارند وهر كه ترك تجسس بكفت

ویرا توفیق دهند بنیکو بی کردن عیبهاش و هرکه معیشت دنیا ویرا از شغل
اخرت بازدارد وی از هالکانست وهرکه بترک اندیشها اندر کیفیت خزای
عزوجل بکوید اورا توفیق دهند اندر طاعتها ٥ دیکر کفت من شغله هما
ده عن معاشه فهو من الفایزین ومن اشغل بما کان من الخاطرین و قال
علي قدر قدرتک علیک فخفه وعلي قدر رویته لک فاستحي منه وعلي قدر احسا
نه معک فاحبه وعلي قدر حاجتک الیه فتضرع الیه ٥ وقال ثلاثة
یتلاشي في جنب ثلاثة الطاعة في نعمة الله والمعصیة في رحمة الله والجنة
في رویة الله تعالي ٥ کفت هرکه شغل اخرت ویرا از معیشت دنیا بازدارد وی
رستکاران است وهرکه بهرد ومشغول باشد از مخاطرانست ٥ ودیکر کفت
بقدر قدرت خزای تعالي بر تو از وي بترس وبقدر دیدن او ترا از وی
وبقدر دیدن شرم دار وبقدر احسان او ترا او را دوست دار وبقدر حاجت
تو بوي تضرع وزاري کن بوي ٥ ودیکر کفت سه چیز اندر جنب سه چیز
نیست شود طاعت اندر نعمتهاي خزاي تعالي وکناه اندر رحمت
خزاي تعالي وبهشت با دیدار حق سبحانه وتعالي والسلام

دعاء لعلي بن ابي طالب رضي الله عنه

سمعت الشیخ الامام رفیع الدین تاج الاسلام جمکان بن علي المودب رضي الله
وهو املاني في شوال سنة خمسین وخمسمایه ٥ مولاي قمت السماء في الا
رجاء واهبت الریاح في مروج اکنفتها ونصبت الافلاک في هیاکل اقطار
اسمیتها فهن دوایر بنجومها وشمسها وقمرها في لیلها ونهارها لا یذهب علیک ما
اسکن في ظلماء دیجور غاسق جوسق ظلامها ولا ما في ملطخ معلنکس طوا
مسر ظلمة لجة سواد متجاسد عمامها ولا ما في ستور دیجور حنادس غسق

اجواء واظللت الارض في الا

دعاء علي بن ابي طالب رضي الله عنه

هودج

هودج رکامها ولا ما في جیوب بهمد دوامس غیاهب وسق حملة قتامها و
لا ما في سدف جلباب فاحم طوامس قطع غطشا یها ولا من سعي من انسها و
درج من جنها في بقاع الارض واودیتها المطاحیات ولا ما في سهول من مفاوز
رهقات سردج سباسب بسن دیموم فلوات وحایها المتطامنات ولا ما
في مجن مغارات بجور فجوات وهو دکهوف دهیا بها المدلهمات ولا ما في اباطح
بسابس رضراض اکمات صحاصح سباریت بیدها المدحوات ولا ما في حزون
معاطف جلامید صیاخیر قنن لواحق حوالق دراها الشم الشامخات و
لا ما في قعر غامض هبات مستفحل جلبات هدیر تغطرس امواج بحار الزاخرات
ولا ما في تلاطم هدیر جلباب غطمطة خریر تجد رمیاه انهارها الجاریات
الا وقد احصاه علمک واحاطه حفظک بلا شریک فاوضک ولا و
لي عارضک ولا وزیر فاقضک بل اختصصت بالتدبیر واحسنت في التقدیر
فالرقاب لهیبتک خاضعة والابصار لبهاء بحجتک خاشعة والامور الي مشیتک
راجعة وانت الموحد بعلم خفیات السرایر والمتفرد بغوامض الضمایر والعالم
بکنه ضمیر المصایر التي ما تحویه قلوب اهل البصایر برئت لک خفیات
الهواجس ورایت دبیب متضایل الذر في ظلام الحنادس وعلمت مکنون
خطرات الوساوس ولا تشتبه علیک الفاظ الملایکة في اختلاف الکلم
والمقالات ولا تشکل علیک من الخلیقة ضروب اجناس اللغات ولا یخفي
علیک لسوام الارض حسات ولا لضیبل الشخص حرکات ولا لخفي الجسم
رنات ولمناطق الذر نغمات ولا لالسنة العباد لفظات ولا لابصار
العیون لحظات ولا لتزنخ ولا لهمم القلوب همسات ولا لاجفان
المقل رمعات ولا لاغصان الاشجار ورقات ولا لتزنخ الریاح لفحات

ولا لمخاريق البروق لمحات ولا لحماة فيظ الحر نفحات ولا لصبا
وقع القرهزاة ولا لشارق النهار شعاعات ولا لمياه البحار جر
عات ولا الاكناف لسموات قطرات ولا لغمام الجو قطرات ولا لقلال
الجبال مدرات ولا لتلال الرمال سرات ولا الاختلاف الدهور زمات
ولا لاعناق النفوس عزمات الا وهي بين يديك متمثلات وفي قبضة
قدرتك منقلبات وفي كبرياء عظمتك متحيرات وعلي وجودك دالات
وعلي وحدانيتك شاهدات وبربوبيتك معترفات سبحانك من اله و
سع سمعك الاصوات وخرق بصرك الظلمات وقصر عن جلالك الصفات وصف
وصلي الله علي سيدنا محمد واله اجمعين وحسبنا الله وحده

حکایات في فضايل امير المؤمنين علي بن ابي طالب رضي الله عنه

بروايت درست امده است که بزرگي از بزرگان دين گفت شبي درخواب ديدم
که قيامت خواست بودن وخلايق عالم خاص وعام همه راحاضر کردند وحسن وحسين
رضي الله عنهما تشنگان را اب مي دادند از حوض کوثر من اب خواستم رسول صلي الله
عليه وسلم اشارت کرد بايشان که اب مدهيد گفتم يا رسول الله من بتو ايمان دارم
گفت چنين است وليکن در همسايه تو مردي است که علي مرا لعنت کند وتو وي را
باز نمي داري گفتم يا رسول الله از بهر انک با وي بر نيايم گفت اکنون انچ مي چي
گويم کني گفتم اري يا رسول الله پس رسول صلي الله عليه وسلم کاردي بمن داد وگفت برو
وهم اکنون سرش ببر گفت برفتم وسر ان مرد درخواب ببريدم وکارد خون
الود پيش رسول اوردم صلي الله عليه وسلم رسول صلي الله عليه وسلم گفت احسنت احسنت
نيک کردي انگه گفت وي را اب دهيد مرا اب دادند چون از خواب درامدم مشغله
شنيدم پرسيدم که چه بوده است گفتند درين همسايه فلان را بکشتند

وس

وسروي بريده يافتند وندانستند که کشته است درساعت مردمان
محلت را بگرفتند من باخود گفتم که کاري کردم بفرمان خدا ورسول کردم چرا
پنهان دارم تا بي گناهي را بسبب من بگيرند برخاستم وبنزديک امير شهر
رفتم گفتم اين قوم بي گناهند اين مرد را من کشته ام بفرمان رسول صلي الله عليه وسلم
وقصه اين خواب باوي بگفتم امير گفت خداي تعالي ترا از همه اندوهان
برهاند چنانک مرا برهانيدي بسلامت باز کرد که فرمان خداي عز وجل
ورسول صلي الله عليه وسلم بسمع وطاعت وان قوم را رها کرد خبري ديگر چنين
خوانده ام که بروزگار پيشين مردي بحج مي شد ببغداد رسيد خواست که چيزي
انجا بنهد بنزديک کسي بامانت بنگريست مردي را ديد پير بر دکاني
نشسته بود فرا نزديک وي شد گفت چيزي بزينهار بنزديک تو بنهم بايد
که از من فرا پذيري تا من از حج باز ايم مرد گفت من نپذيرم تا ان حاجي حريص
شد وانرا بنزديک وي بنهاد وحاجي را گفت اکنون چاره نيست بيک شرط فرا پذيرم
که چون بروضه مصطفي صلي الله عليه وسلم رسي ورا از من سلام کني وبگويي لو
الکلاب لجيتک في کل سنة مرة الکونه ان سگان را بودي هر سال بخدمت تو
امدمي ان مرد حاجي گويد من برفتم وحج بکردم وبزيارت گور پيغامبر صلي الله
عليه وسلم شدم زيارت کردم درميان ان درخواب شدم رسول را صلي الله عليه وسلم
بخواب ديدم باچهار يار ابوبکر وعمر وعثمان وعلي رضي الله عنهم رسول
صلي الله عليه وسلم مرا گفت بلغت ما امرک به الرجل فانتبهت من هيبت رسول الله صلي
الله عليه وسلم وتوضيات وصليت رکعتين فاما ان پيغام مرد که رسانيدي از
هيبت رسول صلي الله عليه وسلم بيدار شدم وضو ساختم ودو رکعت نماز کردم پس
درخواب شدم همچنين بخواب ديدم تا سه بار گفتم يا رسول الله تو بهتر دا

لي

من گفتم آنچ بگفته بود مرا پیغامبر صلی الله علیه وسلم روی سوی علی کرد و گفت
برو آن مرد را بیاور علی برفت و آن مرد را بیاورد گفت این مرد بود که ترا پیغا
داد گفتم آری پیغامبر صلی الله علیه وسلم گفت یا علی اضرب عنقه علی بیک ضرب
بزد و سروی از تن جدا شد قطره خون بر پیراهن من افتاد من از خواب
درآمدم در حال دوات برگرفتم و کاغذ و آن قصه بر آنجا نوشتم و از آنجا
بازگشتم و می آمدم تا ببغداد رسیدم چون بدر سرای آن مرد آمدم در سرا
پیش او دیدم بسته در بزدم یکی را دیدم بیرون آمد من باوی گفتم با خدا
وند این سرای بگو که امانت آن حاجی بیرون ده او گفت خداوند این سرای
روزی بدر سرای برآمد او را طلب کردیم بی سر یافتیم جای افکنده من آن
حال و قصه با ایشان بگفتم این خبر با امیر المؤمنین رسید منادی فرمود بشهر
بغداد و بشهرهای دیگر نامه فرستاد که مبادا کسی یاران رسول را صلی الله علیه وسلم
بد گوید که فلان پسر فلان را چنین حالی پیش آمد **خبری** اندر خبر آمده
است که آن روز غزات احد بود علی بن ابی طالب رضی الله عنه حمله برد بر کافران
جبرئیل علیه السلام بیامد سلام رب العالمین برسانید برسول صلی الله علیه وسلم
و گفت یا رسول الله این مرد که حمله می برد کیست رسول صلی الله علیه وسلم گفت مردی است
از من و من از وی جبرئیل علیه السلام گفت و من از شما امیر المؤمنین علی رضی الله
عنه چندان مبارزی بیفکند که دستش بقبضه شمشیر بسته شد از خون فاطمه
را رضی الله عنها گفت یا فاطمه **شعر** هاک السیف غیر ذمیم ** فلست برعدید و لا بلئیم **
لعمری لقد قاتلت فی حب احمد ** وطاعة رب العالمین رحیم ** فاطمه رضی الله
عنها می بوسید دست و تیغ وی **خبری دیگر** دیگر اندر خبر آمده است بروایت
درست که اندر حرب تبوک رسول صلی الله علیه وسلم هر یاری را یک سهم می داد علی را

رضی الله عنه

رضی الله عنه دو سهم می داد لشکر داوری و خصومت کردند و گفتند رسول صلی الله علیه وسلم
بر داماد و عم زاده خود میل کرد و سهم و نصیب وی را مضاعف رسول صلی الله علیه وسلم گفتار سپاه
بشنید بر منبر شد و خطبه آغاز کرد و اندر خطبه گفت با لشکر اهل اسلام هیچ دانید که
لشکر کافران که بشکست و نعره که بزد که دلهای مبارزان دشمنان بلرزیدی و از هیبت آن نعره جا
کافران بجوشیدی آن که بود گفتند یا رسول الله دیدیم مردی را عمامه سبز داشت و اسب ابلق و عصا
بر سر بسته و هر بار که نعره زدی کوه بلرزیدی و چون حمله بردی زمین بجنبیدی و چون
تیغ کشیدی در هوا برق بدرخشیدی و چون ضربتی زدی تیغ زن ندیدند لیک و سر
و دست و پای افکنده دیدندی رسول صلی الله علیه وسلم گفت می دانید که سوار که مردی بود
گفتند دیدیم ولکن ندانیم رسول صلی الله علیه وسلم گفت آن جبرئیل بود علیه السلام که آن کارزار کرد
و دل کافران زیر و زبر کرد و چون بازمی گشت گفت یا رسول الله سهم و نصیب من بعلی
بن ابی طالب ده یک سهم نصیب جبرئیل بود و یک سهم نصیب علی مرتضی بود طعنه
مزنید که بیداد نکنم و بکس میل نکنم **خبری** امیر المؤمنین علی بن ابی طالب را رضی الله عنه
یک روز از وی پرسیدند از معنی این آیت که حق تعالی اندر کلام مجید یاد می کند لهم غرف
من فوقها غرف مبنية تجری من تحتها الانهار علی رضی الله عنه گفت از غرفها
اندر بهشت هر یکی فرسنگی دیوار وی از زر و زمین وی از عنبر و کنگره وی از زبرجد
و آب وی از سلسبیل و گیاه وی بنفشه و ریحان آسمانه وی عرش ملک جل جلاله
هر غرفه چهار هزار در از در منظوم در آن غرفها فرود آرند امیری که رعیت از
وی راضی بود و فرزندی که مادر و پدر از وی راضی بود و بنده که خواجه از وی راضی بود
و بنده مومن چنان که خدای تعالی از وی راضی بود **خبری** رسول صلی الله علیه وسلم گفت
روز غزات احزاب که جهاد و غزو علی بن ابی طالب رضی الله عنه برافزاید امروز با عمل
امت من تا قیامت **خبری** و رسول صلی الله علیه وسلم گفت حافظا علی یفتخر اعلی

سایر الحفظة لانهما لا یکتبان علی علی خطیئة گفت دو فرشته علی رضی الله عنه فخر
کنند بر همه فرشتگان که حفظه مسلمانان اند که ایشان طاعت نویسند و گناه معصیت
و حفظه علی همه طاعت نوشتند و هیچ معصیت ننوشته اند عبارت
مردی که خورشید همراز او بود و روح الامین در غنیمت انباز او و در قیامت سرور
و کرم و ناز او و جبرئیل و میکائیل لیلة القدر پاسبان نماز او و جیب ایه او و لباس قوه پیراهن او
بمنبر علم غالیه او و اندر پرده کعبه گاه بود ولادت او این مرد را پرسیدند از این آیت که حق
تعالی می گوید اندر کتاب کریم فمنهم ظالم لنفسه ومنهم مقتصد ومنهم سابق بالخیرات
امیر المؤمنین علی بن ابی طالب رضی الله عنه جواب داد و گفت السابق من یودی الفرض والسنة
والنافلة والمقتصد من یودی الفرض والسنة والظالم من یودی الفرض ولا یودی السنة
والنافلة گفت سابق آنست که فرایض و سنن و نوافل همه بجای آرد و مقتصد آنست که
فریضه و سنت بجای آرد و ظالم آنست که فرض بجای آرد و نافله و سنت بگذارد قولی دیگر
هم از علی بن ابی طالب رضی الله عنه آنست که روزی علی رضی الله عنه این آیت می خواند
فمنهم ظالم لنفسه قال وانا ومنهم مقتصد قال انا ومنهم سابق بالخیرات
قال انا گفت این هر سه منم ظالم و مقتصد و سابق ظالم بالعصیان و مقتصد بعبادة
الرحمن و سابق بالایمان ظالم بکسب الاثام مقتصد بالصلوة والصیام و سابق
بالاسلام گفت ظالم منم بشناختن عصیان و مقتصد منم در خدمت رحمن و سابق منم باوردن
ایمان ظالم منم که قضاء خود رست بگزارم و مقتصد منم که پیش از مردمان بهفت سالگی
ایمان آوردم و سابق منم که رحمن را پرستیدم ظالم منم که با دوست وفادار وفاداری بکردم و
و مقتصد منم که اگر بشرط وفاداری نکردم جفا هم نکردم سابق منم که لات و عزی پشت دوتا
نکردم ظالم منم که حق بندگی بگذاشتم مقتصد منم زاد سفر دراز برنداشتم سابق منم
که ایمان آوردم و هنوز تعویذ کودکی بر گردن داشتم علی مرتضی رضی الله انست

انست که رسول صلی الله علیه وسلم گفت قصری است زیر عرش میان من و میان ابراهیم الخلیل علیهما
السلام گفتند یا رسول الله آن قصر کراست گفت علی بن ابی طالب را رضی الله عنه فیاله من ولی بین
حبیب و خلیل طوبی کسی را که میان حبیب و خلیل باشد از این مرد پرسیدند بر منبر کوفه
از معنی این آیت که حق تعالی می گوید یوم نحشر المتقین الی الرحمن وفدا گفت این
وفد چهار تن است گفتند این چهار کدام اند گفت صاحب الیمین و قوی الامین والرفیق القرین
و من طعنه بستین گفتند ما این نمی دانیم بیان کن گفت مرقد المصباح و صاحب التمساح
و نازل الفوشاح و حامل السلاح گفتند یا امیر المؤمنین ما این نمی دانیم بیان کن گفت
مشتری النون و رابض الحرون و فارس العرجون و صارخ المفتون گفتند یا امیر
المؤمنین ما این را نمی دانیم بیان کن گفت معین الشمس و صاحب الرمس و سامع الهمس
و مناجی الشمس گفتند ما این را نمی دانیم بیان کن گفت رب النیل و مجری السبیل و مثمر
٤٠ الذیل و صاحب الخیل گفتند ما این را نمی دانیم بیان کن گفت صاحب السکینة و عد
القرینة و طیب الطینة و رب الظعینة ما این نامها را نمی دانیم بیان کن چنانکه ما
بدانیم گفت نام ابوبکر است و عمر و عثمان و علی رضی الله عنهم و عن الصحابة اجمعین
امیر المؤمنین علی رضی الله عنه آنست که هرگز شرک نیاورده است و علی آنست که در خیبر ده
هزار من بکنده است و ابوجهل کام بیند اخته است و علی آنست که با عمرو ود جنگ
کرده است که بقوت قوم عاد بود قوت تنش صد مرده قوت دلش بصد هزار مرد شش
گز بالا داشت تیغ وی شصت من بود بوی فرصت یافت بیک زخم یک پای وی
بوزن نصد و بیست من از تن وی بیفکند علی آنست که لات و هبل را سجود نکرده است
علی آنست که از وی پرسیدند که بروزگار محاربت چند کافر را کشته از اول تا
آخر گفت هر آنچه شمشیر است صمصام و قمقام و ذو الفقار محاربت و مقاتلت صمصام
و قمقام یاد ندارم که چند کشته ام بوزن دو تیغ اما ذو الفقار بعدد دیقا میوان

صد هزار و بیست هزار و چهار هزار بطریق و جاثلیق را بذو الفقار سر از تن جدا کرده ام

بیت

زبعد میر عثمان که باشد میر میرانم | که دادم کواخوانم کوا باشم زدل جانم
ابو السبطین فاضل را ابو الحسن بن عاقل را | سپهر دین یزدان را دلیل دل صفدر
قوام قوت دین را چراغ آل یاسین را | سوار صف صفین را هلاک عمرو عنتر
که زین تارش ایمان سرور تارش ایمانی | هلاک جوشن و جفتان علی کو بد کو صفدر
امیر المؤمنین حیدر که او بد بن عم پیغمبر | که بد بحر مردی را کشتور لشکر
که او بد فخر صحابان را سوار او بود ایمان را | هلاک او بد طاغیان را کز بن تو مهتر

دعای که پیوسته در سفر و حضر امیر المؤمنین علی بن ابی طالب رضی الله عنه خواندی
اللهم تم نورک فهدیت فلک الحمد و عظم حلمک فعفوت فلک الحمد وجهک اکرم الوجوه و
یدک فوق الایدی ارحمنا برحمتک بفضلک و کرمک و بجودک و احسانک یا ارحم الراحمین

قصه مقتل امیر المؤمنین علی بن ابی طالب رضی الله عنه

محمد بن جریر الطبری رضی الله عنه گوید که امیر المؤمنین علی رضی الله عنه چون از حرب نهروان
فارغ شد عبد الرحمن بن ملجم و بیرک ابن عبد الله و عمرو بن بکر این هر سه را از جمله خوا
رج بودند و مذهب رجعت داشتند از آن سخت غمناک شدند گفتند این هر سه منافق را با
ید کشت علی را و معاویه را و عمرو بن العاص را رضی الله عنهم تا عالم از شر ایشان خالی شود
و اسلام قوی گردد و اگر ما کشته شویم آن جهانی ثواب یابیم زیرا که امر معروف از معظم خیرات است
عبد الرحمن بن ملجم گفت من علی را کفایت کنم عمرو بن بکر گفت من عمرو ابن العاص را کفایت کنم بیرک
گفت من معاویه را کفایت کنم هر سه تدبیر کردند که در یک روز در یک ساعت این کار کنند عبد الرحمن
پیش علی رضی الله عنه رفت و بزد و بیرک پیش نزدیک معاویه شد هم بران وعده و هر
کسی شمشیر خریده بودند بهزار درم بزهر داده و معاویه رضی الله عنه بنماز می آمد بیرک آن

فرسان

تیغ بزد معاویه بیفتاد خلق جمع شدند وی را بگرفتند معاویه رضی الله عنه گفت این
چرا کردی گفت آن قصه که رفته بود میان هر سه معاویه فرمود تا وی را بکشتند و طبیب را
آوردند بنزدیک معاویه طبیب او را بدید گفت یا معاویه میان سه چیز تو مخیری که این
زخمی است تنها که این زخم است بزهر آلوده اکنون یا دل بر مرگ بنه و یا صبر کن تا داغ
کنم و یا شربتی فرا تو دهم ولیکن نیز ترا فرزند نباشد معاویه رضی الله عنه گفت اما
مرگ اختیار نمی توانم کردن و با تش طاقت ندارم اما فرزند یکی دارم بدو قناعت
کردم آن شربت بخورد بهتر شد و معاویه از پس آن بفرمود تا بمسجد ادینه مقصوره
کردند و این رسم مقصوره معاویه نهاده است تا راه گذر خلفا از رعیت جدا باشد
و اما عمرو بن بکر بنزدیک عمرو بن العاص شد هم بران وعده وی را شکم درد می کرد بنماز نمی
توانست شد یکی بنیابت وی بنماز مرده بود شمشیر بزد و وی را بکشت وی را بگرفتند و
بردند گفت پس من کرا کشتم گفتند فلان را گفت بخدای که من ترا خواستم کشتن
عمرو بن العاص رضی الله عنه فرمود تا آن فاسق را بکشتند و بعضی از علما گویند که سبب
کشتن علی رضی الله عنه آن بود که چون از حرب نهروان فارغ شد و آن چهار هزار مرد
بودند خوارج همه کشته شدند مگر نه تن که بگریختند چون روی بکوفه نهاد عبد
الرحمن را بن ملجم از پیش بشارت بیامد اندر سرای او آواز رود می شنید بر ایشان
امر معروف کرد زنان از آنجا بیامدند یکی از ایشان با جمال و کمال بود دل عبد
الرحمن بدو مایل شد و از شقاوت ازلی در روی او بخت و بعضی گویند او زن وجه
می شنید از سرای یکی از آن کشتگان بیرون آمد و زنی بود خارجیه نام آن قطامه و
پدر و برادر او بحرب نهروان بر دست علی رضی الله عنه کشته شده بودند عبد الرحمن بن
ملجم بر اثر وی فرا رفت و گفت اگر کدخدایی نداری رضا دهی تا ترا کدخدایی باشد
چنین و چنین زن گفت چرا رضا ندهم ولیکن مراولی است و خویشان اند ایشان

دستوری باید خواست گفت نیک اید این زن می رفت و عبد الرحمن بن ملجم بر اثر
وی تا این زن بر ایی در شد گفت اینجا بنشین چون ترا بخوانیم انگه درای این زن
درسرای رفت و خود را بیاراست و معطر کرد و جامها نیکو در پوشید بغایت کمال و جمال
و مر قوم را گفت چون یک نظر عن نکرد پرده فرو گذارید پس گفت درای یا عبد الرحمن
چون در رفت بیک نظر که بوی نگریست بر ان هیات و جمال بغایت شیفته شد پس گفت
اکنون خطبه می باید کرد زن گفت تو طاقت مهر من نداری گفت چند خواهی
تا بیاورم گفت سه هزار درم نقره و دو کنیزک مطربه و قتل علی بن ابی طالب عبد
الرحمن گفت سیم کنیزکان سهل است اما قتل علی ممکن نباشد که من از قوم علی ام
این چون توانم کردن گفت اگر مرا خواهی علی را بلا بد بکشی و از دیگر چیز سیم و کنیزکان
میندیش عبد الرحمن گفت بیک ضربت قناعت کنی مطیع ام شمشیر بیاورد و بنزد
یک من بنه انرا بزهر اب داد روز سیزدهم از ماه رمضان بود امیر المومنین علی
بنشست و گفت حسن را که امروز چندم است از ماه رمضان گفت سیزدهم گفت
چند مانده باقی گفت هفده روز گفت لیخضبن هذه من هذه یعنی زود باشد که این
محاسن بخون الوده شود پس عبد الرحمن گفت ارید حبوته و یرید قتلی عذیرک
من خلیلک من مرادی عبد الرحمن بن ملجم ان بشنید پیش وی رفت یا امیر المومنین
اینک و اینک گردن اگر خواهی دست بر و اگر خواهی گردن بزن امیر المومنین علی
رضی الله عنه گفت رسول صلی الله علیه وسلم مرا نشان داده است که ترا هر دی کشد از مراد
و من گناه ناکرده را مکافات نکنم و اگر یقین دانم که مرا بخواهی کشت ترا بکشتمی و لیکن
یا عبد الرحمن در کودکی مادر ترا هیچ لقب نهاده است گفت ندانم گفت دایه تو گفت یا
شقی عاقر الناقه گفت بلی یا امیر المومنین پس علی رضی الله عنه از منبر فرو امد
و در سرای شد بیست و سیوم ماه رمضان این لعین در سرای ان زن خمر خورده

بود و بخفته چون وقت صبح بود امیر المومنین علی رضی الله عنه برخاست که بنماز
اید در میان سرای بط بود بانگ می کردند علی گفت صوایح یتبعها نوایح حسن ر
ضی الله عنه گفت یا امیر المومنین این چه سخن است علی گفت جان پدر این سخن نیست
که دلم گواهی می دهد که من درین ماه کشته خواهم شدن پس در سرای یا زمی کرد
میخ در جامه وی او یخت جامه دریده گشت علی رضی الله عنه دل تنگ شد و در مسجد
شد و می گفت ***** خلوا سبیل المومن المجاهد فی الله لا یعبد غیر الواحد و هر
دهان را بیدار همی کرد و این عبد الرحمن با ان زن نمی بود چون اواز بانگ علی رضی الله عنه
شنود گفت برخیز و انکار ما نیکو کن و ارجع قریر العین مسرورا بل ارجع سخین
العین مثبورا با زن چه کنم چو بیم من شنیده ام از علی رضی الله عنه از رسول
صلی الله علیه وسلم ان اشقی الاولین عاقر ناقه صالح و اشقی الاخرین قاتل علی پس
عبد الرحمن برخاست و شمشیر برگرفت و خود را در میان خفتگان پنهان کرد چون
امیر المومنین علی رضی الله عنه در محراب شد ان لعین بدبخت میان دو سجده
زخمی کرد بر سر امیر المومنین علی رضی الله عنه و از قضای خدای بر ان زخم امده بود
که در غزای احزاب عمرو ابن ود بر فرق او زده بود علی رضی الله عنه برخاست
و شیفته گشت و دست بر ستون زد و پنج انگشت بر ستون سنگین نشان حسن
رضی الله عنه در پیش و نماز سبک بکرد و بقولی گویند امیر المومنین علی رضی الله عنه
بفرمود جعده بن ابی هبیره را تا امامی بکرد و امیر المومنین افتاده کرد و هی بطلب
اید قاتل او می شد و علی گفت چه طلب می کنید که این کس مرا زده هم اکنون از فلان در در
همه راهها بر عبد الرحمن بسته شد متحیر شد باز گردید و از ان در که امیر
المومنین علی رضی الله عنه اشارت کرده بود در امد متحیر شده و در مانده یکی وی را
گفت ترا چه بوده است مگر امیر المومنین را تو کشته ای وی خواست که انکار کند

کفت ارى وى را پیش امیر المؤمنین علی رضی الله عنه بردند کفت ای بیچارهٔ بدبخت بچه سبب تو این کار کردی فرزندانم یتیم کردی ودلهای مؤمنان غمکین کردی وپشت لشکر اسلام بشکستی وی خاموش می بود پس کفت از پس خونهای ناحق که ریختهٔ امیر المؤمنین علی رضی الله عنه کفت او را بزندان کنید اکر من بمیرم وی را همچنین ضربتی بزنید اکر بمیرد واکرنه وی را رها کنید پس حسن وحسین ومحمد بن الحنیفه را رضی الله عنهم بنشاند ووصیتی تمام بکرد پس هر زمانی کفتی اسیرتان را طعام دهید وکرسنه مدارید اریدش ام کلثوم دختر علی رضی الله عنهما بخانه اندر شد وهمی کریست فرا عبد الرحمن کفت ای شوم مدبر امیر المؤمنین امروز بهتر است ترا فردا بکشند عبد الرحمن کفت او بهتر نیست که ان شمشیر را بزهراب داده بودند واکر بهتر است تو چرا همی کریی ام کلثوم او را دشنام داد وبیرون امد چون بیست وهفتم ماه بود امیر المؤمنین ام کلثوم را رضی الله عنهما درخانه بازکن در باز کرد وحسن رضی الله عنه انجا بنشست از ان خانه اوازی شنید افمن یلقی فی النار خیر امن یاتی امنا یوم القیامة اعملوا ما شئتم انه بما تعملون بصیر پس از خانه اوازی بشنید که مات رسول الله ومات ابوبکر وقتل عمر وعثمان وعلی رضی الله عنهم اجمعین حسن رضی الله عنه چون ویرا وفات امد درخانه باز کرد ویرا دید از دنیا رحیل کرده رضی الله عنه حسن وحسین رضی الله عنهما وی را می شستند ومحمد بن الحنیفه برادر ایشان بر پدر اب می ریخت وبقیهٔ حنوط که از رسول صلی الله علیه وسلم مانده بود وی را حنوط کردند ودفن کردند بمیان مسجد کوفه بقولی پس دیکر روز عبد الرحمن بن ملجم را بیاوردند که بکشند کفت مرا مکشید تا بروم ومعاویه را بکشم وسوکند خورم که باز ایم حسن وحسین بن علی رضی الله

عنهما کفت لا کرمت لک وکفت بکشید این ملعون را پس او را بکشتند واهل شیعت کرد امدند واو را بحصیری اندر نهادند وبسوختند وبباد بر دادند وابن المراد کوید اندرین باب

شعر

فلم ار مهرا ساقه ذو سماحة	کمهر قطام من فصیح واعجم
ثلاثة الاف وعبد وقنیة	وضرب علی بالحسام المسمم
فلا مهر اعلا من علی وان علا	ولا قتل الا دون قتل ابن ملجم

ابو الاسود الهذیلی کوید اندر مرثیت علی رضی الله عنه

الا ابلغ معویة بن حرب	فلا قرت عیون الشامتینا
افی شهر الحرام فجعتمونا	بخیر الناس طرا اجمعینا
قتلتم خیر من ركب المطایا	وفارسها ومن ركب السفینا
ومن لبس النعال ومن حذاها	ومن قرا المثانی والمبینا
اذا استقبلت وجه ابی حسین	رایت البرق رای الناظرینا
ولا والله ما انسی حسینا	وحسن صلاته فی الخاشعینا

وچنین کویند که امیر المؤمنین علی رضی الله عنه مردی بود ببالا میانه وچشمهاء فراخ وشکم بزرک وپیش سر اصلع وان روز که او را بکشتند بیست سیوم بود از ماه رمضان وکویند بیست وهفتم از ماه رمضان پنجاه وهشت ساله بود وچهار سال وده ماه خلافت کرد وبه زن بزنی کرده بود وتا فاطمه زنده بود هیچ زن بزنی نکرد علی را رضی الله عنه از فاطمه سه پسر بود حسن وحسین ومحسن واین محسن بکودکی مرده بود وبعضی از علماء اصحاب الحدیث روایت کرده اند که امیر المؤمنین علی رضی الله عنه بهمه غزوات با پیغامبر بود مکر غزات تبوک که پیغامبر صلی الله علیه وسلم ویرا خلیفه کرده بود بر مدینه ومادر علی فاطمه بنت اسد بود بن هاشم بود مسلمان وهجرت کرده بود از مکه بمدینه وبمدینه از دنیا رحیل کرد

رضي الله عنهما و پیغامبر صلی الله علیه وسلم بروي نماز کرد و دفن کردش و کفنی این ماذ رمضنت
از پس ماذرم و بعضي از علما کویند که علي را رضي الله عنه مبایعه کردند سنة خمس
وثلثین واو را بکشتند روز آدینه هفدهم ماه رمضان سنة اربعین خلافت
او چهار سال بود ونه ماه ونماز بروي پسرش کرد حسن بن علي رضي الله عنهما وچون
بکشتند او را شصت وپنج ساله بو وبقول جمهور علماء
تفسیر آنست که شصت وسه ساله بود هم سال
رسول صلی الله علیه وسلم بود وان ابوبکر
وعمر رضي الله عنهم وچهار سال وهشت
ماه خلافت کرد ونقش انگشتری
وي این بود الله الملك
الحق المبین وحاجب
وي را ذکر کرده
بود قنبر
رضي الله عنه

وکانت وعبد الله بن ابي رافع رضي الله عنهم اجمعین سئل عن رسول الله
صلی الله علیه وسلم لم یسمی ابا بکر عتیقا قال یسمی ابا بکر ابوبکر لانه اول بکر الی الاسلام و
یسمی صدیقا لانه اول من صدق برسول الله ویسمی عتیقا لانه عتق من النار ویسمی عمر
فاروقا لانه فرق بین الحق والباطل وفي روایة اخری لانه فرق بسیفه راس المنافق الکذاب
ویسمی عثمان ذي النورین لانه اتصل بنور رسول الله مرتین ویسمی علیا المرتضی لان الله
تعالی زوجه فاطمة الزهراء منه وارتضاه بتزویج فاطمة رضوان الله علیهم اجمعین

باب پنجم اندر فضایل الصحابة الاربعة رضي الله عنهم

اخبرنا الفقیه الامام الاجل السید صاین الدین عمر بن عیسی بن ابی الفتح الخطیب
الدهلقي متع الله المسلمین بطول بقایه قال حدثنا الشیخ الامام الاجل السید
الموشلي زین الاسلام شرف الدین فخر الایمة تاج الانام امین الشریعة ابو الغنایم غانم بن الحسین
الارموي قدس الله روحه بقراتي علیه في مسجده في رجب سنة ثلاث وعشرین وخمسمایة
قال اخبرنا الرئیس امین الدین ابو الحسن علي بن سراهنك الارموي قال اخبرنا الشیخ
الامام القاضي رکن الدین شرف الاسلام ابو عبد الله محمد بن سلامة بن جعفر بن علي القضا
عي المصري بمصر قال محمد بن ابي سعید بمکة قال زاهر السرخسي قال محمد بن معاذ
قال الحسین بن الحسن قال ابن المبارك قال اسماعیل المکي قال قال لي الحسن بن
عن انس بن مالك رضي الله عنه قال قال رسول الله صلی الله علیه وسلم ان مثل اصحابي
في امتي کالملح في الطعام ولا یصلح الطعام الا بالملح مبارك باد بر من گفتن فضایل
ومناقب صحابه جزا جزا که گفتم ومبارك انچ بجمل خواهم گفتن ومبارك باد بر شما
مت شنیدن فضل اصحابان مبارك باد بر من وبر شما وبر خیر وبر فوز وبر امن وبر سلا
وبر سعادت باد سر انجام کارها وعاقبت روزگارها وان همه مسلمانان بحق النبي
محمد واله اجمعین رسول صلی الله علیه وسلم گفت بدرستي وحقیقت بدان
که مثل اصحابان من اندر امت من چون نمك است اندر طعام که طعام اراسته نشود ولذ
وچاشني نماید مگر بنمك هرچند در دنیا طعامهاء لذیذ ونفیس بسیارست ولیکن
بی نمك از هیچ طعامي هیچ لذتي برید نیاید همچنین هرچند امروز نیز ایمان خلق
بخداي تعالی وبکتاب خداي تعالی وفرشتگان ورسولان خداي تعالی وقضا و
قدر ومرگ واجل نیز بسیارست ولیکن بخداي خداي وبجلال قدر او وبجان
مصطفی معلا که نی دوستي ابوبکر وعمر وعثمان وعلي رضي الله عنهم از ایمان
هیچ کس هیچ حلاوتي بر نیاید اکنون بیش از ان که باخبار مسند مشغول شوم

ابتدا الكنيم بايات قران كه درايشان بدان كه خداوند جل جلاله و كثر افضاله
درعهد اول ودر روزكار اول درصد وهر كتابي ازصد وچهار كتاب منزل كه از
خود بخلق كلام فرستاده است ابتدا و افتتاح ان درفضل وشرف چهار يار مصطفي
صلي الله عليه وسلم صديق اتقي وفاروق ازكي وذالنورين اسخي ومرتضي اوفي فر
ستاده است وكشف وبيان اين ترتيب وشرح وبسط اين بتوفيق وتاييد
باري خداي وپادشاه جل جلاله درعهده وضمان منت كه بكويم ان شاء الله
تعالي المقدر المسهل پادشاه عالم پادشاه اهل عالم ده كتاب بادم عليه
السلام فرستاد اول كتاب اول درفضل مصطفي صلي الله عليه وسلم وسلم و
چهار يار وي فرستاد وپس ازان پنجاه كتاب ديكر كه بشيث پيغامبر
عليه السلام فرستاد همچنين درفضل مصطفي صلي الله عليه وسلم وچهار يار وي
فرستاد صديق وفاروق وذالنورين ومرتضي رضي الله عنهم فر
ستاد وپس ازان سي كتاب بادريس عليه السلام فرستاد هم درفضل
مصطفي صلي الله عليه وسلم فرستاد وچهار يار وي وصحف ابراهيم خليل كه فرستاد هم
درفضل مصطفي صلي الله عليه وسلم وچهار يار وي فرستاد و توريه موسي عليه السلام
كه فرستاد هم درفضل مصطفي صلي الله عليه وسلم وچهار يار وي فرستاد عليهما السلام
وزبور داود پيغامبر فرستاد عليه السلام هم درفضل مصطفي صلي الله عليه وسلم وچهار يار وي
عليهما السلام دروي فرستاد وهمچنين انجيل كه بعيسي عليه السلام فرستاد دروي هم فضل
مصطفي صلي الله عليه وسلم وچهار يار وي عليهما السلام دروي فرستاد وفرقان همچنين
اول سورة از قران كه امد پنج ايت بود كه حق سبحانه وتعالي محمد مصطفي صلي الله عليه وسلم
درحق ايشان بسم الله الرحمن الرحيم اقراء باسم ربك الذي
خلق اين ايت امده است درشان وطالع مصطفي است صلي الله عليه وسلم خلق

الانسان

الانسان من علق واين ايت درشان وطالع وبخت ابوبكر صديق رضي الله عنه امده
است اقرا وربك الاكرم واين ايت اندرشان وطالع وبخت عمر بن الخطاب رضي الله عنه
امده است الذي علم بالقلم واين ايت اندرشان وطالع وبخت عثمان بن عفان رضي الله عنه
امده است علم الانسان ما لم يعلم واين ايت اندر حق وطالع وبخت علي بن ابي طالب
رضي الله عنه امده است وبيشترين علما برانند كه اول سوره كه فرود امده است بر پيغامبر
صلي الله عليه وسلم اين سورة بود واول پنج ايت فرود امد بعد ازان ايتهاي ديكر تا برانند كه اين پنج
ايت درفضل اين پنج محتشم است عبد الله بن عمرو العاص رضي الله عنه كويد كفتم پيغامبر را
صلي الله عليه وسلم بنويسيم انچ از تو مي شنوم كفت بنويس خداي عزوجل همي كويد علم الانسان
ما لم يعلم قتاده رضي الله عنه كويد قلم نعمتي بزرك است از خداي عزوجل كه اكر
قلم نبودي دين برجاي نماندي وهيچ كس مصلحت خويش نكاه نتوانستي داشت عن ابي
هريرة رضي الله عنه عن النبي صلي الله عليه وسلم في قوله تعالي وما كنت بجانب الطور
اذ نادينا جبرئيل امين صلوات الله عليه نزديك مصطفي امد واز خداي تعالي
سلام اورد وكفت عزوجل مي كويد من كه خداوندم وبر مقدوران بي حدم
با موسي عمران برطور سينا سخن كفتم بي واسطه خلق دريك زمان سي هزار
سخن با وي كفتم ازان سي هزار سخن كه خداي تعالي موسي را بشنوانيد هفتاد
سخن بود كه موسي را درحق وي بشنوانيد وبيست هزار ونه هزار ونهصد وسي
سخن ان بود كه موسي را درحق مصطفي وصحابهء وي ودرحق امت وي بشنوانيد
وسخن خداي عزوجل قديم است وعظيم است وازلي وابدي است وانرا اول واخر
نه وانرا ابتدا ونهايت نيست وليكن عدد وشمار درسخن خداي كه بديد ايد در
كوش موسي عليه السلام بديد ايد وقتي بشنود وقتي نشنود يك سخن ازان سخنها
ان بود كه يا موسي اما اني فرافترضت علي افاضل عبادي وخواص احبائي امة احمد

بالقلم

ر

صیام شهر رمضان من خلقی فی امة احمد صیام شهر رمضان الا وان صوام شهر
رمضان اقرب الخلق الی مجلسا یوم القیامة الا ان حملت عرشی والمجاهدین ملا
الخبر بطوله ایت دیگر انست که حق سبحانه وتعالی در حق مصطفی صلی الله علیه وسلم
و در حق چهار یار وی ابو بکر صدیق و عمر فاروق و عثمان ذا النورین و علی
المرتضی رضی الله عنهم یاد کرد و گفت الحمد لله رب العالمین این ایت نور رسالت
وطالع و بخت مصطفی است و دلیل این که حق تعالی فرمود وما ارسلناک الا رحمة
للعالمین الرحمن الرحیم و این ایت سیوم بر طالع و بخت ابو بکر صدیق رضی الله عنه امده
است و دلیل این و حجت این نیز از معنی خبر که رسول صلی الله علیه وسلم گفت ارحم امتی
بامتی ابو بکر ملک یوم الدین و این ایت چهارم بر طالع و بخت عمر فاروق
رضی الله عنه و معنی ان خبر است که رسول صلی الله علیه وسلم گفت اقوالکم فی دین الله عمر قوت
شمار دین عمر خطاب است رضی الله عنه ایاک نعبد وایاک نستعین و این ایت اندر
حق عثمان بن عفان امده است رضی الله عنه که رسول صلی الله علیه وسلم گفته است
اصدقکم حیاء عثمان بن عفان شرم داشتن بحقیقت عثمان راست اهدنا
الصراط المستقیم و این ایت اندر حق علی بن ابی طالب رضی الله امده است
که رسول صلی الله علیه وسلم گفته است که گرامی ترین امت من و عالم ترین علی بن ابی طالب
است رضی الله عنه و بقیهٔ سورهٔ فاتحه که امده است و غضب خدای عز و جل و خشم
و این ضلالت خلق و گمراهی در حق جهود و ترسا و در حق رافضی و در حق خارجی امده است
اگر دشمن سید مصطفی اند صلی الله علیه وسلم و یاران وی چنانکه گفت حق سبحانه و تعالی
صراط الذین انعمت علیهم غیر المغضوب علیهم ولا الضالین یعنی منمای مارا
راه ان کسانی که دین خویش تغییر کرده اند از قوم موسی و عیسی علیهما السلام و از قوم
مصطفی صلی الله علیه وسلم چون رافضیان و مزدکیان و خارجیان و غیر ایشان ایت

دیگر

دیگر انست که حق سبحانه و تعالی از پس سورهٔ الحمد که اندر جامع نویسند انست
که حق تعالی می فرماید بسم الله الرحمن الرحیم الم خداوند سبحانه و
تعالی با قسم گفته است که بحق الف لام بحق میم بحق الف یعنی بحق الهیت و
خدائیت خدای عز و جل بحق لام بحق سفارت و امانت جبریل بحق میم بحق
نبوت و رسالت محمد صلی الله علیه وسلم بحق الف الله بحق لام یعنی لام لا اله الا الله
بحق میم یعنی بحق میم محمد رسول الله بیت
بجمال دوست هنگام سحرگاه برد برجانم از عشق تو خرگاه
و در خبری امده است بروایت ده مرد از صحابه که رسول صلی الله علیه وسلم گفت انی وجدت
لیلة اسری بی علی سرادقات العرش مکتوب لا اله الا الله محمد رسول الله ابو بکر
الصدیق عمر الفاروق عثمان ذی النورین علی المرتضی گفت ان شب که
مرا از خانهٔ ام هانی ببردند و مراد ران شب از بلندی و راست رفعت و رتبت
قاب قوسین بگذرانیدند بران سیصد هزار پردهٔ عرش از پیش و بران سیصد
هزار سراپردهٔ عرش از راست و بران سیصد سراپردهٔ عرش از چپ و بران سیصد
هزار سراپردهٔ عرش از پس بر هر سراپردهٔ جلالت دیدم کتابتی نبشته بخط
قدرت تقدیر و تدبیر که لا اله الا الله محمد رسول الله ابو بکر الصدیق و عمر الفاروق
و عثمان ذا النورین و علی المرتضی رضی الله عنهم اینجا در اول این سوره
گفته است بحق الف و لام و میم و این سوگند ذلک الکتاب این کتاب است
است که شما را بدان وعده داده ام این قرانست در مدت بیست سال و سه سال
مهل و تانی بشما فرستاده ام این کتاب ان کتابست که صد هزار و بیست هزار و سه
هزار و کتصد و نود و نه پیغامبر این کتاب را ارزو خواسته اند و نیافته اند و بر
ارزوی این قران زیسته اند و بکرده اند و این قران و این کلام نه دیده اند و نه شنیده

اند

بيت هزار عالم امد بطمع قربت ها هزار عارف امد بطمع رويت ها
هزار عاشق امد بطمع صحبت ها نثار كرده دل و جانش خادمان هر ا
همه رانده و تيمار همه بسته شد نه كه كس هنوز نداد دست خود نشان هر ا

اي بغنيمت امراي مسلمانان مي دانيد قدر و قيمت صد و چهارده سوره قران و حق و
صد و چهارده سوره قران همي كذاريد انكه كفت سبحانه و تعالى لا ريب فيه نيست
شك اندر وي خداوند تعالى كفت بندكان و پرستاران من عزيزان و خاصكيان من
بحق الف بحق من و حومت ذات و صفات من بحق لام بحق جبريل امين من و پسنديده
بحق ميم بحق محمد رسول من و بركزيده من كه اين كتاب قران است در درستي قران ريب
و تهمت نيست و اين قران كلام منست و در راستي كلام شك و شبهت نيست جدست و هزل
نيست قديمست حادث نيست و مخلوق نيست هرچند بيشتر خوانند بر زبان دوستان
سبكتر و كسي را از خواندن ان ملامت نيست هرچند بيشتر شنود در دل دوستان شيرين تر و از
شنيدن ان كس را ملالت نيست هدى للمتقين بياني است و راه نموني بر
هيزكاران را و مومنان را اين كتاب راه راست متقيانست اين قران شفاء دل
شوريدكان است فرقان غذاي جان مستمندانست سلوتكاه نعمت عاملانست و سرمايه
بقانست نزهتكاه طرب عارفان و عاشقانست روز بازار صلح عاصيانست

بيت ما را تو حديث زهد و طامات مدان ما را بمقامات كرامات مخوان
ما بيم و چهار چيز بكزيده چو جان بوبكر و عمر با علي و عثمان

اي مسلمانان اين اقبال و دولت قران و خلعت الطاف عام در حق جمله مومنان و مسلمانان
وليكن حق است در حق چهار كس در حق چهار خليفه چهار امام ابوبكر انكه عمر انكه عثمان
انكه علي رضي الله عنهم و دليل اين سخن از قران مي نمايم قوله تعالى الذين
يومنون بالغيب اين ايت عام در حق همه خلق خاص در حق ابوبكر صديق رضي الله

عنه

عنه ويقيمون الصلوة چنان كه كفتيم عام در همه خلق و خاص در حق عمر خطاب رضي الله عنه
ومما رزقناهم ينفقون همچنين عام در حق همه خلق و خاص در حق عثمان رضي الله عنه
والذين يومنون بما انزل اليك همچنين عام در حق همه خلق و خاص در حق علي رضي الله عنه
ايت ديكر انست كه حق سبحانه و تعالى مي كويد واتى المال على حبه ذوي القر
بى واليتامى والمساكين وابن السبيل وفي الرقاب بدهند مال هرچند كه ان را دوست
دارند يعني ابوبكر واقام الصلوة و بپاي دارند نماز يعني عمر واتى الزكوة
بدهند زكوة يعني عثمان والموفون بعهدهم اذا عاهدوا و وفا كنندكان بعهد
خويش چون عهد كنند يعني علي ايت ديكر انست كه ملك تعالى مي كويد
الصابرين ان كساني كه صبر كنند بر فرمانها يعني محمد صلى الله عليه وسلم والصادقين
وان كساني كه راست باشند اندر سر و علانيت يعني ابي بكر رضي الله عنه والقانتين
ان كساني كه مطيع باشند بر دوام يعني عمر رضي الله عنه والمنفقين وان كساني
كه نفقه كنند اندر طاعت خداي تعالى يعني عثمان رضي الله والمستغفرين بالاسحار
ان كساني كه استغفار كنند اندر وقت سحر يعني علي رضي الله عنه ايت ديكر
انست كه حق تعالى همي كويد الذين ينفقون في السراء والضراء ان كساني كه نفقه
كنند اندر حال شادي و اندر حال سختي يعني ابابكر رضي الله عنه ايت ديكر انست
كه همي كويد والكاظمين الغيظ وان كساني كه خشم فرو خورند انكه كه دل ايشان
پر شده باشد از خشم يعني عمر رضي الله عنه والعافين عن الناس وان كساني كه اندر
كذارند و عفو كنند از مردمان يعني مردماني كه زبردست ايشان باشند وان
عثمان بن عفان است رضي الله عنه والله يحب المحسنين و خداي تعالى دوست
دارد نيكوكاران را يعني علي ابن ابي طالب رضي الله عنه ايت ديكر انست كه حق
سبحانه و تعالى همي كويد ربنا ما خلقت هذا باطلا سبحانك فقنا عذاب النار

ای بارخدای ما انیا فویدیی این را بهول بلک بزرکا فویدیی ومنزهی از همه عیبها
نکه دار ما را از عذاب دوزخ دعاء رسول صلی الله علیه وسلم کرده است ربنا انک من تد (margin: این)
خل النار فقد اخزیته وما للظالمین من انصار ای بارخدای ما تو که وی را در دو
زخ کنی خود وی را خوار بکرده باشی ونباشد ستمکاران را هیچ یاری که از عذاب
نکاه دارد این دعای ابوبکر است رضی الله عنه ربنا اننا سمعنا منادیا ینادی
للایمان ان امنوا بربکم فامنا ای خدای ما ما شنیدیم منادی یعنی محمد
صلی الله علیه وسلم که همی خواند بایمان که ایمان اورید بخدای خویش ما ایمان اوردیم
واین دعای عمر است رضی الله عنه ربنا فاغفر لنا ذنوبنا وکفر عنا سیاتنا
وتوفنا مع الابرار ای خدای ما بیامرز ما را کناهان ما را وکفارت کن از ما
بدیهای ما وعمر ما تمام کن باجمله کسانی که مطیعان بودند ویقولی بان ایشان
که مادر وپدر از ایشان راضی بوده اند وایشان را ابرار کویند واین دعای
عثمان است رضی الله عنه ربنا واتنا ما وعدتنا علی رسلک ولا تخزنا یوم القیامة
انک لا تخلف المیعاد ای بارخدای ما بده ما را انچ وعده کرده ما را بر زبان
رسولان خویش ومکن خوار ما را بعذاب خویش روز قیامت که تو خلاف نکنی
وعده را واین دعای علی است رضی الله عنه ایت دیکر یا ایها الذین امنوا
اصبروا ای کسانی که ایمان اید صبر کنید اندر دوستی ابوبکر رضی الله عنه وصابروا
ومصابرت کنید بر ونعمتها وکفته اند با کافران یعنی عمر رضی الله عنه ورابطوا
وثبات کنید اندر دوستی عثمان واتقوا الله لعلکم تفلحون وبترسید از
خدای تعالی مکر فلاح ونجات یابید اندر دوستی علی رضی الله عنه ایت
دیکر فاولیک الذین انعم الله علیهم من النبیین خود ایشان باشند با ان
کسانی که نعمت کرده باشد خدای بر ایشان از پیغامبران یعنی محمد صلی الله

علیه وسلم

علیه وسلم والصدیقین وراست کویان وبزرکان اصحابان یعنی ابوبکر
رضی الله عنه والشهداء وشهیدان یعنی عمر رضی الله عنه والصالحین و
شایستکان ایشان یعنی عثمان رضی الله عنه وحسن اولیک رفیقا و
نیکان که ایشان اند رفیقان یعنی علی رضی الله عنه ذلک الفضل من الله ا
ینست فضل ومنت از خدای یعنی دوستی ایشان اندر دلهای کسانی که اهل سنت
وجماعت اند ایت دیکر انما ولیکم الله ورسوله خود ولی شما است خدای تعالی
ورسول وی یعنی محمد صلی الله علیه وسلم والذین امنوا وان کسانی که ایمان
اورده اند یعنی ابابکر رضی الله عنه الذین یقیمون الصلوة وان کسانی اند
که بپای دارند نماز یعنی عمر رضی الله عنه ویوتون الزکوة وهمی بدهند زکوة
یعنی عثمان رضی الله عنه وهم راکعون وایشانند که رکوع کنند یعنی علی
رضی الله عنه مفسران کویند که سایلی بعلی بکذشت وی اندر رکوع بود اندر مسجد
انکشتری خویش بوی داد ومن یتول الله ورسوله وهر که موالات کند با
خدای تعالی ورسول وی والذین امنوا وان کسانی که ایمان اورده اند
فان حزب الله هم الغالبون خود کروه خدایند که غلبه کنند دشمنان اصحاب (margin: را)
ایت دیکر الذین اذا ذکر الله وجلت قلوبهم ان کسانی که چون یاد کرده
اید خدای را عز وجل بترسید دلهای ایشان یعنی ابوبکر رضی الله عنه و
اذا تلیت علیهم ایاته زادتهم ایمانا وچون برخوانده اند بر ایشان ایتها (margin: ي)
خدای عز وجل بیفزاید ایشان را ایمان یعنی عمر رضی الله عنه وعلی ربهم
یتوکلون وبر خدای خویش توکل کنند وکار با وی کذارند یعنی عثمان
رضی الله عنه الذین یقیمون الصلوة ومما رزقناهم ینفقون ان کسانی
که بپای دارند نماز بوقت واز انچ روزی کرده باشیم نفقه کنند یعنی علی (margin: رضي الله عنه)

اولیک هم المومنون حقا ایشان ایشانند مومنان بحق یعنی دوست
داران ایشان مؤمن اند و مخلص اند حقا ایت دیکر والمومنون و المؤمنات
بعضهم اولیاء بعض و مؤمنان مردان و مؤمنات زنان برخی از
ایشان اولیا و برخی دیکرند یامرون بالمعروف وینهون عن
المنکر فرمایند بنصرت و رحمت ایمان و خیر و نهی کنند از منکر یعنی
از کفر و این ابو بکر است رضی الله عنه ویقیمون الصلوة و بپای
دارند نماز یعنی عمر رضی الله عنه ویوتون الزکوة و همی دهند زکات
یعنی عثمان رضی الله عنه ویطیعون الله ورسوله و بجای ارند طاعت
خدای تعالی ورسول وی یعنی علی رضی الله عنه اولیک سیرحمهم الله
ایشانند زود رحمت کند خدای تعالی بر ایشان ایت دیکر التایبون
توبه کنندکان اند از شرک و از نفاق یعنی ابو بکر رضی الله عنه العا
بدون مطیعانند یعنی عمر رضی الله عنه الحامدون سشکر کزاردن
اند نعمتها یعنی عثمان رضی الله عنه السایحون روزه داران و
حاجیان و غازیان اند یعنی علی رضی الله عنه الراکعون رکوع کنند
کان اند خدای را عز و جل یعنی ابو بکر رضی الله عنه الساجدون
سجود کنندکان اند نماز کنند یعنی عمر رضی الله عنه الامرون بالمعروف
والناهون عن المنکر امر کنندکانند یعنی معروف کنندکان اند یعنی
بسنت فرمایند و نهی کنندکانند از منکر یعنی از بدعت نهی کنند و این
عثمان است رضی الله عنه والحافظون لحدود الله و نکاه دارند حقها
خدای را تعالی و وفا کنند ببیعت خدای تعالی و این علی است رضی الله عنه
وبشر المومنین و بشارت ده یا محمد مؤمنان را ببهشت یعنی ان مؤمنان را

کـ

که ایشان دوست دارند این چهار یار را رضی الله عنهم اجمعین ایت دیکر
انما یتذکر اولوا الالباب خود پند کیرد خداوندان خرد یعنی ابو بکر رضی الله
عنه الذین یوفون بعهد الله ولا ینقضون المیثاق ان کسانی
که وفا کنند بعهد خدای تعالی یعنی بدانج فرموده اند و نشکنند عهد
ومیثاق یعنی عمر والذین یصلون ما امر الله به ان یوصل ویخشو
ن ربهم ویخافون سوء الحساب وان کسانی که بپیوندند انج فر
موده است خدای تعالی بدان که انرا بپیوندند یعنی رحم و ترسند از خدا
خویش و ترسند از بدی شمار یعنی عثمان رضی الله عنه والذین صبروا
ابتغاء وجه ربهم واقاموا الصلوة وانفقوا مما رزقناهم سرا وعلا
نیة ویدرءون بالحسنة السیئة اولیک لهم عقبی الدار وان کسا
نی که صبر کردند بطاعت خدای تعالی حق خدای را و بپای داشتن
نماز و نفقه کردند از انج ما ایشان را روزی کرده ایم اندر سر و علا
نیه یعنی زکات بدادند و مکافات کنند بنیکی بدی را ایشانند که ایشا
ن را اخر سرای بهشت یعنی علی بن ابی طالب رضی الله عنه ایت جنات
عدن یدخلونها ومن صلح من ابایهم وازواجهم وذریاتهم والملا یکة
یدخلون علیهم من کل باب سلام علیکم بما صبرتم فنعم عقبی
الدار بهشتهاء مقام اندر شوند دران بهشتها ایشان و هر که ایمان
اورده باشند از پدران ایشان و اهل فرزندان ایشان و قرابات
فرزندان فرزندان و فرشتکان همی درایند از هر دری که سلام باد بر شما
بدان صبر که کردید اندر دنیا نیکا عاقبت سرای که انست یعنی دوستان
چهار یارند رضی الله عنهم مقاتل اندر تفسیر خویش اورده است که اندر

مقدار شبان روزي از روزكار دنيا سه بار فرشتكان بسلام ايشان ايند
وهديها اورند وكويند نوش باد شمارا اي دوستان صحابه كه اين همه كرامتها
ونعمتها از دوستي ايشان يافتند ايت ديكر قد افلح المؤمنون
الذين هم في صلوتهم خاشعون حقا خود فلاح كردند مؤمنان يعني
رستكاري يافتند بر دوام ان كساني كه ايشان اندر نماز خويش متوا
ضع باشند و ترسان باشند ولرزان هم بدل هم باندام يعني ابوبكر
صديق رضي الله عنه والذين هم عن اللغو معرضون وان كساني كه ايشا
از لغو ولهو معرض باشند وروي بكرداننده يعني عمر خطاب رضي الله عنه
والذين هم للزكوة فاعلون وان كساني كه ايشان زكات دادن
بجاي ارند يعني عثمان رضي الله عنه والذين هم لفروجهم حا
فظون وان كساني كه ايشان فرجهاي خويش نكاه دارند از حرام
يعني علي رضي الله عنه ايت ديكر وعباد الرحمن الذين يمشون
على الارض هونا وبندكان خداي تعالي فاضلان ان كساني باشند
كه همي روند بر زمين با سكونت ووقار وتواضع بعلم وحلمت يعني
ابوبكر رضي الله عنه واذا خاطبهم الجاهلون قالوا سلاما وچون خطا
ب كنند با ايشان جاهلان ونادان كويند كفتاري با سلامت اندر
وي هيچ بزه نه يعني عمر خطاب رضي الله عنه والذين يبيتون لربهم
سجدا وقياما وان كساني باشند كه شب روز برند بانفس خود خداي
خويش را ساجد وقايم باشند يعني عثمان رضي الله عنه والذين
يقولون ربنا اصرف عنا عذاب جهنم اوليك يجزون الغرفة بما صبروا
وان كساني كه كويند يا رب بكردان از ما عذاب دوزخ يعني علي رضي الله عنه

وايشان را جزا دهند وغرفهاي بهشت بدان صبر كه ايشان بر طاعت
خداي تعالي يعني دوستان ايشان رضي الله عنهم ايت ديكر وما عند الله
خير وابقى للذين امنوا وعلى ربهم يتوكلون وانچ بنزد خداي تعالي
بهترو باقي تر ان كساني را كه ايمان اورده باشند وبر خداي خويش توكل
كنند يعني ابابكر رضي الله والذين يجتنبون كباير الاثم و
الفواحش واذا ما غضبوا هم يغفرون وان كساني كه بپرهيزند از كناه
بزرگ وكارهاء فاحش وچون خشم كيرند ايشان را بيامرزند يعني عمر رضي الله عنه
والذين استجابوا لربهم واقاموا الصلوة وامرهم شورى بينهم ومما ر
زقناهم ينفقون وان كساني كه اجابت كنند خويش را وبپاي دارند نماز
وكار ايشان اندر مشورت باشد ميان ايشان وازانچ روزي كنيم ايشان را نفقه
كنند يعني عثمان رضي الله عنه وبعضي از مفسران كويند اين ايت اندر شان
ابوبكر رضي الله عنه فرو امده است كه او هرچه داشت نفقه كرد ودشنام دادند
وي را جواب نداد وعامست اندر همه مؤمنان والذين اذا اصابهم
البغي هم ينتصرون وان كساني كه چون فرا ايشان رسد ظلم ايشان را
انتقام كنند يعني علي رضي الله عنه محمد رسول الله محمد صلى الله عليه وسلم
رسول خداي تعالي است ايت ديكر والذين معه وان كساني كه با وي
اند يعني ابوبكر رضي الله عنه اشداء على الكفار سخت اند بر كافران يعني
عمر رضي الله عنه رحماء بينهم رحيم اند بر يكديكر يعني عثمان رضي الله عنه
تراهم ركعا سجدا يعني ايشانند كه ركوع وسجود همي كنند يعني علي رضي الله عنه
كزرع اخرج شطاه فازره چون كشته كه بيرون ارد نبات تنهاي خويش
يكي برايد از زمين انكاه بسيار كردد وانكاه انرا قوي كرد اند يعني ابوبكر صديق
يق

رضي الله عنه فاستغلظ فاستوى انكه سطبر شود انكه راست شود يعني عمر رضي
الله عنه على سوقه يعجب الزراع وتمام شود وفرا يكديكر رسد بوساق ايشان
بايستاده تا خوداوندان ازان عجب مانند يعني اصحابان پيغامبر صلى الله عليه وسلم كه اول
اندك بودند انكاه بسيار شدند يعني عثمان بن عفان رضي الله عنه ليغيظ بهم الكفار
تا بخشم اورد با ايشان كافرانرا يعني علي رضي الله عنه وعبد الله بن عمر ابن الخطاب
رضي الله عنهما كفت كه پيغامبر صلى الله عليه وسلم كفت علي را يا علي تو اندر بهشت باشي وشيعت
تو اندر بهشت شوند وبيو كورهي كه دعوي ولايت تو كنند وايشانرا رافضي خوا
نند اكر ايشانرا دريابي بكش ايشانرا كه ايشان مشركانند علي رضي الله عنه كفت كفتم
يا رسول الله علامت ايشان چيست كفت ايشانرا جمعه وجماعت نباشد وبدي كويند
ابو بكر وعمر را رضي الله عنهم ايت ديكر كانوا قليلا من الليل ما يهجعون
بودند اندكي انكه ابتدا كرد وكفتند از شب بنه خفتند يعني نماز كردند وكفته
كه معنيش انست كه ايشان بودند كه اندكي بخفتندي از شب وديكر طاعت كردي
يعني ابو بكر رضي الله عنه وبالاسحار هم يستغفرون وبوقتهاء سحر ايشان
استغفار كردندي يعني عمر رضي الله عنه وفي اموالهم حق للسايل والمحروم واندر
مالها ايشان حقي بودي انرا كه سوال كنند وان كسي را كه ازان محروم كرديده با
شد وسوال بكنند يعني عثمان رضي الله عنه وفي الارض ايات للموقنين واندر
زمين ايتهاست ان كساني را كه بريقيني باشند يعني علي رضي الله عنه اية
ديكر ثم كان من الذين امنوا انكه بود برانچ ياد كرديم نفقه كردن وبنده ازاد
كردن وايمان حقيقت يعني ابو بكر رضي الله عنه وتواصوا بالصبر از جمله
ان كساني كه ايمان اورده باشند وبكديكر را وصيت كنند بصبر يعني عمر
رضي الله عنه وتواصوا بالمرحمة ويكديكر را وصيت كنند برحمت كردن بر

مردمان

يعني عثمان رضي الله اولئك اصحاب الميمنة ايشانند اصحاب دست را ست
يعني علي رضي الله عنه اية ديكر والتين سوكند با بو بكر صديق
والزيتون سوكند است بعمر فاروق وطور سينين سوكند است بعثمان
ذا النورين وهذا البلد الامين واين شهر امن يعني علي رضي الله عنهم
اية ديكر الا الذين امنوا مكر ان كساني كه ايمان اورده اند يعني ابو بكر
صديق وعملوا الصالحات وكنند كارهاي شايسته يعني عمر خطاب
فلهم اجر غير ممنون ايشانرا بود مزد ناكاسته يعني عثمان عفان فما يكذ بک
بعد بالدين چه تكذيب كند ترا اي مردم از پس اين حجتها كه ياد كرديم بروز جزا
يعني علي بن ابي طالب رضي الله عنهم اية ديكر الا الذين امنوا مكر ان كسا
ني كه ايمان اورده اند يعني ابو بكر وعملوا الصلحات وكنند كارها شايسته
وپاكيزه يعني عمر بن الخطاب رضي الله عنه وتواصوا بالحق . ووصيت كنند بيكد يكورا
بحق يعني عثمان رضي الله عنه وتواصوا بالصبر ووصيت كنند يكديكر را
بصبر كردن يعني علي بن ابي طالب رضي الله عنهم اشارت اشارتست درين انست
كه ملك سبحانه وتعالى وعده داد محمد را صلى الله عليه وسلم يا محمد اندر بهشت چهار
جويست اب وشير وشراب الطهور وانكبين هر يكي طعمي جدا كانه دارد
واندر دنيا چهار دوست دارم از اصحابان تو ابو بكر وعمر وعثمان
وعلي رضي الله عنهم وايشان هر يك هنري جدا كانه دارند ماننده اين
چهار جوي وفيها انهار من ماء غير اسن اب زلال كه نكند ابو
بكر رضي الله عنه چون ابست وجهان زنده باب است همچنين اسلام زنده با بو بكر
است رضي الله عنه وجعلنا من الماء كل شيء حي وانهار من لبن لم يتغير
طعمه شيراست كه رنكش نكردد عمر رضي الله عنه چون شيراست چنانكه كودك

بشير قوي كرد كه قيد الاسلام بعمر وانهار من خمر لذة للشاربين خمر است كه لذتي دارد خورندكان را عثمان رضي الله عنه چون خمر است چنانكه طرب بخمر باشد همچنان قوت غازيان بنفقه عثمان بود رضي الله عنه وانهار من عسل مصفى انكبين صافي علي رضي الله عنه چون انكبين است چنانكه شفاي بيماران بعسل است همچنان شفاء دل مؤمنان بمبارزت و محاربت علي است رضي الله عنه **نكته** اكر خواهي كه اب معين بهشت خوري صديق را دوست دار كه باب بهشت ماند واكر خواهي كه شير بهشت خوري عمر را رضي الله عنه دوست دار كه بشير كذشته ماند واكر خواهي كه خمر بهشت خوري عثمان را رضي الله عنه دوست دار كه بخمر بهشت ماند واكر خواهي كه انكبين بهشت يابي علي را دوست دار رضي الله عنه كه بانكبين بهشت ماند **عبارت** نهر جوي بود وعين چشمه بود در بهشت چشمهاست چون سلسبيل و زنجبيل و رحيق و كافور و ملك تعالى مي كويد عينا يشرب بها عباد الله يفجرونها تفجيرا عينا يشرب بها المقربون ان الابرار يشربون من كاس كان مزاجها كافورا عينا فيها تسمى سلسبيلا وابتداي نام اين چهار اصحاب عين است عتيق و عمر و عثمان و علي رضي الله عنهم دليلست كه هر چهار چشمه در بهشت اين چهار يار دارند هر كه ايشان را دوست دارد هم سلسبيل باشدش هم زنجبيل هم كافور وان بيچاره بدبخت دوجهان و دوزخي كه اين چهار محتشم را دشمن دارند بدل اين چهار جوي چهار چيز باشد غسلين و صديد و حميم و مهل يابند نعوذ بالله بار خدايا دور دار از همه مسلمانان

الاخبار المسند في شانهم رضي الله عنهم

ان ايتها كه حق جل جلاله بمحمد فرستاده است بپيغامبر صلى الله عليه وسلم از قران مجيد تفسير ان از تفاسير تخريج كردم ودرين كتاب خود نوشتم الرعلاء قوان جو ازين دانند بوجه عيب نكنند

لان

لان الله تعالى وجل قال وفوق كل ذي علم عليم اكنون ياد كنيم احاديث سماع من از مشايخ هن باسناد عالي زنقله اخبار از صحابه اخيار از محمد مختار صلى الله عليه وسلم اخبرنا الفقيه الامام الاجل صاين الدين عمر بن عيسى الخطيبي الدهلقي ادام الله علوه **خبري** قال اخبرنا القاضي الامام نظام الدين جمال الاسلام مجد القضاة ابو المظفر منصور بن هبة الله الاسترابادي رحمه الله بقراته علي بمدينة اوهيه في مدرسة الحاجة ام الرييس رحمهما الله في ذي القعدة سنة ثلاث واربعين وخمسماية قال اخبرنا الشيخ الاجل فخر الاسلام عمر بن محمد بن محمد الشاشي رضي الله عنه قال الشيخ الامام جمال الاسلام محمد بن احمد التميمي قال ابو القاسم حسين بن الحسن قال ابو طاهر الحسن بن الحسين قال ابو بكر محمد بن احمد البخاري قال محمد بن احمد بن يزيد قال ابو بكر بن محمد ببغداد قال سمعت احمد بن محمد بن احمد بن حنبل يسال ابا نصر هاشم بن القاسم قال حدثنا عبد العزيز بن النعمان القرشي قال زيد بن حباب عن عطاء عن ابي هريرة رضي الله عنه وعنهم قال قال رسول الله صلى الله عليه وسلم لا يجتمع حب هولاء الاربعة الا في قلب مومن ابو بكر وعمر وعثمان وعلي رضي الله عنهم **خبري** ديكر است هم از استادم از قاضي نظام الدين سيف النظر منصور بن هبة الله قال الشيخ الامام فخر الاسلام عمر بن محمد بن محمد الشاشي قال ابو الحسن علي بن المثنى قال محمد بن اسحق الرملي قال هشام بن عمار قال الوليد بن مسلم قال ثور بن يزيد عن خالد بن معدان عن معاذ بن جبل رضي الله عنه وعنهم قال قال رسول الله صلى الله عليه وسلم اذا ظهرت البدع في امتي وشتم اصحابي فليظهر العالم علمه فان لم يفعل فعليه لعنة الله والملائكة اجمعين فقيل وما اظهار العلم قال السنة كفت چون بدعت و بدديني در امت من اشكارا شود واصحابان مرا بد كويند ودشنام عالم عامل بايد كه علم خود اشكارا كند اكر نكند بروي باد لعنت خداي تعالى و جمله فرشتكان كفتند يا رسول الله اشكارا كردن علم چه باشد كفت مذهب سنت وجماعت اشكار كردن

وفضایل صحابه یاد کردن تا بدیشان فرصت نیابند وعلی اهل سنت وجماعت را باشد

خبری دیگر است بروایت شیخ امام رفیع الدین تاج الاسلام جمکان بن علی المروزی رضی الله عنه باسناد درست از عبد الله بن عمر رضی الله عنهما که رسول صلی الله علیه وسلم که گفت ان الله تعالی فرض علیکم حب ابی بکر وعمر وعثمان وعلی کما فرض علیکم الصلوة والصیام والحج والزکوة فمن ابغض واحدا منهم فلا صلاة له ولا زکوة له ولا حج له ولا صیام له ویحشر یوم القیامة من قبره الی النار گفت خداوند تعالی فریضه کرد بر شما که دوست دارید ابو بکر وعمر وعثمان وعلی را رضی الله عنهم همچنانکه واجب کرد بر شما نماز کردن وروزه داشتن وحج کردن وزکات دادن هر که یکی ازین چهار یار دشمن دارد نماز وی نپذیرند ونه روزه ونه حج ونه زکاة وروز قیامت او را حشر کنند از گورش بر انگیزند وبدوزخ برند

خبری دیگر است بروایت جوهری باسناد درست از انس بن مالک رضی الله عنه که رسول صلی الله علیه وسلم گفت ان الله تعالی افترض علیکم حب ابی بکر وعمر وعثمان وعلی کما افترض علیکم الصلوة والزکوة والصیام والحج فمن انکر فضلهم فلا یقبل الله تعالی منه الصلوة ولا الزکوة ولا الصوم ولا الحج **خبری** دیگر است بروایت رکن الاسلام احمد خوجالی رضی الله عنه هم از عبد الله بن عمر رضی الله عنهما که رسول صلی الله علیه وسلم گفته است ان الله تعالی فرض علیکم حب ابی بکر وعمر وعثمان وعلی کما فرض علیکم الصلوة والزکوة والصیام والحج الا من صلی من امتی وزکی وصام وحج واحب ابا بکر وعمر وعثمان وعلی فهو عند الله بمنزلة جبریل ومیکاییل ومن صلی وزکی وصام وحج وابغض ابا بکر وعمر وعثمان وعلی فهو عند الله کابلیس واشر من ابلیس گفت خدای عز وجل مقدس واز وقت وازجای منزه از چون وچرا دوستی ابو بکر وعمر وعثمان وعلی را بر تنها ودلهای شما فریضه کرده است همچنانکه دوستی نماز وزکوة وروزه وحج همچنان تنها شما بدرستی وراستی نماز وزکوة وحج وروزه اراسته

شود

شود دلها شما نیز بدوستی وعاشقی ابو بکر وعمر وعثمان وعلی رضی الله عنهم اراسته شود وگفت هر که از امت من بتن نماز کند وبدست زکوة دهد وبدهان روزه دارد وبپای بحج شود وابو بکر وعمر وعثمان وعلی را رضی الله عنهم بدل دوست دارد ان کس بنزد خدای تعالی در تقریر وتدبیر بار خدای وپادشاه همچون جبریل است وهمچون میکاییل است علیهما السلام وهر که نماز کند وزکوة دهد وروزه دارد وحج کند ولیکن بدل ابو بکر وعمر وعثمان وعلی را دوست ندارد انکس بنزد خدای همچون ابلیس است وبدتر وشوم تر وپلیدتر وملعون تر از ابلیس است واگر کسی از سر جهالت وبطالت در عمر خود ازین طاعت کمتر کند ونیکو بیان نیارد چون بدل ابو بکر وعمر وعثمان وعلی را اخر باخر بغود وبس اعلی در ابد واگر کسی در عمر نوح وعمر لقمان هر ساعتی خرمتی وحرمتی وطاعتی کند ویک ذره بغض ابو بکر وعمر وعثمان وعلی در دل دارد اخر جز بجهنم ولظی در نیاید عاقبت هزار ساله طاعت وعبادت با یک ذره بغض یاران دوزخ است وعاقبت هزار ساله جرم وزلت وخطا ومعصیت با یک ذره دوستی یاران بهشت است تا بدانی که از گناه سنیان بوی ایمان وتوحید وسعادت اید واز طاعت ومبتدعان که نه کفر وکند الحاد وشقاوت اید ابو بکر صدیق بنماز ماند عمر فاروق بزکوة ماند عثمان ذالنورین بروزه ماند علی مرتضی بحج ماند تا تو نیز چنان دانی تا رستگاری یابی **بیت**

درخورد زیبد که بنیاد سخن اغاز کار	نکو زو بریاد کس جز یاد خالق کردگار
صانع باقی هرگز نی مصنوعش نیا ز	خالق باری والبته مخلوقش نه کار
قدرتی بی عجز او وحکمتی بی جهل او	داد کردون را عوا وداده هامون را قرار

وعبادت

همتش در حق هر مصنوع بیرون از عدد نعمتش در حق هر مخلوق بیرون شمار
واندرین ایت زهر کونه خلافست وعذار ما غلام مسیان ودوستان چار یار
خبری دیکر بروایت رفیع الدین رحمه الله از انس بن مالک رضی الله عنه
که رسول صلی الله علیه وسلم کفت انی لارجو لامتی بحب ابی بکر وعمر وعثمان وعلی کما
ارجو لهم بقول لا اله الا الله کفت من امید دارم امت مرا بدوستی ابوبکر وعمر وعثمان
وعلی رضی الله عنهم همچنانکه امید دارم ایشان را بکفتار لا اله الا الله محمد رسول الله
واین سخن را اصلی بزرک است وشاخ بسیار واکر بعیان ان مشغول کردم سخن بتطویل
کشد خبری دیکر بروایت درست از عایشه صدیقه رضی الله عنها که رسول صلی
الله علیه وسلم انا سید ولد ادم ولا فخر وابوبکر سید العرب وعلی سید شباب العرب
ولا فخر یعنی ولا افتخر بالعطاء ولا بالنعم انما افتخر بالمعطی وبالمنعم کفت من مهتر فر
زندان ادم وهیچ فخری نیارم وابوبکر مهتر عربست وعلی مهتر جوانان عربست و
هیچ فخر نیست یعنی فخر نیارم بعطا ونعمت که حق تعالی بفضل وکرم بمن ارزانی داشت و
لیکن فخر اورم بخداوندی که مرا عطا ونعمت داده است خبری دیکر است از انس
ابن مالک رضی الله عنه که رسول صلی الله علیه وسلم کفت انا مدینة العلم وابوبکر اساسها و
عمر حیطانها وعثمان سقفها وعلی بابها لا تقولوا فی ابی بکر وعمر وعثمان وعلی
الا خیرا کفت شهر علمم وابوبکر زمین انست وعمر دیوارهای ان شهراست وعثمان
سقف بام ان شهراست وعلی در ان شهراست مکویید اندر ابوبکر وعمر وعثمان
وعلی مکر خیر که چنین کویند از خیر شما را خیر پیش اید از برکت دوستی ایشان
جمله خیر یابید واکر بدبختی شر کوید از شر کفتن وی یاران را هیچ نقصانی نباشد
مکر ان بیچاره بدان از شفاعت ایشان محروم کردد وهیچ نجات نیابد خبری
دیکر بروایت درست از عبد الرحمن بن عوف رضی الله عنه که رسول صلی الله علیه وسلم کفت انی ا

مو

ساموت وتموتون وتسالون یوم القیامة عن اعمالکم فلا ینفع احدا منکم نبی
ولا ابی ولا ام الا من اتی الله بقلب سلیم وفضلت بالشفاعة فشفاعتی محرمة علی من شتم
اصحابی کفت من زود بخواهم مردن وشما نیز بمیرید وشما را بپرسند روز
قیامت از کردارهاتان شما را هیچ سود ندارد پیغامبری ونه پدری ونه مادری
الا که پیش خدای تعالی رود بدلی بسلامت باشد از کناهان ومرا فضل و
کرامت دادند بشفاعت که کنم روز قیامت وشفاعت من حرامست بر انکس که وی
بدی کوید ودشنام دهد اصحابان مرا خبری دیکر بروایت عبد الله بن عمر رضی الله
عنهما که رسول صلی الله علیه وسلم کفت اذا رایتم الذین یسبون فالعنوهم کفت چون بینید اصحابی
انکسانی را که بدی کویند اصحابان مرا ایشان را لعنت کنید یعنی برانید ایشان را و
هرچه بتوانید کردن با ایشان از دفع ان بکنید تا توبه کنند ومسلمان شوند یا
از میان اهل سنت وجماعت بیرون شوند مبادا که باتش ایشان سوخته کردید
خبری دیکر بروایت انس بن مالک رضی الله عنه که رسول صلی الله علیه وسلم کفت
اربعة لا یجتمع حبهم فی قلب منافق ولا یحبهم الا مؤمن ابوبکر وعمر و
عثمان وعلی رضی الله عنهم کفت چهار کس اند که دوستی ایشان در دل منا فق
جمع نشود وایشان را دوست ندارند مکر مومنی مسلمانی سنی پاکدینی
ابوبکر است وعمر وعثمان وعلی خبری دیکر است بروایت رفیع الدین
از انس بن مالک رضی الله عنه که رسول صلی الله علیه وسلم کفت ابوبکر وزیری یقوم
مقامی وعمر ینطق بلسانی وانا من عثمان وعثمان منی وعلی بن عمی واخی وحا
مل رایتی کانی بک یا ابا بکر تشفع لامتی کفت ابوبکر وزیر منست جای من کیرد وعمر
بزبان من سخن کوید وعثمان از منست ومن از عثمانم وعلی عمزاده منست و برادر
منست وچنان پندارم یا ابا بکر که تو روز قیامت شفاعت خواهی کردن امت

مرا خبري دیکر بروایت درست از عبد الله بن عباس رضي الله عنهما که رسول
صلی الله علیه وسلم کفت ابو بکر عماد الدین وعمر غلق الفتنة وعثمان محنة للمنافقین وعلی
مني وانا من علي حیث یکون اکون وحیث اکون یکون کفت ابو بکر ستون دین
وعمر بند فتنه است تا عمر بجایست فتنه ظاهر نشود وعثمان محنت منافقان است
یعني ازمایش است هرکه در وقت کشتن وي از لشکر وي بود مومن ومسلمان
بود وهرکه با وي کارزار کرد منافق محض بود که اندر درکه زیرین دوزخ خواهد
بود وعلی از منست ومن از علي ام چنانکه او باشد من باشم وچنانکه من باشم
او باشد خبري دیکر بروایت عبد الله بن عمر رضي الله عنهما که رسول صلی الله علیه وسلم کفت
ابو بکر خیار امتي واعدلها وعمر اعزها واعدلها وعثمان ابن عفان احیا امتي
واکرمها وعلي بن ابي طالب اعلمها واوسعها کفت ابو بکر بهترین امت منست وعا
دلتر وراست کوي ونیک مردتر وعمر عزیزتر امت منست وعادلست وپرداد تر و
عثمان شرمکین تر وکرامي تر امت منست وعلي بودائي تر امت منست ودشن تر وبروا
یتي دیکر عالم تر خبري دیکر است بروایت شداد بن اوس که رسول صلی الله علیه وسلم
کفت ابو بکر ارق امتي وارحمها وعمر بن الخطاب خیر امتي واعدلها وعثمان بن عفان
احیا امتي واکرمها وعلي بن ابي طالب الب امتي واسماها وعبد الله بن مسعود ابر
امتي وامنها وابو ذر ازهد امتي واصدقها وابو الدرداء اعبد امتي واتقیها و
معویة بن ابي سفیان احلم امتي واجودها کفت ابو بکر نیکدل ورحیم تر امت منست
وعمر عادل وبهترین امت منست وعثمان ابن عفان شرمکین ترین وکرامي
ترین امت منست وعلي بن ابي طالب عاقل ترین ونیکو روي ترین امت منست و
عبد الله بن مسعود نیکوترین وایمن ترین امت منست وابو ذر زاهد ترین وراست
کوي ترین امت منست وابو الدردا عابد ترین وپرهیزکار ترین امت منست و

معویة

ومعویة بن ابي سفیان حلیم ترین ونیکوکار ترین امت منست خبر
دیکر بروایت عبد الله بن مسعود رضي الله عنه که رسول صلی الله علیه وسلم کفت
ابو بکر تاج الاسلام وعمر حلة الاسلام وعثمان بن عفان اکلیل الاسلام
وعلي بن ابي طالب طیب الاسلام فمن احب ان یتتوج ویتحلل ویتکلل ویتطیب
فلیحب الله المهدي ومصابیح الدجی مثلهم کمثل الغیث حیث سقط نفع کفت
ابو بکر تاج اسلام است وعمر بن الخطاب حلهء اسلام است وعثمان بن عفان
کلاه اسلام است وعلي بن ابي طالب طیب وخوش بوي اسلام است رضي الله
عنهم هرکه دوست دارد که تاج بر سر نهد وحله اندر پوشد وکلاه بر سر نهد و
خوش بوي کردد باید که اامامان را که بر راه راست اند وچراغ تاریکي اندا
ینان را دوست دارند مثل ایشان چون باران است که هر جاي که بیفتد
سود دارد خبري دیکر بروایت حبیش بن خالد رضي الله عنه که رسول
صلی الله علیه وسلم علیه وسلم کفت ابو بکر وعمر وعثمان وعایشة الا الله وعلي والحسن
والحسین وفاطمة الي وسیجمع الله تعالی یوم القیامة الي واله في روضة
من ریاض الجنة کفت ابو بکر وعمر وعثمان وعایشه از خدایند وعلي
وحسن وحسین وفاطمه از منند وروز قیامت خداي تعالی از
اوراوا که مرا اندر روضهء جمع اورد از روضهاء بهشت خبري دیکر بو
وایت زبیر بن العوام رضي الله عنه که رسول صلی الله علیه وسلم کفت اللهم انک
بارکت لامتي في صحابتي فلا تسلبهم البرکة وبارکت لاصحابي في ابي بکر فلا تسلبه
البرکة واجمعهم علیه ولا تنشر امره فانه لم یزل یوثر امرک علی امره اللهم
عمر بن الخطاب وصبر عثمان ووفق علیا واغفر لطلحة وثبت الزبیر
وسلم السعد ووقر عبد الرحمن والحق بي السابقین الاولین من المهاجرین

والانصار رسول صلی الله علیه وسلم دعا کرد وکفت بارخدایا پادشاها تو بوکات
کردی امت مرا اندر اصحابان من برکات از ایشان بر مکیر و برکات دادی اصحا
بان مرا اندائی بکر صدیق بارخدایا از وی بر مکیر والیشان را بروی جمع کردان
وکارهای وی پراکنده مکردان که ابوبکر همیشه کارهای تو بر شغل وکارهای
خود اختیار کرده است بارخدایا عمر بن الخطاب را عزیز کردان وعثمان
را صبر وشکیبایی ارزانی دار وعلی را توفیق رفیق کردان وطلحه را بیا
موز وزبیر را بردین قوی کردان وثابت دار وسعد را بسلامت نکه دار و
عبد الرحمن را وقار وارام ده ومرا رسان سابقان را از مهاجریان وا
نصاریان **خبری** دیکر بروایت ابوهریره رضی الله عنه که رسول صلی الله
علیه وسلم کفت بینما رجل یسوق غنما له اذا عدا الذیب فاخذ شاة منها فطلبه
الرجل فقال له الذیب من لها یوم السبع لیس لها راع غیری فانی امنت به
وابوبکر وعمر کفت مردی کوسپندان می راند از رخود کرکی ردا اخت وکو
سپندی ببرد مرد از پس برفت کرک روی باز پس کرد ومرد را کفت که با
شد روز دان که او را بجز از من شبان نباشد پس من که محمدم بذین
ایمان اوردم وابوبکر وعمر **خبری** دیکر است بروایت انس رضی الله عنه که رسو
ل صلی الله علیه وسلم کفت حب ابوبکر یوجب الغفران وحب عمر یمحو العصیان
وحب عثمان یقوی الایمان وحب علی یخمد النیران کفت دوست دا
شتن ابوبکر واجب کند امرزش ودوستی عمر بستود کناهان ودوستی
عثمان قوی کرداند ایمان را ودوست داشتن علی فرو کشد اتش دوزخ
خبری دیکر است بروایت ابو عجفی سلمی رضی الله عنه که رسول صلی
الله علیه وسلم کفت الخلفاء ثلثة من ولد النضر بن کنانة ابوبکر وعمر و

ذالنورین قتل مظلوما له کفلان من الاجر منصور وجابر وسالم نصر الله
ابابکر علی اهل الردة وجبر الاسلام بعمر وعثمان سلیم من دماء المسلمین
واموالهم کفت خلفا سه کس بودند از فرزندان نضر بن کنانة ابوبکر
وعمر وعثمان که بظلم او را بکشتند او را دو اجر بدهند منصور وجابر
وسالم خدای تعالی ابوبکر را نصرت کناد بر اهل رده که دشمن اسلام
بودند ودرست کرد اسلام را بعمر واسلامت بودند از خون تمامی مسلمانان
ومال ایشان **خبری** دیکر بروایت علی بن ابی طالب رضی الله عنه که رسول
صلی الله علیه وسلم کفت رحم الله ابابکر زوجنی بنته وحملنی الی دار الهجرة رحم الله عمر
یقول الحق وان کان مرا ترکه الحق من مقالته وما له من صدیق ورحم الله
عثمان یستحی منه الملائکة رحم الله علیا اللهم ادر الحق معه حیث
دار کفت خدای تعالی بیامرزاد ابوبکر را دختر خود را بزنی بمن داد ومرا برکر فت
بدار الهجرة یعنی اشتر داد مرا وتیمار داشت تا از مکه بمدینه رفتیم وبعضی
از علما کویند که حملنی الی دار الهجرة معنی انست که چون رسول صلی الله علیه وسلم اندر
شب غار از مکه بیرون امدند وپیاده می رفتند رسول صلی الله علیه وسلم مانده
شد ونتوانست رفتن وخواست که برجای بنشیند وجای وراه مخوف بود از
مکیان که مبادا که از پس بیایند ابوبکر رضی الله عنه رسول را صلی الله علیه وسلم سه
میل ونیم بکتف خود بر کرفت ومی رفت اشتران در رسیدند ومعنی اکر ر
سول کفت حملنی الی دار الهجرة اینست خدای تعالی عمر را بیامرزاد که حق کوید
اکرچه تلخ بود خدای تعالی بیامرزد عثمان را که فریشتکان اسمان از وی شرم
دارند وخدای تعالی بیامرزد علی را بارخدایا پادشاها بکردان حق را
چنانکه وی می کردد یعنی او را توفیق ده تا هر کجا که باشد حق بکوید

دیگرست که ابوهریره رضی الله عنه روایت کند از رسول صلی الله علیه وسلم که گفت
سالت ربی عز وجل ان یرضی عن امتی فاوحی الله تعالی الی انی قد رضیت عن امتک
الا عن ثلثة من قال القران مخلوقا ومن سب اصحابک ومن تکلم بالقدر گفت از
خدای تعالی بخواستم تا از امت من خشنود شود خدای عز وجل من وحی فرستاد
که من از امت تو راضی وخوشنودم مگر از سه کس هر که گوید قران مخلوقست
وانکس که اصحابان ترا بد گوید وانکه سخن گوید بقدر یعنی قدری باشد خبری
دیگرست بروایت عایشه صدیقه رضی الله عنها که رسول صلی الله علیه وسلم گفت شرار
امتی اجرأهم علی اصحابی گفت بدترین امت انست که بدگوی تر باشد اصحابان مرا
خبری دیگرست بروایت عبد الرحمن بن عوف رضی الله عنه که رسول صلی الله علیه وسلم
گفت عشرة فی الجنة ابوبکر وعمر وعثمان وعلی وطلحة والزبیر بن العوام و
عبد الرحمن بن العوف وسعد بن ابی وقاص وابو عبیده بن الجراح وسعید
گفت این ده کس بهشتی اند چنانکه در ان شکی نیست هرکه جز از ایشان اند تا قیا
مت اندر مشیت خدای تعالی اند اگرچه مطیع ونیکوکار وصدیق وشهید باشند خبری
دیگرست بروایت انس بن مالک رضی الله عنه که رسول صلی الله علیه وسلم گفت قال ابلیس
لربه تعالی یا رب قد هبط ادم وقد علمت ان قد یکون کتاب ورسل فما
کتابهم ورسلهم قال الله تعالی رسلهم الملائکة والنبیون منهم وکتبهم التو
ریة والانجیل والزبور والفرقان قال فما کتابی قال الوشم وقرانک الشعر و
رسلک الکهنة وطعامک ما لم یذکر اسم الله وشرابک کل مسکر وصدقک الکذب و
بیتک الحمام لابن ادم الخطایا فحطوها بالاستغفار قال ابلیس وسولت
لهم ذنبا لا یستغفرون منه رسول صلی الله علیه وسلم گفت که ابلیس با خدای تعالی
مناجات کرد گفت بار خدایا ادم را از بهشت بزمین فرو امد ومن دانم که اورا

کتاب ورسل باشد کتاب ایشان چیست ورسولان ایشان کیست
ب خداوند عز وجل گفت رسولان ایشان فرشتگان باشند وکتا
ب توریت وانجیل وزبور وقرانست گفت بار خدایا کتاب من چیست گفت
ن ازده باشند وکبودی که ان جا نهاده وخواندن تو شعر ورسولان تو کاهنا
ن که دانا زیند وعیب گویند وجادوی کنند وطعام تو انچ بران نام ما
نبرده باشند وبسم الله نگفته باشند وشراب تو هرچه مست کند
وصدق تو دروغ گفتن وخانه تو حمام فرزندان ادم اگر خطای کنند و
گناهی چون استغفار کنند وامرزش خواهند بحقیقت ان گناه نیست
شود ابلیس گفت من گناهی در دل ایشان افکنم ودر چشم ایشان
بیارایم که ازان باستغفار نرهند بدی گفتن ودشمن داشتن ابوبکر وعمر
ل خبری دیگرست بروایت عبد الله بن عباس رضی الله عنهما که رسو
ل صلی الله علیه وسلم گفت لکل شیء اساس واساس الایمان الورع ولکل شیء
فرع وفرع الایمان الصبر ولکل شیء سنام وسنام هذه الامة عمی العبا
س ولکل شیء سبط وسبط هذه الامة ابنای الحسن والحسین ولکل
شیء جناح وجناح هذه الامة ابوبکر وعمر ولکل شیء مجن وحصن و
حصن هذه الامة عثمان وعلی بن ابی طالب رضی الله عنهم گفت هر
چیزی را بنیادی است وبنیاد ایمان پرهیزکاری است وورع و
هر چیزی را فرعی است وفرع ایمان صبرست وهر چیزی را کوهی است
وبلندی وکوه این امت عم منست عباس وهر چیزی را سبطی است
وسبط این امت فرزندان من اند حسن وحسین وهر چیزی را پری است
وپر این امت ابوبکر وعمرست وهر چیزی را سپری وحصاری که دشمن نوی (فرصت)

نتواند یافت وسپر وحصن این امت عثمان وعلي بن ابي طالب اند رضي الله عنهم

خبري دیکراست بروایت ابوذر غفاري رضي الله عنه که رسول صلی الله علیه وسلم کفت لو عبدتم الله تعالی حتی تکونوا کالحنایا وصمتم حتی تکونوا کالاوتار وصلیتم حتی تجف الرکب منکم ثم ابغضتم واحدا من اهل بیتي او واحدا من اصحابي لکبکم الله تعالی علی مناخرکم في نار جهنم کفت اکر خدای تعالی را پرستید تا چون کمان شوید وروزه دارید تا چون زه کمان نزار کردید ونماز کنید تا زانوهای شما خشک کردد وانکه یکی را از خاندان من دشمن دارید یا یکی را از اصحابان من خدای تعالی بفرماید تا شما را کشان بینی بدوزخ اندازند

خبري دیکرست بروایت علي بن ابي طالب رضي الله عنه که رسول صلی الله علیه وسلم کفت من سب نبیا فاقتلوه ومن سب اصحابي فاضربوه کفت هرکه پیغامبری را بدی کوید او را بکشید وهرکه اصحابان مرا بد کوید او را حد بزنید

خبري دیکرست بروایت انس بن مالک رضي الله عنه که رسول صلی الله علیه وسلم کفت ما من نبي الا وله نظیر من امتي فابوبکر نظیر ابراهیم وعمر نظیر موسی وعثمان نظیر هرون وعلي بن ابي طالب نظیري ومن سره ان ینظر الی عیسی بن مریم فلینظر الی ابي ذر کفت هیچ پیغامبری را نبود الا که مانندی بود از امت من است ابوبکر با براهیم خلیل ماند وعمر بموسی ماند وعثمان بهرون ماند وعلي بمن ماند وهرکه شاد شود که عیسی بن مریم را ببیند کو ابوذر غفاري را ببیند رضي الله عنهم

خبري دیکرست بروایت برا بن عازب رضي الله عنه که رسول صلی الله علیه کفت مکتوب علی العرش لا اله الا الله محمد رسول الله ابوبکر الصدیق وعمر الفاروق وعثمان الشهید وعلي الرضي

خبري دیکرست بروایت عبد الله بن عباس رضي الله عنهما که رسول صلی الله علیه وسلم کفت مثل ابي بکر الصدیق کمثل اللبن في الصفاء ومثل عمر کمثل الماء الزلال ومثل عثمان کمثل العسل ومثل علي کمثل الخمر لذة للشاربین وهذه اربعة انهار لاهل

الجنة

الجنة کفت ابوبکر چون شیر صافي است وعمر چون اب زلال است که از اسمان فرود اید وعثمان چون انکبین است وعلي چون خمر است که لذتی دارد مر شاربان را واین چهار جوی بهشتیان

خبري دیکرست بروایت ابو هریره رضي الله عنه که رسول صلی الله علیه وسلم کفت نعم الرجل ابوبکر نعم الرجل عمر نعم الرجل عثمان نعم الرجل علي نعم الرجل ابو عبیدة ابن الجراح نعم الرجل معاذ بن جبل رضي الله عنهم

خبري دیکراست بروایت سلمة بن الاکوع رضي الله عنه که رسول صلی الله علیه وسلم کفت النجوم جعلت امانا لاهل السماء وان اصحابي امانا لامتي کفت ستارکان را افریدند تا ایمنی بود اهل اسمان را واصحابان مرا افریدند از بهر ایمنی امت من یعنی تا ستارکان بر اسمان ثابت اند اهل اسمان ایمن اند از همه افتها وتا دوستی صحابه در دل مردم باشد امت من از عذابهای کونا کون ایمن اند

خبري دیکرست بروایت انس بن مالک رضي الله عنه که رسول صلی الله علیه وسلم کفت هدیة المعلمین وکرامة العلماء وحب اصحابي من افعال الانبیاء کفت سه چیز از کردار پیغامبرانست هدیه بمعلمان واستادان دادن وکرامي داشتن عالمان ودوست داشتن صحابه من

خبري دیکر بروایت انس بن مالک رضي الله عنه که رسول صلی الله علیه وسلم کفت هبط ملکان اهبطا منذ کانت الارض علي فبشراني ان الحسن والحسین سیدا شباب اهل الجنة فقلت ابوهما خیر منهما وعثمان شیبة ابراهیم خلیل الرحمن کفت دو فرشته پیش من فرود امدند که از ان وقت که خدای تعالی زمین افریده است ایشان بزمین نیامدند هردو فرشته مرا بشارت داد ند که حسن وحسین مهتران جوانمردان اهل بهشت اند کفتم وپدر ایشان بهتر از ایشان است وعثمان مانند ابراهیم خلیل است

خبري دیکرست بروایت ابو سعید خدري رضي الله عنه که رسول صلی الله علیه وسلم کفت لا تسبوا اصحابي فو الذي نفسي بیده لو انفق احدکم مثل احد ذهبا ما ادرک مد احدهم ولا نصیفه کفت اصحابان مرا دشنام وبدی مکویید که بدان خدای که جان من بید قدرت

فقالوا ابوهما

وي است كه اگر يكي از شما چندكوه احد زر بر درويشان دهد چندان درجت وثواب
نيابد كه ثواب مدي طعام كه ايشان داده اند ونه نيم مد ومدي طعام صد وهفتاد درم
وسه درم سنگ ودو دانك باشد **خبري** ديگراست بروايت ام سلمة رضي الله عنها
كه رسول صلي الله عليه وسلم گفت رايت دلوا اهبط من السماء فشرب رسول الله صلي الله عليه وسلم
عشر جرعة ثم ناول ابابكر فشرب منه جرعتين ونصفا ثم ناول عمر فشرب عشر
جرع ونصفا ثم ناوله عثمان فشرب منه اثنا عشر جرعة ونصفا ثم رفع الي
السماء گفت دلوي ديدم كه از اسمان فرو هشتند من كه رسولم ده جرعه بخوردم
يعني ده دم انگه ان دلو را پيش ابوبكر نهادند دو جرعه بخورد انگه ان دلو را پيش
عمر نهادند ده جرعه ونيم بخورد انگاه پيش عثمان نهادند دوازده جرعه
ونيم بخورد انگه ان دلو باسمان بردند معني اين انست والله اعلم كه ده سال زند
گاني رسول مانده بود صلي الله عليه وسلم ودو سال واند ابوبكر خلافت كرد وعمر
خلافت كرد ده سال ونيم وعثمان دوازده سال واند خلافت كرد **خبري**
ديگراست ابو سعيد خدري رضي الله عنه روايت كند كه رسول صلي الله عليه وسلم گفت
مهما اوتيتم من كتاب الله تعالي فسنة مني ماضية فان لم يكن سنة مني فما قال
اصحابي فان اصحابي بمنزلة النجوم في السماء فبما اخذتم به اهتديتم واختلاف
اصحابي لكم رحمة گفت هرچه دادند شما را از كتاب خداي تعالي بدان كار بايد كردن
ودر ناكردن ان هيچ عذري نباشد اگر اندر كتاب خداي تعالي نباشد سنت
است از من گذشته واگر درسنت من نباشد پس بدانچ اصحابان گويند بدان
مشغول بايد بودن كه اصحابان من بجاي ستارگانند اندر اسمان بهر كه دست
زنيد راه يابيد واختلاف اصحابان من شما را رحمت است ومعني اختلاف والله اعلم
شايد بودن كه اصحابان را بر يكديگر فضل نهادن بر موافقت قول رسول صلي الله عليه وسلم

چنانكه

چنانكه گفت صلي الله عليه وسلم اختلاف العلماء رحمة **خبري** ديگراست بروايت ز
هري از ابو هريره رضي الله عنه كه رسول صلي الله عليه وسلم للحوض اربعة اركان علي
ركن منها ابوبكر الصديق وعلي الركن الثاني عمر بن الخطاب وعلي الركن الثا
لث عثمان بن عفان وعلي الركن الرابع علي ابن ابي طالب رضي الله عنهم گفت
صدّيق حوض مرا چهار گوشه است بر گوشه ابوبكر بود وبر ديگر گوشه عمر بن الخطاب
وبر سه ديگر گوشه عثمان بن عفان وبر چهارم ركن علي بن ابي طالب رضي الله
عنهم **خبري** ديگراست بروايت از رفيع الدين رحمة الله عليه بروايت درست
از رسول صلي الله عليه وسلم گفت لو وضعت فضايل ابي بكر علي السماء لسمعتم لها ا
طيطا كاطيط الرجل وان عمر لتهابه الملايكة في السماء وان عثمان ليستمع الملايكة
الي صوته عند قرائته وان الارض لتفتخر بمشي علي عليها گفت اگر فضايل ابوبكر بر اسمان
نهندي چوش اسمان بشنيدي چون جوش طبخيره كه بر اتش جوشد وعمر خطاب
انست كه فرشتگان را از وي هيبت وترس باشد وعثمان انست كه فرشتگان
اسمان بيايند واواز قران خواندن وي بشنوند وعلي انست كه زمين فخر اورد
چون علي بر زمين رود **خبري** ديگراست بروايت درست از امالي ركن الا
سلام احمد الخوجاني از انس بن مالك رضي الله عنه كه رسول صلي الله عليه وسلم گفت ان
للحوض اربعة اركان فاول ركن منها في يد ابي بكر والثاني في يد عمر والثالث
في يد عثمان والرابع في يد علي فمن احب ابا بكر وابغض عمر لم يسقه ابو بكر و
احب عمر وابغض ابابكر لم يسقه عمر ومن احب عثمان وابغض عليا لم يسقه
عثمان ومن احب عليا وابغض عثمان لم يسقه عليا ومن احسن القول
في ابي بكر فقد اقام الدين ومن احسن القول في عمر فقد اوضح السبيل و
علي من احسن القول في عثمان فقد استنار بنور الله ومن احسن القول في

فقد استمسک بالعروة الوثقی ومن احسن القول فی اصحابی فهو مؤمن ومن اساء
القول فی اصحابی فهو منافق رسول صلی الله علیه وسلم گفته است که ان حوض کوثر مرا
که خدای تعالی بمن داده است وکرامت کرده آن چهار رکن است که شراب ان
حوض چهار راه است در دست وتصرف چهار یار است ابوبکر وعمر وعثمان
وعلی از گذشته پیغامبران بهترین وفاضلترین خلق اولین واخرین رکن
اول حوض کوثر در دست ابوبکر رکن دوم در دست عمر رکن سیوم در دست
عثمان رکن چهارم در دست علی وهیچ کس را از صد هزار وبیست هزار وچهار
هزار پیغامبر وامت ایشان بی اذن وبی فرمان ابی بکر وعمر وعثمان وعلی انجا
راه نیست وبازان کس را کار نیست وخلق ان روز تشنه وسرگشته وخسته وسوخته
وان حوض کوثر غیاث خلق وفریادرس خلق هرکه ابوبکر را دوست دارد ولیکن عمر را
دشمن دارد وچون ان کس با بوبکر رسد ابوبکر دشمن عمر را شراب ندهد وهرکه عمر را
دوست دارد ولیکن ابوبکر را دشمن دارد وچون انکس بعمر رسد عمر دشمن ابوبکر را شراب
ندهد وهرکه عثمان را دوست دارد وعلی را دشمن دارد چون انکس بعثمان رسد عثمان
دشمن علی را شراب ندهد وهرکه علی را دوست دارد وعثمان را دشمن دارد چون
انکس بعلی رسد علی دشمن عثمان را شراب ندهد واگر تو گویی ابوبکر دشمن عمر را
بچه داند وعمر دشمن ابوبکر را وهمچنین عثمان وعلی رضی الله عنهم رسول صلی الله
علیه وسلم گفته است که هرکس که او ذرهٔ بغض ودشمنی اصحابان مرا در دل دارد چون
ان کس را نگور برایدبخطی سیاه بر پیشانی وی بدید اید که ایس من رحمة الله
انکس نا امیدست از رحمت خدای تعالی اند گفته است که هرکسی که او گفتار زبان
واعتقاد در پاکی وبزرگی ابوبکر صدیق نیکو دارد وابوبکر صدیق را امام خلیفه داند
انکس دین ومسلمانی خویش درست کرد واز درد وقطیعت خدای تعالی ایمن گشت

وهرکه گفتار زبان واعتقاد دل خویش در پاکی وبزرگی عمر نیکو دارد وعمر را
از پس ابوبکر امیر وامام داند راه نجات خویش از همه شبهها وشبهتها پاک
وبحقیقت ویقین از جملهٔ سبکباران ورستگاران گشت وهرکس که گفتار زبان و
اعتقاد دل خویش در پاکی وبزرگی عثمان نیکو دارد واز عمر عثمان را خلیفه وامام
داند بنور لطف وقرب وکمال ایمان وبنور جمال قران منور وروشن گشت
وتاریکی گور وقیامت را بدان سبب از خود دور کرد وهرکه قول زبان و
دل واعتقاد خویش در پاکی وبزرگی علی مرتضی نیکو دارد وعلی را بوقت خویش
از پس عثمان خلیفه وامام داند انکس دست تقوی برشاخی از شاخهای درخت
ایمان زد وعهد ودوستی واشنایی با خدای عز وجل وفرشتگان وپیغامبران علیهم
السلام وباجملهٔ مؤمنین ومؤمنات درست وراست ومحکم واستوار کرد وهرکه
از جملهٔ یاران وخاندان مرا خرد وبزرگ را گناه کار روزی گناه را بزبان مدح وثنا
گوید وبر ان درهمه اعتقاد خیر وصلاح وصدق وصواب ورشاد داند انکس مومن
است وهرکه در جملهٔ یاران ودر هرچه کردند وگفتند در قتلها وصلحها از خیر وشر
ونفع وضر در حق ایشان بزبان بدی گوید یا انکاری وبعضی از ایشان در دل دارد
انکس منافق است وجاوید در دوزخ در ان درکهٔ زیرین هو بد ومخلد همیشه در
اتش که ان المنافقین فی الدرک الاسفل من النار ولن تجد لهم نصیرا واین حوض پیغامبر
مبر را صلی الله علیه وسلم اندر قران توقیعی روشن است واگرچه بتطویل کشد فلابد گفتنی
است تا لفظ پیغامبر صلی الله علیه وسلم بقران محکم شود وانست که حق تعالی همی گوید

بسم الله الرحمن الرحیم

إِنَّا أَعْطَيْنَاكَ الْكَوْثَرَ فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَانْحَرْ إِنَّ شَانِئَكَ هُوَ الْأَبْتَرُ

والکوثر اول حرف و سخن درین باب مرا گفتنی است در معنی کوثر و در فضل
خواندن این سورة این سورة سه ایت است وکلماتش ده است وحروفش
چهل و دو است امیر المؤمنین علی رضی الله عنه گوید که رسول صلی الله علیه وسلم گفته است هر که وی
یکبار سوره انا اعطیناک برخواند تعالی وی را در بهشت چندان نعمت و خلعت و مقام
و درجه دهد که همه روی زمین از مشرق تا مغرب پر از اشتر شود و بر هر اشتری کرا
سها و درازی و پهناء هر کراسه چندانی که همه دنیا و آنکه ان همه کراسها بخطی چون
موی نبشته و ان همه نبشته صفت ولایتها و ملکتها و عالمها و جهانها و قصرها و
سرایها و کوشکها و غرفها و حجرها از ان خواننده این سورة باشد و خدای عزوجل
مصطفی را صلی الله علیه وسلم گفته است ما ترا هم از بهر تو و هم از بهر امت تو حوضی عطا دا
دیم که همه پیغامبران و امتان روز قیامت ارزومند شراب حوض کوثر باشند و
رسول صلی الله علیه وسلم ان روز که این سوره انا اعطیناک از جبریل بشنید تا بدان شب
معراج که حوض کوثر خویش معاینه بدید کم وقتی بودی که درمیان اصحابان خویش بودی
در معنی حوض کوثر سخن کم گفتی و حوض کوثر نه ان حوض است که تا عالم بوده است هلند
ان حوض حوضی دیگر هست یا خواهد بود چون بدید در شب معراج دگر باره خواستی
که ببیند و پس از ان که دیده بود و از رفتن ان شنیده بود خواست تا از وا از رفتن
حوض کوثر را صفت کند نمی توانست که ان عبارت وی در قدر و فهم یاران نمی امد جبرئیل
علیه السلام امد که یا رسول الله خدای عزوجل همی گوید که ترا در حدیث کردن ان
رنج می رسد یاران ترا فهم و شناخت بدان نمی رسد ما کمال صنع و جمال لطف خویش
و بی تعب نمودیم او از جوی ب حوض کوثر همی رود از ان جوی اب و شیر و خمر و انگبین
اینک بیاران و امتان تو نمودیم هر که خواهد که بشنود وی را بگوی تا هر دو انگشت
در هر دو گوش نهد تا ان اواز صد هزار ساله راه در گوش خویش بشنود خبر کی

دیگر

دیگر و از جمله اخبار یکی که در صفت حوض کوثر امده است و بروایت عبد الله بن عمر رضی الله
عنهما که رسول صلی الله علیه وسلم ان لی حوضا وعدنیه ربی یوم القیامة لامتی عرضه ما بین
المشرق والمغرب وطوله ما بین السماء والارض انیته مثل عدد النجوم والکواکب حصباؤه
الیاقوت الاحمر والزبرجد الاخضر وحمأه المسک وترابه الکافور وحافاته الزعفران قباب
الدر والمرجان اشد بیاضا من اللبن واحلی من العسل وابرد من الثلج من خاضه لا یغرق ومن
شرب لا یظماء یخرج من اصل سدرة المنتهی ترد علیه طیر اخضر اعناقها کاعناق البخت
فقال ابو بکر و عمر یا نبی الله و یا رسول الله انها الناعمة قال بلی وان اکلها لانعم منها الناعمة
گفت خدای عزوجل مرا حوضی داده است روز قیامت که بسیار خیر و نفع از ان حوض
خواهد رسید و نام ان حوض کوثر است ساقیان شراب ان لشکر ولدان و غلمان خادمان
و دلبران از حور و حورا و ساقیان شراب حوض کوثر ابو بکر صدیق و عمر فاروق
و عثمان ذی النورین و علی المرتضی رضوان الله علیهم اجمعین پس گفته است که ان حوض
کوثر که خدای تعالی مرا داده است ان را پهنای بزرگ و درازی بزرگی داده است
پهنای ان حوض کوثر از مشرق تا مغرب درازی ان حوض کوثر از زمین تا اسمان یا
پانصد ساله راه همه حسن در حسن و جمال در جمال انا ها و قدحهای ان جامها و پیالهای
ان ابریقها و مشربهای ان ساغرهای ان چندانی که ستارگان اسمان روندگان و
ایستادگان بر حوالی و جوانب و اطراف ان در یکی قطره کمتر و ان یکی قطره بیشتر
همه یک بیک باندازه دهان هر شراب خواری که ان روز انجا شراب خورد بر ان
اناها و قدحها و پیالها و ابریقها و مشربها و ساغرها بخط تقدیر و تدبیر نوشته
هر انا از جوهری دیگر هر قدحی از رنگی دیگر هر جامی بر هیکلی دیگر هر پیاله بر صورتی
دیگر هر ابریقی بر خلقتی دیگر و مشربه و ساغر همچنین بیت
درین عالم ازین شربت نیابند ندا تا دهندت جای دیگر

ان چندانی انا ها هر یکی را ظاهر دکر باطن دکر مخبر دکر منظر دکر هر چ
در چشم مردم نیکوتر بر ست مرد نزدیک تر هر چه بر ست نزدیکتر در طبع نوش کوار
تر و خوشتر در قعر ان حوض بجای سنک ریزه یاقوت سرخ و زبرجد سبز و در زیر ان
سنک ریزها بجای کل مشک اذفر و در زیر ان کل بجای زمین و خاک کافور حشوان و خاطان
نور علی نور و سرور علی سرور حواشی ان و اطراف ان زعفران فیها و خیمها در و مر
جان و هر خیمه چون شهرستانی بهر جای مسندهای کونا کون افکنده هر جایی
تختی و تکیه کاهی نهاده و شراب ان حوض از شیر سپید تر و از عسل شیرین تر و از کلک
سرد تر و از هر طیبی که در عالم هست خوش بوی تر از اب زندکانی کوارید تر هر که خواهد
که در جنان حوض شود تواند و هر کز غرقه نشود و هر که خواهد که بوزن کوهی از ان
شراب کیرد تواند و ضعیف نکردد هر که یک قطره از اب شراب حوض کوثر بچشد از فرق
سر تا بقدم از همه رنجها و تعبها و دردها و علتها و خوفها و فزعها اسوده کردد و هر که
قطره بوی از ان شراب حوض کوثر شنید اصل و فرع همه انسها و روحها و شوقها
و طربها بتن و جان ان کس رسید رفتن ان در عروق درخت طوبی و اصل ان از سدرة
المنتهی و چهار نهر و چهار جوی از چهار جانب در اید و اخوان جوها با موافقت و
مساعدت یکدیکر بحوض کوثر در اید یک جوی اب و یک جوی شیر و یک جوی خمر
و یک جوی عسل جوی اب بر طالع ابوبکر صدیق و جوی شیر بر طالع عمر فاروق و جوی
خمر بر طالع عثمان ذی النورین و جوی عسل بر طالع علی مرتضی شرابی که هم شما
کند و هم جمال دهد و همچون بپرد و پرواز کند و همچون معشوقان و دلیران تماشی
کند و با خورندکان کوید و انکه بهر وقتی مرغان سبز طاوس وار و عروس وار
هر مرغی چند اشتری از بالای ان شراب بر ایند و بمراد دوستان بر ایند انکه
ابوبکر صدیق و عمر فاروق رضی الله عنهما کفتند ان مرغان منعم تر باشند و کفت

ان

ان لحوضی اربعة ارکان و اول رکن منها فی ید ابی بکر و الثانی فی ید عمر
و الثالث فی ید عثمان و الرابع فی ید علی الخیبری رضی الله عنهم
خبری دیکر بسماع استادم از فقیه ابی نصر طاهر بن ابی نصر الا
مالی رکن الاسلام احمد الخوجانی بروایت جابر بن عبد الله رضی الله عنه که ر
سول صلی الله علیه و سلم کفت ان الله تعالی اختارنی علی جمیع العالمین و اختار
اصحابی علی العالمین الا النبیین و اختار لی الله تعالی اختار اصحابی علی
جمیع العالمین سوی النبیین و المرسلین و اختار لی من اصحابی اربعة ابا
بکر و عمر و عثمان و علیا فجعلهم خیر اصحابی و فی کل اصحابی خیر و اختار لی من
امتی اربعة قرون القرن الاول و الثانی و الثالث تتری و الرابع فردی
کفت که خدای تعالی مرا در ابتدا از همه عالمیان و پیغامبران و ر
سولان برکزید هم در ان وقت و حال که مرا بیافرید است و انکه از کذشت
پیغامبران و رسولان اصحابان و یاران مرا از همه عالمیان اختیار کرده است
انکه از جمله اصحابان مرا چهار یار برکزیده است ابوبکر و عمر و عثمان و علیا
و این هر چهار یار مرا فاضلترین و بزرکوارترین همه اصحابان من کردانیده است
و انکه امت مرا از جمله صد و بیست و چهار هزار امت برکزیده است و انکه از جمله
امت من چهار قرن چهار قوم را اختیار کرده است این هر چهار قوم را از همه امت
برکزیده است سه قوم برابر یکدیکر بیک دیکر پیوسته و یک قرن با خر عهد در امت من
قیامت جدا کانه ان سه قوم پیوسته صحابه است و تابعین است و اتباع التابعین
و ان یک قوم جدا کانه بوقت نزول عیسی ابن مریم علیهما السلام از طایفه باز پسین
و ذکر این چهار قوم بر اجمال امده است در قران و در صدر سوره اذا وقعت امده
است در باب ان سه قوم ثلة من الاولین و در باب ان یک قوم قلیل من الاخرین

خبری دیگرست بروایت نعمان بن بشیر که رسول صلی الله علیه وسلم گفت ار
حم امتی بامتی ابوبکر واقواکم فی دین الله عمر واصدقکم حیاء عثمان واقضاکم
علی بن ابی طالب رضی الله عنهم باری جل جلاله وتقدست اسماؤه این امت را بخصوص
چهار یار نعمت بزرگ داده است که هیچ امتی را پیش از ما از روزگار ادم تا بروزگار ما کس را
از چنان چهار نعمت نداده است وانکه بدان جهتی وحکمتی که دانسته است شکر ان هر چهار
نعمت بر یک یک تن از جملهٔ این چهار کس از امت فریضه کرده است اول نعمت رسولی وپیغا
مبری چون محمد صلی الله علیه وسلم دوم نعمت شرعی ودینی چون دین اسلام سیوم نعمت
کتابی چون قران چهارم نعمت تحفه وهدیه چون محبت خود ودوستی خود خاص که وکلامی
یحبهم ویحبونه وتا عالم بوده است بجز ما کس را از خدای عز وجل این چنین چهار خلعت
وچهار نعمت نبوده است امتان دیگر را پیش از ما هر وقتی پیغامبران بسی ولیکن
چو محمد مصطفی پیغامبری دیگر نه وامتان دیگر را پیش از ما هر وقتی کتاب بسی و
لیکن چون قران عزیز وکریم ومجید کتابی دیگر نه وامتان دیگر را پیش از ما از خدای
تعالی عطاها بسی ولیکن چون محبت خاص خدای دیگر عطا نه از بهر انکه نعمت خاص
جبرییل ومیکاییل بندگی ست وخلعت خاص اسرافیل وعزراییل بندگی است وهمچنین
نعمت خاص مقربان ومطهران وروحانیان وکروبیان بندگی است وخلعت خاص
حاملان عرش وناقلان کرسی وامینان لوح ورقیبان قلم بندگی است ونعمت
خاص وخلعت ها انست که از امت احمدیم نعمت وخلعت دوستی است بیت

ذرهٔ بسیار بود کاید پدید ز افتاب ... افتاب اندر بر هر ذره کی اید پدید
پاسبان بود رکجا یارد برابر ایستاد ... با کسی کش بر کنار خویش سلطان پرورید

پس چون خدای جل جلاله این چنین چهار نعمت وخلعت بدین امت بعطا داد شکر این چهار
تمام بر کمال سزا از این امت درخواست وگفت که شما شکر این چهار نعمت را چنان که

شرطست

شرطست وشرع بگذارید این چهار نعمت امروز وفردا اینجا وانجا بر شما نگاه دارم
وبر سر جمال ودیدار زیادت عطا دهم لئن شکرتم لازیدنکم زیادت دیدار للذ ین
احسنوا الحسنی وزیادة ولکن باز این همه خدای عز وجل دانست ودید تقصیر ما که
تن ما از تنهاء دیگر امتان بسی ضعیف تراست ودانست که عمر ما از عمر دیگر امتان
بسیار کوتاه تراست واین نعمتها عطا داد وبفرستاد وشکر ان واجب گردانید و
دانست که بسزا شکر نتوانند وچون شکر بسزا نبود معزول ومحروم ومهجور مانیم
پس اخر بفضل ورحمت خویش تقدیر وتدبیر این کار بکرد وچهار تن را از بهر شکر
این چهار نعمت اختیار کرد اول ابو بکر صدیق از بهر شکر محمد مصطفی صلی الله علیه
وسلم دوم عمر فاروق از بهر شکر نعمت دین اسلام سیوم عثمان ذالنورین را از بهر شکر
نعمت قران چهارم علی مرتضی را از بهر شکر نعمت محبت خود تا ابوبکر صدیق رضی الله عنه
شکر نعمت مصطفی بسزا بکرد وتن وجان وفرزندان را وسود وزیان را در کار او
کرد وعمر فاروق رضی الله عنه شکر نعمت اسلام بسزا بکرد بکمال غیرت وصلابت خویش
تا اسلام پنهان را اشکارا کرد وعثمان ذالنورین رضی الله عنه شکر نعمت قران بسزا
بکرد قران را که جمع کرده بود بخط دست خویش چهار مصحف جامع بنوشت ودر اطراف
خطهٔ اسلام انرا پراگنده کرد وهر شب بیک رکعت نماز قران ختم کرد وعلی
مرتضی رضی الله عنه شکر نعمت محبت خدای تعالی بسزا بکرد تیغ از نیام برکشید و
بدان قهر تیغ خویش دوستان را از دشمنان جدا گردانید لاجرم بماند برکات و
خیرات این چهار نعمت بشکر این چهار خلعت امروز در دنیا وفردا در اخرت موبد ومخلد
بر ما بماند ومعنی خبر که رسول صلی الله علیه وسلم گفته است ودر ضمن ان گفته است ما را از
چهار کار در چهار یار خبر داده است که رحیم ترین کسی بر این امت من ابوبکر صدیق
است وقوی ترین کسی از امت من در دین مسلمانی عمر فاروق است وشرمگین

ترين كسي از امت من عثمان بن عفان است وسخي ترين كسي وجوانمردترين كسي هم بجان
وهم بتن از امت من علي بن ابي طالب است رضي الله عنهم از رحمت اين تمام تر است نصيب
ابوبكر است ودر قوت اين تمام تر است نصيب عمر است واز شرمكيني اين تمام ترست
نصيب عثمان است واز جوانمردي اين تمام تر است نصيب علي است رضي الله عنهم اين
رحمت است در وصف ابوبكر امده است ومحل رحمت دل است واين قوت است در و
صف عمر امده است ومحل قوت تن است پس ابوبكر بجاي دل است وعمر بجاي تن است
ودل وتن هردو بيكديگر پيوسته است وليكن جاي كو دل است ودل مهتر تن است
ابوبكر اصل خلافت است وعمر فرع خلافت همچنين شرمكيني اين تمام تر است نصيب
عثمان امد واز جوانمردي اين تمام تر است نصيب علي امد ومحل شرمكيني چشم است وجوانمردي
كار دست است وچشم ودست هردو زينت هردو است وليكن چشم از دست بسيار فا
ضلتر است چرا آن كه فردا بنده بدست اين بگيرد خلعت خداي كريم وفردا بنده
بچشم اين ببيند جمال وكمال وصال ديدار ني چون وبي چگونه خداي را عز وجل پديد
خبري ديگر هم ازين بروايت واسناد عالي بروايت عبد الرحمن بن عوف رضي الله عنه
كه رسول صلى الله عليه وسلم گفت ابوبكر في الجنة وعمر في الجنة وعثمان في الجنة وعلي
في الجنة سعد في الجنة طلحة في الجنة الزبير في الجنة سعيد بن زيد
في الجنة ابو عبيدة في الجنة قال وصعد رسول الله صلى الله عليه وسلم علي المنبر
فحمد الله تعالي واثني عليه فقال مالي اراكم تختلفون في اصحابي اما علمتم ان
حبي وحب اهل بيتي وحب اصحابي فريضة علي امتي الي يوم القيامة ثم قال
اين ابوبكر الصديق فوثب اليه ابوبكر فقال ها انا ذا يا رسول الله قال ادن مني
فدنا منه فضمه الي صدره وقبل بين عينيه ورأينا دموع عيني رسول الله
صلى الله عليه وسلم تجري علي خديه ثم اخذ بيده وقال باعلي صوته معاشر المسلمين

هذا

هذا ابوبكر الصديق هذا شيخ المهاجرين والانصار هذا الذي امرني الله ان اتخذه خا
ليلا في الدنيا وخليلا في الاخرة هذا صاحبي صدقني حين كذبوني واواني حين طردوني
وانسني حين وحشوني وواساني بنفسه وماله وزوجني ابنته عائشة واشتري
لي بلالا من ماله فعلي مبغضيه لعنة الله ولعنة اللاعنين والله منه بريء وانا منه
منه بريء فمن احب ان يتبرى من الله ومني فليتبرأ من ابي بكر الصديق وليبلغ الشاهد
منكم الغايب ثم قال له اجلس يا ابا بكر فقد عرف الله ذلك لك ثم قال صلى الله عليه وسلم اين
عمر بن الخطاب فوثب اليه عمر وقال ها انا ذا يا رسول الله فقال ادن مني فدنا منه فضمه
النبي صلى الله عليه وسلم الي صدره وقبل بين عينيه ورأيت دموع عيني رسول صلى الله عليه وسلم
تجري علي خديه ثم اخذ بيده فقال باعلي صوته معاشر المسلمين هذا عمر بن الخطاب
هذا شيخ المهاجرين والانصار هذا الذي امرني الله ان اتخذه ظهرا ومشيرا
هذا الذي نزل الحق علي لسانه وقلبه ويده هو الذي تركه الحق ما له من صديق هذا الذي
يقبل الحق وان كان مرا هو الذي لا تخاف لومة لائم هو الذي يفر الشيطان من شخصه
هذا سراج اهل الجنة فعلي مبغضيه لعنة الله ولعنة اللاعنين والله منهم بريء
وانا منهم بريء ثم قال اين عثمان بن عفان فوثب اليه عثمان وقال ها انا ذا يا رسول
قال ادن مني فدنا منه فضمه الي صدره وقبل بين عينيه ورأيت دموع عينيه
تجري علي خديه ثم اخذ بيده وقال باعلي صوته معاشر المسلمين هذا عثمان بن
عفان هذا شيخ المهاجرين والانصار هذا الذي امرني الله ان اتخذه سندا وختنا
علي ابنتي ولو كان لي ثالثة لزوجتها اياه هو الذي استحيت منه ملائكة السماء فعلي
مبغضيه لعنة الله ولعنة اللاعنين ثم قال اين علي بن ابي طالب فوثب اليه علي
فقال ها انا ذا يا رسول الله قال ادن مني فدنا منه فضمه الي صدره وقبل ما بين
عينيه ورأيت دموع عيني رسول الله تجري علي خديه ثم اخذ بيده وقال با

علي

صوته معاشر المسلمين هذا علي بن ابي طالب هذا شيخ المهاجرين والانصار هذا
اخي وبن عمي وختني هذا لحمي ودمي وشعري هذا ابو السبطين الحسن والحسين
سيدا شباب اهل الجنة هذا مفرج الكرب عني هذا اسد الله وسيفه في ارضه
علي اعدايه فعلي مبغضيه لعنة الله ولعنة اللاعنين والله منه بريء وانا
منه بريء فمن احب ان يتبري من الله ومني فليتبرء عن علي بن ابي طالب وليبلغ
الشاهد منكم الغايب ثم قال اجلس يا ابا الحسن فقد عرف الله ذلك لك ثم قال
يا علي صوته معاشر المسلمين لو عبدتم الله حتي تكونوا كالحنايا وصمتم حتي تكو
نوا كالاوتار وصليتم حتي تجف منكم حتي ابغضتم من اصحابي العشرة فاكبكم
الله علي مناخركم في النار ثم نزل حزينا من المنبر باكيا حزينا عبد الرحمن بن
عوف رضي الله عنه روايت كرده است كه روزي در مدينه در مسجد مدينه رسو
ل صلي الله عليه وسلم با خود عهد بر سر شصت ويك سال عمر بر سر جمع برخاست وبمنبر بر
امد حمد كرد وثنا خداي را عز وجل پس در ميان خطبه سخني ابتدي كرد وگفت ا
بو بكر اندر نشسته است باده كس يا قوم يا قوم شما را چه بوده است كه هر و
قتي هر كسي در اصحابان من بنا واجب سخني مي گوييد ودر ياران وبزرگان من
طعنه مي زنيد اي خاص واي عام شما مي شنويد ومي دانيد كه دوستي صحابه
فريضه است تا قيامت بر امت من واهل ملت من ودوستي خاندان من همچنانست
كه دوستي خدا ودوستي من وخاندان من دوستي خداي است ودشمن خاندان من
وياران من همه يك بيك دشمن خدايند انكه گفت ابو بكر بهشتي است وعمر و
عثمان وعلي تا اخر صحابه كه ايشان كي بهشتي اهل بهشت اند انكه گفت بو بكر من
كجاست ابو بكر صديق ابو بكر انجا كه بود بر انواد را مد وزود بر پاي خاست
كه يا رسول الله ويا نبي الله اينك منم اينجا ايستاده بپاي من ابو بكر گفت يا ابا بكر

بيا

بپاي منم ابو بكر گفت يا ابا بكر بيا بنزديك من اي احمد گفت ابا بكر براي بدين منبر
من بر امد وابو بكر چون رسيد ونزديك گرديد رسول صلي الله عليه وسلم وي را در كنار گرفت
وروي وي را اين چنين برابر سينه خويش در بر گرفت وروي وي را ساعتي بر سينه خويش ها
ليد
وسينه خويش نهاني در روي وي ماليد وانگه چندان بگريست كه قطرهاي آب بسيار بسيار
از چشم مصطفي صلي الله عليه وسلم بر روي رسيد واز روي مصطفي صلي الله عليه وسلم بجامه ابو بكر
وهم بجامه مصطفي صلي الله عليه وسلم رسيد انگه گفت همچنان بر سر منبر ابو بكر در كنار
باد وچشم پر اب بآواز بلند گفت يا معاشر المسلمين يا معاشر المؤمنين اينك مي بينيد
ومي دانيد كه اين مرد ابو بكر صديق است واين مرد را بنزد خداي تعالي وبنزد من
قدري وقيمتي بس عظيم است وبس بزرگوار است اين مرد شيخ وپير ومهتر وسرور مها
جر وانصار است اين مرد آن مرد است كه خداي تعالي مرا در حق وي فرموده وبا من از
بهوا وگفته است كه تو او را در دار دنيا بجاي پدر بزرگوار دان وتو او را در اخرت
تا ابد دوستي خاص خالص دان اين مردي است كه مرا راست گوي داشت بدان وقتي
كه همه خلق مرا دروغ زن داشتند واين مردي است كه مرا بخواند بدان وقتي كه همه
خلق مرا براندند واين مرد آيت كه روح وراحت وانس من خواست بدان وقت كه همه
خلق رنج ومحنت من مي خواستند واين مرديست كه تن وجان ومال وسود وزيان خويش
همه فداي من كرد بوقتي كه همه خلق هلاك تن وجان من خواستند واين مرديست
كه فرزند عزيز يگانه خويش عايشه صديقه را بزني بمن داد واين مرد انست كه بلال حبشي
را مهتر همه مؤذنان خلق اولين واخرين را بمال خويش بخريد واز بلا وعذاب
پرستان خلاص داد انگه گفت رسول صلي الله عليه وسلم همچنان ايستاده وابو بكر را در كنار
گرفته كه لعنت خدا ولعنت فرشتگان ولعنت همه عالميان بر دشمنان ابو بكر
صديق باد ياران من وامتان من خداي عز وجل از دشمن ابو بكر بيزارند ومن نيز ا
زدشمن

ابوبکر بیزارم پس هر که خواهد دوست دارد که از خدای عزوجل واز من بیزار کرد د
وی را بگوی تا از ابوبکر بیزار کرد دو انکه گفت ای مسلمانان هر که حاضر و این سخن
از من شنید برساند این سخن از من با مت من تا قیامت برسانید یا ابابکر و بارکرده و منفیین
که انج در حق تو گفتم که هست خدای تعالی اند که هست و ازین که من گفتم نیز زیاد ست هست
ابوبکر از منبر بزیر امد و بنشست انکه گفت کجاست عمر بن الخطاب رضی الله عنه نیز انجا
که بود بزانو در امد و زود برخاست گفت یا رسول الله و یا نبی الله اینک منم اینجا
ایستاده بپای گفت یا عمر بیا بنزدیک من امد گفت یا عمر برای برین منبر بر امد و
عمر رضی الله عنه نیز چون رسید و نزدیک کردید رسول صلی الله علیه وسلم و یرا در بر گرفت و رو
ی را بر ابر سینه خویش در بر گرفت و روی خود را ساعتی در سینه وی مالید و سینه
و یرا زمانی بر روی خویش مالید و انکه چنوانی بگریست که اب چشم او بعمر رسید
انکه گفت همچنان بر سر منبر که در حق ابوبکر گفت در حق عمر گفت و انج گفت باوازی بلند
گفت یا معشر المسلمین و یا معشر المؤمنین اینک می بینید و می دانید که این عمر خطابست
این مرد سید مهاجر و انصار است این مردان مرد است که خدای تعالی مرا فر
موده است و با من گفته است که و یرا بجای پشت و پناه خود دار و تو و یرا ان بهر تدبیر
و مشورت و سرور برای خود نگه دار و این مردان مرد است که خدای عزوجل هر چ
قول حق است بر زبان وی اسان بکرده است و هر چه علم وی است بر دل وی اسان
بکرده است و هر چه فعل حق است بر دست وی اسان بکرده است این مرد هر چه گوید همه
حق است و هر چه داند همه حق است و هر چه کند همه حق است انکس که وی راهر چه گوید
و داند و کند اقتدا بقول خود و بقول من کند و چه اقتدی بقول و بعلم و بفعل
عمر کند این مردان مرد است که او را البته از خلق با خلق هیچ کاری نیست هر کاری
که وی راست همه انست که از حق است و بحق است و از حق است این مردان مرد است

که

که چشم و روی و دل بکار خدای تعالی و رد از خلق همه عالم بذره هیچ باک ندار د
این مرد ان مرد است که شیطان و دیو و پری از و بگریزد این ان مرد است که سنگ
خارا و اهن پولاد از هیبت و حشمت او بشکند و بگدازد اهر و این ان مرد است که تاج
صدق و سرور اهل صدق است و این مرد انست که فراغ چراغ بهشت است و مفخر
اهل بهشت است انکه گفت در عمر انج در حق ابوبکر گفت که لعنت خدا و لعنت فر
یشتگان و پیغامبران و همه عالمیان بر دشمنان و مخالفان و معاندان و حا
سدان عمر باد انکه رسول صلی الله علیه وسلم گفت بر سر منبر برابر مهاجر و انصار که کجاست
عثمان بن عفان عثمان نیز انجا که بود بزانو در امد و زود برپای خاست گفت یا نبی الله
و یا رسول الله اینک منم اینجا ایستاده بپای گفت یا عثمان بیا بنزدیک من عثمان
امد بنزدیک منبر و بمنبر بر امد و نزدیک کردید رسول صلی الله علیه وسلم و یرا در کنار گرفت
و روی و یرا برابر سینه خویش در بر گرفت و روی خود را ساعتی در سینه او ما
مالید و زمانی سینه او را در روی خویش مالید و انکه رسول خدای چندانی بگر
یست که اب چشم رسول صلی الله علیه وسلم بر روی و جامه عثمان رسید انکه همچنان گفت باواز بلند
بر سر منبر خویش گفت یا معاشر المسلمین یا معاشر المؤمنین اینک می بینید و می دانید
که این مرد عثمان است این مرد مهتر مهاجر و انصار است این مردان مرد است
که خدای عزوجل مرا فرموده است که و یرا بجای سند دار و معتمد دار تو این
از و باش تو چشم روشن بدو دار و دل شاد و خرم بدو دار و یک دختر بدو
ده و چون ان دختر بمیرد ان دیگر دختر بدو ده اصحابان من یاران من و اگر
مرا بسیار بسیار دختر بودی داماد ان دختران از پس یکدیگر عثمان بودی
و این مرد ان مرد است که شرم دارند فرشتگان در اسمانها و در کشتها و در
عالم اعلی العلی تا سدرة المنتهی و شرم دارند انکه گفت لعنت خدای جهان و

ولعنت فريشتكان وپيغامبران وعلما بر دشمنان ومخالفان ومعاندان
وحاسدان عثمان باد انكه كفت كجاست علي بن ابي طالب رضي الله عنه او نيز انجا
كه بود بر انو ادر امد و زود برپاي خاست كفت يا نبي الله ويا رسول الله اينك منم اينجا
استاده بپاي كفت يا علي نزديك من بيا امد كفت يا علي بپاي بر منبر مي برامد
چون نزديك رسيد رسول صلى الله عليه وسلم وي را در كنار كرفت وروي وي را برابر سينه
در بر كرفت وروي خويش بهاي ذر سينه او ماليد وسينه اورا ساعتي در روي خويش
واندك بكريست چندان كه از چشم مصطفى بر روي مصطفى رسيد وبجامه وتن علي
مرتضى رسيد انكه كفت باواز بلند يا معاشر المسلمين ويا معشر المومنين اينك
وي را مي بينيد ومي دانيد كه اين مرد علي است واين مرد واين مرد مهتر مها
جريان وانصاريان است اين مردان مرد است كه برادر منست وعم زاده
منست هم از كوشت وپوست وخون وموي منست اين مرد ابو السبطين
پدر حسن وحسين است بسيار غم واندوه اين مرد از دل من ببرده است وبسيار د
شمن شوم كه اين مرد از رد بكرده است اين مرد است كه شير نصرت خداي است برابر
دشمنان خداي عز وجل واين مرد است كه شمشير خداي تعالى است بر سر مخالفان
خداي عز وجل واين مرد است كه دشمن او سزاي لعنت خداي است وخداي عز
وجل از دشمن او بيزار است ومن نيز از دشمن او بيزارم يا علي پس انچ من
در حق تو كفتم خداي تعالى همين كفته است وبيشتر از ين نيز كفته است انكه كفت
اي مسلمانان اي دين داران برسانيد از من اين سخنها در حق اين چهار يار من
تا قيامت زپس يكديكر بيكديكر برسانيد اين خبر كفتيم اكنون بشنو خبر
ي ديكر كه جابر بن عبد الله رضي الله عنه روايت كرده است از رسول صلى الله عليه وسلم
كفته است كه ان روز كه جبريل امين عليه السلام اين ايت اورد كه حق تعالى

همي كويد

مي
كويد يا ايها الذين امنوا اذا قمتم الصلوة فاغسلوا وجوهكم
وايديكم الى المرافق وامسحوا بوجوهكم بروسكم وارجلكم الى الكعبين
رسول صلى الله عليه وسلم كفت كه چون جبريل اين ايت طهارت بمن رسانيد
حجت خلافت از ين ايت طهارت معلوم كردانيد فقال يا محمد ان الوجه
واليدين والراس والرجلين في الطهارة كابي بكر وعمر وعثمان وعلي
ين
في الخلافة يا محمد وان ابا بكر وعمر وعثمان وعلي في الخلافة كالوجه واليد
والراس والرجلين في الطهارة ومرا كفت يا محمد روي ودست وسر وپاي
در طهارت همچنانست كه ابو بكر وعمر وعثمان وعلي در خلافت يا محمد و
ابو بكر وعمر وعثمان وعلي در خلافت همانند انست كه روي ودست وسر
وپاي در طهارت اصل خبر اينست وليكن شرح وبسط وتحقيق وتقرير ان
وراي اينست وبيان ان سخن بتطويل كشد واز كفتن ان چاره نيست ومعني
انست كه درستي اين چهار كار فريضه است ودوستي اين چهار يار در خلافت
فريضه است ودرستي اين چهار كار پراكنده نيست بيكديكر پيوسته است
همچنين دوستي اين چهار يار پراكنده نيست بيكديكر پيوسته است بران
معني كه محل طهارت اينجا در چهار محل است ودر چهار فرقت است انجا نيز
فرض خلافت در چهار عصر است ودر چهار فرقت بران معني كه اينجا محل
طهارت چهار است وليكن اصل اين محلها يكي است وجان يكي است اينجا
نيز محل خلافت چهار است وليكن اصل ان محلها يكي است دل ودين است
دل يكي ودين يكي است بران معني كه درستي اين چهار كار اينجا در ين جهان محل
موقوف نيست نيست است تا نيت نبود طهارت نبود انجا نيز دوستي ان
چهار يار در چهار شخص موقوف رسالت است تا پيغامبري نبود

خليفتي نبود از عمر آنكه در درستي اين چهار كار طهارت ترتيب فريضه است
باول روي شستن آنكه پس آنكه دست آنكه سر آنكه پاي بنجا نيز در درستي
چهار يار ترتيب فريضه است اول ابوبكر آنكه عمر آنكه عثمان آنكه علي رضي الله عنهم
ابوبكر در طهارت بجاي روي است وشستن همه روي فريضه است وعمر
در طهارت بجاي دست است وشستن يك نيمه دست فريضه است در طهارت
بجاي مسح سر است ومسح يك ربع يك چهار يك از سر فريضه است
وعلي در طهارت بجاي پاي است وشستن پاي تا كعب كه هشت يك است
فريضه است همچنان كه آنچ همه است از آنچ يك نيمه است فاضلتر است وا
نچ نيمه است از چهار يك فاضلتر است وانچ چهار يك است از هشت يك است
فاضلتر است وتمام تر است همچنين ابوبكر از عمر فاضلتر است وتمام تر
وعمر از عثمان فاضلتر است وتمام تر است وعثمان از علي فاضلتر
وتمام تر است وعلي از همه امت بوقت خويش فاضلتر وتمام تر است
يك حرف ديگر بشنو اگرچه دراز است خوشست ابوبكر صديق در طهارت
بجاي روي است وعمر فاروق در طهارت بجاي دست است وعثمان
ذالنورين در طهارت بجاي سر است وعلي رضي الله عنهم در طهارت
بجاي پاي است فردا در بهشت كار پاي و شغل پاي تخت وبساط وركاب وكار
مظله وعمامه وتاج وافسر و فردا در بهشت كار دست و شغل دست تناو
ل طعام وشراب و تصرف در ثواب ودر عطا و فردا در بهشت كار روي
وشغل روي نظر كردن وديدن جمال وكمال وجلال وصانع ديدار باري
خداي و پادشاه ديدار بي چون و بي چگونه وجوه يومئذ ناظرة الي
ربها ناظره خبري ديگر كه صاين الدين عمر استادم شنيده استاد

استادش زين الاسلام شرف الدين غانم بن الحسين الموشلي رضي الله عنه بروايت
نعمان بن بشير كه رسول صلي الله عليه وسلم گفت اصحابي كالنجوم بايهم اقتديتم اهتديتم
گفت اصحابان من چون ستارگانند در آسمان همچنان كه مسافران دنيا بر
وشنايي ستارگان منزل راه برند مسافران آخرت نيز بروشنايي ياران من
ببهشت بمقام صدق ومقعد صدق ره برند خبري ديگر بروايت از فقيه
ابي نصر طاهر بن ابي نصر از نعمان بن بشير رضي الله عنه كه رسول صلي الله عليه وسلم گفت
فضل اصحابي في امتي كفضل القمر ليلة البدر علي ساير الكواكب گفت فضل
اصحابان من بر امتان من چون فضل ماه است بر ستارگان وفضل اصحابا
ن من بر امتان من چون فضل آفتاب بر ماه وبر ستاره خبري ديگر است
هم بروايت نعمان كه رسول صلي الله عليه وسلم گفت فضل اصحابي في الناس كجبرييل
وميكاييل واسرافيل وحملة العرش في الملايكة گفت است كه فضل اصحابان
من در ميان همه امتان من همچنانست كه فضل جبرييل وميكاييل واسرافيل و
وفضل حمله عرش در ميان فرشتگان خبري ديگر هم از و بروايت
درست كه رسول صلي الله عليه وسلم گفت سالت ربي عز وجل عما يختلف فيه اصحابي من
بعدي فاوحي الله تعالي الي فيهم يا محمد ان اصحابك عندي بمنزلة النجوم بعضها
اضوء من بعض فمن اخذ بشيء مما هم عليه فهو عندي علي الهدي گفت من گفتم
بار خداي تعالي بوقتي كه من بودم وخداي من در سدرة المنتهي وخداي عز
وجل نه در سدرة المنتهي من در مقام ادني وخداي نه در مقام ادني كه او از مقام حات
منزه است گفتم بار خداي يا پادشاها پس از من اصحابان من كه با يكديگر خلاف
افگنند تو كه بار خداي و پادشاهي چه كني با زان كس كه آن خلاف كند وافگند وبا
زان كس كه بعضي بقول اين گيرد وبا زان كس كه بعضي بقول آن گيرد خداوند

سبحانه وتعالی کفت حبیب وعزیز من اصحابان ویاران تو بنزد من چون
ستارکان اند همه یک بیک منور و روشن و تابنده و درفشنده همه روشن اند ولیکن
بعضی روشن تر اند هر خلافی که با یکدیکر کنند همه آمرزیده ام و هر اختلافی که در
میان یکدیکر کنند همه بخشیده ام و هر که بقول کسی از ایشان کاری کنند و بتقوی
کسی از ایشان راهی روند من آن کار را بتقوی بپیوسته ام و آن راه را بهدی
آراسته ام **خبری** دیکر شنیده ام از رفیقه عمر که او روایت کند از زین الا
سلام شرف الدین عالم بن الحسین الارموی قدس الله روحه بروایت عبد الله
بن عباس رضی الله عنهما که رسول صلی الله علیه وسلم کفت ان مثل اصحابی مثل سفینة نوح
من رکب فیها نجا ومن تخلف عنها غرق کفت اصحابان در حق امت من همچنان
است که کشتی نوح و خاصکیان نوح علیه السلام هر که بروزکار نوح از امت نوح
بکشتی در آمد از عذاب طوفان سلامت یافت همچنین هر که از امت من بدو
ستی اصحابان من در آید از عذاب خذلان و حرمان و عذاب هجران و عذاب
بدعت و ضلالت بسر آخر الزمان سلامت یابد و هر که از کشتی باز ماند که از کفر
و نفاق و ضلالت در اشت غرق کشت که هرکز راحت و روشنایی نیابد و هر که از نوح علیه السلام
دوستی اصحابان و یاران من باز پس ماند و طریق روافض و خوارج کرفت غرقه
کشت اندر دریای ضلالت که هرکز امید فوز و نجات ندارد **خبری** دیکر
بروایت درست که رسول صلی الله علیه وسلم کفت ان الله تعالی اوحی الیّ انی قد قضیت
لابی بکر الصدیق الف الف حاجة اهو لما غفران لمحبیه الی یوم القیامة
کفت که حق سبحانه وتعالی وحی کرد بمن بی واسطه جبرئیل علیه السلام که
من که خداوندم پادشاه ام روا کردم ابوبکر صدیق را هزار هزار حاجت
نکوترین آن آنست که دوستان و محبان وی را آمرزیدم تا روز قیامة

خبر

خبری دیکر هم از وی بروایت درست از رسول صلی الله علیه وسلم کفت ان
عمر لطود من حدید بحجة وعزة لا تاخذه فی ذات الله لومة لائم کفت که عمر
خطاب از آنجا که حجت است و عزت و غیرت و صلابت است کوهی است از
آهن که هرچه کوید از خدای تعالی اندیشد و پس و بجای از خدای تعالی
از کس نترسد **خبری** دیکر هم بدین اسناد بروایت درست که رسول
صلی الله علیه وسلم کفت ان الله تعالی باهی ملائکته بجمیع امتی عامة وباهی بعثمان
وعلی خاصة کفت خداوند سبحانه وتعالی مباهات کند فرشتکان
خود را بجملهء امت من عام و مباهات کند ایشان را بعثمان و علی رضی الله عنهما تمام
خاص **خبری** دیکر درست بروایت که رسول صلی الله علیه وسلم کفت ان لکل
نبی رفیقا فی الجنة متعه الله به وان رفیقی فی الملاء الاعلی عثمان بن عفان
کفت هر پیغامبری را در بهشت در مقام صدق و مقعد صدق رفیقی
بود خاص تا ابد و رفیق خاص من در بهشت و رفیق خاص خاص من در مقام
ذات صدق و مقعد صدق عثمان است و مسلمانی که آن مسلمان بود دوست عثمان
خبری دیکر هم بدین اسناد بروایت درست که رسول صلی الله علیه وسلم
کفت لو وقفة علی مع عمرو ابن ود خیر من عبادة امتی الی یوم القیامة
کفت یک ایستادن علی با عمرو ابن ود و آن کارزار کردن علی با وی که اندر
باب علی کفته ایم آن بهتر است و فاضلتر از همه عبادت امت من از وقت
من تا قیامت **خبری** دیکر است که رسول صلی الله علیه وسلم کفت یک روز از روز
کار ابوبکر بهتر از همه روزکار عمر از وقت عمر تا قیامت و یک روز کار عمر
بهتر از همه روزکار عثمان از وقت عثمان تا قیامت و یک روز از روزکار عثمان
بهتر از همه روزکار علی از وقت علی تا قیامت و یک روز از روزکار علی

بهتر و فاضلتر از روزکار همه امت تا قیامت خبری دیکر بروایت
درست که رسول صلی الله علیه وسلم کفت ابوبکر صدیق را ان الله تعالی خلقنی من نوره
وخلقک من نوری وکفت عمر را ان الله تعالی خلق ادم من طینة لازبة وخلق
اولاده من الوان شتی وخلقنی من طینة المسک عجنت بماء الحیوان فلما ان
کمل الله خلقی فضل منها فضالة فخلقک منها یا عمر وقال لعثمان انت منی عنو
له جسدی من روحی وقال لعلی حقک علی جمیع المسلمین کحرمة الوالد علی الو
لد کفت ابوبکر را که خدای مرا افرید از نور خود و ترا افریده است از
نور من وکفت عمر را که خدای تعالی پدر مرا ادم را علیه السلام افریده ا
ست از کلی و فرزندان اورا افریده است از لونهاء کوناکون و مرا افریده ا
ست از کلی که اصل ان مشک است که بسرشتند انرا باب زندکانی چون خدای
تعالی خلقت وافریدن من تمام کرد فضلهء ازان زیادت امد خدای تعالی
ترا ازان بیافرید یا عمر و عثمان را کفت تو از من بجای تنی از جان من و علی
را کفت حق تو بر همهء مسلمانان چون حرمت مادر و پدر است بر فرزند خبر
ی هم بدین روایت که رسول صلی الله علیه وسلم کفت ان فی السماء الدنیا ثمانین الف
ملک یستغفرون لمن احب ابابکر وعمر وفی السماء الثانیة ثمانون
الف ملک یلعنون من ابغض ابابکر وعمر وفی السماء الثالثة ثمانون
الف ملک یستغفرون لمن احب عثمان وعلیا وفی السماء الرابعة ثمانون
الف ملک یلعنون من ابغض عثمان وعلیا کفت اندر اسمان دنیا هشتاد
هزار فرشته است که استغفار می کنند وامرزش می خواهند ان کسان
را که دوست دارند ابوبکر و عمر را واندر اسمان دوم هشتاد هزار فر
یشته لعنت همی کنند ان کسانی را که بغض و دشمنی ابوبکر و عمر اندر دل ایشان

است

است و هشتاد هزار فریشته اندر اسمان سیوم استغفار همی کنند و
امرزش همی خواهند ان کسانی را که دوست دارند عثمان و علی را و هشتاد
هزار فریشته اندر اسمان چهارم لعنت همی کنند دشمنان عثمان و علی را
خبری دیکر است که رسول صلی الله علیه وسلم کفته است که خدای را عز وجل در هر
اسمانی چهار صد هزار فریشته است که ایشان را خدای عز وجل از بهر
دعاء نیک از بهر دوستان اصحابان و دعای بد و نفرین از بهر دشمنان
در حق اصحابان من و یاران من نامزد کردانیده است خبری دیکر
ست که رسول صلی الله علیه وسلم کفت اندر هر اسمانی دویست هزار فریشته پیو
سته همیشه از بهر دوستان ابوبکر و عمر و عثمان و علی استغفار می کنند
و دویست هزار فریشته پیوسته همیشه بر دشمنان ابوبکر و عمر
و عثمان و علی لعنت و نفرین می کنند خبری دیکر است که رسول صلی الله علیه
وسلم کفت تا خداوند عالم جل جلاله بهشت افریده است از اندور تا امروز
و از امروز تا قیامت در روزکار هر روزی از بهر دوستان ابوبکر
و عمر و عثمان و علی از هفتصد کونه رحمت و سعادت در بهشت بدید
اورد که یکی با یکی نماند و در روزکار هر روزی از بهر دشمنان ابوبکر و
عمر و عثمان و علی از هفتصد کونه لعنت و شقاوت در دوزخ بدید اورد که
یکی بیکی نماند خبری دیکر بدو طریق و بعضی بدین زین شرح داده ام که ر
سول صلی الله علیه وسلم کفته است که الو کسی از جملهء خلق هزار هزار سال عمر یابد
وان همه عمر از اول تا اخر در طاعت و عبادت خدای تعالی بسر اورد تا ان قامت
راست او که همچون کمان کردد وانکه پس ازان هزار هزار سال دیکر عمر یابد
وان همه عمر از اول تا باخر در روزه داشتن باخر اورد تا ان تن فربه او لاغر

در

وبزار همچون ره کمان کردد ونکه پس ازان هزار هزار سال دیگر عمر یابد
وان همه عمر از اول تا باخر در رکوع وسجود باخر آورد تا ساقها وزانوها
او خشک شود وبشکند وبریزد ولیکن بازین همه ذرهء بغض ودشمنی از ابو
بکر وعمر وعثمان وعلی در دل دارد خدای تعالی آن کس را نگونسار وخاکسار
در آتش دوزخ هاویه بر روی افکند واگر کسی از جملهء خلق هزار هزار سال
چنانکه گفتم گناه کند از صغایر وکبایر مجموع والحاد آن گناه کار کرده ولیکن
چون دوستی درست دارد واعتقادی پاک دارد وانکه یک ذره دوستی ابو بکر
وعمر وعثمان وعلی بدل دارد آخر باخر با اول وآخر وناچار انکس بفردوس
اعلی برابر وخدای جل جلاله جمال وکمال وجلال وصال دیدار چون ولی
چگونه فردا بچشم سر او نماید خبری دیگر بروایت از عبد الرزاق که ر
سول صلی الله علیه وسلم گفته است خذوا القران عن اربعة عن عبد الله بن مسعود و
معاذ بن جبل وابی بن کعب وسالم مولی ابی حذیفة وقال صلی الله علیه وسلم لکل نبی
حواریون وان منهم من امتی طلحة والزبیر وقال صلی الله علیه وسلم ان طلحة
بن مصرف ممن قضی نحبه وقال صلی الله علیه وسلم ان سعدا حیث ما دار دار الحق
معه وقال صلی الله علیه وسلم سعید بن زید من احبا الله فی الارض وقال عبد
الرحمن بن عوف من تجار الله وقال ابو عبیدة بن الجراح امین الله وامین رسوله
وقال عبد الله بن سلام عاشر العشرة فی الجنة وقال ما اظلت الخضراء ولا
اقلت الغبراء اصدق لهجة من ابی ذر وقال من اراد ان ینظر الی هدی عیسی بن
مریم فلینظر الی ابی ذر وقال عبد الله بن عمر من وفد الله وقال حذیفة
ابن الیمان من اصفیاء الرحمن وقال حمزة بن عبد المطلب اسد الله
واسد رسوله وقال لکل امة حکیم وحکیم هذه الامة ابو هریرة و

قال

قال ان الله لیرضی برضاء سلمان ویغضب بغضبه وقال ان الجنة
اشفع الی سلمان من سلمان الی الجنة وقال عمار بن یاسر من السابقین
وقال مقداد بن الاسود من المجتهدین وقال لکل نبی صاحب سر وصاحب
سری معویة بن ابی سفیان وقال اول من یشرب من حوضی صهیب وقال
اول من یاکل من ثمار الجنة ابو الدحداح وقال جعفر بن ابی طالب یطیر
مع الملائکة فی الجنة حیث یشاء وقال حسان بن ثابت موید بروح
القدس وقال خالد بن الولید سیف الله وسیف رسوله وقال لکل
شیء فارس وفارس القران عبد الله بن عباس وقال عباس عمی وسید
اعمامی وسید قراباتی وقال من کان یحب الله ورسوله فلیحب اسامة
رسول صلی الله علیه وسلم گفت بیاموزید قران وبستانید از چهار کس عبد الله
بن مسعود ومعاذ بن جبل وابی بن کعب وسالم ازاد کردهء حذیفه وگفت
صلی الله علیه وسلم هر پیغامبری را در دین خویش یاوران بوده اند هم از خاصگان
خویش ویاوران دین من از خاصگان من طلحه وزبیر وگفت صلی الله علیه وسلم
که طلحه بن مصرف از مردیست که بسر نذری وعهدی که کرده است بدان
عهد وبدان نذر او وفادار گشته است وگفت صلی الله علیه وسلم که در هر کاری که
سعد بن ابی وقاص است ودر هر راهی که سعد بن ابی وقاص است هرج حقست
وبحق است وازحق است وازحق در آن کار ودر آن راه با سعد وقاص همراه
است وگفت صلی الله علیه وسلم سعد بن زید از دوستان وخاصگیان خدایست
عز وجل وگفت صلی الله علیه وسلم که عبد الرحمن بن عوف از بازرگانان خدای است
بران معنی که هر چه عبد الرحمن بن عوف راست از بضاعت وتجارت وسرمایه
وسود همه در وفای خدای ورضای خدای است وگفت صلی الله علیه وسلم

که ابو عبیده جراح از جمله امینان خدای است و از جمله امینان رسول خدای
و گفت صلی الله علیه وسلم عبد الله بن سالم دهم ده کس است اندر بهشت و گفت صلی
الله علیه وسلم که اسمان هرگز سایه بان سر مردی نیست و هرگز زمین نگهبان تن
مردی نیست بزبان راست گوی تر از ابوذر غفاری ؛ و گفت صلی الله علیه وسلم که هر که خوا
هد که زهد عیسی بن مریم علیهما السلام بیند ان کس را بگوی تا زهد ابوذر غفاری بیند
که زهد ابوذر و زهد عیسی برابر است ؛ و گفت صلی الله علیه وسلم عبد الله فرزند عمر خطاب
از وفد خدا است از حزب و لشکر خدا است ؛ و گفت صلی الله علیه وسلم حذیفه بن الیمان
از برگزیدگان خدا است عز و جل ؛ و گفت صلی الله علیه وسلم گفت حمزه بن عبد المطلب عم
من شیر خدا است و شیر من ؛ و گفت صلی الله علیه وسلم هر پیغامبری را از امت خود حکیمی
بوده است و حکیم امت من ابو هریره است ؛ و گفت صلی الله علیه وسلم هر پیغامبری
را از امت خویش خادمی بوده است و خادم من که پیغامبر شما ام ؛ انس بن ما
لک رضی الله عنه و گفت صلی الله علیه وسلم خدای عز و جل راضی است برضای سلمان و خشم است
گیرد بخشم وی ؛ و گفت صلی الله علیه وسلم که بهشت را زود تر رسد سلمان از
سلمان ببهشت ؛ و گفت صلی الله علیه وسلم عمار بن یاسر از جمله سابقانست ؛ و
گفت صلی الله علیه وسلم مقداد ابن اسود از مجتهدان است ؛ و گفت صلی الله علیه وسلم ابو سفیان
از اهل ما است از ال ما از بهترین قوم ما است ؛ و گفت صلی الله علیه وسلم هر پیغامبری را
صاحب سری بوده است در کتاب حق و صاحب سر من از امت من در کتاب حق تعا
ویه است ؛ و گفت صلی الله علیه وسلم که اول کسی در بهشت گوید بلال است ؛ و گفت
صلی الله علیه وسلم بجز این اسنادی که بلال مهتر موذنان است ؛ و گفت صلی الله علیه وسلم که
بلال نیک بنده است از جمله بندگان ؛ و گفت صلی الله علیه وسلم اول کسی که از حوض
کوثر خورد شراب کوثر صهیب است ؛ و گفت صلی الله علیه وسلم اول کسی که میوه بهشت

خورد

خورد ابو الدحداح است ؛ و گفت صلی الله علیه وسلم جعفر بن ابی طالب هر وقتی که خوا هد
با فرشتگان در بهشت می پرد ؛ و گفت صلی الله علیه وسلم حسان ثابت موید است قوی کرده بروح
قدس یعنی جبریل علیه السلام و گفت صلی الله علیه وسلم خالد ابن الولید شمشیر خدای است
عز و جل و شمشیر من است شمشیر نصرت خدای است و شمشیر عصمت من است ؛ و
گفت صلی الله علیه وسلم که هر چیزی را سواری است بعلی و عبد الله بن عباس سوار علم قران
است ؛ و گفت صلی الله علیه وسلم و گفت صلی الله علیه وسلم هر که دوست دارد خدای را عز و جل و ر
سول را گو اسامه را دوست دارد ؛ و گفت صلی الله علیه وسلم که عباس عم منست و سید ا
عمام منست و بهتر قرابتان منست و در بهشت منزلی دارد میان ابراهیم الخلیل
و میان من ؛ و چون ازین خبرهای که سماع داشتیم فارغ گشتیم ابتدا کنیم باخبار
منقولات اگر ایزد تعالی توفیق دهد ان شاء الله تعالی وحده

الاخبار المنقولات من الکتب المعتبرة فی شانهم رضی الله عنهم و عن احبا

یعلم

روی عن المختارین باسناد صحیح عن عبد الله عن انس بن مالک رضی الله عنه قال خرج رسو
ل الله صلی الله علیه وسلم ذات یوم وخرجت معه فدخل حایطا من حیطان الانصار فدخلت
معه فقال یا انس اغلق الباب فاغلقته فاذا جاء رجل فقرع الباب فقال یا انس
افتح الباب له وبشره بالجنة واخبره انه یلی امتی بعدی فذهبت افتح الباب وما
ادری من هو فاذا هو ابو بکر الصدیق فاخبرته بما قال واغلقت الباب قال وجاء
رجل فقرع الباب فقال یا انس افتح له الباب وبشره بالجنة واخبره انه یلی امتی
بعد ابی بکر فذهبت افتح الباب له وما ادری من هو فاذا هو بعمر فاخبرته
بما قال واغلقت الباب ثم جاء رجل فقرع الباب فقال یا انس افتح له وبشره بالجنة
واخبره انه یلی امتی بعد ابی بکر وعمر وسیلقی منه بلاء سلعون فیه دمه فذ
هبت فتحت له الباب وما ادری من هو فاذا هو عثمان بن عفان فاخبرته

فقال اللهم صبرا الله المستعان ثم جاء رجل فقرع الباب فقال يا انس افتح له
وبشره بالجنة واخبره انه يلي بعد ابي بكر وعمر وعثمان وان الخلافة ينقض
فذهبت افتح له وما ادري من هو فاذا هو علي ابن ابي طالب فاخبرته را
وي خبر انس بن مالك رضي الله عنه گفت من يك روز در حايطي در باغي
گلستاني در مدينه با مصطفي صلى الله عليه وسلم بودم ودران باغ من بودم واو ديگر
ما كسي نبود مرا گفت يا انس در باغ استوار ببند وكس را بي دستوري من امروز
تو اينجا راه مده در باغ محكم ببستم وهم درزمان نزديك مصطفي صلى الله عليه وسلم امدم
پس هم درساعت كسي بدر باغ امد نه بگفتار ولكن بدان سر انگشت در بزد ودستوري
خواست مرا گفت يا انس برو وبپرس تا ان اينك كيست من رفتم وبپرسيدم كه تو كيستي گفت
منم ابوبكر بازگشتم وگفتم كه ابوبكر ست مرا گفت باز كرد بنزديكي وي چهار كار بكن گفتم
بلي يا رسول الله هرچه تو گويي ان كنم هيچ تو فرمايي فرمان بردار باشم گفت يا انس اول
تو در بگشاي ودر امدن ويرا تو دستور كرده ودوم هم انجا وي را به بهشت بشارت ده
سيوم وي را تو از من خلو سلام ده وبا وي بگوي كه تو خواهي از پس من بر سر امت من خليفه
تو خواهي بود چهارم ديگرباره در ببند انس گفت كه بازگشتم واز پيش مصطفي برفتم وهر چهار
كار كردم در باغ بگشادم وويرا بامدن اندر باغ دستوري دادم چون در امد هم انجا
ويرا به بهشت بشارت دادم سيوم گفتم واز قول رسول صلى الله عليه وسلم گفتم يا ابابكر تو
خواهي از پس مرگ من بر سر امت من خليفه اسلام وامام حق ابوبكر صديق رضي
الله عنه اين سخنها بشنيد وامد وخداي را عز وجل حمد وشكر مي كرد وامد پيش
مصطفي صلى الله عليه وسلم وسلام كرد وجواب يافت ونشست گفت راست نشستني و
بود وكسي ديگر بدر باغ امد ودر بزد ودستوري خواست رسول صلى الله عليه وسلم مرا گفت
يا انس خيز وبرو وبپرس تا ان اينك كيست من رفتم وپرسيدم وگفتم تو كيستي گفت

من عمرم من بازگشتم وگفتم كه عمر است مرا گفت باز كرد وان چهار كار ديگرباره بكن
در بگشاي ودستوري ده وي را به بهشت بشارت ده واورا از من بگوي كه تو بر سر امت من
پس از ابوبكر صديق خليفه اسلام خواهي بود وامام حق وانكه ديگرباره در ببند و
باز اي گفت من بازگشتم ودر بگشادم ودستوري دادم وبشارت بهشت نيز دادم
وگفتم كه رسول خداي گفت كه پس از ابوبكر صديق بر سر امت من خليفه اسلام
وامام حق تو خواهي بود عمر رضي الله عنه اين سخنها بشنيد امد وخداي را تعالى
حمد وثنا كرد ومن در باغ ديگرباره ببستم وامدم وعمر امد پيش مصطفي صلى الله عليه وسلم
وسلام كرد وجواب يافت ونشست كسي ديگر بدر باغ امد ودستوري خواست رسول
صلى الله عليه وسلم گفت يا انس باز كرد وبپرس تا كيست من برفتم وپرسيدم وگفتم تو
كيستي گفت من عثمانم من بازگشتم وگفتم كه عثمان است مرا گفت باز كرد ودر بگشاي
وعثمان را تو دستوري ده تا درايد ووي را هم انجا به بهشت بشارت ده واز من
بگوي كه تو از پس ابوبكر وعمر بر سر امت من خليفه اسلام وامام حق خواهي بود
يا انس وديگر از من با وي بگوي كه در خلافت خويش كشته خواهي گشت لابد وناچار تو مظلوم و شهيد
رسيده بي جرم وبي گناه بر دست غوغاي اوباش ومنافقان وهواداران يا انس وبعد ما كه
وي را از جهت من بگوي تا صبر كند دران وقت كه خون وي بريزند وديگرباره در باغ را
ببند گفت من بازگشتم ودر گشادم وعثمان را دستوري دادم وبشارت بهشت نيز دا
دادم وگفتم رسول صلى الله عليه وسلم گفته است پس از ابوبكر صديق وعمر فاروق بر سر امت من
لابد وناچار خليفه اسلام وامام حق تو خواهي بود وليكن با خر كار ترا بخواهند كشت صبر كن
بوقت كشتن چون عثمان اين سخنها بشنيد گفت صبر كنم صبر كنم وبخداي عز وجل
استعانت كنم وبيامد وبنشست ديگر هم درزمان امد ودستوري خواست رسول
صلى الله عليه وسلم گفت يا انس برو وبپرس تا كيست كه امد من برفتم وگفتم كيستي گفت منم

علی من بازکشتم وکفتم علی است مرا کفت بازکرد ودر بکشای ودستوری ده تا درآید
ووی را ببهشت بشارت ده وهم انجا از من باوی بکوی که ازپس ابوبکر وعمر وعثمان پس
امت من خلیفهٔ اسلام واعلم حق خواهی بود وباخر خلیفتی مر ترا بخواهند کشتن در محراب
در مسجد در نماز وپس از تو نیز بیشترین را از اهل بیت واز فرزندان وفرزند فرزندان
ترا هم بخواهند کشتن بظلم یا انس وتو وی را هم انجا فتقوی وپرهیز بفرمای وبطاعت
وعبادت خدای عزوجل بفرمای کفت من امدم وهرج رسول صلی الله علیه وسلم مرا فرموده بود
کفتم وعلی مرتضی رضی الله عنه شنید وساعتی سر فرو کشید اخر امد وخدای را تعالی حمد
کرد وسلام کفت وجواب شنید وبنشست با ابوبکر وعمر وعثمان رضی الله عنهم اجمعین
خبری دیکر انس بن مالک رضی الله عنه روایت کند از رسول صلی الله علیه وسلم بوقتی دیکر
که با رسول صلی الله علیه وسلم اندر حایطی شدیم چون هر چهار یار در امدند وپیش پیغامبر
صلی الله علیه وسلم وابوبکر وعمر وعثمان وعلی رضی الله عنهم برا تر چشم من تر وچشم مصطفی
صلی الله علیه وسلم تر وهمچنین چشم هر چهار یار تر پس پیغامبر صلی الله علیه وسلم ساعتی دیکر
از بیرون باغ بایستاد ومرا کفت یا انس می دانی ومی بینی که چشم ها همه از ان
سخنان که کفتم تر شده است یا انس بدان خدای که بجز وی خدای نیست که
از وقت وفات من تا قیامت چشم هیچ کس از امت من بمحبت یاران من تر نبود ودل
هیچ کس از امت من از مصیبت خاندان من از نرو هکن نشود الا که خدای تعالی بوقت تری چشم
انکس واندوه دل انکس بدان کس نظر کند وهر یکبار خدای تعالی بوی نظر کند ان کس را
از عذاب دوزخ ایمن کند خبری دیکرست که وقتی جبریل امین علیه السلام پیش
مصطفی صلی الله علیه وسلم امد که از پس تو بر سر امت تو ابوبکر خلیفه خواهد بود وخدای
عزوجل بنود در شب معراج بی واسطهٔ خلق با مصطفی صلی الله علیه وسلم کفته بود که پس از
از تو بر سر امت تو خلیفهٔ اسلام وامام حق ابوبکر خواهد بود الا انکه خلیفتی

ابوبکر

ابوبکر که باول بود بفرمان نبود وخلیفتی علی که باخر بود بفرمان نبود باختیار خدا ی
عزوجل باختیار بندکان خدا بود واکر خواهی که این خبر نیز بشنوی بشنو زیادت یقین
را خبر حذیفه بن الیمان رضی الله عنه قالوا یا رسول الله الا تستخلف علینا فقال ان
استخلف علیکم خلیفة من بعدی ثم عصیتموه نزل بکم العذاب کفت یاران باخر
عهد با مصطفی صلی الله علیه وسلم کفتند یا رسول الله صواب بینی که خلیفتی را بفرمای خویش
بر سر ما نام زد کنی تا دل بدان سبب ایمن شود وقیلها وقالهای مخالف بدان سبب بریده
کردد جواب داد وکفت ار خلیفه بر شما نام زد کنم از پس خویش وشما بروی عاصی شوید عذاب
بر شما فرود اید نینی صواب نبینم که من بمراد خویش وبفرمان خویش هیچ خلیفتی را
بر سر امت خویش نام زد کنم که موسی کلیم هرون را علیه السلام بمراد خویش وبفرمان
خویش چهل روز بر سر قوم خویش خلیفه کردانید چون باز امد کس را بر دین مسلمانی
ندید من نیز اکر امت خویش را بمراد خویش وبفرمان خویش بخلیفتی سپارم دایم ابقیامت
امت
من هیچ کس را از امت خویش بر دین درست وبر راه راست وبر عهد کتاب وسنت وبر
میثاق ایمان ومعرفت باز نیابم ولیکن من یکبار بکنم من خدای را سبحانه وتعالی بر
سر امت خلیفه کردانم واینک کفتم ورفتم والله خلیفتی علیکم من امت خود را بخدا خویش
ی تعالی سپردم اکر خدای تعالی داند از اکه داند وخواهد از قبل خویش بخلیفتی خویش
نام زد کرداند پیغامبر صلی الله علیه وسلم امت را بخدای تعالی سپرد وبمرد وخدای تعالی ابن خلیفتی
را بپذیرفت واز قبل خود باختیار واتفاق مسلمانان دوستان خدا وبندکان خود
با ابوبکر صدیق سپرد تا بدانند دانندکان که ابوبکر صدیق بپیانها ونشانها خلیفهٔ
مصطفی است صلی الله علیه وسلم ولیکن ببرهانها وفرمانها خلیفهٔ خدای است عزوجل بدان
ای جوانمرد سنی که جان من فدای تو باد که تا عالم بوده است ونخواهد بود نه چون مصطفی
صلی الله علیه وسلم پیغامبری دیکر بوده است ونخواهد بود همچنین تا عالم بوده است ونخواهد

بود

نه چون ابو بکر صدیق صدیقی دیگر بوده است و نیز نخواهد بود و رافضی را بگوی
که کر و کور و خاکسار و نگوسار باشد فتنی رفت و بودنی بود کرکار از کله بر دانج
مراد دل او بود خداوند جل جلاله در نص قران گفته است در صدق مقام
ابو بکر صدیق و بنام مصطفی صلی الله علیه وسلم پیوسته است فاولئک مع الذین انعم
الله علیهم من النبیین الآیه والصدیقین من النبیین مصطفی صلی الله علیه وسلم والصد
یقین ابو بکر الصدیق رضی الله عنه ای مسلمانان تا عالم بوده است کس از خلق
خدای تعالی بر خلق خدای مهربان تر از مصطفی صلی الله علیه وسلم نبوده است و این
سخن خدای عز وجل با مصطفی صلی الله علیه وسلم گفته است در شب معراج دران وقت
که مصطفی صلی الله علیه وسلم بر ذروه سنام قاب قوسین بر امد و افسر کونین و علیین براهد
و عرش و هرچ مادون عرش است و هرچ تا فوق عرش است و هرچ نام و نشان و سیما
خلق است بزیر قدم قهر در امد خدای عز وجل گفت حبیب من عزیز من مصطفی
صلی الله علیه وسلم گفت لبیک خداوند من و پادشاه من گفت هیچ دانی تا من ترا بدین مقام
از بهر چه رسانیدم گفت بار خدایا پادشاها تو دانی گفت از بهر ان که چون
من دلها را افریدم بوقت افرینش بر دلها نظر کردم هیچ دلی از دلهای اهل هجده
هزار عالم بو بندگان خویش رحیم تر و مهربان تر از دل تو ندیدم پس رسول صلی
الله علیه وسلم از مهربانی که بر خلق خدای بود و از شفقت که ویرا بر امت خویش
بود ادم علیه السلام هنوز گل بود و خاک و مصطفی را صلی الله علیه وسلم شب و روز هیچ
کار و شغل نی الا قدم صدق دعوت بر بساط شفاعت نهاده بود و زبان هوا
فقت بدین سخن که امتی امتی گشاده بود و گریستن بسیار گریسته پس از بس
گریستن و ناله خدای تعالی بعضی امت را بدو بخشید گفت بار خدایا پادشاها
اکنون که بعضی بخشیدی اشکارا بکن تا امت من شفقت من بدانند خدای

تعالی

ثم قال یاتیکم رجل من اهل الجنة وهو الخلیفة بعد ابی بکر

تعالی گفت صبر کن صبر کن که این سخن روز قیامت بر سر اهل هجده هزار عالم پیدا کنم
تا اهل قیامت شرف و کرامت تو بدانند **خبری** دیگرست بروایت عبد الله بن محمد
ابن عقیل از جابر بن عبد الله الانصاری رضی الله عنه قال کنا مع رسول الله صلی الله علیه وسلم
بالاسواق عند امرأة من الانصار قد صنعت لنا طعاما فقال رسول الله صلی الله علیه وسلم
یاتیکم رجل من اهل الجنة وهو الخلیفة بعدی ابی بکر علی امتی فجاء عمر الفاروق ثم
قال یاتیکم رجل من اهل الجنة وهو الخلیفة بعد عمر علی امتی فجاء عثمان بن عفان فا
حتبست ورایت انا رسول الله صلی الله علیه وسلم یصغی براسه هکذا نحو الباب و هو یقول
اللهم اجعله علیا اللهم اجعله علیا اللهم اجعله علیا فجاء علی ثم هنا نا بهم در روا
یت جابر امده است که ما وقتی روزی جمعی انبوه و قومی بسیار بودیم از مهاجر و انصار
که با مصطفی بودیم در یک محلت مدینه مهمان زنی بیوه بوده زنی پارسایی از جمله
انصاریان ضیافتی مهمانی ساخته بود و انچ در وسع طاقت او بود گفت ما پیش
ایشان که دست از سوی طعام کشیدیم رسول صلی الله علیه وسلم گفت درین ساعت لابد و نا
چار مردی از اهل بهشت اینجا رسد و ان مرد پس از مرگ من بر سر امت من خلیفه
حق بود سخن گفتن یکی بود ابو بکر صدیق امدن دگر بود دیگر باره گفت و اینک درین
وقت و درین ساعت لابدست و ناچارست که مردی از اهل بهشت اینجا رسد و ان مرد
پس از ابو بکر بر سر امت من خلیفه حق بود سخن گفتن یکی بود و عمر فاروق امدن
یکی دیگر باره گفت و اینک درین ساعت و درین وقت لابدست و ناچارست که مردی
دیگر از اهل بهشت اینجا رسد و این مرد پس از عمر بر سر امت من خلیفه حق بود سخن
گفتن یکی بود و عثمان ذا النورین امدن یکی دیگر باره گفت اصحابان من یاران من
هر چند طعام ساخته و نهاده است و لیکن یک مرد دیگر مانده است که او را اینجا با ما درین
طعام موافقت و مساعدت رفیق اتفاق افتاده است مردی یگانست و از اهل بهشت

است وپس از عثمان بر سر امت من خليفه حق است واو نيز لابد
است وناچار است كه برسد انكه وقت طعام خوردن شود پس كفته است
جابر كه پيغامبر صلى الله عليه وسلم اين سخن بكفت وساعتي براه امدن مردم برما
بسته كشت ورسول صلى الله عليه وسلم سر وروي خويش را بسوي در كرده بود ودر انتظار
امدن كسي پس يكبار كي در باز كشته بود ودعاي كرد ومي كفت بارخدايا پادشاها علي را
تو اين هود كردان سه بار بكفت چون رسول صلى الله عليه وسلم سه بار دعا كرد علي مرتضى
از در ان سراي در امد پس كفت كه بخوريد اين طعام كه كوارنده ونوشتان باد
خبري ديكرست بروايت درست از سعد بن جمهان از سعيد قال لما بنا رسول
الله صلى الله عليه وسلم المسجد جاء بحجر ووضعه ثم جاء ابو بكر بحجر وجاء عمر بحجر وجاء
عثمان بحجر وجاء علي بحجر ثم ندب رسول الله صلى الله عليه وسلم الناس الي البنيان الا حجار
فجاوا بها ثم قال لابي بكر ضع حجرك الي جنب حجري ثم قال لعمر ضع حجرك الي
جنب حجر ابي بكر ثم قال لعثمان ضع حجرك الي جنب حجر عمر ثم قال لعلي ضع
حجرك الي جنب حجر عثمان ثم قال هولاء الخلفاء من بعدي كفت چون رسول
صلى الله عليه وسلم مسجد خود را ومسجد مدينه را خواست بنا كند وقاعده واساس
وبنياد ان بنهد وسنكهاي بسيار زياد تا ازده هزار خروار انجا نهاده بود
وجمع كرده پس رسول صلى الله عليه وسلم از جمله ان سنكها يك سنك بركرفت ويك زمان
نكاه داشت وابو بكر را رضي الله عنه بفرمود كه تو نيز يك سنك بردار ونكاه دار
وانكه عمر را بفرمود كه تو نيز يك سنك بردار ونكاه دار وانكه عثمان را بفرمود كه تو نيز
يك سنك بردار ونكاه دار وانكه علي را نيز بفرمود كه تو نيز يك سنك بردار ونكاه
دار يك ساعت پس بركرفتند مصطفى صلى الله عليه وسلم وچهار يار مصطفى عليهم
السلام هر پنج سنك بركرفتند وديكر اصحابان ويا ران مهاجريان وانصا

ريان ايستاده ودستها برهم نهاده پس رسول صلى الله عليه وسلم بفال خوب واختر نيك
قدم پيش نهاد وان سنكي كه وي داشت انجا كه بايست بنهاد انكاه كفت باواز
بلند بر سر ان قوم يا ابا بكر بيار ان سنك تو ودر پهلوي اين سنك من بنه امد
واورد وبنهاد انكاه كفت يا عمر تو نيز ان سنك تو بيار ودر پهلوي سنك ابو
بكر بنه او نيز امد واورد وبنهاد انكاه كفت يا عثمان تو نيز ان سنك خود را
بيار ودر پهلوي اين سنك عمر بنه امد واورد وبنهاد انكاه كفت يا علي تو
نيز ان سنك خود را بيار ودر پهلوي اين سنك عثمان بنه امد واورد وبنهاد
انكاه رسول صلى الله عليه وسلم با ان قوم كفت ديديد بچشمهاء خويش سنك ابو بكر را
بسنك من پيوسته ديديد وسنك عمر را بسنك ابو بكر پيوسته ديديد وسنك
عثمان را بسنك عمر پيوسته ديديد وسنك علي را بسنك عثمان پيوسته اينك
ايشانند خليفتان دين اسلام من پس از من بر سر امت من واكنون شما كه
ياران منيد مهاجر وانصار هر كسي چندان كه خواهيد وتوانيد اين سنكها بركيريد
وبياريد وانجا كه خواهيد بنهيد واين خبر سنك ومسجد مدينه بليست جاي بيش
امده است اما از ين درستر نيامده است خبري ديكر است باسناد درست
از سعيد بن جمهان عن سفينة رضي الله عنه قال كان رسول الله صلى الله عليه وسلم اذا
صلى الصبح اقبل علي اصحابه فقال ايكم راي الليل رويا قال كان قد راي منهم احد
رويا ذكر ذلك وان لم تروا رويا فيقص عليهم رسول الله صلى الله عليه وسلم ما شاء
الله ان يقص فقال ذات يوم ذلك فلم يجبه الي ذلك احد فقال رسول صلى الله عليه وسلم
اما انا فقد رايت الليلة كان ميزانا دلي من السماء فوضعت في كفة ووضع ا
ابو بكر في كفة فرجحت بابي بكر ثم رفعت ونزل ابي بكر ووضع عمر في كفتي ووزنا
فرجح ابو بكر بعمر ثم رفع ابو بكر ونزل عمر ووضع عثمان في كفة ابي بكر و

و وزنا فرجح عمر بعثمان ثم رفع عمر و نزل عثمان و وضع علي في كفة عمر و و
زنا فرجح عثمان بعلي ثم رفع عثمان و نزل علي و وضع الامة في كفة عثمان
فرجح علي بجميع الامة الى يوم القيامة ثم رفع الميزان این خبر سفینه
روایت کرده است واین سفینه بندهٔ بود که وی را ام سلمه رضی الله عنها زن مصطفی
صلی الله علیه وسلم خریده است و او را بشرط انکه تا زنده بود خدمت مصطفی کند صلی الله علیه وسلم
ازاد کرده است واین سفینه این ازادی بدین شرط پذیرفته است و خدمت
رسول صلی الله علیه وسلم کرده است پس یک روز گفت با قومی از دوستان خویش
که شما دانید که مرا رسول صلی الله علیه وسلم این نام سفینه از بهر چه نهاده است گفتند
نی گفت ما یک روز در سفری بودیم پس روزی در منزلی رخت ها بسیار
گشت و ستوران ما ضعیف بودند و مرا گلیمی بود بزرگ پس رسول صلی الله علیه وسلم
مرا فرمود و مرا گفت که این گلیم خویش بر زمین بگستر و تو این رختها زیادتی
از لشکر برین گلیم جمع کردان من هم در زمان بحکم فرمان گلیم خویش بر زمین
باز گستردم وان چندان رختها و متاعها و قماشات بر سر ان گلیم جمع کردیم پس
مرا گفت که کنارهاء این گلیم ببند و گلیم و هرچه در گلیم است برگیر و براه رو و مر
دانه رو که تو سفینهٔ کشتی پس من جملهٔ ان برگرفتم و برابر سواران برفتم بالغز
لشدم والبته هیچ رنجی ندیدم و از ان روز تا امروز هر وقتی که من خواهم
که بار ده اشتر برگیرم و اگر خواهم از اده منزل ببرم مرا بدین سبب نام کشت
پس این سفینه روایت کند که رسول صلی الله علیه وسلم بامداد هر روزی چون از گزاردن
فریضهٔ بامداد فارغ شدی روی مبارک از سوی قوم کردی اول ایشان
را بپرسیدی که از شما هیچ کس که درین شب که گذشت خوابی دیده است اگر
کسی دیده بودی بگفتی وی بشنیدی و تعبیر ان خواب بگفتی و اگر کسی خواب

ندیده بودی رسول صلی الله علیه وسلم از صواب دیدی با ایشان سخنی گفتی و
برخاستی یک روز هیچ کس خواب ندیده بود رسول صلی الله علیه وسلم گفت یاران من
دوش خوابی دیده ام عجب و نیکو بخواب دیدم که ترازوی که ان را دو کفه بودی نیکو
و لطیف و خوب و بزرگ از اسمان فرو گذاشتندی پس مرا در یک کفهٔ ترازو نها
دندی و ابوبکر صدیق را در ان دیگر کفه نهادندی پس چون ترازو برکشیدندی مرا
وابوبکر را بسنجیدندی و من از ابوبکر زیادت امدم پس مرا از کفه فرو گرفتند و عمر را
دران کفه نشاندند و عمر را با ابوبکر بیکجای برکشیدند ابوبکر از عمر زیادت امد ابوبکر
را از ان کفه بیرون گرفتند و عثمان را در ان کفه نشاندند عمر را و عثمان را بیکجای
برکشیدند عمر از عثمان زیادت امد پس عمر را از ان کفه بیرون گرفتند و علی را در ان
کفه نشاندند عثمان و علی را بیکجای برکشیدند عثمان از علی زیادت امد پس عثمان
را از ان کفه بیرون گرفتند و جملهٔ امت از وقت علی تا قیامت در کفهٔ عثمان
نهادند انگه علی را و جملهٔ امت را بیکجای برکشیدند علی از جملهٔ امت من از وقت
خویش تا قیامت زیادت امد انگه ان ترازوی با سمان بردند خبری دیگر مصطفی
صلی الله علیه وسلم گفت والله ما صحب المرسلین ولا صاحب یاسین افضل من ابی بکر الصدیق
و گفت بر ان خدای که بجز خدای نیست که هرگز تا عالم بوده است هیچ کس با هیچ
پیغامبری و با هیچ رسولی و با من نیز هیچ کس فاضلتر از ابوبکر صدیق صحبت نکرده است
دیگر که گفته است رسول صلی الله علیه وسلم که هرگز تا عالم بوده است هیچ کس از جملهٔ صد هزار
و بیست هزار و چهار هزار در دین قوی تر از عمر نبوده است خبری دیگر که رسول
صلی الله علیه وسلم گفته است زبان هیچ کس ذاکر تر بکلام خدای تعالی گشاده تر از زبان عثمان
ذو النورین نبوده است خبری دیگر که رسول صلی الله علیه وسلم گفت تا عالم بوده است دست
و بازوی هیچ مبارزی در تیغ زدن بر سر اهل کفر قوی تر از دست و بازوی علی

مرتضي نبوده است خبري دیکر بروایت درست از منتجب الدین قسمون
از رکن الدین احمد خوجاني از فضل بن العباس باستیجاب از احمد بن محمد برجانی
از جعفر بن محمد ابهري از علي بن محمد الصيقلي يقول سالت الحسين بن محمد عن عرش رب
العزه يقول سالت عبد الله بن ابي سفيان عن عرش رب العزه يقول سالت يحيى
بن ابي طالب عن عرش رب العزه يقول سالت عبد الوهاب بن عطا عن عرش رب العزه
کفت پرسیدم سعید بن عروه را از عرش رب العزه کفت پرسیدم از قتاده بن دعا
مه از عرش رب العزه کفت پرسیدم از انس بن مالک رضي الله عنه از عرش رب العزه
و رسول صلی الله علیه و سلم کفت که من پرسیدم جبریل امین را از عرش رب العزه و جبریل علیه
السلام کفت من پرسیدم میکاییل را از عرش رب العزه و میکاییل کفت من پرسیدم
رفیع را اسرافیل را از عرش رب العزه و اسرافیل کفت من پرسیدم لوح را از عرش
رب العزه لوح کفت من پرسیدم قلم را از عرش رب العزه قلم کفت من پرسیدم از
خدای عز و جل را از عرش و بزرکی عرش قلم کفت که خداوند تعالی کفته است
فقال ان للعرش ثلث مایة و ستون الف قایمة کل قایم من قوایمه کاطباق
الدنیا ستون الف مرة تحت کل قایم ستون الف مدینة في کل مدینة ستون
الف صحرای و في کل صحراء ستون الف عالم مثل الثقلین ستون الف مرة لا یعلمون
ان الله خلق ادم علیه السلام و لا یعلمون ان الله تعالی خلق ابلیس الهمهم الله تعالی
ان یستغفروا لابي بکر و عمر و عثمان و علي و محبیهم کفت خدای تعالی کفت
که عرش مجید را سیصد هزار و شصت هزار قایمه است زیر هر قایمهٔ یعني پایه
چندانی که طباق هفت اسمان و اطباق هفت زمین شصت هزار بار زیر هر
پایهٔ شصت هزار شهر اندر هر شهری شصت هزار صحرا در هر صحرای شصت
هزار عالم اهل هر عالمی شصت هزار بار چندان که عدد دیو و پری و ادمي شصت

هزار بار و همین سر و همچنین رسید از کمال صنع الهي و از جمال لطف ایزدي یا قوم
یا قوم هرکز فهم خلق و وهم خلق بکنه عظمت و جلالت بار خدای و پادشاه نرسد و
هرکز تک اسب علم خلق و عقل خلق در عزت ملکوت و در سر جبروت پادشاه و بار خدا ي
نرسد هرکز هر انج رسد و انج نرسد کي رسد الحبط ما یفني علم لا ینفد هرکز ان
نسبت پنداشت و ان نسبت سودای خلق بجز صبح هجران ندهد و هرکز از سر
اسرار غیب الغیب حق از جملهٔ خلق کس یکدم عیان نزند ٥ بیت

هرکه او راه کم زنان نزند / خیمه در خیل بیدلان نزند
وانکه در راه عشق کشت سوار / بجز از ناله پیادکان نزند
وانکه در راه عشق بیني یافت / رایت عاشقي عیان نزند
عشق ذاتیست بي نشان و صفت / کس دم از ذات بي نشان نزند
هر چه جز عاشقي بو بست / تکیه بر جان و بر جهان نزند
شحنهٔ عشق چونک بر دلها / ره رند جز که ناکهان نزند
محرم کعبهٔ بزرکي نیست / هر که لبیک عاشقان نزند

پس این همه فریشتکان و خلق ندانستانند و نمي دانند که خدای تعالی ادمي افریده است
و یا ابلیسي افریده است و یا اسمانی و یا زمیني افریده است و یا بهشتي و یا دوزخي افریده
است هیچ نداند الا که ابو بکر و عمر و عثمان و علي را و دوستان ایشان را استغفا
کنند و امرزش خواهند و چه ماند بازین چنین و سخن و فضل و شرف و باز چنین
منزلت و مرتبت اهل سنت و جماعت را بجز شکر و سپاس و شادي و خرمي
دکر چه ماند خبري دیکر است عبد الله ابن عباس رضي الله عنهما روایت کند که
رسول صلی الله علیه و سلم کفت لما خلق الله تعالی ادم بیده فابتلاه بالعطس من ساعته فلما
عطس ادم الهمه ربه عز و جل بالتحمید فقال ادم علیه السلام الحمد لله و قال

له ربه یرحمک الله یا ادم والرحمة خلقتک فمد ادم یده ووضعهما علی راسه وقال
اواه اذنبت ذنبت قبل یا ادم ومن این علمت انک تذنب قال لان الرحمة للمذنبین
ثم سمع ادم من ظهره قایلا قال الشکر لربنا تبارک وتعالی الذی لم یتخذ ولدا ولم یکن
له شریک فی الملک ولم یکن له ولی من الذل وکبره تکبیرا ثم سمع قایلا اخیر القایل الاول صدقت
ورب العزة صدقت ورب العزة صدقت ورب العزة ثم رای نورا اقبل من صدره ففتحت
له ابواب الجنة ثم رای نورا اخر یرید اختلا فاشرقت الجنة لها ثم رای شخصا شدید
الباس قوی المراس وعلی عاتقه سیف کاد الارض تنقطع به فقال ادم علیه السلام
سبحانک ربی سبحانک ربی ما اعظمک وما اعظم قدرتک وما ارحمک وما اوسع رحمتک
لا اله الا انت تبارکت وتعالیت وسعت کل شیء علما واحصیت کل شیء عددا واین
خبر را ترجمه بسیار ست ودراز ولیکن ازان انچ بقدر حاجت است می کویم خدای
عز وجل علی والتی ادم را علیه السلام بید قدرت خویش بیافرید وویرا در زمان
بعطسه ازموده کردانید چون عطسه ازدهان ادم علیه السلام برامد جان ادم خوا
ست که برابران عطسه ازتن ادم براید پس حق تعالی ادم را الهام ان داد تا خدای را
عز وجل تحمید کرد وا نکه بدان تحمید ادم جان ادم را در تن ادم تقریر کرد وتوفیق ان
داد که الحمد لله کفت وبرابر الحمد لله او خود باری یرحمک کفت بران معنی که لابد ست که خدا
ی تعالی برتو رحمت کند وبرنسل تو برکت کند پس ببرکت الحمد لله تن ادم از رنج عطسه
اسوده کشت وببرکت یرحمک الله جان ادم علیه السلام در تن ادم قرار کرفت وارامیده
کشت ولیکن چون ادم علیه السلام حدیث رحمت خدای تعالی شنید هم
در زمان هردو دست را ازسوی سر دراز کرد وسه بار بکفت اه اه اه از محنت
وازشومی کناه چه کویم که کناه کردم وکناه کار کشتم وکناه خواهم کرد چه کنم که
کناه کار خواهم کشت کفتند ان فریشتکان که بدان وقت انجا بودند کفتند

یا ادم

یا ادم تو علم غیب ندانی تو از کناه نا کرده خبر از کجا داری کفت بلی دانستم
من این شغل واین کار را تا باخر بدانستم که اکر من که ادمم کناه نکردمی
سزاوار رحمت باری خدای وپادشاه نکشتمی که حاجت ونیاز برحمت خدای تعالی لی
ومغفرة خدای که افتد کناه کاران وبرکردار ان را افتد عبد الله بن عباس رضی الله
عنهما کوید که رسول صلی الله علیه وسلم کفت که بدان وقتی که یک نیمه از تن ادم زنده بود ویک
نیمه هنوز موات بود مرده بود ادم بدان وقت از میان تن خویش از میان پشت وسر خو
یش اواز خویش کوینده شنید که جان ادم از عشق ان اواز برخود بلرزید که شکر وحمد
سپاس وستایش زیک خدای را خدای یکتا وبیچه بار که او را نه زن ونه فرزند ونه خویش
ونه پیوند ونه یار ونه انباز نه شریک ونه شبیه نه عدیل ونه رسیل نه وزیر ونه نظیر لیس کمثله شیء
وهو السمیع البصیر ادم اواز کوینده شنید ولیکن براثر کفتار اول اوازی شنید که کفت راست
کفتی بخدای عزت که راست کفتی راست کفتی بخدای عزت که راست کفتی بخدای عزت که راست
کفتی انکه نوری کامل وظاهر نوری شایع ومستفیض براثر کفتار انکس پدید امد نوری که از فر
ان نور درهای بسته بهشت همه یک بیک کشاده کشت انکه برابران دو نور دیکر همچنین
برابر یکدیکر هم درسینه ادم بدید امد یکی از هر دو نور موافقت ومساعدت یکدیکر
یافتند بیافتند ودرجه بهشت وهر چه در همه درجات بهشت کشاده بودی با
جتماع ان دو نور یافتند ازان دو نور روشن تر شدی وانکه باریچم ادم علیه السلام
بدیده راینه باطن خویش صورت شخصی بدید که بسیار بسیار از اسباب واثار هیبت بر
شمایل ان صورت ظاهر شده بود وحاصل کشته بود ان چنان که کفتم لفظ این معنی پیش
ازین کفتم شدید الباس قوی المراس شخصی قوی بطش وسخت خلقت صورت شخصی عظیم
هیکل وبسیار قوت صورتی بکمال هر غیرتی وهر صلابتی اراسته وصورت شمشیری
برکتف ان صورت نهاده پس ادم علیه السلام کفت که ان هر پنج چیز ازان هر پنج کس از تحایل

اول وان مصدق دوم وان نور سیوم وان دو نور چهارم وان شخص وان سیف ایست
وسیاست انچنان بیکدیکر پیوسته وبرحمت وکرامت انچنان اراسته که تو کفتی که زمین
واسمان هردوان خواستندی که از رحمت وحرمت ایشان پاره پاره کشتندی پس مصطفی
صلی الله علیه وسلم کفت که جبریل علیه السلام کفت که ادم چون زان وقتی که یک نیمه تن بالای سر
زنده بود ودیکر نیمه زیر مرده بود چون بچشم سر خویش وبکوش دل خویش این پنج چیزرا
وان پنج چیز انچه دیدنی بود بدید وانچه شنیدنی بود بشنید هم در زمان از سر دیدار تعجب
بر خود بجنبید وانکه زبان بتسبیح وتهلیل وتمجید وتکبیر بار خدای ویادشاه بجنبانید
وکفت بار خدایا پادشاها بری از عیب تویی بزرکا که در مجد تویی بی نیازا که از خلق تویی
بیکانه که در وصف فوق که پس بزرکی وپس رحیمی وبسیار رحمتی تویی که تویی بار خدای ویاد
شاهی همیشه بود وهمیشه باشد تویی که تویی در ازل ودر ابد موصوف ومنعوت بصفات
ازلی ونعوت ابدی را مستحق تویی عدد همه چیزها یک بیک بدانی ای بار خدای من ای پادشا
من بکو ومرا خبر کن تا این شغل واین کار عجب که من دیدم چه چیز است مرا بکوی ومرا خبر کن
تا این صورتها وان لطیف که من شنیدم از بهر چه چیز است بار خدایا پادشاها
ان اول کسی که بود که وی کفت شکر وحمد وسپاس وستایش خدای را ان یک خدای که همتا وی
همباز نکوید انه زن بود ونه فرزند ونه خویش ونه پیوند نه یار ونه مانند ونه شریک ونه
شبیه بار خدایا پادشاها وان نور اول چه نوری بود که بهشت بسته بدان نور کشاده
کشت وان دو نور دیکر پس زان نور اول چه بود که بهشت کشاده بود از نور روشن کشت بار
خدایا پادشاها وان شخص وان صورت که با خود یدم در سینه خویش باز ان چنان هیبت وسیاست
چه شخص است وچه صورتی است پس خدای یکخدای بکلام خود ان هر پنج چیزرا صفت
کرد ونام ان هر پنج چیز ونعت وسیرت وطریقت وخاصیت ان هر پنج با ادم بکفت ان
چنان که ادم علیه السلام در ان وقت ازو مند دیدار ایشان کشت کفت یا ادم هنوز وقت

عرض کردن ونوبت جلوه کردن ایشان نیست اما درین وقت وساعت تو که ادمی باید که بدو
چیز خرسند وخوشنود کردی نام های ایشان انجا که نبشته است ببین دوم چون نام های
ایشان بدیدی صفتهای ایشان از من بشنوی کفت بار خدایا پادشاها ان بود که تو خواهی
ومن ان کنم که تو فرمایی فرمان امد که یا ادم ما راه کشادیم وحجاب برداشتیم نکو تا ببینی ادم
علیه السلام هر دو چشم خویش از سوی بالا کشاده کردانید بر ساق عرش وبر تاج عرش
نبشته دید لا اله الا الله محمد رسول الله ابوبکر الصدیق وعمر الفاروق وعثمان ذی النورین
وعلی المرتضی فقال سبحانک ربی لخلقتهم قبلی کفت پاکا تویی یا خدایا پادشاها مکر
ایشان را پیش از من افریده کفت یا ادم البته البته من ایشان را از تو بیشتر نیا
فریده ام من ایشان را از نسل تو افریده ام ولیکن من نامهای ایشان پیش از اسمان وزمین
وپیش از بهشت ودوزخ بر وهزار با رهزار هزار سال بر ساق عرش وبر تاج عرش نبشته ام تا
همچنان که فرزندان تو که ادمیان باشند در عالم سفلی هر وقتی نامهای من یاد کنند بندکان من
نیز که فرشتکان باشند در عالم علوی نامهای ایشان یاد کنند بار خدایا پادشاها انکه من
دیدن ایشان بینم وبدیدار ایشان خرم وشادمانه شوم مرا از دیدن نامهای ایشان چه
سود کفت یا ادم سود تو از دیدن نامهای ایشان درین وقت انست که براین است بعلم یقین دل
که هر ممی که بوقت زندکانی تو ترا افتد وهر ممی که فرزندان ترا پس از مرک تو افتد ان هم ترا
وان را ز ترا سبب نجات بجز شفاعت ایشان نیست وهر دعای که تو کنی وهر دعای که پس از تو
فرزندان تو کویند سبب اجابت ان دعاها بجز عنایت ایشان نیست این سخن رفت وکذشت
وزندکانی در تن ادم ثبات وقرار یافت ولا بد ادم به بهشت رسید وکندم خورد واز بهشت
بدان سبب بیرون افتاد واز هر نوعی وهر لونی بر او رنجها وتعبها پیش امد وسیصد سال
پیوسته از جهت ان کناه خویش استغفارها کرد وعذرها خواست والبته هیچ سود
نداشت پس بر سر روزکار سیصد سال پادشاه ان سخن که با ول کفته بود وشنیده

ازین سخن حسد که در دل ادم افتاد خدای تعالی
جبریل امین را امر کرد وکفت با ادم رسید
مطلع کشت که درد دل او افتاد وبدان هلال خواهد شد
که حسد که در دل او افتاده بیرون کن وبدو
بنمود ان حسد را از دل او بیرون کن بکذار ونیم دیکر
نیمه سان نیمی در جای خویش بکذار که حکمت
بهشت برون بر خاک بهشت دفن کن وان
مرا ببین چون بر ساعت بامر حق بیامد وکرد
حسد را از دل ادم بیرون اورد وبدو نیم
یک نیمه را در جا کذاشت ونیم دیکر را در بهشت
زیر خاک کرد درخت کندم برامد خروج ادم را
سبب شد از بهشت وان نیم که در جا مانده
وسواس است که در دل طماع بنی ادم است

رو من معارج النبوة

بو در هر دو دست برداشت وهر دو چشم بر کماشت که بارخدایا پادشاها بحق وحرمت
این پنج تن که سخنهاء ایشان ونورهاء ایشان در سینهء خویش دیده بودم اول
محمد صلی الله علیه وسلم وابوبکر وعمر وعثمان وعلی رضی الله عنهم که کناه مرا بیامرزی
بشفاعت ایشان جبرئیل علیه السلام امد که تمام کشت عذر تو وصلح تو وتوبهٔ تو بحرمت
وحشمت نامهاء این پنج تن محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم وابوبکر وعمر وعثمان وعلی رضی الله عنهم
چون ادم علیه السلام از مثال کردار وکفتار دید از ان هر پنج چیز از خدای عز وجل بپرسید
خدای تعالی حسب حال ایشان وسیرت وطریقت ومعاملت ایشان در وقت معلوم کردانید
فقال یا ادم اما الذی قال یشکر الربنا تبارک وتعالی فهو رکن العالم وهو الحجة علی اهل
العالم القایم لله بالقسط وهو العهد الاکبر والمیثاق الاعظم هو الذی قمع به الشرک
هو الذی دفع به الباطل هذا هو المزمل هذا هو المدثر هذا سراج الذی انور به القلوب
هذا الحبیب استر به العیوب هذا رسول الرحمة والکرامة هذا الشفیع المشفع فی
القیامة هذا احمد خاتم النبیین هذا محمد سید المرسلین یا ادم واما الذی قال
صدقت ورب العزه فهو الشیخ المحبور والسید الماثور والصالح المبرور المعروف عندی
قبلی الدهور هذا هو المنهاج القویم الصراط المستقیم هذا الموفق المرفوق هذا الصادق
المقرب المصدوق هذا هو العتیق الاطهر هذا هو الصدیق الاکبر یا ادم واما النور
الذی اقبل ویفتحت له الجنة فهو الذی ابصر فیه الحق واهله واکبس به الباطل وحزبه
هو الذی اعز به الاسلام به الاحکام هو الذی اطرد به الشیطان هو الذی اخرق به
واظهر
الکفر والاوثان هذا عماد الملة هذا سراج الجنة یا ادم واما النوران اللذان فهما
نور القران ونور الایمان اجمعهما المنزا انا عنه راض وهو عنی راضی وهو القانت المطمع
والمطیع المقرب هذا هو شیخ القران وشیخ الایمان یحیی لیا الیه لی ساجدا وقایما
یحذر الاخرة ویرجوا رحمة ربه یعیش حمید ویموت شهیدا یا ادم واما الشخص

الشدید

طق

الشدید الباس القوی المراس الذی سیفه علی عاتقه فهو الحبل المتین والحصن الحصین
والفارس المقدم والراجل المعظم هو علم اهل الهدیه وقرمه اولی النبی العالم بعلمی والنا
بحکمی وهو غالب علی کل غالب وهو علی بن ابی طالب فائده انکاه خدای تعالی کفت در جواب
سوال ام که ادم اما ان کوینده اول که شکر می کفت وثنا می کرد رکن عالم است وقطب
اهل عالم سکونت وقوت عالم است وسکینت وحجت اهل عالم است انکس است که تا خواهد
بود پیوسته با خلق وبا خود وبا من راست خواهد بودن وانست که بیخ وبن شرک ونفاق
ببرد وانست که پردهء کفر وعنا دبدرد واوست که سر وکردن باطل بکوبد وبشکند واوست
که هیچ کس را در هیچ محل قدری ووزنی ننهد واوست که در ستر عصمت منست ودر حمایت
نصرت منست وان چراغست که دلهای تاریک را بنور ان چراغ روشن کنم وان دوست
که من جرم وجفای دوستان او را وسهو وخطای دوستان خود را بعنایت او ببخشم
او رسول رحمت وکرامت است واو روز قیامت بر اطلاق وبر کمال شفیع اهل است
یا ادم او احمد عربی است که مهتر پیغامبران است واو محمد قرشی است که مهتر رسولان
است فائده یا ادم وان کویندهء دوم که کفت صدقت ورب العزه ان ابوبکر صدیق
است شیخی مهتری مفخری سروری بزینت کمال وجمال اراسته سیدی مهتری در
مکارم همه اخلاق ودر محاسن همه خلاق ستوده وپسندیده ویکانه وبر کزیدهٔ نیک
مردی است بجمال ونیک محبوبست سزاوار جمال پذیرفتهٔ ماست پیش از ان که هیچ
شغل کرده است وشناختهٔ خاص ماست پیش از ان که در وجود امده است سیرت
او راهیست روشن اهل ملت را وطریقت شاه راهیست راست اهل سنت وجماعت را
هم راضی است وهم موفقست وهم مرضی است وهم مقرب سابقست وصادق مصدق
چه کویم وبا که کویم بیایید وبیارید وبنمایید وبکشایید بیایید بادب بیارید نیازها بنما
یید از خویشتن خویش هر چ اسباب واثار صدق نیت است وجمع منت است بنمایید و

وبکشایید وهم کوش سر وهم کوش دل بکشایید ابو بکر پیر است و بزرگ است و در اول دین
مسلمانی راست و درست است عتیق اطهر است و صدیق اکبر است و بر صد و بیست
و چهار هزار امت مهتر و سرور است و از انجا که عشقست و معرفت و هنرست امروز جانا
سخن از لون دیگر است یا ادم ان نور که بدید امد که بفر ان نور بهشت بسته کشاده
کشت و انست که من دین حق خود را بدو نصرت کنم و اوست که من اسلام را بدو عزیز
کردانم من حق را و اهل حق را بدو ظاهر کنم و من باطل را و اهل باطل را بدو خامل کنم من
شیطان را ازو بترسانم و بکریزانم و من بدو ایمان را از کفر و کفر را از ایمان جدا کر
دانم ومن نصرت او در عهد اخر الزمان بشریعت محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم بدو پیدا کردانم
او عماد ملت است و عماد سنت است و طراز جنت و چراغ جنت است او اواه تواب
است او عمر خطاب است یا ادم واما ان دو نور دیگر هر دو موافق و مساعد یکدیگر
یکی نور ایمان و یکی نور قران است و اهل ان هر دو نور و محرم ان هر دو نور بر اطلاق
عثمان بن عفان است همه پیر ایمان و هم پیر قران است او انست که از من راضی است و من
الهم که ازو راضیم قانتی است پاک مطیعی است راست در هرچه کند از سر اخلاص و در هرچ
کوید و شنود و فرماید سزاوار اخلاص شبهاء دراز در قیام و در قعود و در رکوع
و در سجود زنده دارد و ارواح پیغامبران و اشخاص فرشتکان را بتسبیح و تهلیل
خویش اسوده و ارامیده کرداند بوقت زندانی اهل کمال و کرامت بود و بوقت مرک
و بوقت قتل اهل کمال و شهادت بود یا ادم واما ان نور دیکر از جوانمرد دیکر که
صورت او در میان سینه و پهلوای تو مصور ستا زهر دی است هرچه اساس فتوت
و مروت است و هرچه بنیاد شجاعت و شهامت است همه یک بیک شمایل روزکار او مقرر
است جوانمرد است و شیر مرد است و کهف حصین و خزانه علم است و کنج خانه حلم است
تا سوار است مقدم سابق است چون پیاده شود معظم مجتهد است علم اهل هدا

يت است

یت است و رایت اهل ولایت است بعلم خود سابق است و بحکم من لطق است و برهو
غالب غالب است نام وی علی بن ابی طالب است ادم علیه السلام کفت بار خدایا پادشاها
شنیدم بدانستم ولیکن هر بیخ با من بمانند یا از من جدا کردند جواب امد که یا ادم
تا تو بر عهد و وفای مایی در متابعت امر مایی ورضاء این تحفها و درو این نورها که اندر تو است
و چون عهد ما بشکنی و از وفای ما بکردی و کرد مخالفت امر ما و رضای ما کردی انکه
تو دانی پس چون نجات ادم علیه السلام در تن ادم مدتی بشر و مستحکم کشت و تن
سکونت یافت و دلش سکینت یافت خلعه بهشت بوشید تاج کرامت بر سر نهاد و کمر
بر بست و بر تخت عزت نشست و بران مرکب میمون اصل ان مشک اذفر بملکوت اسمانها
بر امد و هم بران مرکب بجنات النعیم و بجنات الخلد و بجنات الماوی و بجنات عدن
و بجنات الفردوس و بدار السلام و بدار المقام و بدار الجلال و بدار الجمال و بدار
الوصال در امد و بر هر عالمی از عالمهاء قدس کذری کرد و درجه هر عالمی قبله سجود
اهل ان عالم کشت جبرییل در مرکب ادم و میکاییل در مرکب ادم بود و ان همه یک بیک
که بود بعد فضل الله تعالی از برکات مصطفی صلی الله علیه وسلم و چهار یار وی بود لون جامه
ادم چون ستاره و لون تن ادم چون ماه و لون روی ادم چون افتاب و بر پیشا
نی ادم نبشته لا اله الا الله محمد رسول الله ابو بکر الصدیق و عمر الفاروق و عثمان
ذی النورین و علی المرتضی و از چندانی فریشتکان از مقربان و مطهران و از رو
حانیان و کروبیان که بنظاره ادم امدندی و بر راه کذر ادم ایستادندی پیش
از انکه روی ادم دیدندی سطر از حسن و جمال لا اله الا الله محمد رسول الله ابو بکر الصدیق
و عمر الفاروق و عثمان ذالنورین و علی المرتضی دیدندی چون ادم با علی العلی بار کشت
و با بهشت اوکه دار الملک وی بود رسید و ارزومند صحبت کسی کشت که از جنس وی بود خدا
ی تعالی در ان وقت حوای را از پهلوی وی بیافرید و حوی را بدو رسانید و او بنو با حوی

صحبت کرد وهم دران صحبت چو مصطفي صلي الله عليه وسلم وچو چهار يار وي با بکر وعمر
وعثمان وعلي رضي الله عنهم از صدر صلب ادم عليه السلام برحم حوا رسيد وبو اثر ان صحبت
وسوسهٔ ابليس از يک جانب با دم عليه السلام امد وعشوهٔ حوي از ديکر جانب بادم رسيد
وادم بدان سبب ان کار ناکردني بکرد وان کندم بخورد ان نورها که بتن ادم بود از
سينهٔ ادم بپريد وان زينتها وان حليتها که بر تن ادم بود از تن وي بپريد وادم عليه السلام
بدنيا افتاد وسيصد سال پيوسته در کوه با کوه محنت وبلا وشدت افتاد وبدان سبب
خداي را عز وجل با دم صلح افتاد ادم دعا کرد وکفت بار خدايا پادشاها ديکر باره صورتها
ومثالها ان پنج نور با من رسان ثم ان الله تعالي انزل تابوتا علي ادم عليه السلام فيه صور
الانبياء من اولاده وفيه بيوت بعدد الانبياء واخر البيوت بيت محمد صلي الله عليه وسلم من ياقوتة
حمراء واذا هو فيه قايم يصلي وعن يمينه الكهل المطيع مكتوب علي جبهته
هذا اول من يتبعه من الله وهو ابو بكر الصديق وعن يساره الفاروق مكتوب علي جبينه قرن
من حديد لا ياخذه في الله لومة لايم وعن ورايه النورين اخذ بحجزته مكتوب علي جبينه
بار من البررة ومن بين يديه علي المرتضي سيفه علي عاتقه مكتوب علي جبينه هذا
اخوه وابن عمه وحوله عمومته وخولته والخلفاء والنقباء والكبكبة الخضراء وهم ا
نصار الله وانصار رسوله نوره يوم القيامة مثل نور الشمس في دار الدنيا فكان عند ا
دم الي ان مات ثم عند شيث الي ان مات الي ان بلغ الي ابراهيم فلما مات ابراهيم كان
ذلک عند اسماعيل فلما مات اسماعيل کان عند ابنه قيذار انکه خداي تعالي دعاي
ادم اجابت کرد وبر انچ وي خواست با هزيدي ديکر زيادت خود ان بهشت تابوتي صندوقي
از عود بهشت از چوب شمشاد بفرستاد وانچنان که دانست وخواست صورت صد وبيست
چهار هزار پيغامبر عليهم السلام دران تابوت بنهاد تابوتي بود خود وليکن قدرت وارادت
واردات خداي عز وجل بزرک سه کز بالاي ان وسه کز پهناي ان ولکن دران مقدار

جاي

جاي صد هزار وبيست هزار وچهار هزار صورت انبيا درميان صورتها مرکب عزت وجاه و
جمال سکينت با خداي تعالي انکه هر صورتي را خانهٔ صد وبيست وچهار هزار صورت و
صد وبيست وچهار هزار خانه هر خانهٔ را ديوار وسقف ودر وبند ومهر وپرده وپرده دار و
خداي که خداي فرد وقهار وجبار ودانا وبردبار وتوانا وکامکار ومقلب القلوب والابصار
يکور الليل علي النهار ويکور النهار علي الليل صورتهاء پيغامبران دران خانها پيغام
بران از يک جانب تابوت وصورت سيد مصطفي صلي الله عليه وسلم دران خانه از ديکر جانب تابوت
جايها پيغامبران عليهم السلام با ول با ول وخانهٔ مصطفي صلي الله عليه وسلم از ياقوت سرخ
باخر تابوت در يک نيمهٔ ان تابوت خانهٔ از ياقوت وصورت مصطفي صلي الله عليه وسلم درميان
انخانهٔ ياقوت در نماز ايستاده وکف دستي است بر دست چپ نهاده وبر جانب راست
مصطفي صلي الله عليه وسلم صورتي مردي مطيع بر پيشاني وي نبشته که اينست ابو بکر صديق وبر
جانب چپ مصطفي صورت مردي ديکو برابر بر پيشاني وي نبشته که اينست عمر فاروق ان
مردي که بجز از خداي عز وجل از کس نترسد وان مردي که درکار وراه اخرت از هيچ کس
بر هر دو عالم نينديشد واز پيش صورت مصطفي صلي الله عليه وسلم صورت عثمان ونبشته
بر پيشاني وي که اوست خاص ترين نيک مردان ونيک بندکان واز پس صورت مصطفي
صلي الله عليه وسلم صورت علي مرتضي رضي الله عنه شمشير همچنان بر کتف نهاده وبر پيشاني
وي پيشاني نبشته که برادر مصطفي است وعم زاده است وانکه کرداکرد صورت هر
چهار يار صورت اعمام وصورت اخوال وصورت خلفا ونقبا از مهاجر وانصار وصورت
مهاجريان وانصاريان که مجاهدان وغازيان باشند همه يک بيک سبز عمامها و
سبز قبايها وسبز تاجها وسبز سلاحها وهر کبهاي ايشان همچنان سبز وچون بقيامت
نور رسم ستور ايشان در عرصات قيامت همچنان روشن بود که نور افتاب مه ور در دار
دنيا تا ادم زنده بود دايم در صورت مصطفي صلي الله عليه وسلم وچهار يار وي نظارهٔ بود چون ادم

علیه السلام بود ان تا بوت میراث بشیث امد و شیث بود بادریس همچنان امد و امد
تا ابراهیم خلیل امد و همچنان امد و امد تا بموسی کلیم امد و این سخن دراز و بسیار است مقصود
انکه از وقت ادم علیه السلام تا بروزگار عیسی بود وقتی که پیغامبری رسولی بغزا شدی و با دشمن
خدای عز وجل حرب کردی ان تا بوت بر گرفتی و با خود بجنگ بودی تا از برکات و خیرات
مصطفی صلی الله علیه وسلم و صورت ابو بکر و عمر و عثمان و علی رضی الله عنهم نصرت که بودی
ان رسول را بودی و این خود در قصص مسطور مقصود صحابه است خبری
دیگر است باسناد درست از عطا از عبد الله ابن عباس قال قال رسول الله صلی الله علیه وسلم
اذا کان یوم القیامة نادی مناد لیقم اهل الله فیقوم ابو بکر الصدیق و عمر الفاروق
و عثمان ذو النورین و علی المرتضی فیقال لابی بکر قم علی باب الجنة و ادخل فیها من شیت
برحمة الله ورد من شیت بقدرة الله ویقال لعمر قم عند المیزان فثقل میزان من شیت
برحمة الله وخفف میزان من شیت بقدرة الله ویقال لعثمان خذ هذا العصاء فرد به
الناس عن الحوض ویقال لعلی البس هذه الحلة فانی قد خبأتها لک منذ خلقت السموات
والارض وروی خبر اخر عن العلا بن عبد الرحمن عن ابیه عن ابی بن کعب قال قرات علی رسول
صلی الله علیه وسلم سورة والعصر فقلت یا ابی وامی یا رسول الله وما تفسیرها قال رسول الله صلی
الله علیه وسلم قسم ای بکر من الله اقسم ربکم باخر النهار ان الانسان لفی خسر هو ابو جهل
الا الذین امنوا وعملوا الصالحات عمر و تواصوا بالحق عثمان و تواصوا بالصبر علی بن ابی طالب
رضی الله عنهم خبری دیگر عن ابی بن کعب قال قال رسول صلی الله علیه وسلم من قرا سورة
والعصر ختم الله له بالصبر وکان مع اصحاب الحق یوم القیامة این خبرها پس مبارک
است مسند و معتمد معنی هر سه خبر بگویم انشاء الله بر امید و طمع انکه مگر مراد
دل ما حاصل اید و مراد دل مستمعان از عقد سخنها حاصل اید و بدان که خبرهاء مصطفی
صلی الله علیه وسلم صد هزار و دویست هزار و پانصد هزار هزار و بیشتر اصل ان از منبع لب

ودندان

مصطفی صلی الله علیه وسلم که جان من فدای خاک پای باد که هر چه کرده است ستوده خدای
عز وجل است و هر چه گفته اوست پسندیده خدای عز وجل است وما ینطق عن الهوی
ان هو الا وحی یوحی و گفتن این خبرها با ول از رسول صلی الله علیه وسلم اسان است ولیکن جمع
کردن حدیثها و خبرهای مصطفی صلی الله علیه وسلم لایق یکدیگر و نظم و نثر اندرین عصر و دور اخرها
بر علماء روزگار دشخوار است بران معنی که هر خبری رکنانی بود و هر خبری را اسنادی
دیگر بود وانکه خبرها در کتابها پراکنده بود و اختلاف الفاظ نیز با تفاق معانی معترض گشته
بود اری بسیاری صاحب یاری روزگاری از و بسیاری مهل و رفق و تدبیر و تانی بباید تا
عقدی جواهر بپیوندند و انگاه انرا زمانی بر گردن عروسی بندند تا لعل از بدخشان بیا
رند و پیروزه از نیشابور و مروارید از بحرین و مرجان از مغرب یا زهر از روم و زمرد
از کوه قاف و زر از معادن باول جمع بیارند و باخر ازان عقدی سازند پس تصنیف
علم همچنین حدیث و خبر نیز همچنین اگر کودکی نادانی یا خدای نا ترسی یا شنیده و نادانسته
از هو لتای سخنی یاد گیرند و انرا همچو افسانه بر سر چوبی رود یا در محراب مسجدی باز گوید اما
چون مرد پرهیزکار و خدای ترس بود و خدای شناس بود بسالی خوابی شبها و بسالی
فواری روزها که در پنجاه سال و شصت سال روزگار مرد صاحب حدیث را پیش اید تا علمی
و سخنی و حدیثی که بکار اید از دل و دهان وی بدر اید ولیکن ناقد بصیر است در دل کار
افتادگان داند و بطر و فضول و تکلف ناپاکان و خدای نا ترسان داند ای دریغا ای دریغا
و شنایی ماه شب چهارده و مردم مست و الوده معصیت خفته دریغا و مقصود من ازین
تعریض و تشبیب و تعریف و تنبیه توی برین خبرها که من درین کتاب خود بیاوردم وار کتا
بها بر گزیدم و از لفظ اصحاب حدیث بر چیدم و اینجا بنوشتم تا مگر منفعت این بتو رسد
و بجمله مسلمانان و بر من بیچاره نیز و واثقم برحمت بار خدای و پادشاه جل جلاله که مرا
با شما بمقصود و مراد برساند که ما را در شمار محبان مصطفی صلی الله علیه وسلم و ابو بکر و عمر و عثمان

وعلي رضي الله عنهم كيرد ترجمه خبر رسول صلی الله علیه وسلم كفت هر كه يكبار در نماز يا بيرون نماز
سوره والعصر بخواند از خداي عز وجل دو چيز بيابد يكي در دنيا ويكي در اخرت انچه در دنيا
است خداي عز وجل در اخر عمر ان كس را صبر بر نهد تا ان كس را از جهت هر كه خويش هيچ ترس
وهيچ جزع پيش نيايد وانچه در اخرت است خداي عز وجل وي را در قيامت با اهل حق
با خاصكان خود حشر كند تا ان كس را نيز از جهت تنهايي وبي كسي خويش انديشه ووحشتي
بدل وي نيايد بهر خواندني اصل دو نعمت كه كفتم معدست ونقدست واين سوره والعصر نيز
ذكر حق است وهم ذكر صبر كه وتواصوا بالحق وتواصوا بالصبر لاجرم خواننده اين سوره
را در دار دنيا ختم عمر بصبر ودر دار اخرت حشر با اهل حق وانتهاي اين سوره سه است
وبر اثر هر ايتي تحيات وصلوات بسيار وبر اثر هر كلمه بركات وخيرات بسيارست وبرابر هر
حرفي درجات وحسنات بسيار واين سوره مدني است وسيزدهم سوره است كه بمدينه
امده است عبد الله بن عباس رضي الله عنهما روايت كرده است كه رسول صلی الله علیه وسلم كفت
كه چون روز قيامت شود وخلق اولين واخرين هر كسي هر مردي هر زني سر برهنه وپا برهنه
وتن برهنه وجزاي انچه كرده بود وكفته بود دلا بر وناچار بدان جزا مطالب شود عامه هر
كسي در حق خويش سراسيمه در درد خويش وشوريده غم خويش كه ذلك يوم التغابن
فريشتكان مقرب در باره خويش ترسكاران وپيامبران مرسل در حق امتان خويش شرمساران اي مسلمانان فرياد ازين لحظه ان وقومي از جمله خلق سبكباران وقومي از جمله
خلق انجا كران بار هر كه سبكبار ترسكار وهر كه كران بار شرمسار جدا از بهر انكه از موكب
عز وجلال انتقام واقتدار نماينده لمن الملك اليوم لله الواحد القهار زبانهاي دروغ كويان
بريده وراههاي كريختن كرفته يقول الانسان يومئذ اين المفر اكر راه كذارند هر
ساعتي طليعه كه لبس الخبر وكر باز كردند هر ساعتي منادي برايد كه اين المفر
سر راهها كرفته ودر كارها بسته وسرها منا قشت ومطالبت نهاده ودلها وديدها

بخوف

بخوف وبخشيت بحسرت كشاده وفرياد فرياد ازين چندين نهانه وعشوه وحيلت
وحواله ان روز دشمن ودوست بيكانه واشنا همه يك بيك اسير خوف وبلا وزبون رنج
وعنا وخشعة الاصوات للرحمن فلا تسمع الا همسا رياها ونفاقها وزرقها و
خداعهاي نهان فرواهم بيدا كه وعنت الوجوه للحي القيوم وقد خاب من حمل ظلما ترجمه او
خبر مصطفى صلی الله علیه وسلم كفته است كه چون روز قيامت شود منادي بر سر همه اهل قيامت ندا
كند كه يا معشر الخلائق يا معشر الجن والانس امر وفرمان خداي تعالى است كه هر كه از شما اهل
خداست ومرد خدا يست هر كه از شما خاص وعام خاص خدا يست درين وقت ازين جمع برخيزد ود
رين ساعت ازين قوم جدا كردد پس در وقت وساعت ابو بكر صديق برخيزد انكه انكه عمر فا
روق برخيزد انكه عثمان ذي النورين برخيزد انكه علي بن ابي طالب برخيزد از صد هزار وبيست
هزار وچهار هزار امت اول كسي كه ان روز برخيزد ابو بكر صديق بود كه بطالع بخت الا
الذين امنوا برخيزد وانكه عمر بر طالع بخت وعملوا الصالحات برخيزد وانكه عثمان
بطالع بخت وتواصوا بالحق برخيزد وانكه علي بن ابي طالب بر طالع بخت وتواصوا با
الصبر برخيزد پس هر چهار يار را از اهل قيامت جدا كنند وايشان را در موكب عز وكمال
وجاه وجمال ببارگاه حكم وقضاي بار خداي وپادشاه برند پس خداوند جل جلاله با
بو بكر صديق كويد برخيز وبرو ز بهشت بايست كه امروز بهشت من بحكم تواست وهر كه
امروز ببهشت خواهد امرن حكم انكس باختيار تواست هر كرا تو خواهي امروز برحمت
من ببهشت من اندرا ور وهر كرا خواهي بقدرت من از بهشت باز دار كه حكم تو وقضاي
تو امروز ومراد واختيار تو امروز بر حق اهل بهشت بر وفق حكم وقضاي ماست
وبر وفق مراد واختيار ماست وانكه منادي حق كويد خداوند وپادشاه خود كويد
وبا عمر كويد يا عمر تو نيز برخيز وانجا كه ترازوي عدل است بايست كه امروز بار خلق بزين
ترازوي عدل باراي ورضاي تو افكنديم وما امروز خلق اولين واخرين را درين معني

محکوم مراد و اختیار تو کردیم یا عمر هر کرا خواهی تو امروز ترازوی او را برحمت من
بیا طاعت و سعادت کران بار کردان تا انکس بسبب ان سزاوار بهشت شود یا عمر
و هر کرا خواهی تو امروز ترازوی ورا بقدرت من ببار معصیت و شقاوت کران بار کر
دان تا انکس بدان سبب سزاوار دوزخ شود یا عمر همهٔ عالمیان تا بوده اند زبون
و اسیر و مسخر این ترازوی عدل من بوده اند و امروز این ترازوی عدل من زبون
هیبت تو است و اسیر غیرت تو و مسخر صلابت تو است انکه منادی حق کوید
و خداوند و پادشاه خود کوید که یا عثمان تو برخیز و بر طالع بخت نیک خود برخیز
و این عصای حرمت و رجوت بکیر از سر هیبت و سیاست و نکه دار حوض کوثر را
مرتی دراز از همهٔ خلق اولین و اخرین نکاه دار رها مکن رضا مده و مکذار
تو هیچ کس را از جملهٔ خلق کاینات کان که بیوامن این شراب این حوض کوثر که هادیه
ام بیصر قدیم خود ازچندان مردم غوغا و هوادار وازچندان مردم اوباش و خاک
سار که بر تو جمع کشتند و برخروج کردند و توانی کناه بکر فتند و سر تو رانی حرم
بر مصحف قران بر سر ایت فسیکفیکهم الله ببریدند و تو پیوسته صایم الدهر و قایم
اللیل شب بیدار و بروز روزه دار وانکه هفت شبان روز تو کرسنه و تشنه
و بیچاره و درمانده و بیست سال بیشتر بود چاههای اب و کاریزهای اب تو از مال
تو و ملک تو بر مسلمانان وقف بود و توان چنان بر کرسنکی و تشنه کی کشته
و سر برده نبی نبی یا عثمان یا پیر ایمان یا جامع قران نبی نبی نکاه دار چندانکه
من خواهم و من فرمایم بر سر این اب حوض کوثر از همه خلق نکاه دار تا انکه دشمنان
تو و مخالفان و حاسدان و معاندان تو تشنه و کرسنه ببند خشم و هیبت
ازین موقف بدوزخ شوند و همه یک بیک نکوسار بدوزخ افتند انکاه من شما وخاکسار درهاویه
هر چهار یار را بایکدیکر رسانم و این چهار رکن حوض کوثر را بحکم شما هر چهار یا

کردام تا انرا که خواهید شراب دهید و انرا که نخواهید ندهید انکه منادی حق
کوید و خداوند و پادشاه خود کوید یا علی تو نیز برخیز بر طالع سعد برخیز و
بکیر این حله و این زینت و کرامت بکیر این حلهٔ بهجت و هدایت بکیر این حلهٔ ر
رفعت و جلالت بکیر و بپوش که باندازهٔ تو است و نکه دار و خرم باش که بایسته و شا
یستهٔ تو است یا علی من که خداوندم و پادشاهم ان روز که من اسمانها را و زمینها
افریدم من همان روز این حله را از بهر تو افریدم و انرا تا باکنون پیوسته همیشه
در خزاین حفظ خاص خود نکاه داشتم تا اکنون که امروز انرا بر سر صد هزار و بیست
هزار و چهار هزار پیغامبر و امت اندر تو پوشانیدم اکنون ای سنیان و پاک دینان
و راست مذهبان منکرید تا دریر چهار کار فضل و شرف چهار یار بر اید از چنان حله
پوشیدن و ان اقبالی تمامست و وقتی بزرک و نیز شراب حوض کوثر را در حمایت کرفتن
تمام تر و بزرک ترازوی عدل را بفرمان خویشتن داشتن تمام تر و بزرکتر و
تصرف در بهشت که کار ابوبکر است از همه تمام تر و بزرکتر خدای تعالی قسم یاد
کرده است بعصر کفته است که بحق و بحرمت عصر و بعز و کمال عصر و بجاه و جمال
عصر بحق نماز دیکر بحرمت نماز دیکر بحق اخر روز و بحرمت و عز و کمال اخر روز و اخر
روز بنزدیک حق تعالی حرمتی زیادت است بر یک قول انست که نماز دیکر نماز و
سطی است و زیادت حرمت وقت نماز دیکر بر یک قول انست که وقت نماز دیکر روز اینه
است و زیادت حرمت اخر روز انست که کوییی اخر عمر است و اخر عمر عزیز بود که اخر عمر را
عوضی نبود پنداری که روزکار هر روزی زندکانی است و خواب روزکار هر شبی مرکی است
ای مسلمانان عزیز دارید اخر عمر را بقیت عمر خود را هرزه ضایع مکنید خبری خبر ابی
بن کعب که از فاضلترین و بزرکترین قران خوانان و قران دانان صحابه بوده است روایت
کند که من یک روز این سورهٔ والعصر بر مصطفی صلی الله علیه وسلم خواندم چون باخر رسیدم

گفتم یا نبی الله ویا رسول الله تن وجان من فدای تو باد وما در و پدر من فدای
فدای تو باد تفضل کنی و با من بگویی تفسیر این سوره رسول صلی الله علیه وسلم گفت اما
تفسیر این سخن که والعصر انست که خدای تعالی سوگند یاد کرده است با خورد
ان الانسان لفی خسر که ابوجهل است خاکسار و زیان کار و نگونسار ۞ الا الذین
امنوا ۞ ابو بکر الصدیق است که پرهیزکار است و امانت گزار است و سبکبار است
وعملوا الصالحات ۞ عمر فاروق است که بسیار کار و سپاس دار و نیکوکار است ۞ وتوا
صوا بالحق ۞ عثمان ذی النورین است که راز دار و زنهار دار و بردبار است ۞
وتواصوا بالصبر علی مرتضی است که وفادار و نگهدار و خویشتن دار است

بیت

بجایی که بسیار انجا غور است ۞ سم علم او تازه بهار است ۞
۞ ۞ عبارت را بلفظش اتفاق است ۞ اشارت را بر ایش افتخار است ۞
۞ ۞ بنیکی در جواد و چیز بخش است ۞ بخشم اندر حلیم بردبار است ۞
۞ ۞ مقالش مر هدایت را مزاج است ۞ مثالش مر سعادت را عیار است ۞
۞ ۞ چو بر تخت است دریایی مموج است ۞ چو بر اسپ است چون شیر سوار است ۞

رسول صلی الله علیه وسلم در تفسیر کلام خدای عز وجل ابو بکر صدیق را با ایمان مانند کرده است
و عمر فاروق را بعمل صالح مانند کرده است و عثمان ذالنورین را بوصیت در کار حق مانند
کرده است و علی مرتضی را بوصیت در کار صبر مانند کرده است ابو بکر بجای ایمان است
و عمر بجای عمل است اکنون شما چه گویید عمل فرع ایمانست یا ایمان عمل است نه ایمان فرع
عمل نیست عمل فرع ایمانست اینجا نیز ابو بکر فرع عمر نیست لکن عمر ست که وی فرع ابو بکر ست
اینکه ابو بکر بقول خدای عز وجل بجای ایمان است و عمر بجای عمل است ابو بکر بجای ایمان
است و ایمان کار دل است و عمر بجای فعل است و فعل کار تن است دل تبع تن نیست لکن تن تبع
دل است کلام خدای عز وجل ببینی و بنویسی اول الا الذین امنوا خوانی و ببینی

انکه پس از ان وعملوا الصالحات انکه پس از ان وتواصوا بالحق انکه پس از ان وتوا
صوا بالصبر اینجا نیز همچنین چون خدای عز وجل دانی وچون مصطفی را صلی الله
علیه وسلم دانی و چون دین مسلمانی داری و چون شرع مسلمانی داری اول ابو بکر صدیق را
خلیفه و امام حق دانی انکه پس از وی عمر فاروق را خلیفه و امام حق دانی و انکه پس از وی
عثمان را خلیفه و امام حق دانی و انکه پس از وی علی مرتضی را خلیفه و امام حق دانی امید
بود که بدوستی ایشان مسلمان زیی و مسلمان میری و روز قیامت بقیامت مسلمان ایی و
در گروه ایشان از همه محنتها و بلاها ایمن شوی ان شاء الله تعالی خبری دیگر است
باسناد درست از عبد الله بن عباس رضی الله عنهما که رسول صلی الله علیه وسلم گفت اذا کان
یوم القیامة یوتی بمنبرین من النور فینصب احدهما عن یمین العرش والاخر عن شماله
ویعلوهما شخصان وینادی الذی عن یمین العرش معاشر الخلائق من عرفنی فقد عرفنی ومن
یعرفنی فانا رضوان خازن الجنان وهذه مفاتیحها بیدی فامرنی الله تعالی ان اسلمها الی محمد
وان محمد امرنی ان اسلمها الی ابو بکر الصدیق وعمر الفاروق لیدخلا محبیهما الجنة الا
فاشهدوا ثم ینادی الذی عن شمال العرش معشر الخلائق من عرفنی فقد عرفنی
ومن لم یعرفنی فانا مالک خازن النار وهذه مفاتیحها بیدی امرنی الله تعالی ان اسلمها
الی محمد الا وان محمدا امرنی ان اسلمها الی ابی بکر وعمر لیدخلا مبغضیهما النار الا فا
شهدوا ثم یوتی بمنبرین اخرین فیوضعان بین یدیهما ویعلوهما شخصان یقول
احدهما یا معشر الخلائق انا روح القدس وهذا ساق الحوض بیدی امرنی الله تعالی ان
اسلمه الی محمد وامرنی محمد ان اسلم عثمان لیسقی محبیه ومحبی علی ویمنع منهم
مبغضی علی ویقول الاخر یا معشر الخلائق انا روح الاعظم هذا جواز الصراط بیدی
امرنی الله تعالی ان اسلمه الی محمد وامرنی محمد ان اسلمها الی علی لیجوز به محبیه
ومحبی عثمان ویسد ذلک علی مبغضیه ومبغضی عثمان واین خبر خبریست از

مشاهیر اخبار خاص در فضل و شرف چهار یار که مهر ایشان در تن و دل ما در تن
زندگانی است و در دل همچون مسلمانی است الحمد لله و اگر مهر و محبت بیشتر از
این بود سزاوار است و اگر صد چندین بود و هزار چندین بود هم سزاوار است و هرگز
هیچ کس بر درستی ایشان زیان نکرده است و نخواهد کردن و هرگز هیچ کس بر دشمنی
ایشان سود نکرده است و نخواهد کردن و آنکس که پسندیدهٔ مصطفی آمد دیگر چه
خواهی و چه باید و ازانجا که بیت هشتادست و ازانجا که تعریف هشتادست هیچ
عجب نبود که کسی را در پاکی و بزرگی چهار یار مصطفی صلی الله علیه وسلم و رضی عنهم شکی و
شبهتی نبود از بسیاری آیتهای قرآن که هر یک بجای خویش یاد کردیم در حق ایشان
و از بسیاری حدیثها و خبرهای مصطفی صلی الله علیه وسلم که درباب ایشان آمده است و
همه یک بیک بدلیل و برهان آمده است و بجای خویش یاد کردیم عجب از آن کسی که این
چندین آیتهای قرآن و این چندین خبرهای مصطفی صلی الله علیه وسلم همی خواند و می شنود و
بولیمی داند و باعتقاد نمی پذیرد اگر آسمانست و اگر زمین است ایشان را خبوست
از شرف چهار یار و اگر بهشت است و اگر دوزخ است ایشان را نیز آگاهی است ز شرف
چهار یار و اگر عالم علوی است ایشان را نیز شادی است بانفاس چهار یار و اگر عالم
سفلی است ایشان را افتخار است باقدام چهار یار و اگر لوح و قلم است هر دو دایم ثنا
گوی چهار یار و اگر عرش است و اگر کرسی است هر دو دعاگوی چهار یار و اگر خدا
است و اگر رسول خدا است صلاح چهار یار که الصابرین والصادقین والقانتین
والمنفقین والمستغفرین بالاسحار ترجمهٔ خبر و شرح و لفظ و بیان معنی
آنست که رسول صلی الله علیه وسلم بر سر جمع یاران خویش گفت که چون روز قیامت
آید و هر کسی را نیت و همت آنکه غم و تیمار و اندوه بر خود بر در حلق اولین و آخرین بظلم
و ناکام بر یک صعید در یک موقف جمع کردند و برخوانند نامهای خویش و بر سختی

بارهای

۲۲۱

بارهای خویش و بر قبول کردن بخت نیک خویش والعیاذ بالله بر قبول کردن بخت بد خو
د انتهی اگر ازین طرف سخن گویم بتطویل کشد و اگر نگویم درین غم غایم و گفته للتر اخر اشا
ری بدین معنی موافق تر ولیکن با سختی دل چه بود و با خشکی چشم چه بود از وقت آدم تا قیا
قیامت هر که بوده است و هست و خواهد بود در روز قیامت چه انجمع تر و چه انج پرا
کنده تر قومی بپای ایستاده و قومی بزانو درآمده که وتری کل امة جاثیة دلها و
در شور آمده و مغزها در دماغها بجوش آمده آنکس که بپای ایستاده دیده بخون حسرت
و ندامت گشاده و آنکس که بزانو درآمده دل بر محنت و عقوبت نهاده پس چون چنان
ببینند تن در دهند و بیزار گردند از امیدهای خام و از طمعهای محال دور گردند و دل از بر جزا
و سزا کرده و گفته خود کنند گناهان خرد و بزرگ را بر یک جانب بدارند و خصمان ضعیف و قوی
برد که جانب بدارند و سر لهای حیلت گری و تهمت بری بگیرند و سرها و پردهای قرابی
وطرازی و غمامی و دوری بدرند هر چه در دماغها و سینهها سوداها و پنداشتها است
پیدا کنند و نور سعادت ابدی یا والعیاذ بالله ظلمت شقاوت ابدی از سر نحو باز کاه
فریق فی الجنة و فریق فی السعیر آشکارا کنند و بیش ازین درین باب خوضی و شروعی
دگر نکنم و نگویم درین معنی بیش ازین که گفتم نه آخر ما بیچارگان و درماندگان چه کنیم و چه
توانیم کردن و آخر ما بی دولتان و شوربختان چه گوییم و چه سازیم بلکه نالیم بلکه زاریم
خدایا بتو نالیم بتو زاریم سید مصطفی را صلی الله علیه وسلم بتو شفیع آریم آنگاه چهار یار را بتو
شفیع آوریم ار یاری خواست والله که این درد دل و این آب چشم درین وقت و درین
ساعت خوشتر است **شعر**

عشقت صنما اگرچه زیانست خوش است ✿ در عشق تو گرچه بیم جانست خوش است
گیرم که ازین جهان بتو می نرسم ✿ گر هیچ امید آن جهان هست خوش است

ترجمهٔ خبر رسول صلی الله علیه وسلم گفته است که آنگاه ناگاه در آن روز بازار قیامت اهوالی

بیش

سینها

وسختی اهل قیامت دو منبر هر دو بجمال نور منور دو منبر از نور خالص بیارند یکی را
بر جانب راست عرش برارند و دیگر را بر جانب چپ عرش بدارند و انگه دو شخص هر دو فرشته
مقرب هر دو با اسباب هیبت و سیاست بیایند و بدان هر دو منبر برایند پس اول یک
فرشته بران منبر راست عرش ندا کند گوید یا معشر الخلایق هر که مرا داند خود داند
و هر که مرا نداند منم رضوان خازن جنان خزینه دار بهشت منم پیشکار اهل ثواب
در بهشت مقام کمین دارم مقامات بهشت من دارم خوان و خان بر درجات بهشت
اینک تامل کنید تا بدانید بنگرید تا ببینید اینک کلیدهای بهشت که من دارم و تا خداوند
عالم بهشت آفریده است کلیدها بامانت من داشته ام پس امروز خدای عز و جل مرا
که این کلیدها تو بردار و بمحمد مصطفی بسپار و من کلیدها بردم و بمحمد سپردم و مصطفی
صلی الله علیه و سلم مرا فرمود با من گفت که این کلیدها با بوبکر و عمر تسلیم کن و ایشان هر دو را هم از
من سلام کن و هم از خدای عز و جل بگوی که درهای بهشت بگشایید و دوستان خود را بکام و
مراد دل بی عذاب به بهشت درارید اکنون من که رضوانم رفتم تا این کلیدها با بوبکر و عمر سالم
پس شما گواه باشید و انگه ان دوم فرشته بران منبر چپ عرش ندا کند و گوید باوازی
بلند از سر هیبت و سیاست ندا کند یا معشر الخلایق هر که مرا داند خود داند و هر که نداند
باید که بشنود تا بداند منم مالک خازن دوزخ خزینه دار دوزخ منم پیشکار اهل عذاب دوزخ
منم منم الهم درکات دوزخ من دارم ظلمات و حسرات زفرات و طبقات دوزخ منم که
بیک قبضه دیو و پری و ادمی را اگر بخواهم از عصاة قیامت در ربایم منم که بیک صیحت
و بیک صعقه هلاک کنم دمار از سر دیو و پری و ادمی برارم اگر بخواهم چهار صد هزار دره
دوزخ را چون مهره در کف دست خود بگردانم و اگر خواهم بعدد برگ درختان و بعدد ریگ بیابان
اغلال و سلاسل حیات و عقارب را بیک دعوت از هاویه دوزخ برارم و اکنون
که امدم بدان امدم تا چیزی بشما نمایم و سخنی با شما بگویم انچ نمودنی است نیک ببینید

کلیدهای دوزخ است که دارم و انچ شنیدنی است بشنوید تا بگویم خدای عز و جل مرا
امروز فرمود و با من گفت که این کلیدهای دوزخ تو بردار و بمحمد مصطفی سپار و بر او بگوی
هر که را خواهی بدوزخ درار و هر کرا خواهی از دوزخ باز دار من رفتم و کلید بردم و این سخن گفتم
و کلید بردم بدو سپردم او گفت اکنون تو نیز هم بفرمان خدای تعالی و بفرمان من این کلیدهای
دوزخ با بوبکر و عمر تسلیم کن و ایشان هر دو را بگو که درارید شما دو که ابوبکر و عمر اید دشمنان
خود را بدوزخ درارید اکنون من که مالکم اینک رفتم تا کلیدهای دوزخ با بوبکر و عمر سپارم
اکنون شما گواه باشید و همچنان از هر دو منبر بنهادم همچنان رضوان و مالک بر صدر ان هر
دو منبر نشسته پس دو منبر دیگر هر دو بجمال و کمال از نور منور بیارند و بر این هر دو
یک بر جانب راست عرش دیگر بر جانب چپ بدارند پس دو شخص دیگر هر دو مقرب هر دو
یکی بمنبر راست عرش ندا کند و گوید یا معشر الخلایق اینک منم میکاییل که بر خزاین عزت
موکلم و بر ذخایر منت مسلطم اینک منم خازن ابرها و بادها و ارزاقها منم حارس شغلها
و کارها و فتحها و نصرها و خدای تعالی حوض کوثر مرا و ساقیان و حل و عقد ان و عطا
و بذل ان بیشتر ازین بحکم من کرده بود و تصرف در ان بحکم تعیین من کرده بود و دیگر امروز
مرا فرمود و با من گفت که ما انچ پیش ازین درین باب بتو مفوض کرده بودیم بفرمان [illegible] رسول
خاص ما محمد مصطفی مفوض بکن تا هر حکمی که امروز در حوض کوثر رود از حکم ان او رود و رضای
پیغامبر رود من رفتم و حکم این شغل و قضای این کار بمصطفی صلی الله علیه و سلم مفوض کردم
و اینک مصطفی این شغل و این کار بعثمان ذی النورین مفوض کرد تا دوستان خود را و
دوستان ابوبکر و عمر و علی را ازین حوض شراب سیر کرداند و دشمنان را محروم ازین
حوض باز کرداند و انگه ان فرشته دوم از سر ان منبر دوم از جانب چپ عرش ندا کند و گوید یا
معشر الخلایق اینک منم روح بزرگترین فرشتگان بر ولایت و زین مملکت برابر همه ملایکه
منم در شان من امده است کلام خدای عز و جل که یوم یقوم الروح و الملایکه صفا اکنون

تا ببینید جواز صراط برات سلامت گذشتن بر صراط در دست ببینید که خدای عز و جل
پیش ازین هزار راه دار این صراط بسه هزار ساله راه کرده است و خدای تعالی پیش ازین
مرا پیش کار این صراط گردانیده است تا هیچ کس نتواند که بی جواز من این راه صراط بگذارد
و پس امروز خدای تعالی مرا فرموده و با من گفت که این جواز مصطفی من این جواز مصطفی صلی الله
علیه وسلم دادم و مصطفی را گفت که تو این جواز بعلی مرتضی ده تا امروز علی مرتضی دوستان
خود را و دوستان ابو بکر و عمر و عثمان را بسلامت اینجا بگذراند و دشمنان را
نگوسار در دوزخ افگند بنعت حدیث شرابها و من اجها حوض کوثر بشنو فیها
انهار من ماء غیر آسن خداوند عز و جل گفته است که در بهشت جویهاء آبست
تازه طعم و رنگ و بوی ناگردیده وانهار من لبن لم یتغیر طعمه و در بهشت جویها
ی شیر است همچنین تازه و متغیر ناشده وانهار من خمر لذة للشاربین و جویها خمر است
سخت تلخی بدان نارسیده و هر طربی و نشاطی که هست و خواهد بود در ضمن آن نهاده
وانهار من عسل مصفی و در بهشت جویهاست انگبین از نحل از زنبور بریده نا آمده
ولی انگبین صافی و خالص شده در بهشت شراب کافور و شراب طهور بسی و شراب رحیق
و زنجبیل بسی و شراب تسنیم و شراب سلسبیل بسی و لکن تا بهر وقتی ازین شراب
و شیر و خمر و عسل مزاجی چاشنی بدان شرابها نرسد لذت و راحت آن شرابها
بکمال نرسد همچنین در بهشت نبود مقام صدق و مقعد صدق بهر وقتی تا ابد
اجتماع پیغامبران و رسولان و اتفاق صدیقان و شهیدان بسی و لکن تا ابو بکر و عمر
و عثمان و علی در آن جنان مجلسها بنشینند هیچ حال آن جمال و آن کمال الفوز العظیم و رضوان
اکبر منصور و مظفر نگردد وان جوی آب در بهشت که روان می کردد بر بخت و طالع نام
ابو بکر صدیق روان می کردد وان جوی شیر که در بهشت روان می کردد بر طالع بخت و نام عمر
فاروق روان می کردد وان جوی خمر که در بهشت روان می کردد بر طالع بخت و نام

عفان

عثمان ذالنورین روان می کردد وان جوی عسل مصفی که در بهشت روان می کردد
بر طالع بخت و نام علی مرتضی روان می کردد بیت

کسی کز حال مشتاقان بر و بعضی عیان کردد — گمان وی یقین کردد یقین وی گمان کردد
چنان کز بیستون کردد شهود نفس را کامل — که سلطان شهود حق بر وی کامران کردد

ذلک مثلهم فی التوریة اینست که گفتم و نعت اصحابان در کتاب توریه و
مثلهم فی الانجیل اما مثال و نعت ایشان در کتاب انجیل چیست کزرع اخرج شطأه
مانند زرعی نباتی نهالی که باول خرد بود و ضعیف و نهان بود آنکه بزرگ شود و
بسیار کردد و آنکه قوی شود و پیدا و آشکارا کردد همچنین اصحابان باول کار
همچنین فاستغلظ آنکه بزرگ شدند و بسیار گشتند آنکه قوی گشتند و آشکارا
شدند مغلوب بودند غالب شدند پراکنده بودند جمع گشتند فاستوی علی سوقه یکی
از شام یکی از یمن یکی از عرب یکی از عجم یکی از روم یکی از حبش یکی پارس یکی از عدن
گرد آمدند و با یکدیگر یار گشتند و آنکه همچو کوه آهن و همچون سد اسکندر با اقبال کار
و دولت روزگار کامکار گشتند لیغیظ بهم الکفار تا خوار و هلاک از تن و جان و فرزند
و خاندان کافران و جاحدان و مشرکان و ملحدان و منافقان بر آوردند تفسیر عام گفتم ان
راستی تفسیر خاص بشنوید بدانید محمد رسول الله خدای تعالی گواه است که محمد مصطفی
رسول خاص خدا است والذین معه ابو بکر صدیق است اشداء علی الکفار
عمر خطاب رحماء بینهم عثمان عفان تریهم رکعا سجدا علی مرتضی یبتغون
فضلا من الله و رضوانا سعد و سعید و زبیر و طلحه و بو عبیده جراح و عبد الرحمن
بن عوف سیماهم فی وجوههم من اثر السجود چهل مرد هفده مرد شب خیز و روزه
دار و پرهیزکار و امانت گزار هم خاص و هم عام چهار تن از ایشان خاص سی و شش
از ایشان عام جمله چهل مرد چون سیمای نور سجود شب بر رویهای ایشان

بروز پیدا گشت اسلام پوشیده وناگفته برهمو بیت از چهل مرد اشکار شد چهل
تن بودند پیدا کننده عهد اسلام اول ابوبکر واخر بود چهل مرد بودند اشکارا
کننده عز اسلام اول ابوبکر واخر عمر ابوبکر بر هر مومنی از رضوان بهشت
بر هر دم بهشتی نرم دل تر عمر بر هر کافری ز مالک دوزخ بر هر دم دوزخی سخت
دل تر ابوبکر در حق هر مومنی ودین داری شیرین تر از شهد وشکر عمر در حق
هر هواداری از حنظل و زهر تلخ تر بیت

هرچ این بخشد خوش است وهرچ ان دادهم ره ٭ هرچ این گوید حق است هرچ ان خواهد هنر
فضل ازین شد نیک نام وعقل ازان شد رهنما ٭ علم ازین شد پیش دست وحلم ازان شد مشتهر
دستها زین پر کرم شد لفظها زان پر ثنا ٭ چشمها زین پی عبارت شد گوشها زان پی خبر
خادمش پیر وجوان وناصحش چرخ وزمان ٭ خادمش جان وروان وچاکرش فتح وظفر

اما ان سی وهشت مرد دیگر عثمان وعلی وسلمان وبوذر غفاری وحباب بن الارت
وصهیب الرومی وعمار بن یاسر وعامر ورافع وسعد بن ابی وقاص وسعید وزبیر
وطلحه وعبد الرحمن بن عوف وبو عبیده جراح وعبدالله ابن مسعود وعثمان بن
مطعون وقدامه وعبدالله فرزندان وی وجعفر بن ابی طالب وخاطب بن الحرث
ومعمر بن الحرث وعیینه بن الحارث والمطلب بن الازهر والارقم بن الارقم
وعامر بن ربیعه وعامر بن فهیره وعمر بن ابی وقاص وسلیط بن عمرو ونعیم بن
عبدالله وواقد بن عبد وخالد بن ربیعه وخالد بن الفضل وابو سلمه المخزومی
وابو حذیفه بن عتبه وعیاش بن ابی ربیعه وخطاب برادر خاطب بن الحرث
اینک تمامی چهل مرد وگفتیم همه مقصود ومجرد در میانه سی وهشت وباول ابوبکر
وباخر عمر ابوبکر راست گوی وعمر داد گر بیش بر وقتی مصطفی صلی الله علیه وسلم باذن
خدا ودستوری خدای تعالی هر کسی را ازین قوم از اصحابان خویش زیاران از

وانصاریان خویش هرچه با گفته است وبر هر کسی در خوران کس ثناهای ایشان
خوب کرده رسول صلی الله علیه وسلم مدح وثنای اصحابان خود بدان گفته است تا همه ایشان
وحب وودایشان وعشق ایشان در دل امت خویش شیرین کند وجبریل علیه
السلام گفته است که خدای تعالی گفته است که دل هر مسلمانی از اهل لا اله الا الله که دو
ستی ابوبکر وعمر وعثمان وعلی دران دل شیرین شود بعزت من وجلال من که من هم
دران وقت وساعت ان دل را از درد قطیعت از درد جدایی ایمن گردانم وبا ایشان
بنشانم خبری دیگر است باسناد درست اهده است ان رسول صلی الله علیه وسلم
اخلاص در حق ابوبکر وعمر رضی الله عنهما گفته است انی لارجو لامتی فی حبهما
ابابکر وعمر کما ارجوا لهم فی قول لا اله الا الله محمد رسول الله گفت هر امیدی
وهر طمعی که مرا است از بهر امت خویش در گفتار لا اله الا الله همان امید دارم در
حق امت خویش در دوستی ابوبکر وعمر بدان معنی که همچنان که صد هزار ساله کفر و
بیشتر بگفتار لا اله الا الله ناپدید گردد همچنین صد هزار ساله گناه کاران بر دوستی ابو
بکر وعمر اخر ناپدید گردد خبری دیگر عن انس بن مالک رضی الله عنه قال وجه
النبی صلی الله رجلا یقال له سفینه من الانصار الی الیمن بکتاب الی معاذ
ابن جبل فلما انصار فی الطریق عارضه السبع فی وجهه وهمهم کانه یتکلم معه
فقال له سفینه ایها السبع معی کتاب رسول الله صلی الله علیه وسلم فتنح عنی فتنحی و
مضی حتی قدم الیمن واخذ جواب رسول الله من معاذ فلما انصرف راجعا وصار
فی الموضع عارضه السبع فبر الیه وهمهم فی وجهه کانه یتکلم معه فقال له
سفینه ایها السبع معی جواب کتاب رسول صلی الله علیه وسلم من معاذ فتنح عنی فتنحی
عنه ومضی وقدم المدینه فقال له النبی صلی الله علیه وسلم قبل ان یتکلم الانصاری تحد
ثنی ام احدثک قال بل الحدیث احسن منک واطیب من فیک یا رسول الله قال

عا ضك السبع في الذهاب وفي المجي اتدري ما قال لكن في الذهاب وفي المجي قال لا الله و
رسوله اعلم قال قال لك في الذهاب كيف خلقت رسول الله صلى الله عليه وسلم وبابكر و
وعمر رضي الله عنهما قال فقام اليه عبد الله بن مسعود وقال يا رسول الله وهل
تعرف السباع فضل ابي بكر وعمر رضي الله عنهما فقال نعم والذي بعثني نبيا ما
خلق الله في السموات والارض السبع والجنة والناس والعرش والكرسي والملا
يكة والانبياء والجبال والبحار والدواب في السباع والاشجار والحصى والحصا
والثرى الا كلهم يعرفون فضل ابو بكر وعمر رضي الله عنهما بقيت خبري
كه رسول صلى الله عليه وسلم چون بنشستي ابو بكر صديق برجانب راست مصطفى صلى
الله عليه وسلم نشستي وعمر فاروق برجانب چپ مصطفى صلى الله عليه وسلم نشستي وعثما
ذي النورين در پيش روي مصطفى صلى الله عليه وسلم نشستي وعلي مرتضى رضي الله عنهم
از پس پشت مصطفى صلى الله عليه وسلم نشستي اما ابو بكر صديق بردست راست مصطفى
صلى الله عليه وسلم از بهر ان نشستي كه درين امت ودر هيچ امتي ديگر كس برين امت رحيم تر
از ابو بكر رضي الله عنه نبوده است وسراي رحمت خاص بهشت است وبهشت
برجانب راست است كه واصحاب اليمين ما اصحاب اليمين لاجرم نشستن ابو بكر
صديق رضي الله عنه برجانب راست مصطفى صلى الله عليه وسلم بود از بهر اين واما
عمر فاروق برجانب چپ مصطفى صلى الله عليه وسلم از بهر ان نشستي كه ابليس لعين
ميان هر قومي از جانب چپ آن قوم درايد وچون عمر برجانب چپ بود كه ابليس
بودي از ان ره بر دنيا آمدي كه تا عالم بزيست هر گز ابليس از هيچ كس انچنان
هيبت نكشته كه از عمر فاروق كشته است در هو سراي كه عمر رضي الله عنه بو
دي ابليس بدان سراي در نيامدي ودر هر سراي كه ابليس بودي چون عمر رضي الله عنه
درامدي ابليس لا بد بيرون رفتي وهر كجا عمر رضي الله رفتي اگر بر يك روزه

راه ودو روزه راه وسه روزه راه ابليس برابر عمر رضي الله عنه افتادي
هم در زمان از حشمت وهيبت عمر رضي الله عنه نگونسار بروي افتادي
پس دايم عمر رضي الله عنه در مجلسها وانجمنها با مصطفى صلى الله عليه وسلم برجانب
چپ مصطفى صلى الله عليه وسلم نشستي تا ابليس درميان قوم در نيامدي واما
نشستن عثمان ذا النورين رضي الله عنه در پيش روي مصطفى صلى الله عليه وسلم از بهر انست
كه بود از بهر فايده بزرگ بوده است مجلس عزيز مصطفى صلى الله عليه وسلم كه بوده است سلوت
گاه درويشان وغريبان ويتيمان بوده است وحضرت بزرگ مصطفى صلى الله عليه وسلم
كه بوده است نزهتگاه يتيمان ومستمندان ونيازمندان بوده است بهر وقتي وهر
نوبتي روز بودي كه ده بار وپنجاه بار اهل فقر وفاقت واهل نياز وحاجت انجا امدندي
ومهمات خويش را از ان مجلس وحضرت درخواست كردندي وعثمان بن عفان توانگر
ترين ايشان ومنفق ترين ايشان صرهاء دينار وبدرهاء درم پيش وي نهاده وز
جامه واز گونه گونها تحفه وهديها غلامان وي بر گرفته ورسول خداي تعالى مصطفى
صلى الله عليه وسلم بدل توانگر ولكن بتن درويش بود سايلان بيامدندي ومرادها ومقصودها و
بايستها وارزوها درخواستندي عثمان برخاستي وقضاي حق ان مجلس وان حضرت
از مال خود بگزاردي واما نشستن علي مرتضى از پس پشت نشستن از بهر ان بودي
كه انچنان مجلسي وانچنان حضرتي وانچنان مهتري مفخري وانچنان رهبري وپيغمبري
بي دشمن نبودي وبي حاسد نبودي وبي مخالف ومعاند نبودي وحاسد ومخالف ومعاند كه
بغدر ومكر ايد پيشتر ان بود كه از پس پشت درايد پس علي رضي الله عنه چون حافظي چون
حارسي هرچند حارس وعاصم بحقيقت خدايست عز وجل ولكن از انجا كه ديدار اسبابست علي
رضي الله عنه از پس پشت بيستادي تا اگر مخالفي ومعاندي بر خود بجنبد علي شير خداي
عز وجل سر انكس بذو الفقار ببريدي **خبري** ديگرست كه انس بن مالك رضي الله

روایت کنند که رسول صلی الله علیه وسلم کفت ان الله تعالی خلقنی من نوره وخلق ابا بکر من نوری
وخلق عمر وعایشة من نور ابی بکر وخلق المومنین من امتی من الرجال من نور عمر وخلق المومنات
من امتی من النساء من نور عایشة ثم قراء رسول الله صلی الله علیه وسلم ومن لم یجعل الله له نورا
فما له من نور کفت خدای عز وجل مرا از نور خود افریده است این سخن در اصل کار
درست کفته است که عالمیان درستی در کردارها از وی برند واحوال تنش یک بیک قدس
وطهارتست واخلاق دلش همه عصمتست وهدایت بیان حجتش قویم وبرهان کرامتش
مستقیم وانک لتهدی الی صراط مستقیم ولیکن این سخن که کفت صلی الله علیه وسلم که خدای
تعالی مرا از نور خود افریده است این سخنی است مطلق ومجمل که اطلاق این سخن را
تفصیلی وتقییدی است ورسول صلی الله علیه وسلم هرچ کفته است بیشتر انست که رمز
کفته است انچ قاعده واصلست کفته است وشرح وبسط ان با میراث داران علم
خویش تفویض کرده است وتفسیر وتاویل با اهل اجتهاد واستنباط کذاشته
است تخفیف خود را ومصلحت خلق را از بهر انک اکر رسول صلی الله علیه وسلم هرچ کفتی مبین
وشرح کفتی صد هزار دفتر بزرک شرح ویرا کفایت نبودی وصد بار هزار هزار دفتر ضخم
ورا کفایت نبودی کفت که خدای تعالی مرا از نور خود افریده است نه بران معنی که از خدا
ی عز وجل چیزی توان افرید ویا از خدای عز وجل دیکر خدای توان افرید لیس کمثله شیء
وهو السمیع البصیر وله الکبریاء فی السماوات والارض وهو العزیز الحکیم نه این
شاید ونه ان شاید خدای عز وجل قدیمست وصفات وی قدیم است وخلق وصفات
خلق محدثست نه از قدیم محدث اید ونه از محدث قدیم اید یعنی که خدای عز وجل
پیش از انکه مرا افرید نوری عزیز لطیف خاص افرید انکه از ان نور افریده مرا افرید چنان
که خدای عز وجل باول اب افرید انکه از ان اب افریده ادمی افریند وباول اتش افرید
انکه از ان اتش افریده شیطان افریند وباول ادم باد افرید انکه از ان باد افریده
پری

پری افریند وباول نور افرید انکه از ان نور افریده فریشته افریند همچنین افرینش
مصطفی صلی الله علیه وسلم نیز همچنین انکه خدای تعالی ان نور را با خود اضافت کرد ومصطفی
صلی الله علیه وسلم نیز ان نور را با خدای عز وجل اضافت کرد ولکن اضافت ملک است تشریف را
وتخصیص را همچنانکه کعبه را با خود اضافت کرد که خانهٔ من وانچ درین معنی درین باب
ظاهرتر ازین است حدیث ادم وعیسی علیهما السلام خدای تعالی روحی افرید وان روح
افریده را درین ادم دمید ونفخت فیه من روحی فقعوا له ساجدین وخدای تعالی روحی
دیکر افرید وان روح افریده را در جیب پیراهن مریم دمید فنفخنا فیه من روحنا وصدقت
بکلمات ربها وکتبه وکانت من القانتین پس همچنین ومانند این خدای عز وجل نوری
افرید واز ان نور افریده جان پاک مصطفی را صلی الله علیه وسلم ازین رمز دوست بیابد
فزود واین سخن درین زمانه برین وجه تحقیق وتقریر کردن بهتر از انکه قسطنطنیه
روم را فتح کردن کفت خدای تعالی مرا از نور خود افرید وانکه ابو بکر صدیق را از نور
من افرید وانکه عمر خطاب را وعایشه را از نور ابو بکر افرید انکه جملهٔ مومنان
امت زمردان از نور عمر افرید وجملهٔ مومنات امت را از زنان از نور عایشه افر یر
یعنی که مصطفی صلی الله علیه وسلم اصل ابو بکر است وابو بکر فرع اوست وابو بکر اصل عمر وعایشه
است وایشان فرع اویند وعمر اصل همه مردان این امت است ومردان امت فرع او
وعایشه اصل همه زنان امت است وزنان این امت همه فرع عایشه اند رضی الله عنها
چون رسول صلی الله علیه وسلم این خبر بکفت انکه بخواند ومن لم یجعل الله له نورا فما له من نور
هر که عطای نور از خدای نیابد انکس نور از خلق واز خود هم نیابد خبری دیکر
عبد الله بن عمر رضی الله عنهما قال دخل رسول الله صلی الله علیه وسلم المسجد ذات یوم ومعه ابو بکر
وعمر وعثمان وعلی ابو بکر عن یمینه وعمر عن شماله وعثمان بین یدیه وعلی وراه ثم
قال اصحابی لاحبابی هکذا نحیی وهکذا نموت وهکذا نبعث وهکذا نلقی ربنا الف

روزي رسول صلي الله عليه وسلم بمسجد مدينه در امد ابوبكر و عمر و عثمان و علي هر چهار يار
با وي ابوبكر جانب راست او بود و عمر بر جانب چپ او بود عثمان در پيش او بود علي از
پس پشت او بود سيرت و طريقت مصطفي صلي الله عليه وسلم و چهار يار وي در راه رفتن و در نشستن
نشستن همچنين بوده است الا وقتي كه ضرورت بودي و تفرقه بودي و فايده اين خبر پيش
ازين بگفتيم پس گفت ياران من دوستان من ما هر پنج تن در دنيا و در اخرت همچنين باشيم
و چون از گور بر ايم چنين باشيم و چون به بهشت در ايم همچنين باشيم و چون خداي را
عز و جل ببينيم همچنين باشيم انگه روي سوي ابوبكر كرد و گفت يا ابابكر خداي تعالي مرا از نور
خود افريد و ترا از نور من افريد انگه روي سوي عمر كرد و گفت يا عمر خداي تعالي ادم را از گل
پاك افريد و فرزندان ادم هر يكي را از خاك ديگر افريد يا عمر و خداي تعالي مرا از مشك نيكونامي
افريد و از اب زندگاني افريد چون اصل من تمام گشت زان طينت فضلتي بماند مر ترا ازان
فضله افريد انگه روي سوي عثمان كرد و گفت يا عثمان من و تو هر دو همچون تن و جانيم تو
بر مثال تني و من بر مثال جانم پس همچنان كه تن بجان نزديك بود تو بمن نزديكي انگه روي سوي
علي كرد و گفت يا علي تو مرا همچنين بي كه هرون بود موسي را و من ترا همچنانم كه موسي بود هرون
را ايشان هر دو را هم پيامبري بد هم برادري و تو و مرا بيكديگر برادري از روزگار ادم
تا بروزگار مصطفي صلي الله عليه وسلم كس بديدار خداي عز و جل مشتاق تر ازان نبوده است كه
مصطفي صلي الله عليه وسلم دايم دايم كه ان سخن شنيده كه گفتي بهر وقتي كه اشتد شوقي الي لقاء
ربي و موسي عمران از جمله پيغامبران بديدار خداي عز و جل مشتاق تر بود و لكن باز ان هم
موسي در جنب مصطفي صلي الله عليه وسلم درين معني مختصر بود موسي در جواب امد سوال ارني
يكراه لن تراني شنيد از سوال ديدار پشيمان شد و تايب گرديد هر عاشقي كه منع
معشوق يا بملامت خلق از عشق تايب شود ان عاشق و عشق بكار نايد عشق
حقيقي ان بود كه عاشق در ان عشق سر و خلق از سر دار شحنه و عميد دريغ ندارد و هيچ
راه در نهاد حكمت اولي است و اخري است و اول كار عشق جنگ است و نفير و اخر كار قتال

وگشتن

وكشتن بيت عشقي كه بصد بلا هزيمت باشد ٥٥ ان عشق مجازي نه حقيقت باشد ٥٥
در كونين و در عالمين مصطفي بوده است كه يكبارگي از فرق تا بقدم مشتاق ديدار خداي تعالي
بوده است و بوعلي دقاق رحمة الله عليه دايم چه گفته است قال كان الشوق مايه جزو
تسعة و تسعون منها لله و واحد في جميع الناس متفرق فاراد ان يكون ذلك الجزو ايضا له
گفته است كه شوق همه خلق و از روي همه خلق بديدار خداي تعالي در اصل كه بود صد جزو بود
وانكه ازان صد جزو نود نه جزو خاص در حق مصطفي بود و يك جزو ازان نصيب همه عالميان
پس رسول صلي الله عليه وسلم از خداي تعالي بخواست كه بار خدايا پادشاها اين يك جزو نيز عزده تا من تمامي
خويش بدان شوق تمامي مشتاق بجمال تو من باشم پس پيوسته هميشه بديدار خداي تعالي ان
چنان واله و في دار بودي كه تو گفتي كه هر زماني هر ساعتي هر سوالي و تقاضاي كه در تحت نص
كاف و نون امر است در دلش حاصل شدي هر زمان سلطان شوق او در عالم جان
او خواستي كه دست بعيار بر ارد و بدست بي قراري پيراهن خود پاره پاره كرداند پس
بدان وقت منادي حق از مصحف مجد ازل ندا كردي كه الصابرين الصابرين و اصبر
و ما صبرك الا بالله صبر كن يا محمد كه بيك تك بغداد نتوان رسيد و زندانی در زندان
ملك نشايد ديد بيت ٥٥ ٥٥ ٥٥ ٥٥ ٥٥
٥٥ گفتم نكنم راز بر خلق پديد ٥٥ خون جگرم ز ديده بر جامه چكيد ٥٥ ٥٥
٥٥ اي هر كه بدين جامه خونين نگرد ٥٥ داند كه مرا جراحت عشق رسيد ٥٥ ٥٥
حديث ديگرست بروايت مسلمه بن الاكوع از رسول صلي الله عليه وسلم كه گفت بني
الاسلام علي خمس ٥٥ شهادة ان لا اله الا الله واقام الصلوة وايتاء الزكواة
وصوم شهر رمضان وحج البيت ان استطعت اليه سبيلا مقصود فضل
چهار اصحاب و چهار يار رسنت ازين خبر كه گفت ايزد تعالي دين اسلام خود را بر پنج
اصل نهاده است و انكه در معلوم قدرت و ارادت خويش حكم كرده است و در محكم

وتدبیر

تقدیر خویش قضا رانده است که مسلمان اصلی وحقیقتی کسی بود که ان کس حق گزار
ان هر پنج اصل گردد اصل اول قضای حق کلمه شهادت کلمه تقوی و اخلاص
گفتار صدق لا اله الا الله وثواب گفتار لا اله الا الله از سر صدق واخلاص زیادت از قدر
وقیمت هژده هزار عالم و زیادت که حق وحرمت اهل هژده هزار عالم بتوان سخت
وثواب گفتار لا اله الا الله نتوان سخت واصل دوم قضای حق پنج نماز از پیشین
ودیگر وان شام وخفتن وبامداد که تا عالم بود است کس را بجز ما اقبال
ودولت این پنج نماز نبوده است نشنیده که روز قیامت بنور ایمان که بر مومن تابد
اید در خور پنج نماز مومن بر دید هر مسلمانی که وی حق گزار شرطهای پنج نماز
شود یک ذره از نور روی ان مومن روز قیامت نور عرش را غلبه کند اصل
سیم قضای حق زکوة مال و زکوة تن هر مسلمانی که زکوة مال و زکوة تن بدادان
مسلمان بسلامت با مسلمانی قدم بر بحر صراط نهاد و هر که بران صراط قدم
بسلامت نهاد از ان سه هزار ساله صراط به سه گام بسلامت بگذرد
اصل چهارم قضای حق ماه رمضان از یک سال روزه یک ماه وبرای روزه
هر روزی درجه ومقام صد هزار مرد از مصلحان امت عیسی واز مخلصان
امت موسی واز صدیقان امت براهیم علیهم السلام بیابد اصل پنجم از اصول
دین مسلمانی حج است بران کس که تواند وثواب هر قدمی دران راه بوقت ر
فتن وبوقت باز گشتن هر قدمی ثواب صد هزار مرد شهید اندر معرکه
قتال در کار زار جنگ بر دست کافران کشته از امتان گذشته پس
بنص قران وباجماع مسلمانان بنای دین مسلمانی برین پنج چیز است اول
لا اله الا الله دوم نماز سیوم زکوة چهارم روزه پنجم حج انکه بنص قران
وهم باجماع مسلمانان بنای دوستی این پنج چیز بر دوستی این پنج کس است

اول

اول مصطفی صلی الله علیه وسلم دوم ابوبکر صدیق رضی الله عنه سیوم عمر فاروق ر
ضی الله عنه چهارم عثمان ذی النورین رضی الله عنه پنجم علی مرتضی رضی الله عنه دوستی
این پنج پیوسته بدوستی این پنج اول اصل اینجا لا اله الا الله واول اصل ا
نجا محمد رسول صلی الله علیه وسلم دوم اصل اینجا نماز دوم اصل انجا ابوبکر صدیق
رضی الله عنه سیوم اصل اینجا زکوة وسیوم اصل انجا عمر فاروق رضی الله عنه
چهارم اصل اینجا روزه چهارم اصل انجا عثمان ذالنورین رضی الله عنه پنجم
اصل اینجا حج وپنجم اصل انجا علی مرتضی رضی الله عنه اگر هزار بار بگوی
لا اله الا الله درستی ان موقوفست بر محمد رسول الله واگر هزار سال نماز کنی
درستی ان موقوفست بر دوستی ابوبکر صدیق رضی الله عنه واگر هزار سال
زکوة دهی درستی ان موقوفست بر دوستی عمر فاروق رضی الله عنه واگر
هزار سال روزه داری انهم موقوفست بر دوستی عثمان ذی النو
رین رضی الله واگر هزار سال حج کنی درستی ان موقوفست بر دوستی
علی مرتضی رضی الله عنه اگر هزار سال لا اله الا الله گویی ومحمد را صلی الله
علیه وسلم منکری کافری واگر هزار سال نماز کنی وابوبکر را منکری کافری
واگر هزار سال زکوة دهی وعمر را منکری کافری واگر هزار ماه روزه داری
وعثمان را منکری کافری واگر هزار سال حج کنی وعلی را منکری کافری
این پنج است وان پنج است ودو پنج دانی که چند است تلک عشرة کاملة
دین درست انگه شود که کامل بود الیوم اکملت لکم دینکم ودین کامل که حا
بود بدوستی مصطفی صلی الله علیه وسلم وچهار یار مصطفا رضی الله عنهم کامل شود
وهر چند بیان این خبر در نظام حکمت درست وراست امد وهر چند برهان
این سخن در روز بازار گفتار صدق وصواب امد ولکن همین سخن بعینه

صل

درخبر امده است بروایت عبد الله بن عمر رضي الله عنهما کفت که رسول صلي
الله علیه وسلم کفت ان الله تعالی فرض علیکم حب ابي بکر وعمر وعثمان وعلي
کما فرض علیکم الصلوة والزکوة والصیام والحج الخبر وشرح ولیسطان
هم درین باب کفته ایم وابوبکر صدیق رضي الله عنه دردین بجای نماز است
عمر فاروق رضي الله عنه بجای زکوة عثمان ذا النورین رضي الله عنه بجای روزه
علي رضي الله عنه بجای حج از انجا که فریضه است این هر چهار کار برابر ولکن از انجا
که کمال فضل است وکمال شرف است یکي از یکي فاضلتر وعزیزتر اینجا نیز همچنین
ابوبکر وعمر وعثمان وعلي رضي الله عنهم هر چهار یار وخلیفه اند ودر خلیفتي
برابراند ولیکن از انجا که کمال فضل است یکي از یکي بسیار فاضلتر وعزیزتر
اول فریضه نماز است دوم زکوة سیوم روزه چهارم حج ولکن فریضه
نماز از فریضه زکوة فاضلتر است وفریضه زکوة از فریضه روزه فا
ضلتر است وفریضه روزه از فریضه حج فاضلتر است اینجا نیز ابوبکر از
عمر فاضلتر است وعمر از عثمان فاضلتر است وعثمان از علي فاضلتر است
وانکه علي بالخواز لهل روي زمین فاضلتر است نماز از زکوة فاضلتر از ان
است که اول نماز است وانکه زکوة اول اقیموا الصلوة انکه واتوا الزکوة وابوبکر
از عمر فاضلتر از انست که اول ابوبکر است انکه عمر چنانکه مهتر کفت
اقتدوا بالذین من بعدي وهمچنین روزه وحج وعثمان وعلي همچنین نماز
از زکوة فاضلتر است که زکوة دریک سال یکبار باشد ونماز دریک شبان روز
پنج بار باشد زکوة دریک سال یک بار ونماز دریک سال هزار وهشتصد بار
فاعتبروا یا اولوا الابصار ابوبکر صدیق رضي الله عنه دردین مسلماني بجای
نماز عمر فاروق رضي الله عنه بجای زکوة عثمان ذي النورین رضي الله عنه بجای

روزه علي مرتضی رضي الله بجای حج ولکن فرض حج بنا برامیني بیفتد وروزه فریضه
است لکن ببیماري بیفتد وزکوة بدرویشي بیفتد کار نماز است که بنا امیني
نیفتد وببیماري نیفتد وبدرویشي تا جان در تن است وتا ایمان در دل است
بهیچ سببي وعذري وضعفي وعجزي نماز ازبنده نیفتد اکر امیني نماز واکر نا امیني
نماز اکر درستي واکر بیماري نماز اکر توانکري نماز واکر درویشي نماز اکر اب دارې نماز واکر
ابنداري نماز واکر اب وخاک نیابي هم نماز اکر پوشیده واکر برهنه نماز اکر قبله
بیني نماز واکر قبله نه بیني نماز اکر وقت نماز دابي نماز واکر وقت نماز ندابي هم نماز اکر ا
یستادن توابي نماز واکر ایستادن نتوابي نماز نشسته نماز اي سني پاکدین
ببین حسن وکمال وجمال ابوبکر صدیق را رضي الله عنه دردل خود همي بیني شاد وخرم باش
که یافتي

بیت

ناکه زد رم درامدان شمع طراز ازمشک کشیده کرد حر بسته طراز

خبري دیکر باسناد عالي امده است بروایت انس بن مالک رضي الله عنه که کفت
رسول صلي الله علیه وسلم رایت لیلة المعراج في السماء الدنیا تسعمایة الف ملک لکل ملک
تسع مایة الف راس علي کل راس تسع مایة الف لسان یسبح کل ملک بکل لسان ویمجد
ویهلل الی یوم القیامة ویکون ثواب ذلک لمحبي ابي بکر وعمر وعثمان وعلي ثم یخلق
من کل تسبیح ملکا علي صفة الملک الاول ویسبح کل ملک فیکون ثواب تسبیحهم
لمحبیهم الی یوم یبعثون ورایت في السماء الدنیا ملایکة مثل ذلک لکل ملک
تسعمایة الف راس علي کل راس تسعمایة الف لسان یلعن بکل لسان من مبغضي
ابابکر وعمر وعثمان وعلي فیخلق من کل لعنة ملکا مثل الملک الاول وصفته ویلعن
کل ملک من بعضي احدا منهم الی یوم القیامة ورایت في السماء الثانیة
مثل ذلک من الملایکة في التسبیح واللعن مستغفرین واللاعنین وفي السماء

خاکداري

الثالثة مثل ذلک ورایت فی السماء الرابعة مثل ذلک وفی السماء الخامسة
مثل ذلک وفی السماء السادسة کذلک وفی السماء السابعة مثل ذلک کفت
دیدم اندر اسمان دنیا نهصد هزار فریشته هر فریشته را نهصد هزار سر بر هر
سری نهصد هزار زبان تسبیح کننده هر فریشته بهر زبانی تمجیدی و تهلیل کند
تا روز قیامت وثواب وی دوستان ابوبکر وعمر وعثمان وعلی را د
هند انکه خدای تعالی بیافریند از هر تسبیحی فریشتهٔ کروی نیز
نهصد هزار سر دارد بر هر سری نهصد هزار زبان تسبیح کند بهر
زبانی وثواب وی دوستان ابوبکر وعمر وعثمان وعلی را رضی الله
عنهم دهند ودیدم اندر آسمان دنیا فریشتهٔ همچنانک هر فریشتهٔ
نهصد هزار سر دارد وبر هر سری نهصد هزار زبان لعنت کند دشمنان ابوبکر
وعمر وعثمان وعلی را پس خدای تعالی بیافریند از لعنتی فریشتهٔ بچندان سر و
زبان که کفتیم فریشتهٔ اول را وهر فریشتهٔ لعنت کند دشمنان این چهار یار را
تا روز قیامت ودیدم اندر اسمان دوم هم چندان فریشتکان اندر تسبیح
کردن دوستان صحابه را ولعنت کردن دشمنان را ودر اسمان سیوم همچند
بیاز فریشتکان که اندر اسمان اول ودوم دیدم اندر اسمان سیوم وچهارم وپنجم
وششم وهفتم هم چندان فریشتکان رحمت که تسبیح وتهلیل می کنند دوستان
صحابه را وهمچنان از فریشتکان عذاب که لعنت می کنند دشمنان ایشان را
دیکر باسناد عالی از انس بن مالک رضی الله عنه امده است رسول
صلی الله علیه وسلم که کفت ان الله تعالی خلق اربعة قصور فی الجنة فقصر لابی بکر
وقصر العمر وقصر العثمان وقصر العلی رضی الله عنهم کل قصر مثل الدنیا سبعا
مرة یضیء کل الاهل الجنة کما یضیء القمر لیلة البدر لاهل الدنیا فی کل قصر

ثلاثة انهار نهر من لبن ونهر من عسل ونهر من خمر ورایت لیلة المعراج قصرهم
کفت خدای تعالی چهار قصر اندر بهشت افریده است قصری از بهر ابوبکر
وقصری از بهر عمر وقصری از بهر عثمان وقصری از بهر علی رضی الله عنهم
هر قصری چند دنیا هفتصد بار روشنایی دهد هر قصری اهل بهشت را
همچنانکه روشن کند ماه شب چهارده اهل دنیا را اندر هر قصری سه جوی
یکی از شیر ویکی از انکبین دیکی از خمر وشب معراج قصرهای ایشان دیدم
خبری دیکر باسناد عالی از انس بن مالک رضی الله عنه روایت کند از رسول
صلی الله علیه وسلم که کفت من ابغض ابابکر او عمر او عثمان او علیا فلا صلوة له
ولا زکوة ولا حج له ولا صوم له ولا زکوة له ویبعث من قبره ویجعل راسه فی
ثم یجعل راسه فی خلفه مدلع لسانه من خلفه ثم یقاد الی النار کفت
هر که ابوبکر را دشمن دارد یا عمر را یا عثمان را یا علی را رضی الله عنهم نماز او قبول
واو را حج نیست واو را روزه نیست واو را زکوة نیست وچون وی را از کور
برانکیزانند سروی از شکم وی بنهند وانکه سر او باز کشند زبان از پس پشت
او بیرون کشیده انکه او را بدوزخ برند خبری دیکر روایت کرده اند که رسول
صلی الله علیه وسلم کان جالسا علی باب المسجد اذ جاء رجل من بنی مازان مخدوشة رجلیه
فقال له النبی صلی الله علیه وسلم ما لک فقال مررت بکلب بعض الانصار فخدشنی
فاغتم النبی صلی الله علیه وسلم فلم یلبث الا قلیلا ان جاء رجل اخر فقال کذلک فقام
النبی صلی الله علیه وسلم فجاء الی الکلب فلما راه الکلب مرغ بین یدیه وتکلم معه بلسان
فصیح فقال لما فاترکت حرمت اصحابی فقال الکلب ما فعلت بذات نفسی بل
انا مامور فقال النبی صلی الله علیه وسلم ما بال هولاء فقال ان الرجلین یبغضان
ابابکر وعمر رضی الله عنهما ویقعان فیهما فسلطنی الله تعالی علیهما فتبسم

شب معراج

النبي صلی الله علیه وسلم وقال اما تتوبا او یعذبکما ربکما في النار کما فضحکما في
اصحابي فتابا الرجلان وامر الکلب بالرجوع ثم قال النبي صلی الله علیه وسلم اما
علمتم ان الکلب خیر من رافضي رسول صلی الله علیه وسلم نشسته بود بر در مسجد
مردي بیامد از قبیلهٔ بني مازان پایها خون الود کشته پیغامبر صلی الله علیه وسلم
اورا کفت ترا چه بود کفت مي کذشتم سکي از ان انصاریان پاي من این
چنین خون الود بکرد رسول صلی الله علیه وسلم غمکین شد درین سخن بودند که مردي
بیامد همچنان خون الود برسید که ترا چه بود کفت همان سک مرا چنین کرده
است پس پیغامبر صلی الله علیه وسلم برخاست و بیامد بجاي ان سک بود چون سک
رسول را دید صلی الله علیه وسلم پیش پیغامبر صلی الله علیه وسلم امد و سر و روي بر خاک مي
مالید و تواضع مي کرد و با پیغامبر بزباني فصیح سخن کفت رسول صلی الله علیه وسلم کفت
از کجا چه حرمت اصحابان من بکذاشتي ان سک کفت یا رسول الله این ز خویشتن
نکردم بلکه مرا فرمودند رسول صلی الله علیه وسلم ایشان چه کرده اند کفت یا رسول الله
این هر دو مرد را بکزیدم که این دشمن ابوبکر و عمر اند رضي الله عنهما و همیشه زبان
ببدي در ایشان دراز کنند خداي تعالی مرا بر ایشان مسلط کرد پیغامبر
صلی الله علیه وسلم تبسم کرد و کفت توبه کنید و اگرنه خداي تعالی شمارا اندر دوزخ
عذاب کند چنانکه فضیحت کردانید شمارا اندر اصحابان من پس هر دو توبه کردند
و بفرمود تا ان سک کزنده باز کشت و کفت ندانستید که سک بهتر از رافضیان
است خبري دیکر است که رسول صلی الله علیه وسلم کفت ابوبکر کالتکبیر من الصلوة
وعمر منها کالرکوع وعثمان کالسجود من الصلوة وعلي کالتشهد فمن ترک رکنا
من ارکان الصلوة لا یتم صلوته فکذلک من ابغض واحدا منهم لا یتم اسلامه
کفت ابوبکر چون تکبیر است ز نماز که بي تکبیر اول نماز درست نباشد و عمر

چون

چون رکوع است ز نماز و عثمان چون سجود است از نماز و علي چون تشهد
است پس هر که رکني از رکنهاي نماز بکذارد نماز او تمام نشود همچنین هر یکي از این
چهار دشمن دارد اسلام وي تمام نباشد خبري دیکر است که رسول صلی الله علیه وسلم
انکاه بر کوه حرا بایستاده بود و ابوبکر و عمر و عثمان و علي و طلحه و زبیر کوه
بجنبید رسول صلی الله علیه وسلم کفت اي حري ساکن باش که بر تو نیست مکر پیغامبري یا
صدیقي یا شهیدي اسکن یا حري فما علیک الا نبي او صدیق او شهید قال
الحسن البصري رضي الله عنه کان ابوبکر روفا وعمر غیورا وعثمان
شکورا وعلي صبورا رضي الله عنهم یحیی بن معاذ الرازي کفت رضي الله عنه اول
اسم ابوبکر عین وهو عتیق وعبد الله واول اسم عمر عین واول اسم عثمان
عین واول اسم علي عین فعین عتیق اشتق من الرضی وعین عمر اشتق
من عطف الله تعالی علی خلقه بالرحمة وعین عثمان اشتق من علم الله تعالی
بخلقه وعین علي اشتق من عظمة الله وجلاله فعین عتیق امر التقوی
لقوله صلی الله علیه وسلم ارحمکم ابوبکر وعین عمر امر الحق لقوله صلی الله علیه وسلم جعل الحق
علی لسان عمر وعین عثمان امر الحیاء لقوله صلی الله علیه وسلم اصدقکم حیاء عثمان
بن عفان وعین علي امر الشجاعة لقوله صلی الله علیه وسلم علي اسد الله تعالی في ارضه
یحیی بن معاذ رضي الله عنه کفت اول حرف از نام چهار یار عین است اشتقاق عین
عتیق از عین الرضا است واشتقاق عین عمر از عطف و رحمت خداي تعالی
است بر افریدکان وي واشتقاق عین عثمان از علم خداي تعالی است بخلقان
واشتقاق عین علي از عظمت وجلال خدا یست عز وجل عین ابوبکر رحمت
بار اورد که پیغامبر صلی الله علیه وسلم کفت رحیم ترین شما ابوبکر است وعین عمر حق بار
اورد که پیغامبر صلی الله علیه وسلم کفت حق بر زبان عمر نهاد اند یعني هرچه حق باشد

بر زبان عمر رود و عین عثمان شرم بار آورد که پیغامبر صلی الله علیه وسلم گفت پر شرم
تر شما عثمان است و عین علی شجاعت بار آورد که پیغامبر صلی الله علیه وسلم گفت علی شیر
خدای است عز وجل بر زمین ابو بکر تقی بود چنانکه ایزد تعالی گفت ان اکرمکم عند الله
اتقاکم وعمر نقی بود و مومن چنانکه حق تعالی گفت یا ایها النبی حسبک الله ومن
اتبعک من المؤمنین وعثمان زکی بود و راضی بود از خدای تعالی و خدای تعالی
از وی راضی بود چنانکه گفت عز وجل رضی الله عنهم و رضوا عنه وعلی سخی و وفی بود
چنانکه گفت عز وجل یوفون بالنذر ویخافون یوما کان شره مستطیرا شقیق بلخی
رضی الله عنه گفت الاسلام کالشجرة وله اربعة اشیاء العروق والاصل والفرع
والثمرة ابو بکر کان عروق الشجرة وعمر اصل الشجرة وعثمان فرع الشجرة وعلی
ثمرة الشجرة وکان اسم محمد صلی الله علیه وسلم اربعة احرف فالمیم الاول کان الموافقة
مع ربه والحاء کان له الحسبة فی امور المسلمین والمیم الثانی کانت له معاشرة
مع اهله والدال کانت له دعوة مع اهل الکفر فمیم الموافقة کانت نصیب ابو بکر
والحسبة کانت نصیب عمر ومعاشرة الاقرباء کانت لعثمان ودعوة الحق کانت
لعلی بن ابی طالب گفت نام محمد صلی الله علیه وسلم چهار حرفست میم اول موافقت
وی است با خدای تعالی وحا حسبت اوست اندر کارهای مسلمانان یعنی هر چه
کردی قصد وی خدای تعالی بودی و طمع هیچ کس نداشتی میم دوم معاشرت
و صحبت وی بوده است با اهل وی و دال دعوت و خواندن او بود کافران را
میم اول موافقت نصیب ابو بکر بود حسبت نصیب عمر بود معاشرت با خو
یشاوندان نصیب عثمان بود دعوت حق علی را بود رضی الله عنهم خبری
دیگر رسول صلی الله علیه وسلم گفت من احب ابا بکر بجدی ومن احب عمر برانی ومن احب
عثمان یصلح لی ومن احب علیا یجالسنی گفت هر که ابو بکر را دوست دارد مرا

بیابد

بیابد و هر که عمر را دوست دارد مرا ببیند و هر که عثمان را دوست
دارد او شایستهٔ همنشست وی و هر که علی را دوست دارد هم نشست من باشد
۲ خبری دیگر رسول صلی الله علیه وسلم گفت مکاشفة السر لابی بکر وطا
العمل لعمر وفراسة النور لعثمان وعلم المعرفة لعلی گفت آشکا
را کردن نمایشها ابو بکر راست و دریافتن احوالها عمر راست و
فراست روشنایی عثمان راست و دانستن معرفت علی راست ابو
یزید بسطامی رضی الله عنه گفت کان ابو بکر عین النبی صلی الله علیه وسلم وعمر
سمعه وعثمان جسده وعلی روحه گفت ابو بکر چشم رسول بود
وعمر گوش رسول بود وعثمان تن وی بود وعلی جان وی بود از بهر
آنکه خبر داد مصطفی صلی الله علیه وسلم که ان ابا بکر وعمر فی الاسلام انفع من السمع
والبصر گفت ابو بکر وعمر اندر اسلام سودمندتر و نافعتر اند از گوش
و چشم اندر مردم و اندر حق عثمان و علی خبر داد که هما بمنزلة الروح والجسد
ایشان هر دو بجای تن و جان اند فضیل بن عیاض رضی الله عنه گفت
یحتاج السحاب الی اربعة اشیاء ریح ورعد وبرق ومطر فالریح
ابو بکر والرعد عمر والبرق عثمان والمطر علی رضی الله عنهم گفت
ابر را چهار چیز بود تا باران رحمت بر اهل عالم رساند و زمین مرده را
زنده کند اول باد و رعد و برق و باران باد ابو بکر است و رعد
عمر است و برق عثمان است و باران علی است و شقیق بلخی رحمة
الله علیه گفت ابو بکر صدیق را اندر جاهلیت عتیق خواندند و اندر اسلام
ابو بکر خواندند و اندر آسمان صدیق خواندند و اندر زمین عبد الله
خواندند و اندر بهشت ذو الفضل خواندند و پیش حملة العرش ذو السعة

واندر توریة معطي خوانند واندر انجیل متقي خوانند واندر زبور ماحیا نند
واندر قران صاحب خوانند واندر قیامت شافع خوانند واندر دوزخ رحیم خوا
و فریشتگان جواد خوانند واندر وقت لقا و دیدار مکرم خوانند و عمر خطا
ب را رضي الله عنه اندر جاهلیت عمر خوانند واندر اسلام ابو حفص خوانند
ودشمنان باسط خوانند واندر بهشت سراج خوانند واندر زمین قاهر
خوانند واندر اسمان فاروق خوانند واندر توریت ناصح خوانند واندر
انجیل منصور خوانند واندر زبور ناطقا بالحق خوانند واندر قران
اشداء علي الكفار خوانند واندر قیامت فاتح خوانند واندر دوزخ
حامد خوانند و فریشتگان عادل خوانند واندر وقت لقا و دیدار معظم
خوانند و عثمان را رضي الله عنه اندر جاهلیت ابا عمرو خوانند واندر اسلا
عثمان خوانند واندر زمین زكي خوانند واندر اسمان ذا النورین خوانند
وحملة العرش مستحي خوانند واندر توریت مشفق خوانند واندر
انجیل رشید خوانند واندر زبور سعید خوانند واندر قران شهید
واندر قیامت سخي خوانند واندر بهشت منفق خوانند واندر دوزخ
مطيع خوانند و فریشتگان قانت خوانند واندر وقت لقا و رویت محتشم
خوانند و علي را رضي الله عنه اندر جاهلیت حیدر خوانند واندر
اسلام ابو الحسن خوانند واندر زمین امیر المؤمنین خوانند واندر اسمان
علي خوانند واندر توریت ملي خوانند واندر انجیل اسد الله خوانند
واندر قران اهل البیت خوانند وحملة عرش وفي خوانند واندر قیامت ساقي
خوانند واندر بهشت روح البتول خوانند واندر دوزخ كرار خوانند
و فریشتگان حازم خوانند واندر وقت لقا و رویت مؤید خوانند الاحزاب

خبري دیگر انس بن مالك رضي الله عنه گفت كه رسول صلي الله علیه وسلم گفت اذا كا ن
یوم القیامة جمع الله الاولین والاخرین في صعید واحد یوتي بمنبرین من نور فینصبان
امام العرش لرب العزة تبارك وتعالی فیعلوا علي احدهما ابراهیم الخلیل علیه
السلام وعلي الاخر محمد المصطفی صلی الله علیه وسلم ثم ینادي من قبل الله تعالی این عبد
الله بن عثمان وهو ابو بكر الصدیق رضي الله عنه هلم للعرض علي الله تعالی
قال فیزفه الملائكة زفا حتی یقر بین یدي الله تعالی فیقول مرحبا بابي بكر
یا ابا بكر هذا كتابك فانظر فیه فقد غفرت لك ما تقدم من ذنبك وما تا
خر فیقول یا رب وصحبي فیقول الله تعالی ان علیهم ذنوبا فیقول یا رب هبهم
لي فیقول یا ابا بكر انطلق الي جهنم حتی تزفر علیهم فیروعهم واذهب عنهم
دنس الذنوب ثم انطلق بهم الي الجنة فاذا اطلع في الجنة لم یبق فیها حور
ولا قصور الا كال ینادي مرحبا مرحبا بابي بكر الصدیق ثم یوتي بكرسي من
العنبر الاشهب فینصب فیما بین المنبرین ثم تزف الملائكة بابي بكر
الصدیق زفا حتی یعلوا علي الكرسي فیجلس فیما بین الخلیل ومحمد الحبیب
علیهما السلام فیا لك من صدیق بین حبیب وخلیل ثم ینادي مناد این عمر
بن الخطاب هلم للعرض علي الله قال فیتهیا الاسلام في احسن صورة فیتقبل
عمر الي الاسلام والاسلام الي عمر ثم یقول الي عمر بیني وبینك الله
فیتبسم ضاحكا ثم تزفهما الملائكة زفا حتی یوقف بین یدي الله تعالی
مرحبا مرحبا بابي حفص عمر هذا كتابك انظر فیه فقد غفرت لك ما تقدم
من ذنبك وما تاخر فیقول الاسلام یا رب هذا عمر استخلفته فیر عاني وحفظني
وعزني اسالك الیوم ان تدخله الجنة فیقول الله تعالی للاسلام خذ بید
عمر فتدخل الجنة ثم ینادي مناد این عثمان بن عفان هلم للعرض

علي الله قال فيزف الملايكة زفا حتي يوقف بين يدي الله فيقول الله تعالي
مرحبا بابي عمرو هذا كتابک فانظر فيه فقد غفرت لک ما تقدم من ذنبک وما تاخر
ثم يوتي بحلتين من نور فيكسا فيقول الله تعالي يا ابا عمرو هاتين الحلتين قد ادخرتهما
يوم خلقت السموات والارض كسيهما وانطلق الي الجنة ثم ينادي منادي لک
اين علي بن ابي طالب رضي الله عنه هلم للعرض علي الله تعالي قال فيزف الملايكة زفا
حتي يقف بين يدي الله عز وجل فيقول الله تعالي مرحبا مرحبا بابي الحسن هذا كتابک
فانظر فيه فقد غفرت لک ما تقدم من ذنبک وما تاخر ثم يوتي بقضيب من زمرد
خضراء فيقول الله تعالي عز وجل يا ابا الحسن هذا غرسته لک في جنات عدن
بيدي يوم خلقت الجنة وانطلق الي الحوض فاسق من شيت بحمتي ورد من شيت
بعلي قال فسقيهم شربة شربة فيصيرون في اجواف مبغضي ابي بكر وعمر قطرانا فيقولون
يا علي سالناک الماء فاسقيتنا قطرانا فيقول لهم يا علي صوته اليکم عني يا اعداء الله
انتم المبغضون في دار الدنيا لابي بكر وعمر وعثمان انس بن مالک رضي الله عنه روا
يت كند از رسول صلي الله عليه وسلم كه گفت چون روز قيامت باشد خداي تعالي جمع كند اوليا
واحويان را اندر يک موقف ودو منبر بياورند از نور وازپيش عرش بار
خداي سبحانه وتعالي بنهند ابراهيم خليل بر يک منبر شود ومن که محمدم بر ديگر
منبر شوم پس منادي بانگ كند از قبل خداي تعالي كجاست عبد الله بن عثمان يعني
ابوبكر صديق بيا ان بهر عرض را بر خداي عز وجل فريشتكان اورا بركيرند و
ببرند تا بايستد پيش خداي تعالي وايزد تعالي كويد مرحبا مرحبا يا ابابكر اين
كتاب نامه تواست نكاه كن كه من ترا بيامرزيدم كويد بار خدايا پادشاها و
بادوستان من چه خواهي كردن ايشان را كناهان بسيار است كويد بار خدايا
پادشاها كناهان ايشان مرا بخش كويد يا ابابكر اندر دوزخ شو وازده تا

من

من كناهان ايشان ز ايشان جدا كنم وايشان را از دوزخ بيرون ور و به بهشت بر
چون ابو بكر اندر بهشت شود هيچ حوري وقصوري نباشد الا همه كويند مرحبا
شاد وخوش امدي يا ابابكر انكه كرسي از عنبر مي كون بياورند وبنهند ميان هردو
منبر وفريشتكان ابابكر را انجا برند تا بران كرسي بر شود وبنشيند ميان ابراهيم
عليه السلام ومحمد صلي الله عليه وسلم خوش جاي يا ميان صديق وحبيب انكه منادي بانگ كند
كجاست عمر خطاب بيا ان بهر عرض را بر خداي عز وجل واسلام را بيارند بر صورتي
هرچه نيكوتر وخوبتر عمر پيش اسلام ايد واسلام پيش عمر ايد انكه اسلام كويد يا
عمر ميان من وتو خداي تعالي نزديک كردانيده است عمر بخنديد انكه فريشتكان
اورا ببرند تا بايستاد پيش خداي تعالي بخودي خودي كام وبي زبان مرحبا مرحبا
يا ابي حفص يا عمر اين نامه تو است نكاه كن اندروي كه من جمله كناهان تو بيا
مرزيدم واسلام كويد بار خدايا پادشاها اين عمر است ورا اندر زمين خلافت
دادي مراعات من كرد ومرا نكاه داشت از تو مي خواهم كه اورا امروز به بهشت رساني
ست با خداوند جل جلاله كويد يا اسلام دست عمر كير وبه بهشت بر انكه منادي بانگ كند كجا
عثمان بن عفان بيا ان بهر عرض را بر خداي تعالي انكه فريشتكان اورا ببرند
تا بايستد پيش عرش خداي وخداي تعالي كويد مرحبا مرحبا شاد وخرم باش
يا عثمان اين نامه تست اندر روي نكاه كن كه بيامرزيدم جمله كناهان
ترا انكه دو حله بيارند از نور تا عثمان اندر پوشد وخداي عز وجل كويد
يا عثمان اين دو حله از ان وقت كه اسمانها وزمينها افريده ام از بهر تو در بهشت
بنهاده است هر دو حله اندر پوش وبه بهشت رو انكه منادي بانگ كند كجاست
علي بن ابي طالب بيا ان بهر عرض را بر خداي تعالي انكه فريشتكان اورا بيارند تا
بايستد پيش عرش خداي وخداوند تعالي كويد مرحبا مرحبا يا ابا الحسن اين

کتاب نامهٔ تو است نگاه کن اندران که من بیامرزیدم جملهٔ کناهان تو انکه
بیاورند قضیبی از زمرد سبز و خدای تعالی کوید یا ابا الحسن این قضیب
بنشانم بید قدرت خود از بهر تو اندر بهشت عدن ان وقت که بهشت افریدم
بحوض کوثر رو و هر که را خواهی اب ده و هر که را نخواهی مده انکه ایشان را می دهد
شربه شربه و اندر ایشان دشمنان ابوبکر و عمر و عثمان بقطران کرد ایشان
بانک بردارند یا علی ما از تو اب خواستیم تو ما را قطران چشانیدی و دیگرا
ن را شراب خوش دادی علی ایشان را کوید باوازی بلند که ایشان محبا
ن ابوبکر و عمر و عثمان اند و شما دشمنان ایشان هستید از بهر شما دشمنان خدای
شما اندر دنیا دشمنان ابوبکر و عمر و عثمان بودید شما را هیچ رستکاری و نجات
نباشد **خبری** دیگر است باسناد عالی که رسول صلی الله علیه وسلم گفته است لا یقو
مون الا العالم والغارب القران او ولد لابیه قال فاقبل عمر بن الخطاب وسلم
علی رسول الله صلی الله علیه وسلم فرد علیه السلام رسول الله والمسلمون ثم اقبل عثمان بن عفان
فسلم علی رسول الله فرد النبی علیه السلام والمسلمون واقبل علیا بن ابی طالب فسلم
علی رسول الله صلی الله علیه وسلم فرد النبی والمسلمون فجلس ثم اقبل اخر القوم ابوبکر
الصدیق فلما نظر النبی صلی الله علیه وسلم الی ابی بکر مقبلا فقام علی قدمیه وضمه
الی صدره وقبل ما بین عینیه واجلس عن یمینه اختلف الناس واقبلوا الی رسول
الله صلی الله علیه وسلم وقالوا یا رسول الله امرتنا ان لا یقوم احد لاحد قمت لابی بکر قال
رسول الله صلی الله علیه وسلم اسکتوا معاشر الناس هذا اخی جبریل علیه السلام عن یمینی
اقبل عمر و عثمان و علی وسلموا رد علیهم جبریل علیه السلام وردنا انا فلما
نظر الی ابی بکر مقبلا قام علی قدمیه له افلا اقوم لمن قام له جبریل وقامت له ملا
یکة السموات رسول صلی الله علیه وسلم کفت هیچ کس مبادا که برپای خیزد یکی را مکر عالمی را

یاخواننده

یا خواننده قران را یا پدر و مادر را یا برادر بزرکتر را پس عمر خطاب اند
امد و سلام کرد بر رسول صلی الله علیه وسلم و یاران رسول جواب دادند پس عثمان اندر
امد و سلام کرد بر رسول صلی الله علیه وسلم رسول و یاران جواب دادند انکه علی در
امد و سلام کرد بر رسول صلی الله علیه وسلم رسول و یاران جواب دادند علی بنشست انگاه
پس از همه ابوبکر صدیق در امد چون مصطفی صلی الله علیه وسلم ویرا بدید که اندر امد
برخاست و ابوبکر را در بر کرفت و میان هر دو چشم وی ببوسید و بر دست راست
خود نشاند مردمان کفتند یا رسول الله ما را فرمودی که بر نباید خاستن کس را و
تو از بهر ابوبکر صدیق برخاستی و اکرام و اعزاز کردی رسول صلی الله علیه وسلم کفت خاموش
باشید ای مردمان که این برادر من است جبریل علیه السلام و بر دست راست من نشسته است
چون عمر و عثمان و علی بیامدند و سلام کردند جبریل علیه السلام جواب ایشان باز داد
و من نیز جواب دادم چون جبریل بدید که ابوبکر امد بر پای خاست از بهر ابوبکر و
فریشتکان اسمان برخاستند پس من چون برخاستم کسی را که جبریل و فریشتکان
خبری دیگر امده است از عبد الله بن عباس و ابو هریره رضی الله عنهما قا
لا دخلنا علی رسول الله صلی الله علیه وسلم وابوذر الغفاری جالس بین یدیه فقال یا ابا
ذر نادی المهاجرین والانصار الصلوة الجامع قال فامتلا المسجد فصعد ر
سول الله المنبر وخطب خطبة بلیغة ثم قال معاشر المهاجرین والانصار الا
احییکم بتحیة حیانیها فوق سبع سموات علی یدی جبریل قلنا بلی یا رسو
ل الله قال فاخرج من تحت ردایه سفرجلة ودفع الی ابی بکر الصدیق ثم الی
عمر ثم الی عثمان ثم الی علی فجعلت السفرجلة تسبح الله وتحمده بلسان طلق
ذلق فصیح قال فتعجب المهاجرین والانصار من کلامها وحسن صوتها
فقالت السفرجلة اتتعجبون من صوتی وکلامی فو الذی بعث محمدا بالحق

نبيا لقد خلق الله تعالى في السماء السابعة ثمانون الف مدينة من قبل ان
خلق الله ادم ثمانين الف سنة في كل مدينة ثمانين الف قصر في كل قصر ثمانين الف
دار في كل دار ثمانين الف بيت في كل بيت ثمانين الف بستان في كل بستان ثمانين
الف شجرة في كل شجرة ثمانين غصن في كل غصن ثمانون الف ورق تحت كل ورقة
ثمانين الف سفرجلة تسبحون وتحمدون وتهللون وتقدسون وتكبرون
يعطي ثواب ذلك لمحبي ابي بكر الصديق وعمر عبد الله بن عباس و ابو هريره رضي الله
عنهم گفتند اندر پيش رسول صلى الله عليه وسلم رفتيم و ابو ذر غفاري نشسته بود
گفت يا ابا ذر اواز ده مهاجريان و انصاريان را تا در مسجد ايند گفت مسجد پر شد
رسول صلى الله عليه وسلم بر منبر شد و خطبه تمام و نيكو بگفت انگاه گفت اي جمع مهاجر و ا
نصار من شما را هديه و تحفه دهم كه جبريل عليه السلام من هديه اورد از بالاي
هفتم اسمان گفتيم بلي يا رسول الله پس رسول صلى الله عليه وسلم از زير دستار برگي بيرون
اورد و با ابو بكر صديق داد انگه بعمر داد انگه بعثمان داد انگه بعلي داد رضي الله عنهم پس ان به
زباني فصيح تسبيح و تحميد و تمجيد كرد خداي را عز و جل گفت مهاجريان و انصاريان عجب
بماندند از سخن گفتن وي و خوش اوازي پس ان به گفت شما را از وي سخن عجب
مي ايد بعزة ان خداي كه محمد را بحق بخلق فرستاد كه خداي تعالى در اسمان هفتم هشتاد
هزار شهر افريده است پيش از ان كه ادم را افريد بهشتاد هزار سال اندر هر شهري هشتاد
هزار قصر در هر قصري هشتاد هزار سراي در هر سراي هشتاد هزار خانه در هر خانه
هزار بوستان در هر بوستاني هشتاد هزار درخت بر هر درختي هشتاد هزار شاخ
بر هر شاخي هشتاد هزار برگ بر هر برگي هشتاد هزار به كه تسبيح و تهليل و تحميد و تقديس
و تكبير همي كنند و ثواب ان بدوستان ابو بكر صديق و عمر فاروق مي دهند خبري
ديگر است كه رسول صلى الله عليه وسلم گفت روز خيبر هذا ابو بكر وزيري يقوم في الناس

مقامي

مقامي من بعدي و عمر ينطق بالحق على لساني و عثمان مني و انا منه و علي اخي و صاحبي
يوم القيامة گفت اين ابو بكر وزير من است پس من بجاي من بگيرد و عمر سخن گويد بحق بر زبان
من و عثمان از من است و من از عثمانم و علي برادر و دوست منست روز قيامت خبر
ي ديگر پرسيدند ابو بكر شبلي رضي الله عنه كه رسول صلى الله عليه وسلم گفت انا مدينة العلم
و علي بابها گفت شبلي كه شما علي را اندر پيش ابو بكر و عمر و عثمان چرا اورديد كه رسول
صلى الله عليه وسلم كان مخصوصا باربعة لاربعة فاول ما خص الله تعالى به نبيه صلى الله عليه وسلم
الصدق فلما تكامل بالصدق خصه بالايمان فلما تكامل الايمان خصه بالمعرفة
فلما تكامل المعرفة فيه خصه بالعلم فقال صلى الله عليه وسلم انا مدينة الصدق و ابو بكر
بابها وتحقيق ذلك في كتاب الله تعالى ط والذي جاء بالصدق وصدق به وهو ابو بكر
وقال صلى الله عليه وسلم انا مدينة الايمان وعمر بابها وتحقيق ذلك في كتاب الله تعالى
يا ايها النبي حسبك الله ومن اتبعك من المؤمنين وهو عمر الفاروق وقال صلى الله عليه وسلم
انا مدينة المعرفة وعثمان بابها وتحقيق ذلك في كتاب الله تعالى امن هو قانت
اناء الليل ساجدا وقائما وهو عثمان بن عفان ثم سكت فقال الرجل لم استدللت على
فضل علي فقال الشبلي نحن لا نشك ان النبي صلى الله عليه وسلم قال انا مدينة العلم وعلي بابها
وتحقيق ذلك في كتاب الله تعالى يوفون بالنذر ويخافون يوما كان شره
مستطيرا وهو علي بن ابي طالب رضي الله عنهم پرسيدند از ابو بكر شبلي از
معني قول مصطفى صلى الله عليه وسلم كه گفت انا مدينة العلم وعلي بابها شبلي رضي الله
عنه گفت پيغامبر صلى الله عليه وسلم مخصوص بود بچهار چيز بهر چهار چيز اول خداي
تعالى او را مخصوص كرد بصدق چون بصدق رسول صلى الله عليه وسلم تمام شد او را مخصوص
كرد بايمان چون ايمان در وي بكمال گرفت او را مخصوص كرد بعلم انگه
رسول صلى الله عليه وسلم گفت من شهر صدقم و ابو بكر در وي واصل اين در قران است

والذي جاء بالصدق وصدق به يعني ابوبكر الصديق انكه كفت صلى الله عليه وسلم من
شهو ايمانم وعمر درويِ است وتحقيق اين در قرآنست يا ايها النبي حسبك
الله ومن اتبعك من المؤمنين يعني عمر الفاروق انكه كفت صلى الله عليه وسلم من شهو معر
فتم وشناخت وعثمان درويِ است وتحقيق اين اندر قرآنست امن هو قا
نت اناء الليل يعني عثمان وشبلي خاموش كشت ان مردان هر كه سايل مسئله بود
كفت چون است كه دليل فضل ابوبكر وعمر وعثمان واز ان علي خاموش بودي
شبلي رضي الله عنه كفت ما شك نكنم دران كه رسول صلى الله عليه وسلم كفته است
من شهو علمم وعلي درويِ است خبري ديكرست بروايت درست
كه جبريل عليه السلام چهار سيب بر پيغامبر اورد پيغامبر صلى الله عليه وسلم يكي
با ابوبكر داد دوم بعمر داد سيوم بعثمان داد چهارم بعلي داد بر سيب
ابوبكر نبشته بود هذه هدية من الملك الشفيق الرفيق الى ابي بكر الصديق
وبر سيب عمر نبشته بود هذه هدية من الملك التواب الوهاب الى عمر بن الخطاب
وبر سيب عثمان نبشته بود هذه هدية من الملك الحنان المنان الى عثمان
بن عفان وبر سيب علي نبشته بود هذه هدية من الملك الطالب الغالب
الى علي بن ابي طالب وبر سيب ابوبكر نبشته بود من ابغض الصديق فهو
زنديق وبر سيب عمر نبشته بود من ابغض عمر فماواه سقر وبر سيب
عثمان نبشته بود من ابغض عثمان فلواه خصمه الرحمن وبر سيب
علي نبشته بود من ابغض علي فخصمه النبي خبري ديكر عبد الله
بن عباس رضي الله عنه كفت كه رسول صلى الله عليه وسلم كفت ان لله ديكا كلكله
من الذهب بطنه من فضة بيضاء قوايمه من الزمرد الاخضر عرفه من
النور راسه تحت العرش رجلاه في الارضين السابعة له جناحان

يحقق

يحقق بهما في كل ليلة ويوم ثلث مرات بالتسبيح والتهليل والتقديس والثنا
على الله رب العالمين يقول في خفقانه لا اله الا الله محمد رسول الله ابوبكر الصديق وعمر
وعثمان ذي النورين وعلي الرضي كفت خداي تعالى را خروسي است
سر او از زرست وشكم او از سيم است پايهاي او از زمرد سبز است تاج او
از نورست سر او زير عرش پايهاي او اندر زمين هفتم او دو پر است
كه بزند اندر شبان روزي سه بار تسبيح وتهليل وتقديس وثنا كند بر خدا
ي عز وجل كه پروردكار عالميان است چون پرها بزند بكويد لا اله الا الله
محمد رسول الله ابوبكر الصديق عمر الفاروق عثمان ذا النورين وعلي الرضي
خبري ديكر است روايت كرد اند كه رسول صلى الله عليه وسلم كفت ليلة اسري
بي الى السماء الرابعة فاذا الشمس تجرها الملائكة بازمة من النور فرايت في قلب
الشمس اربعة اسطر فالهمني الله تعالى فقراتها فاذا هو مكتوب لا اله الا الله محمد
رسول الله ابوبكر الصديق عمر الفاروق عثمان ذي النورين علي الرضي
كفت شب معراج كه مرا باسمان بردند بر اسمان چهارم ديدم افتاب را كه
فرشتكان مي كشيدند بمهارهاي از نور چون نكاه كردم در ميان افتاب
چهار سطر نبشته بود خداي تعالى مرا الهام داد بخواندم نبشته بود لا اله
الا الله محمد رسول الله ابوبكر الصديق عمر الفاروق عثمان ذي
النورين علي الرضي خبري عن انس بن مالك رضي الله عنه قال قال
رسول الله صلى الله عليه وسلم لما عرج بي الى جبريل عليه السلام انتهينا الى السماء الدنيا
فاذا انا بخيل بلق مسومة ملجمة لا تروث ولا تبول ولا يعرق و روسها من
الياقوت وابدانها من العقيان وحوافرها من الزمرد فقلت يا جبريل لمن هذه
الخيول قال لمحبي ابي بكر وعمر يزوران الله عز وجل يوم القيامة خبري

عليهما

قال احمد بن محمد بن سالم يقول رای رجلا صالحا فی المنام فقيل ما فعل بک منکر ونکير
فقال اقعدانی فی قبری فقالا لی من ربک وما دينک ومن نبيک فقلت لهما بحق ابی بکر وعمر
الا ترکتمانی فقال احدهما الی الاخر وقال اقسم عظيم وعرجا فترکانی خبری ديگر عن ابی
العالية فی قوله تعالی اهدنا الصرط المستقيم قال هو النبی صلی الله عليه وسلم وصاحباه
ابو بکر وعمر رضی الله عنهما قال عاصم فذکرت ذلک للحسن فقال صدق ابو العالية خبری
عن ابن عباس رضی الله عنهما قال اوحی الله تعالی الی عيسی عليه السلام ان صدق محمد واتبعه وامر
من ادرکه من امتک ان يؤمن به فلولا محمد ما خلقت ادم وذريته ولقد خلقت عرشی حيث
خلقته فجعلته علی الماء فاهتز متلکا وکتبت عليه لا اله الا الله محمد رسول الله ابی بکر الصديق
وعمر الفاروق رض وعثمان ذی النورين رض وعلی المرتضی رض رضی الله عنهم فسکن العرش علی الماء
وقال بعض العلماء کان رسول الله صلی الله عليه وسلم ذو الدولتين وکان ابو بکر ذو الدعوتين
وکان عمر ذو النصرتين رض وکان عثمان ذو النورين رض وکان علی ذو المحنتين رض گفتند
رسول را صلی الله عليه وسلم دو دولت بود دولت دنيا ودولت اخرت وابو بکر را دو دعوت
بود يکی اندر خاب ويکی اندر بيذاری که رسول صلی الله عليه وسلم او را با ايمان دعوت کرد وعمر را
دو نصرت بود يکی انکه دين خدای تعالی اشکارا کرد ووقت اسلام اوردن وی به رسول
صلی الله عليه وسلم رض ديگر دين کرد از پس رسول صلی الله عليه وسلم که خلافت بوی رسيد که عدل در عالم
اشکارا کرد وچند شهرهای کفر بگشاد وکليساها از بن بکند ومسجدها بنا کرد ومنبرها
بنهاد وتراويح بنهاد کدام نصرتی بود دين را بهتر ازين وعثمان را رضی الله عنه
دو نور بود زيرا که دو دختر رسول صلی الله عليه وسلم که زن وی بودند که خدای تعالی
ايشان را از پس يکديگر بعثمان ارزانی داشت وگويند دو نور بود يکی نور شيبت
وی بود ديگر نور هيبت وی بود رض وبعضی گويند دو نور يکی نور نماز شب بود ديگر
نور خواندن قرات وبعضی گويند وی را اندر بهشت دو کوشک بود ذو النورين

ایست

وعلی را رضی الله عنه دو محنت بود يکی مصاف الجمل دوم محنت حرب صفين بعضی
گويند يکی محنت وفات محمد صلی الله عليه وسلم ديگر محنت وفات فاطمه رضی الله عنها نامها
ايشان نام ابو بکر اندر توريت صديقا نام عمر عامورا نام عثمان عاثوما نام علی
اليا خبری ديگر اندر صحيح امده است وعثمان خبيری رضی الله عنه در تصنيف
خويش اورده است که چون ملک تعالی روح رسول را صلی الله عليه وسلم بيافريد وی را
پيش عرش بداشت پس ان روح وی نفسی بر کشيد حق تعالی از ان نفس جانهای سيصد
سيزده پيغامبر مرسل بيافريد پس جانهای ايشان نيز نفسی بر کشيدند ايزد تعالی
ازان انفاس جانهای صد وبيست وچهار هزار پيغامبر بيافريد پس جانهای انبيا
ايشان نفسی بر کشيدند ايزد تعالی از انفاس ايشان جانهای مطيعان بيا
فريد مطيعان نفسی بر کشيدند ازان انفاس جانهای عاصيان بيافريد ازينجا
است که عاصيان مطيعان را دوست دارند ومطيعان پيغامبران را دوست
دارند وپيغامبران رسولان را دوست دارند وجمله رسولان رسول ما را دوست
دارند انگه ملک عز وجل قنديلی افريد واب رحمت در وی ريخت واز ساق عرش اندر
بيا ويخت وهم جبرئيل را عليه السلام فرمود که برو واز ناف زمين ان جا که تربت
رسول است صلی الله عليه وسلم امروز چون نوری تابد يک قبضه خاک بردار جبرئيل
عليه السلام امد وفريشتگان با وی واز انجا يک قبضه خاک برداشتند وبا نسيم
جنت برامیختند ودران قنديل نهادند قنديل چون خورشيد پس فرمود تا
انگه همه اسمانها وچشمهای بهشت در اوردند وهمه اسمانها بگردانيد
ند وازينجا است که فريشتگان پيش از شناختن نام ادم هزار سال نام محمد صلی الله
عليه وسلم دانستند پس ان نور رسول وجان وی صلی الله عليه وسلم می گرديدند اندر
ملکوت وبا ان قنديل می امدند که زير عرش بود وپادشاه را عزه وجل سجده

لي

مي كردند چون حق تعالی نور محمد را صلی الله علیه وسلم بیافرید همچنان نگاه می داشت
دران قندیل چون ادم را بیافریدان نور در پیشانی وی می تافت همچون افتاب
که از فلک تا بر و صلب ادم بر فرزندان او هفت طبق بود از ان چهار طبق تابان
و روشن بود اول یکی جای رسولان دیگر مقر پیغامبران سیم یکی جای مطیعان
چهارم ان عامه مومنان وسه طبق تاریک بود یکی جای بت پرستان
دیگر جای جهودان و ترسایان سیم یکی جای ان قوم که دعوی الهیت کردند و نور
رسول صلی الله علیه وسلم در پیشانی ادم بود چون نماز کردی و امامی کردی همه خلق تبع او
تسبیح می گفتند و اواز می شنیدند پس ادم را علیه السلام پسری امد وی را
شیث نام کرد وان نور بوی امد چون ادم علیه السلام ان نور بدید خواست
که بروی عهد گیرد که خداوند تعالی وی را فرموده بود که با فرزندان عهد کن که نور امانت
ماست واین را برحمی ساندی پاکیزه چون وی بزرگ شد دست وی بگرفت و
برا بصحرا برد ودعا گفت الهی جبرییل فریشته فرست تا برین عهد گواه باشند جبر
ییل علیه السلام با هفتاد هزار فریشته بیامد و حریری سپید از بهشت و قلمی
از نور و تابوتی از مروارید سپید بیاورد و گویند از یاقوت سرخ دو در داشت
از یاقوت سرخ و دو گوشه از زمرد پس ادم علیه السلام ان تابوت را سر بگشاد
وبعدد هر رسولی خانه در انجا بود باز پسین همه خانها خانه بود از یاقوت سرخ
وجان مصطفی صلی الله علیه وسلم انجا ایستاده واین یاد کرده ایم هم درین باب بر دست راست
وی جان ابوبکر صدیق و بر دست چپ وی جان عمر خطاب و در پیش جان وی جان عثمان
ایستاده و از پس جان وی جان علی بن ابی طالب رضی الله عنهم و یاد کرده ایم که بر ذالنورین
پیشانی هر کس چه نبشته بود و باخواین بود که بر دشمنان ایشان لعنت خداوند
ملکوت و بر دوستان ایشان رحمت خدای باقی که هر گز نمیرد والسلام وخبری

درست

درست امده است که رسول صلی الله علیه وسلم گفته است که چون طوفان خواست بودن
جبرییل علیه السلام امد و نوح را علیه السلام درودگری بیاموخت و گفت ملک
می فرماید که کشتی بسازی گفت چگونه سازم گفت صد هزار و بیست هزار و چهار
هزار تخته بتراش و هر تخته بنام پیغامبری گفت ملکا پادشاها من نام همگان
ندانم جواب امد که از تو چوب تراشیدن و از من که خدایم نامهای ایشان نگاریدن
اول تخته که بتراشید نام ادم علیه السلام بدید امد دیگر تخته نام شیث بدید امد
سیوم تخته نام ادریس بدید امد چهارم تخته نام نوح علیه السلام بدید امد همچنین
هر تخته نام پیغامبری نبشته بدید امد اخرین تخته نام مصطفی صلی الله علیه وسلم بدید
امد انگه صد و بیست و چهار هزار میخ اورد و بر هر میخی نام پیغامبری نبشت جبرییل
علیه السلام گفت ملک تعالی می گوید و می فرماید که هر میخی که بروی نام پیغامبری است
هم بران تخته زن که نام ان پیغامبر بروی نبشته است چون تختها با یکدیگر بردند هنوز
در بایست اندر خبر اورده اند با سناد صحیح که چهار تخته دیگر در می بایست تا کشتی
تمام شود جبرییل علیه السلام گفت محمد خاتم پیغامبران است و سید اولیان واخریان
است نوح علیه السلام گفت این چهار تخته دیگر چیست که در می باید جبرییل علیه السلام گفت
محمد را چهار یار باشد یکی ابوبکر دوم عمر سیوم عثمان چهارم علی رضی الله عنهم
ملک تعالی می گوید و می فرماید که چهار تخته دیگر بنام چهار صحابه بتراش تا کشتی
تمام شود نوح علیه السلام چهار تخته دیگر بتراشید و ترکیب کرد کشتی تمام شد جبر
ییل علیه السلام گفت الان تمت سفینتک کشتی تو اکنون تمام گشت که نام محمد صلی الله
علیه وسلم بدید که خاتم انبیا است و زین اصفیا است و چراغ اولیا است و نام ابوبکر
که تاج اتقیا است و نام عمر که عز اولیا است و نام عثمان که نور اسخیا است و نام
علی که سید اوصیا است خبری دیگر چنانستی که ملک تعالی گوید یا نوح تا

نام مصطفی صلی الله علیه وسلم ونام چهار یار وی ابوبکر وعمر وعثمان وعلی
رضی الله عنهم بر کشتی نبشته نباشد از ان طوفانت نکذاریم یا مومن سنی تا مهر
مصطفی صلی الله علیه وسلم وچهار یار مصطفی در دل تو سرشته نشود از اتش دوزخت
امان نیابی وبهشت باقی ترا نرسد ونم ودیدار خود ترا نه بینی وبی جلوه نمایم ودر دار السلام
نرسی نغمتا نم خبری دیگر روایت کرده اند از رسول صلی الله علیه وسلم که گفت من
قال بسم الله الرحمن الرحیم
خلق الله تعالی له فی الجنة الف مدینة مبنیة من یاقوتة حمراء فیها الف قصر
من زبرجد خضراء فی کل قصر الف دار وفی کل دار الف بیت وفی کل بیت الف سریر وفی
کل سریر الف فراش من سندس وحریر وعلی کل فراش جاریة من قدمها الی ساقها
من مسك اذفر ومن ساقها الی سرتها من عنبر اشهب ومن السرة الی العنق من کافور
ابیض ومن العنق الی الراس من نور مکتوب علی جبهتها ابی بکر الصدیق وعلی
خدها الایمن عمر الخطاب وعلی خدها الایسر عثمان ذا النورین وعلی ذقنها علی
المرتضی وعلی شفتیها بسم الله الرحمن الرحیم ق گفت هر سنی مومنی مو
حدی که از اخلاص دل بگوید بسم الله الرحمن الرحیم ق خدای تعالی بیافریند اندر
بهشت هزار شهر بنا کرده از یاقوت سرخ واندران شهر هزار قصر از زبرجد سبز
اندر هر قصری هزار سرای اندر هر سرای هزار خانه اندر هر خانه هزار تخت بر هر
تختی هزار فراش از سندس وحریر بر هر فراشی حوری که از قدم وی تا ساق وی
از مشك اذفر واز ساق تا ناف وی از عنبر اشهب واز ناف تا گردن وی از کافور
سپید واز گردن وی تا سر وی از نور بر پیشانی وی نبشته ابوبکر الصدیق
وبر خد راست وی نبشته عمر بن الخطاب وبر خد چپ وی نبشته عثمان ذا النورین وبر
زنخدان وی نبشته علی المرتضی وبر لبهای وی نبشته بسم الله الرحمن الرحیم ق

مناظره ابوبکر با علی بن ابی طالب رضی الله عنهما وعن

راویان ثقه چنان روایت کنند که ابوبکر صدیق رضی الله عنه فراد سرای رسول
صلی الله علیه وسلم رسید وعلی بن ابی طالب رضی الله عنه نیز انجا رسید ابوبکر باز پس امد
وگفت یا علی تو از پیش اندر رو علی گفت تو اندر پیش رو که مقدم وپیش روی وبزرگ
ابوبکر گفت تو اندر رو علی گفت یا ابابکر من اندر پیش کسی چون روم که رسول صلی الله
علیه وسلم گفت افتاب بر کس نتافت که از ابوبکر ق ابوبکر گفت یا علی من در پیش کسی نروم که
رسول صلی الله علیه وسلم گفت ان روز که فاطمه را بتو داد گفت بهترین زنان را بهترین مردان
مردان دادم رضی الله عنها ق علی گفت من در پیش کسی نروم که رسول صلی الله علیه وسلم گفت هر که خواهد که ابراهیم
خلیل را ببیند گو با ابوبکر صدیق نگرد ق ابوبکر گفت من پیش کسی نروم که رسول صلی الله علیه وسلم
گفت هر که خواهد که ادم را علیه السلام ببیند با علم وی ویوسف را ببیند با خلق وی وفتوت
وی وموسی را ببیند با صلابت وی ومحمد را ببیند با خلق وی گو بعلی مرتضی نگرد ق علی
گفت من در پیش کسی نروم که رسول صلی الله علیه وسلم گفت یا رب دوست من کیست وبزرگترین یاران
من کیست ندا امد که یا محمد ابوبکر صدیق ق ابوبکر گفت من در پیش کسی نروم که رسول صلی الله علیه وسلم
گفت من فردا علم بکسی دهم که الله او را دوست دارد ومن او را دوست دارم یعنی علی ق علی گفت
من در پیش کسی نروم که رسول صلی الله علیه وسلم گفت بر در بهشت نبشته است ابوبکر حبیب الله
ابوبکر گفت من در پیش کسی نروم که رسول صلی الله علیه وسلم روز خیبر ان بادام سبز بتو داد گفت ق
هذه هدیة من الملك الطالب الغالب لعلی بن ابی طالب ق علی گفت من در پیش کسی نروم
که رسول صلی الله علیه وسلم گفت یا ابابکر تو مرا بجای چشم بینایی ودل دانایی ق ابوبکر گفت
من در پیش کسی نروم که رسول صلی الله علیه وسلم گفت چون روز قیامت باشد علی بیاید بر مرکبی
از مرکبهای بهشت ندا اید که یا محمد نیکا برادرا برادر تو است علی بن ابی طالب ونیکا پدرا پدر
تو است ابراهیم خلیل ق علی گفت من در پیش کسی نروم که رسول صلی الله علیه وسلم گفت

فاضلتر

روز قيامت رضوان بيايد وكليدهاي بهشت بياورد واند پيش من نهد ومالك دوزخ بيايد وكليدهاي دوزخ بياورد ودر پيش من نهد وانكه جبرئيل عليه السلام بيايد كويد اي محمد كليدهاي بهشت ودوزخ با ابوبكر ده وفرا وي كوي كه هر كرا خواهي به بهشت فرست وهر كرا خواهي بدوزخ فرست ف ابوبكر كفت هرد ر پيش كسي نروم كه رسول صلى الله عليه وسلم كفت علي بن ابي طالب در قيامت با من وبر لب حوض با من وبر صراط با من واندر بهشت با من وبوقت ديدار با من ف علي كفت هرد ر پيش كسي نروم كه رسول صلى الله عليه وسلم كفت اكر ايمان همه خلق بسنجند ايمان ابوبكر از ان همه بيشتر ايد ف ابوبكر كفت هرد ر پيش كسي نروم كه رسول صلى الله عليه وسلم كفت انا مدينة العلم وعلي بابها ف علي كفت هرد ر پيش كسي نروم كه رسول صلى الله عليه وسلم كفت انا مدينة الصدق وابوبكر بابها ف ابوبكر كفت هرد ر پيش كسي نروم كه رسول صلى الله عليه وسلم كفت انت مني بمنزلة هرون من موسى غير انه لا نبي بعدي ف علي كفت هرد ر پيش كسي نروم كه رسول صلى الله عليه وسلم كفت من مهترم ومهتر صد هزار وبيست وچهار هزار پيغامبرم وابوبكر مهتر ومهتر صد هزار وبيست وچهار هزار وزير است ف ابوبكر كفت هرد ر پيش كسي نروم كه رسول صلى الله عليه وسلم كفت روز قيامت علي بن ابي طالب مي ايد وعيال وفرزندان وي بر اسپان ابلق نشسته اهل قيامت كويند اين كدام پيغامبر است وكدام نبي است ندا ايد كه اين علي مرتضى است ف علي كفت هرد ر پيش كسي نروم كه رسول صلى الله عليه وسلم كفت من وابوبكر از يك خاكيم وبا يك خاك خواهيم شدن ف ابوبكر كفت هرد ر پيش كسي نروم كه رسول صلى الله عليه وسلم كفت ملك تعالى كفت يا جنت من چهار كوشه ترا بچهار كس بيارايم محمد صلى الله عليه وسلم سيد انبيا وبعلي سيد اوصيا وبفاطمه سيده نسا وحسن وحسين سيد اصفيا ف علي كفت هرد ر پيش كسي نروم كه رسول صلى الله عليه وسلم

كفت

كفت هشت بهشت واز مي ايد كه يا صديق بيا با دوستان خويش به بهشت ف ابوبكر كفت هرد ر پيش كسي نروم كه رسول صلى الله عليه وسلم كفت من درختي ام وفاطمه اصل وعلي شاخ ان وحسن وحسين ميوه ان ف علي كفت هرد ر پيش كسي نروم كه رسول صلى الله عليه وسلم دعا كرد وكفت خداي تعالى ابوبكر را بيامرزد كه عايشه را بزني بمن داد ومرا بر كرفت وبدار الهجره برد وبلال را بخريد از جهت من وازادش كرد چون ايشان اين مي كفتند رسول صلى الله عليه وسلم اواز داد يا برادران من ابوبكر وعلي در اييد كه جبرئيل عليه السلام امده است ومي كويد كه اهل هفت اسمان وزمين بر شما نظاره مي كنند اكر شما تا قيامت مدح وثناي يكديكر كوييد كفته نيايد ايشان دست در كردن يكديكر كردند وبنزديك رسول صلى الله عليه وسلم امدند رسول صلى الله عليه وسلم كفت صد هزار رحمت بر دوستان شما باد وصد هزار لعنت بر دشمنان شما باد ف ابوبكر كفت رضي الله عنه يا رسول الله هرد شمن علي شفاعت نكنم ف علي كفت هرد شمن ابوبكر سر بتيغ از تن جدا كنم ابوبكر كفت هرد شمن ترا اب ندهم از حوض كوثر علي كفت هرد شمنان ترا بر صراط نكذارم خبري الرمال الايكه اتجعل فيها من يفسد فيها نكفتندي علم ادم عليه السلام عيان نكشتي ف اكر نمرود اتش نيفروختي شرف خليل عيان نكشتي اكر قصد ابوجهل نبودي مناقب محمد صلى الله عليه وسلم عيان نكشتي واكر وسوسه ابليس شيطان نبودي رحمت ومغفرت ايزد عز وجل عيان نكشتي اكر طعن خارجيان نبودي مردي حيدر عيان نكشتي واكر كفتار رافضيان نبودي فضل ابوبكر صديق عيان نكشتي خبري ديكر است بروايت درست از عبد الله ابن عباس رضي الله عنهما كه رسول صلى الله عليه وسلم كفت من از جبرئيل عليه السلام شنيدم كه كفت ان وقت كه نور ترا كه محمد مصطفي پادشاه عالم بيافريد قنديلي بيافريد انرا قند زير عرش بياويختند نور مصطفي صلى الله عليه وسلم بدان قنديل اندر كرد ان نور دو وزده

فضل او اما نه عيان نكشتي اكر معصيت علي عيان نبودي هم

يلدا

هزار سال عبادت می کرد پس ازان چهار قطره اب ازین قندیل بحکین بزمینه
افتاد فرمان امد که یا جبرییل ازخاک بودار برداشت وشمامه کردان را فرمان
امد که این شمامه را برضوان بریا با کافور وعنبر ومشک وزعفران بسرشتن
دیک رضوان بردم هران شمامه را بسرشت پس ازان فرمان امد که سرشتی وا و
دانا تو گفت سرشتم پس فرمان امد که یا جبرییل این گل را با این کافور ومشک وزعفران
بدریای رحمت بر و انجا دار انرا بدریای رحمت درا وردم هزار سال اندر دریای رحمت
ببود پس ازان فرمان امد که یا جبرییل هزار تمام شد گفتم ای بار خدایا تو دانا تری
که تمام شد فرمان که اکنون ازدریای رحمت بیرون اور واندر دریای هیبت ار
ازانجا بیرون اوردم وبدریای هیبت انداوردم هزار سال دیگر اندر دریای هیبت
ببود فرمان امد که تمام شد گفتم بار خدایا تو دانا تری که تمام شد پس فرمان امد که ازان
دریا بیرون اور وبدریای حیا انداور ازانجا بیرون اوردم وبدریای حیا اندراو
ردم هزار سال دیکر انجا ببود فرمان امد که تمام شد گفتم تمام شد وتو دانا تری فرمان
امد که ازانجا بیرون اور وبدریای علم انداور ازانجا بیرون اوردم وبدریای علم
اندرا وردم هزار سال دیکر انجا ببود فرمان امد که تمام شد وویخود دانا تو گفتم
شد جبرییل کوید کستاخی کردم وگفتم ای بار خدایا ازین تو چه خواهی افرید فرمان امد
که یا جبرییل ازین نور بنده خواهم افرید که اندر همه عالم ازعرش تا ثری روی عزیزتر منه
نباشد اندر ساق عرش بنگریستم نبشته دیدم لا اله الا الله محمد رسول الله نام تو بدانستم
گفتم ای بار خدای ازان کافور ومشک وزعفران چه خواهی افرید فرمان امد ازخداوند جل
جلاله که استخوان وی ازکافور افرینم وتن وی ازان زعفران افرینم ای جبرییل ازرنگ زعفران
روی وی افرینم ازمشک خوی وی افرینم وازعنبر بوی وی افرینم وازدریای رحمت ا
بوبکر افرینم وازدریای هیبت عمر افرینم وازدریای حیا عثمان افرینم وازدریای

علم

علم علی افرینم خبری دیکر بروایت درست امده است که رسول صلی الله علیه وسلم گفت
حق تعالی بوستانی افریده است واندران بوستان چهار جوی افریده است بقدرت ونعمت
خود یکی جوی اقرار است دیکر جوی توحید است سیم جوی شریعت است چهارم جوی
کلام ورسالت است وهر جوی را چهار گوشه بنهاده برگوشه اول دوستی بوبکر
برطرف وگوشه دوم دوستی عمر بنهاد وبرگوشه سیوم دوستی عثمان بنهاد وبرگوشه
چهارم دوستی علی بنهاد رضی الله عنهم وبرهر طرفی وگوشه ده درخت بیافرید برین طرف
که دوستی بوبکر است ده درخت بیافرید اول درخت شهادت دوم درخت خوف سیوم
درخت رجا چهارم درخت شوق پنجم درخت محبت ششم درخت خیر هفتم درخت شکر
هشتم درخت تواضع نهم درخت نصرت دهم درخت اخلاص وبرانطرف که دوستی عمر
دارد ده درخت بیافرید اول درخت امانت دوم درخت صلابت سیوم درخت شفقت
چهارم درخت امانت پنجم درخت محبت ششم درخت اخلاص هفتم درخت قناعت
هشتم درخت رضا نهم درخت تمیز دهم درخت توفیق وبرانطرف که دوستی عثمان
دارد ده درخت بیافرید اول درخت دوم درخت خشیت سیوم درخت حرمت
چهارم درخت موانست پنجم درخت توکل ششم حمیت هفتم درخت علم هشتم
درخت حلم نهم درخت سخا دهم درخت شرم وبرانطرف که دوستی علی دارد ده
درخت بیافرید اول درخت شفاعت دوم درخت سخاوت سیوم درخت استقامت
چهارم درخت نماز پنجم درخت صبر ششم درخت استطاعت هفتم درخت استغنا
هشتم درخت رحمت نهم درخت یقین دهم درخت صداقت چون این بو
زابیا راست دو گروه اندرین بوستان امدند گروهی بنگریستند وگروهی ادب
ادب نگاه نداشتند اندر بوستان نگریستند اندر پیش نگریستند درخت
عداوت دیدند بر راست نگریستند درخت لعنت دیدند برچپ نگریستند

زهد

درخت شقاوت دیدند در پیش نگریستند درخت تن با شهوت دیدند بر را
ست نگریستند درخت غضب دیدند گفتند باش تا اندرین بوستان اندرا
ییم پای اندر وادی شقاوت نهادند و تن با شهوت بر اجابت کردند قصد بوستان
کردند فرمان آمد که ای باغبان ایشان را باز کردان نه در ملکوت افتاد که این کسا
ن کیانند فرمان آمد که رافضیانند باز گرد و هیچ یک قصد بوستان کردند بحرمت
پای اندر بوستان نهادند محبت چهار یار را نورد داشتند ندا آمد که باغبان
در بگشای تا دوستان اندر آیند که ایشان از جمله دوستان ما اند اندر بوستان آمدند
چیزها بخشیدند میوها بخوردند چنگ اندر فریضه زدند پای اندر مقام سنت
نهادند بر طرف بستان محبت یاران آمدند اندر میان بوستان تخت تجرید
بنهادند بالش رضا بیفکندند بساط اختیار بار گستردند اندر میان این تخت
خوان حمد بنهادند بر خوان طعام حضرت بنهادند بر کوا نهای خوان سکره شکر
بنهادند در پیش این خوان چراغ پایه سعادت بنهادند چراغ دان کرامت بروی
نهادند روغن اخلاص اندر وی کردند پلتیه یقین در وی نهادند آتش محبت بر
افروختند چون طعام بخوردند مخمور شدند رود خوف بیاوردند ابریشم صبر بر و
ی کردند زخمه عشق بر ابریشم صبر زدند بانگ بر آوردند که ما دوستان یارانیم ما دو
ستان ابوبکر و عمر و عثمان و علی ایم آنکه ایشان را نظر رحمت آمد بر منظر
سعادت بنشاندند از آن منظر دو در باز گشادند در میان نگریستند درخت توحید
بر آمده از پس نگریستند درخت توفیق دیدند سایه زده سپر عمر رضا بر آمده
اندر پیش نگریستند دوستی ابوبکر دیدند بر راست نگریستند دوستی عمر دیدند
بر چپ نگریستند دوستی عثمان دیدند بر پس نگریستند دوستی علی دیدند بر نگر
یستند گل رضا دیدند در پیش نگریستند نرگس دیدند بر آمده بر راست نگریستند

بنفشه

بنفشه دیدند بر آمده بر چپ نگریستند گل دیدند بر آمده بر سر نگریستند گل
ایمان دیدند بر نگریستند رضا دیدند پرده زده ندا اندر آمد در ملکوت که ایشان
کیانند اینها همه گفتند ما دوستان ابوبکر و عمر و عثمان و علی ایم رضی الله عنهم

شعر
کار ما داریم عالم همه ما داریم ۞ ما محبان تراد وست داریم ۞
گر گواه باید و دیده گواه داریم ۞ ما محبان تو اندوه چرا داریم ۞

دیگر است که ابوذر غفاری رضی الله عنه گوید که با رسول صلی الله علیه وسلم جای می
رفتیم به بیشه رسیدیم رسول صلی الله علیه وسلم مرا گفت یا باذر بدان که پادشاه عالم جل جلاله
ودیعتی در بیشه نهاده است پیش از آدم علیه السلام کهزار سال ابوذر گفت در آن
مرغزار اندر آمدم چهار شاخ بریدم بر هر شاخی برگها دیدم بر یک شاخ دیدم بر بر
گها نبشته لا اله الا الله محمد رسول الله انا ابوبکر الصدیق خدای یکی است و محمد رسول وی
منم ابوبکر چون آن بدیدم خواستم تا باز کردم تا رسول را خبر دهم دوم شاخ مرا
گفت باش تا ببینی بر دوم شاخ دیدم برگهای سرخ بر وی نبشته لا اله الا الله محمد
رسول الله انا الفاروق عمر خدای یکی و محمد رسول وی منم عمر فاروق خواستم تا باز
کردم شاخ سیوم دیدم مرا گفت باش تا ببینی بر سیوم شاخ برگها دیدم سپید بر آ
ن برگها نبشته لا اله الا الله انا الشهید عثمان بن عفان خواستم تا باز کردم
شاخ چهارم گفت بباش تا ببینی بر شاخ چهارم نبشته بر برگهای سبز لا اله
الا الله محمد رسول الله انا علی المرتضی آنکه بر این هر برگی نبشته و علی شاتمیهم لعنة الله
بر دشمنان و بدگویان باد لعنت خدای تعالی خبری دیگر عبدالله بن عباس رضی الله
عنهما گوید روزی نزد رسول صلی الله علیه وسلم اندر آمدم رسول را صلی الله علیه وسلم لب
بر لب نهاده که هرگز رسول را صلی الله علیه وسلم چنان ندیده بودم مرا بدست اشارت کرد
و بخواند گفتم چه افتاده است یا رسول الله گفت یا پسر عباس درین ساعت فرشته پیش

من امد تنجي من داد هنوز بدست نکرفته بودم ان ترنج بچهار پاره شد حوري
ديدم که از ان ترنج بيرون امد وي را هفتاد کيسوي و هفتاد حله پوشيده که مغز
استخوان وي از ان سوي حله بديد بود که اکر وي اب دهان خود بدريا افکندي اب شور
همه شيرين کشتي کفتم کرا يي کفت للامام المسلمين واول المهاجرين ابي بکر الصديق رضه از پاره
ديکر بدو پاره کشت حوري ديکر بيرون امد که اکر چشم باز کردي از نور وي دنيا نور کرفتي از
از کافور و مشک و عنبر بود افريده حق بود کفتم اي حور تو کرا يي کفت من عمر خطاب
را ام از پاره سيوم بدو پاره شد حوري بيرون امد تاجي بر سر نهاده و ان تاج را هفتاد
رکن بود که سواري بچهل روز بتک بر کن ديکر رسيدي کفتم تو کرا يي کفت من عثمان را ام
از پاره چهارم بدو پاره کشت حوري بيرون امد حله پوشيده کيسوها و بحته کفتم
تو کرا يي کفت من علي را ام پس چرا هو کسي را حور بود و علي را نبود زيرا که علي را فا
طمه بود دختر رسول صلي الله عليه وسلم از هزار هزار حور بهتر علي رضي الله عنه بروي اقتصار
کرد **خبري** ديکر است که وقتي جبريل عليه السلام پيش رسول صلي الله عليه وسلم امد و کفت
يا رسول الله دران ساعت که حق تعالي ادم را عليه بيافريد جان وي بتن وي اندر
اورد فرمان امد مرا که جبريل که يا جبريل ببهشت شو و سيبي بيار و ان سيب را
بيفشار و قوه کن تا اب از ان سيب جدا شود اوردم و قوت کردم چنان که يک قطره
از ان سيب جدا شد اندر حلق ادم عليه السلام فرو ريختم بفرمان ملک الملوک جل
جلاله ان يک قطره پنج قطره کشت از يک قطره محمد را صلي الله عليه وسلم بيافريد و
از دوم قطره ابوبکر را افريد و از سيوم قطره عمر را بيافريد و از چهارم قطره
عثمان را بيافريد و از پنجم قطره علي را بيافريد و از اينجاست که رسول صلي الله
عليه وسلم کفت ع خلقت انا واصحابي من ماء واحد مرا و اصحابان مرا از يک قطره
افريدند **خبري** ديکر رسول صلي الله عليه وسلم کفت روزي جبريل عليه السلام پيش

فاطمه

من امد

من امد کفتم يا جبريل تو ازکي باز ابوبکر را همي داني کفت يا رسول الله پيش
از انکه ترا و ادم را افريده بود و هجده هزار سال سر بسجده نهاده بودم از ان پس
مرا فرمان امد که يا جبريل من انا من کيم سر برداشتم کفتم انت الله المعبود و ديکر باره
سر بسجده نهادم باز فرمان امد که من انا کفتم انت الله الخالق انکه عالم بيافريدي پس
ندا امد که يا جبريل پيش اي پيش رفتم ندا امد که راست کفتي باز سر بسجده نهادم
کستاخي کردم کفتم اي بار خداي تا هيچ خلق را افريدي پيش از من فرمان امد
که پيش بنکر بنکريستم نوري ديدم که نور چشم مرا غلبه کرد براست نکريستم نوري ديدم
بر چپ نکريستم نوري ديدم و از پس نکريستم نوري ديدم کفتم اي بار خداي اين
نور چيست فرمان امد که يا جبريل ترا ازين نور افريدم عرش و کرسي ازين نور افريدم
لوح و قلم را ازين نور افريدم اين نور را محمد کويند کفتم اي بار خداي و اين چهار نور که
بپيش و پس و راست و چپ وي چيست و کيست ندا امد که ان که پيش وي است ابوبکر
است و انکه براست وي است عمر است و انک بر چپ وي است عثمان است و انک
از پس وي است علي است رضي الله عنهم جبريل عليه السلام کفت کفتم بار خدايا ايشان
را بنزديک تو چندين محل است و مقدار فرمان امد که يا جبريل بعزت من که هر که مرا
بشناسد و برسولي محمد مصطفي کواهي دهد روز قيامت بيايد و دوستي اين چهار يار اندر
دل وي بود وي را ببهشت اندر ارم **خبري** ديکر هست بروايت عبد الله بن عباس
رضي الله عنهما اندر تفسير اين ايت که حق تعالي همي کويد قوله و نزعنا ما في صدورهم من
غل اخوانا علي سرر متقابلين يعني بر کشيديم از صدورهاي ايشان و دل ايشان
هرچه غل بود و سينه هاي ايشان صافي کرديم برادرانند بر تختها تکيه زده مقابل و روي
با روي نشسته هيچ رنجي و محنتي بديشان نرسد و ازين ياران رسول صلي الله عليه وسلم
همي خواهد مراد از وي چهار يارند و چون روز قيامت بود پادشاه عالم بفرما

ید

از یاقوت سپید چهل میل

تا چهار تخت بیارند و بنهند و ابوبکر را بیارند و بروی نشانند و تختی دیگر بیا
بند از یاقوت سرخ چهل میل و عمر را بیارند و بروی نشانند و تختی دیگر بیارند
از یاقوت زرد چهل میل و عثمان را بیارند و بروی نشانند و تختی دیگر بیارند
از یک دانه مروارید سپید چهل میل و علی را رضی الله عنهم بروی نشانند انگه
باد منیره بیاید بفرمان خدای عز وجل و هر چهار تخت را برگیرد و تا زیر عرش
می برد ندا اید که ای جبرئیل بیار ان چهار یارده جبرئیل بیارد جامی از نور و قدحی
از نور اندروی شراب کن فیکون افریده جبرئیل علیه السلام قدح با بوبکر دهد ابو
بکر بستاند بعمر دهد عمر بستاند بعثمان دهد عثمان بستاند بعلی دهد علی بستاند
بعثمان دهد عثمان بستاند بعمر دهد عمر بستاند با بوبکر دهد ابوبکر از خود بعمر دهد عمر از
خود بعثمان دهد عثمان از خود بعلی دهد علی از خود بستاند بعثمان دهد ختم ان قدح
بود از نور چون شراب بخورند فرمان اید که باز گردید گویند بار خدایا کجا رویم فرمان اید که هنوز
صراط و حساب نبوده است هنوز دوزخ نبوده است گویند باز رویم و دوستان خود را شفاعت کنیم
ابوبکر صدیق بصراط باشد شفاعت و عمر بمیزان باشد شفاعت کند عثمان بدر بهشت
باشد و علی بدر دوزخ باشد رضی الله عنهم دوستداران خود را شفاعت کنند هر کرا بصراط
برند ابوبکر شفاعت کند و هر کرا بترازو برند عمر شفاعت کند و هر کرا به بهشت نگذارند
عثمان شفاعت کند و هر کرا بدوزخ برند علی شفاعت کند عجبا کار تو خود دانی که ترا
چه چیزست خواهی که بدانی که تراچیست دوستی یاران امید است که ببرکات ایشان روز قیامت
ما را حشر با ایشان باشد **خبری** دیگر است که رسول صلی الله علیه وسلم گفت ز پس من امت
من هفتاد و سه فرقت شوند چون رسول صلی الله علیه وسلم از دنیا رحیل کرد همچنان شد که رسول
صلی الله علیه وسلم گفته بود که هفتاد و دو در دوزخ برند و یکی در بهشت برند چون رسول صلی الله علیه وسلم
برفت همچنان شد هفتاد و دو مستوجب دوزخ و یکی مستوجب بهشت شد و این اندر قران

قدیم است

قدیم است **قوله** تعالی جل ذکره **الایة** و ان هذا صراطی مستقیما فاتبعوه و لا تتبعوا ا
لسبل و رسول صلی الله علیه وسلم اندر تفسیر این ایت گفت وقتی نشسته بود انگاه خطی
بکشید و گفت ان هذا صراطی مستقیما فاتبعوه گفت ای یاران من ای مهاجر و انصار
من ای خویشان و تبار من ای امتان من راه راست اینست برین راه روید انگاه کرد ان
خط خطهای دیگر بکشید و گفت بر هر راهی شیطانی بود که خلق را بخود خواند هر که با وی موا
فقت کند هلاک شود گفتند یا رسول الله چه کنیم گفت راه راست گیرید این خبر معلوم ایشان
شد که راه راست میانه است و راه کج کناره است راه میانه طلب کردند این راهها شش
اصل را دیدند هر اصلی را دوازده شاخ این هفتاد و دو اند این شش اصل و یختند یکی از ایشان
گفت عالم را صانع نیست دیگر گفت خداوند جسم است دیگر گفت تعطیل است دیگر گفت
تشبیه است هر دو ضد یکدیگر امدند دیگر گفت از یکی خیر و از یکی شر هر دو ضد یکدیگر
امدند دیگر گفت بنده را فعل نیست دیگر گفت خداوند تقدیر نیست هر دو ضد یکدیگر امدند
دیگر گفت محبت صحابه فریضه نیست دیگر گفت محبت اهل بیت واجب نیست هر دو ضد یکدیگر
امدند درست گشت که ان یکی که ماند ضد نیامد و ان انست که ما همی گوییم که دنیا را
صانع است و او را جسم نیست و فعل بنده جز بتقدیر وی نیست محبت صحابه جز فریضه
محبت اهل بیت جز واجب نیست این راه جز راه میانه نیست طریق و شریعت جز این نیست
بجز مذهب صاحب حدیث و صاحب رای نیست بجز طریقت مصطفی نیست بجز طریقت
خلفا نیست این یکی جز توحید نیست چون چنین شد مشرکان را جز دوزخ سزاوار نیست
این یکی جز دین مصطفی نیست این یکی جز توحید نیست بجز معرفت و عطا نیست از راه
بجز راه هوا نیست این شش نگاه دار تا از ان شش راحت یابی یکی لا اله الا الله نگاه دار
دوم محمد رسول الله نگاه دار سیوم دوستی ابوبکر الصدیق چهارم دوستی عمر فاروق
پنجم دوستی عثمان ذالنورین ششم دوستی علی رضی الله عنهم چون این شش نگاه داری

از ان شش هوا راحت يابي چرا چنين است از انرو كه پيشرو صديقان ابوبكر است و پيشرو
عادلان عمر است و پيشرو شرمكنان عثمان است و پيشرو مردان علي است رضي الله عنهم خبر
ي ديگر عبد الله بن مسعود رضي الله عنه گويد كه رسول صلى الله عليه وسلم گفت وقتي با جبريل
عليه السلام نشسته بودم بنگريستم ابوبكر درامد جبريل عليه السلام گفت يا رسول الله بعزت
وجلال ان خداي كه ترا براستي بخلق فرستاده كه ابوبكر اندر اسمان نزديك فرشتگان معروفتر
از ان است كه بر روي زمين باز گفت هر كه خواهد كه شيبت ابراهيم ببيند بشيبت ابوبكر نگرد
زماني بود عمر اندر امد همچنين گفت و باز گفت هر كه خواهد كه بشيبت نوح نگرد بايد كه بشيبت عمر نگرد
ساعتي بود عثمان درامد جبريل همچنين گفت و باز گفت هر كه خواهد كه شيبت موسي ببيند
گو شيبت عثمان ببين ساعتي بود علي اندر امد همچنين گفت و باز گفت هر كه خواهد كه شيبت
هارون ببيند گو شيبت علي بيند انگاه رسول صلى الله عليه وسلم برپاي خاست و گفت اي دشنام
دهنده ابوبكر كجايي روز قيامت بيايي زبان بگلو فرو شده چه سامان داري و چه پيش اري
واي دشنام دهنده عمر و عثمان كجايي كه فردا بيايي عذابها در تو شما او بخته واي دشنام دهنده
علي كجايي كه فردا شفاعت نيابي خبري ديگر عبد الله بن عباس رضي الله عنهما روايت
كرده است كه رسول صلى الله عليه وسلم گفت روز قيامت پادشاه عالم جل جلاله بفرمايد تا دو
كرسي از نور بنهند يكي نزد بهشت و يكي نزد دوزخ انگه نزديك بهشت باشد رضوان
بروي نشيند و ان كه نزديك دوزخ باشد مالك دوزخ بروي انگه رضوان گويد من عرفني فقد
عرفني ومن لم يعرفني فانا رضوان خازن الجنة گفت هر كه مرا شناسد خود شناسد و هر
كه مرا نشناسد منم رضوان خازن بهشت خداي تعالى مرا فرموده كه كليدهاي بهشت محمد
مصطفي صلى الله عليه وسلم ده اكنون محمد مي فرمايد كه كليدهاي بهشت با بوبكر و عمر ده
انگه مالك دوزخ هم اين گويد و گويد مرا مي فرمايد كه كليدهاي دوزخ بعثمان و علي ده
پس ابوبكر و عمر را فرمايد كه بر در بهشت بايستيد و دوستان خود را ببهشت در ايد و عثمان

علي را

وعلي را فرمان ايد كه بر در دوزخ رويد و دشمنان خود را بدوزخ فرستيد كه اين
خبر را پيش ازين شرح داديم خبري ديگر است كه رسول صلى الله عليه وسلم گفت روز قيامت ده
كرسي بنهند يكي ميانه ديگر كرسيها گرد بر گرد بران كرسي ميانه بر من باشم و ادم
و ابراهيم و اسماعيل بران كرسيهاء ديگر نشينند كه بر دست راست من بود و نوح
بر ديگر كرسي نشينند و ابوبكر بر كرسي ديگر نشينند و عمر بر كرسي ديگر و عثمان بر كرسي
ديگر و علي بر كرسي ديگر رضي الله عنهم و بر كرسي ديگر عيسى بود خبري ديگر امده
است كه وقتي ابوبكر و عمر رضي الله عنهما پيش رسول صلى الله عليه وسلم نشسته بودند ابو
بكر را گفت تو دوستان خود را چند ثواب دهي گفت هم چندين عمر را گفت تو دو
ستان خود را چند ثواب دهي گفت همچندين ابوبكر داد رسول صلى الله عليه وسلم گفت بيشتر
بده گفت نيمه دادم انگه بفرمود تا كاغذي بياوردند و بنوشتند مصطفي صلى الله
گواهي بر زد چون جبريل عليه السلام بيامد بجبريل داد جبريل نيز گواهي بر زد
جبريل گفت من تا روز قيامت اين ثواب را زيادت كنند كه نكنم استغفار
كنم و ثواب ان دوستان ترا دهم و از اينجا كه رسول صلى الله عليه وسلم گفت كالنجوم بايهم
اقتديتم اهتديتم ياران من چون ستارگان اند هر كه اقتدا كنيد راه راست يا
بيد اهل بيت مصطفي صلى الله عليه وسلم بر مثال كشتي شناس و معرفت كشتي بان ايد
اين كشتي در دريا امد هر كجا شهري بود سراي بود اين كشتي بدان شهر امد بسلامت
اهل كشتي بيرون امدند مثال دنيا همچون مثال دريا است و دوستي صحابه مثال
ستارگان مثل دوستي اهل بيت چون كشتي اند هر كجا كشتي بود دريا بود
و هر كجا شهري بود سراي بود ان ستارگان اهل بيت اند و مثال اين جهان چون
كشتي است و قيامت چون شهري است و سراي بهشت است و مؤمنان
بازرگانان اند و توحيد بازرگانان اين كشتي است طاعت بطاعت اين كشتي است چنانست

دو دانكه ادم

ستاركان اند

که پادشاه عالم جل وعلا می‌گوید که چون درین کشتی نشستی بضاعت طاعت در روی
نه و دوستی اهل بیت در روی نه تا من باد توفیق فرستم تا ترا ببرد و بقیامت رساند
و بسرای دوست فرود آرد بنده من عمر نداری که دولت ابد کرامت بدهم و بدوستی محمد
مصطفی صلی الله علیه وسلم و ابوبکر و عمر و عثمان و علی بیا کندم و اندر دل تو میدانی ساختم
و قبهٔ اسلام درین زدم تخت اسلام درین قبه نهادم و مر این تخت را چهار پایه
یکی پایه شکر است و دیگر پایهٔ رضا و سیم پایه توفیق و چهارم پایه صبر و هر یکی بساط
وی کردم قبهٔ اسلام اندر میان معرفت قرار کردم و مر این قبه را چهار در
ساختم در اول دوستی ابوبکر در دوم دوستی عمر در سیم دوستی عثمان در چهارم
دوستی علی رضی الله عنهم چون این قبه ساخته شد گرد بر گرد این میدان بوستان
افریدم و مر این بوستان را دو در یکی در رضا لا دارد و یکی در نعما دارد تفکر را شکا
گاه تو ساختم بر مولب رضا بر نشیند و معرفت را شکار کند با ستقامت بنده
را بر تخت نشاندم چهار انگشتری در انگشت وی کردم و مر این چهار انگشتری را چهار
نگین در روی نهادم در یک انگشتری نگین محبت نهادم نگین دیگر از شوق کردم نگین
دیگر از انابت نگین دیگر از توکل کردم مر این نگین‌ها را مهر بایست دوستی ابوبکر
مهر نگین محبت کردم و دوستی عمر مهر نگین شوق کردم و دوستی عثمان مهر نگین انابت
کردم و دوستی علی مهر نگین توکل کردم انکه بر اسپ استقامت نشینی و دوال تضرع
بر طبل خشیت زنی و بصحرای محبت بیرون ای شکار یابی شکار چیست چهار شراب
ربانی یکی ابوبکر دهد دیگر عمر دهد سیم عثمان دهد چهارم علی دهد رضی الله عنهم
چون شراب ابوبکر بخوری زندگانی یابی با وی مرگ نه و چون شراب عمر بخوری
شادی یابی که با وی غم نه و چون شراب عثمان بخوری شفائی یابی که با وی درد نه
و چون شراب علی بخوری خوشی یابی که با وی تلخی نه پادشاه عالم جل جلاله ترا حلهٔ دهد

نه خوری و هر دست زده نه بساطی دهد پای زده نه طعامی دهد دست زده لباسی
دهد تن با وی نا رسیدی دیدار دهد چشم نا زده رزقنا الله بفضله **خبری**
دیگرست و آن اینست که چهار آیت بیامد یاران هر یکی از ان حرفت کرفتند کامل تر از ان
که فرموده بود ملک تعالی بثنای ایشان چهار آیت دیگر فرستاد اول این آیت بیامد
من ذا الذی یقرض الله قرضا حسنا ابوبکر رضی الله عنه گفت بعد از انکه این آیت امد
من خود را چیزی ننهم هیچ داشت بداد پس این آیت امد فاما من اعطی و چون این آیت
امد که وذروا البیع عمر رضی الله عنه گفت که خدای تعالی می‌فرماید که یکساعت بیع مکنید
من خود نیز دیگر بیع نکنم پس این آیت بیامد که رجال لا تلهیهم تجارة و چون این آیت
امد که ومن اللیل فتهجد به نافلة لک عثمان گفت ملک تعالی می‌فرماید که یکساعت
بخسبید من خود نیز شب نخسبم پس این آیت بیامد امن هو قانت اناء اللیل و چون
این آیت امد ان الله اشتری من المؤمنین علی رضی الله عنه گفت ملک تعالی بجهاد
می‌فرماید من خود نیز جهاد بگذارم پس این آیت بیامد ان الله یحب الذین یقاتلون
فی سبیله صفا **خبری نکته** ابوبکر چون آفتاب عمر چون ماه تاب عثمان چون
بود علی چون ستارهٔ روز بود میوه با آفتاب پخته شود بماهتاب رنگ گیرد
بیرون طعم گیرد بستاره و روز از بلا ایمن شود اسلام بایمان ابوبکر بجای رسید با
یمان عمر آراسته شد بایمان عثمان خوش شد بایمان علی از بلا ایمن شد
اشارت ابوبکر انجیر بود ظاهر و باطنش یکی بود ٭ عمر چون زیتون بود که سرش نیکوتر
از علانیت بود ٭ عثمان چون طور سینین بود که ظاهرش میوه آراسته و باطنش
و باطنش تخمهای آراسته بود ٭ علی چون شهر مکه بود که هر که در مکه شد از
عذاب ایمن شد و هر که علی را دوست داشت از عذاب ملک تعالی ایمن شد **عبارت**
ابوبکر صاحب الغار بود عمر شیخ الافتخار بود عثمان فاتح الامصار بود علی قاتل

نجار بود ابوبکر رسول را صلی الله علیه وسلم علم بود عمر وی را چشم بود عثمان وی را
درم و دینار بود علی وی را قلم بود ابوبکر عارف بود عمر عادل بود عثمان عاقل
بود علی عالم بود ابوبکر با صدق و صفا بوده بود عمر با قوت و صلابت بود عثمان
با جود و سخاوت بود علی با هول و شجاعت بود ابوبکر تاج اسلام بود عمر عز اسلام
بود عثمان نور اسلام بود علی فخر اسلام بود ابوبکر تقی بود عمر نقی بود
عثمان زکی بود علی رضی بود ابوبکر سید سابقین بود عمر سید الصادقین بود
عثمان سید المنفقین بود علی سید المتقین بود ابوبکر علم منشور بود عمر
در مشهور بود عثمان بیت معمور بود علی سید مشهور بود ابوبکر تقی الجیب
بود عمر مشرف علی الغیب بود عثمان شهید بلاریب بود علی بری عن کل
عیب بود ابوبکر داعی حق بود عمر مظهر حق بود عثمان جامع حق بود علی
راضی حق بود ابوبکر سید البرره بود عمر قاهر الفجره بود عثمان سید الخیره
بود علی قاتل الکفره بود عبارت هر که ابوبکر را دوست دارد مولیش یار بود
هر که عمر را دوست دارد کارش چون نگار بود هر که عثمان را دوست دارد ثوابش
بی شمار بود هر که علی را دوست دارد جزاءش بهشت و دیدار بود هر که ایشان
را دشمن دارد جزاش آتش و نار بود و دولتش نگوسار بود و ملک تعالی از وی بیزار بود
دوست ابوبکر شاد و خندان بود دوست عمر در روضه خرامان بود دوست عثمان
با روح و ریحان بود دوست علی را وصایف غلمان بود دشمن ایشان در دوزخ
قرین شیطان بود و با بند سخت گران بود و با حسرت و خشم رحمان بود هر که ابوبکر
را دشمن دارد در دوزخ گرفتار بود هر که عمر را دشمن دارد نگوسار بود و هر که عثما
ن را دشمن دارد در میان نار بود هر که علی را دشمن دارد ملک تعالی از وی بیزار بود
طوبی آنکس را که ایشان را دوست دار بود و بدبخت آن کس که ایشان را دشمن دار بود

حکایات فی فضایلهم رضی الله عنهم و عن احبابهم

شهر بن حوشب رضی الله عنه از جمله بزرگان دین است و از سالکان و پیران راه آخرت
و از عارفان و مشایخ طبقات است صاحب دیده و درجات است گفت روزی عازم حج شت
بگوا رده بودم چون باز گردیدم دو مرد را دیدم که با یکدیگر خصومت می کردند و سخنها
درشت و زیادتی می گفتند گفتم سبحان الله لباس شما لباس مردمان است و گفتار شما
گفتار جاهلان است از یکی مرد گفت تو نمی شنوی که این بدگوی چه می گوید گفتم چه
می گوید گفت می گوید که ابوبکر و عمر و عثمان بعد از مصطفی صلی الله علیه وسلم خلافت بحق
نکردند که خلافت بدرستی علی را بود ایشان غلبه کردند گفتم آن مرد را چنین که او می
گوید گفت بلی گفتم از مرد سنی را خصومت کردن بگذار حق تعالی جزای وی بدهد
آن سنی گفت والله که او را از دست نگذارم تا حکومت میان من و او بکنید گفتم
ای سبحان الله محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم از دنیا رفته است و وحی از آسمان بریده گشته حکم
میان شما چون کنم پس نگاه کردم کرصاوه دید و تونی که آتش کرده بودند و تافته شده
پس سنی آن رافضی را گفت انصاف بده وا ز گفته پشیمان شو و اگرنه بیا تا هر دو اندر بن
آتش رویم هر که برحق بود خود رستگاری یابد بفرمان خدای تعالی آن مدعی رافضی گفت
انصاف تو هم که من برحقم اما در آتش رویم شهر بن حوشب گوید گفتم مکنید که خدای
تعالی این نهی کرده است آن مرد سنی پای در بن کفش کرد برست و ناچار که اندر آتش رویم پس هر
دو سنی و بدعی رفتند تا در آتش دان پس سنی گفت اللهم لک الحمد و لک الفضل و المن انی اشهد
و اشهد ملائیکتک ان خیر الناس بعد رسول الله صلی الله علیه وسلم ابوبکر الصدیق صاحب الغار
الذی آنس رسولک و انفق علیه اربعین الف دینار و جعل یذکر فضایل ابی بکر ثم بعده عمر
ثم بعده عثمان ثم بعده علی ثم قال اللهم هذا دینی و مذهبی فان کان حقا فاجعل هذ
النار علی بردا و سلاما کما جعلتها علی ابراهیم الخلیل ثم اقتحم النار و ذهب فیها سنی

سر برداشت وگفت بارخدایا پادشاها شکر وحمد وفضل ومنت ترا که خداوندی ترا کوه
برخویشتن همی گیرم وفرشتگان برانکه بهترین مردمان از پس رسول صلی الله علیه وسلم ابوبکر
صدیق بود یار غار انکه مونس رسول تو بود وچهل هزار دینار بر وی خرج کرد ودیگر
فضلهاء وی یاد کرد وانکه گفت از پس وی عمر است واز پس وی عثمان است واز
پس وی علی است وگفت خداوندا دین ومذهب من اینست اگر حق است این اتش
بر من سرد گردان همچنانکه بر ابراهیم الخلیل علیه السلام وانگه اندر اتش رفت وانرا
فضی سر برداشت وگفت اللهم لک الحمد ولک الفضل اللهم ان مذهبی واعتقادی
ان خیر الناس بعد رسول الله صلی الله علیه وسلم علی وان ابابکر وعمر کفروا وقد برئت منهما ا
اللهم ان کان هذا حقا فاجعل النار بردا وسلاما واقحم النار وسد التوبی باب النار
ان بوعی گفت بارخدایا حمد وسپاس ومنت ترا که خداوندی بارخدایا مذهب واعتقاد
من انست که بهترین مردمان از پس رسول صلی الله علیه وسلم علی بن ابی طالب بود وابوبکر
وعمر ظلم کردند که خلافت از وی بستدند واز ابوبکر وعمر بیزارم بارخدایا اگر این گفتار
من حق است این اتش بر من سرد گردان این بگفت واو نیز اندر میان اتش دان شد وان تو
بی در اتشدان براورد شهر بن حوشب رضی الله عنه گوید ارام وقرار از من برفت وسر گردان
از این سوی بدان سوی می گردیدم واندیشه می کردم که حال ایشان دران اتش چون است
چون وقت نیم روز شد ان طبق که توبی بر در اتشدان نهاده بود بیفتاد دیدم ان سنی را
عرق کرده از میان اتش بیرون امد بجستم وورا در بر گرفتم ومیان چشمهاش بوسه
وگفتم خدای تعالی با تو چه کرد در اتش گفت مرا به بوستانی بردند وبر فراشی بخوابانید
ومرا گفتند بخسب نم نومة العروس چون عروسان خسبند بخفتم تا این ساعت مرا از خواب
بیدار کردند که خیز که وقت نماز در امد تا نماز نیم روز بجماعت بگزاری بیرون امدم
شهر بن حوشب رضی الله عنه گوید دست وی گرفتم وهم انجا بنشستیم وتوبی را

بخواندیم

بخواندیم تا حجره بیاوردند وان اتش همه بیرون روفتند تا ان حجره
بر بدعی افتاد از میان اتش وی را بیرون کشیدند جمله سوخته شده بود چون انگشت
بر ویش نگاه کردیم سوخته وسیاه شده پیشانی همچنان بر حال خویش سپید مانده
دیدیم سه سطر بر پیشانی وی نبشته بر سطر اول نبشته هذا عبد طغی وبغی بر سطر
دوم نبشته کفر بابی بکر وعمر در سطر سیوم نبشته هذا ایس من رحمة الله
یعنی این بنده طاغی وباغی شد وبابوبکر وعمر کافر شد لاجرم از رحمت خدای تعالی
نا امید شد شهر ابن حوشب رضی الله عنه گوید ان روز چهار هزار رافضی توبه کردند
ومسلمان شدند وتا سه روز ازجایهای دور خلق می امدند وبدان بدعی می نگریستند
وبصنع خدای تعالی تامل می کردند وشهرهای دور نامها نبشتند که هیچ کس مبادا که
ابوبکر وعمر را دشمن دارد که چنین احوالی رفت فاعتبروا یا اولی الابصار خبری
روایت کرده اند که یک روز صحابه جمع شده بودند ابوبکر را پرسیدند وگفتند بعزت
خداوند که بگوی بچه رسیدی بدین جاه که رسیدی گفت چون سوگند دادید گفتنی است
اول از دنیا دین اختیار کردم واز اخرت رضای حق تعالی اختیار کردم وهیچ روزگار مرا
پیش نیامد الا که حق حق تعالی بر حق خود اختیار کردم انگاه عمر را رضی الله عنه پرسیدند
بچه رسیدی بدین جای که رسیدی گفت بدانکه بشناختم که اندر دو جهان معز
ومذل یکی است انگاه عثمان را پرسیدند بچه رسیدی بدان جاه که رسیدی گفت
کتاب خدای تعالی بر راست نهادم وسنت رسول صلی الله علیه وسلم بر چپ نهادم وبشناختم
که خدای تعالی مطلع است بر سر من انگاه علی را رضی الله عنهم پرسیدند بچه بدان
جاه رسیدی گفت بجهاد بپا سر داشتن سی سال با تیغ مجاهدت وزره ورع و
سپر خشیت وتیر طاعت وعبادت پرده گاه دل بنشسته رها نکردم تا چیزی
اندر خاطر ودل من امد مگر انچ رضای دوست بود خبری دیگر رسول

صلی الله علیه وسلم گفت ابوبکر دیدهٔ بینای منست و گوش شنوای من کور و نابینا باد کسی که در
چشم و گوش رسول صلی الله علیه وسلم طعنه زند وگفت صلی الله علیه وسلم عمر پشت و پناه منست
شکسته باد پشت آن کس که در پشت رسول صلی الله علیه وسلم طعن زند وگفت صلی الله علیه وسلم
عثمان دست منست بریده باد دست آنکس که در دست رسول صلی الله علیه وسلم طعن
زند و علی دل منست دریده باد و بریدهٔ فراق باد دل آنکس که در دل رسول صلی الله علیه وسلم
طعن زند **خبری** دیگر روز قیامت گویند کان امت محمد صلی الله علیه وسلم پیش عرش
روند و قصه عاصیان بردارند ابوبکر صدیق رضی الله عنه گوید یا رب راستگویان
را بمن بخش عمر گوید یا رب عادلان را بمن بخش عثمان گوید رضی الله عنه شرم کنان را
بمن بخش علی گوید رضی الله عنه یا رب جوانمردان را بمن بخش مصطفی صلی الله علیه وسلم یا رب
درویشان را بمن بخش اندر خبر آمده است که روزی رسول صلی الله علیه وسلم نشسته بود
که جبرئیل علیه السلام بیامد و قصهٔ دوزخ می گفت و حدیث بار گناه امت می کرد رسول
صلی الله علیه وسلم غمگین شد یاران را گفت چه گویید ابوبکر رضی الله عنه گفت نیم گناه ایشان
بردارم عمر رضی الله عنه گفت من نیمه دیگر بردارم عثمان رضی الله عنه گفت من درخواهم از خدای
تعالی تا مرا فدای ایشان کند و مرا چندان کند که جایگاه ایشان در دوزخ بگیرم علی
رضی الله عنه گوید هر گه خدای تعالی توفیق دهد من گوشهٔ صراط فرا گیرم تا زیر پای ایشان
بجنبد تا ایشان بسلامت بگذرند اینست معنی قول خدای تعالی یوم نحشر
المتقین الی الرحمن وفدا این وفد اصحابان اند چون روز قیامت باشد که امت محمد صلی الله
علیه وسلم شفاعت کردن برخیزند ابوبکر بر کنار حوض باشد عمر بر کنار شمارگاه باشد عثمان
بر سر دو راه باشد علی بر صراط باشد تا آنگاه که امت محمد صلی الله علیه وسلم بجانب بهشت
نشوند از این چهار جای غایب نشوند **خبری** ملک سبحانه و تعالی رسول را صلی الله علیه وسلم
بچهار چیز مدح کرد رسول صلی الله علیه وسلم از آن هر یکی بیکی از یاران حوالت کرد خدای

تعالی

تعالی رسول را صلی الله علیه وسلم گفت بالمؤمنین رؤف رسول صلی الله علیه وسلم ابوبکر
را گفت اروف بامتی ابوبکر رسول را صلی الله علیه وسلم گفت وسراجا منیرا رسول
صلی الله علیه وسلم عمر را گفت که عمر سراج اهل الجنة رسول را صلی الله علیه وسلم گفت فیستحیی منکم ر
سول صلی الله علیه وسلم گفت عثمان را الا استحیی ممن یستحیی منه الملائکة فی السماء رسول
صلی الله علیه وسلم گفت قد جاءکم الحق رسول صلی الله علیه وسلم علی را گفت الحق یدور معه حیثما دار **خبر
ی** چنین گویند که ابونواس مردی شاعر بود و بدکردار و شوریده حال و روزگار
و دیوان خود با نبار و آواز خود سیاه کرده و روزگار خود بمعاصی بپایان آورده چون او از
دنیا رحلت کرد با همه گناه کاری او را بخواب دیدند پس از مرگ وی که خدای تعالی با تو چه کرد
گفت مرا بیامرزید بچهار بیت که انشا کردم در محبت و دوستی چهار یار رضی الله عنهم و بخانه
فلان جای نهاده ام این بیننده خواب طلب کرد و بیافت در کاغذی نبشته این بیتها

شعر

انی احب ابا حفص و شیعته ۞ کما احب عتیقا صاحب الغار ۞
وقد رضیت علیا بعد حبهم ۞ وما رضیت بقتل الشیخ فی الدار ۞
کل الصحابة سادتی قدوة علم ۞ فهل علی بهذا القول من عار ۞
ان کنت تعلم انی لا احبهم ۞ الا لوجهک فاعتقنی من النار ۞

چنین گویند که مردی بوده است پارسا و ترسکار و سنی نام سلیمان
بن ذکوان او گوید مرا همسایهٔ بود مفسد و نابکار بروز در بازار بودی و شب خمر خوردی و مرا
صحبت دشوار بود عاجز گشتم و با پسر خویش گفتم برخیز تا ازین محله بجای دیگر شویم که این
نمی توانیم دیدن ما برخاستیم و بکوی دیگر خانه گرفتیم پس بر نیامد تا آن مرد درگذشت من برخا
ستم و با سرای خویش آمدم شبی از شبها یکی در سرای من بکوفت من در باز کردم مردی را
دیدم قدمش بر زمین و هر چند نگاه کردم رویش نمی دیدم گفت بیرون آی گفتم همی ترسم گفت
مترس بیرون آی که از پیش من آی من بیرون شدم و بر اثر وی همی رفتم تا بگورستان تا بسر گوری

رسیدیم وی کفت مرا سر این کور باز کن من سر ان کور باز کردم تا بخشت لحد رسیدم کفت خشت
بردار بر داشتم مرغاری دیدم فراخ بی همتا و تختی دیدم در میان مرغزار نهاده و فرشها
کونا کون در انجا کسترده و ان مرد بر انجا نشسته مرا کفت تو این مرد را شناسی کفتم
این همسایه منست که من محله را از بر کرداری او رها کرده بودم و لیکن این عجب می بینم بعزت
ان خدای که ترا این کرامت داد که تا او این بحر یافته است با مفسدی و زشتکاری وی کفت اری
چنان بود که تو می کویی و لیکن عادتی نیکو داشت کفتم ز نماز انمر خدای عز و جل که بکوی
کفت این مرد عادتی نیکو داشت که چون از نماز فارغ شدی و سلام باز دادی اللهم ارحم
ابابکر و عمر و عثمان و علی رضی الله عنهم تا بدانی که هر که محب و دوست یاران بود خدای
تعالی بر وی رحمت کند اگرچه مجرم و کناه کار بود خبری اندران وقت که پیغا
مبر صلی الله علیه و سلم اسلام اشکارا می کرد و بهر سوی نامه می فرستاد و خلق را دعوت
همی کرد در مکه مردی بود نام او دحیه ابن خلیفه الکلبی و جبرئیل علیه السلام بصورت وی
بنزدیک پیغامبر صلی الله علیه و سلم امدی پیغامبر صلی الله علیه و سلم نامه نوشت و او را برسولی
بروم فرستاد بقیصر چون انجا رسید کس فرستاد که رسولی امده است از مکه بنزدیک
قیصر کفت او را بنزدیک من ارید دحیه کفت من در شدم پیش قیصر و قیصر ان نامه
از من بستد و مرا بنواخت و ان نامه را بر چشم نهاد و بوسه داد پس نامه باز کرد و در پیش
بنهاد و بفرمود تا کوس بزدند تا رعیت وی همه با هم امدند قیصر بر دکانی شد چنانکه خطیبان
بر سر منبرها شوند و ایشان را منبر نبوده است که این منبر کرامت محمد مصطفی است
صلی الله علیه و سلم و امت و را پس قیصر اواز داد و کفت ای مردمان بدانید و اکاه با
شید که ان مرد که از مکه بیرون امده است و این نامه را فرستاده است و شما را بدین
خویش همی خواند شما چه می کویید و چه صواب می بینید ایشان بانک و زاری بر کردند
و کفتند تو می خواهی که این دین نصرانی بر ما شوریده کنی قیصر کفت دل مشغول

مدارید

مدارید که من شما را می بیازمایم تا دین خویش را چکونه نصرت کنید و چه خواهید
کردن اکنون باز کردید بسلامت و با خانه شوید قیصر برخاست و بخانه شد و یک
روز مرا بخواند من تنها بنزدیک وی شدم مرا دست کرفت و اندر سرای خویش برد و از ان
سرای در سرای دیکر برد انکاه خانه را در باز کرد خانه بس لطیف و صورتهای بسیار بر انجا
کفت ای مرد سیصد و سیزده پیغامبر است که عیسی علیه السلام برین دیوار صورت کرده است
دحیه کوید صورت پیغامبر ما دیدم صلی الله علیه و سلم در میان ان صورتها می تافت چون
ماه چهارده هم من کفتم هذا نبینا این صورت پیغامبر ماست کفت راست کویی این
چنین یافتیم اندر کتاب خویش بنکریستیم یکی را دیدم بر دست راست او نشسته
صدیق قیصر مرا کفت این کیست کفتم این ابوبکر است و یکی را دیدم بر دست چپ وی نشسته
با قد و بالای نیکو قیصر مرا کفت این کیست کفتم عمر خطاب است کفت چنین یافتم
اندر کتاب خویش و یکی را دیدم در پیش او نشسته و سر فرو زده قیصر مرا کفت
این کیست کفتم این عثمان عفان است از مرد شرمکین کفت چنین یافتیم اندر کتاب
خویش و یکی را دیدم از پس وی شمشیری از بالای سر او کشیده قیصر مرا کفت این کیست
کفتم این علی بن ابی طالب است کفت اری چنین است اندر کتاب خویش دحیه کوید من
کفت باز کشتم و بنزدیک پیغامبر صلی الله علیه و سلم امدم و قصه با وی کفتم رسول صلی الله علیه و سلم
صدق قیصر صدق قیصر صدق قیصر با دحیه ایشان مرا و یاران مرا دانند و شناسند
اما شقاوت ازلی در ایشان رسید از اسلام لاجرم محروم شدند خبر نقل کردهاند
که مردی بود بازرکان کفت بشهری رسیدم شاکرد را در بازار فرستادم چون
باز امد کفت امروز چیزی عجب دیدم چنان که هرکز ندیده بودم من کفتم چه دیدی
کفت مردی دیدم مرده و خشتی زیر سر نهاده و خلق بر وی جمع امده می کریستند و او را
می ستودند هیچ کس کفن نمی کرد یکی می کفت این نماز کن بود و یکی می کفت این روزه دار بود

ویکی هی کفت این عالم بود من کسی فرستادم تا مرده را بشوید و کفنش بکنم من اندرین
شغل بودم ان مرده برخاست و بانک براورد النار النار همهٔ خلق بترسیدند من نزدیک
وی شدم کفتم یا مرد بکو لا اله الا الله کفت مرا سود ندارد کفتن لا اله الا الله کفتم چرا کفت
از بهر انک من دشمن ابوبکر و عمر بودم و اکنون جای خویش بدیدم اندر دوزخ اکنون جان من
باز دادند تا شما را خبر دهم که هر که دشمن دارد ابوبکر و عمر را او را این حال پیش ایده مرا امد
و دلیل برین قول رسول صلی الله علیه و سلم لا تسبوا اصحابی لعن الله من سب اصحابی کسی
که خدای تعالی ورا لعنت کرد ایمان او اندر سر ان شد خبری مردی بود از بزرکا
دین نام او ابو القاسم النوری کفت مردی کلال بودم مردی ساج پارهٔ اورده بود
مردی سلطانی ان ز من بخرید من بطلب عطا پیش وی رفتم قومی دید پیش ایستاده بودند
و حدیث ابوبکر و عمر رضی الله عنهما می کردند وی چیزی کفت اندر طعن ابوبکر و عمر رضی الله
من خواستم که جواب باز دهم لیکن از انک مردی بود سلطانی کفتم نباید که مرا هلاک کنند و
اندوهکین بخانه امدم و بدان اندیشه بخفتم پیغامبر را صلی الله علیه و سلم بخواب دیدم و ان
مرد را دیدم پیغامبر صلی الله علیه و سلم کفت این مرد انست که یاران مرا بد کفت کفتم بلی یا رسول
الله پیغامبر صلی الله علیه و سلم کفت برخیز و او را بکش من کفتم نیک اید دیکر باره بانک بر من زد
و کارد با من داد برخاستم و او را بکشتم از هول ان بیدار شدم کفتم ان مرد را اکاه
کنم که من چنین خوابی دیدم باید که خویشتن را به ازین فرا داری چون بدر سرای او
رسیدم بانک نوحه و زاری وی برخاسته بود کفتم چه بوده است
کفتند کسی بروی شبخون کرده است من کفتم او را من کشتم ایشان قصد کشتن من
می کردند کفتم من کشتم بامر و فرمان رسول صلی الله علیه و سلم و ان قصه با ایشان تا بکفتم
تا بدانی که هر که دشمن ابوبکر و عمر بود اندر دو جهان فضیحت و رسوا شود
چنین کویند که مردی بود بساهان و عابد بود و نام او جعفر بن خالد بود رضی الله عنه

کفت

کفت وقتی درمیان کاروانی بودم فرا بیشهٔ رسیدیم شیری از میان بیشه بیرون امد
چنانکه همه کاروان بترسیدند و ایشان رافضی بودند یک ساعت برامد ان شیر مرا از
میان کاروان بیرون برد و من همه راه با ایشان مناظره می کردم در حدیث صحابه رضی الله عنهم
مرا از ان سخت اندوه امد با خود کفتم ایشان بر من شماتت کنند کویند دوست ابوبکر و عمر را رضی الله عنهما
از میان ما همه بیرون برد و من ازین سبب رنجور دل شده و ان شیر مرا می برد تا نزدیک
خویش تا اندر پیش ایشان بنهد تا مرا بخورند پس ان بچکان کرد من در امدند و مرا می بو
و دور باز شدند و در من می نکریستند ان ماده ز بانک بر ایشان زد که ویرا بخورید ان بچکان
بزبان فصیح کفتند ما را سه روز کرسنه داشتی پس دوستان ابوبکر و عمر را اوردی
ما کو از کرسنکی بمیریم که هرکز او را نخوریم من برخاستم و بسلامت از میان ایشان بدر امدم
تا بدانی که ان کس که دوست دار صحابه بود در دو جهان ایمن باشد خبری دیکر دوست که پیش ازین شرح
داده ایم اما اینجا لایق است و ان انست که رسول صلی الله علیه و سلم کفت ان الله تعالی اوحی الی و قال لی
اما انی قد قضیت لابی بکر الصدیق الف الف حاجة اهونها غفران محبیه الی یوم القیامة
کفت خدای تعالی بمن وحی کرده است بواسطهٔ جبریل با من که محمد را کفته است که من که خدا
وندم دو هزار بار هزار هزار حاجت ابوبکر صدیق از ناکفته و ناجسته و ناخواسته و نا
اندیشیده من روا کرده ام کهترین و اندک ترین حاجتی از ان هزار بار هزار حاجت که بیامرزیدم
انست که همهٔ دوستان او را از وقت او تا قیامت بیامرزیدم و اکر سنیان را هیچ فایدهٔ
نبودی مکر این خبر خود کفایت ازل و ابد بودی خبری دوم انست که رسول صلی الله علیه و سلم
کفته است که خدای تعالی از مرک عمر تا قیامت هر روزی دو بار یک بار ابتدای روز و یکبار
شبانکه جان عمر را بر جان صد هزار و بیست هزار و چهار هزار پیغامبر اول ادم و اخر من عرضه
کند و کم عرضه کردنی فضل و مدح و ثنا و افرین دوستان عمر کند خبری سیوم انست که
رسول صلی الله علیه و سلم در فضل عثمان ذا النورین کفته است که از وقت کشتن عثمان تا بر

وزکار

قیامت هر مردي و زني مسلماني كه حديث كشتن عثمان كويد يا از ديكري شنود بايد
انديشه كند كشتن عثمان را پس چشم انكس بدان سبب تر شود يا دل انكس بدان سبب
اندوهكين شود هر كوش انكس در درد مرك نداء لا بشري نشنود و هر كز چشم انكس
در كور و در قيامت هيچ نابينا و تاريكي نبيند و هر كز دل انكس در دنيا و در اخرت بدرد
جزاي دردمند نكردد خبر چهارم انست كه رسول صلي الله عليه وسلم در فضل علي كفته ا
ست كه هر مومني و موحدي كه دوستي علي مرتضي در دل انمومن و موحد شيرين بود هر كز
انكس بوقت جان دادن جزوي ذره سختي مرك و تلخي مرك نبيند چهارم تن چهار خليفه
چهار امام كه چون روز قيامت شود هر كس بفيد سختي ان روز بسته كرده جبريل عليه
السلام بساق عرش برايد چندانكه وي را قوت بود اواز براردكه يا اهل الجمع يا
اهل الموقف هر كه از امت احمد بد جدا شود هر كه از امت احمد بد بشنويد امروز ازين امت
سيد مصطفي صلي الله عليه وسلم هر كه نجات يابد بچهار چيز نجات يابد اول صدقي استي كه
ياران خلاف نبود دوم عدلي درستي كه ياران ظلم نبود سيوم عبادتي كه ياران عجب
چهارم سخاوتي و جوامردي كه ياران بخل نبود پس چون رسول صلي الله عليه وسلم اين ندا
از جبريل بشنود بكريد و بر خود بلرزد و جملهء امت همچنين رهاند اين همه بكويند
و همه بلرزند و انكه كويد رسول صلي الله عليه وسلم يا جبريل كه امروز هلاك شدند امتان
من امروز فضيحت و رسوا شوند يا جبريل الله زنهار زنهار با خداي تعالي بكوي
وا من كويي كه فضل و رحمت كن و بر امتمن ببخشاي و امت مرا بزابخ نجات در انست
رامناي جبريل عليه السلام هم در زمان از ان ساق عرش غايب شود و هم ازينجا
باز بمقام معلوم خود رود و خداي عز وجل بنام بزرك بخواند و پيغام مصطفي صلي الله
عليه وسلم بكزارد پس در وقت خداي تعالي كويد فرمايد كه يا جبريل باز كرد و باساق
عرش دو و بكو همچنان كه باول باوازي بلند كه من كه خدا و ندم و بي ضد و بي ندم

وبي

وبي شبه و بي مثل و بي زن و بي فرزند و بي يار و بي مانند راستي بي دروغ با بوبكر
صديق داده بودم و عدل بي ظلم بعمر فاروق داده بودم و عبادتي بي عجب بعثمان ذالنورين
داده بودم و سخاوتي و جوامردي بي بخل بعلي مرتضي داده بودم و من امت ترا نيز بر سنت تو
بوده اند همه را بحرمت و حشمت تو و اين چهار يار را مرزيده ام و ايشان را ازين چنين سختي
و بيچارکي و درماندکي ازاد کرده ابهدلم اي مسلمانان و ما بدان سابقان اولم خرم ايم و شاد ايم
وليكن با بوبكر و عمر و عثمان و علي رضي الله عنهم خرم تر و شادمان تر ايم و ما اهل سنت و جماعت
جمله مهاجر و انصار را و تابعين را و اتبع تابعين را ازميان دل و جان دوست داريم و ليكن
با بوبكر و عمر و عثمان و علي رضي الله عنهم و ليكن اين چهار يار را ابوبكر صديق را و عمر فا
روق را و عثمان ذالنورين را و علي مرتضي را رضي الله عنهم بسيار بسيار دوست
تر داريم و من بيچاره و درمانده بيري عمر دهلقي با همهء سنيان و برادران درمسلماني و با
همه موحدان و دوستان و جهاني اين چهار يار را از جان عزيز كرامي تر داريم اي
سنيان سمني ديكر از بن روشن تر و شيرين تر اند ر فضل ايشان از من بيچاره بشنويد
و هر كز فراموش تان مباد بدانيد كه هر اقبالي و دولتي و هر صلاحي و هر سعادتي كلي
وجزوي كه خداوند عالم و پادشاه اهل عالم در عالم نماده است اصل ان و اقبال و دولت
ان و صلاح و سعادت ان در چهار چيز نماده است و اين صنع و لطف كه خداي عز وجل
در چهار چيز نماده است مبلغ و شمار ان شايد بود كه از عدد ستارهء اسمان
در كذشته است اما درين وقت و ساعت انچ در علم اين بيچاره است تا خود چند كويم ا
ول خداي عز وجل صلاح روزكار در چهار چيز نماد پيغامبران و عالمان و سلطانان
و بازركانان سيوم صلاح و سعادت نعمت بهشت در چهار چيز نماده است در زر
و در سيم و در كوهر و در نور چهارم صلاح محنت دوزخ در چهار چيز نماده است
در بند و در غل و در چاه و در ظلمت پنجم صلاح رفعت اسمان در چهار چيز است در

ستاره و ماه و آفتاب در نوشته نهاده است ششم صلاح بسطت زمین در چهار
چیز نهاده است در خاک و در آب و در آتش و در باد هفتم صلاح قرآن در چهار چیز
نهاده است در حرف و در کلمه و در آیت و در سورت هشتم صلاح کشف ایمان در چهار چیز
نهاده است در صبر و در یقین و در جهاد و در عدل نهم صلاح صبر ایمان در چهار چیز
نهاده است در خوف و در شوق و در زهد و در مراقبت دهم صلاح یقین ایمان
در چهار چیز نهاده است در حکمت و بصیرت و عبرت و سنت یازدهم صلاح جهاد
در چهار چیز نهاده است در امر معروف و نهی منکر و در حمیت و صلابت دوازدهم صلا
ح عدل ایمان در چهار چیز نهاده است در فهم و در وهم و در علم و در حلم سیزدهم
صلاح عقل در چهار چیز نهاده است در سازکاری و سیاستداری و بردباری و نیکوکاری
پانزدهم صلاح طبیعت در چهار چیز نهاده است در گرمی و سردی و تری و خشکی
شانزدهم صلاح شریعت در چهار چیز نهاده است در نماز و در زکات و در روزه
و در حج هفدهم صلاح نماز در چهار چیز نهاده است در قیام و در رکوع و در سجود و در قعود
هژدهم صلاح زکات در چهار چیز نهاده است در حیوان و نبات و درم و دینار نوز
دهم صلاح روزه در چهار چیز نهاده است در نیت و امساک و خشیت و اجتهاد بیستم
صلاح حج در چهار چیز نهاده است در احرام و وقوف و طواف و سعی بیست و یکم
صلاح غزا کردن در چهار چیز نهاده است در قوت و حجت و شهامت و شجاعت
بیست و دوم صلاح فرض در چهار چیز نهاده است در شرط و در رکن و در ابعاض
و در هیات بیست سیوم صلاح جان جانداران در چهار چیز نهاده است در مطعوم و در
مشرب و در ملبوس و در منکوح بیست و چهارم صلاح دین داران در چهار چیز نهاده ا
ست در خدمت و حرمت و صحبت و مودت بیست و پنجم صلاح صد هزار و بیست
و چهار هزار پیغامبر در چهار تن نهاده است آدم و ابراهیم و موسی و مصطفی

ایمان

صلی الله

صلی الله علیه وسلم بیست و ششم صلاح صد کتاب و چهار کتاب در چهار کتاب نهاده است
در توریت و انجیل و زبور و قرآن بیست و هفتم صلاح کلمهٔ شهادت در چهار کلمه
نهاده است لا اله الا الله محمد رسول الله بیست و هشتم صلاح سورهٔ اخلاص و
توحید و معرفت در چهار آیت نهاده است قل هو الله احد الله الصمد لم یلد و لم یولد
و لم یکن له کفوا احد بیست و نهم صلاح چهار صد هزار عالم در چهار چیز نهاده است
در عرش و در کرسی و در لوح و قلم سی ام صلاح چهار صد نام در چهار نام نهاده است
هو الاول و الاخر و الظاهر و الباطن سی و یکم صلاح حل و عقد اهل هفت
آسمان و هفت زمین بر چهار کس نهاده است در جبرئیل و میکائیل و اسرافیل و عز
رائیل سی و دوم صلاح اهل عالم علوی و اهل عالم سفلی در چهار چیز نهاده است در حرکت
و سکون و اجتماع و افتراق سی و سیوم صلاح عالمان در چهار چیز نهاده است
در حق گفتن و نصیحت کردن و علم را بزرگ داشتن و دانسته را کار بستن سی
و چهارم صلاح متعلمان در چهار چیز نهاده است در حق شنیدن و نصیحت
پذیرفتن و حدیث علم کردن و عالم را بزرگ داشتن سی و پنجم صلاح سلطا
نان در چهار چیز نهاده است در ولایت و لشکر و وزیر و خزانه سی و ششم
صلاح رعیت در چهار چیز نهاده است در عدل سلطان و اتفاق یکدیگر و الفت
دوستان و ایمنی از دشمنان سی و هفتم صلاح ظاهر در چهار چیز نهاده است
چشم و گوش و دست و پای سی و هشتم صلاح باطن در چهار چیز نهاده است
علم و عقل و خوف و رجا سی و نهم صلاح طهارت در چهار چیز نهاده است
روی شستن و دست و مسح کردن سر و قدم چهلم صلاح ماهها در
ح چهار ماه نهاده است رجب و ذوالقعده و ذوالحجه و محرم چهل و یکم صلا
همه مکانها و شهرها در چهار جای نهاده است در مکه و در مدینه و عکه

وبيت المقدس چهل ودوم صلاح تن وجان هژده هزار عالم در چهار چيز نهاده
است در عرش واز عرش در كرسي واز كرسي در اعلي عليين واز اعلي عليين در
اسفل سافلين چهل وسيوم صلاح دين وايمان اهل هژده هزار عالم در دوستي
چهار يار نهاده است ابوبكر الصديق وعمر الفاروق وعثمان ذو النورين
وعلي المرتضي رضي الله عنهم وجعلني فداهم چهل وچهارم تمامي فضل و
شرف وعز وكمال وجاه وجمال ايشان هر چهار بحكم اجمال واطلاق در ايت
الصابرين والصادقين والقانتين والمنفقين والمستغفرين بالاسحار كفتا
ده است اكر ازين جمله هيچ لغنيم يكي بازكيري ازين چيز ضايع وخراب شود
واكر والعياذ بالله كسي يك ذره دشمني وبغض اين چهار يار پسنديده وبزركوار
در دل دارد شقي باشد اندر دنيا وملعون ومسخوط وزيان كار اندر اخرت خسر الدنيا
والاخرة ذلك هو الخسران المبين

انجام كتاب

بدان اي پسر كه انچه رسيده از فضل وفضايل چهار يار درين كتاب جمع كردم وبعضي
از فضل ايشان ياد نكردم مكر مانند انكه از اسمان ستاره نموده ام ويا از دريا قطره بر
واز كلستاني كلي چند چيده ام اميد انكه مقصود تو ازين كتاب حاصل كردد واميد طالبان
وفا شود وتو پسر بايد كه وصيت من نكاه داري وبنصيحت من كار كني وبداني كه همه پيغا
مبران وصيت كردند بعضي فرزندان را وبعضي امتان را واكر بشمارم ان ايتها وخبرها
كه دران امده است دراز كردد بر بعضي اختصار كنيم از جمله ايشان لقمان حكيم عليه السلام
پسر خويش را پند داد وكفت چنانكه حق تعالي اندر نص قران خبر داد وكفت يا بني
لا تشرك بالله ان الشرك لظلم عظيم اي پسرك من ونام پسرش انعم بود شرك مياور
بخداي تعالي كه شرك اوردن ظلمي بزرك است يعني باموزهاي خداي تعالي همتا
شو واز مناهي احتراز كن وچون خداي برتو قضايي راند اكر خير بود واكر شر راضي

شو

شو وچون نعمت دهد شاكر باش وچون بلاي فرستد صابر باش تا بنده مومن باشي
كه اكر خلاف اين روي بيم بود كه از ميان مومنان رانده باشي چنانكه سيد عالم وعالميان
صلي الله عليه وسلم كفت كه حق تعالي كفته است من لم يرض بقضائي ولم يشكر لنعمائي ولم يصبر علي
بلائي فليطلب ربا سوائي ديكر پند ونصيحت كفت يا بني انها ان تك مثقال حبة من
خردل فتكن في صخرة او في السموات او في الارض يات بها الله ان الله لطيف خبير يا پسرك من
حال چنانست كه اكر سنكي از نمود از سپندان پسر كفت يا پدر چه كويي اكر خطايي كنم
انجا كه كس نبيند خداي تعالي چه داند وكفت يا بني اكر ان همقدار از ميان كوهي
بود وسنكي يا اندر اسمانها بود يا اندر زمين خداي تعالي انرا بيارد يعني روز قيامت خداي
تعالي لطيف است باريكيها داند نهاني چيزها داند سيوم پند انست كه كفت اقم
الصلوة وامر بالمعروف وانه عن المنكر واصبر علي ما اصابك ان ذلك من عزم الامور
يا پسرك من بپاي دار نماز وبفرمايهاي مردم را بنيكويي كردن وباز دار از فواحش و
صبر كن بر انچه فرا تو رسد كه ان واجب كارهاست وشغلها وكفت ولا تصعر خدك
للناس ولا تمش في الارض مرحا ان الله لا يحب كل مختال فخور يعني مكن تكبر كه روي بكرداني از
مردمان وايشان را حقير داري ومرو اندر زمين بتكبر كه خداي تعالي دوست ندارد هر
كسي را كه متكبر باشد واندر زمين تجبر كند وعبد الله بن عمر رضي الله عنهما اندر تفسير
اين ايت مي كويد كه پيغامبر صلي الله عليه وسلم كفت بيرون امدم مردي تبختر وبار نامه
مي كرد اندر زمين بروزكار جاهليت حلة پوشيده خداي تعالي بفرمود زمين را تا وي
را بكرفت ووي بزمين فرو همي شود تا قيامت ديكر وصيت كفت واقصد في مشيك
وتبختر مكن وليكن ميانه رو نه بشتاب نه بخيلا عبد الله بن عمر رضي الله عنهما كفت
اندر تفسير اين ايت كه پيغامبر صلي الله عليه وسلم كفت بشتاب رفتن بهاي مومن ببرد ديكر كفت
وصيت واغضض من صوتك ان انكر الاصوات لصوت الحمير واواز خويش فرو

دار یعنی بانگ هر دار که زشت ترین وازها بانگ خران بود سفیان رضی الله عنه کوید
انکر الاصوات زیرا ان کفت که هر افریده که اواز بروارد تسبیحی کند خدای تعالی را مکر بانگ
خر که اندروی هیچ فایده نبود و فایده در اواز بلند قران خواندن راست و لبیک حاجیان
و بانگ نماز و تسبیح و تهلیل هرچ جزاین است بی فایده بود و خداوند سبحانه و تعالی ابرا
هیم خلیل را کفت انی جاعلک للناس اماما من ترا امام خلق کردانم ابراهیم علیه السلام
کفت و من ذریتی کفت بار خدایا و از فرزندان من نیز امام کردان و زکریا علیه السلام کفت
رب هب لی من لدنک ذریة طیبة انک انت الوهاب بار خدایا عطا ده مرا از فضل و رحمت
تو پسری پاکیزه یعنی از کناهان و جای دیکر کفت فهب لی من لدنک ولیا یرثنی و یرث
من ال یعقوب عطا ده مرا از فضل و رحمت تو پسری تا میراث یابد از من یعنی خلیفت
من باشد میراث یابد از ال یعقوب کلبی رضی الله عنه کوید این یعقوب بن ماثان بود برا
در زکریا نه ان یعقوب که پدر یوسف بود و بکن ویرا پسندیده خویش یا رب یعنی ویرا بوت
وطاعت کرامت کن و خدای ابراهیم خلیل را علیه السلام بعد از نود و نه سال اسماعیل را
بوی ارزانی داشت و بعد از وی اسحق را علیه السلام انکه کفت الحمد لله الذی وهب لی علی
الکبر اسماعیل و اسحق ان ربی لسمیع الدعا شکر و سپاس خدای را عز و جل که مرا عطا داد
به پیری اسماعیل و اسحق را که خداوند من شنونده دعاهاست پس چون حاجتهای
خویش از خدای تعالی روا دید دعا کرد و کفت رب اجعلنی مقیم الصلوة و من ذریتی ربنا
و تقبل دعاء ربنا اغفر لی و لوالدی و لمن دخل بیتی مؤمنا و للمؤمنین یوم یقوم الحساب
ای خداوند و پادشاه مرا چنان کن که بپای دارم نماز و از ذریت من نیز چنان که بپای دارند
نماز ای خداوند ما و بپذیر عبادت من یا رب مرا بیامرز و پدر و مادر مرا و مؤ
منان را همه ان روز که بدید اید شمار حق یعنی روز قیامت انکه با خمر خود وصیت
کرد پسران را بملت و دین خود خواند و یعقوب علیه السلام نیز وصیت کرد پسران

خویش

خویش

را و کفت یا پسران من خدای تعالی اختیار کرده است شما را دین اسلام زینهار
تا نمیرید مکر مسلمان باشید چنانکه حق تعالی خبر می دهد اندر نص قران و وصی بها ابراهیم
بنیه و یعقوب یا بنی ان الله اصطفی لکم الدین فلا تموتن الا و انتم مسلمون داود علیه
السلام کفت بار خدایا سلیمان را همچنان باش که مرا بودی وحی امد بوی که یا داود سلیمان را
بکوی تا مرا همچنان باشد که مرا بودی تا من وی را همچنان باشم که ترا بودم و عطا رضی الله عنه
کوید هیچ پیغامبری را ازین جهان نبردندی تا انکاه که ویرا مخیر بکردندی میان مرک
و زندکانی چون یعقوب را علیه السلام مخیر کردند کفت مرا چندان مهلت دهید تا من
از فرزندان بپرسم تا ایشان چه پرستند از پس من و ایشانرا وصیت کنم بدین
اسلام پس ایشانرا جمع کرد و کفت اجل من حاضر امده شما چه پرستید از پس من
کفتند خدای عز و جل را پرستیم چنانکه خدای تعالی یاد کرد اندر مصحف مجید
ام کنتم شهداء اذ حضر یعقوب الموت اذ قال لبنیه ما تعبدون من بعدی قالوا نعبد الهک و اله ابائک ابراهیم
و اسمعیل و اسحق الها واحدا و نحن له مسلمون کفتند پرستیم خدای ترا و خدای پدران
ترا ابراهیم و اسماعیل و اسحق خدای یکانه و ما او را مخلصانیم و استادم زین الاسلام شرف الدین ناصر
ابن الحسین الادروی رحمة الله علیه وصیت کرد مرا بسه چیز اول کفت جان من با تو خویشتن جهد کن تا از
کناهش باز داری دوم کفت از علم و شریعت خدای تعالی بیاموز که خدای تعالی بدان پرسند سیم
کفت با خلق خدای تعالی معاملت نیکو کن تا در قیامت سبک بار شوی و هم استادم اندرا
حادیث خواجه امام نظام الدین جمال الاسلام منصور بن حبة الاسرابادی رضی الله عنه وصیت
کرد مرا بدو چیز کفت درویشانرا بزرک دار و نان ده و هرچ خدای تعالی ترا بدهد فراخ دار
بر درویشان تا خدای تعالی بر تو فراخ کرداند نعمت دنیا و نعمت اخرت و هم استادم رفیع
الدین جمکان المرندی رضی الله عنه مرا دید در مسجد نشسته کفت یا عمر هم اینجای نکه
دار که جای مردان اینست موافقت قول رسول صلی الله علیه و سلم که کفت المسجد بیت کل تقی و کفت هر که

عنه

ن

خواهد که بسلامت باشد دینش اسوده باشد دلش وتنش واندک باشد غمش از مردمان
کناره کند که این زمانه تنهایی است وپدرم شیخ خطیب علی بن عیسی رحمة الله علیه مرا وصیت کرد
وگفت جان پدر اعتقاد بر خدای تعالی کن که ترا فراموش نکند وازوی شرم دار که همیشه ترا
می بیند ومن نیز ترا وصیت همی کنم بدین وصایا که شنیدی ودیگر نخست از همه سنت
وجماعت نگاه دار وپس براستی کوش با خدای تعالی ندا وامور کن وراست گفتن با خلق
وامانت گزاردن واز خیانت حذر کردن وانصاف بدادن وبعلم وقران مشغول بودن
ودرویشان را دوست داشتن ومراعات ایشان کردن که عز هردو جهان ورستگاری از ذل
درهردو جهان درین است ونیز وصیت همی کنم خوانندگان این کتاب را که مرا بدعا یاد دارند
که مقصود من ازین رنج بردن واندکی را بسیار برگزیدن نصیحت وفایدهٔ مسلمانان بوده است
تا صحابه را دوست دارند وثمرهٔ دوستی ایشان باشد واز خدای تعالی عفو وامرزش
خواهند تا اگر سهوی وزللی بگفتار راه یافته است ویا تکلفی وریایی باندیشه امیخته
شده است حق تعالی بفضل وکرم خود ببرکات دعای ایشان درگذارد واز ثواب این کتاب
محروم نکند که هیچ معاملتی بلیشوازان نبود که کسی خلق را بخدای تعالی همی خواند وانگاه
بسبب نظر کردن بخلق از خدای عز وجل محروم ومحجوب شود ایزد جل جلاله امید من وان
توان خوانندگان وشنوندگان این علم روا کند واز شفاعت این بزرگان اول محمد
مصطفی صلی الله علیه وسلم وابوبکر الصدیق وعمر الفاروق وعثمان ذی النورین وعلی
المرتضی رضی الله عنهم محروم نکناد وبفضل ورحمت خویش با ما کار کناد بمنه وفضله

وقع الفراغ من تحریره وتنسیخه یوم الجمعة وقت العصر
فی دار الخیر مدینة ملطیه حرسها الله عن الافات
علی ید العبد الضعیف الفقیر المحتاج الی رحمة
الله تعالی وغفرانه قاسم بن ابی بکر

بن ملک احمد السلیمانی نسبا والملطی مسکنا
فی سابع عشر محرم الحرام سنة تسع عشر
وتسعمایة وصلی الله علی خیر خلقه
محمد واله اجمعین امین
یا رب العالمین

ای فریبندهٔ خوب زشت بیا مرا نراکه این را نبشت

فاعلات فاعلات فاعلات اول لجن اوستادلرک ارواح شاد

روزی که مرگ عمر عزیزم هبا کند واین تیره تن بند زتنم جز (خاک) کند
یا رب تو عفو کن گناهان ان کسی که خط بخواند وبرمن دعا کند

کاتبه محمد [illegible] دوم محرم [illegible]